

SISÄLLYSLUETTELO

Kaupunginhallitus pöytäkirja 27.11.2023

Pöytäkirjan kansilehti	1
1 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
2 § Pöytäkirjan tarkastaminen	4
3 § Kuntalain 92 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet pöytäkirjat ja päätökset	5
4 § Kaupunginvaltuuston 13.11.2023 pitämän kokouksen täytäntöönpanot	6
5 § Eron myöntäminen Tuukka Saimenille kaupunginhallituksen jäsenen sekä konsernijaoston jäsenen tehtävistä ja täydennysvaalin toimittaminen	8
6 § Vantaan kotouttamisohjelma 2023-2026	11
- Kotouttamisohjelma 2023-2026	13
7 § Asuntolaina-, kiinteistö, ja rakentamisrahaston säännön muutos	61
- Asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahaston sääntö v.2014, liite	64
- Vantaan kaupungin kiinteistörahaston sääntö 1.1.2024, liite	68
8 § Asunto Oy Vantaan Sepänpuiston osakkeiden myyminen	71
- Kauppakirjaluonnos - As Oy Vantaan Sepänpuisto	74
9 § Suostumus lainan siirtoon VTK Kiinteistöt Oy:n yritysjärjestelyssä	83
10 § Määrärahamuutokset vuoden 2023 talousarvion käyttötalousosaan ja investointiosaan	84
11 § Virkasuhteisen vakanssin (000196) nimikkeen muuttaminen	90
12 § Erityiset ennakkoäänestyspaikat vuoden 2024 presidentinvaalissa	91
- Vantaan erityiset ennakkoäänestyspaikat vuoden 2024 presidentinvaalissa	92
13 § Sopimus DigiOne yhteistyösopimuksen muuttamiseksi 2023	95
- Sopimus DigiOne yhteistyösopimuksen muuttamiseksi 2023	99
14 § Lainan myöntäminen Asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahastosta	111
15 § Nordic Safe Cities -verkoston jäsenyyden jatkaminen vuosina 2024–2025	114
16 § Ympäristöterveydenhuollon maksutaksan hyväksyminen	116
- Vantaan kaupungin ympäristöterveydenhuollon taksa 1.1.2024 alkaen	118
- Vantaan kaupungin ympäristöterveydenhuollon taksa, liite maksutaulukko	129
17 § Katrinebergin kehityskuva 030800, 33 Seutula	137
- 030800 Kehityskuva 14.11.2023, Katrinebergin kehityskuva	141
- 030800 Kulttuuriympäristöselvitys 14.11.2023, Katrinebergin kehityskuva	199
- 030800 Lausunnot ja vastineet 14.11.2023, Katrinebergin kehityskuva	277
- 030800 Ikäystävälliset kylät, Työpajat-ja kysely yhteenveto 17.2.2023_keitetty	286
18 § Sopimussakon periminen Lehto Asunnot Oy:ltä	318
- Lehdon reklamaatio laskusta	320
19 § Asemakaavan muutos 002517 ja tonttijako sekä tonttijaon muutos, 62 Jokiniemi / Jokiniemen kampus	321
- 002517 asemakaavamuutosehdotus 27.11.2023, Jokiniemen kampus_allek	328
- 002517 selostus, asemakaavan muutos 27.11.2023, Jokiniemen kampus	329
- 002517 lausunnot ja vastineet 24.10.2023, Jokiniemen kampus	405
20 § Vantaan lausunto hakemuksesta Pohjois-Nikinmäessä sijaitsevan kiinteistön liittämiseksi Vantaan kaupunkiin	421

SISÄLLYSLUETTELO

Kaupunginhallitus pöytäkirja 27.11.2023

- Lausuntopyyntö hakemukseen Pohjois-Nikinmäessä sijaitsevan kiinteistön liittämiseksi Vantaan kaupunkiin	423
- Liite 1: Hakemus 24.2.2022 Tontin siirto Vantaan puolelle / henkilötiedot peitetty	427
- Liite 2: Liitteet Kaksi karttakuvaa tontista Hakemus 24.2.2022 Tontin siirto Vantaan puolelle, PirjalaLausuntopyyntö hakemukseen Pohjois-Nikinmäessä sijaitsevan kiinteistön liittämiseksi Vantaan kaupunkiin	428
- Liite 3: Liitekartta 53-431-0001-0043 / Lausuntopyyntö hakemukseen Pohjois-Nikinmäessä sijaitsevan kiinteistön liittämiseksi Vantaan kaupunkiin	430
- Vantaan lausunto hakemuksesta Pohjois-Nikinmäessä sijaitsevan kiinteistön liittämiseksi Vantaan kaupunkiin	431
21 § Vantaan lausunto hakemuksesta Myyraksessa sijaitsevan kiinteistön liittämiseksi Vantaan kaupunkiin	432
- Vantaan lausunto hakemuksesta Myyraksessa sijaitsevan kiinteistön liittämiseksi Vantaan kaupunkiin	434
- Sipoon lausuntopyyntö / Hakemus Myyraksessa sijaitsevan kiinteistön liittämiseksi Vantaan kaupunkiin	435
- Saapunut hakemus / Hakemus Myyraksessa sijaitsevan kiinteistön liittämiseksi Vantaan kaupunkiin, henkilötiedot peitetty	438
22 § Vastaus Suvi Karhun ja 18 muun valtuutetun aloite vieraslajien hävittämistä Vantaalla tehostettava	439
- Suvi Karhun ja 18 muun valtuutetun aloite vieraslajien hävittämistä Vantaalla tehostettava	442
23 § Vastaus Siri Ahokkaan ja Mika Kasosen sekä 14 muun valtuutetun aloitteeseen opasteiden lisäämiseksi Vantaan kuntoradoille	443
- Siri Ahokkaan ja Mika Kasosen sekä 14 muun valtuutetun aloite opasteiden lisäämiseksi Vantaan kuntoradoille	445
24 § Vastaus Elina Nykyrin ja Marjo Vackerin sekä 20 muun valtuutetun aloitteeseen Vantaalle lasten parlamentti	446
- Elina Nykyrin ja Marjo Vackerin sekä 20 muun valtuutetun aloite Vantaalle lasten parlamentti	450
25 § Vastaus Jari Jääskeläisen ja 25 muun valtuutetun aloitteeseen Opastetaulut kierrätyspisteille	451
- Jari Jääskeläisen ja 25 muun valtuutetun aloite opastetaulut kierrätyspisteille	454
26 § Oikaisuvaatimus vahinkorahaston asiamiehen päätökseen § 112/2023	455
27 § Oikaisuvaatimus vahinkorahaston asiamiehen päätökseen § 116/2023	458
Muutoksenhakuohje 1. Oikaisuvaatimus	461
Muutoksenhakuohje 2. Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen	462
Muutoksenhakuohje 3. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto	463
Muutoksenhakuohje 4. Hankintaoikaisuohje ja valitusosoitus	464
Muutoksenhakuohje 5. Valitus asemakaavan muutosta koskevassa asiassa	469
Muutoksenhakuohje 6. Valitus rakennuskieltoa koskevassa asiassa	470
Muutoksenhakuohje 7. Valitus etuusto-oikeuden käyttämisestä koskevassa asiassa	471
Muutoksenhakuohje Hallintovalitus hallinto-oikeudelle	472

Kaupunginhallituksen kokous

Aika 27.11.2023 klo 17.13–18.52
Paikka Kaupungintalo, Tikkurila

Osallistujat

Jäsenet	Läsnä	Varajäsenet	Läsnä
Kasonen Mika, puheenjohtaja	X	Hakala Heli	
Tahvanainen Säde, I varapuheenjohtaja	-	Haapalainen Tuija	X
Niikko Mika, II varapuheenjohtaja	X	Virkamäki Pekka	
Abdi Faysal	X	Hilden Joni	
Karinen Ville	X	Nguyen Chau	
Kaukola Ulla	X	Vesa Tiina	
Lundell Kai-Ari	X	Hartikainen Janne	
Orpana Anitta	X	Kanerva Sami	
Raja-Aho Maarit	X (klo 17.13–17.52, § 1–2, 13)	Rehnström Kristian	X (klo 17.52–18.52, § 3–12, 14–27)
Rokkanen Sakari	X	Kaiju Susanna	
Rämö Eve	-	Kuusela Minna	X
Saimen Tuukka	-	Kärki Niilo	X
Tammi Visa	X	Kähkönen Osmo	
Tuomela Tiina	X	Vacker Marjo	
Valtanen Hanna	X	Seppänen Tia	
Nuorisovaltuuston edustaja		Varajäsenet	
Philip Godlewski	X		
Muut osallistujat			Läsnä
Tahvanainen Säde, valtuuston puheenjohtaja			X (klo 18.11–18.52, § 7–12, 14–27)
Kaira Lauri, valtuuston I varapuheenjohtaja			X
Aidanjuuri Tanja, valtuuston II varapuheenjohtaja			X
Timonen Pekka, kaupunginjohtaja			X
Kalske Katri, apulaiskaupunginjohtaja			X
Åstrand Riikka, apulaiskaupunginjohtaja			X
Anttila Tero, apulaiskaupunginjohtaja			X
Kalmari Mari, viestintäjohtaja			X
Pirjo van Nues, rahoitusjohtaja			X
Pennanen Sari-Anna, kaupunginlakimies			X
Ella Pauna, hallintoasiantuntija, pöytäkirjanpitäjä			X
Birgit Isotalus, hallintosihteeri			X

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Todettiin

Allekirjoitukset

Puheenjohtaja   Mika Kasonen

Pöytäkirjanpitäjä   Ella Pauna

Pöytäkirjan tarkastus

Aika ja paikka   4.12.2023, sähköisesti.

Tiina Tuomela

Hanna Valtanen

Pöytäkirja on yleisesti nähtävänä

Aika ja paikka   5.12.2023, Vantaan kaupungin internetsivuilla paatokset.vantaa.fi.

---

1 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kaupunginhallitus 27.11.2023 § 1

Kaupunginjohtajan esitys:

Todetaan kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginhallitus 27.11.2023 § 2

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) valita kaksi pöytäkirjantarkastajaa toimittamaan pöytäkirjan tarkastus sähköisesti maanantaina 4.12.2023 klo 16.00 ja

Jäsenet	Kokous pvä
Abdi Faysal	
Karinen Ville	
Kaukola Ulla	
Lundell Kai-Ari	
Niikko Mika	
Orpana Anitta	
Raja-Aho Maarit	
Rokkanen Sakari	
Rämö Eve	
Saimen Tuukka	13.11.2023
Tammi Visa	13.11.2023
Tuomela Tiina	27.11.2023
Valtanen Hanna	27.11.2023

- b) pitää tarkastettu pöytäkirja yleisesti nähtävänä kaupungin internetsivuilla (www.vantaa.fi/paatoksenteko) tiistaina 5.12.2023 lähtien.

Päätös:

Päätettiin

- a) valita Tiina Tuomela ja Hanna Valtanen pöytäkirjantarkastajiksi toimittamaan pöytäkirjan tarkastus sähköisesti maanantaina 4.12.2023 klo 16.00, ja
- b) pitää tarkastettu pöytäkirja yleisesti nähtävänä kaupungin internetsivuilla (www.vantaa.fi/paatoksenteko) tiistaista 5.12.2023 lähtien.

3 § Kuntalain 92 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet pöytäkirjat ja päätökset

PT/BI

Kaupunginhallitukselle on kuntalain 92 §:n mukaista ottomenettelyä varten lähetetty seuraavat pöytäkirjat ja päätökset:

Kaupunkiympäristön lautakunnan pöytäkirja nro 11/14.11.2023

Rahoitusjohtajan päätökset

- § 12 Konsernitilin luottolimiitin korotuksen jatkaminen
- § 13 Konsernitiliin liittäminen ja luottolimiitin myöntäminen

Hankintajohtajan päätökset

- § 53 Option käyttö kuljetuskaluston varaosien ja tarvikkeiden hankinnassa (120 000 €, alv 0 %)
- § 54 Kuljetuspalvelun hankinta Vantaan kaupungin vammaisopetuksen oppilaille ja liikuntarajoitteisille oppilaille sekä Vantaan ja Keravan hyvin-vointialueen maksamiin oppilaiden kuljetustarpeisiin (3,5 M€, alv. 0 %)
- § 55 Optiopäätös koulu- ja päiväkotikuvausten hankinnassa

Kaupunginhallitus 27.11.2023 § 3

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään olla ottamatta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi esittelyosassa mainituissa pöytäkirjoissa olevia ottamiskelpoisia päätöksiä ja esittelyosassa mainittuja päätöksiä.

Käsittely:

Merkittiin, että kaupunginjohtaja täydensi esitystään seuraavilla päätöksillä:

Tarkastuslautakunnan pöytäkirja nro 12/2.11.2023

Konsernijaoston pöytäkirja nro 9/20.11.2023

Kaupunkitilalautakunnan pöytäkirja nro 11/22.11.2023

Hankintajohtajan päätös

- § 56 Hankintapäätös kuumajuoma-automaattien palveluratkaisusta Vantaan Kaupungin ja Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen yhteishankintana (79 800€, alv0%)

Päätös:

Hyväksyttiin täydennetty esitys.

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu

4 § Kaupunginvaltuuston 13.11.2023 pitämän kokouksen täytäntöönpanot

PT/EP

Kuntalain mukaan kunnanhallitus vastaa valtuuston päätösten täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta (39 §). Päätökset voidaan panna täytäntöön ennen kuin ne ovat saaneet lainvoiman, kuitenkin niin, että täytäntöönpanoon ei saa ryhtyä, jos valitus käy täytäntöönpanon johdosta hyödyttömäksi tai jos valitusviranomainen kieltää täytäntöönpanon (143 §). Jos kunnanhallitus katsoo, että valtuuston päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, valtuusto on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen, kunnanhallituksen on jätettävä päätös täytäntöön panematta. Asia on tällöin viipymättä saatettava valtuuston uudelleen käsiteltäväksi (96 §).

Kaupunginvaltuusto teki 13.11.2023 päätökset seuraavissa asioissa:

3 §	Eron myöntäminen kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Antti Lindtmanille ja täydennysvaalin toimittaminen
4 §	Eron myöntäminen Sari Multalalle konsernijaoston varajäsenen tehtävästä ja täydennysvaalin toimittaminen
5 §	Vuoden 2022 arviointikertomuksesta aiheutuneet toimenpiteet
6 §	Vuoden 2023 toinen osavuositarkastus 1.1.-31.8.2023
7 §	Helsingin seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen suunnitelman MAL 2023 hyväksyminen
8 §	Asemakaavan muutos 002498 ja tonttijaon muutos, 62 Jokiniemi / Pellavapolku
9 §	Yleiskeskustelu talousarviosta 2024 ja taloussuunnitelmasta 2024–2027
10 §	Talousarvio 2024 ja taloussuunnitelma 2024–2027
11 §	Vantaan kaupungin tulovero- ja kiinteistöveroprosentit vuonna 2024
12 §	Vastaus Juha Järän ja 16 muun valtuutetun aloitteeseen: Kaupungin kilpailutuksiin kehitystä ja kehitysresursseja
13 §	Vastaus Jari Jääskeläisen ja 15 muun valtuutetun aloitteeseen Vantaan kaupunki 50- vuotta -juhlaraha (2€)
14 §	Vastaus Eve Rämön ja 14 muun valtuutetun aloitteeseen biohajoavien aurinkovoiteiden käytöstä Vantaan uimarannoilla
15 §	Vastaus Loviisa Kaartokallion ja 29 muun valtuutetun aloitteeseen laaja-alaisten erityisopettajien täydennyskoulutus
16 §	Vastaus Ida Tammisen ja Tiina Tuomelan sekä 43 muun valtuutetun aloitteeseen Vantaan koulujen ruoka-aikojen järjestämisestä
17 §	Vastaus Keskustan valtuustoryhmän ja 24 muun valtuutetun aloitteeseen vantaalaisille kouluille on palautettava työrauha
18 §	Vastaus ruotsalaisen kansanpuolueen valtuustoryhmän sekä 16 muun valtuutetun aloitteeseen ruotsinkielinen nuorisotyö - svenskspråkigt ungdomsarbete
19 §	Markku Weckmanin ja 22 muun valtuutetun aloite Lentorata- / Suomiratahankkeesta luopuminen
20 §	Jussi Särkelän ja 17 muun valtuutetun aloite talouden riskikartoitusraportin antaminen valtuustolle neljän kuukauden välein
21 §	Keskustan valtuustoryhmän ja 23 muun valtuutetun aloite valtuustososopimuksen tavoitetta ”Vantaa tähtää pääkaupunkiseudun lapsiystävällisimmäksi kaupungiksi” on konkretisoitava

- 22 § Mikko Viilon ja 9 muun valtuutetun aloite nopeusrajoitusten tarkastelu Vantaan isoilla väylillä
- 23 § Juha Järän ja 16 muun valtuutetun aloite ulkoinen kilpailutusselvitys
- 24 § Vasemmistoliiton valtuustoryhmä ja 4 muun valtuutetun aloite Hakunilan uimahallille hankittava kiinteä tulospöytä ja siirrettävät tuolit väliaikaista katsomoa varten
- 25 § Minttu Sillanpään ja Ida Tammisen sekä 20 muun valtuutetun aloite lasten oikeus kulttuuriin

Kaupunginvaltuuston pöytäkirja 10/11.13.2023 on kokonaisuudessaan nähtävänä kaupunginvaltuuston extranet-sivuilla ja kaupungin internet-sivuilla.

Kaupunginhallitus 27.11.2023 § 4

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) todeta, että kaupunginvaltuuston 13.11.2023 tekemät päätökset voidaan panna täytäntöön, ja
- b) lähettää päätökset ao. toimialoille toimenpiteitä varten.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu/ ao. toimialat

5 § Eron myöntäminen Tuukka Saimenille kaupunginhallituksen jäsenen sekä konsernijaoston jäsenen tehtävistä ja täydennysvaalin toimittaminen

VD/3879/00.00.01.00/2023

PT/EP

Tuukka Saimen on 14.11.2023 saapuneella viestillään pyytänyt eroa kaupunginhallituksen jäsenen sekä konsernijaoston jäsenen tehtävistään.

Hallintosäännön 8 luvun 1 §:n mukaan kaupunginhallitus johtaa kaupungin toimintaa ja kehittämistä kaupunginvaltuuston päätösten mukaisesti.

Kaupunginhallitus vastaa:

- kaupungin toiminnan yhteensovittamisesta ja omistajaohjauksesta
- kaupunginvaltuuston hyväksymän strategian mukaisesti kaupungin hallinnon kehittämisestä, henkilöstöasioista, taloudesta, työllisyydestä, edunvalvonnasta, kaavoitus ja maapolitiikasta, elinvoimasta, asuntoasioista, joukkoliikenneasioista ja hankinnoista
- sopimusten hallinnan ja sopimusvalvonnan järjestämisestä
- siitä että kaupunki täyttää tietosuojalainsäädännön mukaiset velvoitteet

Hallintosäännön 7 luvun 2 §:n mukaan kaupunginvaltuusto valitsee kaupunginhallitukseen kahden vuoden toimikaudeksi kerrallaan vähintään yhdeksän jäsentä, joista yhden puheenjohtajaksi ja kaksi varapuheenjohtajiksi sekä yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä.

Kuntalain 73 §:n mukaan kunnanhallitukseen vaalikelpoinen on henkilö, joka on vaalikelpoinen valtuustoon, ei kuitenkaan:

- 1) välittömästi kunnanhallituksen alaisena toimiva kunnan palveluksessa oleva henkilö;
- 2) henkilö, joka on kunnanhallituksen tehtäväalueella toimivan, kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa;
- 3) kunnan palveluksessa oleva henkilö, joka lautakunnan esittelijänä tai muuten vastaa kunnanhallituksen käsiteltäväksi tulevien asioiden valmistelusta;
- 4) henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä tai säätiössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle kunnanhallituksessa tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa.

Henkilöstön edunvalvonnasta asianomaisessa kunnassa huolehtivan yhteisön hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen puheenjohtaja ei ole vaalikelpoinen kunnanhallitukseen. Vaalikelpoinen ei myöskään ole henkilö, joka yhteisön neuvottelijana tai muussa vastaavassa ominaisuudessa vastaa edunvalvonnasta.

Enemmistön kunnanhallituksen jäsenistä on oltava muita kuin kunnan tai kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa olevia henkilöitä.

Kaupunginvaltuusto on päätöksellään 19.6.2023 § 6 valinnut Vantaan kaupunginhallitukseen toimikaudeksi 2023–2025 seuraavat henkilöt:

Jäsenet	Henkilökohtainen varajäsen
Mika Kasonen, puheenjohtaja (KV 21.8.2023, § 5)	Heli Hakala
Säde Tahvanainen, I varapuheenjohtaja	Tuija Haapalainen
Mika Niikko, II varapuheenjohtaja	Pekka Virkamäki
Tiina Tuomela	Marjo Vacker
Eve Rämö	Minna Kuusela (KV 9.10.2023, § 3)
Kai-Ari Lundell	Janne Hartikainen
Abdi Faysal	Joni Hilden
Ville Karinen	Chau Nguyen
Maarit Raja-Aho (KV 21.8.2023, § 5)	Kristian Rehnström
Ulla Kaukola	Tiina Vesa
Anitta Orpana	Sami Kanerva
Sakari Rokkanen	Susanna Kaiju
Tuukka Saimen	Niilo Kärki
Visa Tammi	Osmo Kähkönen
Hanna Valtanen	Tia Seppänen (KV 9.10.2023, § 4)

Hallintosäännön 7 luvun 2 §:n mukaan kaupunginhallituksessa on konsernijaosto. Kaupunginvaltuusto valitsee konsernijaostoon kaupunginhallituksen jäsenistä tai varajäsenistä kaupunginhallituksen toimikautta vastaavaksi toimikaudeksi vähintään seitsemän jäsentä, joista yhden puheenjohtajaksi ja kaksi varapuheenjohtajiksi, sekä yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä.

Hallintosäännön 8 luvun 4 §:n mukaan konsernijaosto vastaa konsernihallinnon järjestämisestä yhdessä kaupunginhallituksen kanssa kaupunginvaltuuston hyväksymässä kaupungin omistajapolitiikassa sekä muissa kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen antamissa ohjeissa ja määräyksissä tarkoitetulla tavalla.

Kaupunginvaltuusto on päätöksellään 19.6.2023 § 6 valinnut kaupunginhallituksen konsernijaostoon toimikaudeksi 2023–2025 seuraavat henkilöt:

Jäsen	Henkilökohtainen varajäsen
Säde Tahvanainen, puheenjohtaja	Joni Hilden
Sami Kanerva, I varapuheenjohtaja	Susanna Kaiju
Kai-Ari Lundell, II varapuheenjohtaja	Pekka Virkamäki
Marjo Vacker	Tiina Tuomela
Minna Kuusela	Eve Rämö
Heli Hakala (kv 18.9.2023 § 4)	Maarit Raja-aho (kv 18.9.2023 § 4)
Ulla Kaukola	Tiina Vesa
Anitta Orpana	Sakari Rokkanen
Kristian Rehnström	Mika Kasonen (kv 13.11.2023 § 4)
Tuukka Saimen	Niilo Kärki
Faysal Abdi	Osmo Kähkönen

Kaupunginhallitus 27.11.2023 § 5

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginvaltuustolle

- a) myönnettäväksi Tuukka Saimenille ero Vantaan kaupunginhallituksen jäsenen tehtävästä, ja
- b) toimitettavaksi täydennysvaali Vantaan kaupungin kaupunginhallituksen jäseneksi jäljellä olevaksi ajaksi toimikaudesta 2023–2025, ja
- c) myönnettäväksi Tuukka Saimenille ero konsernijaoston jäsenen tehtävästä, ja
- d) toimitettavaksi täydennysvaali konsernijaoston jäseneksi jäljellä olevaksi ajaksi toimikaudesta 2023–2025.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

6 §

Vantaan kotouttamisohjelma 2023-2026

VD/5792/00.01.01.01/2023

PT/HL/MT/JT

Laki kotoutumisen edistämisestä (1386/ 2010) edellyttää kuntia laatimaan kotoutumisen edistämiseksi ja monialaisen yhteistyön vahvistamiseksi kotouttamisohjelman. Mainitun lain 32 §:n mukaan kotouttamisohjelma hyväksytään kunnanvaltuustossa ja sitä tarkistetaan vähintään kerran neljässä vuodessa. Ohjelma otetaan huomioon kuntalain (365/1995) 65 §:n mukaista talousarviota ja – suunnitelmaa laadittaessa. Vantaalla on ollut kotouttamisohjelma jo 2000-luvun alusta lähtien. Vantaalle kotoutumisen tukeminen on erityisen tärkeää koska 2022/2023 Vantaan väestöstä 25 prosenttia puhuu äidinkielenään muuta kuin suomea, ruotsia tai saamea. Vantaa on väestöltään Suomen kansainvälinen kunta.

Kotouttamisohjelma valmisteltiin Vantaalla poikkeuksellisen laajalla kuulemistilaisuuksien sarjalla ja eri hallinnon tasojen käsittelyllä. Kotoutumisen tukeminen on aina toimialoja ylittävää ja vaatii monien toimijoiden yhteistyötä. Tätä poikkihallinnollisuutta haluttiinkin korostaa ohjelman visiolla ”Koko kaupunki kotouttaa”. Työstö aloitettiin asuinalueiden kuulemisilla keväällä 2022 ja päättyi kaupungin johtoryhmän käsittelyyn keväällä 2023. Ohjelmaa työsti kaupungin kansainvälisten asioiden strateginen johtoryhmä sekä monikulttuurisuusasiain neuvottelukunta.

Ohjelman viitekehys perustuu eurooppalaiseen Integrating Cities Charteriin, joka on kehitetty Eurocities-yhteistyössä. Vantaa on yksi 53 suuresta eurooppalaisesta kaupungista, joka on siihen sitoutunut. Charterissa kaupungin kotouttamista tarkastellaan neljän ulottuvuuden avulla: Kaupunki palveluiden järjestäjänä, Kaupunki työnantajana, Kaupunki palveluiden hankkijana ja Kaupunki päätöksentekijänä ja osallisuuden edistäjänä.

Ohjelma pyrkii olemaan laaja-alainen mutta toimenpidematriisin avulla se kokoaa monia eri käytännön kehittämiskohteita, jotka nousivat esiin valmisteluprosessin kuulemisissa. Monet kansalliset rakenteelliset uudistukset esim. hyvinvointialueiden perustaminen 2023 asettavat uusia haasteita kotoutumiseen liittyvien palveluiden tarjoamiselle paikallistasolla. Samalla esimerkiksi TE24-uudistus ja Kotoutumislain uudistus (Koto24) tulevat antamaan uusia mahdollisuuksia kaupungeille kehittää työllistämistä ja kotoutumisen tukemista.

Kaupunginhallitus 13.11.2023 § 5

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi Vantaan kaupungin uusi Kotouttamisohjelma 2023–2026

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunginhallitus 27.11.2023 § 6

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi Vantaan kaupungin uusi Kotouttamisohjelma 2023–2026

Käsittely:

Asian käsittelyn aikana kaupunginhallitus muutti Kotouttamisohjelma 2023–2026 sivulta 45 tekstiä:

Vahvistetaan jokaisessa ikäluokassa mahdollisuutta osallistua maksuttomiin tai kohtuuhintaisiin harrastus- ja virkistys-mahdollisuuksiin.

muotoon:

Vahvistetaan jokaisessa ikäluokassa mahdollisuutta osallistua maksuttomiin tai kohtuuhintaisiin harrastus- ja virkistys-mahdollisuuksiin sekä tavoitteelliseen harrastustoimintaan.

Päätös:

Hyväksyttiin täydennetty esitys.

Liite:

- Kotouttamisohjelma 2023–2026

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

Monikulttuurisuusasian päällikkö Hannele Lautiola, p. 040-8659627, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

VANTAAN KOTOUTTAMIS- OHJELMA 2023–2026

SISÄLLYSLUETTELO

KOTOUTTAMINEN VANTAALLA..... 3

Tausta 3

Alkuvaiheen kotouttamispalvelut Vantaalla 4

1. KOTOUTTAMISOHJELMAN VALMISTELUTYÖ 8

Kotoutumiseen ja maahan muuttaneisiin liittyvät monet
käsitteet..... 8

Vantaalla tehdään yhdessä – myös kotouttamisohjelmaa 10

Kotouttamistyö on lähtökohtaisesti kansainvälistä 15

Ohjelman rakenne 15

Yhteys tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön suunnitelmaan . 16

Yhteys hyvien väestösuhteiden kehittämiseen..... 18

2. VANTAAN MAAHAN MUUTTANEET JA

MAAHANMUUTTO TILASTOJEN VALOSSA..... 19

Maahan muuttaneet ja heidän lapsensa muodostavat
kiinteän osan Espoon, Helsingin ja Vantaan väestöstä 19

Väestörakennetta kuvaavat tiedot 19

Työmarkkina-asema 21

Osallisuus..... 23

3. KOTOUTTAMISOHJELMAN VISIO 24

4. KAUPUNKI TYÖNANTAJANA JA TYÖLLISYYDEN EDISTÄJÄNÄ 25

5. KAUPUNKI PALVELUJEN TARJOAJANA 31

Alkupalvelut..... 34

Peruspalvelut..... 38

7. KAUPUNKI TAVAROIDEN JA PALVELUJEN HANKKIJANA 41

8. KAUPUNKI PÄÄTÖKSENTEKIJÄNÄ JA OSALLISUUDEN EDISTÄJÄNÄ 43

Julkaisija

Vantaan kaupunki 09/2023

Kansikuva: Vantaan monikielisen neuvonnan asiantuntijat.

Kuva: Nina Leskelä

KOTOUTTAMINEN VANTAALLA

Tausta

Vantaa on väestöltään Suomen kansainvälinen kaupunki. Vuodenvaihteessa 2022–2023 Vantaan väestöstä 25 prosenttia puhui äidinkielenään muuta kuin suomea, ruotsia tai saamea, eli joka neljäs vantaalainen on vieraskielinen. Tämä tarkoittaa yli 60 000 asukasta. Syksyllä 2022 Vantaalla opetettiin 33 kieltä omana äidinkielen opetuksena peruskoulussa.

Suomessa laki kotoutumisen edistämisestä määrittää, että kunnassa tulee olla kotouttamisohjelma. Viittaus kuntien kotouttamisohjelmaan on ollut mukana jo Suomen ensimmäisessä kotoutumislaisissa vuonna 1999 (493/1999). Vantaallakin on ollut ohjelma kotoutumisen edistämisestä 2000-luvun alusta lähtien. Vantaan ohjelman nimi oli pitkään monikulttuurisuusohjelma.

Seuraavassa on koottu tiivistetysti Vantaan kotouttamisen vahvuudet:

- toimivat kotoutumista tukevat peruspalvelut
- peruskoulu toimii telakkana yhteiskuntaan
- tarveperusteinen resurssointi
- koulujen monikieliset ohjaajat.

Yhteiskunnan vastaanottavuus

- Vieraskielinen väestö on vahvasti mukana harrastuksissa ja nuorisotalojen palveluissa.
- Kirjastot ovat lähellä asukkaiden arkea tarjoamalla yhteisöllisiä lukupiirejä, paikkoja suomen kielten oppimiseen ja asukkaiden kohtaamiseen.
- Tiedotusta kunnallisesta päätöksenteosta Vantaalla on lisätty.
- Selkokielistä tiedotusta on lisätty mm. Selkovantaalainen yhdessä Vantaan Sanomien kanssa.
- Yhteistyö järjestöjen ja yhteisöjen kanssa on aktiivista.

Ei-toivotun kehityksen estäminen

- Segregaatiota on vähennetty laajalla myönteisen erityiskohtelun ohjelmalla (MEK), jolla tuetaan konkreettisesti asunalueita, jotka ovat vaarassa jäädä kehityksestä sivuun.

- Asuinalueita on kehitetty tasapuolisesti.

Vantaan haaste on kuitenkin se, että vaikka monet asiat toimivat jo hyvin, muuttaa kaupunkiin koko ajan uusia ihmisiä. Aukkaita muuttaa Vantaalle samanaikaisesti sekä Suomen sisältä että suoraan ulkomailta. Vuoden 2021 aikana Vantaalle muutti 9173 vieraskielistä, joista 6408 henkilöä muutti muualta Suomesta ja 2765 henkilöä ulkomailta. Vantaan tuleekin jatkossa vahvistaa alkuvaiheen palvelujaan, jotta uudet asukkaat pääsevät nopeasti mukaan yhteiskuntaan. Uusi kotoutumisen edistämisen lainsäädäntö korostaa alkuvaiheen palvelujen tärkeyttä.

Alkuvaiheen kotouttamispalvelut Vantaalla

Kuvio 1 näyttää, miten monipuolinen ja sirpaleinen alkuvaiheen palvelurakenne on. Mukana on valtion, kaupungin eri toimialojen ja järjestöjen palveluja. Osa palveluista on lakisääteisiä, osa taas ei. Osa palveluista järjestetään hankerahoitteisesti, osa puolestaan on peruspalveluissa. Lisäksi osa palveluista tarjotaan verkossa, ja osa on henkilökohtaista. Numerot palvelujen kohdalla kertovat

palvelujen piiriin (keltainen väri) tai kohderyhmään kuuluvien määrän (valkoinen väri). Kuvio 1 osoittaa, miten laajaa verkostoyhteistyötä tarvitaan, jotta palvelut saadaan toimimaan yhteen tehokkaasti ja asiakaslähtöisesti.

Kotouttaminen vaatii jatkuvasti kehittämistä. Alla on keskeisiä kotouttamisen kehittämiskohteita:

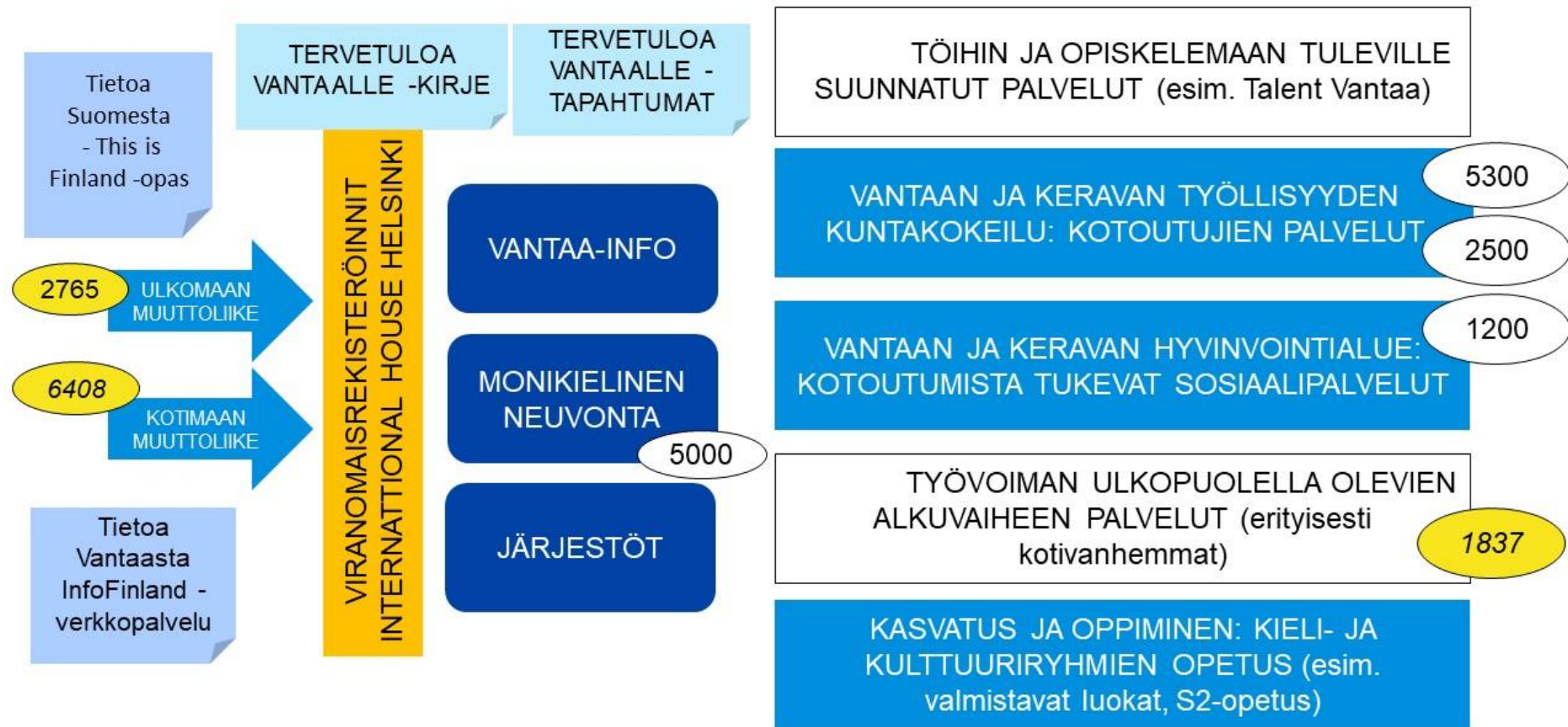
- vieraskielisten lasten osallistuminen varhaiskasvatukseen vähäisempää kuin kantaväestön
- riittävän monipuolisen suomen kielen oppimismahdollisuuksien tarjoaminen eri elämänvaiheessa oleville aikuisille
- muunkielisten perheiden kohtaaminen kunnan ja hyvinvointialueen palveluissa
- nuorten syrjäytymisen ennaltaehkäisyn kehittäminen (toisen polven maahanmuuttajien riski syrjäytyä)
- osaamiskeskuspalveluiden kehittäminen erityistä palvelua tarvitseville muunkielisille
- viestinnän haasteet erittäin suuressa määrässä puhuttua kieltä
- muunkielisten työllisyysaste vielä kaukana kantaväestön työllisyysasteesta
- kohtuuhintaisten vuokra-asuntojen vähäisyys

- erilaisten kauppapaikkojen kehittäminen käsityöläisten ja pienyrittäjien tarpeeseen.

Koosteen haasteita avataan jatkossa ohjelman eri kohdissa.

Haasteisiin haetaan myös vastauksia ohjelman lopussa olevassa konkreettisessa toimenpidekaaviossa.

ALKUVAIHEEN KOTOUTUMISPALVELUT VANTAALLA

Kuvio 1: Alkuvaiheen kotoutumispalveluja Vantaalla.

Vuonna 2022 Vantaa saa vieraskielisten muuttovoittoa 4770 henkilöä. Heistä 3625 muutti Vantaalle ulkomailta ja 1145 muutti Suomen sisältä.

Viranomaisrekisteröinnit hoidetaan International House Helsingissä.

Vantaalla matalan kynnyksen neuvontaa tarjoavat Vantaa-info, Vantaan monikielinen neuvonta sekä paikalliset järjestöt. Vantaan monikielinen neuvonta palvelee noin 5000 asiakasta vuodessa.

Tietoa Vantaasta ja Suomesta tarjoavat myös InfoFinland-verkkopalvelu, This is Finland -opas sekä Tervetuloa Vantaalle -tapahtumat. Uudet vantaalaiset saavat postissa Tervetuloa Vantaalle -kirjeen, jossa kerrotaan perustietoa kaupungin palveluista.

Töihin ja opiskelemaan tuleville suunnattuja palveluita tarjoaa muun muassa Talent Vantaa. Kasvatuksen ja oppimisen toimialalla tarjotaan eri kieli- ja kulttuuriryhmille suunnattua opetusta esimerkiksi valmistavien luokkien ja S2-opetuksen muodossa.

Vantaan ja Keravan työllisyyden kuntakokeilussa on yhteensä 5300 on työtöntä, joista 2500 kuuluu kotoutumislain piiriin.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen Kotoutumista tukevien sosiaalipalveluiden piiriin kuuluu arviolta noin 1200 asiakasta.

Vantaalaisia vieraskielisiä oli vanhempainvapaalla tai kotihoidon tuella Kelan tietojen mukaan tammikuussa 2023 yhteensä 1837 asiakasta.

Lähteet:

Vantaan väestö 2022–2023:

<https://www.vantaa.fi/fi/kaupunki-ja-paatoksenteko/tietoa-vantaasta/tilastot-ja-tutkimukset/vantaan-vaesto-20222023>

Kela

Vantaan monikielisen neuvonnan asiakastilasto

Palvelujen tilastot

1. KOTOUTTAMISOHJELMAN VALMISTELUTYÖ

Kotoutumiseen ja maahan muuttaneisiin liittyvät monet käsitteet

Kotoutumisen käsite ymmärretään kansallisessakin keskustelussa monin eri tavoin. Laki kotoutumisen edistämisestä maalaa hyvin laajan kuvan kotoutumisesta sisältäen sen kaksisuuntaisuuden.

Kaksisuuntaisuudessa ei ole kyse vain maahan muuttaneiden kotoutumisesta, vaan koko yhteiskunnan ja palveluiden vastaanottavuudesta. Laki kotoutumisen edistämisestä korostaa kunnan velvollisuutta varmistaa, että kaikki palvelut ovat myös maahan muuttaneille sopivia. Toisaalta rahoituksellisesta näkökulmasta katsottuna kansallisesti merkittävin panos on ollut aikuisten työttömien kotoutumiskoulutuksessa. Kotoutumislakiin liittyy myös yksilötason oikeuksia tiettyihin palveluihin ja täten kotoutumisella viitataan usein myös yksilön ”kotoutumisaikaan”.

Kaupungin organisaatiossa eri toimialat käyttävät eri käsitteitä, kun puhutaan palveluista maahan muuttaneille tai vieraskielisille. Esimerkiksi Vantaan kasvatuksen ja oppimisen toimialalla ei ollenkaan puhuta kotoutumisesta tai kotouttamisesta vaan muun muassa kieli- ja kulttuuriryhmien opetuksesta. Henkilöstöön liittyvässä keskustelussa puhutaan moninaisuuden johtamisesta, jolloin henkilöstön erityispiirteet huomioidaan käytännön työssä. Tämä käsite ei liity vain työntekijöiden äidinkieleen, ja sisältää esimerkiksi eri ikäisten johtamiseen liittyviä kysymyksiä.

Tässä ohjelmassa pyritään käyttämään maahan muuttaneet - käsitettä. Tilastollisesti kattavimmat tiedot löytyvät äidinkielen kriteerin mukaan, ja tällöin käytetään käsitettä ”vieraskieliset” tai ”muunkieliset”. Kuitenkin tulee muistaa, että esimerkiksi tutkimuksessa nuorten syrjäytymisestä tai toisen polven maahanmuuttajista, käytetään usein maahanmuuttajataustaisuus-käsitettä.

Koska tämä Vantaan kaupungin kotouttamisohjelma kokoaa hyvin laajan keskustelun ja eri alojen näkemyksiä, on käsitteiden moninaisuus väistämätöntä. Lainauksissa tutkimuksiin tai toimialojen määrittämiin tavoitteisiin joudutaan

aina käyttämään kyseisen tutkimuksen tai toimialan määrittämiä tai käyttämiä käsitteitä.

Tässä ohjelmassa käytetään käsitettä Vantaan kotouttamisohjelma. Kotouttaminen ei terminä kerro maahan muuttaneista aktiivisena toimijana. Käytämme kuitenkin tätä termiä, sillä jos sen sijaan käytössä olisi termi kotoutumisohjelma, se voisi mennä sekaisin suunnitteilla olevan yksilöllisen kotoutumisohjelman kanssa. Ohjelmassa otetaan kuitenkin aina huomioon Vantaan asukkaiden oma aktiivisuus.

1.1.2025 voimaan tulevan uuden kotoutumislain mukaan kunnan tulee jatkossa laatia maahan muuttaneille yksilöllinen kotoutumisohjelma. Yksilölliseen kotoutumisohjelmaan sisältyy osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi, kotoutumissuunnitelma, monikielinen yhteiskuntaorientaatio, koulutusta, muita kotoutumista ja työllistymistä edistäviä palveluja, ohjausta ja neuvontaa sekä jatko-ohjaus ohjelman päättyessä. Kotoutumisohjelmaan sisältyvään kotoutumiskoulutukseen lisätään suomen tai ruotsin kielen taidon päättöttestaus.

Vantaalla tehdään yhdessä – myös kotouttamisohjelmaa

Vantaan kotoutumisen verkostomessut 2022. Kuva: Nina Leskelä

Ohjelman valmistelu heijastaa Vantaan tapaa ajatella kotoutumisesta. Vantaalla pidetään keskeisenä sitä, että maahanmuuttajat itse, heidän yhdistyksensä ja uskonnolliset järjestöt sekä kansalaisyhteiskunta laajemmin tulee kuulluksi. Kotouttamisohjelman tekemisessä on ollut mukana poikkeuksellisen paljon eri tahoja. Vantaan kotouttamisohjelman valmistelu on perustunut laajalle

kuulemiselle, jossa on koottu kuntalaisten, viranomaisten ja kansalaisyhteiskunnan edustajien näkemyksiä.

Ohjelman valmistelu käynnistyi toukokuussa 2022, jolloin toteutettiin ensimmäinen paikallistoimijoiden kuuleminen Hakunilassa Mahdollisuuksien torilla. Paikallistoimijoiden näkemyksiä koottiin myös Länsimäessä toteutetussa kuulemisessa. Kuntalaisten kuulemisissa saatiin tietoa 45 kuntalaisen näkemyksistä. Erityisesti järjestöille suunnatun kuulemisten avulla saatiin tietoa 17 toimijalta.

Kotouttamisohjelman valmistelua varten osallistuttiin kotivanhempien palvelujen kehittämisen verkostokokoukseen. Viranomaisten ja järjestöjen näkemyksiä koottiin Neuvova Vantaa -verkostotilaisuudessa järjestetyn työpajan avulla. Uskonnollisten yhteisöjen kuuleminen toteutettiin kaupunginjohtajan koolle kutsumassa tapaamisessa. Nuorten näkemyksiä on puolestaan koottu nuorisovaltuuston tapaamisen avulla. Lisäksi ohjelman valmistelua varten järjestettiin keskustelutilaisuuksia työllisyystoimijoiden ja henkilöstöhallinnon sekä Svenska kommitténin kanssa. Monikulttuurisuusasiain neuvottelukunta otti osaa ohjelman valmisteluun osallistumalla järjestettyihin kokouksiin ja

työpajoihin.

Koottu palauteaineisto käsiteltiin siten, että kuntalaisten toiveet on huomioitu jokaisessa tavoitealueessa. Kuntalaisten kuulemisissa nousi vahvasti esiin palvelujen saavutettavuuden lisääminen. Kaupungin toivotaan lisäävän viestintää ja markkinointia sekä panostavan monikieliseen ja selkokieliseen viestintään ja selkokielisen tiedon välittämiseen. Kuntalaiset toivovat, että palvelut olisivat paremmin saavutettavissa alueellisesti. Lisäksi alueiden eriytymiskehitystä halutaan vähentää positiivisella erityiskohtelulla, koska alueilla koetaan turvattomuutta ja köyhyyttä.

Kuulemisissa korostettiin sitä, kuinka kaupungin rakenteiden kehittämisen lisäksi tarvitaan panostusta ihmisten elämän parantamiseen. Kaupungin halutaan varmistavan asukkailleen hyvä elämä lisäämällä kaikenikäisille maksutonta tai kohtuuhintaista harrastustoimintaa. Erityisesti huomiota toivotaan kiinnitettävän lapsiin ja nuoriin. Lapsille tarvitaan enemmän maksuttomia tapahtumia ja leikkipuistoja. Myös nuoret tarvitsevat enemmän alueellisia tapahtumia ja harrastuksia, mutta myös panostusta ennalta ehkäisevään eri toimialojen kanssa tehtävään nuorisotyöhön. Kaupungin toivotaan lisäävän nuorille suunnattua koulutusta

demokratiasta sekä tutkittuun tietoon perustuvaa päihdekasvatusta. Lastensuojeluun tarvitaan enemmän monikulttuurista osaamista sekä yhteistä pohdintaa siihen, minkälaisilla keinoilla lastensuojeluun liittyviä pelkoja voidaan vähentää.

Jokaisessa kuulemisessa tuli esiin osaamisen lisäämiseen ja työllisyyden parantamiseen liittyviä ehdotuksia. Kaupungin halutaan kehittävän työllisyyspalveluja, ja erityisesti maahan muuttaneiden naisten työllistymiseen tarvitaan lisää panostusta ja konkreettista toimintaa. Osaamisen kehittämisessä huomioitiin Vantaan alueiden segregoituminen, mikä on vaikuttanut siihen, ettei varhaiskasvatuksessa ja peruskoulussa opita riittävästi suomen kieltä eikä tutustuta suomalaisiin. Tästä kertoo yhden kuntalaisen näkemys siitä, että ”lapset eivät koe itseään suomalaisiksi”. Kuulemisissa kritisointiin tukiopetuksen vähäisyyttä, ja kaupungin halutaan antavan maahan muuttaneille nykyistä enemmän digikoulutusta. Maahan muuttaneiden osallistumista lasten koulutukseen voitaisiin vahvistaa erilaisten keinojen, kuten erillisten vanhempainiltojen, koulujen monikulttuurisuuspäivän ja läksyapuun osallistamisen kautta. Vantaan kaupungin työntekijöille toivotaan myös lisää osaamista uskonnon ja

kulttuurin eroavaisuuksista.

Kaikissa kuulemisissa oli esillä yhdenvertaisuuden ja osallisuuden teemat. Maahan muuttaneet toivoivat lisää avoimuutta ja keskustelua, sillä ”alueilla on liikaa ennakkoluuloja ja rasismia”. Järjestöt halutaan saada aktiivisemmin mukaan osallisuutta lisäävään työhön, mutta ei kuitenkaan tukeutuen järjestöjen ja vapaaehtoisten toimintaan liikaa. Kaupunkiin toivotaan myös enemmän maahan muuttaneita päätöksentekijöiksi. Tämän lisäämiseksi toivotaan äänestämisen tärkeyttä korostavaa kampanjointia nuorille, joiden vanhemmat ovat muuttaneet ulkomailta.

Tilaisuuksissa tuotiin esiin tarve lisätä kaksisuuntaista kotoutumista. Tätä varten kaupungilta tarvitaan yhteisiä tiloja maahan muuttaneille muun muassa juhlien ja tilaisuuksien järjestämistä varten. Vahvana toiveena oli, että jokaiselle alueelle saataisiin kohtaamispaikkoja, joissa voidaan tutustua suomalaisiin ja oppia suomea.

Jatkossa Vantaan kotouttamisohjelman toimeenpanossa on tärkeää huomioida palautteet, joita maahan muuttaneet ovat antaneet kaupungin viranomaisille ja sidosryhmille.

Vantaa yrittää tosi paljon!

Ollaan niin, että kaikki viihtyy – ollaan kiltti kaikille.

Pitää saada mukaan kaikki alueen asukkaat.

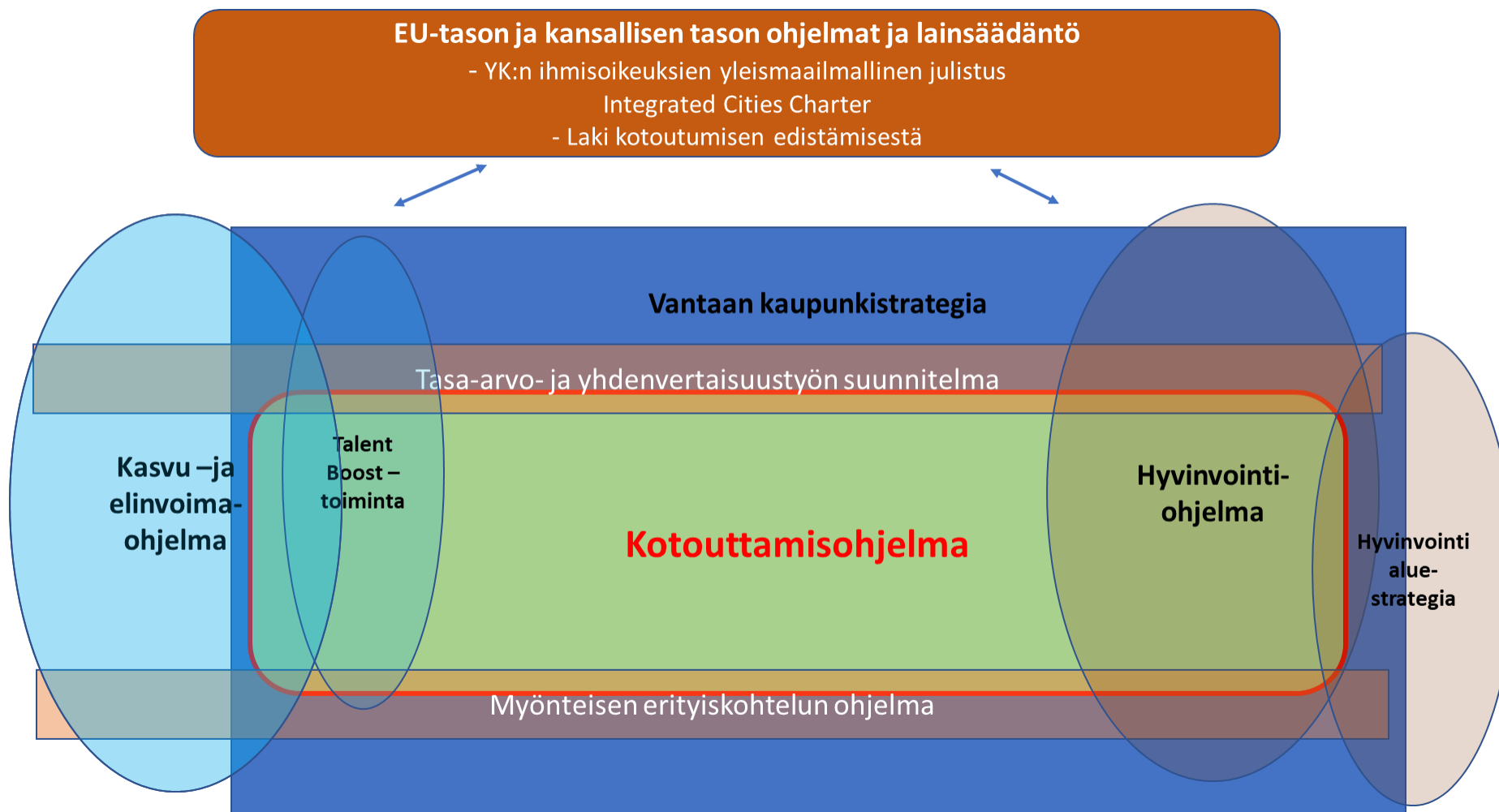
Antakaa mahdollisuus maahanmuuttajille. Maahanmuuttajat eivät ole vain asukkaita tai asiakkaita.

Vantaan kaupungin strategian mukaan strategiateemat toteuttavat omia strategisia ohjelmiaan. Teemat osallistuvat strategisten ohjelmien laadintaan ja seurantaan poikkihallinnollisesti. Kansainvälinen Vantaa -strategiateeman johtoryhmä on antanut valmistelulle suuntaviivoja keväällä 2022 alkaneen työpajatyöskentelyn avulla. Toimenpiteiden toteutumista seurataan strategiateeman työskentelyssä strategiakauden aikana.

Vantaan kotouttamisohjelman toimeenpano edellyttää Kansainvälinen Vantaa -ohjelmalle ja kaikille strategiateemoille yhteisten YK:n vastuullisuustavoitteiden huomioimista. YK:n vastuullisuustavoitteet ovat 1) eriarvoisuuden vähentäminen, 2) rauha, oikeudenmukaisuus ja hyvä hallinto, 3) yhteistyö ja kumppanuus sekä 4) sukupuolten tasa-arvo. Nämä kaikki strategiateemat on huomioitava kotouttamisohjelman tavoitteiden määrittelyssä ja toimeenpanossa.

Valmistelutyön aikana tuli esiin, että kotouttamisohjelma linkittyy moniin muihin kaupungin keskeisiin dokumentteihin ja ohjelmiin. Alla olevaan kuvioon (kuvio 2) on koottu keskeisiä linkittyviä ohjelmia ja suunnitelmia.

Kuvio 2. Kotouttamisohjelman linkitys muihin strategioihin, ohjelmiin ja suunnitelmiin

Kotouttamistyö on lähtökohtaisesti kansainvälistä

Kaupunkimme kuuluu myös lukuisiin globaaleihin ja eurooppalaisiin verkostoihin. Yksi tärkeimpiä on eurooppalaisten suurten kaupunkien järjestö Eurocities. Järjestö on perustettu vuonna 1986 ja sen jäseniin kuuluu nykyisin yli 200 Euroopan suurkaupunkia 38 maasta.

Vantaa vahvistaa kotoutumisen päämääriä ja seurantaa linkittämällä kotouttamisohjelmansa eurooppalaiseen yhteistyöhön kotoutumisen tukemisessa. Vantaalla tiedetään, että kotouttamisessa on kyse paljon monisysteemisemmästä ja moniulotteisemmasta prosessista kuin vain palveluista uusille Vantaalle muuttaville asukkaille. Samalla Vantaa seuraa eurooppalaisten suurten kaupunkien toimintaa kehittämistyössään. Lisäksi maahan muuttaneiden asukkaiden kautta Vantaalta suuntautuu verkostoja ja linkkejä koko maailmaan.

1.1.2025 voimaan tulevan uuden kotoutumislain mukaan kunnan tulee jatkossa laatia maahan muuttaneille yksilöllinen kotoutumisohjelma. Kotoutumisohjelmaan sisältyy osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi, kotoutumissuunnitelma, monikielinen yhteiskuntaorientaatio,

koulutusta, muita kotoutumista ja työllistymistä edistäviä palveluita, ohjausta ja neuvontaa sekä jatko-ohjaus ohjelman päättyessä.

Kotoutumisohjelmaan sisältyvään kotoutumiskoulutukseen lisätään suomen tai ruotsin kielen taidon päättötестaus.

Ohjelman rakenne

Ohjelma rakentuu eurooppalaisten suurten kaupunkien yhteistyöjärjestön Eurocitiesin lanseeraamaan Integrating Cities Charterin neljän ulottuvuuden kokonaisuuteen. Eurocities julkisti Charterin ensimmäistä kertaa jo vuonna 2010 ja tällöin sen allekirjoitti 17 Euroopan kaupunkien kaupunginjohtajaa. Tänäpä allekirjoittajia on jo 53 – yhtenä niistä Vantaa.

Eurocitiesin Integrating Cities Charterin määritelmästä tai sen tavoitteista ei ole tehty virallista käännöstä. Vantaan kotouttamisohjelmassa käytetään Charterin rakennetta, sillä sen painopisteet ovat tärkeitä myös Vantaan kaupungin kotouttamisen tuessa ja se sitoo kotouttamisohjelman eurooppalaiseen laajempaan kontekstiin.

Vantaan tavoitteena on noudattaa muiden Charterin allekirjoittaneiden kaupunkien tavoin tiettyjä periaatteita:

1. Kaupungin päätöksenteossa
2. Palvelujen tuottamisessa
3. Työnantajan roolissa
4. Tavaroiden ja palveluiden hankkijana

Tässä ohjelmassa Charterin rakennetta on hyödynnetty jokaisen luvun alussa avaamalla Vantaan vahvuuksia ja kehittämiskohteita näiden Charterin otsikoiden avulla.

Joitain suomalaiseen kotouttamisen tukeen ja vantaalaiseen todellisuuteen liittyviä painopisteitä on lisätty. Vantaan strategian arvot eli avoimuus, rohkeus, vastuullisuus ja yhteisöllisyys näkyvät myös vahvasti ohjelmassa.

Esimerkiksi kumppanuus ja yhteisöllisyys ovat niin tärkeitä vantaalaisia tapoja toimia, että teema näkyy poikkileikkaavana koko ohjelmassa.

Yhteys tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön suunnitelmaan

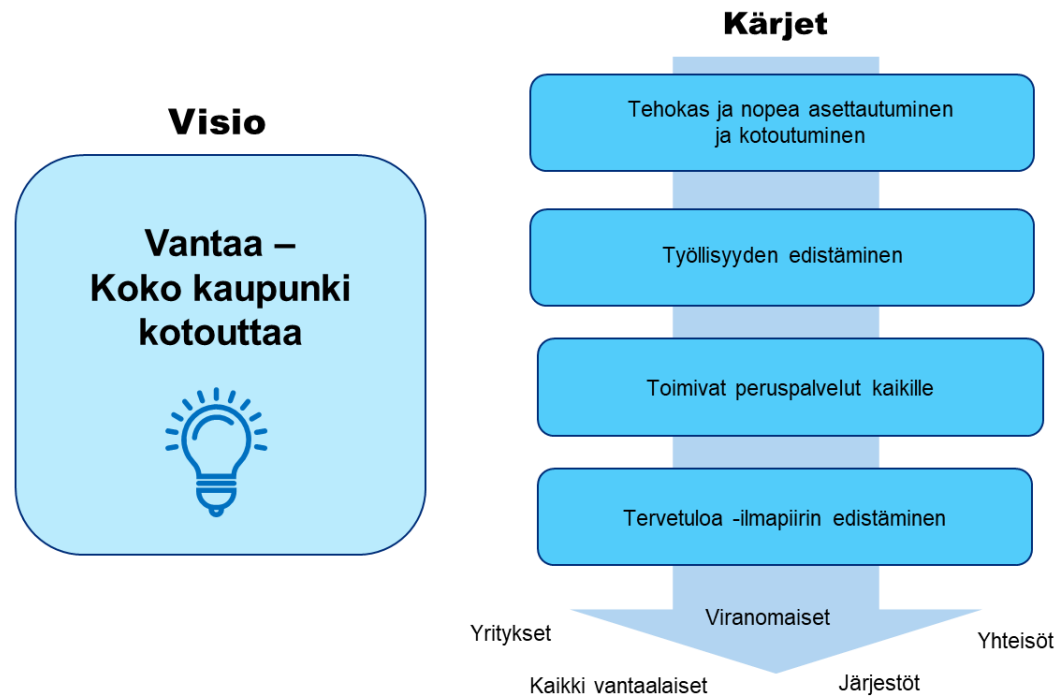
Vantaan kaupunginhallitus on 28.2.2022 hyväksynyt tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön suunnitelman kuluvalle strategiakaudelle (2022–2025). Sukupuolten tasa-arvoa ja kaikkien ihmisten yhdenvertaisuutta edistävä suunnitelma linkittyy vahvasti kotoutumista edistävään ohjelmaan. Yhdenvertaisuuslaki turvaa muun muassa alkuperään, kieleen ja uskontoon liittyvän syrjimättömyyden, ja laajassa katsannossa koko kotoutumisen tukeminen voidaan sisällyttää tähän. Vaikka maahan muuttaneet henkilöt ovat muiden vantaalaisten tavoin kaupungin asukkaita, tarvitaan usein täydentäviä palveluja asukkaiden yhdenvertaisuuden toteutumiseen. Tällaisia palveluja ovat esimerkiksi vastikään Suomeen tai Vantaalle muuttaneiden eri kielinen ohjaus- ja neuvontapalvelu tai mahdollisuus oppia suomen kieltä. Näiden palvelujen saavutettavuus onkin keskeinen kärki ohjelmassa ja niitä käsitellään muun muassa Kaupunki palvelujen tarjoajana -osuudessa.

Toisaalta yhteys tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön suunnitelmaan ilmenee peruspalvelujen velvollisuutena kehittää palveluja niin, että ne palvelevat kaikkia asukkaita.

Charterin Kaupunki päätöksentekijänä ja osallisuuden edistäjänä -ulottuvuus nostaa esiin mahdollisuuksien tasa-arvoon ja saavutettavuuteen liittyviä kehittämiskohteita.

Kuvio 3: Vantaan kotouttamisohjelman visio ja kärjet

Vantaan kotouttamisohjelma

SMILE-hankkeen kumppanuusasiantuntijat etsivät uusia tapoja toimia perheiden kotouttamisessa. Kuva: Nina Leskelä

Yhteys hyvien väestösuhteiden kehittämiseen

Vantaalla tunnistetaan, että kotoutumisen edistäminen liittyy koko yhteiskunnan vastaanottavuuteen. Kotoutuminen on hyvin paikallinen prosessi. Kärjistäen voidaan sanoa, että suomen kielen kurssista ei ole hyötyä, jos uusi asukas ei pääse mukaan yhteisöihin tai tutustumaan naapureihin ja käyttämään kieltä. Siksi hyvien väestösuhteiden kehittäminen on avainasemassa kotoutumisen kehittämisessä.

Vantaa on nopeasti kasvava kaupunki, jossa on Suomen korkein vieraskielisen väestön osuus. Siksi Vantaa on monissa asioissa joutunut ratkaisemaan vaikeitakin ongelmia eturintamassa. Toisaalta Vantaan vahvuutena ovat vahvat järjestöt maahan muuttaneille henkilöille ja muut yhteisöt. Vantaata onkin käytetty Suomessa esimerkkinä kotoutumisen kokeilualustasta.

Oikeusministeriö on aloittamassa vuonna 2023 uuden hankkeen Building an Intercultural Approach in Finland. Hankkeessa kehitetään Suomen kuntien vastaanottavuutta yhdessä Euroopan neuvoston, Euroopan komission ja Intercultural Cities -ohjelman kanssa. Vantaa on mukana ohjelmassa.

2. VANTAAN MAAHANMUUTTANEET JA MAAHANMUUTTO TILASTOJEN VALOSSA

Vantaalla johtaminen perustuu vahvasti tietoon. Tiedon kerääminen, seuranta ja analysointi mahdollistavat oikeiden toimienpiteiden nostamisen myös Koko Vantaa kotouttaa - ohjelmaan.

Maahan muuttaneet ja heidän lapsensa muodostavat kiinteän osan Espoon, Helsingin ja Vantaan väestöstä

Pääkaupunkiseudulla joka kuudes asukas on syntyperältään ulkomaalaistaustainen. (Saukkonen 2022)¹

Kotoutumisen näkökulmasta pääkaupunkiseudun tarkasteleminen yhtenä kokonaisuutena on tärkeää. Vantaan

toimintaympäristön kuvauksessa käytetään tästä syystä pääkaupunkiseututasoista vertailutietoa, jota on saatavilla ulkomaalaistaustaisista ja heidän työmarkkina-asemastaan².

Vantaan kotouttamisohjelman seurannassa on tarpeen jatkaa pääkaupunkiseudulla toteutettavaa tutkimustoimintaa, josta saadaan vuosittain tietoa maahan muuttaneiden asumiseen ja työllisyyteen liittyvistä asioista.

Väestörakennetta kuvaavat tiedot

Vantaa saa muiden pääkaupunkiseudun kuntien tavoin vieraskielisten muuttovoittoa ulkomailta ja muualta Suomesta. Pääkaupunkiseudun sisäisessä muuttoliikkeessä Helsinki menettää vieraskielisiä etenkin Vantaalle. Espoon ja Vantaan välinen vieraskielisten muuttoliike on ollut vähäisempää ja tasapainoisempaa.

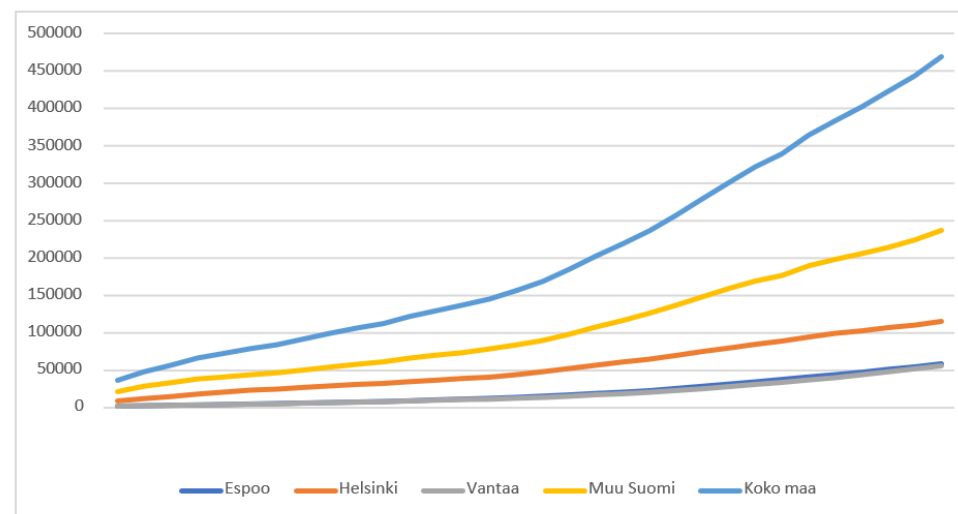
Vantaalla asui ulkomailla syntyneitä ulkomaalaistaustaisia henkilöitä 41 371 ja Suomessa syntyneitä ulkomaalaistaustaisia henkilöitä eli niin sanottuja toisen polven maahan muuttaneita 10 713 henkilöä. Vuonna 2020 ulkomailla syntyneistä ulkomaalaistaustaisista 83 prosenttia oli työikäisiä 20–64-vuotiaita henkilöitä. Suomeen muuttaneiden osuus seudun koko työikäisestä väestöstä oli Vantaalla

pääkaupunkiseudun suurin (23 %). Vantaalla aasialaistaustaisten maahanmuuttajien osuus kaupungin ulkomailla syntyneistä ulkomaalaistaustaisista oli vuonna 2020 noin 30 prosenttia ja afrikkalaistausta 12 prosenttia. Vantaalla asui puolestaan suhteellisesti enemmän EU- ja muu Eurooppa-taustaisia maahan muuttaneita. (28 % ja 26 %), mikä selittyy Vantaan muita kuntia suuremmalla virolais- ja venäläis- tai neuvostoliittolaistaustaisten määrällä.

¹ Saukkonen Pasi (2022) Ulkomaalaistaustaiset pääkaupunkiseudulla: asuminen, työllisyys ja tulot. Tutkimuksia 2022:3. Helsingin kaupunki, kaupunginkanslia, kaupunkitieto.

² Saukkonen Pasi (2022) Ulkomaalaistaustaisten kotoutumisen seurantaraportti 2022.

Kuvio 4: Ulkomaalaistaustaiset Suomessa 1990–2021

Toiseen sukupolveen kuuluvat maahan muuttaneet ovat suurimmaksi osaksi vielä varsin nuoria, sillä alle 15-vuotiaiden osuus oli Vantaalla 76 prosenttia.

Suurpiiri- ja suuraluetasolla vieraskielisten väestöosuus oli vuoden 2021 lopussa korkein Vantaan Hakunilassa (32 %). Vantaan kaupunginosista korkeimmat osuudet olivat Vantaan Havukoskella ja Länsimäessä (48 %).

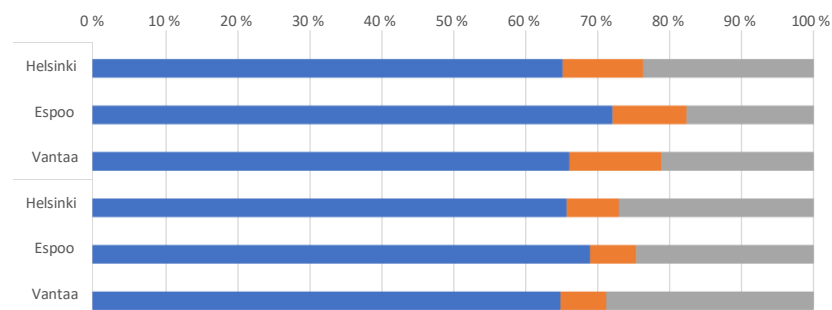
Työmarkkina-asema

Tutkimusten mukaan ulkomaalaistaustaisten tilanne työmarkkinoilla seuraa taloudellisia suhdanteita vahvemmin kuin suomalaistaustaisten. Kuitenkin vuoteen 2000 verrattuna erot pääkaupunkiseudun kuntien ja sukupuolten välillä ovat pienentyneet. Kuntien väliset erot ovat toisaalta supistuneet melko pieniksi, mutta miesten työttömyysaste on ollut edelleen alempi kuin naisten.

Vuonna 2020 Vantaalla maahanmuuttajien työllisyysaste oli 56 prosenttia, mikä on samalla tasolla kuin Espoossa ja korkeampi kuin Helsingissä. Muun kuin eläkkeen tai opiskelun vuoksi työvoiman ulkopuolella olevien maahan muuttaneiden osuus kaikista ulkomailla syntyneistä ulkomaalaistaustaisista oli Vantaalla pienempi kuin muissa pääkaupunkiseudun kunnissa (14 %). Vantaalla maahan muuttaneiden työllisyys oli 63 prosenttia. Pandemia vaikutti eniten pääkaupunkiseudulla vantaalaisten ulkomailla syntyneiden ulkomaalaistaustaisten naisten työllisyystilanteeseen. Yrittäjien osuus työvoimaan kuuluvista oli korkein Vantaan miespuolisilla maahan muuttaneilla

(13 %).

Pääkaupunkiseudun Suomeen muuttaneista intialais- ja kiinalaistaustaisista työllisyysaste on ollut pääsääntöisesti korkein Vantaan intialaistaustaisilla. Vantaalla on moninkertaistunut 2000-luvulla etenkin kiinalaistaustaisten työllisten määrä. Vuonna 2019 Vantaalla Suomeen muuttaneista työllisistä miehistä 27 prosenttia työskenteli rakentamisen alalla, kun naiset työskentelivät yleisimmin hallinto- ja tukipalvelutoiminnassa ja terveys- ja sosiaalipalveluissa.

Kuvio 5. 20–64-vuotiaiden työvoimaan kuuluvien maahanmuuttajien ja suomalaistaustaisten pääasiallinen toiminta sukupuolen mukaan (%) Helsingissä, Espoossa ja Vantaalla vuonna 2020.

Vantaalla on muiden kaupunkien tavoin sukupuolten välistä eroa koulutustasossa. Vantaalle Suomeen muuttaneista naisista noin neljäsosalla on korkeakoulutus, kun korkeakoulutettuja maahan muuttaneita miehiä on alle viidesosa. Miehistä miltei 60 prosenttia on perusasteen suorittaneita tai koulutus on tuntematon eli tyypillisimmin ulkomailla suoritettu tutkinto, kun naisista perusasteen koulutuksen suorittaneita on alle puolet. Myös toisen polven maahanmuuttajista vantaalaiset naiset ovat suorittaneet useammin korkea-asteen tutkinnon kuin miehet³.

³ Saukkonen (2022), [Suomalaisten hyvinvointi 2022 \(julkari.fi\)](https://julkari.fi/) myös https://kototietokanta.stat.fi/PXWeb/pxweb/fi/Kotoutumisenindikaattorit/Kotoutumisenindikaattorit__koul/04seurIn d _koul _pxt _11dw.px/?rxid=87e8cc18-f83d-493d-9e60-8c59f1b53419

Taulukko 1. Korkein suoritettu tutkinto vuonna 2020

2020				
Vantaa		Korkein tutkinto perusaste tai tuntematon	Korkein tutkinto toinen aste tai erikoisammattikoulutusaste	Korkein tutkinto korkea-aste
Suomalaistaustaiset ja Suomessa syntyneet ulkomaalaistaustaiset	Miehet	17,8	50,9	31,4
	Naiset	12,6	43,2	44,2
Ulkomailla syntyneet ulkomaalaistaustaiset yhteensä	Miehet	58,5	25,0	16,4
	Naiset	47,0	29,3	23,7

Vantaalaisista ulkomailla syntyneistä 18–29-vuotiaat miehet ja naiset ovat useammin koulutuksen ulkopuolella kuin suomalaistaustaiset ja toisen polven maahanmuuttajanuoret. Vantaalla on korkeampi Suomessa syntyneiden ulkomaalaistaustaisten eli toisen polven maahan muuttaneiden NEET-nuorten osuus kuin muissa pääkaupunkiseudun kunnissa. Ulkomailla syntyneiden ulkomaalaistaustaisten NEET-nuorten osuus on Vantaalla korkeampi kuin Espoossa ja samalla tasolla kuin Helsingissä.

Taulukko 2. NEET-nuorten osuus 18–29-vuotiaista

2020		
Suomalaistaustaiset ja Suomessa syntyneet ulkomaalaistaustaiset	Miehet	18,2
	Naiset	14,3
Ulkomailla syntyneet ulkomaalaistaustaiset yhteensä	Miehet	27,8
	Naiset	24,9

Osallisuus

Vuonna 2020 Vantaalla 40 prosenttia ulkomailla syntyneistä ulkomaalaistaustaisista asui korkeintaan kahden henkilön asutokunnassa, ja 51 prosenttia 3–5 hengen taloudessa.

Vantaalla oli enemmän maahanmuuttajien omistusasumista (30 %) ja pienempi osuus ARA-vuokra-asunnossa asuvia maahanmuuttajia (24 %), kuin Helsingissä.

Vuonna 2020 20–64-vuotiaista ulkomaalaistaustaisista, joilla oli valtionveronalaisia tuloja, ylimpään tuloneljännekseen kuului Vantaalla 28 prosenttia ja alimpaan tulokvartaaliin 12 prosenttia.⁴

Vieraskielisten erilaisuusindeksin arvot ovat olleet vuosina 1999–2021 Vantaan kaupunginosissa pääkaupunkiseudun matalimmat (23,7 %).

⁴ https://kototietokanta.stat.fi/PXWeb/pxweb/fi/Kotoutumisenindikaattorit/Kotoutumisenindikaattorit_terv/06seurl_nd_terv_pxt_11ep.px/table/tableViewLayout1/?rxid=8a9f3666-9346-427f-80be-5a002aa0c8d9

3. KOTOUTTAMISOHJELMAN VISIO

Kotouttamisohjelman visio korostaa koko kaupungin, kaikkien palvelujen ja asukkaiden yhteistä vastuuta kotoutumisen onnistumisessa: ”Koko kaupunki kotouttaa”.

Vantaan kotouttamisohjelma toteuttaa osaltaan Vantaan kaupunkistrategiaa 2022–2025. Kotouttamisohjelmassa huomioidaan kaupunkistrategian läpileikkaavat teemat, joita ovat avoimuus, rohkeus, vastuullisuus ja yhteisöllisyys.

Kotouttamisohjelmassa avoimuutta tarkastellaan erityisesti viestinnän ja kaikkien tahojen osallistamisen näkökulmasta. Rohkeus on kotouttamisohjelmassa tehtävää työtä, jolla tuetaan tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön suunnitelmassa sekä myönteisen erityiskohtelun ohjelmassa tehtävää työtä. Rohkeutta on edistää Tervetuloa Vantaalle -kulttuuria ja eri väestöryhmien välistä kohtaamista sekä kaksisuuntaista kotoutumista. Kaksisuuntaisella kotoutumisella ei tarkoiteta vain ulkomaalaistaustaisten sopeutumisesta kantaväestön kulttuuriin, vaan suomalaisten opettelua monikulttuurisempaan ja moninaisempaan työ- ja kulttuurielämään, jossa on

jatkuvasti näkyvillä yhä useammanlaisia tapoja elää, toimia, työskennellä ja viihtyä Suomessa. Vastuullisuus merkitsee kaupunkistrategian mukaista hyvän elämän turvaamista nykyisille ja tuleville sukupolville riippumatta siitä, onko Vantaan asukas kantaväestöön kuuluva vai ulkomaalaistaustainen henkilö. Yhteisöllisyyttä toteutetaan osallistamalla kuntien viranomaisten lisäksi kansalaisjärjestötoimijat, maahan muuttaneiden henkilöiden yhteisöt ja valtiotoimijat mukaan kotouttamista tukevaan työhön. Kotouttamisohjelmassa huomioidaan myös YK:n vastuullisuustavoitteet.

	Avoimuus	Rohkeus	Vastuullisuus	Yhteisöllisyys
Tavoitealue	Toimenpiteet	Toteuttajat	Seuranta	
Kaupunki työnantajana ja työllisyyden edistäjänä				
Kaupunki palvelujen tarjoajana				
Kaupunki palvelujen hankkijana				
Kaupunki päätöksentekijänä ja osallisuuden edistäjänä				

4. KAUPUNKI TYÖNANTAJANA JA TYÖLLISYYDEN EDISTÄJÄNÄ

Kaupungin rooli työnantajana on merkittävä. Vantaa voikin toimia esimerkkinä monikulttuurisesta johtamisesta. Tavoitteena on, että kaupungin asukkaiden monimuotoisuus heijastuu myös kaupungin työntekijöissä joka tasolla. Kaupungin tulee varmistaa, että esihenkilöt ja kollegat kohtelevat kaikkia työntekijöitä tasapuolisesti taustasta riippumatta. Lisäksi Vantaan tulee varmistaa, että kaupungin työntekijät ymmärtävät ja kunnioittavat monimuotoisuuden ja sukupuolten tasa-arvon asioita.

Työllistymistä tukevassa toiminnassa huomioidaan sukupuolten väliset erot työttömyydessä ja työvoiman ulkopuolella olemisessa.

Kuva: Vantaan kaupunki

Tavoitealue 1: Kaupunki työnantajana	Pää tavoite: Vieraskielisten työntekijöiden osuus lisääntyy kaupungin palveluissa	Vastuutaho	Tavoiteindikaattori	Resursointi/ kustannusvaikutus
1. Vantaan henkilöstörakenne heijastaa paremmin väestöpohjaa.	• Rekrytointia tiettyihin ammattiryhmiin kohdennetaan muun muassa oppisopimus- koulutusopimustyyppisesti vieraskielisille ja työharjoitteluja kohdennetusti. • Anonyymin rekrytoinnin lisääminen.	Kaikki toimialat, henkilöstöhallinto.	Vieraskielisten osuus kaupungin työntekijöistä nousee 6,8 prosentista vähintään 10 prosenttiin.	Kohdennettu lisärahoitus kannusteisiin Osana perustyötä.
2. Kaupunki kehittää uusia tapoja ja kokeiluja työvoiman saatavuuden varmistamiseksi.	• Laajennetaan pilottia jossa työyhteisö tukee kielenoppimista ja parannetaan selkokielistä perehdytystä. • Kehitetään HR-palvelujen raportointia. Kehittämistyössä huomioidaan Tilastokeskuksesta saatavaa tietopohjaa. Edistetään keinoja, joilla vieraskieliset valitsisivat aiempaa useammin henkilöstöraportoinnissa muut -kielen valintamahdollisuutta.	Kaikki toimialat, henkilöstöhallinto, Vantaan Aikuisopisto. Henkilöstöhallinto.	Toimintamalli laajasti käytössä. Vieraskielisten osuus kaupungin henkilöstöstä.	Osana perustyötä.
3 Vantaa kehittyä esimerkkinä monimuotoisesta työnantajasta.	• Monimuotoisuuskoulutukset liitetään osaksi esihenkilöiden ja työyhteisöjen koulutuksia. • Kehitetään seurantaa, jolla voidaan edistää henkilöstön diversiteettiä kaikilla eri tasoilla.	Henkilöstöhallinto, kaikki toimialat.	Henkilöstökoulutuksiin osallistuneet: 10 prosenttia henkilökunnasta (tavoite: kaikilla valmius).	Osana perustyötä.

Kaupunkien tehtävänä on oman henkilöstön saatavuuden lisäksi toimia työllisyyttä edistävänä toimijana. TE-palvelut 2024 -uudistuksen myötä TE-palvelut siirtyvät kuntien vastuulle vuoden 2025 aikana. Muutos tulee vaikuttamaan merkittävästi myös Vantaan kaupungin työllisyyden hoidon palveluihin ja niiden resursointiin. Samalla kaupungin rooli työnantajien palveluista ja yritystoiminnan edistämisestä vahvistuu entisestään.

Kotouttamisohjelma tukee osaltaan Vantaan Kasvu- ja elinvoimaohjelman toimeenpanoa. Siinä kuvataan Jatkuvan oppimisen ja ennakoivan osaamisen –toimenpiteitä, joista huomioidaan Vantaalle perustettava uuden kansainvälisen koulun perustaminen. Vantaan kasvu- ja elinvoimaohjelman toimeenpanon toisena kärkitavoitteena on 'Työpaikkoja ja yrittäjyyttä'. Yrittäjyys on merkittävä työllistymisen kanava maahan muuttaneiden keskuudessa. Maahan muuttaneiden perustamat yritykset myös työllistävät keskimääräistä enemmän muita maahan muuttaneita. Kasvu- ja elinvoimaohjelmassa toteutetaan toimenpiteitä, jotka tukevat yrittäjyyttä ja tarjoavat uusia yrittämisen paikkoja. Edellä mainituista syistä johtuen maahan

muuttanut väestö on, tässä keskeinen kohderyhmä.

Kotouttamisohjelman toimeenpanossa hyödynnetään tavoitteiden tukena Kasvu- ja elinvoimaohjelman Integraatiosta kasvua, vieraskieliset nopeammin työmarkkinoille –tavoitealueella käynnistettävää pilottia. Pilotissa kehitetään kielikoulutusta ja työllistymistä yhdistäviä toimenpiteitä. Vieraskielistä väestöä ei ole Vantaalla perinteisesti tarkasteltu mahdollisuutena, jota voisi hyödyntää kasvavana työvoimana. Vantaan kotouttamisohjelmassa huomioidaan työperäisten maahan muuttaneiden lisäksi kaikki maahan muuttaneet, jotka tarvitsevat tukea työllistymiseensä. Kotouttamisohjelmassa huomioidaan vieraskieliset henkilöt työvoimareservin sijaan aktiivisina ja osallisina kuntalaisina.

Osaamisen kehittämisessä on tärkeää huomioida etenkin ulkomailta syntyneiden maahan muuttaneiden kouluttautumisen lisääminen. Koulutuksen ja työn ulkopuolella olevien ulkomailta syntyneiden nuorten osuus on selvästi suurempi kuin Suomessa syntyneiden. Kouluttautumisen haasteet näkyvät jo varhaiskasvatuksessa, jossa lasten tuen tarpeet ovat kasvaneet viime vuosina. Tärkeä koulutusmuoto on myös aikuisten perusopetus, jolla voidaan lisätä tutkinnon suorittaneiden

aikuisten määrää. Toisaalta monet maahanmuuttajat ovat korkeakoulutettuja tai heillä on muuta kautta hankittua erityisosaamista, jota jostain syystä ei tunnisteta tai kyetä hyödyntämään riittävästi. Osaamisen tunnistaminen ja hyödyntäminen on siksi tärkeässä roolissa maahan muuttaneiden työllistymisen edistämisessä. Vantaalla on mahdollisuus toimia tässä suunnan näyttäjänä. Yhtenä Kasvu- ja elinvoimaohjelman tavoitteena onkin, että Vantaasta tehdään kansainvälisen osaamisen houkuttelun ja hyödyntämisen keskittymä.

Tavoitealue	Toimenpiteet	Toteuttajat	Tavoiteindikaattori	Resursointi
1. Verkostomaisen yhteistyön lisääminen maahanmuuttaneiden työllisyyden edistämiseksi ja yrittäjyyden lisäämisessä.	- Kootaan kotouttamisen ja työllistymisen edistämistä varten kaupungin eri toimialojen edustajista koostuva operatiivisen tason ohjausryhmä - Yhteistyön lisääminen ohjausta tarjoavan Vantaan ja työllisyyspalveluiden välillä. - Yhteistyön lisääminen järjestöjen kanssa työllisyyden edistämiseksi ja kaupungin työllisyyspalveluihin ohjaamisessa.	Kaupungin työllisyyspalvelut, elinkeinopalvelut, kaupungin johtoryhmä, kaupungin osaomistamat oppilaitokset.	Työryhmän kokoaminen ja vuosittaisen toimeenpanosuunnitelman laatiminen.	Osana perustyötä.
2. Työtä ja osaamista kehittävien palveluiden jatkuvuus, levittäminen ja vakinaistaminen edistyy.	- Osaamiskeskustoiminnan rahoituksen varmistaminen ja vakinaistaminen. - Tsemppari-mallin edelleenkehittäminen ja mallin levittäminen - Uusien työllisyyttä edistävien palveluiden kehittäminen - asiakaspalautteen kuten asiakasraatien pohjalta. Kehitetään asiakasohjaukseen ja osallistamiseen malli työelämän ulkopuolella oleville. Kaupungin toimialojen edustajien lisäksi kehittämistyöhön osallistetaan mm. Kotivanhempien verkostoa ja järjestöjä - Edistetään kaikkien Vantaalle muuttaneiden työllistymistä ja yrittäjyyttä riippumatta siitä, mikä on	Kaupungin työllisyyspalvelut, kaupungin osaomistamat oppilaitokset, järjestöt. Yhdyspintatyö hyvinvointialueen kanssa pakolaisena Vantaalle muuttaneiden työllistymisen edistämiseksi.	Ulkomaalaisten työnhakijoiden työttömyyden puolittaminen (tilanne ELY-keskuksen Työllisyyskatsauksen mukaan vuoden 2022 marraskuussa 4 059 ulkomaista työnhakijaa).	Lisäresurssien saaminen Osaamiskeskustoimintaan ja muihin maahanmuuttaneiden palveluihin, joilla edistetään kouluttamista osana työllisyyden edistämistä. Tsemppari-mallin Jatkokehittäminen ja laajentaminen Euroopan Neuvoston kehittämispankin rahoituksella (SMILE, Strengthening Migrant Family Integration through New Dialogue Methods with

	ollut maahanmuuttaneen henkilön kaupunkiin muuttamisen peruste. Juurrutetaan kotona lapsiaan hoitavien palvelukokonaisuus osaksi Vantaan palveluita niin, että vahva Työelämäyhteys mahdollistuu.			Communities, Schools, And Services in Vantaa Neighbourhoods, 2023-2024 , rahoittajana Council of Europe Development Bank) perheiden tavoittamiseen Pääkaupunkiseudun hankerahoitus työelämän ulkopuolella oleville (Vantaan kotoutumisen johdantojakson pilottikokeilu).
3. Kaupunki tukee maahanmuuttaneiden yrittäjien ja muiden osaajien toimintaa.	- Luodaan kotoutumista tukeva ohjaus- ja palvelumalli Talent Vantaan palveluille, jotka on tarkoitettu työnantajille ja vieraskielisille korkeakoulutetuille - Tuetaan maahanmuuttaneiden yrittäjyyttä yritysneuvonnan lisäksi uusille maahanmuuttajataustaisille yrittäjille tarjottavan ohjauksen avulla. - Vahvistetaan maahanmuuttaneiden yrittäjien verkostoitumista.	Vantaan yritysneuvonta, Vantaan elin-keinopalvelut, Talent Vantaa, Neuvova Vantaa (vieraskielisten palveluiden kehittämisen koordinaatio ja tuki).	Ohjaus- ja palvelumallin luominen. Kotoutumisen tuesta tietoa saaneiden maahanmuuttaneiden yrittäjien määrä.	Lisäresurssien Hankkiminen kehittämistyöhön. Maahanmuuttaneiden yritysneuvonnan rahoitus.

5. KAUPUNKI PALVELUJEN TARJOAJANA

Kaupungin rooli palvelujen tarjoajana on Vantaalla tärkeä asia yhdenvertaisuuden ja kotoutumislain kannalta. Vantaan kaupunki edistää Integrated Cities Charterin mukaisesti maahan muuttaneiden yhdenvertaista ja tasa-arvoista pääsyä palveluihin, joihin he ovat oikeutettuja. Kaupungin tulee varmistaa, että maahan muuttaneiden tarpeet ymmärretään ja niihin vastataan kaupungin palveluissa. Kotoutumisen tuki tulee huomioida kaikissa kaupungin palveluissa sekä kotoutumislain että Charterin periaatteiden mukaisesti.

Vantaan kaupungin kotouttamisohjelman vahvistamisen aikaan on ollut käynnissä kotoutumislain uudistus. Lakiesitys on hyväksytty 14.4.2023, ja uudistus tulee voimaan 1.1.2025 alkaen. Uuden kotoutumislain tavoitteena on vahvistaa maahan muuttaneiden työllisyyttä, työllisyyttä tukevia valmiuksia, kielitaitoa ja osallisuutta yhteiskuntaan. Lain tavoitteena on myös edistää tasa-arvoa, yhdenvertaisuutta ja myönteistä vuorovaikutusta eri väestöryhmien kesken.

Lakiuudistus vahvistaa kunnan vastuuta kotoutumisen edistämisestä. Kunnan tulee jatkossa laatia maahan muuttaneille yksilöllinen kotoutumisohjelma. Siihen sisältyy osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi, kotoutumissuunnitelma, monikielinen yhteiskuntaorientaatio, koulutusta, muita kotoutumista ja työllistymistä edistäviä palveluja, ohjausta ja neuvontaa sekä jatko-ohjaus ohjelman päättyessä. Kotoutumisohjelmaan sisältyvään kotoutumiskoulutukseen lisätään suomen tai ruotsin kielen taidon päättötestaus. Vantaan kotouttamisohjelman tässä vaiheessa on valtion kotoutumisen tuen rahoitusrakenne monella tavalla vielä epäselvä ja lain uudistus käsittelyssä.

Yksi keskeinen muutos palvelujärjestelmässä on vuoden 2023 alussa toteutunut hyvinvointialueiden perustaminen. Vantaa kehittää vahvaa yhteistyötä hyvinvointialueiden kanssa, jotta asiakkaiden polut ovat varmasti sujuvia. Vantaan tulee varmistaa kotoutumispalvelujen vastuutaho kunnassa. Vantaan kaupungin kotouttamisohjelmassa ei oteta kantaa siihen, millä tavoin ja missä kuntien yksilöllinen kotoutumisohjelma toteutetaan. Haasteita tulee mahdollisesti olemaan erityisesti työvoiman ulkopuolisille tehtävien alkukartoitusten ja kotoutumissuunnitelmien laadinnassa. Kaupungin kotouttamisohjelmassa otetaan kuitenkin kantaa

siihen, millä tavoin voidaan jatkossa huomioida kaupungin kasvava rooli sekä hyvinvointialueen yhdyspinnat maahan muuttaneiden alkupalvelujen järjestäjänä.

Tavoitealue	Päätavoite: Uudistuvan kotoutumislain mukaisten alkupalvelujen rakentaminen	Vastuutaho	Tavoiteindikaattorit	Resursointi
Tavoitealue 1. alkupalvelujen järjestäjänä	- Luodaan kotoutumisen alkuvaiheeseen kotoutumislain mukainen prosessi, jossa on kirjattuna kunnan eri tahojen kotoutumista edistävät ja tukevat toimenpiteet, palvelut, yhteistyö ja vastuut. - Luodaan toimintamalli, jolla tunnistetaan paremmin alkuvaiheessa erilaiset asiakasryhmät sekä kuvataan tätä varten konkreettiset asiakaspolut. Kehitetään yhdessä pääkaupunkiseudun kuntien kanssa työelämälähtöistä ja osallisuutta edistävää kotoutumiskoulutusta, jossa huomioidaan erilaiset kielen oppimisen lähtötasot ja opiskelijoiden tavoitteet.	Pääkaupunkiseudun kotouttamisesta vastaavat henkilöt, hyvinvointialue, Uudenmaan ELY/KEHA.	Olemassa oleva alkuvaiheen kotoutumisen malli. Asiakkaiden tilanne kolme kuukautta kotoutumiskoulutuksen jälkeen. Suomen tai ruotsin kielen taidon päättötestauksen tulosten paraneminen lähtötasosta, joka saadaan ensimmäisen toteuttamisen jälkeen.	Lisäresurssit valtiolta ja/tai kaupungin talousarvioon alkuvaiheen palveluita vahvistavien yksilöllisten kotoutumishjelmien laadintaan.

Alkupalvelut

Jotta tieto olennaisista palveluista tavoittaa myös vieraskieliset asukkaat, Vantaan kotouttamisohjelma tukee myönteisen erityiskohtelun ohjelman tavoitteita. Näistä toinen keskeinen tavoite on se, kuinka selko- ja monikielistä viestintää pyritään toteuttamaan mahdollisimman paljon ennalta määritellyistä aihealueista. Toinen tuettava tavoite on kielenopetuksen työelämälähtöisyyden parantaminen ja saavutettavuuden analysoiminen.

Kaupunkistrategian yhtenä tavoitteena on tukea maahan muuttaneita ja ikääntyviä paremmin verkkoasioinnissa sekä digitaalisten välineiden käytössä. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön suunnitelman tavoitteena on parantaa digitaalisten palveluiden saavutettavuutta.

Kotouttamisohjelman valmistelun kuulemistilaisuuksissa tuli esille tarve saada neuvontaa monikanavaisesti. Näkemys tukee valtion sähköisen asioinnin linjauksia, joiden mukaan kansalaiset asioivat ja viestivät viranomaisten kanssa ensisijaisesti digitaalisesti, mutta heitä ei kuitenkaan velvoiteta tähän.

Monet maahan muuttaneiden järjestöt ovat toimeenpanneet Vantaalla hankkeita asukkaiden digitaitojen vahvistamiseksi. Monet näistä on rahoittanut Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskus (STEA). Yksi vahvoista hankkeista on neljän vantaalaisen maahan muuttaneiden järjestön yhteishanke Tsempataan!. Hankkeessa kehitetään omakielistä neuvontaa ja samalla vahvistetaan asukkaiden omia kykyjä hankkia tietoa ja toimia suomalaisessa yhteiskunnassa. Tsempataan! -hanke siirtyi 2023 alussa STEA:n vakinaiseen rahoitukseen.

Kaupungin tulee peruspalvelujen järjestämisen roolissaan huomioida sukupuolten väliset erot. Sukupuolten väliset erot vaihtelevat siinä, missä palveluissa miehillä ja naisilla on enemmän vaikeuksia palvelujen saatavuudessa. On tärkeää huomioida haavoittuvassa asemassa olevat maahan muuttaneet kaikissa palveluissa.

Tavoitealue	Päätavoite: Maahanmuuttaneiden yhdenvertaisen palveluihin pääsyn ja osallisuuden edistäminen	Toteuttajat	Tavoiteindikaattori	Resursointi
Tavoitealue 2. Kaupunki peruspalvelujen järjestäjänä				
Vahvistetaan maahanmuuttaneiden kielitaitoa sekä kotoutumisen alkuvaiheessa että kaikissa elämänvaiheissa henkilökohtaiset lähtökohdat ja tarpeet huomioiden.	- Tehdään kaupunkitasoinen selvitys ja toimintasuunnitelma kielikoulutuksen saatavuudesta, kohdentamisesta ja tilamahdollisuuksista. - Selvityksen perusteella selvitetään koulutusvaihtoehtoja sekä lisätään ohjausta ja neuvontaa erilaisista Kielikoulutusmahdollisuuksista. - Laajennetaan työnhakijoille kokeiltavien toiminnallisten kielikoulutusten käyttöä. - Luodaan työelämässä oleville kielikoulutuksen malleja yhteistyössä oppilaitosten kanssa. - Luodaan järjestöjen kanssa kielikoulutuksen toteuttamisen malli, joka tuo näkyväksi tarjolla olevan kielikoulutuksen ja toteuttajatahot. - Luodaan malli, jolla oppilaitokset ja järjestöt voivat saada tiloja ja avustuksia eritasoisten kielikoulutusten järjestämiseen.	Tilapalvelut, kaupungin kotoutumispalvelut ja työllisyyspalvelut, elinikäisen oppimisen palvelualue kaupungin omistamat oppilaitokset, järjestöt, hyvinvointialue selvityksen toteuttamiseen osallistuvana tahona.	Rahoituksen sisältävä malli, jossa on tarjolla eritasoisia virallisia kielikoulutuksia ja suomen kielen taitoa ylläpitävää kielellistä tukea. S2-opetukseen osallistujien osuus nousee yli kaupunki-strategian mukaisesta 26,2 prosentista 30 prosenttiin. Kielikoulutuksen saatavuudessa osallistujamäärät nousevat yli kaupunkistrategian mukaisesta lähtötilanteesta (1 617) 2500:aan.	Lisäresurssit MEK-ohjelman rahoituksella toteutettavaan S2-koulutukseen, joka siirtyy Osaamiskeskuksen toteutettavaksi v. 2023. Lisäresurssit järjestöjen tarjoaman kielituen ja kielikoulutusten toteuttamiseen. Kotoutumisen johdantojakson pilottihankkeet PKS-kaupungeissa, jossa pohditaan nimenomaan työvoiman ulkopuolella olevien mahdollisuuksia saada tukea kotoutumiseen, 2022–2023 (Työ- ja elinkeinoministeriön rahoitus). Lisäresurssit Aikuisopiston kielikoulutukseen .
Palveluiden saavutettavuuden ja	- Säännöllisesti kokoontuvan yhteistyöfoorumin luominen	Kaupungin kaikki toimialat, oppilaitokset, järjestöt.	Asiakasfoorumien perustaminen	Osana perustyötä

asiakaslähtöisyyden lisäämiseksi parannetaan viestintään ja tiedonvaihtoa kaupungin palveluista.	kaupungin johdon ja toimialajohtajien, järjestöjen ja uskonnollisten yhteisöjen välillä. - Monikielisen neuvonnan ja selkokiehisen viestinnän lisääminen kaikilla kaupungin toimialoilla. Kaupunkitasoista monikielistä viestintää vahvistetaan muun muassa käännöksiin kohdistettavien lisäresurssien avulla. Lisäksi viranomaistyötä täydentävissä tehtävissä hyödynnetään järjestöjen monikielistä neuvontaa ja ohjausta sekä resursoidaan sitä avustusten kautta. - Luodaan foorumi, jossa kaupungin viestintä, eri toimialojen maahanmuutosta vastaavat yhteyshenkilöt ja järjestöjen edustajat käyvät läpi viestinnästä saatavaa palautetta ja kehittämisohdotuksia - Maahanmuuttaneiden erityistarpeiden parempaa huomioimista varten tuodaan selkeämmin esille kaupungin hallinnollinen rakenne sekä luodaan alueellinen moniammatillinen julkisen ja järjestöjen yhteistyörakenne. Yhteistyörakenteelle osoitetaan resurssit toimintaan ja tehdään sille toimintasuunnitelma.		Asiakaspalautteiden hyödyntäminen ja kaupunkitasoisen selvityksen toteuttaminen palveluiden saatavuudesta.	Neuvova Vantaa toiminnan lisärahoitus (TEM-hanke-rahoitus) Lisärahoitus käännöksiin.

Digitaalisten palveluiden saavutettavuuden varmistaminen ja monikanavaisen viestinnän kehittäminen.	- Maahanmuuttaneiden digitaalisen osaamisen kehittäminen koulutuksilla. - Laaditaan selvitys ja toimintasuunnitelma siitä, miten jokaisella toimialalla ja palvelussa voidaan varmistaa tiedon välittyminen puhelinpalvelun tai neuvontapisteessä annettavan tiedon avulla. - Huomioidaan vieraskieliset kaupunkitasoisessa digitukisuunnitelmassa - Varmistetaan tiedon välittyminen ja palveluiden saatavuus erityisesti ikääntyneille maahanmuuttaneille asukkaille neuvoloiden ja etsivän vanhustyön kautta. Toimenpidettä toteutetaan yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa.	Kaikki toimialat, kuntalaispalvelut, järjestöt, Digitukiverkosto, hyvinvointialue.	Selvityksessä indikaattorit, joiden avulla seurataan digitaalista saavutettavuutta vieraskielisillä.	Osana perustyötä. Lisäresurssit, mm. digitukeen liittyvät hankkeet hyvinvointialueen kanssa.
Tuetaan maahanmuuttajien yhdenvertaista pääsyä palveluihin ja tietoon sekä sujuvoitetaan Palvelupolkuja.	- Tarjotaan kotoutumista tukevaa monikielistä neuvontaa ja ohjausta matalan kynnyksen periaatteella. - Tarjotaan avoin palvelu kaikille riippumatta Suomessa olon kestosta tai maahanmuuton syystä. - Tuetaan maahanmuuttajien omatoimisuutta ja suomalaisten palvelujärjestelmän tuntemusta.	Vantaan monikielinen neuvontapalvelu ja järjestöt	Lähtötaso: asiakaskäyntejä 4746, 2022 Monikielinen neuvontapalvelu vakinaistetaan vuoteen 2025 mennessä.	Osana perustyötä ja TEM-Hankerahoitusta.

Peruspalvelut

Kotoutumista tuetaan kaupungin toimialoilla. Vantaa on ikärakenteeltaan nuori ja vieraskielisten osuus näkyy etenkin alle kouluikäisten osuudessa. Vantaalla on myönteiseen erityiskohteluun suunnatulla rahoituksella muun muassa suunniteltu maksettavaksi vuosina 2023–2025 palkanlisää varhaiskasvatuksen opettajille. Tasa-arvorahalla on palkattu esimerkiksi resurssiopettajia, koulunkäynnin avustajia ja monikielisiä ohjaajia. Lisäksi tällä rahalla on palkattu laaja-alaisia erityisopettajia nivelvaiheisiin eli esiopetuksesta alkuopetukseen sekä alakoulusta yläkouluun siirtymisen tukemiseen.

Kuulemistilaisuuksissa nousi esiin tarve maahan muuttaneiden osaamisen kehittämiseksi jokaisessa ikäluokassa. Tämä on erityinen painopistealue Vantaan kotouttamisohjelmassa.

Kuva: Vantaan kaupunki

Tavoitealue	Päätavoite: Maahanmuuttaneiden tarpeiden ymmärtäminen ja niihin vastaaminen osaamista kehittävässä palveluissa	Toteuttajat	Tavoiteindikaattori	Resursointi
Tavoitealue 2. Kaupunki peruspalveluiden järjestäjänä				
Tuetaan maahanmuuttaneiden kouluttautumista kaikilla koulutusasteilla.	- Kehitetään edelleen varhaiskasvatukseen ja peruskoulutukseen toimintamalleja, joilla voidaan vastata maahanmuuttaneiden lasten integroinnin tarpeisiin. - Rakennetaan yhteistyössä oppilaitosten kanssa maahanmuuttaneiden koulutuspolkuja. Tässä tehdään yhteistyötä mm. Vanhemmat kouluun –toiminnan, kotoutumiskoulutuksen järjestäjien ja aikuisten perusopetusta tarjoavien tahojen kanssa. - Luodaan yhdessä pääkaupunkiseudun kuntien kanssa ruotsinkielisiä kotoutumispolkuja vantaalaisille vieraskielisille asukkaille. - Varmistetaan, että kansainvälinen koulu	Kaikki toimialat, oppilaitokset.	NEET- nuoret (maahanmuuttaneet) osuus puolittuu 21,6 prosentista. Toisen asteen koulutuksen suorittaneiden osuus nousee vuoden 2020 lähtötasosta vähintään 70 prosenttiin väestöstä. On perustettu poikkihallinnollinen työryhmä koulutuspolkujen suunnittelua ja rakentamista varten On luotu yhteistyössä kaupungin omistamien oppilaitosten kanssa osaamisen tunnistamista ja tunnustamista sekä tarjotaan maahanmuuttaneiden tarpeisiin sopivia koulutusmuotoja.	Osana perustyötä. Lisäresurssit.

	käynnistetään Vantaalla kv-osaajien houkuttelua ja kotoutumisen tukemista varten. • Tehdään yhteistyötä pääkaupunkiseudun kuntien, kaupungin omistamien oppilaitosten ja Talent Boost-toimijoiden kanssa, jotta muualla kuin Suomessa koulutuksen suorittaneiden osaaminen tunnistettaisiin ja tunnustettaisiin. Kartoitetaan, mitä ohjauksen ja tuen malleja on maahanmuuttaneiden nuorten ja aikuisten toisen asteen kouluttautumisen tueksi. • Lisätään opintojen ohjausta kaikilla koulutustasoilla ja kehitetään erilaisia koulutusmuotoja, kuten erilaisia oppisopimusväyliä ja täydennyskoulutusta tutkinnonosien ja tutkintojen suorittamiseksi, jotta koulutuspolut kehittyvät perusasteelta toiselle asteelle.		Huomioidaan kaupungin omat oppisopimuspaikat erityisesti maahanmuuttaneiden nuorten koulutusvaihtoehtona. Vahvistetaan maahanmuuttaneiden nuorten työllisyys- ja opiskelupolkuja tarjoamalla heille nuorten työpajatoimintaa kotoutumisen tueksi. On vahvistettu erityisesti aikuisten polkuja Luckanin tarjoamiin palveluihin.	

7. KAUPUNKI TAVAROIDEN JA PALVELUJEN HANKKIJANA

Kuva: Vantaan kaupunki

Hankinnoilla on paljon merkitystä kaupungin toiminnassa, ja Vantaan kaupunki voi toimia tässä esimerkkinä muille toimijoille. Integrated Cities Charterin perusteella Vantaan kaupunki on sitoutunut noudattamaan hankinnassa ja tarjouskilpailuissa tasa-arvon ja diversiteetin periaatteita.

Hankintalain yleiset periaatteet ovat syrjimättömyys-, avoimuus-, yhdenvertaisuus- sekä suhteellisuusperiaate. Näitä periaatteita on Vantaan kaupungin hankintaohjeiden mukaan noudatettava kaikissa hankinnoissa, myös hankintalain kansallisen kynnysarvon alittavissa pienhankinnoissa.

Esimerkiksi palvelua hankkivan on kohdeltava hankintamenettelyn osallistujia ja muita toimittajia tasapuolisesti ja syrjimättömästi sekä toimittava avoimesti ja suhteellisuuden vaatimukset huomioon ottaen. Hankintalain tavoitteiden mukaisesti Vantaan kaupunki pyrkii tarjoamaan tasapuolisesti palveluja ja rakennusurakoita julkisten hankintojen tarjouskilpailuissa.

Edellä mainittuja hankintalain periaatteita noudattaen Vantaan kaupunki pyrkii määrittelemään hankintoja koskevat kriteerit kuten esimerkiksi palvelua tuottavan henkilökunnan kielitaitoa koskevat vaatimukset sille tasolle, kun se on muun muassa turvallisuussyistä välttämätöntä ja siten, että mahdollisimman moni yritys pääsee osallistumaan tarjouskilpailuun. Kriteerejä ei tule asettaa vaativammaksi kuin se hankinnan kohteen kannalta on tarpeellista.

Vantaan kaupunki on strategiassaan sitoutunut tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseen. Kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmassa on lisäksi määritelty kyseisten asioiden huomioon ottaminen hankinnoissa.

Eurooppalaisessa keskustelussa kaupungit ovat nostaneet esille tarpeen laajentaa ja monimuotoistaa palveluntarjoajien joukkoa.

Tavoitealue	Toimenpiteet	Toteuttajat	Tavoiteindikaattori	Resursointi
Tavoitealue 1: Kaupungin hankintoja tekevät lisäävät hankintoihin liittyvää ymmärrystä ja osaamista erityisesti viestinnän ja yhteistyön kautta	Vantaa laajentaa tiedotustaan ja ohjeistustaan, jotta mahdollisimman laajalla ja monimuotoisella pohjalla olevat toimijat voivat osallistua julkisiin hankintoihin ja kilpailutuksiin.	Kaikki hankintoja tekevät toimijat kaupungilla.	Seurataan yleisellä tasolla. SMILE:n pilottikilpailutus-kokeilu on arvioitu.	Yhtä hankintaa kokeillaan osana SMILE-hanketta (SMILE = Strengthening Migrant Family Integration through New Dialogue Methods with Communities, Schools, and Services in Vantaa Neighbourhoods).

8. KAUPUNKI PÄÄTÖKSENTEKIJÄNÄ JA OSALLISUUDEN EDISTÄJÄNÄ

Suomen monikulttuurisimpana kaupunkina Vantaan täytyy huomioida maahan muuttaneet asukkaansa kaupungin päätöksenteossa, mikä on myös Integrating Cities Charterin tavoitteiden mukaista toimintaa. Vantaan tulee kommunikoida aktiivisesti sitoumuksesta ja sen on taattava kaikille kaupungin asukkaille tasa-arvoiset ja yhdenvertaiset mahdollisuudet. Lisäksi kaupungin tulee varmistaa kaupungin päätöksenteon syrjimättömyys ja kaikkien yhdenvertaiset oikeudet osallisuuteen. Vantaan tavoitteena on helpottaa maahan muuttaneiden henkilöiden yhteisöjen osallistumista päätöksenteon prosesseihin ja poistaa osallistumisen esteitä.

Vantaan kaikkien suurimpien vieraskielisten ryhmien eli venäjän- ja vironkielisten äänestysaktiivisuus on jäänyt selvästi suomea, ruotsia tai saamea äidinkielenään puhuvia ryhmiä pienemmäksi. Aktiivisimpia vieraskielisiä äänestäjiä ovat olleet englantia ja somalia äidinkielenään puhuvat henkilöt⁵.

Vantaan kotouttamisohjelmassa päätöksentekoon osallistumista tarkastellaan poliittista päätöksentekoa laajemmin. Osallisuudessa huomioidaan yhdenvertaisen osallistumisen lisäksi maahan muuttaneiden osallisuus aktiivisina kuntalaisina.

Myönteisen erityiskohtelun ohjelmassa todetaan, että maksutonta harrastustoimintaa tarjotaan enemmän kaikille vantaalaisille peruskoululaisille Harrastusten Vantaa -hankkeen kautta. Osallistuva Vantaa 2022–2025 -ohjelman yksi teemoista on 'Tuemme hiljaisten ryhmien osallisuutta'. Osana teemaa edistetään lasten ja nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia, vahvistetaan vieraskielisten vantaalaisten osallisuutta ja tuetaan syrjäytymisvaarassa olevien osallisuutta. Kotouttamisohjelman valmistelussa on tullut esille, että tarvetta on lisätä etenkin varhaiskasvatuksen ulkopuolella olevien lasten, yli peruskouluikäisten nuorten sekä työvoiman ulkopuolella olevien harrastusmahdollisuuksia.

Vantaan tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön suunnitelmassa tuodaan esille sukupuolen suuri merkitys monikulttuurisuusasioissa. Kotouttamisohjelmassa

näkökulmana on, että segregaation ehkäisy on tärkeä osa kaikille turvallisia asuinalueita.

Kun kaupunki edistää maahan muuttaneiden roolia päätöksenteossa ja osallisuuden edistämisessä, sukupuolten tasa-arvo ja erityisen haavoittuvassa asemassa olevien maahan muuttaneiden huomioiminen on keskeistä. Osallisuuden edistämisessä on tarpeen huomioida myös rauhan periaate, joka tulee esiin rasismien vastaisessa työssä.

---

⁵ Paavola Juho-Matti, Borg Sami, Levola Maria Holm Jens & Ahomäki Meiju (2022) Äänestäminen, äänestämättä jättäminen ja äänestysaktivoinnin keinot Vantaalla.

Kuva: Vantaan kaupunki

Tavoitealue	Toimenpiteet	Toteuttajat	Tavoiteindikaattori	Resursointi
Tavoitealue 1. Kaupunki edistää maahanmuuttaneiden osallisuutta kunnallisessa päätöksenteossa	- Lisätään demokratiakasvatusta oppilaitoksissa ja neuvontapisteissä. - Edistetään osallisuutta selko- ja monikielisellä viestinnällä. - Luodaan jokaiselle toimialalle palautteen kokoamisen keinot ja foorumit, jolla saadaan tietoa maahanmuuttaneista aktiivisina kuntalaisina ja osallisuuden kehittäjinä.	Kaikki toimialat, oppilaitokset, kaupungin omat vaikuttajatoimielimet kuten monikulttuurisuusasiain neuvottelukunta ja nuorisovaltuusto. Vaikuttaminen kaupungin omiin toimielimiin.	Vieraskielisten osuus ehdokkaaksi asettautumisessa ja kuntapäätäjissä huomioidaan keskustelussa ja poliittisten vaikuttajatoimielinten työssä.	Osana perustyötä.
Tavoite-alue 2. Kaupunki edistää maahanmuuttaneiden kuntalaisten osallisuutta aktiivisina kuntalaisina	- Tehdään yhteistyötä järjestöjen ja yhteisöjen kanssa mm. tilojen järjestämisessä ja avustuksista tiedottamisessa. - Tehdään ennakkoarvointi palveluverkkojen suunnittelussa siten, ettei vieraskielisten alueellinen segregatio lisäänty.	Kaupungin johto, kaikki toimialat, järjestöt ja seurakunta.	Maahanmuuttaneiden osallistuminen järjestettyyn toimintaan kasvaa (alkutilanne kotoutumisen indikaattoreiden päivityksen yhteydessä).	Osana perustyötä, lisäresurssit yleis- ja maahanmuuttaneiden järjestöille.
Tavoite-alue 3. Kaupunki edistää maahanmuuttaneiden aktiivista toimintaa ja osallistumismahdollisuuksia kansalaisyhteiskunnassa	- Tehdään jokaisella alueella maahanmuuttaneille osallistavalla arvioinnilla selvitys, jossa tuotetaan tietoa osallistumismahdollisuuksista paikallisissa palveluissa, tiloissa ja toimintaympäristössä (mm. yhteiskäyttöiset tilat, liikunta- ja virkistysmahdollisuudet). - Vahvistetaan jokaisessa ikäluokassa mahdollisuutta osallistua maksuttomiin tai kohtuuhintaisiin harrastus- ja virkistysmahdollisuuksiin sekä tavoitteelliseen harrastustoimintaan. Tätä tuetaan mm. viestinnän kehittämisellä (mm. tiedon välittyminen Harrastusten Vantaa -mallista).	Kaupungin johto, kaikki toimialat, järjestöt ja seurakunta.	Maahanmuuttaneiden osallistuminen järjestettyyn toimintaan kasvaa. Hyödynnetään asukastiloja ja niissä järjestettävää toimintaa monensuuntaisen kotoutumisen edistämiseksi. Tarjotaan asukastiloja kuntalaisille mahdollistamaan kulttuurien välisiä kohtaamisia.	Osana perustyötä. Lisäresurssit yleisille ja maahanmuuttaneiden henkilöiden järjestöille.

	sekä tarjoamalla stipendejä lapsille ja nuorille. Harrastus- ja niiden saavutettavuudesta laaditaan toimenpideohjelma.			
Tavoite-alue 4. Kaupunki asenne- muutoksen ja kaksisuuntaisen kotoutumisen edistäjänä	- Käydään arvopohjaista keskustelua ja edistetään Tervetulokulttuuria ja rasismien vastaisuutta sekä vihapuheen estämistä kaikille kuntalaisille viestintäkampanjan ja säännöllisen positiivisen viestinnän avulla. - Tehdään jokaisella toimialalla ja kaupunkitasoisesti vuosisuunnitelma mitkä ovat maahanmuuttaneiden ja kantaväestön yhteiset kohtaamisfoorumit. - Edistetään maahanmuuttaneiden ja kantaväestön kohtaamisfoorumien rakentumista mm. yhteisten asukastupien toiminnan sekä eri osallistavien tilaisuuksien avustamisen niistä tiedottamisen avulla. - Kehitetään väestösuhteiden seuranta oikeusministeriön uuden hankkeen avulla.	Kaupungin johto, kaikki järjestöt, uskonnolliset yhteisöt.	Positiivisen ja säännöllisen viestinnän toteuttaminen. Vuosittain tehtävä arviointi, jossa tarkastellaan hyvien väestösuhteiden mallin mukaisesti kaksisuuntaisen kotoutumisen toteutumista Vantaalla (https://oikeusministerio.fi/hyvt-vaestosuhteet) Hyvien väestösuhteiden kehitystä seurataan rasismien työn edistymisestä ja kaksisuuntaisesta kotoutumisesta kertovien indikaattoreiden perusteella (tvö- ja elinkeinoministeriön kotoutumisindikaattorit) On kehitetty pysyvä malli väestösuhteiden seurantaan.	Osana perustyötä Lisäresurssit avustuksiin järjestöille, jotka edistävät kantaväestön ja maahanmuuttaneiden Kohtaamista. Osana perustyötä, EU/CoE joint “Building an inclusive integration approach in Finland”.

VD/6791/00.01.01.00/2023

PT/MR/PvN/JT/EP

Taustaa

Vantaan kaupungin **omakotilainarahasto** perustettiin vuonna 1956. Vantaan kaupungin **asuntolainarahasto** perustettiin vuonna 1980. Rahastoista myönnettiin henkilökohtaisia täydennyslainoja vantaalaisille asunnon hankkimista, rakentamista, peruskorjausta ja laajentamista varten. Henkilökohtaisten lainojen myöntäminen rahastosta lopetettiin vuonna 1995.

Rahaston nimen ja sääntöjen muutos

Rahastosta myönnettyjen lainojen käyttötarkoitus on muuttunut vuosien kuluessa. **Kaupunginvaltuusto päätti 12.5.2014 §** muuttaa asuntolainarahaston nimen asuntolaina-, kiinteistö, ja rakentamisrahastoksi, hyväksyä rahastolle päivitettyt säännöt sekä korottaa rahaston pääomaa 20 miljoonalla eurolla Vantaan kaupungin tilikauden 2013 ylijäämäisestä tuloksesta tilikauden 2014 kirjanpidossa. Rahaston pääoma oli 31.12.2013 66,2 milj. euroa. Rahastosta myönnettävistä lainoista ja lainojen ehdoista päättää valtuuston päätöksen mukaisesti kaupunginhallitus kaupunginjohtajan esityksestä.

Kaupunginvaltuuston 12.5.2014 § 8 hyväksymien kaupungin asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahaston sääntöjen mukaan lainoitustoiminnan katteesta voidaan myöntää hissien rakentamiseen ja peruskorjaamiseen sekä muuhun asumisen edistämiseen avustuksia. Avustusten myöntämisperusteet vahvistaa kaupunkisuunnittelulautakunta. Säännön § 6 mukaan asumisasioiden päällikkö tai hänen määräämänsä myöntää hissien rakentamiseen ja peruskorjaamiseen sekä muuhun asumisen edistämiseen liittyvät avustukset.

Kokonaisuudessaan kaupungin hissiavustuksia on myönnetty vuosina 2000–2023 yhteensä 22 hankkeelle. Viimeisen viiden vuoden aikana hissiavustuksia on hakenut viisi taloyhtiötä, joista kolmen taloyhtiön jälkiasennushissien rakentamishankkeille on myönnetty avustuksia yhteensä 137 085 euroa. Näin ollen voidaan todeta, että kaupungin hissiavustus ei ole ollut merkittävä asuinrakennusten esteettömyyttä edistävä avustusmuoto ja toimenpide Vantaalla.

Rahoitusjohtaja toteaa, että rahasto on ns. yleiskatteellinen rahasto, ja sen vapaa pääoma on osa kaupungin kassaa. Rahastosta tapahtuva antolainaus pienentää kassan kokoa, ja kaupunki kattaa vajeen lainaamalla vastaavan määrän rahoitusmarkkinoilta. Voimassa olevan säännön mukaan rahastosta voidaan myöntää lainoitustoiminnan katteesta hissien rakentamiseen ja peruskorjaamiseen sekä muuhun asumisen edistämiseen avustuksia. Negatiivisessa korkoympäristössä rahastoon ei ole juurikaan viime vuosien aikana kertynyt korkotuottoja, minkä lisäksi rahaston korkokatteessa ei ole huomioitu antolainauksen korkokustannuksia, joita ei veloiteta rahastosta vaan ne ovat osa kaupungin muita korkomenoja. Näin ollen on perusteltua, että rahastosta ei enää myönnetä hissi- tai muitakaan avustuksia, ja rahaston sääntöä tulee tältä osin muuttaa. Jatkossa keskeisin taloyhtiöiden hissihankkeita rahoittava taho olisi valtion avustuksia myöntävä Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus (ARA), jolla on kattavasti tarjolla erilaisia korjausavustuksia, kuten esteettömyys- ja hissiavustuksia.

Koska rahastosta ei ole enää vuosiin myönnetty asuntolainoja, rahaston nimeä esitetään muutettavaksi **Vantaan kaupungin kiinteistörahastoksi**. Samalla rahaston säännöt päivitetään muutoinkin vastaamaan paremmin rahaston jo vuonna 2014 linjattua tarkoitusta.

Kaupunkiympäristön hallintojohtoryhmä on 26.10.2023 pitämässään kokouksessa käsitellyt rahaston päivitetyn säännön, eikä johtoryhmällä ollut huomauttamista esitettyihin muutoksiin.

Vantaan kaupungin kiinteistörahaston säännön esitetään tulevan voimaan 1.1.2024.

Kaupunginhallitus 13.11.2023 § 8

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginvaltuustolle

- a) muutettavaksi asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahaston nimi kiinteistörahastoksi
- b) hyväksyttäväksi Vantaan kaupungin kiinteistörahaston säännöt liitteen mukaisesti

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunginhallitus 27.11.2023 § 7

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginvaltuustolle

- a) muutettavaksi asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahaston nimi kiinteistörahastoksi, ja
- b) hyväksyttäväksi Vantaan kaupungin kiinteistörahaston säännöt liitteen mukaisesti.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Merkittiin, että kaupunginhallitus jätti asiaan seuraavan yhteisen pöytäkirjalausuman:

Kaupunginhallitus edellyttää, että mikäli valtion avustuksia myöntävä Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus (ARA) jossain vaiheessa päättäisi lopettaa hissien rakentamisen tukemisen tulee kaupungin hissien rakentamistuen tarve arvioida uudelleen.

Liitteet:

- Asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahaston sääntö 2014
- Vantaan kaupungin Kiinteistörahaston sääntö 2024

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu; esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

talous- ja strategiajohtaja Matti Ruusula, puh. 043 824 9254

(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

VANTAAN KAUPUNGIN ASUNTOLAINA-, KIINTEISTÖ- JA RAKENTAMISRAHASTON SÄÄNNÖT

Kaupunginvaltuuston   kuun   . päivänä hyväksymä. Voimassa 1.6.2014 alkaen.

1 §

Rahaston tarkoitus

Vantaan kaupungin asuntolaina-, kiinteistö ja rakentamisrahaston tarkoituksena on edistää asuntotuotantoa, kiinteistöjen ja kiinteän omaisuuden hankintaa ja kehittämistä sekä talon- ja infrastruktuurin rakentamista ja elinkeinopolitiikan tukemista.

Rahastosta voidaan myöntää tämän säännön 1 §:n mukaiseen tarkoitukseen lainoja ja asumisen edistämiseen myös avustuksia.

Asuntojen lisäksi rahastosta voidaan lainoittaa asuinrakennuksiin kaupungin tarpeita varten toteutettavien palvelutilojen rakentamista tai hankkimista.

2 §

Rahaston varat

Rahaston varat, siltä osin kuin niitä ei ole käytetty, sijoitetaan kaupungin konsernitilille ilman korkoa.

3 §

Rahaston kartuttaminen

Rahaston pääomaa kartutetaan tai alennetaan tuloslaskelman osoittamalla tuloksella tai kaupunginvaltuuston erikseen päättämillä varoilla. Lyhennykset palautuvat rahastoon.

Rahaston pääomaan siirretään rahaston tilinpäätöstuloslaskelman osoittama tulos.

4 §

Rahaston käyttö

Rahaston varoista voidaan myöntää lainoja kaupungin omistamille yhtiöille ja niiden omistamille tytäryhtiöille kaupungin voimassa olevan talousarvion investointiohjelmaan perustuen

- 1) asuinhuoneiston hallintaan oikeuttavien osakkeiden ostamiseen tarvittavan omarahoitusosuuden kattamiseen,
- 2) vuokratalon rakentamiseen, korjaamiseen ja perusparantamiseen,

- 3) asuinrakennusten yhteyteen kaupungin tarpeisiin tulevien palvelutilojen toteuttamiseen,
- 4) kiinteistöjen ja kiinteän omaisuuden hankintaan ja kehittämiseen sekä talon- ja infrastruktuurin rakentamiseen ja elinkeinopolitiikan tukemiseen.
- 5) kaupungin yhtiöiden olemassa olevien, ehdoiltaan vallitsevaan markkinatilanteeseen nähden epäedullisten lainojen jälleenrahoitukseen

Rahaston varoista voidaan myöntää lainoja

- 6) vuokratalon rakentamiseen aravalain sekä vuokra-asuntojen korkotuesta annetun lain muuttamisesta annetuissa laeissa (571/99 ja 604/01) tarkoitetuille yleishyödyllisille yhteisöille ja yhtiöille,
- 7) asunto- ja palvelurakentamiseen myös sellaisille osakeyhtiöille ja asunto-osakeyhtiöille, joissa kaupunki on osakkaana tai joille lainan myöntäminen kaupungin asunto- ja elinkeinopolitiikan kannalta on muuten tarkoituksenmukaista.
- 8) erittäin painavista syistä myös korjaamiseen ja perusparantamiseen Vantaalla asuntoja omistaville asunto-osakeyhtiöille,

Lainoitustoiminnan katteesta voidaan myöntää hissien rakentamiseen ja peruskorjaamiseen sekä muuhun asumisen edistämiseen avustuksia. Avustusten myöntämisperusteet vahvistaa kaupunkisuunnittelulautakunta.

5 §

Rahaston käyttösuunnitelma

Rahaston ohjeellinen käyttösuunnitelma hyväksytetään osana kaupungin vuotuista talousarviota.

6 §

Lainan ja avustuksen myöntäminen

Tämän säännön 4 §:n mukaiset lainat myöntää kaupunginhallitus kaupunginjohtajan esittelystä.

Tämän säännön 4 §:ssä tarkoitetut avustukset myöntää asumisasioiden päällikkö tai hänen määräämänsä.

Lainojen ja avustusten myöntämisessä tulee ottaa huomioon EU:n valtiontukisäännökset ja – määräykset.

7 §

Lainaehdot

Kaupunginhallitus hyväksyy myöntämiensä lainojen laina-ajan ja muut ehdot sekä vakuuden konsernihallinnon ja rahoituksen valmistelusta ja kaupunginjohtajan esittelystä. Rahastosta myönnettävien lainojen korko on sidottu 6 tai 12 kuukauden euribor-korkoon lisättynä marginaalilla, pois lukien tertiäärilainat, joiden korko on pääsääntöisesti kiinteä.

8 §

Laina- ja avustusvarauksen voimassaoloaika

Myönnettyjen lainojen lainavaraus ja avustusvaraus ovat voimassa kaksi vuotta päätöksenteosta lukien, ellei erikseen toisin päätetä.

9 §

Laina-aikaiset muutokset

Kaupunki voi muuttaa rahastosta myönnetyn lainan marginaalia, tertiäärilainojen korkoa tai viitekorkoa kesken laina-ajan, jos se on perusteltua rahoitusmarkkinoilla tapahtuvien, kaupungille epäsuotuisten muutosten johdosta. Jos kaupunki korottaa lainasta perittävää marginaalia tai muuttaa lainan viitekorkoa, velallisella on oikeus irtisanoa ja maksaa laina ennenaikaisesti takaisin muutoksen voimaantulopäivänä.

Lainan saajalle voidaan lainan myöntäjän päätöksellä hakemuksesta myöntää lykkäystä yksittäisen maksuerän suorittamiseen enintään vuodeksi kerrallaan.

10 §

Rahaston hoito

Lainojen maksatuksesta ja perinnästä sekä rahaston kirjanpidosta huolehtii Talouspalvelukeskus.

Rahaston kirjanpito hoidetaan Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston ohjeen mukaisesti taseyksikkönä.

Rahastosta laaditaan tilikausittain tilinpäätös, joka käsittää tuloslaskelman, taseen ja rahoituslaskelman sekä toimintakertomuksen.

Rahaston tuloslaskelman mukainen tilikauden tulos siirretään tilinpäätöksessä rahastopääomaan.

Tuloslaskelma muodostetaan myönnettyjen lainojen koroista ja nostetuista avustuksista sekä saamattomien lainanlyhennysten luottotappioista. Luottotappioista päättää kaupunginhallitus.

Rahaston tilinpäätös yhdistellään kaupungin tilinpäätökseen.

11 §

Voimaantulo

Tämä sääntö tulee voimaan 1.6.2014

VANTAAN KAUPUNGIN KIINTEISTÖRAHASTON SÄÄNTÖ

Kaupunginvaltuuston marraskuun . päivänä hyväksymä. Voimassa 1.1.2024

1§

Rahaston tarkoitus

Vantaan kaupungin Kiinteistörahaston tarkoituksena on edistää pitkäaikaisen lainarahoituksen muodossa kiinteistöjen ja muun kiinteän omaisuuden rakentamista, hankintaa ja kehittämistä, vuokra-asuntotuotantoa, infrastruktuurin rakentamista ja elinkeinopolitiikalle kriittisten hankkeiden tukemista.

Rahastosta voidaan myöntää tämän säännön 4 § mukaiseen tarkoitukseen lainoja.

2§

Rahaston varat

Rahaston varat, siltä osin kuin niitä ei ole käytetty lainoitukseen, sijoitetaan kaupungin konsernitilille ilman korkoa.

3§

Rahaston kartuttaminen

Rahaston pääomaa kartutetaan tai alennetaan tilinpäätöksen tuloslaskelman osoittamalla tuloksella tai kaupunginvaltuuston erikseen päättämillä varoilla. Rahastosta myönnettyjen lainojen lyhennykset ja maksetut korot palautuvat rahastoon.

Rahaston pääomaan siirretään rahaston tilinpäätöslaskelman osoittama tulos.

4§

Lainojen myöntäminen rahastosta

Rahaston varoista voidaan myöntää lainoja kaupunginhallituksen päätöksellä seuraavasti:

- 1) kaupunkikonserniin kuuluville yhteisöille niille kaupungin talousarviossa linjattujen investointien tai muiden kaupungin ennakosuostumuksella toteutettavien hankkeiden rahoitukseen
- 2) kaupunkikonserniin kuuluvan yhteisön toteuttaman vuokratalon rakentamiseen, korjaamiseen ja perusparantamiseen ml. oman pääoman ehtoinen omarahoitusosuus (ns. tertiärlainat).

- 3) kaupunkikonserniin kuuluville yhteisöille niiden kiinteistöjen ja kiinteän omaisuuden hankintaan ja kehittämiseen
- 4) kaupunkikonserniin kuuluvien yhteisöjen ehdoiltaan epäedullisten lainojen jälleenrahoitukseen tai rahoituslaitoslainojen vaihtoehtoisena rahoitusmuotona silloin kun se on kokonaistaloudellisesti perusteltua
- 5) ainoastaan erittäin painavista syistä muulle rakennushankkeelle, jonka katsotaan vahvistavan kaupungin elinvoimaa ja on näin ollen elinkeinopolitiikan kannalta tarkoituksenmukaista

5§

Rahaston käyttösuunnitelma

Rahaston ohjeellinen käyttösuunnitelma hyväksytään vuosittain osana kaupungin talousarviota.

6§

Lainaehdot

Kaupunki huomioi aina lainoja myöntäessään EU:n valtiotukisäännösten sekä soveltuvien kansallisten lakien ja säännösten noudattamisen.

Kaupunginhallitus hyväksyy myöntämiensä lainojen laina-ajan ja muut ehdot sekä vakuuden talouden ja strategian palvelualueen valmistelusta ja kaupunginjohtajan esittelystä.

Rahastosta myönnettävien lainojen korko on sidottu 6 kuukauden euribor-korkoon lisättynä marginaalilla pois lukien oman pääoman ehtoiset tertiäärilainat, joiden korko on pääsääntöisesti kiinteä.

7§

Laina-aikana tapahtuvat muutokset

Kaupunki voi muuttaa rahastosta myönnetyn lainan marginaalia, tertiäärilainojen korkoa tai viitekorkoa kesken laina-ajan, jos se on perusteltua rahoitusmarkkinoilla tapahtuvien, kaupungille epäsuotuisten muutosten johdosta. Jos kaupunki korottaa lainasta perittävää marginaalia tai muuttaa lainan viitekorkoa, velallisella on oikeus irtisanoa ja maksaa laina takaisin ennenaikaisesti ilman ylimää räisiä kuluja muutoksen voimaantulopäivänä.

8§

Rahaston hallinnointi

Talouden ja strategian palvelualueen rahoitus- yksikkö valmistelee kaupunginhallitukselle rahastosta myönnettävät lainat ja velkakirjat.

Lainojen maksatuksesta ja perinnästä ja rahaston kirjanpidosta huolehtii talouden ja strategian palvelualueen talouspalvelut -yksikkö.

Rahaston kirjanpito hoidetaan kirjanpitolausituksen kuntajaoston ohjeen mukaisesti taseyksikkönä. Rahastolle laaditaan vuosittain tilinpäätös, joka käsittää tuloslaskelman, taseen ja rahoituslaskelman sekä toimintakertomuksen.

Rahaston tuloslaskelman mukainen tulos siirretään tilinpäätöksessä rahaston pääomaan. Rahaston tilinpäätös yhdistellään kaupungin tilinpäätökseen.

8 §

Asunto Oy Vantaan Sepänpuiston osakkeiden myyminen

VD/6340/02.05.03.01/2023

PT/M-ML/RK-K/OL/EP

As Oy Vantaan Sepänpuisto on kaupungin 100-prosenttisesti omistama asunto-osakeyhtiö, joka hallitsee vuokrasopimuksen perusteella Kuninkaalassa (Taostie 2) sijaitsevaa tonttia ja omistaa sillä olevat v. 1990 valmistuneet kolme kerrostaloa, joissa on yhteensä 41 asuntoa.

Konsernijaosto päätti 13.6.2022 (§ 7) hyväksyä konserniomistusten kokonaissuunnitelman noudatettavaksi ohjeellisena toimenpidesuunnitelmana konsernirakenteen kehittämisessä sekä kehottaa henkilöstön ja konsernipalveluiden palvelualueita ja kaupunkiympäristön toimialaa ryhtymään toimenpiteisiin suunnitelman toteuttamiseksi.

Asunto Oy Vantaan Sepänpuiston (jäljempänä yhtiö) osalta suunnitelmana oli myydä yhtiön osakkeet VAV:lle vuoden 2023 aikana.

Kaupunkiympäristön toimiala on katsonut alueen tulevan kehityksen kannalta tarkoituksenmukaiseksi myydä samalla myös tontti, jota As Oy Vantaan Sepänpuisto vuokraa kaupungilta, ja jolla yhtiön rakennukset sijaitsevat. VAV omistaa valmiiksi jo viereisen tontin ja tonttien kehittämispotentiaali on yhdessä parempi. Tämä edistää alueen kehitystä myös kaupungin kannalta. Päätösvalta tontin myymisestä kuuluu kaupunkitilalautakunnalle. Kaupunkitilalautakunta on päättänyt tontin myymisestä 25.10.2023 § 12.

VAV:n kanssa on neuvoteltu kaupasta yhtiön rakennuksista teetetyn kuntoarvion sekä osakkeiden ja tontin arvosta teetetyn arviokirjan pohjalta. Yhtiön osakkeiden kauppahinnaksi on päädytty esittämään VAV:n ja kaupungin toimivaltaisille toimielimille 2,01 miljoonaa euroa ja tontin kauppahinnaksi 1,64 miljoonaa euroa. Konserniomistusten kokonaissuunnitelmassa mainittua lisäkauppahintamekanismia ei sovelleta kauppaan, koska neuvottelutulos asiasta saatiin aikaan siten, että kauppa tullaan tekemään arviokirjassa esitetyn markkina-arvon vaihteluvälin mukaiseen hintaan. Kauppa tullaan toteuttamaan 2.1.2024, jottei VAV Yhtymä Oy:n tarvitse yhdistellä yhtiötä vuoden 2023 tilinpäätökseensä. Osakkeiden kauppa on suunniteltu rahoitettavan kaupungin asuntolaina-, rakentamis- ja kiinteistörahastosta. Lainan myöntämistä koskeva päätösesitys viedään kaupunginhallitukseen erikseen.

VAV Yhtymä Oy:n hallitus on 3.10.2023 päättänyt ostaa kaupungilta As Oy Vantaan Sepänpuiston koko osakekannan VAV Yhtymä Oy:lle kauppahintaan 2,01 m€ ja tontin, jolla As Oy Vantaan Sepänpuiston rakennukset sijaitsevat kauppahintaan 1,64 m€, ja että osakekauppa rahoitetaan VAV Yhtymä Oy:lle kaupungin asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahastosta otettavalla lainalla. VAV:n hallituksen päätökset ovat mahdollisia sille, että kauppa ja lainan myöntäminen hyväksytään kaupungin toimivaltaisissa toimielimissä.

Valtiontukiarvio

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen valtiontukea koskevan artiklan 107(1) mukaisesti tuki on kielletty, jos kaikki seuraavat kriteerit täyttyvät yhtäaikaaisesti:

- (1) julkisia varoja kanavoidaan muodossa tai toisessa taloudellista toimintaa harjoittavalle yritykselle,
- (2) tämä taloudellinen tuki suosii jotakin yritystä tai tuotannonalaa,

- (3) taloudellinen tuki vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua, sekä
(4) taloudellinen tuki vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

EU:n valtiontukisääntöjen mukaan julkisena tukena ei huomioida sellaista toimenpidettä, joka on toteutettu markkinaehtoisesti. Arviointiin sovelletaan ns. markkinataloustoimija-periaatetta. Periaatteen mukaan yrityksille ei saa antaa viranomaisen toimesta sellaisia taloudellisia etuja, joita yksityinen toimija ei viranomaisen asemassa toimiessaan olisi myöntänyt yritykselle. Julkisyhteisöjen toteuttamat taloudelliset toimenpiteet eivät ole valtiontukea, eivätkä näin ollen johda taloudellisen edun myöntämiseen, jos niissä noudatetaan tavanomaisia markkinaehtoja.

Julkisyhteisön myyntitoimenpiteissä valtiontukiproblematiikka voisi tulla kyseeseen muun muassa alihintaisesta kauppahinnasta sovittaessa. Vakiintuneen yrityskauppanenettelyn huolellinen noudattaminen eli kaupan kohteen arvioinnin ja erillisen arvonmäärityksen tekeminen on omiaan varmistamaan markkinaehtoisten kaupan ehtojen muodostumisen. Näin toimittaessa kaupan osapuolet pyrkivät kaupassa parhaan mahdollisen tuloksen syntymiseen. Tämä estää tukielementin syntymisen järjestelyn yhteydessä.

Vantaan kaupunki on teettänyt As Oy Vantaan Sepänpuiston arvosta arvonmäärityksen ulkopuolisella asiantuntijalla. Arvio on tehty noudattaen Keskuskauppakamarin kiinteistönarvointilautakunnan sääntöjä, lautakunnan antamia muita ohjeita ja määräyksiä, hyvää kiinteistönarvointitapaa sekä kansainvälistä arvointistandardia (IVS 31.12.2020). Arvion laatija on auktorisoitu kiinteistönarvioija (AKA), jonka toimintaa valvoo Keskuskauppakamarin kiinteistönarvointilautakunta.

Esitetty kauppahinta vastaa arviokirjassa esitettyä markkina-arvon vaihteluväliä. Osakekauppaan ei siten sisälly kiellettyä valtiontukea, koska sitä koskevat kriteerit eivät täyty.

Hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 5 momentin 21 kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää konsernijaoston esityksestä tytäryhteisöjen osakkeiden myymisestä.

Konsernijaosto 23.10.2023 § 6

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että kaupunginhallitus päättää

- a.) myydä Asunto Oy Vantaan Sepänpuiston koko osakekannan VAV Yhtymä Oy:lle kauppahintaan 2 010 000 euroa liitteenä olevan kauppakirjaluonnoksen mukaisin ehdoin; ja
- b.) valtuuttaa kaupunkiympäristön toimialan lakimies allekirjoittamaan liitteenä oleva yksityiskohtaiset ehdot sisältävä osakkeiden kauppakirja ja tekemään siihen vähäisiä tai teknisiä muutoksia sekä laatimaan mahdolliset muut osakekauppaan liittyvät asiakirjat.

Tarkastetaan ja hyväksytään pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Kaupunginhallitus 27.11.2023 § 8

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) myydä Asunto Oy Vantaan Sepänpuiston koko osakekannan VAV Yhtymä Oy:lle kauppahintaan 2 010 000 euroa liitteenä olevan kauppakirjaluonnoksen mukaisin ehdoin; ja
- b) valtuuttaa kaupunkiympäristön toimialan lakimies allekirjoittamaan liitteenä oleva yksityiskohtaiset ehdot sisältävä osakkeiden kauppakirja ja tekemään siihen vähäisiä tai teknisiä muutoksia sekä laatimaan mahdolliset muut osakekauppaan liittyvät asiakirjat.

Tarkastetaan ja hyväksytään pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Liitteet:

- Kauppakirjaluonnos

Täytäntöönpano: Kaupunkiympäristön toimiala / Talous- ja hallintopalvelut

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:

konsernilakimies Otto Lehto, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

KAUPPAKIRJA

seuraavien osapuolten välillä

VANTAAN KAUPUNKI

Myyjänä ja

VAV Yhtymä OY

Ostajana

2.1.2024

Sisällysluettelo

1	OSAPUOLET.....	3
1.1	Myyjä.....	3
1.2	Ostaja.....	3
2	TAUSTA JA TARKOITUS.....	3
3	KAUPAN KOHDE.....	4
4	KAUPPAHINTA JA SEN MAKSAMINEN.....	4
4.1	Kauppahinta.....	4
4.2	Kauppahinnan maksaminen.....	4
5	KAUPPAKIRJAN ALLEKIRJOITUS JA KAUPAN TÄYTÄNTÖÖNPANO.....	5
5.1	Allekirjoituspäivä.....	5
5.2	Toimenpiteet Allekirjoituspäivänä.....	5
6	YHTIÖN KÄYTTÄMÄT VANTAAN KAUPUNKIKONSERNIN TUKIPALVELUT.....	5
7	DUE DILIGENCE -TARKASTUS.....	6
8	MYYJÄN VAKUUTUKSET.....	6
9	RAKENNUSTEN KUNTO JA KAUPAN KOHTEESEEN TUTUSTUMINEN.....	6
10	VASTUUNRAJAUS.....	6
11	VUOKRASOPIMUSTEN SIIRTYMINEN.....	7
12	MUUT EHDOT.....	7
12.1	Hallituksen jäsenten vastuuvapaus.....	7
12.2	Kulut.....	7
12.3	Varainsiirtovero.....	7
12.4	Siirtäminen.....	7
12.5	Salassapito.....	7
12.6	Tulkinta.....	8
12.7	Osittainen pätemättömyys tai mitättömyys.....	8
12.8	Erimielisyyksien ratkaiseminen.....	8
12.9	Sopimuskappaleet ja allekirjoitukset.....	8

KAUPPAKIRJA

Tämä osakekauppakirja ("**Kauppakirja**") on tehty 2.1.2024 ("**Allekirjoituspäivä**") seuraavien osapuolten välillä:

1 OSAPUOLET

1.1 Myyjä

Vantaan kaupunki

Y-tunnus 0124610-9

Osoite: PL 1100, 01030 Vantaan kaupunki

Jäljempänä: "**Myyjä**".

Päätös: Kaupunginhallitus 13.11.2023 § **xx**

1.2 Ostaja

VAV Yhtymä Oy

Y-tunnus: 0640915-7

Osoite: Veturikuja 7, 01300 Vantaa

Jäljempänä: "**Ostaja**".

Myyjästä ja Ostajasta käytetään jäljempänä yhdessä myös nimitystä "**Osapuolet**" ja kustakin erikseen nimitystä "**Osapuoli**".

2 TAUSTA JA TARKOITUS

Myyjä omistaa Asunto Oy Vantaan Sepänpuisto -nimisen asunto-osakeyhtiön (y-tunnus 0124944-9) ("**Yhtiö**") koko osakekannan koostuen osakkeista nro:t 1—18165 ("**Osakkeet**").

Yhtiö hallitsee vuokrasopimuksen nojalla Myyjän omistamaa tonttia nro 92-64-111-3 ("**Tontti**") ja omistaa sillä olevat rakennukset ainesosineen ja tarpeistoineen ("**Rakennukset**").

Myyjä myy Osakkeet Ostajalle ja Ostaja ostaa Osakkeet Myyjältä tämän Kauppakirjan ehtojen mukaisesti.

Osana järjestelyä Myyjä myy Ostajalle myös Tontin. Tontin kaupasta sovitaan erillisellä kauppakirjalla ja kauppa tehdään samanaikaisesti osakekaupan kanssa allekirjoittamalla Tonttia koskeva kauppakirja tämän Kauppakirjan allekirjoittamisen yhteydessä Allekirjoituspäivänä. Tontin kaupan yhteydessä maanvuokrasopimus siirtyy Myyjältä Ostajalle.

Myyjän osakeomistuksensa nojalla hallitsemiaan asuinhuoneistoja koskevat vuokrasopimukset ("**Vuokrasopimukset**") ja niihin liittyvät vuokravakuudet ("**Vuokravakuudet**") siirtyvät Kaupan yhteydessä Ostajalle.

3 KAUPAN KOHDE

Kaupan kohteena on 18.165 Asunto Oy Vantaan Sepänpuiston osaketta (osakenro:t 1—18165), jotka edustavat Yhtiön koko osakekantaa ("**Osakkeet**").

Tällä Kauppakirjalla Myyjä ja Ostaja sopivat niistä ehdoista, joiden mukaisesti Ostaja ostaa ja Myyjä myy Osakkeet ("**Kauppa**").

4 KAUPPAHINTA JA SEN MAKSAMINEN

4.1 Kauppahinta

Kaupan kohteena olevien Osakkeiden kauppahinta on 2.010.000,00 euroa ("**Kauppahinta**").

Kauppahinta perustuu liitteenä 4.1 olevan 16.6.2023 päivätyn arviokirjan ("**Arviokirja**") mukaiseen ulkopuolisen auktorisoidun kiinteistöarvioitsijan kiinteistölle ja kiinteistöllä sijaitsevien kolmen asuinkerrostalon koko osakekannalle määrittämään markkina-arvon vaihteluväliin.

4.2 Kauppahinnan maksaminen

Kauppahinta maksetaan Allekirjoituspäivänä Allekirjoitustilaisuudessa Myyjän tilille FI67 5000 0120 2473 99.

Viivästyskorko kaikissa Kauppakirjan mukaisissa maksuissa määräytyy korkolain säännösten mukaisesti.

5 KAUPPAKIRJAN ALLEKIRJOITUS JA KAUPAN TÄYTÄNTÖÖNPANO

5.1 Allekirjoituspäivä

Kauppa pantiin täytäntöön allekirjoitustilaisuudessa 2.1.2024 ("Allekirjoituspäivä").

Täysi ja rajoittamaton omistusoikeus sekä vaaranvastuu Osakkeisiin siirtyi Myyjältä Ostajalle Allekirjoituspäivänä samanaikaisesti Kauppahinnan maksamisen kanssa.

5.2 Toimenpiteet Allekirjoituspäivänä

Allekirjoituspäivänä suoritettiin seuraavat toimenpiteet:

- (a) Ostaja suoritti Kauppahinnan Myyjälle kohdan 4.22 mukaisesti;
- (b) Myyjä siirsi rajoittamattoman omistusoikeuden Osakkeisiin vapaana kaikista rasitteista Ostajalle;
- (c) Myyjä toimitti Allekirjoituspanopäivänä voimaantulevat Yhtiön hallituksen jäsenten eroilmoitukset allekirjoitettuina;
- (d) Myyjä toimitti Yhtiön hallituksen pöytäkirjan, jolla poistetaan olemassa olevien käyttäjien oikeudet Yhtiön pankkitileihin lukuun ottamatta oikeuksia, joita tarvitaan Allekirjoituspäivän jälkeen;
- (e) Ostaja järjesti ylimääräisen yhtiökokouksen, jossa Yhtiölle valittiin uusi hallitus;
- (f) Myyjä ja Ostaja allekirjoittivat Tontin kauppaa koskevan kauppakirjan;
- (g) Myyjä toimitti Ostajalle kaksi (2) USB-tikkua sisältäen Due Diligence -aineiston;
- (h) Myyjä siirsi Vuokrasopimukset ja Vuokravakuudet Ostajalle ja toimitti alkuperäiset vuokrasopimukset ja vuokravakuudet asianmukaisin siirtomerkinnöin Ostajalle;
- (i) Myyjä ja Ostaja allekirjoittivat liitteen 11 mukaisen vuokrasopimusten siirtoa koskevan ilmoituksen, ja Myyjä toimitti Ostajalle tämän tarvitsemat tiedot vuokralaisilmoitusten asianmukaiseen toimittamiseen.

Kaikkien yllä mainittujen toimenpiteiden katsotaan tapahtuneen samanaikaisesti eikä täytäntöönpanoa katsota tapahtuneen ennen kuin kaikki edellä mainitut toimenpiteet on suoritettu.

6 YHTIÖN KÄYTTÄMÄT VANTAAN KAUPUNKIKONSERNIN TUKIPALVELUT

Myyjä tuottaa Yhtiölle taloushallinnon palveluita ja muita tukipalveluita. Tukipalvelusopimus päätetään Allekirjoituspäivänä lukuun ottamatta vuoden 2023 tilinpäätöksen laatimiseen liittyviä palveluita, joiden osalta tukipalvelusopimus pysyy voimassa tilinpäätöksen laatimisen ja tilintarkastuksen suorittamisen edellyttämän ajan.

7 DUE DILIGENCE -TARKASTUS

Ostaja on ennen tämän Kauppakirjan allekirjoitusta tarkastanut tarpeelliseksi katsomassaan laajuudessa Rakennukset, Yhtiön ja Osakkeet ("**Due Diligence -tarkastus**"). Ostajan tarkastama kirjallinen materiaali on tämän Kauppakirjan liitteenä 7. Kirjalliseen materiaaliin tutustumisen lisäksi Ostaja on suorittanut 4.9.2023 katselmuksen Yhtiön omistamissa Rakennuksissa ja tutustunut niihin haluamassaan laajuudessa.

8 MYYJÄN VAKUUTUKSET

Ostaja on ennen tämän Kauppakirjan allekirjoitusta tehnyt Due Diligence -tarkastuksen tarpeelliseksi katsomassaan laajuudessa Yhtiöstä, Osakkeista, Rakennuksista ja Tontista.

Myyjä vastaa ja vakuuttaa Ostajalle, että:

- a) Myyjä omistaa Kaupan kohteen;
- b) Kaupan kohdetta ei rasita mitkään pantti- tai pidätysoikeudet eikä Myyjä ole missään vastuu- tai takaussuhteessa Yhtiön velkoihin ja velvoitteisiin nähden;
- c) Myyjällä on oikeus myydä, siirtää ja luovuttaa Kaupan kohde sekä suorittaa kaikki muut toimenpiteet, joita kaupan toteuttaminen ja voimaantulo edellyttävät.

Lukuun ottamatta edellä tässä kohdassa mainittuja vakuutuksia, Myyjä ei anna Ostajalle muita vakuutuksia.

9 RAKENNUSTEN KUNTO JA KAUPAN KOHTEeseen TUTUSTUMINEN

Ostaja on suorittanut 4.9.2023 katselmuksen yhtiön omistamissa Rakennuksissa ja tutustunut niihin haluamassaan laajuudessa.

Rakennukset on rakennettu vuonna 1990. Rakennuksissa olevien asuinhuoneistojen määrä on yhteensä 41 ja vuokrattava asuinpinta-ala yhteensä 1 816,50 m², jonka lisäksi varastotiloja on yhteensä 280 m².

Rakennukset myydään sellaisessa kunnossa, kuin ne kaupantekohetkellä ovat. Kaupan kohteesta on laadittu kuntoarvio (tarkastuspäivä 7.11.2022), jossa on käyty läpi rakennusten rakennustekniikka, LVI-järjestelmät sekä sähkö- ja tietojärjestelmät. Ostaja on tutustunut kuntoarvioon ja kuntoarvio on otettu huomioon Arviokirjassa ja siten myös Kauppahinnassa.

10 VASTUUNRAJAUS

Myyjän vastuun enimmäismäärä tämän Kaupan perusteella on kaikissa tilanteissa enintään kolmekymmentä (30) prosenttia Osakkeiden Kauppahinnasta, ellei kyseessä ole myyjän tahallinen tai törkeä sopimusrikkomus, jolloin vastuunrajoitukset eivät tule sovellettaviksi.

Ostajan on esitettävä tähän kauppakirjaan perustuvat vaatimuksensa kirjallisesti myyjälle viimeistään kahden (2) vuoden kuluessa Allekirjoituspäivästä, sillä uhalla, että myyjän korvausvelvollisuus lakkaa.

Korvausvastuuseen johtavana Kaupan kohteen virheenä ei pidetä Rakennusten ominaisuuksia tai muita Rakennuksiin liittyviä seikkoja eikä muitakaan Kaupan kohteeseen liittyviä seikkoja, jotka ovat käyneet ilmi Ostajalle toimitetusta Rakennuksista koskevasta kuntoarviosta, muusta Rakennuksista ja muuten Kaupan kohdetta koskevasta materiaalista, tai joista Myyjä on nimenomaisesti ilmoittanut Ostajalle ennen tämän kauppakirjan allekirjoittamista. Kaupan kohteen virheenä ei myöskään pidetä seikkaa, joka on ollut kohtuudella Ostajan havaittavissa Due Diligence -tarkastuksen tai Ostajan suorittamien katselmusten yhteydessä.

11 VUOKRASOPIMUSTEN SIIRTYMINEN

Vuokrasopimukset ja Vuokravakuudet siirtyvät Myyjältä Ostajalle sellaisenaan. Vuokrasopimusten siirtoa koskevaa ilmoitus on tämän Kauppakirjan liitteenä **11**. Ostaja on tutustunut Vuokrasopimukseen ennen Allekirjoituspäivää.

12 MUUT EHDOT

12.1 Hallituksen jäsenten vastuuvapaus

Ostaja sitoutuu seuraavassa varsinaisessa yhtiökokouksessa kannattamaan hallituksen jäsenille vastuuvapauden myöntämistä, mikäli tilintarkastajat toteavat, että sille ei ole estettä.

12.2 Kulut

Kumpikin osapuoli vastaa itselleen aiheutuneista, tämän Kauppakirjan mukaisen Kaupan tekoon ja täytäntöönpanoon liittyvistä kustannuksistaan.

12.3 Varainsiirtovero

Ostaja vastaa tämän Kauppakirjan mukaisesta Kaupasta menevästä varainsiirtoverosta.

12.4 Siirtäminen

Tätä Kauppakirjaa tai sen mukaisia oikeuksia ja velvollisuuksia ei saa siirtää ilman toisen Osapuolen etukäteistä kirjallista suostumusta.

12.5 Salassapito

Myyjän hallussa olevien tietojen ja asiakirjojen julkisuudesta säädetään viranomaisen toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999). Tämä Kauppakirja on julkinen, lukuun ottamatta Kauppakirjan liiteluettelossa yksilöityjä Kauppakirjan liitteitä, jotka ovat viranomaisen toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin 20 kohdan perusteella salassa pidettävä.

Ostaja sitoutuu pitämään salassa kaupanteon yhteydessä saamansa sellaiset tiedot ja asiakirjat, jotka olisivat viranomaisen toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) perusteella viranomaisen tietoina tai asiakirjoina salassa pidettäviä.

Myyjä sitoutuu pitämään salassa luottamukselliset tiedot Ostajasta, mutta tämä ei estä Myyjää ilmaisemasta tai käyttämästä luottamuksellista tietoa, mikäli tiedon ilmaiseminen tai käyttö:

- (a) on tarpeellista soveltuvan lainsäädännön nojalla tai toimivaltainen viranomainen näin vaatii;
- (b) on tarpeen tästä Kauppakirjasta johtuvien tai tähän Kauppakirjaan liittyvien oikeudellisten menettelyjen takia; tai
- (c) mikäli tieto tulee myöhemmin julkiseksi muutoin kuin Myyjän sopimusrikkomuksen seurauksena.

Myyjä sitoutuu pitämään salassa myös viranomaisen toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin 20 kohdan mukaisesti Yhtiön liikesalaisuutta sisältävät tiedot.

12.6 Tulkinta

Tätä Kauppakirjaa tai sen tiettyä kohtaa ei tulkita toisen Osapuolen eduksi tai vahingoksi sillä perusteella, että Kauppakirja tai tietty kohta on kyseisen Osapuolen tai tämän neuvonantajan laatima.

12.7 Osittainen pätemättömyys tai mitättömyys

Mikäli tämä Kauppakirja (liitteet mukaan lukien) osittain on tai tulee lainsäädännöllisten muutosten takia, viranomaismääräysten johdosta tai muusta syystä pätemättömäksi tai mitättömäksi, on Kauppakirja muilta osin yhä voimassa. Mikäli lopputulos kuitenkin olisi kohtuuton tai muuttaisi Osapuolten alkuperäistä sopimustahtoa, Osapuolet sitoutuvat neuvottelemaan Kauppakirjan muuttamisesta siten, että Osapuolten alkuperäinen tarkoitus toteutuu mahdollisimman tarkasti.

12.8 Erimielisyyksien ratkaiseminen

Tähän Kauppakirjaan sovelletaan Suomen lakia.

Tästä Kauppakirjasta aiheutuvat erimielisyydet ratkaistaan Itä-Uudenmaan käräjäoikeudessa.

Riippumatta edellä todetusta, kukin Osapuoli voi minkä tahansa oikeudellisen menettelyn aikana tai ennen sitä, hakea toimivaltaiselta tuomioistuimelta turvaamistoimea tai muuta vastaavaa väliaikaista kieltotuomiota, milloin tällainen on tarpeen Osapuolen etujen turvaamiseksi kyseisessä vireillä olevassa menettelyssä.

12.9 Sopimuskappaleet ja allekirjoitukset

Tämä Kauppakirja voidaan allekirjoittaa sähköisesti tai vaihtamalla pdf-kopioita allekirjoitetuista allekirjoitussivuista, jolloin kaikki allekirjoitussivut yhdistettynä muodostavat alkuperäisen allekirjoitetun Kauppakirjan.

[Allekirjoitukset seuraavalla sivulla]

VANTAAN KAUPUNKI

Nimi:

Asema:

VAV YHTYMÄ OY

Nimi:

Asema:

LIITTEET

Liite 4.1	Arviokirja As Oy Vantaan Sepänpuiston koko osakekannasta 16.6.2023
Liite 7	Due Diligence -aineisto (salassa pidettävä JulKL 24 § 1 mom 17 kohta ja 20 kohta)
Liite 11	Vuokrasopimusten siirtoa koskeva ilmoitus

9 §

Suostumus lainan siirtoon VTK Kiinteistöt Oy:n yritysjärjestelyssä

VD/7283/02.03.03.00/2023

PT/PvN/SV/EP

Kaupungin kokonaan omistama VTK Kiinteistöt Oy on tekemässä yritysjärjestelyä, jossa Kiinteistö Oy Kehäsuora ensin sulautuu VTK Kiinteistöt Oy:öön ja tämän jälkeen VTK Kiinteistöt Oy siirtää liiketoimintasiirrolla muu kuin kunnan peruspalveluihin liittyvän kiinteistöliiketoimintansa kokonaan omistamalleen Vivamus Kiinteistöt Oy:lle. Konsernijaosto on antanut järjestelylle ennakkosuostumuksen 20.3.2023 (5 §) ja yritysjärjestely toteutetaan siten, että Kiinteistö Oy Kehäsuoran sulautuminen VTK:hon pannaan täytäntöön marraskuussa 2023 ja liiketoimintasiirto Vivamukseen pannaan täytäntöön vuodenvaihteessa 2023–2024.

Vantaan kaupunginhallitus on 1.12.2014 (10 §) myöntänyt kaupungin asuntolaina-, kiinteistö ja rakentamisrahastosta Kivistön Pysäköinti Oy:lle 5,7 miljoonan euron suuruisen pitkäaikaisen lainan. Laina on Kivistön Pysäköinti Oy:n sulautumisen yhteydessä siirtynyt VTK Kiinteistöt Oy:lle. Linaa on lyhennysohjelman mukaisesti tilanteessa 31.12.2023 jäljellä 1 200 000 euroa ja lainaa lyhennetään siten, että lainan viimeinen erä erääntyy maksuun vuoden 2024 lopussa.

Laina kuuluu yritysjärjestelyssä VTK Kiinteistöt Oy:ltä Vivamus Kiinteistöt Oy:lle siirtyviin liiketoimintoihin eli laina tulee yritysjärjestelyssä siirtää Vivamus Kiinteistöt Oy:lle. Velallisen vaihtaminen edellyttää velkojan eli kaupungin suostumuksen.

Hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 5 momentin 17 kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahaston lainoista.

Kaupunginhallitus 27.11.2023 § 9

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään, että

- a) Vantaan kaupunki velkojana suostuu Vantaan kaupunginhallituksen 1.12.2014 § 10 myöntämän lainan siirtoon Vivamus Kiinteistöt Oy:lle 1.1.2024, ja
- b) että rahoitusjohtaja valtuutetaan laatimaan ja allekirjoittamaan tarvittaessa lainan siirron edellyttämät asiakirjat.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Muutoksenhakuohje: 1. Valitusosoitus

Lisätiedot:

Rahoitusjohtaja Pirjo Van Nues, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

10 § Määrärahamuutokset vuoden 2023 talousarvion käyttötalousosaan ja investointiosa

VD/1271/02.01.00.04/2023

PT/MR/PK/EP

Määrärahamuutokset vuoden 2023 talousarvion käyttötalousosaan ja investointiosa, investointiosa sekä tuloslaskelmaosaan

Talousarvion sitovuustaso on kuvattu harmaalla pohjavärillä

Kaupunkistrategian ja johdon toimialan käyttötalouden määrärahamuutosesitys 2023

Kaupunkistrategian ja johdon toimialan Työllisyyden ja kotoutumisen palveluiden palvelualueella työmarkkinatuen kuntaosuuden ennustetaan ylittävän talousarvion 5,0 miljoonalla eurolla vuonna 2023. Kaupunki maksaa työmarkkinatuen kuntaosuutta yli 300 päivää työttömänä olleiden työttömien osalta. Työmarkkinoiden kohtaanto-ongelma on lisännyt Vantaan pitkäaikaistyöttömien määrää ja siksi työmarkkinatuen kuntaosuus on arvioitua korkeammalla tasolla. Määrärahamuutosesityksessä on huomioitu työllisyyden ja kotoutumisen palvelualueen säästöt vuonna 2023. Säästöt ovat tulleet pääosin työllisyyspalveluiden ennakoitua pienemmistä palkkatuen kuluista sekä hankkeiden aloitusten viivästymisistä. Lisäksi henkilöstö- ja konsernipalveluiden henkilöstömenot sekä palveluiden ostot alittuvat arviolta yhteensä noin 2 miljoonaa euroa. Kaupunkistrategia ja johdon lisämäärärahan tarpeeksi esitetään 1,8 miljoonaa euroa.

Kaupunkistrategia ja johto	TA 2023	MUUTETTU TA (KV 27.3.2023 § 4) (KV 18.9.2023 § 7)	MUUTOS 2023	UUSI TA 2023
Tulot	8 002 250	8 275 000	0	8 275 000
Menot	-118 688 215	-110 355 000	-1 800 000	-112 155 000
Toimintakate	-110 685 965	-102 080 000	-1 800 000	-103 880 000

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan käyttötalouden määrärahamuutosesitys 2023

Kasvatuksen ja oppimisen toimialalle esitetään noin 0,7 miljoonan euron lisäystä toimintatuloihin ja noin 19 miljoonan euron määrärahalisäystä toimintamenoihin.

Toimintatuottoihin on vuoden 2023 aikana saatu useita hankeavustuksia eri projekteihin sekä koulutuksellisen tasa-arvon vahvistamiseen. Nämä lisäävät toimintatuottoja noin 2 miljoonaa euroa. Toimintatuottoja vastaavasti vähentää 1.3.2023 voimaantullut varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain muutos. Lakimuutoksen toimintatuottoja vähentävä vaikutus on noin 1,4 miljoonaa euroa.

Toimintakuluissa suurin ylitys on palvelujen ostoissa, jossa työvoiman vuokraus on ylittymässä noin 22 miljoonalla eurolla talousarvioon verrattuna. Ylitys aiheutuu varhaiskasvatuksen lisääntyneistä lyhytaikaisten sijaisten ja avustajien tarpeista. Ylitystä kattaa osittain noin 11 miljoonan euron alitus henkilöstömenoissa. Varhaiskasvatuksen palvelusetelin indeksikorotus astui voimaan 1.8.2023. Indeksikorotus ja kasvaneet palvelusetelin käyttäjämäärät sekä yksityisen palvelutuotannon tukitoimet (tuen lakimuutos) lisäävät varhaiskasvatuksen menoja noin 3 miljoonaa euroa.

Uusien hankkeiden vaikutukset toimintamenoihin on noin 2 miljoonaa euroa. Vammaisopetuksen kasvu on ollut ennakoitua suurempaa niin suomen- kuin ruotsinkielisessä opetuksessa. Kasvun vaikutus menoihin on 0,53

miljoonaa euroa. Lisäksi talousarviopäätöksen jälkeen tulleiden hinnankorotusten vaikutus menoihin on 0,7 miljoonaa euroa.

Varia on saanut vuonna 2020 valtionosuuksiin lisäsuoritepäätöksen (2/2020), josta on käyttämättä noin 775 000 euroa, jonka perusteella esitetään määrärahan korotusta vuodelle 2023. Varia hakee myös tänä vuonna OKM:n lisäsuoritehaussa 2/2023 lisärahoitusta opiskelijamäärän kasvuun. Varian tavoitteellinen opiskelijavuosimäärä tulee ennusteen mukaan ylittymään vuonna 2023 noin viidelläsadalla opiskelijavuodella. Varia on lisännyt oppisopimuskoulutusta työelämän kysynnän mukaan eri aloille (mm. sosiaali- ja terveysala) vuoden 2023 aikana vastaamaan osaajapulaan.

Oppisopimuskoulutusta oli vuonna 2022 kaikilla aloilla yhteensä 767 opiskelijavuotta ja arvion mukaan sen määrä tulee olemaan vuonna 2023 970 opiskelijavuotta eli noin 200 opiskelijavuotta enemmän. Lisäksi oppilaitosmuotoisessa koulutuksessa opiskelijamäärä erityisesti tieto- ja viestintätekniikan perustutkinnossa on kasvanut. Varia vastaa Vantaan TUVA -koulutuksesta ja sen opiskelijamäärä on myös osoittautunut odotettua suuremmaksi.

Kasvatus ja oppiminen, bruttobudjetoidut	TA 2023	MUUTETTU TA (KV 18.9.2023 § 7)	MUUTOS 2023	UUSI TA 2023
Tulot	35 704 000	35 704 000	697 000	36 401 000
Menot	-452 227 000	-460 253 000	-18 238 000	-478 491 000
Toimintakate	-416 523 000	-424 549 000	-17 541 000	-442 090 000

Kasvatus ja oppiminen, toinen aste	TA 2023	MUUTETTU TA (KV 18.9.2023 § 7)	MUUTOS 2023	UUSI TA 2023
Tulot	1 926 000	1 926 000	0	1 926 000
Menot	-73 487 000	-74 405 000	-775 000	-75 180 000
Toimintakate	-71 561 000	-72 479 000	-775 000	-73 254 000

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta käsitteli 6.11.2023 kokouksessaan määrärahamuutosesitystä. Lautakunta jätti kokouksessa asiaan yhteisen pöytäkirjalausuman:

Lautakunta edellyttää, että toimialan menojen ennakointiin ja seurantaan kiinnitetään jatkossa tarkempaa huomiota, jotta kymmenien miljoonien menolisäysten syntymistä ei enää pääse tapahtumaan. Lautakunta korostaa, että toimialan tulee kiinnittää huomiota oman henkilöstönsä veto- ja pitovoimaan, jotta työvoiman vuokrauksen kustannuksia saadaan alennettua ja työhyvinvointia parannettua. Lautakunta painottaa erityisesti varhaiskasvatuksen sijaisten ja avustajien tarpeen kasvun sekä korkeiden sairauspoissaolojen juurisyiden selvittämistä ja ratkaisemista. Lautakunta velvoittaa toimialan laatimaan toimenpideohjelman 18.3.2024, jossa esitetään konkreettiset toimenpiteet, jotka vähentävät toimialan riippuvuutta vuokraushenkilöstöstä, sekä tähtäävät korkeiden sairauspoissaolojen juurisyiden ratkaisemiseen ja oman henkilöstön pito- ja vetovoiman parantamiseen. Lautakunta seuraa säännöllisesti toimenpideohjelman valmistelua ja saa siitä raportin jokaisessa kokouksessaan.

Kaupunkiympäristön toimialan käyttötalouden määrärahamuutosesitys 2023

Kaupunkiympäristön toimialan kaupunkitilalautakunnan alaisten palvelualueiden toimintatuloihin esitetään 0,6 miljoonan euron ylitystä ja toimintamenoihin 3 miljoonan euron määrärahalisäystä.

Kiinteistöt ja tilat palvelualueen bruttoyksiköiden maanmyyntivoittojen tavoite oli alkuperäisessä talousarviossa 34,5 miljoonaa euroa. Tavoite laskettiin 10 miljoonaan euroon kaupunginvaltuuston päätöksellä 18.9.2023. Uusi ennuste vuonna 2023 toteutuvista maanmyyntivoitoista on noin 9,2 miljoonaa euroa. Maanmyyntivoittotavoite

alittunee siis noin 25,3 miljoonalla eurolla alkuperäiseen talousarvion verrattuna ja 0,8 miljoonalla eurolla muutettuun talousarvion verrattuna. Maanmyyntivoittotavoitteen alittuminen johtuu vähentyneestä tonttikysynnästä erityisesti asuntotonttien osalta. Epävarma markkinatilanne johtuen mm. Ukrainan sodasta, rakennuskustannusten ja korkojen noususta, inflaatiosta sekä kuluttajien luottamuksen heikentymisestä on johtanut siihen, että asuntokysyntä sekä sijoittajien että oman asunnon ostajien osalta on vähentynyt merkittävästi. Tästä syystä hankkeiden aloitukset ovat siirtyneet ja tonttikauppa on vähentynyt. Yritystonttien osalta kysyntä on ollut tasaisempaa, mutta myytävistä tonteista on pulaa. Kiinteistöjen ja tilojen palvelualueen vuokratuottoihin ennustetaan kuitenkin noin 0,3 miljoonan euron ylitystä, joten tästä syystä tuottojen alitukseksi jäisi arviolta noin 0,5 miljoonaa euroa.

Katujen ja puistojen palvelualueen varsinaisen toiminnan bruttoyksiköiden käyttötalouden talousarvioon esitetään yhteensä 1,4 miljoonan euron alitusta kunnallistekniikan sopimus- ja maanlajitysmaksutuottoihin sekä 0,5 miljoonan euron ylitystä palvelualueen loppusyksyn toimintakuluihin. HSY:n osalta esitetään sekä tuottoihin että kuluihin 2,5 miljoonan euron ylitystä, koska vesihuoltoverkostoa on rakennettu ennakoitua enemmän.

Uusia maankäyttösopimuksia sisältäviä asemakaavoja ei ole kuluvana vuonna tullut hyväksyttäväksi ennakoidusti ja vanhoissa on ollut vain vähän laskutettavaa. Asuntotuotannon notkahtamisen vuoksi loppuvuoden osalta tilanne näyttää edelleen epävarmalta, joten muutetun talousarvion tavoitteesta 10,6 miljoonaa euroa arvioidaan jäävän noin 1,3 miljoonaa euroa. Rakentamisen hiipuminen näkyy yhä selvemmin vastaanotettujen maamassojen määrässä ja ennusteen mukaan talousarviosta jäädään noin 1,2 miljoonaa euroa. Pysäköinti- ja lupamaksutuloja on puolestaan kertynyt jo yli talousarvion ja muitakin tuottoja kohtuullisesti, joten yhteensä katujen ja puistojen palvelualueen toimintatuottojen arvioidaan alittuvan noin 1,4 miljoonalla eurolla ilman HSY:tä. HSY:lle on rakennettu ja rakennetaan vesihuoltoverkostoa kuluvana vuonna ennakoitua enemmän, joten tuottojen ennustetaan ylittävän talousarvion 2,5 miljoonalla eurolla, jolloin kadut ja puistot -palvelualueen tuotot ylittävät yhteensä 1,1 miljoonaa euroa.

Katujen ja puistojen palvelualueen varsinaiseen toimintaan esitetään 0,5 miljoonaa euron määrärahakorotusta toimintamenoihin. Tällä esityksellä turvataan katujen kunnossapidon kyky vastata loppuvuoden sääolosuhteiden tuomiin haasteisiin. Lisäksi HSY:lle rakennettavan vesihuoltoverkoston kulut ylittävät 2,5 miljoonaa euroa. Näin ollen kadut puistot -palvelualueen kulut ylittävät yhteensä noin 3 miljoonaa euroa.

Kaupunkitalalautakunta, bruttobudjetoidut	TA 2023	MUUTETTU TA (KV 18.9.2023 § 7)	MUUTOS 2023	UUSI TA 2023
Tulot	82 347 000	54 347 000	600 000	54 947 000
Menot	-130 722 000	-137 415 000	-3 000 000	-140 415 000
Toimintakate	-48 375 000	-83 068 000	-2 400 000	-85 468 000

Kaupunkitalalautakunta käsittelee 25.10.2023 kokouksessaan määrärahamuutosesitystä.

Kaupunkiympäristön toimialan kaupunkiympäristölautakunnan alaisen Kaupunkirakenne ja ympäristö -palvelualueen toimintatuloihin esitetään 0,6 miljoonan euron alitusta.

Rakennusvalvonnan toimintatuottoihin ennustetaan 0,5 miljoonan euron alitusta ja asemakaavoituksen tuottoihin 0,1 miljoonan euron alitusta vuodelle 2023. Ennen kaikkea Ukrainan sota on aiheuttanut talouden epävarmuutta ja yleistä hintojen nousua, mikä näkyy etenkin rakennuskustannusten ja korkojen nousuna sekä kuluttajien luottamuksen heikentymisenä. Tämä on johtanut asuntokysynnän hiipumiseen sekä sijoittajien että oman asunnon ostajien keskuudessa. Kysynnän lasku on heijastunut välittömästi varsinkin asuntojen mutta myös toimitilojen rakentamiseen. Vastaavasti rakennuslupia, joista rakennusvalvonnan tuotot pääosin muodostuvat, haetaan vähemmän. Asemakaavoituksen tuotot perustuvat uusiin asemakaavoihin, asemakaavojen muutoksiin, poikkeamislupiin ja naapurien kuulemisiin. Tuotot ovat laskeneet kaikissa ryhmissä, mutta varsinkin poikkeamisluvissa ja naapurien kuulemisissa, jotka useimmiten liittyvät selvästi vähentyneisiin asuinrakentamisen hankealoituksiin.

Kaupunkiympäristölautakunta, TA 2023 bruttobudjetoidut	TA 2023	MUUTETTU TA (KV 18.9.2023 § 7)	MUUTOS 2023	UUSI TA 2023
Tulot	5 924 000	5 924 000	-600 000	5 324 000
Menot	-15 237 000	-15 428 000	0	-15 428 000
Toimintakate	-9 313 000	-9 504 000	-600 000	-10 104 000

Kaupunkiympäristölautakunta käsitteli 24.10.2023 kokouksessaan määrärahamuutosesitystä.

Julkinen käyttöomaisuuden investointiryhmän investointien määrärahamuutosesitys 2023

Julkinen käyttöomaisuuden investointiryhmän investointimenoihin esitetään yhteensä 2,4 miljoonan euron korotusta. Kaupunginvaltuuston 18.9.2023 hyväksymän määrärahamuutoksen jälkeen on ilmennyt määrärahojen lisätarpeita. Lisätarpeet liittyvät Koisojen lumenvastaanottoaikaan kiireelliseen korjaamiseen, joukkoliikenteen kehittämiseen mm. rakentamalla runkolinjojen pysäkkejä sekä yleisen kustannustason nousun aiheuttamiin lisäkustannuksiin.

Julkinen käyttöomaisuus menot	TA 2023	MUUTETTU TA (KV 18.9.2023 § 7)	MUUTOS 2023	UUSI TA 2023
Julkinen käyttöomaisuus menot yhteensä	-39 000 000	-51 800 000	-2 400 000	-54 200 000
Kunnallistekniset työt	-33 000 000	-43 800 000	-2 400 000	-46 200 000
93 1 Liikennealueet	-24 760 000	-32 700 000	-1 800 000	-34 500 000
93 2 Urheilualueet	-2 920 000	-4 900 000	0	-4 900 000
93 3 Virkistysalueet	-615 000	-1 500 000	-100 000	-1 600 000
93 4 Ympäristörakentaminen	-3 855 000	-3 500 000	-400 000	-3 900 000
93 5 Yhteishankkeet	-850 000	-1 200 000	-100 000	-1 300 000
93 8 Vantaan ratikka	-6 000 000	-8 000 000	0	-8 000 000

Kaupunkitilalautakunta käsitteli 25.10.2023 kokouksessaan määrärahamuutosesitystä.

Kiinteän omaisuuden investointiryhmän investointien määrärahamuutosesitys 2023

Kiinteän omaisuuden investointien hankeryhmän toimintatuottoihin esitetään 1,5 miljoonan euron alitusta. Kiinteistökauppojen kirjaamiskäytännön mukaisesti maanmyynnin yhteydessä hankintahinnan osuus kaupasta kirjataan taseessa investointeihin kiinteän omaisuuden tuottoihin. Vuoden 2023 aikana ei toteudu niin montaa kiinteistökauppaa kuin on aiemmin ennustettu ja tästä syystä sekä maanmyynnin tavoitteet että kiinteän omaisuuden investointien toimintatuotot alittuvat vuonna 2023. Maanmyynnin vähentyminen vuonna 2023 johtuu erityisesti asuntomarkkinoiden heikosta tilanteesta.

Kiinteä omaisuus	TA 2023	MUUTETTU TA (KV 27.3.2023 § 4)	MUUTOS 2023	UUSI TA 2023
Kiinteä omaisuus, tulot	3 500 000	3 500 000	-1 500 000	2 000 000
Kiinteän omaisuus, menot	-10 000 000	-26 000 000	0	-26 000 000
Kiinteän omaisuuden osto	-7 000 000	-23 000 000	0	-23 000 000
Maa-alueiden kunnostus	-3 000 000	-3 000 000	0	-3 000 000

Kaupunkitilalautakunta käsitteli 25.10.2023 kokouksessaan määrärahamuutosesitystä.

Tuloslaskelmaosan verorahoituksen tuloarvioiden muutosesitys 2023

Vantaan verotulojen talousarviota 2023 voidaan nostaa toteutuneiden tilitysten sekä Kuntaliiton arvioiden perusteella. Tuloverokertymäksi arvioidaan noin 430 miljoonaa euroa, mikä tarkoittaa 17 miljoonan euron korotusta alkuperäiseen talousarvioon verrattuna. Kiinteistöveroja arvioidaan kertyvän noin 113 miljoonaa euroa, 4 miljoonaa euroa yli talousarvion ja yhteisöveroja noin 93 miljoonaa euroa, 5 miljoonaa euroa yli talousarvion. Tuloverokertymäksi yhteensä arvioidaan 636 miljoonaa euroa, 26 miljoonaa euroa enemmän kuin talousarviossa.

Verotulot	TA 2023	MUUTOS 2023	UUSI TA 2023
Verotulot yhteensä	610 000 000	26 000 000	636 000 000

Valtionosuuksien ennustetaan puolestaan alittavan talousarvion. Kuntaliiton päivitetyn arvion perusteella Vantaan valtionosuudet alittavat talousarvion yhteensä 3,3 miljoonalla eurolla.

Valtionosuudet	TA 2023	MUUTOS 2023	UUSI TA 2023
Valtionosuudet yhteensä	181 000 000	-3 300 000	177 700 000

Kaupunginhallitus 27.11.2023 § 10

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginvaltuustolle, että

- kaupunkistrategian ja johdon toimialan toimintamenoja korotetaan 1 800 000 euroa,
- kasvatuksen ja oppimisen bruttoyksiköiden toimintatuloja korotetaan 697 000 euroa ja toimintamenoja korotetaan 18 238 000 euroa,
- kasvatuksen ja oppimisen nettositovien yksiköiden toimintakatetta korotetaan 775 000 euroa,
- kaupunkitilalautakunnan bruttobudjetoitujen yksiköiden toimintatuloja korotetaan 600 000 euroa ja toimintakuluja korotetaan 3 000 000 euroa,
- kaupunkiympäristölautakunnan bruttobudjetoitujen yksiköiden toimintatuloja lasketaan 600 000 euroa,
- investointiosan julkisen käyttöomaisuuden hankeryhmän menojen määrärahaa korotetaan 2 400 000 euroa,
- investointiosan kiinteä omaisuus hankeryhmän tulotavoitetta lasketaan 1 500 000 euroa,
- verotuloja korotetaan 26 000 000 euroa ja
- valtionosuustuloja lasketaan 3 300 000 euroa.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Merkittiin, että kaupunginhallitus jätti asiaan seuraavan yhteisen pöytäkirjalausuman:

Kaupunginhallitus edellyttää, että kasvatuksen ja oppimisen toimialan poikkeuksellisen suuresta määrärahan ylityksestä vuonna 2023 sekä korjaavista toimenpiteistä vuoden 2024 aikana annetaan kaupunginvaltuustolle selostus.

Täytäntöönpano: kuntademokratia; esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

talous- ja strategiajohtaja Matti Ruusula, puh. 043 824 9254, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

talousarviopäällikkö Päivi Kandolin, puh. 040 626 7613, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

11 §

Virkasuhteisen vakanssin (000196) nimikkeen muuttaminen

TP/RM/EP

Voimassa olevan hallintosäännön 13 luvun 3 §:n mukaan kaupunginhallitus päättää kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen täyttäväksi kuuluvien sekä kaupunkistrategian ja johdon toimialan muiden virkojen virkanimikkeestä. Asianomainen lautakunta ja liikelaitoksen johtokunta päättää muiden tehtäväalueensa virkojen virkanimikkeistä ja virkanimikkeiden muuttamisesta.

Osana Uusi Vantaan organisaatiomuutosta 1.1.2020 alkaen johtajan nimike varattiin pääasiassa palvelualuejohtajille ja isoja strategisia kokonaisuuksia johtaville yksikköjen päälliköille. Uudistuksen yhteydessä ei muutettu niiden virkojen nimikkeitä, joissa viranhaltija jatkoi samoissa tehtävissä kuin ennen muutostakin. Henkilövaihdos nyt mahdollistaa sujuvan nimikkeenmuutosprosessin. Helsingissä ja Espoossa on käytössä talouspalvelujen johtajan nimike, jolloin tämä ehdotettu nimike on samantyyppinen. Oleellista on kuvata rekrytointiakin silmällä pitäen tehtävän nimikkeessä isompaa johtamisvastuuta kuin esim. talouspäällikön nimikkeellä olisi.

Toimialan HR-palvelut on yhtä mieltä esityksestä.

Kaupunginhallitus 27.11.2023 § 11

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään 1.1.2024 alkaen, että

- a) virkasuhteisen talouspalvelujohtajan vakanssin (000196) virkanimikkeeksi muutetaan talouspalvelujen päällikkö.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: Toimialojen HR-palvelut

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:

Talous- ja strategiajohtaja Matti Ruusula, puh. 0438249254
etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

12 § Erityiset ennakkoäänestyspaikat vuoden 2024 presidentinvaalissa

VD/6463/00.00.00.01/2023

PT/NK/EP

Vaalilain 9 §:n mukaan ennakkoäänestyspaikkoja ovat kunnan alueella olevat sairaalat, ympärivuorokautista hoitoa antavat ja muut kunnanhallituksen määräämät sosiaalihuollon toimintayksiköt sekä rangaistuslaitokset. Näissä laitoksissa voivat äänestää niissä hoidettavina olevat tai niihin otetut äänioikeutetut.

Suoraan lain nojalla ns. laitosaänestys on järjestettävä sairaalassa ja sosiaalihuollon toimintayksikössä, jossa annetaan ympärivuorokautista hoitoa, sekä rangaistuslaitoksessa. Kaupunginhallituksella on oikeus harkintansa mukaan päättää laitosaänestys toimitettavaksi myös sellaisissa sosiaalihuollon toimintayksiköissä, joissa ei anneta ympärivuorokautista hoitoa. Toimintayksiköt voivat olla yksityisiä tai hyvinvointialueen tai valtion ylläpitämiä.

Liitteenä olevaan luetteloon on aiempaa päätöksentekokäytäntöä noudattaen listattu ne laitokset, joissa lain mukaan on järjestettävä ennakkoäänestys ja sellaiset laitokset, joihin on toivottu laitosaänestystä.

Keskusvaalilautakunta 15.11.2023 § 3

Keskusvaalilautakunnan sihteerin esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että se määrää erityisiksi ennakkoäänestyspaikoiksi liitteessä mainitut laitokset.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

—

Kaupunginhallitus 27.11.2023 § 12

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään määrätä erityisiksi ennakkoäänestyspaikoiksi liitteessä mainitut laitokset.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liite:

- Vantaan erityiset ennakkoäänestyspaikat vuoden 2024 presidentinvaalissa

Täytäntöönpano: Vaalitoimisto

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:

keskusvaalilautakunnan sihteerin Niina Kolju, puh. 040 5598 621, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Vantaan erityiset ennakkoäänestyspaikat vuoden 2024 presidentinvaalissa

(Tummennetulla uudet vuoden 2023 eduskuntavaaleihin nähden)

Kaupungin, valtion ja HUS:n laitokset Vantaan alueella:

1. Simonkylän vanhustenkeskus, Simontie 5, 01300 Vantaa
2. Myyrmäen vanhustenkeskus, Ruukkukuja 7, 01600 Vantaa
3. Vantaan päihdevieroitusyksikkö, Ruukkukuja 5, 01600 Vantaa
4. Malminiityn asumis- ja toimintakeskus, Uusiniityntie 3, 01350 Vantaa
5. Korson vanhustenkeskus, Korson kuntoutus- ja arviointiyksikkö ja Hoivakoti, Metsotie 23, 01450 Vantaa
6. Metsotien palvelutalo, Metsotie 25, 01450
7. Heporinteen palvelutalo, Heporinne 1 B, 01200 Vantaa
8. Hämeenkyllän vanhustenkeskus, Kylväjänkuja 12, 01630 Vantaa
9. Koivukylän palvelutalo, Karsikkokuja 13, 01360 Vantaa
10. Koivukylän hoivakoti, Karsikkokuja 13, 01360 Vantaa
11. Pähkinärinteen palvelutalo ja ryhmäkoti, Kastanjakuja 1 A, 01710 Vantaa
12. Suopursun palvelutalo, Kielotie 25, 01300 Vantaa
13. Keltamokoti, Savikkatie 13, 01300 Vantaa
14. Koivukoti, Ruukkukuja 5, 01600 Vantaa
15. Kerokujan asumisyksikkö, Kerokuja 7, 01280 Vantaa
16. Martinlaakson asumisyksikkö, Martinlaaksonkuja 2b A1, 01620 Vantaa
17. Ruusuhaka, Koskelanpolku 2, 01400 Vantaa
18. Katriinan sairaala, Katriinankuja 4, 01760 Vantaa
19. Peijaksen sairaala, Sairaalakatu 1, 01400 Vantaa
20. HUS, hengityshalvausyksikkö (Peijas), Merjantie 10, 01400 Vantaa
21. Poliisivankila, Kielotie 21, 01300 Vantaa
22. Vantaan vankila, Siltaniitynkuja 2, 01260 Vantaa

Yksityiset laitokset:

1. Aspa-koti Muratti, Punamultapolku 1 B 35, 01600 Vantaa
2. Attendo Vantaan Helmi, Metsolantie 4, 01450 Vantaa
3. Attendo Lustikulla, Lustikullantie 3, 01510 Vantaa
4. Attendo Aviapolis, Perintökuja 14, 01510 Vantaa
5. Attendo Jaspis, Jaspiskuja 12, 01700 Vantaa
6. Attendo Jokikartano, Sorvatie 15, 01480 Vantaa
7. Attendo Kuninkaanhovi, Kolohongankuja 2, 01260 Vantaa
8. Attendo Kivistö, Savikiventie 1, 01700 Vantaa
9. Attendo Lentola, Perintökuja 14, 01510 Vantaa
10. Attendo Leinikki, Leinikkitie 28, 01350 Vantaa
11. Attendo Varisto, Varistontie 1 B, 01660 Vantaa
12. Askiston ryhmäkoti, Kalliotie 1, 01680 Vantaa
13. Hoivakoti Hopea, Korutie 1, 01600 Vantaa
14. Eteva kuntayhtymä, Vallinojan ryhmäkoti, Lehmustontie 61 F, 01450 Vantaa
15. Eteva kuntayhtymä, Ryhmäkoti Kastanjakuja, Kastanjakuja 1 A, 01710 Vantaa
16. Palvelutalo Foibe 1 ja Palvelukeskus Foibe, Sairaalakatu 7 ja 11, 01400 Vantaa
17. Palvelutalo Foibe 2, Sairaalakatu 5, 01400 Vantaa
18. Palvelutalo Foibe 3, Valtimotie 2, 01400 Vantaa
19. Folkhälsanhuset i Vanda, Vallmovägen 28, 01300 Vantaa
20. Kårkulla Gladas serviceenhet, Gladasvägen 2 C 24, 01390 Vantaa
21. Rinnekoti Lastutie, Lastutie 1, 01650 Vantaa
22. Rinnekoti Kehäkukka, Vapaalantie 7, 01650, Vantaa
23. Mainiokoti Aino ja Antti, Asolantie 14, 01400 Vantaa
24. Onnikoti Orvokki, Asolantie 14, 01400 Vantaa
25. Havukoti, Paimentie 2, 01360 Vantaa
26. Leenakoti Onni ja Taimi, Eteläinen Rastitie 12, 01360, Vantaa
27. Mäntykoti, Paimentie 2, 01360, Vantaa
- 28. Villakoti, Eteläinen Rastitie 12, 01360 Vantaa**
29. Havukosken palvelutalo Senioriasukkaat, Eteläinen Rastitie 12, 01360, Vantaa
30. Villa Atzalea, Vanha Kaarelantie 26, 01610 Vantaa
31. Mainiokoti Tanhu, Tanhurinne 4, 01450 Vantaa
32. Onnikoti Oiva, Louhelantie 10, 01600 Vantaa
33. Ykköskoti Aurinkorinne, Louhelantie 10, 01600 Vantaa

- 34. Ykköskoti Kielorinne, Louhelantie 10 (2 krs.), 01600 Vantaa
- 35. Ykköskoti Tähtirinne, Louhelantie 10, 01600 Vantaa
- 36. Ykköskoti Katrineberg, Vanha Sahatie 4, 01300, Vantaa
- 37. Yrjö ja Hanna Martinlaakso, Raappavuorenpolku 1, 01620 Vantaa
- 38. Yrjö ja Hanna Myyrmäki, Vaskivuorentie 12, 01600 Vantaa
- 39. Vaskivuorentie 12 senioriasukkaat, Vaskivuorentie 12, 01600 Vantaa
- 40. Hoivatie Oy Villa Vantaa, Mesikukantie 15, 01300 Vantaa
- 41. Palvelukoti Vantaan Kerttuli, Laurintie 28, 01420 Vantaa
- 42. Saga Tammilinna, Neilikkatie 11 A, 01300 Vantaa
- 43. Seniorikoti Vantaan Birkka, Birkanpolku 3, 01200 Vantaa
- 44. Esperi Hoivakoti Harjus, Harritie 9, 01490, Vantaa
- 45. Vantaan Turvakoti, Koivukylän puistotie 27, 01360, Vantaa**

13 §

Sopimus DigiOne yhteistyösopimuksen muuttamiseksi 2023

VD/8342/02.05.03.01/2020

PT/IK/ML/EP

DigiOne yhteistyösopimus

Kaupunginhallitus 19.10.2020 § 14 päättänyt hyväksyä DigiOne-yhteistyösopimuksen. Yhteistyösopimuksella Kuntien Tiera Oy (jäljempänä **Tiera**) sekä Vantaan, Espoon, Oulun, Tampereen ja Turun kaupungit sopivat DigiOnen toteuttamisesta yhteistyössä. Myöhemmin sopimukseen ovat liittyneet Lahden ja Jyväskylän kaupungit (yhteistyösopimuksen kaikki kuntaosapuolet jäljempänä **Edelläkävijäkunnat**).

DigiOne-hankkeessa toteutetaan oppimisen ja koulutuksen järjestelmiä yhteen kokoava valtakunnallinen digitaalinen alusta, jossa on koottuna käyttäjäystävällisesti kaikki opettajan, oppijan, rehtorin, huoltajien ja hallinnon käyttämät tiedot, järjestelmät ja palvelut. Alustan tavoitteena on kasvaa opetusalan valtakunnalliseksi digitaalseksi ekosysteemiksi, johon myös muut opetuksen järjestäjät ja alan toimijat voivat liittyä. DigiOne kattaa palvelut perusopetukseen ja lukiokoulutukseen. Myöhemmin on mahdollista päättää varhaiskasvatuksen ja ammatillisen koulutuksen palveluiden integroimisesta ja/tai kehittämisestä DigiOneen. Tämä kuitenkin edellyttää erillistä rahoitusta ja kehittämispanosta.

Yhteistyösopimus jakautuu hankevaiheeseen sekä jatkokehitys- ja ylläpitovaiheeseen. Hankevaiheessa Edelläkävijäkuntien ja Tieran on tarkoitus kehittää DigiOne ekosysteemiä ja palvelualustaa yhdessä ekosysteemiin kuuluvien palveluiden tuottajien kanssa siten, että jatkossa ratkaisu on käytössä useissa eri kunnissa ja että muut kunnat osaltaan osallistuvat DigiOnen jatkokehittämisen kustannuksiin. Jatkokehitys- ja ylläpitovaiheeseen siirryttäessä DigiOne luovutetaan Tieran hallinnoitavaksi ja sitä kehitetään tarkoituksena saattaa ekosysteemi mahdollisimman laajasti käytettäväksi. Jatkokehitys- ja ylläpitovaiheessa DigiOnessa mukana olevat kunnat päättävät palvelusopimuksessa sovitun hallintamallin mukaisesti palvelualustaan ja ekosysteemiin liittyvistä asioista, jotka operaattorina toimiva Tiera toteuttaa.

Vantaan kaupunki toimii hankkeen isäntäkuntana, joten Vantaan kaupungin tehtävänä on hankevaiheen aikana hoitaa ohjausryhmän ja muiden hankkeen aikaisen hallintamallin elinten linjausten täytäntöönpano siten, että hanke toteutetaan sopimuksen, hankesuunnitelman ja rahoitusehtojen mukaisesti. Vantaan kaupungin isäntäkuntana täytäntöönpanemista linjauksista aiheutuneet kustannukset maksetaan hankkeelle varatuista rahoista. Edelläkävijäkunnat viimekädessä vastaavat hankkeessa aiheutuvista kustannuksesta pakollisten liittymismaksujensa mukaisessa suhteessa. Vantaa järjestää hankeorganisaation käytännön toiminnan, hankkeen maksujen suorittamisen ja vastaa rahaliikenteestä. Hankevaiheessa rahaliikenne Edelläkävijäkuntien, Tieran ja Vantaan kaupungin välillä tapahtuu siten, että Edelläkävijäkunnat ml. Vantaan kaupunki maksavat Tieralle liittymismaksuja ja Tiera maksaa Vantaan kaupungille edelläkävijäpalautusta.

Edelläkävijäkunnat ovat alun perin yhteistyösopimuksella sitoutuneet rahoittamaan hanketta liittymismaksuilla yhteensä n. 5,4 Me:lla, josta Vantaan osuus on n. 1,2 Me. Jyväskylän ja Lahden liittyminen yhteistyösopimukseen lisäsi liittymismaksujen yhteismäärää 1,2 Me yhteensä 6,7 Me:oon.

Business Finland Oy on aiemmin myöntänyt DigiOnelle 5,4 Me:n tuen. Edelläkävijäkuntien rahoituksen ja tukien kanssa hankkeen kokonaisbudjetti oli vuonna 2020 yhteensä 12 Me.

Kaupunginhallitus hyväksyi 19.12.2022 DigiOne yhteistyösopimuksen muutossopimuksen, jossa sovittiin mm. hankkeen lisärahoituksesta yhteensä 2,2 Me (Vantaan osuus 308 000 euroa) ja hankkeen jatkumisesta vuodelle 2024. Lisäksi kuntaliitto myönsi 0,25 Me:n tuen hankkeelle. Tällöin hankkeen kokonaisbudjetti oli 14,5 Me.

Vantaan kaupungin osuus hankkeeseen jo annetuista rahoitussitoumuksista on yhteensä 1 580 000 euroa, josta on maksettu 1 457 242 euroa ja maksamatta on 122 758 euroa.

Yhteistyösopimuksen muuttaminen 2023

Hanke tulee viivästymään vuonna 2022 jatketusta aikataulusta (Lukio-opetuksen toiminnallisuudet sisältävä versio luovutettu vuoden 2024 aikana), ja tarvitsemaan uutta lisärahoitusta. Hankkeen viivästymisen keskeisiä syitä ovat hankkeen aikana muuttuneet ja kiristyneet valtakunnalliset tietosuojaja tietoturva vaatimukset, ennalta arvioitua laajemman ja monimutkaisemman hankkeen suuri työmäärä sekä seitsemän kaupungin yhteisen kehittämisen hitaus johtuen paikoin liian vähäisestä resurssoinnista.

Hankkeen viivästymisen, lisärahoitustarpeen sekä korjaavien toimien mahdollistamiseksi yhteistyösopimuksen osapuolet ovat käyneet uudet yhteistyösopimuksen mukaiset muutosneuvottelut. Neuvottelujen tueksi hanke on toteuttanut kattavan analyysin hankkeen kokonaistilanteesta hyödyntäen myös ulkopuolisia asiantuntijoita varmistaakseen hankkeen pysymisen nyt sovitussa aikataulussa ja budjetissa.

Saavutetun neuvottelutuloksen mukaisessa muutossopimuksessa tehtäisiin pääkohdiltaan seuraavat muutokset nykyisen yhteistyösopimuksen ja sen vuoden 2022 muutossopimuksen määräyksiin:

- Sovitaan hankkeen jatkumisesta vuodelle 2025 ja mahdollisesti tätä pidempään siten, että hanke päättyy, kun lukio-opetuksen toiminnallisuudet sisältävä versio on luovutettu Tieralle ja hanke on ajettu alas.
- Sovitaan hankkeen lisärahoittamisesta enintään yhteensä 11 823 621 eurolla, josta Vantaan osuus on 2 128 252 euroa. Lisärahoitus jakautuu vuosittaisiin osuuksiin hankkeen ohjausryhmän vahvistaman budjetin mukaisesti siten, että hankkeen ohjausryhmä voi vapauttaa seuraavan vuoden maksupostin, mikäli on pidettävä uskottavana, että Hanke saadaan sopimusten mukaisesti saatettua loppuun. Vantaan osuus hankkeen lisärahoituksesta toteutetaan aiemmin sovitun valtuustokauden ICT-investointiohjelman sisällä vuosilta 2023–2025 ilman erikseen tarvittavaa lisäbudjettia.
- Hankkeen viivästymisen takia sovitaan, että Edelläkävijäkunnat maksavat perusylläpitomaksua ja yhteisten palvelujen ylläpitomaksua Tieralle aiheutuvien todellisten kustannusten mukaisesti. Ylläpitomaksuissa siirrytään palvelusopimuksen mukaisiin ylläpitomaksuihin, kun peruskoulun toiminnallisuudet sisältävä versio 2.0 luovutetaan Tieralle (tuotantokäyttö alkaa).
- Hankkeen viivästymisen vuoksi edelläkävijäkuntien velvollisuutta sitoutua DigiOnen käyttöön jatketaan vuoden 2028 lopusta vuoden 2029 loppuun.
- Ohjausryhmän tulee varmistaa hankkeen suunnitelmien mukainen eteneminen ja toteuttaa sen tarvitsemat toimenpiteet. Tätä varten ohjausryhmälle annetaan toimivalta muuttaa hankkeen hallintamallia pl. sopijapuolten välisten oikeuksien ja velvollisuuksien muuttaminen ja ohjausryhmän oman toimivallan lisääminen.
- Kullekin Edelläkävijäkunnalle annetaan itsenäinen oikeus poistua hankkeesta, mikäli se ei pidä korjaavien toimien tarkistuspisteeseen 30.4.2024 mennessä tehtyä korjaavien toimien suunnitelmaa ja toimenpiteiden toteutusta riittävinä. Hankkeesta poistuvan kunnan on

poistuessaan maksettava osuutensa hankkeen kustannuksista, jotka ovat kertyneet tarkistuspiirustukseen mennessä, osuutensa mahdollisista hankkeen alarajan kustannuksista ja yhteisten palvelujen ylläpitomaksut vuoden 2029 loppuun asti sekä muut mahdolliset poisjäämisestä hankkeelle aiheutuvat kustannukset.

Mikäli DigiOnea ei saada nyt neuvotellun muutossopimuksen lisärahoituksella valmiiksi, sovelletaan yhteistyösopimuksen määräyksiä osapuolten neuvotteluvaihtoehdoista ja neuvottelujen epäonnistuksessa hankkeen keskeyttämisestä. Mikäli hanke keskeytyy tai sopimus puretaan Vantaan kaupungista riippumattomasta syystä, muut Edelläkävijäkunnat vastaavat pakollisten liittymismaksujensa suuruuksien suhteessa Vantaalle hankkeen kustannuksista tai maksamattomista edelläkävijäpalautuksista. Tässä tilanteessa Vantaa vastaa omalla osuudellaan hankekustannuksista.

DigiOne ekosysteemin palveluiden laajentaminen -projekti ja Business Finland Oy:n jatkorahoitus

Edelläkävijäkunnat ovat hakenneet Business Finland Oy:ltä projektirahoitusta DigiOne ekosysteemin palveluiden laajentamiseen (jäljempänä DigiOne2-projekti). DigiOne2-projektin kohteena on ohjaavan valintatarjottimen kehittäminen, applikaatioekosysteemin kehittäminen ja ekosysteemin laajentaminen uusilla palveluilla.

DigiOne2-projektin kustannusarvio on kokonaisuudessaan 2 570 000 euroa. Business Finland Oy on 3.11.2023 myöntänyt projektille avustusta enintään 1 287 000 euroa. Avustus on myönnetty sillä ehdolla, että se voi olla enintään 50 %:ia projektin hyväksyttävistä kokonaiskustannuksista.

Omarahoitusosuus 1 287 000 euroa jakautuu Edelläkävijäkuntien kesken suhteessa oppijamääriin samoin kuin muukin DigiOnen rahoitus. Vantaan osuus omavastuuosuudesta on 231 660 euroa. Omarahoitusosuus on huomioitu edellä kuvatussa neuvotellussa DigiOnen lisärahoituksessa. Business Finland Oy:n rahoituspäätös astuu voimaan, kun projektin omarahoitusosuus eli kuntien omarahoitusosuudet ovat virallisesti varmistuneet ja sen jälkeen ohjausryhmä on tehnyt päätöksen DigiOne 2-projektin rahoituksen vastaanottamisesta.

Rahoituspäätöksessä Business Finland Oy on asettanut seuraavat tavoitteet:

- On kehitetty ohjaava älykäs valintatarjotin valitun kumppanin kanssa ja tarjotinta on testattu vähintään kolmessa (3) lukiossa.
- On rakennettu keskeisimpien palveluiden osalta toimiva applikaatioekosysteemi, jonka toimivuutta on testattu kouluissa.
- On tuotettu ohjelmistokehityspaketti (SDK) ja tuotteistettu ekosysteemiin liittymisen kokonaisuus.
- Ekosysteemiin on liittynyt mukaan vähintään kolme uutta yritystä.

Projektista ja omarahoitusosuuteen sitoutumisesta on päätettävä kaikissa Edelläkävijäkunnissa sekä hankkeen ohjausryhmässä, joka myös ohjaa DigiOne2-projektia.

Hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 5 momentin mukaan kaupunginhallitus on toimivaltainen päättämään koko kaupunkia ja kaupunginjohtajan toimialaa koskevista sopimuksista.

Kaupunginhallitus 27.11.2023 § 13

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) hyväksyä liitteen mukainen Sopimus DigiOne yhteistyösopimuksen muuttamiseksi ja valtuuttaa tietohallintojohtaja allekirjoittamaan sopimus sekä tekemään sopimukseen teknisiä ja vähämerkityksellisiä muutoksia;
- b) päätetään, että Vantaan kaupunki osallistuu DigiOne ekosysteemin palveluiden laajentamisen projektiin ja vastaa hankkeen omarahoitusosuudestaan 231 660 euroa;
- c) todeta, että päätöskohdat a) ja b) ovat mahdollisia siten, että kummankin päätöskohdan täytäntöönpano edellyttää, että kaikki Edelläkävijäkunnat ovat tehneet vastaavan sisältöiset päätökset, ja
- d) valtuuttaa tietohallintojohtaja jatkossa päättämään DigiOnen yhteistyösopimukseen liittyvistä muutoksista.

Käsittely:

Merkittiin, että apulaiskaupunginjohtaja Katri Kalske poistui yhteisöjäävinä kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Liitteet:

- Sopimus DigiOne yhteistyösopimuksen muuttamiseksi 2023
- Muutossopimuksen liite 1 (salassa pidettävä Julkisuuslain 24 § 1 mom. 20 k.)

Täytäntöönpano: Henkilöstö- ja konsernipalvelut, Tietohallinto

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:

Tietohallintojohtaja Matti Lampo, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Sopimus DigiOne Yhteistyösopimuksen muuttamiseksi 2023

Espoon kaupungin,

Jyväskylän kaupungin,

Lahden kaupungin,

Oulun kaupungin,

Tampereen kaupungin,

Turun kaupungin,

Vantaan kaupungin,

JA

Kuntien Tiera Oy:n

välillä

17.11.2023

1 MUUTOSSOPIMUKSEN OSAPUOLET

Jyväskylän kaupunki

osoite: PL 193, 40101 JYVÄSKYLÄ

y-tunnus: 0174666-4

Lahden kaupunki

osoite: PL 202, 15101 LAHTI

y-tunnus: 0149669-3

Espoon kaupunki

osoite: PL 661, 02070 ESPOON KAUPUNKI

y-tunnus: 0101263-6

Oulun kaupunki

osoite: PL 71, 90015 OULUN KAUPUNKI

y-tunnus: 0187690-1

Tampereen kaupunki

osoite: PL 765, 33101 TAMPERE

y-tunnus: 0211675-2

Turun kaupunki

osoite: PL 355, 20101 TURKU

y-tunnus: 0204819-8

Vantaan kaupunki

osoite: Asematie 7, 01300 VANTAA

y-tunnus: 0124610-9

Kuntien Tiera Oy, jäljempänä "Tiera"

osoite: Tammasaarencatu 1, 00180 HELSINKI

y-tunnus: 2362180-3

Espoon, Jyväskylän, Lahden, Oulun, Tampereen, Turun ja Vantaan kaupunki jäljempänä yhdessä "Edelläkävijäkunnat".

2 SOPIMUKSEN TAUSTA JA TARKOITUS

Espoo, Oulu, Tampere, Turku, Vantaa ja Tiera ovat solmineet DigiOne Yhteistyösopimuksen, jolla kaupungit ja Tiera ovat sopineet kasvatuksen ja koulutuksen DigiOne palvelu-alustan rakentamisesta sekä yhteistyöstä, jolla palvelualusta ja sen ympärille muodostuva ekosysteemi toteutetaan.

Jyväskylä ja Lahti ovat liittyneet Yhteistyösopimukseen myöhemmin Hankkeen aikana kumpikin omalla sopimuksella liittymisestä DigiOne Yhteistyösopimukseen, jonka liitteenä Yhteistyösopimus on ollut ja jonka ehtoja Jyväskylä ja Lahti ovat sitoutuneet noudattamaan. Jatkossa "Yhteistyösopimuksella" tarkoitetaan sekä Espoon, Oulun, Tampereen, Vantaan ja Tieran allekirjoittamaa sopimusta että Jyväskylän ja Lahden sopimuksen liitteenä olleita samansisältöisiä sopimusasiakirjoja.

Hankkeella/Hankevaiheella tarkoitetaan Yhteistyösopimuksen määritelmän mukaisesti DigiOne palvelualustan rakentamishanketta. Jatkokehitys ja ylläpitovaiheella tarkoitetaan Hankkeen jälkeistä aikaa, jolloin koko DigiOne on siirretty Tieran ylläpidettäväksi. Palveluntuotannosta Jatkokehitys- ja ylläpitovaiheessa sovitaan Tieran ja kunkin Edelläkävijäkunnan välillä solmittavissa DigiOne-palvelusopimuksissa (jatkossa DigiOne-palvelusopimus).

Yhteistyösopimuksessa on sovittu kohdassa 7.6 neuvotteluvaihtoehdoista mm. rahoitustarpeen ilmettyä. Syksyllä 2022 havaittiin tarve lisärahoitukselle sekä Yhteistyösopimuksen muutokselle. Neuvottelujen jälkeen Sopijapuolet allekirjoittivat 12.12.2022 päivätyn sopimuksen DigiOne Yhteistyösopimuksen muuttamiseksi (jatkossa "Aiempi muutossopimus").

Hankkeessa on uudelleen havaittu tarve lisärahoitukselle sekä Yhteistyösopimuksen ehtojen täsmennykselle. Tässä sopimuksessa DigiOne Yhteistyösopimuksen muuttamiseksi 2023 (jatkossa "Muutossopimus" tai "Uusi muutossopimus") sovitaan lisärahoituksesta ja Yhteistyösopimuksen ehtoihin tehtävistä muutoksista, jotka ovat välttämättömiä Hankkeen loppuunsaattamiseksi ja jatkokehitys- ja ylläpitovaiheen aloittamiseksi Tieralla. Samalla on täsmennetty DigiOnen luovutukseen liittyviä ehtoja. Muutossopimus on Yhteistyösopimuksen kohdassa 17 Osapuolten allekirjoittama muutosasiakirja, joka korvaa Aiemman muutossopimuksen.

Yhteistyösopimuksen sisältö säilyy voimassa niiltä osin, kuin Yhteistyösopimuksen ehtoihin tehtävistä muutoksista ei ole sovittu tässä Muutossopimuksessa.

Tämä Uusi muutossopimus korvaa Aiemman muutossopimuksen siten, että Uuden muutossopimuksen voimaantullessa Aiemman muutossopimuksen voimassaolo päättyy eikä Aiempaa muutossopimusta sovelleta enää sen jälkeen. Tässä Uudessa muutossopimuksessa huomioidaan Aiemmassa muutossopimuksessa sovitut edelleen sovellettavat ehdot.

Lisäksi tässä Muutossopimuksessa on kuvattu yhteisesti sovitut keinot ja toimenpiteet, joiden avulla varmistetaan Hankkeen loppuunsaattaminen.

Tässä Muutossopimuksessa käytetään Yhteistyösopimuksen määritelmiä, ellei jonkin määritelmän osalta ole erikseen toisin mainittu.

3 HANKKEEN LAAJUUS JA KESTO

Yhteistyösopimuksen mukaan Hanke on rajattu toteuttamaan perusopetuksen ja lukion palvelut, ja siinä on todettu, että Hanke ei ilman lisärahoitusta kata varhaiskasvatuksen tai ammatillisen koulutuksen palveluita, integrointia tai kilpailuttamista muilta osin kuin tietomallien luomisen osalta.

Yhteistyösopimuksen määräystä Hankkeen laajuudesta täsmennetään siten, että Hanke tulee toteuttamaan perusopetuksen ja lukion palvelut, mutta ei varhaiskasvatuksen tai ammatillisen koulutuksen palveluita muilta osin kuin siten, että tietomallit huomioidaan esiopetuksesta perusopetukseen siirtyvien oppijoiden tietojen osalta.

Tällä Muutossopimuksella poiketaan Yhteistyösopimuksesta, että Hanketta ja Hankevaihetta jatketaan kohdassa 6.1 tarkoitetun version 3.0 (lukio-opetus) tai mahdollisen version 3.1 luovutukseen asti. Version 3.0 tai 3.1 luovutuksen ja Hankkeen alasajon jälkeen Hankkeen ohjausryhmä toteaa Hankkeen tehtävien tulleen toteutetuksi ja päättää Hankkeen. Hanke päättyy allekirjoitushetken arvion mukaan vuonna 2025.

4 YHTEENVETO EDELLÄKÄVIJÄKUNTIEN SUORITUKSISTA

Alla olevassa taulukossa on yhteenveto tässä Muutossopimuksessa sovittavista eristä. Taulukko sisältää myös Yhteistyösopimuksen mukaisen Pakollisen liittymismaksun 3. erän, jonka maksuaikataulusta poiketaan tässä Muutossopimuksessa sovittavalla tavalla. Taulukossa ei ole mukana varausta kohdassa 6.8 kuvatuille virheenkorjauksen kustannuksille.

Yhteistyösopimuksen ja aiemman muutossopimuksen mukaiset kuntien maksuosuudet

		Suoritettu 12/21	Suoritettu 12/22	Erä 3.1 (suoritettu 6/2023)				Erä 3.2 (suoritettu 10/2023)				Pakollisen liittymismaksun loppuerä (suoritetaan 2024)		
		Liittymismaksu erä 1	Liittymismaksu erä 2	Liittymismaksu (3. erän osuus)	Hankkeen lisärahoitus	Ylläpitomaksun kompensatio		Hankkeen lisärahoitus	Liittymismaksu (3. erän osuus)			Liittymismaksu (3. erän osuus)		Kunnan osuus aiemmin sovitusti
	Osuus	YHTEENSÄ	YHTEENSÄ	59,20 %			YHTEENSÄ		9,25 %		YHTEENSÄ		YHTEENSÄ	Yhteensä
Espoo	25 %	550 700 €	530 700 €	314 174 €	275 000 €	104 000 €	693 174 €	275 000 €	49 090 €	324 090 €	167 436 €	167 436 €	2 266 100 €	
Oulu	17 %	380 140 €	360 140 €	213 203 €	187 000 €	70 720 €	470 923 €	187 000 €	33 313 €	220 313 €	113 624 €	113 624 €	1 545 140 €	
Tampere	14 %	327 120 €	307 120 €	181 815 €	154 000 €	58 240 €	394 055 €	154 000 €	28 409 €	182 409 €	96 896 €	96 896 €	1 307 600 €	
Turku	11 %	261 030 €	241 030 €	142 690 €	121 000 €	45 760 €	309 450 €	121 000 €	22 295 €	143 295 €	76 045 €	76 045 €	1 030 850 €	
Vantaa	18 %	409 090 €	389 090 €	230 341 €	198 000 €	74 880 €	503 221 €	198 000 €	35 991 €	233 991 €	122 758 €	122 758 €	1 658 150 €	
Lahti	7 %	172 470 €	152 470 €	90 262 €	77 000 €	29 120 €	196 382 €	77 000 €	14 103 €	91 103 €	48 104 €	48 104 €	660 530 €	
Jyväskylä	8 %	185 190 €	165 190 €	97 792 €	88 000 €	33 280 €	219 072 €	88 000 €	15 280 €	103 280 €	52 117 €	52 117 €	724 850 €	
Liittymismaksut		2 285 740 €	2 145 740 €	1 270 278 €	1 100 000 €			1 100 000 €			676 981 €		8 578 739 €	
Edelläkävijäpalautus		2 285 740 €	2 145 740 €	1 268 520 €	1 100 000 €			1 100 000 €			676 981 €		8 576 981 €	
Tieralle liittymismaksuista jäävä osuus		- €	- €	1 758 €	- €	- €		- €	198 481 €		- €		Virheenkor- jausvaraus 200k	
Tieran 2023 ylläpitomaksut						416 000 €								

Liitteenä 1 on tässä Muutossopimuksessa esitetyt taulukot sekä yhteenvetotaulukko maksuosuuksista vuositasona.

5 HANKKEEN TOIMINTAEDELLYTYSTEN PARANTAMINEN, EHDOLLISUUS JA SEURANNAN TEHOSTAMINEN

DigiOne-hankkeelle ("Hanke") on tehty pyynnöstä kolmannen osapuolen katselmointi syys-lokakuussa 2023. Katselmoinnin tavoitteena oli arvioida Hankkeen tilanne ja onko nykyinen suunnitelma ja käyttöönoton aikataulu uskottava. Katselmoinnin loppuraporttiin ("Raportti") on koottu keskeisiä huomioita, havaintoja ja suosituksia jatkotoimenpiteistä.

Hankkeen ohjausryhmä on perehtynyt Raporttiin ja päättänyt tarvittaessa ulkopuolisen tuen avulla ryhtyä toimenpiteisiin, joita Raportissa on suositeltu korjaavina jatkotoimenpiteinä.

- 1) Hankkeen ohjausryhmä vastaa Raportin perusteella suoritettavien korjaavien jatkotoimenpiteiden käytännön suunnittelusta, priorisoinnista ja suunnitelman ("Suunnitelma") laatimisesta. Suunnitelman perustana ovat Raportin suositukset.
- 2) Suunnitelman toteutuksesta, sen seurannasta ja ohjaamisesta vastaa Hankkeen ohjausryhmä Yhteistyösopimuksen mukaisen toimivaltansa puitteissa.
- 3) Hankkeen ohjausryhmä voi täsmentää Yhteistyösopimuksen mukaista Hankkeen aikaista hallintamallia siinä laajuudessa kuin se ei muuta Sopijapuolten välisiä oikeuksia ja velvollisuuksia eikä lisää Ohjausryhmän toimivaltaa.

Hankkeen ohjausryhmän kaikkien Edelläkävijäkuntia edustavien jäsenten tulee hyväksyä korjaavien jatkotoimenpiteiden Suunnitelma ja sen perusteella tehtyjen korjaavien toimenpiteiden toteutus.

Korjaavien jatkotoimenpiteiden toteutuksen tarkistuspiste on viimeistään 30.4.2024 ("Tarkistuspiste"). Tarkistuspisteessä arvioidaan, ovatko Raportin perusteella laaditun Suunnitelman mukaiset tehdyt toimenpiteet suoritettu asianmukaisesti ja voidaanko toimenpiteitä pitää perustellusti riittävinä siihen, että Hankkeen toimintaedellytykset ovat paremmat Raportin keskeiset havainnot ja suositukset huomioiden.

- 1) Kukin Edelläkävijäkunta arvioi Suunniteltujen korjaustoimenpiteiden toteutusta ja toteutuksen riittävyttä Hankkeen ohjausryhmän edustuksensa kautta Tarkistuspisteen yhteydessä järjestettävässä Hankkeen ohjausryhmän kokouksessa.
- 2) Jos edellä kohdassa 1) mainitussa ohjausryhmän kokouksessa yksittäisen Edelläkävijäkunnan mielestä korjaavia jatkotoimenpiteitä ei ole suoritettu tai toimenpiteitä ei voida pitää perustellusti riittävinä siihen, että Hankkeen toimintaedellytykset ovat paremmat Raportin keskeiset havainnot ja suositukset huomioiden, kyseisellä Edelläkävijäkunnalla on mahdollisuus poistua hankkeesta.
- 3) Hankkeen ohjausryhmän käsittelyn jälkeen yksittäisellä Edelläkävijäkunnalla on kolmekymmentä (30) päivää aikaa ilmoittaa keskeyttävänsä omalta osaltaan hankkeen.

- a) Hankkeesta poistuvan Edelläkävijäkunnan on tässä tapauksessa maksettava osuus Hankkeen kustannuksista, jotka ovat kertyneet Tarkistus-pisteeseen mennessä, osuus mahdollisista hankkeen alasajon kustannuksista, Yhteisten palvelujen Ylläpitomaksut vuoden 2029 loppuun asti sekä muut mahdolliset poisjäämisestä Hankkeelle aiheutuvat kustannukset.
- b) Hankkeesta poistuva Edelläkävijäkunta saa rinnakkaiset immateriaalioikeudet viimeisimpään Hankkeen luovuttamaan DigiOnen versioon ja poistuvalla Edelläkävijäkunnalla on tällöin oikeus hyödyntää DigiOnea oman kunnan alueella ml. ko. kunnan alueen kaikki yksityisen sektorin toimijat sekä harjoittamassaan kuntien välisessä yhteistyössä. Poistuva Edelläkävijäkunta voi järjestää tämän toiminnan tytäryhtiömuotoon. Poistuvalla Edelläkävijäkunnalla ei ole oikeutta hyödyntää eikä luovuttaa DigiOnea muuhun toimintaan tai laajamittaiseen kaupalliseen toimintaan.

Hankkeen ohjausryhmä tekee päätöksen hankkeen jatkosta Tarkistus-pisteessä ja Edelläkävijäkunnan ilmoittaessa hankkeen keskeyttämisestä omalta osaltaan. Tarvittaessa ohjausryhmä käynnistää Yhteistyösopimuksen mukaisesti valmistelut Hankkeen keskeyttämiselle.

Yhteistyösopimuksen kohdassa 13 on sovittu rahoitusvajeen käsittelystä. Jos joku Hankkeen osapuolista poistuu Hankkeesta, tai korjaavista toimenpiteistä aiheutuu Hankkeelle kustannusvaikutuksia, edetään Yhteistyösopimuksessa ja tässä Muutossopimuksessa sovitun mukaisesti. Tarkistus-pisteessä todettu muu mahdollinen rahoitusvaje voidaan myös ottaa tarvittaessa Yhteistyösopimuksen mukaiseen käsittelyyn.

6 HANKKEEN LOPPUUNSAATTAMINEN JA PALVELUN SIIRTO JATKOKEHITYS- JA YLLÄPITOVAIHEESEEN

6.1 DigiOnen luovuttaminen Tieralle

Tällä Muutossopimuksella poiketaan Yhteistyösopimuksessa kuvatuista DigiOnen luovuttamisen ehdoista.

Osakokonaisuuden luovutus

Hanke luovuttaa DigiOnen kolmessa osakokonaisuudessa V1.0, V2.0 (perusopetus) ja V3.0 (lukio-opetus). V1.0 on luovutettu syyskuussa 2023 Aiemman muutossopimuksen perusteella.

Hanke voi tehdä Tieralle myös osakokonaisuuksia pienempiä luovutuksia, mikäli katsoo sen tarkoituksenmukaiseksi testauksen ja Hankkeen ja Tieran tehtävien toteuttamiseksi. Tiera ei lähtökohtaisesti tee tällaisille luovutettaville osille testejä tässä vaiheessa, vaan

testaus tapahtuu osakokonaisuuden luovutuksen yhteydessä. Tiera ei myöskään ota tällaista osaa tuotantokäyttöön eikä osan luovuttamisesta ala Tieralle velvoite ylläpitää tai kehittää osaa. Selvyyden vuoksi todetaan, että Hanke voi korjata luovutetun osan virheitä sekä kehittää sen ominaisuuksia.

Version 2.0 (Perusopetus) luovutus

Hanke tekee luovutettavalle osakokonaisuudelle Hankkeen laadunhallinnan vaatimusten mukaiset testit, ennen kuin Hanke luovuttaa luovutettavan osakokonaisuuden Tieralle. Hanke vastaa riittävien testien suunnittelusta ja toteuttamisesta, mutta myös Tiera osallistuu sujuvan luovutuksen takaamiseksi luovutettavan osakokonaisuuden testaukseen Hankkeen ohjausryhmän myöhemmin määrittämän mukaisesti. Hankkeen tekemä testauksen hyväksytty suoritus on ehdoton edellytys sille, että Hanke voi luovuttaa luovutettavan osakokonaisuuden Tieralle. Hanke ilmoittaa Tieralle, milloin luovutettava osakokonaisuus on valmis ja toimittaa Tieralle selvityksen toteutetusta testauksesta ja sen tuloksista. Hankkeen ohjausryhmä voi halutessaan päättää Hankkeeseen kuuluvana työnä kolmannen osapuolen auditoinnista.

Kun Hankkeen ohjausryhmä on päättänyt version 2.0 luovuttamisvalmiudesta, Tiera tekee Yhteistyösopimuksessa kuvatun hyväksymistestauksen versiolle 2.0. Testaukseen sisältyy aiemmin luovutettu versio 1.0.

Hankkeella on Yhteistyösopimuksen mukaisesti velvollisuus korjata havaitut virheet. Kun Tiera on hyväksynyt version 2.0, Hankkeen ohjausryhmä päättää sen luovuttamisesta Yhteistyösopimuksen ehtojen mukaisesti. Tästä hetkestä alkaa version 2.0 ja version 1.0 osalta myös Yhteistyösopimuksen kohdassa 8.2 mukainen Virheidenkorjausvastuu, jota on täsmennetty tämän Muutossopimuksen kohdassa 6.8. Selvyyden vuoksi todetaan, että version 2.0 luovuttamisen jälkeen Hanke ei enää kehitä versiota 2.0.

Version 3.0 (lukio-opetus) luovutus

Version 3.0 luovuttamisen ja hyväksymistestauksen osalta toimitaan, kuten edellä on kuvattu version 2.0 luovuttamisen osalta. Yhteistyösopimuksen kohdassa 8.2 mukainen Virheidenkorjausvastuu, jota on täsmennetty tämän Muutossopimuksen kohdassa 6.8, alkaa version 3.0 osalta luovutushetkestä, ja päättyy sekä version 2.0 että version 3.0 osalta 12 kuukauden kuluttua, kun ensimmäinen Edelläkävijäkuunta on ottanut version 3.0 käyttöön.

Mahdollinen version 3.1 (loppuosat) luovutus

Mikäli versio 3.0 olisi muutoin luovutettavissa Tieralle siten, että tuotantokäyttö voidaan aloittaa, mutta jokin/ jotkut vähäiset osat eivät ole valmiina, voi Hankkeen ohjausryhmä päättää luovuttaa version 3.0 Tieralle vaillinaisena. Tällöin hanke kehittää viimeiset osat valmiiksi version 3.0 luovuttamisen jälkeen ja luovuttaa ne Tieralle versiossa 3.1. Virheidenkorjausvastuu näiden osien osalta alkaa version 3.1 luovuttamisesta. Tiera tekee versiolle 3.1 soveltuvien osien vastaavan hyväksymistestauksen kuin versioiden 2.0 ja 3.0 yhteydessä.

6.2 DigiOnen oikeudet Edelläkävijäkunnille

Edelläkävijäkuntien ja Tieran oikeuksien osalta noudatetaan Yhteistyösopimuksen kohdan 14 määräyksiä, seuraavilla täsmennyksillä:

- Tieralla ja Edelläkävijäkunnalla on yhtäläiset ja rinnakkaiset oikeudet DigiOne Palvelualustaan (DigiOne-palvelusopimuksessa terminä Ratkaisu) Hankkeen toteuttamassa laajuudessa;
- Edelläkävijäkunnan päättäessä Palvelun käytön, Edelläkävijäkunnalla oikeus viimeimpään DigiOne-Palvelualustan Hankkeen laajuuden mukaiseen kehitysversioon lähdekoodeineen ja oikeus jatkokehittää tätä DigiOne-Palvelualustan versiota.

Selvyyden vuoksi todetaan, ettei tällä kohdalla ole tarkoitus poiketa Yhteistyösopimuksen kohdassa 14.4 Edelläkävijäkunnalle asetetuista DigiOnen hyödyntämisen rajoituksista.

6.3 Aiemmin sovitut sekä uudet lisämaksut Tieralle

Aiemman muutossopimuksen perusteella on suoritettu Aiemman muutossopimuksen mukaiset erät 3.1 ja 3.2. Aiemmassa muutossopimuksessa on sovittu lisäksi, että Yhteistyösopimuksen mukaisesta Pakollisen Liittymismaksun 2023 loppuerä (676 981 euroa) suoritetaan vuoden 2024 aikana. Tätä maksuerää ei ole vielä maksettu.

Tällä Muutossopimuksella osapuolet hyväksyvät Aiemman muutossopimuksen mukaiset jo maksetut maksuerät 3.1, 3.2 siten, että maksuerään 3.1 kuulunut Hankeen virheenkorjausraha (0,3M€) käytetään Hankkeen kehittämiseen.

Osapuolet sopivat uudesta yhteensä enintään 11 823 622 euron (sisältäen enintään 3 000 000 euron Viimeisen erän) lisämaksusta, joka jakaantuu kuntakohtaisiin maksuosuuksiin alla olevan taulukon mukaisesti.

Hankkeen ohjausryhmä päättää Edelläkävijäkuntien maksusitoumusten enimmäismäärän puitteissa seuraavan vuoden budjetista ja voi vuosittain täsmentää työmääräarviota ja suunnitelmaa Hankkeen loppuunsaattamiseksi. Edelläkävijäkuntien vuosittaiset maksuosuudet määräytyvät Hankkeen ohjausryhmän hyväksymän budjetin mukaisesti. Hankkeen ohjausryhmä voi siirtää edellisen vuoden budjettia seuraavalle vuodelle.

Hankkeen ohjausryhmä seuraa Hankeen toteutumista ja voi vapauttaa seuraavan vuoden maksupostin, mikäli työmääräarvion ja muiden jatkuvan seurannan menetelmien perusteella on pidettävä uskottavana, että Hanke saadaan tämän Muutossopimuksen ja Yhteistyösopimuksen mukaisesti saatettua loppuun.

Lisämaksut ja Yhteistyösopimuksen Liittymismaksun maksamattaoleva erä (676 981 euroa) erääntyvät maksettavaksi Hankkeen ohjausryhmän päätöksellä alustavan aikataulun mukaan seuraavasti:

- Vuoden 2023 uusi lisämaksu 1 191 784 euroa;
- Vuoden 2024 uusi lisämaksu 5 999 025 euroa sekä Aiemman muutossopimuksen mukainen 676 981 euroa;
- Vuoden 2025 uusi lisämaksu 1 632 812 euroa; ja
- Hankkeen loppuunsaattamisen jälkeen Viimeinen erä enintään 3 000 000 euroa Hankkeen toteutuneiden kustannusten mukaisilta osin.

Tässä Muutossopimuksessa sovittavat Hankkeen lisärahoituksen maksuosuudet ja alustava aikataulu

		2023	2024	2025	Viimeinen erä	
	Osuus	Hankkeen lisärahoitus	Hankkeen lisärahoitus	Hankkeen lisärahoitus	Hankkeen lisärahoitus enintään	Kunnan osuus nyt sovittavista yhteensä
Espoo	25 %	297 946 €	1 499 756 €	408 203 €	750 000 €	2 955 905 €
Oulu	17 %	202 603 €	1 019 834 €	277 578 €	510 000 €	2 010 016 €
Tampere	14 %	166 850 €	839 864 €	228 594 €	420 000 €	1 655 307 €
Turku	11 %	131 096 €	659 893 €	179 609 €	330 000 €	1 300 598 €
Vantaa	18 %	214 521 €	1 079 825 €	293 906 €	540 000 €	2 128 252 €
Lahti	7 %	83 425 €	419 932 €	114 297 €	210 000 €	827 653 €
Jyväskylä	8 %	95 343 €	479 922 €	130 625 €	240 000 €	945 890 €
Lisärahoitus		1 191 784 €	5 999 025 €	1 632 812 €	3 000 000 €	11 823 621 €

6.4 Edelläkävijäpalautus Tieralta Vantaalle

Yhteistyösopimuksen kohdassa 7.3 "Edelläkävijäpalautukset Vantaalle" on sovittu Vantaan investoinnin korvaamisesta Edelläkävijäpalautuksina.

Yhteistyösopimuksessa sovittujen Vantaan kaupungin Pakollisten liittymismaksujen laskutuksen osalta toimitaan Yhteistyösopimuksen kohdassa 7.3 sovitusta poiketen siten, että Tiera laskuttaa Vantaalta liittymismaksun samassa aikataulussa ja samoilla maksuehdoilla kuin se laskuttaa muidenkin Edelläkävijäkuntien Pakolliset liittymismaksut huomioiden tässä Muutossopimuksessa sovitut maksuajan muutokset. Vantaa perii Yhteistyösopimuksen kohdasta 7.3 poiketen Tieralta Edelläkävijäpalautuksena Vantaan Hankkeeseen Yhteistyösopimuksen perusteella investoimien varojen määrän (enintään 5,4 miljoonaa euroa).

Tällä Muutossopimuksella hyväksytään Aiemman muutossopimuksen mukaiset jo maksettuihin maksueriin 3.1 ja 3.2 sidotut jo maksetut Edelläkävijäpalautukset yhteensä 3 468 520 euroa sekä Aiemman muutossopimuksen mukaiseen maksuerään 3.3. liittyvä

Edelläkävijäpalautus 676 981 euroa, joka erääntyy maksettavaksi, kun sitä vastaava kohdan 6.3 mukainen maksuerä on kirjautunut kokonaisuudessaan Tieran pankkitilille.

Edellä kuvattujen jo sovittujen Edelläkävijäpalautusten lisäksi sovitaan Vantaan Edelläkävijäpalautuksen määrän korottamisesta yhteensä enintään 11 823 622 eurolla (sisältäen enintään 3 000 000 euron Viimeisen erän). Nämä Edelläkävijäpalautukset maksetaan erissä siten, että Edelläkävijäpalautuserät vastaavat määrältään kohdan 6.3 mukaisia Edelläkävijäkuntien maksueriä ja erääntyvät maksettavaksi aina, kun kohdan 6.3 mukainen Edelläkävijäkuntien maksu on kirjautunut Tieran pankkitilille.

Mikäli Tiera aiheuttomasti viivyttelee kohdan 6.3 maksuerien laskuttamisessa laskutusperusteen syntymisen jälkeen, on Vantaalla oikeus laskuttaa Edelläkävijäpalautus riippumatta maksuerän kirjautumisesta Tieran pankkitilille. Selvyyden vuoksi todetaan, että Tieralla ei ole velvollisuutta maksaa Edelläkävijäpalautuksena enempää kuin Yhteistyösopimuksessa ja tässä Muutossopimuksessa sovitun Edelläkävijäpalautuksen määrän.

Yhteistyösopimuksen kohdan 7.3 määräystä siitä, että Muut Edelläkävijäkunnat ovat 1.1.2026 velvollisia korvaamaan Vantaalle maksamatta olevan Edelläkävijäpalautuksen osuuden, sovelletaan myös tämän Muutossopimuksen mukaiseen Edelläkävijäpalautuksen korotukseen, sillä muutoksella, että maksuvelvollisuuden laukaisevaksi ajankohdaksi muutetaan 31.12.2026 ja Vantaalla on oikeus saada Edelläkävijäpalautusta ainoastaan Hankkeen toteutuneita kustannuksia vastaan.

Tällä Muutossopimuksella ei poiketa Yhteistyösopimuksessa sovitusta Hankkeen kustannusten jakamisesta Vantaan ja Muiden Edelläkävijäkuntien kesken, mikäli Hanke keskeytetään poislukien mitä kohdassa 5 on määrätty.

6.5 Mahdollinen Hankkeen ulkopuolinen rahoitus

Mikäli Hankkeelle (isäntäkunta Vantaa) myönnetään ulkopuolista rahoitusta hankeaikana ja Hankkeen ohjausryhmä päättää ottaa rahoituksen vastaan, rahoitus käytetään Hankkeen kustannusten kattamiseen rahoituksen ehtojen mukaisesti ensisijaisesti ja Edelläkävijäkuntien kohdan 6.3 ja 6.4 mukaisesti suorittama lisärahoitus toissijaisesti.

Mikäli rahoituksen saamisen edellytyksenä on poikkeaminen Yhteistyösopimuksessa ja tässä Muutossopimuksessa kohdassa 6.2 määrätystä immateriaalioikeuksien jakautumisen periaatteista, voi, Hankkeen ohjausryhmä päättää tällaisesta poikkeamisesta. Poikeus ei kuitenkaan saa olennaisesti muuttaa Tieran ja Edelläkävijäkuntien oikeuksia.

6.6 Ylläpitomaksut Hankeaajalla

Osapuolet sopivat riippumatta Yhteistyösopimuksen Ylläpitomaksuja koskevista määräyksistä, että Ylläpitomaksut hankeaikana määräytyvät seuraavasti:

Perusylläpitomaksu ja Yhteisten palvelujen ylläpitomaksu jaetaan Edelläkävijäkuntien kesken perusopetuksen ja lukioiden yhteenlasketun oppijamäärien suhteessa. Oppijamäärät määräytyvät Tilastokeskuksen 20.9.2020 oppijamäärien mukaisesti.

Edelläkävijäkunnat maksavat 1.1.2024 lukien Tieralle Yhteistyösopimuksen mukaista perusylläpitomaksua. Hankkeen ohjausryhmä päättää Perusylläpitomaksun suuruudesta Tieralle aiheutuvien todellisten kustannusten mukaisesti. Tämän Muutossopimuksen mukainen velvollisuus perusylläpitomaksun maksamiseen päättyy ja asiakaskohtaisen palvelusopimuksen mukainen velvollisuus maksaa alkaa version 2.0 luovutuksella. Luovutusten jälkeen sovelletaan Palvelusopimuksen ehtoja.

Hankkeen ohjausryhmä päättää tarvittaessa perusylläpitomaksun korottamisesta vuoden 2025 osalta todellisia kustannuksia vastaavasti.

Edelläkävijäkunnat maksavat DigiOne Yhteisten palvelujen ylläpitomaksua (Yhteisten palveluiden ylläpitomaksu). Hankkeen ohjausryhmä päättää Yhteisten palvelujen ylläpitomaksun alkamisajankohdasta ja suuruudesta siten, että se vastaa näistä palveluista ja niistä koskevista tehdyistä sopimuksista aiheutuvia todellisia kustannuksia. DigiOne Yhteisten palveluiden ylläpitomaksu määritetään siten, että DigiOne Yhteisten palveluiden kustannukset jaetaan Edelläkävijäkuntien kesken perusopetuksen ja lukion Oppijoiden välisessä suhteessa. Tämän Muutossopimuksen mukainen velvollisuus DigiOne Yhteisten palveluiden ylläpitomaksun maksamiseen päättyy ja asiakaskohtaisen palvelusopimuksen mukainen velvollisuus maksaa version 2.0 luovutuksella.

Tällä Muutossopimuksella poiketaan Palvelusopimuksen Ylläpitomaksuja koskevista määräyksistä. Osapuolet toteavat päivittävänsä Palvelusopimusta vastaamaan tätä Muutossopimusta erikseen.

6.7 Tulevien liittymismaksujen määräytyminen

Yhteistyösopimuksen kohdan 10.2 mukaan lähtökohtana on, että Jatkokehitys ja Ylläpito-vaiheessa DigiOnen käyttäjiksi tulevilta peritään laskentaperusteiltaan ja määritään Hankesaiheen liittymismaksuja vastaavat maksut.

Yhteistyösopimusta muutetaan näiltä osin siten, että varhaiskasvatuksen oppijoita ei oteta huomioon uusien Liittyjien liittymismaksuja määrättäessä, ja että uusien Liittyjien Liittymismaksujen määrästä päätetään DigiOne-palvelusopimuksen hallintamallin mukaisesti.

6.8 Virheenkorjausvastuu

Osakokonaisuuden luovutushetkestä Tieralle alkaa kyseisen osakokonaisuuden osalta Yhteistyösopimuksen kohdassa 8.2 mukainen Virheenkorjausvastuu. Virheenkorjausvastuun kesto on kuvattu tämän Muutossopimuksen kohdassa 6.1.

Edelläkävijäkuntien aiemmin suorittamista Liittymismaksuista on varattu Tieralle 200 000,00 virheenkorjaukseen. Mikäli Tieran virheenkorjausvaraus on käytetty

kokonaisuudessaan, Edelläkävijäkunnat ovat Yhteistyösopimuksen mukaisesti vastuussa virheidenkorjauksen korvaamisesta enintään kahden miljoonan euron määrään saakka. Tiera perii mahdolliset virheidenkorjausvarauksen mukaiset jatkuvan palvelun hallintamallin mukaisesti virheiksi hyväksytyjen kuntakohtaiset osuudet toteuman mukaan kuukausittain jälkikäteen Tieran voimassa olevan henkilötöyhinnaston mukaisesti. Virheen korjauskustannuksia voidaan kattaa myös Hankkeen kustannuksista, jos Hankkeen budjetti tämän mahdollistaa.

2M virheidenkorjausvaraus		
Espoo	25 %	500 000 €
Oulu	17 %	340 000 €
Tampere	14 %	280 000 €
Turku	11 %	220 000 €
Vantaa	18 %	360 000 €
Lahti	7 %	140 000 €
Jyväskylä	8 %	160 000 €
Tiera virheidenkorjaukset		2 000 000 €

7 SITOUTUMINEN DIGIONEEN

Selvyyden vuoksi todetaan, että Edelläkävijäkunnat ovat sitoutuneet käyttämään DigiOnea ja maksamaan Ylläpitomaksuja vähintään vuoden 2028 päättymiseen asti. Hankkeen viivästymisen takia, tätä velvoitetta jatketaan vuoden 2029 päättymiseen asti.

8 ARVONLISÄVERO JA MUUT MAHDOLLISET VIRANOMAISEN MÄÄRÄÄMÄT JULKISET MAKSUT

Muutossopimuksessa mainittuihin hintoihin sisältyvät allekirjoitushetkellä voimassa olevat viranomaisten määräämät julkiset maksut lukuun ottamatta arvonlisäveroa. Arvonlisävero lisätään hintoihin kulloinkin voimassa olevien säännösten mukaisesti. Mikäli viranomaisten määräämien julkisten maksujen suuruus tai kantoperuste muuttuu joko säädösmuutosten tai verotuskäytännön muuttumisen takia, tässä Muutossopimuksessa mainitut hinnat muuttuvat vastaavasti.

9 MUUTOSSOPIMUKSEN VOIMASSAOLO JA MUUTTAMINEN

Tämä Uusi muutossopimus tulee voimaan, kun kaikki Osapuolet ovat sen allekirjoittaneet. Tämän Uuden muutossopimuksen voimaantullessa Aiempi muutossopimus päättyy.

Muutossopimuksen voimassaoloon, muuttamiseen, irtisanomiseen ja purkamiseen sovelletaan Yhteistyösopimuksen ehtoja.

10 ALLEKIRJOITUKSET

Tämä Muutossopimus on allekirjoitettu sähköisesti.

14 §

Lainan myöntäminen Asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahastosta

VD/7324/02.03.03.02/2023

PT/PvN/OL

Taustaa

As Oy Vantaan Sepänpuisto on kaupungin 100-prosenttisesti omistama asunto-osakeyhtiö, joka hallitsee vuokrasopimuksen perusteella Kuninkaalassa (Taostie 2) sijaitsevaa tonttia ja omistaa sillä olevat v. 1990 valmistuneet kolme kerrostaloa, joissa on yhteensä 41 asuntoa.

Konsernijaosto päätti 13.6.2022 (§ 7) hyväksyä konserniomistusten kokonaissuunnitelman noudatettavaksi ohjeellisena toimenpidesuunnitelmana konsernirakenteen kehittämisessä. Asunto Oy Vantaan Sepänpuiston osalta suunniteltuna on myydä yhtiön osakkeet VAV Yhtymä Oy:lle vuoden 2023 aikana. Kaupunkiympäristön toimiala katsoi alueen tulevan kehityksen kannalta tarkoituksenmukaiseksi myydä samalla myös tontti, jota As Oy Vantaan Sepänpuisto vuokraa kaupungilta, ja jolla yhtiön rakennukset sijaitsevat.

Yhtiön osakkeiden kauppahinnaksi päätettiin 2,01 miljoonaa euroa ja tontin kauppahinnaksi 1,64 miljoonaa euroa. Kauppa tullaan vuoden 2023 lopun sijasta toteuttamaan 2.1.2024, jottei VAV Yhtymä Oy:n tarvitsisi yhdistellä yhtiötä vuoden 2023 tilinpäätökseensä.

Konsernijaosto päätti 23.10.2023 (§ 6) esittää kaupunginhallitukselle päätettäväksi mm. myydä Asunto Oy Vantaan Sepänpuiston koko osakekannan VAV Yhtymä Oy:lle kauppahintaan 2 010 000 euroa.

Kaupunkitilalautakunta päätti 25.10.2023 (§ 12) myydä em. tontin VAV Yhtymä Oy:lle 1,64 milj. euron kauppahintaan.

Rahoitusjohtaja toteaa, että As Oy Vantaan Sepänpuiston osakkeiden oston rahoitus on suunniteltu järjestettävän VAV Yhtymä Oy:lle Vantaan kaupungin asuntolaina, rakentamis- ja kiinteistörahastosta. Yhtiö hoitaa itse tontin rahoituksen. Rahastosta myönnettävän lainan pääoma on enintään 2 010 000 euroa, laina-aika on enintään 16 vuotta ja lainan korko on sidottu 6 kuukauden euriboriin (aina vähintään 0 %) marginaalilla korjattuna. Marginaalin suuruus on määritelty rahoituslaitoksilta saatujen hintojen perusteella niin, ettei laina sisällä kiellettyä valtiontukea. Laina on tasalyhenteinen niin, että lainapääoma lyhennetään kokonaisuudessaan laina-aikana. Lisäksi velallinen voi maksaa lainan joko osittain tai kokonaisuudessaan pois kuluitta ennenaikaisesti Vantaan kaupungin talouden ja strategian palvelualueen rahoituksen palveluyksikön kanssa ennalta sovittuna ajankohtana. Lainalle edellytetään kuntalain mukaisesti turvaava vakuus, joka on määritelty liitteenä olevan velkakirjan luonnoksen ehdoissa. Muut lainaehdot noudattavat yleisiä lainaehdoja mm. marginaalin tarkistusoikeuden osalta.

Valtiontukiarvio

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen valtiontukea koskevan artiklan 107(1) mukaisesti tuki on kielletty, jos kaikki seuraavat kriteerit täyttyvät yhtäaikaaisesti:

- (1) julkisia varoja kanavoidaan muodossa tai toisessa taloudellista toimintaa harjoittavalle yritykselle, (2) tämä taloudellinen tuki suosii jotakin yritystä tai tuotannonalaa,
- (3) taloudellinen tuki vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua, sekä
- (4) taloudellinen tuki vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

EU:n valtiontukisääntöjen mukaan julkisyhteisöjen toteuttamat taloudelliset toimenpiteet eivät johda taloudellisen edun myöntämiseen eivätkä siten ole valtiontukea, jos niissä noudatetaan tavanomaisia markkinaehtoja. Arviointiin sovelletaan ns. markkinataloustoimija-periaatetta. Periaatteen mukaan yrityksille ei esimerkiksi voi myöntää lainaa sellaisin ehdoin, joilla yksityinen toimija ei samassa asemassa toimiessaan olisi lainaa myöntänyt.

VAV Yhtymä Oy:lle myönnettävän lainan marginaali perustuu rahoituslaitoksilta saatuihin vertailutarjouksiin ja vastaa niissä tarjottujen marginaalikorkojen tasoa. Lainan myöntämiseen ei siten sisälly kiellettyä valtiontukea, koska lainan myöntäminen ei anna VAV Yhtymä Oy:lle taloudellista etua valtiontukisäännösten tarkoittamalla tavalla.

Kuntalain 129 §:n mukaan kunnan myöntämä laina, takaus tai muu vakuus ei saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä. Kunta ei saa myöntää lainaa, takausta tai muuta vakuutta, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski. Kunnan edut tulee lainaa myönnettäessä turvata riittävän kattavilla vastavakuuksilla.

Kaupungin talouden tunnuslukujen perusteella arvioituna voidaan todeta, että myönnettäväksi esitettävä laina ei vaaranna kaupungin kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä. Laina myönnetään rahastosta, jonka pääoma on rahaston säännön mukaisesti tarkoitettu tämänkaltaisten lainojen myöntämiseen. Lainaan ei myöskään sisälly kuntalaissa tarkoitettua merkittävää taloudellista riskiä ottaen huomioon VAV Yhtymä Oy:n toiminnan tarkoituksen sekä lainan vakuudet.

Kaupungin edellyttämät vakuudet ovat kaupungin riskienhallinnan näkökulmasta riittävän kattavat.

Hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 17. kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahaston lainoista.

Kaupunginhallitus 27.11.2023 § 14

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) myöntää kaupungin asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahastosta VAV Yhtymä Oy:lle enintään 2 010 000 euron suuruinen laina. Laina-aika on enintään 16 vuotta liitteenä olevan velkakirjaluonnoksen mukaisin ehdoin,
- b) että lainan vakuudeksi edellytetään VAV Yhtymä Oy:ltä liitteenä olevassa velkakirjan luonnoksessa määritelty vakuus.
- c) valtuuttaa rahoitusjohtaja laatimaan ja allekirjoittamaan liitteenä olevan luonnoksen mukainen velkakirja ja tekemään velkakirjaan tarvittaessa teknisiä ja vähämerkityksellisiä korjauksia.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Liite:

- VAV Yhtymä Oy:n velkakirjan luonnos (salainen)

Täytäntöönpano: Talouden ja strategian palvelualue

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot: Rahoitusjohtaja Pirjo van Nues, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

15 §

Nordic Safe Cities -verkoston jäsenyyden jatkaminen vuosina 2024–2025

VD/1357/04.01.01/2020

PT/MH/EP

Vantaan kaupunki on jäsenenä vuonna 2016 perustetussa Nordic Safe Cities -verkostossa, joka keskittyy kaupunkien turvallisuuden vahvistamiseen pohjoismaisissa jäsenkaupungeissaan. Vantaan kaupunginhallitus hyväksyi Nordic Safe Cities -jäsenyyden vuosiksi 2020–2021 kokouksessaan 24.2.2020 ja vuosiksi 2022–2023 kokouksessaan 1.11.2021.

Nordic Safe Cities on voittoa tavoittelematon verkosto, jonka sihteeristö sijaitsee Kööpenhaminassa. Sen tavoitteena on jakaa tutkimustietoa ja kaupunkien välisiä parhaita käytäntöjä turvallisuuden lisäämiseksi, vihapuheen ja polarisaation vähentämiseksi ja kaupunkilaisten suojelemiseksi äärilaidan väkivallanteoilta. Verkosto tukee jäsenkaupunkeja mahdollisten yllättävien kriisitilanteiden aikana. Verkoston tärkeänä kohderyhmänä ovat myös pohjoismaiset nuoret.

Tällä hetkellä verkostossa on mukana 21 pohjoismaista jäsenkaupunkia. Suomesta jäsenenä ovat Vantaa ja Helsinki. Muut jäsenkaupungit ovat Aalborg (DK), Arendal (NO), Bodø (NO), Bærum (NO), Kööpenhamina (DK), Fredrikstad (NO), Göteborg (SE), Haugesund (NO), Kristiansand (NO), Larvik (NO), Malmö (SE), Odense (DK), Oslo (NO), Reykjavik (IS), Skien (NO), Sarpsborg (NO), Stavanger (NO), Tukholma (SE) ja Tromsø (NO).

Pohjoismaiden ministerineuvosto on toiminut vuosina 2016–2019 Nordic Safe Cities -verkoston rahoittajana yhteistyön käynnistämiseksi. Vuodesta 2020 alkaen verkosto on kerännyt jäseniltään jäsenmaksua. Jäsenyyteen tulee sitoutua kahdeksi vuodeksi, ja vuosina 2024–2025 jäsenyys maksaa 10 000 euroa vuodessa, yhteensä 20 000 euroa kyseisiltä vuosista. Jäsenmaksu on ollut sama kahden edellisen vuoden aikana.

Verkosto auttaa jäseniä ja kumppaneita luomaan turvallisia kaupunkeja, vastustamaan polarisoitumista ja suojelemaan kansalaisia ääriilikkeiltä. Tavoitteena on tehdä pohjoismaista maailmanlaajuinen edelläkävijäalue ääriilikkeiden ja vihan ehkäisemisessä. Verkosto jakaa parhaita käytäntöjä Pohjoismaissa, tekee yhteistyötä kansainvälisten kumppanien kanssa maailmanlaajuisen rauhan, ja turvallisuuden edistämiseksi sekä auttaa jäsenkaupunkeja määrittelemään turvallisuuteen liittyvät tavoitteensa, luomaan ja uudistamaan strategioitaan ja toteuttamaan toimintasuunnitelmiaan.

Lisäksi verkosto pitää yhteyttä ja toimii päivittäin poliitikkojen ja ammattilaisten kanssa Pohjoismaissa. Saatujen tietojen, jaettujen kokemusten ja asiantuntijatuen perusteella neuvoo ja auttaa vastaamaan kaupunkien kohtaamiin kysymyksiin ja ongelmiin auttamalla jäseniä ja kumppaneita uudistamaan toimintaansa yksilöllisillä neuvoilla, asiantuntijatyöpajoilla, huippukokouksilla sekä konkreettisilla aloitteilla.

Vantaan kaupunki on ollut mukana verkostossa jo ennen vuotta 2020, kun Pohjoismaiden ministerineuvosto rahoitti verkostoa, ja maksavana jäsenenä heti alkuvuodesta 2020, kun jäsenmaksua alettiin kerätä. Vantaan toiminta verkostossa on ollut aktiivista. Esimerkiksi vuonna 2020 Vantaa ja Nordic Safe Cities tutkivat, kuinka luodaan parempi tilannekuva kaupungin turvallisuudesta ja saatiin tukea kaupungin turvallisuussuunnitelman luomiseen. Vuonna 2022 Vantaa oli mukana mm. GROW - Leave no neighbourhood behind -projektissa. Vantaan kehittämiskohteena oli nuorten harrastus- ja osallistumismahdollisuudet Hakunilassa, jotta nuorten syrjäytyminen ja mahdollinen osallistuminen

rikolliseen toimintaan voidaan estää. Tänä vuonna Vantaan kaupunki järjesti yhdessä verkoston kanssa verkoston vuosittaisen ison asiantuntijatapahtuman Nordic Safe Cities Campin (8.-9.11.2023). Nordic Safe Cities Camp -konferenssin osallistui noin. 120 luottamushenkilöä, viranhaltijaa, työntekijää ja yhteistyöverkoston edustajaa verkoston kaupungeista.

Kaupunginjohtaja esittää, että Vantaan kaupunki jatkaa jäsenyyttään Nordic Safe Cities -verkostossa kahden seuraavan vuoden aikana, vuosina 2024–2025. Kaupunginhallitukselle tuodaan vuonna 2025 arvioitavaksi, jatketaanko jäsenyyttä vuodesta 2026 eteenpäin.

Kaupunginhallitus 27.11.2023 § 15

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) liittyä Nordic Safe Cities -verkoston jäseneksi vuosiksi 2024–2025, ja
- b) maksaa osallistumisesta syntyvät kustannukset 20 000 euroa kaupunginhallituksen menokohdalta 104060300 Jäsenmaksut.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: Kuntademokratia

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:

turvallisuuspäällikkö Markus Hammarström, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

VD/9074/02.03.00.00/2016

TA/SP/JV/KH/AM/EP

Ympäristöterveydenhuollon maksutaksaan on tarve tehdä muutoksia, joista osa on rakenteellisia. Muutoksista osa liittyy aluehallintoviraston arviointi- ja ohjauskäytäntöihin ja siitä saatuihin suosituksiin. Vantaan ympäristöterveydenhuollon maksutaksan perusteet ja maksutaulukko on edellisen kerran hyväksytty kaupunginvaltuustossa 28.3.2022 § 13.

Ympäristöterveydenhuollon ilmoituksen, hakemuksen tai muun asian käsittelyn ja toiminnan valvonnan maksullisuus perustuu:

- elintarvikelakiin (297/2021) § 73,
- terveydensuojelulakiin (763/1994) § 50 a,
- tupakkalakiin (549/2016) § 90, 91 sekä
- lääkelakiin (395/1987) § 54 d.

Ympäristöterveydenhuollon maksutaksan soveltamisalaan on lisätty ympäristönsuojelulain (527/2014) 17 luvun nojalla annettujen säännösten valvonta. Lisäksi taksaan on lisätty terveydensuojelulain suoritteisiin ruumiin siirtoihin liittyvät valvontakäynnit ja tarkastukset.

Nykyinen elintarvikelaki (297/2021) tuli voimaan huhtikuussa 2021, terveydensuojelulain (763/1994) muutos vuoden 2022 alussa ja tupakkalain (549/2016) muutos toukokuun alussa 2022. Lakimuutosten myötä muutoksenhaku kunnan perimistä maksuista muuttui. Muutoksenhaku on päivitetty taksaan nykyisen lainsäädännön mukaiseksi.

Asiakirja- ja etätarkastusten maksut on lisätty maksutaulukkoon omana kohtanaan. Lisäksi tarkastuskohteisiin keskimäärin kuluva aika on arvioitu uudelleen ja maksuja on tarkastettu. Taulukoiden luokittelua on selkeytetty valtakunnallinen jaottelu huomioden ja esimerkiksi verkkokaupan valvonta on tuotu taulukkoon selkeästi mukaan. Ruumiin siirtoihin liittyvä kuljetuslupa on huomioitu maksutaulukossa. Taulukosta on poistettu kohteet, joihin ei enää lainsäädännön mukaan tehdä suunnitelmallista valvontaa. Lisäksi sisämarkkinavalvonnan tarkastusmaksu muun valvonnan yhteydessä on poistettu, koska se kuuluu nykyisin normaaliin elintarvikevalvontaan.

Muilta osin taksan periaatteet, tuntihinta ja maksut ovat ennallaan.

Voimassa olevan hallintosäännön mukaan kaupunkiympäristölautakunnan lupajaosto hyväksyy hallintosäännön mukaisesti maksut ja korvaukset vahvistetun taksan mukaisesti.

Kaupunkiympäristölautakunta päättää toimialansa asiakas- ja muiden maksujen ja korvausten perusteista. Kaupunginvaltuusto päättää suoritteista perittävien maksujen yleisistä perusteista. Koska ympäristöterveydenhuollon taksaan tehtävät muutokset ovat osin luonteeltaan rakenteellisia, asiasta päättää kaupunginvaltuusto.

Kaupunkiympäristölautakunta 14.11.2023 § 7

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että se

- a) hyväksyy Vantaan kaupungin ympäristöterveydenhuollon taksan yleiset perusteet ja maksutaulukon,
- b) kumoaa aiemmin voimassa olleen ympäristöterveydenhuollon maksutaksan ja

c) saattaa taksan voimaan 1.1.2024 alkaen mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginhallitus 27.11.2023 § 16

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginvaltuustolle, että

- a) se hyväksyy Vantaan kaupungin ympäristöterveydenhuollon taksan yleiset perusteet ja maksutaulukon, ja
- b) kumoaa aiemmin voimassa olleen ympäristöterveydenhuollon maksutaksan sekä
- c) saattaa taksan voimaan 1.1.2024 alkaen.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Vantaan kaupungin ympäristöterveydenhuollon taksa 1.1.2024 alkaen
- Vantaan kaupungin ympäristöterveydenhuollon taksa, liite maksutaulukko

Täytäntöönpano: laki ja päätösvalmistelu, esitys kaupunginvaltuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

1. kaupungineläinlääkäri Kirsi Hiltunen, p. 040 724 8590
etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOL LON MAKSUTAKSA

**Vantaan kaupungin ympäristöterveydenhuollon maksutaksa
1.1.2024 alkaen**

Vantaan kaupunginvaltuusto
xx.xx.2023

Sisällysluettelo

1 § Soveltamisala.....	2
2 § Maksujen määräytymisperusteet.....	4
3 § Käsittely- ja hyväksymismaksut.....	4
4 § Ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelmaan sisältyvien tarkastusten maksut.....	5
5 § Elintarvikelain mukaisista muista tarkastuksista perittävät maksut.....	5
6 § Terveystensuojelulain mukaisista eräistä tarkastuksista ja mittauksista perittävät maksut.....	5
7 § Tupakkalain ja lääkelain mukaisten ilmoitusten ja hakemusten käsittelystä perittävät maksut sekä myyntiluvan vuosittainen valvontamaksu.....	6
8 § Valvontamaksun määrääminen poikkeustapauksissa.....	6
9 § Hakemuksen peruuttaminen ja raukeaminen.....	7
10 § Hakemuksen hylkääminen tai tutkimatta jättäminen.....	7
11 § Palautetun hakemuksen käsittelymaksu.....	7
12 § Maksun suorittaminen ja periminen.....	7
13 § Valvonnan perusmaksu, elintarvikelaki (297/2021) ja terveydensuojelulaki (763/1994).....	8
14 § Muutoksenhaku.....	9
15 § Voimaantulo.....	9

1 § Soveltamisala

Tätä taksaa sovelletaan

A) Elintarvikelaissa (297/2021) säädettyihin kunnan viranomaisen suoritteisiin, jotka koskevat:

- 1) 10 ja 13 §:ssä tarkoitettujen rekisteröintiä koskevien ilmoitusten sekä 9 ja 11 §:ssä tarkoitettujen hyväksymistä koskevien hakemusten ja ilmoitusten käsittelyä;
- 2) kunnalliseen valvontasuunnitelmaan sisältyvää 72 §:n 1 momentissa tarkoitettua toimintaa koskevaa tarkastusta ja näytteiden tutkimista;
- 3) 40 §:n 1 momentissa tarkoitetun kehotuksen noudattamisen valvomiseksi tehtyä tarkastusta;
- 4) elintarvikesäännösten noudattamatta jättämiseen perustuvien 9 luvussa tarkoitettujen hallinnollisten pakkokeinojen ja sanktioiden noudattamisen valvomiseksi tehtyjä tarkastuksia; sekä
- 5) Euroopan unionin ulkopuolelle elintarvikkeita vievän toimijan 51 §:n 1 momentissa tarkoitettua valvontaa sekä mainitun pykälän 2 momentissa tarkoitettua vientitodistusta.

Rekisteröidyn alkutuotannon suunnitelmallisen valvonnan tarkastuksista ei peritä maksuja. Hyväksytyiltä itujen alkutuotantopaikoilta peritään suoriteperusteiset maksut 73 §:n 1 ja 2 mukaan. Jos rekisteröityyn alkutuotantoon tehdään uusintatarkastus laiminlyönnin johdosta, tarkastuksesta peritään maksu. Valvonnan perusmaksusta vapautetut kyläkaupat ja yleishyödylliset yhteisöt harjoittavat pääsääntöisesti rekisteröityä elintarviketoimintaa ja kuuluvat suunnitelmallisen, riskiperusteisen valvonnan piiriin. Vaikka näiltä toimijoilta ei peritä valvonnan vuosittaista perusmaksua, niiltä peritään 73 §:ssä säädetty suoriteperusteiset maksut.

Kunta perii lisäksi maksun muustakin valvonnasta sekä siihen liittyvistä tarkastuksista ja tutkimuksista sellaisena, kuin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY N:o 2017/625) artikloissa 79–85 säädetään.

B) Terveysturvallisuuslaissa (763/1994, 50 a §) säädettyihin kunnan viranomaisen suoritteisiin, jotka koskevat:

- 6) 13 ja 18 a §:ssä tarkoitettujen ilmoitusten käsittelyä, 18 §:ssä tarkoitetun hyväksymistä koskevan hakemuksen käsittelyä sekä mainituissa pykälissä tarkoitettuihin toimintoihin kohdistuvista 6 §:ssä tarkoitettuun kunnan valvontasuunnitelmaan sisältyviä tarkastuksia ja asiakirjatarkastuksia;
- 7) 13 §:n nojalla tehtyjen ilmoitusten ja 18 §:n nojalla tehdyn hakemuksen perusteella annettujen määräysten valvontaa;

- 8) 6 kohdassa tarkoitettuihin toimintoihin kohdistuvista mittauksista, näytteenotoista, tutkimuksista ja selvityksistä, jotka liittyvät terveyshaittojen selvittämiseen tai haitan poistamisen varmistamiseen;
- 9) 20 §:n mukaisen riskinarvioinnin hyväksymistä sekä talousveden laadun valvontaa ja tarkkailua;
- 10) 29 §:n mukaista uimaveden laadun valvontaa;
- 11) säteilylain 173 §:ssä tarkoitettu solariumlaitteen tarkastuksia;
- 12) terveydensuojelulain 13 §:n ja 18 a §:n mukaisen ilmoituksen ja terveydensuojelulain 18 §:n mukaisen hakemuksen vireilläolosta kuulemisesta ja päätöksestä ilmoittamisesta aiheutuvia kuluja;
- 13) sellaisesta asunnossa tai muussa oleskelutilassa suoritetusta tarkastuksesta, asiakirjatarkastuksesta, mittauksesta, näytteenotosta, tutkimuksesta ja selvityksestä, joka liittyy 26 §:ssä tarkoitettujen terveyshaittojen selvittämiseen tai niiden poistamisen varmistamiseen, kiinteistön omistajalta tai haltijalta taikka muulta, jonka vastuulla terveyshaitta 27 §:n nojalla on; viranomaisen ensimmäinen tarkastus asunnon terveyshaittaepäilyn selvittämiseksi ja siihen liittyvä jatkotutkimustarpeen määrittely on kuitenkin maksuton;
- 14) ruumiiden kuljettamisesta tehdyssä sopimuksessa (SopS 13/1989) tarkoitettuihin ruumiin siirtoihin liittyvistä toimenpiteistä sekä 43 §:n nojalla annetun asetuksen mukaisesta valvontakäynnistä tai tarkastuksesta;
- 15) kaivon omistajalta talousvesitutkimuksista silloin, kun kysymys ei ole talousvettä toimittavasta laitoksesta; sekä
- 16) muusta kuin 6–9 kohdassa tarkoitettu tarkastuksesta ja asiakirjatarkastuksesta sekä mittauksesta, näytteenotosta, tutkimuksesta ja selvityksestä, joka liittyy terveyshaittojen selvittämiseen tai haitan poistamisen varmistamiseen. Jos mittaukset, näytteenotot, tutkimukset ja selvitykset voidaan teettää myös ulkopuolisella, kyseessä on arvonlisäverollinen maksu.

C) Tupakkalaissa (549/2016) säädettyihin kunnan suoritteisiin, jotka koskevat:

- 17) tupakkalain 44 §:ssä tarkoitetun vähittäismyyntilupaa koskevan hakemuksen käsittelyä;
- 18) tupakkalain 48 §:ssä tarkoitetun nikotiininesteen vähittäismyyntilupaa koskevan ilmoituksen käsittelyä;
- 19) tupakkalain 50 §:ssä tarkoitetun tukkumyynti-ilmoituksen käsittelyä;
- 20) tupakkalain 79 §:ssä tarkoitetun tupakointikieltoa koskevan hakemuksen käsittelyä; sekä

- 21) tupakkalain 91 §:n mukaista myyntipistekohtaisesta valvontamaksua (peritään 1. tammikuuta voimassa olevista tupakkatuotteiden vähittäismyyntiluvista sekä nikotiininesteiden vähittäis- tai tukkumyynnin valvonnasta).

D) Lääkelaisissa (395/1987) säädettyihin kunnan viranomaisen suoritteisiin, jotka koskevat:

- 22) 54 a - d § tarkoitetun nikotiinivalmisteiden vähittäismyyntiluvan myöntämistä.

- 23) 54 a - d §:n mukaisen nikotiinivalmisteiden vähittäismyyntiluvan valvonnasta perittävää vuotuista valvontamaksua.

E) Ympäristönsuojelulaissa (527/2014) säädettyihin kunnan viranomaisen suoritteisiin, jotka koskevat:

- 24) ympäristönsuojelulain 17 luvun säännösten nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvontaan liittyvistä tarkastuksista.

2 § Maksujen määräytymisperusteet

- 2.1 Maksut perustuvat valvonnasta, matkoista, tarkastuksesta, näytteenotosta ja näytteiden tutkimisesta viranomaiselle aiheutuneiden kokonaiskustannusten määrään sekä tupakkalakiin.
- 2.2 Kokonaiskustannuksiin kuuluvat tehtävän hoitamisesta aiheutuvat toimintamenot, korot ja poistot sekä osuus hallintokustannuksista. Valvontahenkilöstön työtunnin hinta on 60 euroa.
- 2.3 Ulkopuolisten palveluiden ja laboratoriotutkimusten maksut määräytyvät aiheutuneiden kustannusten mukaan.
- 2.4 Viranomaisen suorittama erillinen näytteenotto tutkimuksineen on maksullista. Tarkastusten yhteydessä tehtävästä näytteenotosta ei peritä erillistä maksua. Elintarvikevalvonnan suunnitelmallinen näytteenotto ei ole erikseen maksullista, vaan se sisältyy valvonnan vuosittaiseen perusmaksuun.
- 2.5 Maksut peritään liitteenä olevien maksutaulukoiden mukaisesti

3 § Käsittely- ja hyväksymismaksut

- 3.1 Käsittely- tai hyväksymismaksun määräämisen yleisenä perusteena on käsittely- tai hyväksymismenettelyn laajuus. Maksu määräytyy hakemuksen tai ilmoituksen käsittelyyn käytetyn työajan perusteella. Käsittely- tai hyväksymismaksuun voi sisältyä myös tarkastus, jos viranomainen katsoo sen aiheelliseksi. Käsittely- ja hyväksymismaksuun sisällytetään myös mahdollisesta kuulemisesta, vireilläolosta ja päätöksestä ilmoittamisesta aiheutuneet kustannukset.
- 3.2 Käsittely- tai hyväksymismaksua sovelletaan myös toiminnan olennaista muuttamista koskevaan ilmoitukseen tai hakemukseen sekä toiminnanharjoittajan vaihtumisesta ilmoittamiseen.

- 3.3. Elintarvikelain mukaisen toiminnan osalta maksu peritään lisäksi toiminnan lopettamista koskevan ilmoituksen käsittelystä.
- 3.4. Terveysuojelulain mukaisen toiminnan keskeyttämistä ja päättymistä koskevien ilmoitusten käsittely on maksutonta.

4 § Ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelmaan sisältyvien tarkastusten maksut

- 4.1 Hyväksyttyyn valvontasuunnitelmaan perustuvasta tarkastuksesta ja näytteenotosta peritään valvontamaksu, joka perustuu käytettyyn työaikaan. Tarkastus voi olla myös asiakirjatarkastus tai etäyhteydellä suoritettu tarkastus. Tarkastukseen kuuluu tarkastukseen valmistautuminen, keskimääräinen matka-aika (koskee vain valvontakohteessa tehtyä tarkastusta), tarkastus ja tarkastuskertomuksen kirjoittaminen. Tarkastuksen sisältö sekä valvontakohtetypin tarkastukseen keskimääräisesti käytettävä työaika määritellään Vantaan kaupungin ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelmassa.

Kohteen tarkastustiheys määräytyy riskinarvioinnin perusteella. Jos elintarvikehuoneistossa on useita eri toimintoja, tarkastustiheys ja maksu määräytyvät riskialttiimman toiminnan mukaan, paitsi silloin, kun alemman riskiluokan toiminta on laajamittaista.
- 4.2 Yhdessä valvontakohteessa samanaikaisesti toteutettavista useista valvontaan kuuluvista toimista peritään yksi yhdistetty maksu. Jos kohteessa suoritetaan samalla tarkastuskäynnillä useampi ympäristöterveydenhuollon lain mukainen tarkastus, maksu peritään pääasiallisen tarkastuksen perusteella ja lisämaksuna 50 % muiden samanaikaisten tarkastusten maksusta.
- 4.3 Talousvettä toimittavilta laitoksilta peritään valvontamaksu, joka sisältää tarkastuksiin käytettävän ajan lisäksi maksun toimenpiteistä, jotka liittyvät talousveden laadun valvontaan ja tarkkailuun.

5 § Elintarvikelain mukaisista muista tarkastuksista perittävät maksut

- 5.1 Euroopan unionin ulkopuolelle elintarvikkeita vievien elintarvikehuoneistojen valvonnasta peritään erillinen maksu siltä osin, kun vienti ostajamaan vaatimuksesta edellyttää tavallista kattavampaa valvontaa. Maksu määräytyy tarkastuksiin käytetyn työajan perusteella.
- 5.2 Tarkastuksista, jotka perustuvat elintarvikelain 55–61 sekä 66 §:ssä tarkoitettujen toimenpiteiden valvomiseen, peritään maksu käytetyn työajan perusteella.
- 5.3 Lisäksi maksu peritään muusta valvonnasta sekä siihen liittyvästä tutkimuksesta sellaisena kuin virallista valvontaa koskevan valvonta-asetuksen artikloissa 79–85 säädetään. Tähän ryhmään kuuluvat myös toimijan pyynnöstä tehtävät tarkastukset.

- 5.4 Elintarvikkeiden vientitodistuksista peritään kustannuksia vastaava maksu liitteenä olevan taulukon mukaisesti.

6 § Terveysuojelulain mukaisista eräistä tarkastuksista ja mittauksista perittävät maksut

- 6.1 Terveysuojelulain 27 §:n mukaisen terveyshaitan toteamiseksi tehty ensimmäinen tarkastuskäynti ja siihen liittyvät mittaukset, tutkimukset, selvitykset ja näytteenotot ovat maksuttomia. Todetun terveyshaitan poistumisen arvioimiseksi tehtävä jälkivalvonta on maksullista. Maksu peritään käytetyn työajan perusteella.

7 § Tupakkalain ja lääkelain mukaisten ilmoitusten ja hakemusten käsittelystä perittävät maksut sekä myyntiluvan vuosittainen valvontamaksu

- 7.1 Tupakkatuotteiden, nikotiininesteiden ja nikotiinivalmisteiden vähittäismyyntilupahakemuksen käsittelystä sekä nikotiininesteiden vähittäismyynti-ilmoituksen ja tukkumyynti-ilmoitusten käsittelystä ja näiden vuotuisesta valvonnasta peritään maksu liitteenä olevan maksutaulukon mukaisesti.
- 7.2 Kunta perii 1. päivänä tammikuuta voimassa olevista vähittäismyyntiluvista ja tukkumyynti-ilmoituksen perusteella harjoitettavasta toiminnasta valvontamaksun kyseiseltä vuodelta.
- Valvontamaksu on 500 euroa myyntipistettä kohden. Jos toimija kuitenkin on 46 §:n 1 momentin 2 kohdan tai 50 §:n 1 momentin mukaisesti ilmoittanut sekä tupakkatuotteiden että nikotiininesteiden vähittäis- tai tukkumyynnistä taikka on tehnyt 48 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen nikotiininesteiden vähittäismyynnistä, valvontamaksu peritään kaksinkertaisena.
- Vähemmän kuin 6 kuukautta kestävästä määräaikaisesta tupakkatuotteiden ja nikotiininesteiden vähittäismyynnistä on vuosittaisen valvontamaksun suuruus 50 % muutoin perittävästä maksusta.
- 7.3 Tupakkalain 79 §:ssä tarkoitetun tupakointikieltoa koskevan hakemuksen käsittelystä peritään maksu liitteenä olevan maksutaulukon mukaisesti.

8 § Valvontamaksun määrääminen poikkeustapauksissa

- 8.1 Poikkeuksellisen suurta tai pientä työmäärää vaativasta valvontasuunnitelmaan sisältyvästä tarkastuksesta, jossa tarkastukseen käytetty aika poikkeaa merkittävästi ennalta suunnitellusta tai maksun periminen olisi muutoin kohtuutonta, maksu voidaan määrätä enintään 50 % 4 § mukaista maksua korkeampana/alhaisempana
- 8.2 Milloin tämän taksan soveltaminen johtaa asian luonne ja merkitys huomioon ottaen ilmeiseen kohtuuttomuuteen, voidaan poikkeuksellisen erityisistä syistä periä taksan mukaista maksua alhaisempi maksu tai maksu voidaan jättää perimättä. Ilmoituksen tai hakemuksen käsittelymaksun tulee kuitenkin

tällöin olla pääsääntöisesti vähintään 50 % siitä maksusta, joka muutoin perittäisiin.

- 8.3 Jos valvontakohteen kanssa etukäteen sovittua tai valvontaviranomaisen tiettyä aikana tehtäväksi määräämää tarkastusta tai näytteenottoa ei valvontakohteesta johtuvasta syystä voida tehdä, eikä sovittua tarkastus- tai näytteenottoaikaa ole peruttu ennen tarkastusta, peritään valvontakohteelta tarkastus- tai näytteenottomaksuna puolet taksataulukon mukaisesta maksusta. Maksua ei kuitenkaan peritä, jos valvontakohteella on ollut hyväksyttävä syy tapahtuneelle ja kirjallinen selvitys syystä toimitetaan 14 päivän kuluessa tapahtuneesta. 1. kaupungineläinlääkäri päättää saadun selvityksen perustella, voidaanko maksu jättää perimättä. Valvontamaksun muutoksesta poikkeustapauksessa päättää lautakunta tai se viranhaltija, jolle pääasiasta päättäminen on siirretty.

9 § Hakemuksen peruuttaminen ja raukeaminen

- 9.1 Jos hakija peruuttaa hakemuksensa taikka asian käsittely kunnan viranomaisessa raukeaa muusta syystä ennen päätöksen antamista ja viranomainen on ryhtynyt oleellisiin toimiin hakemuksen käsittelemiseksi, peritään maksu käsittelyyn käytetyn työajan perusteella.

10 § Hakemuksen hylkääminen tai tutkimatta jättäminen

- 10.1 Hakemuksesta, josta on tehty hylkäävä päätös, peritään tämän taksan mukainen maksu. Jos hylkäävän päätöksen tai kiellon perusteet ovat niin selkeät, että asian laajemmalle käsittelylle ei ole ollut perusteita, maksu määräytyy käsittelyyn käytetyn työajan perusteella.
- 10.2 Jos hakemus on päätetty jättää tutkittavaksi ottamatta, maksua ei peritä.

11 § Palautetun hakemuksen käsittelymaksu

- 11.1 Jos tuomioistuin palauttaa muutoksenhaun johdosta asian uudelleen käsiteltäväksi, vähennetään tämän taksan mukaisesta maksusta, mitä samassa asiassa aikaisemmin annetusta valvontaviranomaisen päätöksestä on peritty.
- 11.2 Jos tuomioistuin muutoksenhaun johdosta kumoaa päätöksen sen johdosta, että hakija ei ole ollut hakemansa hyväksymispäätöksen tarpeessa, palautetaan mahdollisesti peritty maksu kokonaisuudessaan.

12 § Maksun suorittaminen ja periminen

- 12.1 Valvontasuunnitelman mukainen maksu on suoritettava, kun tarkastus on tehty, ilmoitus tai hakemus käsitelty tai maksun perusteena oleva muu viranomaistoimenpide on suoritettu lukuun ottamatta tupakkatuotteiden, nikotiininesteiden ja nikotiinivalmisteiden vähittäis- ja tukkumyyntipaikkojen valvontamaksua sekä terveydensuojelulain ja elintarvikelain mukaisia perusmaksuja.

Tupakkatuotteiden, nikotiininesteiden ja nikotiinivalmisteiden vähittäis- ja tukkumyyntipaikkojen vuosittainen valvontamaksu laskutetaan kalenterivuositain. Maksun määräytymispäivä on ensimmäisenä vuonna myyntiluvan myöntämispäivä ja sitä seuraavina vuosina tammikuun 1. päivä. Jos hakemuksessa ilmoitettu toiminnan aloittamisajankohta on 30.9. jälkeen, vuosittaista valvontamaksua ei peritä myyntiluvan myöntämisvuodelta. Tupakkatuotteiden, nikotiininesteiden ja nikotiinivalmisteiden vähittäis- ja tukkumyyntipaikkojen vuosittaisen valvontamaksun periminen lopetetaan luvan rauetessa. Maksuja ei palauteta.

- 12.2 Maksu on suoritettava viimeistään laskuun merkittynä eräpäivänä. Eräpäivä voi olla aikaisintaan kahden viikon kuluttua maksun määräytymisen perusteena olevan palvelun saamisesta.
- 12.3 Jos toimenpiteestä määrättyä maksua ei ole suoritettu eräpäivänä, peritään viivästyneelle määrälle vuotuista viivästyskorkoa korkolain (633/1982) 4 §:n tarkoittaman korkokannan mukaan. Viivästyskoron sijasta peritään viiden euron suuruisen viivästysmaksu, jos viivästyskoron määrä jää tätä pienemmäksi.
- 12.4 Jos tämän taksan mukaista maksua ei muistutuksesta huolimatta ole maksettu, voidaan se periä ulosottotoimin ilman erillistä tuomiota tai päätöstä siinä järjestyksessä kuin laissa verojen ja maksujen täytäntöönpanosta (706/2007) säädetään (elintarvikelaki (297/2021) 74 §, terveydensuojelulaki (763/1994) 50 b §, tupakkalaki (549/2016) 92 § ja lääkelaki (395/1987) 54d §.
- 12.5 Tupakan myyntiluvan vuosittainen valvontamaksu laskutetaan kalenterivuositain 1.1. voimassa olevilta myyntiluvilta. Tupakan myyntiluvan vuosittaisen valvontamaksun periminen lopetetaan luvan rauetessa. Perittyjä maksuja ei palauteta.

13 § Valvonnan perusmaksu, elintarvikelaki (297/2021) ja terveydensuojelulaki (763/1994)

- 13.1 Edellä mainittujen maksujen lisäksi kunta perii elintarvikelaissa (297/2021, 72 §) säädettyä valvonnan vuosittaista perusmaksua 150 euroa suunnitelmallisen elintarvikevalvonnan piirissä olevalta valvontakohteelta, joka harjoittaa:

- 1) itujen alkutuotantoa 9 §:ssä tarkoitettussa hyväksytyssä itujen alkutuotantopaikassa;
- 2) 10 §:ssä tarkoitettua rekisteröityä elintarviketoimintaa;
- 3) elintarviketoimintaa 11 §:ssä tarkoitettussa hyväksytyssä elintarvikehuoneistossa;
- 4) 13 §:ssä tarkoitettua rekisteröityä elintarvikekontaktimateriaalitoimintaa.

Valvonnan perusmaksua ei peritä yleishyödylliseltä yhteisöltä eikä kyläkaupalta. Valvonnan perusmaksua ei peritä myöskään toimijalta, joka harjoittaa eläinperäisiä elintarvikkeita koskevista erityisistä hygieniasäännöistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 853/2004 1

artiklan 3 kohdan e alakohdassa ja 10 artiklassa sekä lihantuotantoa koskevan virallisen valvonnan suorittamista sekä elävien simpukoiden tuotanto- ja uudelleensijoitusalueita koskevista erityissäännöistä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/625 mukaisesti annetun komission delegoidun asetuksen (EU) 2019/624 12 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettua toimintaa.

Jos toimijan yhdessä toimipaikassa harjoittama toiminta sisältää useita 72 §:n 1 momentissa tarkoitettuja toimintoja, valvonnan perusmaksu peritään vain yhden kerran.

Valvonnan perusmaksu peritään kalenterivuoden alussa. Valvontakohteelta, joka lisätään kesken kalenterivuotta suunnitelmallisen valvonnan piiriin, ei peritä valvonnan perusmaksua kyseiseltä kalenterivuodelta. Jos toimija tekee ilmoituksen toiminnan lopettamisesta kesken kalenterivuotta, valvonnan perusmaksun periminen päättyy seuraavan kalenterivuoden alusta.

- 13.2. Edellä mainittujen maksujen lisäksi kunta perii terveydensuojelulaissa (763/1994, 50 §) säädettyä valvonnan vuosittaista perusmaksua 150 euroa lain liitteessä luetellun toimipaikan tai toiminnon toiminnanharjoittajalta.

Jos toiminnanharjoittajan yhdessä toimipaikassa harjoittama toiminta sisältää useita 50 §:n 1 momentissa tarkoitettuja toimintoja, valvonnan perusmaksu peritään vuosittain vain yhden kerran.

Valvonnan perusmaksu peritään kalenterivuoden alussa. Valvontakohteelta, jonka toiminnan aloittamisesta tehdään ilmoitus kesken kalenterivuoden, ei peritä valvonnan perusmaksua kyseiseltä kalenterivuodelta. Jos toiminnanharjoittaja tekee kunnan terveydensuojeluviranomaiselle ilmoituksen toiminnan lopettamisesta, valvonnan perusmaksun periminen päättyy seuraavan kalenterivuoden alusta.

14 § Muutoksenhaku

14.1

Elintarvike- ja terveydensuojelulain mukaiseen valvonnan perusmaksuun ja suoriteperusteiseen maksuun, tupakkalain 91 §:n valvontamaksuun ja lääkelain mukaiseen lupa- ja valvontamaksuun sovelletaan oikaisuvaatimusmenettelyä.

Tupakkalain 90 §:n mukaisista lupa- ja ilmoitusmaksuista ja lääkelain muista kuin edellisessä kappaleessa mainituista lupa- ja valvontamaksuista on muutoksenhakuna hallintovalitus ilman oikaisumenettelyä hallinto-oikeuteen.

Hyväksyttyyn valvontasuunnitelmaan tai taksaan perustuvaan maksuun on ensisijaisesti haettava muutosta säännönmukaisella muutoksenhaualla eli oikaisuvaatimuksella ja valituksella. Mikäli säännönmukainen muutoksenhaku ei ole käytettävissä, voi maksuvelvollinen tehdä maksusta verojen tai maksujen täytäntöönpanosta annetun lain (706/2007) 9 §:ssä tarkoitetun perustevalituksen. Lasku on maksettava perustevalituksen tekemisestä

huolimatta laskuun merkittyyn eräpäivään mennessä. Perustevalituksen voi tehdä sillä perusteella, että julkinen saatava on määrätty tai maksuunpantu virheellisesti. Perustevalitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle. Perustevalitus on tehtävä viiden vuoden kuluessa sitä seuranneen vuoden alusta lukien, jona saaminen on määrätty tai maksuunpantu.

15 § Voimaantulo

15.1 Maksut määräytyvät päätös- tai käsittelypäivämääränä voimassa olevan taksan perusteella

15.2 Tupakan myyntilupavalvonnan vuosimaksun suuruus määräytyy maksun tarkistushetkellä voimassa olevan taksan perusteella

15.3 Tämä taksa tulee voimaan 1. päivänä tammikuuta 2024.

Vantaan kaupunginvaltuusto on hyväksynyt tämän taksan päätöksellään xx päivänä joulukuuta 2023 § x.

VANTAAN KAUPUNGIN YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLLON MAKSUTAUUKKO 1.1.2024 ALKAEN

Ympäristöterveydenhuollon valvontahenkilöstön työtunnin hinta on 60 € / h.

Perustarkastus on ilmoituksen tai hakemuksen johdosta tehtävä tarkastus tai valvontasuunnitelman mukainen tarkastus.

Elintarvikelain mukainen toiminta	Ilmoitusten ja hakemusten Käsittelymaksut/ lopetusilmoituksen käsittely (€)	Suunnitelmallinen valvonta ja määräysten valvonta	
		Perustarkastus (€)	Seurantatarkastus (€)
Asiakirja- tai etätarkastus (koskee kaikkia taulukon toimintoja)		Käytetyn ajan mukaan (60 €/h), minimiveloitus 1 h.	
Elintarvikkeiden tarjoilu			
Ravintolatoiminta	125/65	210	170
Grilli- ja pikaruokatoiminta	125/65	210	170
Kahvilatoiminta	125/65	180	135
Pubitoiminta	125/65	125	125
Keskus- ja laitoskeittiö (koulut, päiväkodit, sairaalat, henkilöstöravintolat) < 1000 annosta/vrk	125/65	210	170
Keskus- ja laitoskeittiö (koulut, päiväkodit, sairaalat, henkilöstöravintolat) > 1000 annosta/vrk	125/65	240	180
Tarjoilukeittiö	125/65	180	135
Pitopalvelu	125/65	180	135
Elintarvikkeiden vähittäismyynti			
• Myymälät < 200 m2 • Verkkokauppa 1-99 tuotetta	125/65	180	135
• Myymälät > 200 m2 • Verkkokauppa > 100 tuotetta	125/65	240	180
Elintarvikkeiden tukkumyynti	125/65	210	170

Hyväksytyt elintarvikehuoneistot			
• riskiluokka 3–5	aloitus 600 muutos 300 lopetus 80	270	200
• riskiluokka 6–10	aloitus 1000 muutos 500 lopetus 80	330	220
Ei-hyväksytty elintarvikkeiden varastointi	125/65	240	180
Leipomotuotteiden valmistus, helposti pilaantuvia tuotteita	125/65	240	180
Leipomotuotteiden valmistus, ei-helposti pilaantuvia tuotteita	125/65	210	170
Muiden viljatuotteiden valmistus	125/65	210	170
Kasvis-, marja- ja hedelmätuotteiden valmistus	125/65	240	180
Pakkaamatoiminta, vähäistä kauppakunnostusta	125/65	180	135
Yhdistelmätuotteiden valmistus	125/65	240	180
Makeisten valmistus	125/65	240	180
Juomien valmistus	125/65	240	180
Muu elintarvikkeiden valmistus	125/65	240	180
Elintarvikkeiden pakastaminen	125/65	180	135
Elintarvikkeiden pakkaaminen	125/65	180	135
Elintarvikkeiden kuljetus	125/65	180	135
Elintarvikkeiden pakastekuljetus	125/65	180	135
Elintarvikkeiden kuljetus jäähdytettynä	125/65	180	135
Elintarvikkeiden kuljetus lämpimänä	125/65	180	135
Elintarvikkeiden maahantuonti/ maastavienti	125/65	210	170
Kontaktimateriaalitoimija			
• riskiluokka 1	125/65	210	170
• riskiluokka 2–3	125/65	240	180
Muun tarkastuksen yhteydessä suoritettu elintarvikkeiden vientivalvonta (esim. Kiinan ja Venäjän vientihyväksynnän valvonta)		60	
Omana tarkastuksena suoritettu elintarvikkeiden vientivalvonta (ostajamaan edellyttämä Euroopan unionin ulkopuolelle elintarvikkeita vievien elintarvikehuoneistojen tavanomaista kattavampi valvonta)		420	
Vientierän tai vientilastauksen tarkastus kohteessa		125 € alle 2 h tämän jälkeen 60 €/alkava tunti	
Vientitodistukset	€/ todistus		
• Vientitodistus turvapaperille	70		
• Turvapaperivientitodistuksen liite	25		
• Muu vientitodistus	50		

Turvakuvioidulle paperille painettujen todistusten ja liitteiden hinnoittelussa huomioidaan Ruokaviraston mahdolliset hinnankorotukset.

Turvapaperille laaditun todistuksen mitätöinti

25

Terveysturvajärjestelmän mukainen toiminta	Ilmoitusten ja hakemusten käsittelymaksut (€)	Suunnitelmallinen valvonta ja määräysten valvonta	
		Perustarkastus (€)	Seurantatarkastus (€)
Talousvesi			
Tsl 18 §:n mukainen talousvettä toimittava laitos Tsl 18 a §:n mukainen talousvettä toimittava laitos Tsl 18 a §:n mukainen talousveden otto omilla laitteilla käytettäväksi osana julkista tai kaupallista toimintaa Tsl 18 a §:n mukainen yhteisessä käytössä oleva vedenottamo tai vesisäiliö, kun vettä otetaan vedenkäyttäjien omilla laitteilla vähintään 50 henkilön tarpeisiin tai vähintään 10 kuutiometriä vuorokaudessa	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h)	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h) + 0,5 h matka-aika (30 €)	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h) + 0,5 h matka-aika (30 €), jos tehty kohdekäynti
Majoitustoimintaan tarkoitettu tila: Hotelli, hostelli (retkeilymaja, retkeilyhotelli, kesähotelli ja muut vastaavat), huoneistohotelli, motelli ja matkustajakoti, lomakeskuksen ja leirintäalueen majoitusvuoneisto, majoituskasarmi, vastaanottokeskus Majoittumiseen tarjottu kalustettu vuoneisto, loma-asunto tai tila (aamiaismajoitus siihen tarkoitetuissa tiloissa sekä asuntola, yömaja, vastaanottokeskus sekä muut vastaavat)			
• Vuodepaikkoja < 20	125	240	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h) + 0,5 h matka-aika (30 €), jos tehty kohdekäynti
• Vuodepaikkoja 20–100	125	330	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h) +

			0,5 h matka-aika (30 €), jos tehty kohdekäynti
• Vuodepaikkoja > 100	125	420	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h) + 0,5 h matka-aika (30 €), jos tehty kohdekäynti
• Leirikeskus tai vastaava majoituskohde	125	360	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h) + 0,5 h matka-aika (30 €), jos tehty kohdekäynti
Yleisölle avoin kuntosali tai liikuntatila			
• < 300 m ²	125	240	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h) + 0,5 h matka-aika (30 €), jos tehty kohdekäynti
• > 300 m ²	125	330	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h) + 0,5 h matka-aika (30 €), jos tehty kohdekäynti
• Urheiluhalli tai jäähalli	125	330	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h) + 0,5 h matka-aika (30 €), jos tehty kohdekäynti
Kylpylä, uimahalli, maauimala sekä yleisölle avoin uimaranta tai talviuintipaikka* (*uimaveden laadun hallinnasta ja direktiivin 76/160/ETY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/7/EY mukainen yleisölle avoin uimaranta tai talviuintipaikka)			
• uimahalli, uimala, kylpylä ≤ 2 allasta	125	390	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h) + 0,5 h matka-aika (30 €), jos tehty kohdekäynti
• uimahalli, uimala, kylpylä 3–5	125	510	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h) +

allasta			0,5 h matka-aika (30 €), jos tehty kohdekäynti
• uimahalli, uimala, kylpylä > 5 allasta	125	600	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h) + 0,5 h matka-aika (30 €), jos tehty kohdekäynti
• muu yleinen allastila	125	270	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h) + 0,5 h matka-aika (30 €), jos tehty kohdekäynti
• yleinen uimaranta	125	300	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h) + 0,5 h matka-aika (30 €), jos tehty kohdekäynti
• pieni yleinen uimaranta	125	150	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h) + 0,5 h matka-aika (30 €), jos tehty kohdekäynti
• talviuintipaikka	125	150	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h) + 0,5 h matka-aika (30 €), jos tehty kohdekäynti
Yleisölle avoin sauna (pääasiallinen käyttötarkoitus)			
• saunoja 1–4	125	240	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h) + 0,5 h matka-aika (30 €), jos tehty kohdekäynti
• saunoja yli 4	125	360	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h) + 0,5 h matka-aika (30 €), jos tehty kohdekäynti

Yleisötilaisuus	-	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h) + 0,5 h matka-aika (30 €)	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h) + 0,5 h matka-aika (30 €), jos tehty kohdekäynti
Lasten ja nuorten kokoontumiseen liittyvän toiminnan järjestämisaikka (esim. lasten ja nuorten kohteet: kerho-, nuorisotila, iltapäiväkerho)			
• < 200 m ²	125	180	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h) + 0,5 h matka-aika (30 €), jos tehty kohdekäynti
• > 200 m ²	125	270	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h) + 0,5 h matka-aika (30 €), jos tehty kohdekäynti
Päiväkoti ja sekä esi- tai perusopetusta, ammatillista koulutusta, lukiokoulutusta, korkeakoulutusta, taiteen perusopetusta tai vapaata sivistystyötä järjestävä oppilaitos tai sen opetuksen järjestämisaikka			
• < 300 m ²	125	240	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h) + 0,5 h matka-aika (30 €), jos tehty kohdekäynti
• 300–1 500 m ²	125	360	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h) + 0,5 h matka-aika (30 €), jos tehty kohdekäynti
• > 1 500 m ²	125	480	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h) + 0,5 h matka-aika (30 €), jos tehty kohdekäynti
Tehostetun palveluasumisen yksikkö tai laitoshoidon antava sosiaalihuollon yksikkö, ensi- ja turvakoti, lastensuojelulaitos			
• < 300 m ²	125	240	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h) + 0,5 h matka-aika

			(30 €), jos tehty kohdekäynti
• 300–1 500 m ²	125	360	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h) + 0,5 h matka-aika (30 €), jos tehty kohdekäynti
• > 1 500 m ²	125	480	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h) + 0,5 h matka-aika (30 €), jos tehty kohdekäynti
Solariumpalvelu, ihoa rikkova toiminta ja erityistä hygieniää edellyttävä kauneushoitola			
• asiakaspaikkoja ≤ 3	125	180	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h) + 0,5 h matka-aika (30 €), jos tehty kohdekäynti
• asiakaspaikkoja > 3	125	300	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h) + 0,5 h matka-aika (30 €), jos tehty kohdekäynti
Muu huoneisto tai laitos sekä toiminta, josta voi aiheutua sen käyttäjämäärä tai toiminnan luonne huomioon ottaen terveyshaittaa.			
	125	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h) + 0,5 h matka-aika	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h) + 0,5 h matka-aika (30 €), jos tehty kohdekäynti
Ruumiin siirtoihin liittyvät toimenpiteet			
Ruumiin kuljetuslupa	125		
Terveydensuojelulain 43 §:n nojalla annetun asetuksen mukainen valvontakäynti (hautausmaa, hautapaikka)		Käytetyn työajan mukaan (60 €/h) + 0,5 h matka-aika (30 €)	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h) + 0,5 h matka-aika (30 €), jos tehty kohdekäynti

Tupakkalain mukainen toiminta	
Tupakkatuotteiden ja nikotiininesteiden vähittäismyyntilupahakemuksen sekä nikotiininesteiden vähittäismyynti-ilmoituksen ja tukkumyynti-ilmoituksen käsittelymaksu	
Hakemus/ilmoitus	Käsittelymaksu (€)
• Tupakkatuotteiden tai nikotiininesteiden vähittäismyyntilupahakemus	245
• Tupakkatuotteiden ja nikotiininesteiden vähittäismyyntilupahakemus	305
• Nikotiininesteiden vähittäismyynti-ilmoitus	65
• Tukkumyynti-ilmoitus	125
Tupakkatuotteiden, nikotiininesteiden ja tukkujen vuosittainen valvontamaksu	
	Vuosittainen valvontamaksu (€)
Myyntipaikan kukin tupakkatuotteiden tai nikotiininesteiden myyntipiste	500
Myyntipaikan kukin tupakkatuotteiden ja nikotiininesteiden myyntipiste, jos myynnissä molempien tuoteryhmien tuotteet	1000
Tupakointikiellon määrääminen asuntoyhteisöön	
• pienet asuntoyhteisöt, alle 30 asuntoa	500
• keskikokoiset asuntoyhteisöt, 30–100 asuntoa	650
• suuret asuntoyhteisöt, yli 100 asuntoa	800

Lääkelain mukainen toiminta	Käsittelymaksu (€)
Nikotiinivalmisteiden vähittäismyyntilupahakemus	125
Nikotiinivalmisteiden vähittäismyyntiluvan vuosittainen valvontamaksu	60

Muu ympäristöterveydenhuollon valvonta	Ilmoitusten ja hakemusten käsittelymaksut (€)	Suunnitelmallinen valvonta ja määräysten valvonta	
		Perustarkastus (€)	Seurantatarkastus (€)
Sellaiset toiminnot, joita ei ole erikseen taulukoissa lueteltu	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h)	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h) + 0,5 h matka-aika (30 €)	Käytetyn työajan mukaan (60 €/h) + 0,5 h matka-aika (30 €)

17 § Katrinebergin kehityskuva 030800, 33 Seutula

VD/2970/10.02.04.00/2022

TA/SP/NLA/VIK/EP

Katrinebergin kehityskuvalla määritetään periaatteet Katrinebergin alueen kehittämiseksi Vantaan kaupunkistrategiaan sekä resurssiviisauden tiekarttaan nojautuen. Kehityskuvassa tutkitaan, minkälaisia kehittymismahdollisuuksia alueella on ja kartoitetaan alueelta uusia mahdollisia sijainteja Seutulan koululle ja päiväkodille sekä täydennysrakentamiselle. Työssä määritetään periaatteita, joilla alueen kehittäminen voi mahdollistua niin kulttuurimaiseman kuin luontoarvojenkin osalta kestäväällä tavalla. Alue on uuden tilanteen edessä, jos Katriinan sairaalan nykyinen käyttö päättyy. Kehityskuvassa tarkastellaan myös millaisia mahdollisuuksia sairaalakäytön päättymisen voi osaltaan alueelle tarjota.

Katrinebergin kehityskuva koskee Kivistön suuralueen kaupunginosaa 33 Seutula.

Kehityskuvan tarkastelualue Seutulan kaupunginosan itäosassa, Katriinantien ympäristössä. Keskeinen tarkastelualue rajautuu lännessä Riipiläntiehen, etelässä Vantaanjokeen, idässä Katinmäkeen ja pohjoisessa Katriinan alueen pohjoispuolisiin peltoaukeisiin. Katriinantie halkaisee tarkastelualueen itä-länsi-suunnassa. Kehityskuvan keskiössä oleva tarkastelualue on noin 120 hehtaarin kokoinen, mutta osa teematarkasteluista, esimerkiksi maiseman ja liikenteen osalta, huomioi tätä laajempaa aluetta.

Maanomistus

Kehityskuvan alueella on sekä kaupungin että yksityisten maanomistusta.

Kehityskuvan valmisteluun osallistuneet

Kehityskuva on tehty kaupungin omana työnä.

Tavoitteet työlle

Kehityskuvan tavoitteena on määrittää periaatteet Katrinebergin alueen kehittämiseksi ja elinvoimaistamiseksi. Yhtenä keskeisenä tavoitteena on mahdollistaa alueen lähipalveluiden vahvistaminen. Riittävän asiakaspohjan turvaamiseksi kehityskuvassa tarkastellaan Katrinebergin alueen täydennysrakentamiseen soveltuvia alueita, ja miten rakentaminen voidaan mahdollistaa historiallisesti arvokkaan ympäristön sekä luontoarvojen osalta kestäväällä tavalla. Kehityskuvan tärkeänä tavoitteena on myös, että kulttuurihistoriallisesti vehreä Katrineberg houkuttelee vierailijoita ympäri pääkaupunkiseutua. Kehityskuvan toteuttaa kaupunkistrategian tavoitteita kehittämällä Vantaata elinvoimaisena asumisen kaupunkina sekä resurssiviisauden tiekartan tavoitteita mm. edistämällä vähähiilistä rakentamista ja rakentamisen kiertotaloutta.

Yleiskaava

Alue on kaupunginvaltuuston 25.1.2021 hyväksymässä oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa merkitty muun muassa palveluiden alueeksi (P), pientalovaltaiseksi asuinalueeksi (AP) sekä maatalousvaltaiseksi alueeksi (MT). Lisäksi alueelle on merkitty ohjeellisia ulkoilureittejä sekä ekologisista viheryhteyksiä. Koko tarkastelualue on osoitettu valtakunnallisesti ja kulttuurihistoriallisesti merkittäväksi maisema-alueeksi.

Asemakaava

Kehityskuvan tarkastelualue on pääosin asemakaavoittamatonta. Alueella on voimassa seuraavat asemakaavat: 330100 (v. 1979), 330300 (v. 1991) ja 001969 (v. 2008).

Osallistuminen ja vuorovaikutus

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) on julkaistu 28.3.2022 ja päivitetty 12.4.2022. Päivityksessä tarkistettiin osallistumisen prosessi kaavarunkotöiden mukaiseksi.

Mielipiteitä saatiin 9 kappaletta. Mielipiteen antajina olivat Vantaan kaupunginmuseo, Vantaan Energia Oyj, Fingrid Oyj, HSL, HSY sekä yksityishenkilöitä. Mielipiteet ja niihin annetut vastineet ovat esitetty erillisessä mielipiteet ja vastineet -liitteessä, joka on kehityskuvan nettisivuilla:
<https://www.vantaa.fi/fi/kaavoitus/kaavat/katrinebergin-kehityskuva>

Alueen kehityksestä järjestettiin verkkokysely toukokuussa 2022. Vastauksia saatiin 57 kappaletta. Kehityskuvasta järjestettiin yleisötilaisuus 7.6.2022 ja työstä on tiedotettu alueen asukkaita ja toimijoita muissa Kivistön yleisötilaisuuksissa.

Kaupungin maa- ja asuntopoliittiset linjaukset

Kehityskuva noudattaa kaupungin maapoliittisia linjauksia (KV 18.6.2018 § 9, päivitetty KV 10.10.2022 § 7).

Kehityskuvan sisältö

Kehityskuvan aineisto koostuu kehityskuvaraportista ja kulttuurimaisemaselvityksestä.

Sopimus

Kehityskuvaan ei liity toteuttamissopimusta.

Kaupunkiympäristölautakunta 18.4.2023 § 8

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että

- a) asetetaan nähtäville 30 päiväksi mielipiteiden antamista varten 18.4.2023 päivätty kehityskuva 030800, 33 Seutula / Katrinebergin kehityskuva,
- b) oikeutetaan asemakaavoitus pyytämään tarvittavat lausunnot.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginhallitus 8.5.2023 § 17

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään, että

- a) asetetaan nähtäville 30 päiväksi mielipiteiden antamista varten 18.4.2023 päivätty kehityskuva 030800, 33 Seutula / Katrinebergin kehityskuva,
- b) oikeutetaan asemakaavoitus pyytämään tarvittavat lausunnot.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Nähtävilläolo

Kehityskuva on ollut nähtävillä 24.5.-26.6.2023. Tänä aikana ei jätetty yhtään muistutusta.

Kaavalausunnot

Kaupunginhallitus päätti 8.5.2023 oikeuttaa asemakaavoituksen pyytämään tarvittavat lausunnot. Lausuntoja pyydettiin 18 ja saatiin 5 kappaletta.

Tehdyt tarkistukset

Kehityskuvaraportissa esitettyjä suunnitteluperiaatteita koskien mahdollisen uudisrakentamisen kerroslukua Katrinebergin kartanon ympäristöä on täsmennetty kaupunginmuseon lausunnon pohjalta. Lisäksi kehityskuvaraporttiin ja kulttuuriympäristöselvitykseen on tehty joitain teknisiä korjauksia ja kirjoitusvirheiden oikaisuja.

Tarkistukset eivät ole olennaisia, joten uusi nähtävillesano ei ole tarpeen.

Kaupunkiympäristölautakunta 14.11.2023 § 8

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että

- a) annetaan liitteen mukaiset vastineet lausuntoihin ja tehdään esitetyt tarkistukset,
- b) hyväksytään 14.11.2023 päivätty kehityskuva 030800, 33 Seutula / Katrinebergin kehityskuva noudatettavaksi ohjeena alueen asemakaavoituksessa.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Merkittiin, että kaupunkiympäristölautakunta jätti asiaan seuraavan yhteisen pöytäkirjalausuman: "Katrinebergin aluetta kehitettäessä Vantaan on turvattava alueelle hyvät joukkoliikenne yhteydet. Tämä houkuttelee alueelle monipuolisia asukkaita ja tukee Vantaan kestävä liikenteen tavoitteita. Suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota pientalorakentamisen väljyyteen ja riittävän kokosiin pihaj-alueisiin. Suunnittelussa on kuitenkin varmistettava ratkaisujen sopivuus alueen paikalliset kulttuurimaisemat ja alkuperäiset yksityiskohdat huomioiden."

Kaupunginhallitus 27.11.2023 § 17

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa liitteen mukaiset vastineet lausuntoihin ja tehdään esitetyt tarkistukset,
- b) hyväksyä 14.11.2023 päivätty kehityskuva 030800, 33 Seutula / Katrinebergin kehityskuva noudatettavaksi ohjeena alueen asemakaavoituksessa.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Merkittiin, että kaupunginhallitus jätti asiaan seuraavan yhteisen pöytäkirjalausuman:

Katrinebergin aluetta kehitettäessä Vantaan on turvattava alueelle hyvät joukkoliikenneyhteydet. Tämä tukee Vantaan kestävän liikenteen tavoitteita. Suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota pientalorakentamisen väljyyteen ja riittävän kokosiin piha-alueisiin. Suunnittelussa on kuitenkin varmistettava ratkaisujen sopivuus alueen paikalliset kulttuurimaisemat ja alkuperäiset yksityiskohdat huomioiden.

Liitteet:

- Kehityskuvaraportti 14.11.2023
- Kulttuuriympäristöselvitys 14.11.2023
- Lausunnot ja vastineet 14.11.2023
- Ikäystävälliset kylät kyselykoonti 17.2.2023

Täytäntöönpano: laki ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

aluearkkitehti Mari Jaakonaho, p. 050 302 9411,
asemakaava-arkkitehti Noora Laak, p. 050 302 9427
etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

KATRINEBERGIN KEHITYSKUVA

KEHITYSKUVARAPORTTI

Vantaan kaupunki 2023

Asemakaavoitus
Kielotie 28
01300 Vantaa

Tekijät

Hertta Ahvenainen
Anna-Riitta Kujala
Panu-Petteri Kujala
Noora Laak
Ville Leppänen
Oona Länsisalmi
Veli-Pekka Ristimäki
Saara Toivoniemi
Kai Zukale

Taitto

Noora Laak

Kuvat

Noora Laak, Vantaan kaupunginmuseon kuva-arkisto (VKM), Museovirasto (MV) sekä Vantaan aineistopankki Emmi. Tarkat kuvaajatiedot merkitty kuvateksteihin.

SISÄLLYS

5 1. Johdanto

9 2. Lähtökohdat

Historia

Kylärakenteen kehitys

Maisemarakenne ja ympäristö

15 Katrineberg tänään

Kaavoitustilanne

Maisema ja kaupunkikuva

Kulttuurihistorialliset arvot

Viheralueet ja luontoarvot

Maanomistus

Liikenne ja tieverkko

Rakennuskanta

Tulvariskit

23 Toiminnallinen ympäristö

Väestö

Työpaikat

Asuminen

Palvelut

25 3. Kehittämisen tavoitteet

Elinvoimainen Katrineberg

Palvelut ja tapahtumat

Kutsuva kylänraitti - liikkuminen

Asumisen mahdollisuuksia

Kestävä Katrineberg

Referenssejä

39 4. Kehittämisperiaatteet

Kartanoalue

Kyläkeskus

Katriinankylä

Itäinen Katriinankylä

Täydennysrakentaminen tonteilla

Ulkoilureitti

Kadut ja julkiset ulkotilat

53 5. Prosessin vaiheet

Kehityskuvaprosessi

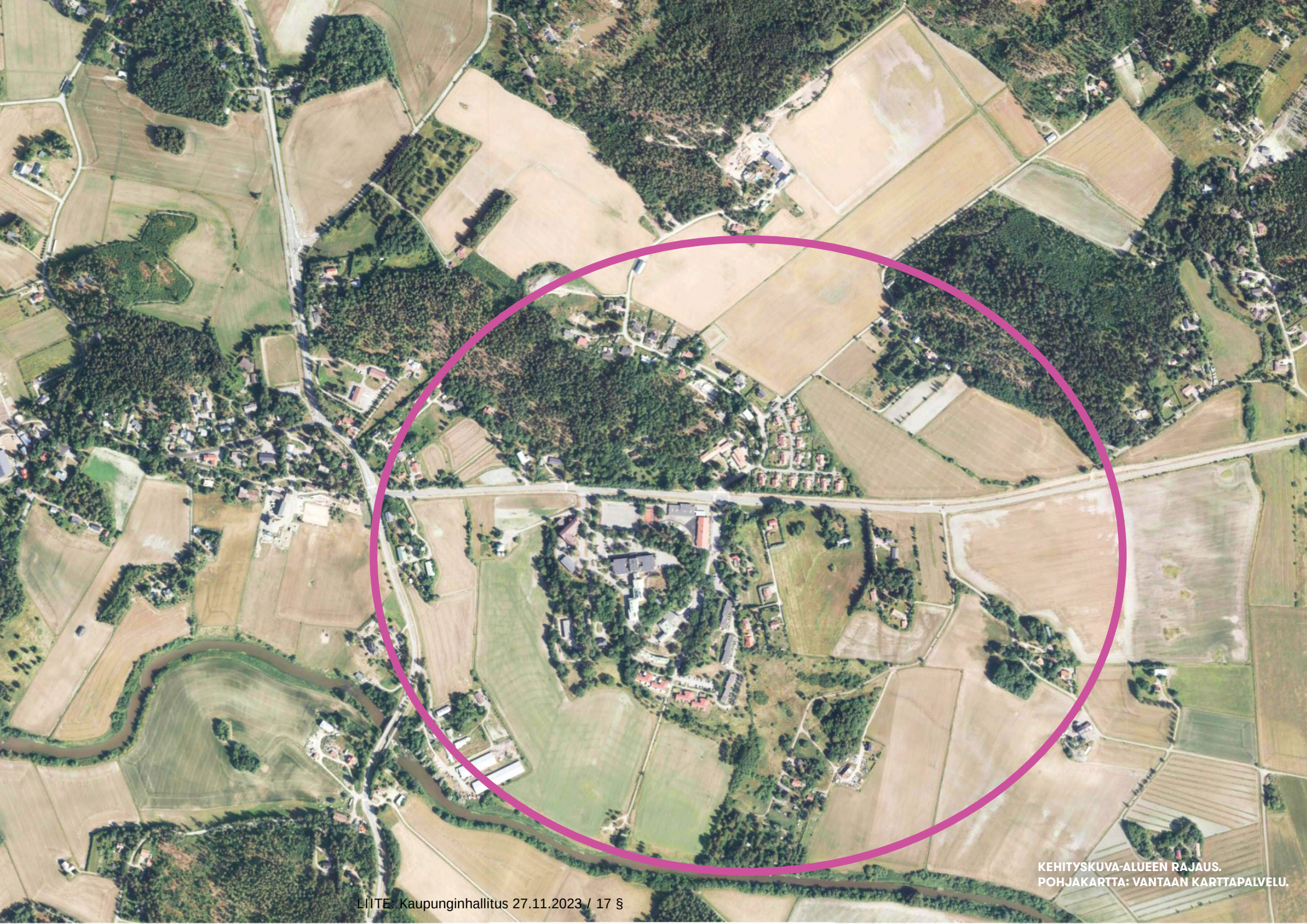
Verkkokysely

Seuraavat vaiheet

56 Lähteet

57 Liitteet

KEHITYSKUVA-ALUEEN RAJAUS.
POHJAKARTTA: VANTAAN KARTTAPALVELU.

1. JOHDANTO

Katrinebergin alue sijaitsee Seutulassa, Vantaanjokilaakson kulttuurimaisemassa. Seutulan kylä on säilyttänyt pitkälti vanhan, keskiajalta perityvän rakenteensa ja kyläkuvaan rytmittävät useat historiallisesti arvokkaat merkkirakennukset. Kehityskuvan tarkastelualueen ytimessä sijaitsevat Katriinan sairaala, Katrinebergin kartano talousrakennuksineen, Seutulan alakoulu ja päiväkot.

Kehityskuva määrittää periaatteet Katrinebergin alueen kehittämiseksi Vantaan kaupunkistrategiaan sekä resurssiviisauden työkarttaan nojautuen. Alue on uuden tilanteen edessä, kun Katriinan sairaalan nykyinen käyttö päättyy todennäköisesti 2020-luvun lopulla. Kehityskuvassa tutkitaan, minkälaisia kehitysmahdollisuuksia sairaalakäytön päättymisen tarjoaa. Samalla kartoitetaan alueelta uusia mahdollisia sijainteja Seutulan koululle ja päiväkodille niiden nykyisten rakennusten läheisyydessä elinkaarensa päätä.

Katrinebergin alueen vaikuttavan maiseman ja kulttuurihistoriallisten arvojen potentiaali pyritään valjastamaan alueen vetovoimatekijöiksi kartanoaluetta kehittämällä, arvoympäristöön sovituin suunnitteluperiaatein sekä alueen julkisia ulkotiloja ja virkistysreittejä parantamalla.

Kehityskuvassa selvitetään raameja, joissa alueen täydennysrakentaminen voi mahdollistua niin kulttuurimaiseman kuin luontoarvojenkin osalta kestäväällä tavalla. Tavoitteena on mahdollistaa

alueen lähipalveluiden tukeminen ja riittävän asukas- ja asiakaspohjan turvaaminen alueella.

Kehityskuvan puitteissa tehtyjen arvioiden mukaan kaikkien kehitysalueiden toteutuessa alueelle voisi mahdollistua uutta asuinrakentamista jopa 2000 asukkaalle.

Kehityskuvan toteuttamisen raami on joustava: ensimmäisten alueiden asemakaavoittaminen voidaan aloittaa välittömästi kehityskuvan valmistuttua, kun taas sairaalan, koulun ja kartanon kehitysaikataulut riippuvat voimakkaasti nykyisen käytön ja tilatarpeiden muutosten aikajärjestyksestä.

Kehityskuvatyön rinnalla tarkastelualueesta on laadittu kulttuuriympäristöselvitys, joka on kehityskuvareportin liitteenä.

Kehityskuvareportin ensimmäinen luku käsittää johdannon, toisessa luvussa esitellään kehityskuvatyön lähtökohdat: tarkastelualueen historian lyhyt kuvaus sekä alueen nykytila. Kolmannessa luvussa esitellään kehityskuvatyön prosessi. Neljäs luku esittelee Katrinebergin kehittämisen tavoitteet teemoitain. Viides luku sisältää edellisten pohjalta johdetut kehittämisperiaatteet osa-alueittain. Kuudennessa luvussa viitotetaan alueen kehittämisen tulevaisuuden linjoja kehityskuvan hyväksymisen jälkeen.

Keskeinen tarkastelualue rajautuu lännessä Riipiläntiehen, etelässä Vantaanjokeen, idässä Katinmäkeen ja pohjoisessa Katriinan alueen pohjoispuolisiin peltoaukeisiin. Katriinantie halkaisee tarkastelualueen itä-länsi-suunnassa. Kehityskuvan

keskiössä oleva tarkastelualue on noin 120 hehtaarin kokoinen, mutta osa teematarkasteluista, esimerkiksi maiseman ja historian tarkastelun osalta, huomioi tätä laajemmin aluetta.

SEUTULAN KYLÄ

SEUTULAN VPK

TAMMIRINTEEN
VASTAANOTTOKOTI

KATINMÄKI

KATRIINANTIE

SEUTULAN KOULU

NAVETTA

KATRIINAN SAIRAALA

SEUTULAN
PÄIVÄKOTI

KATRINEBERGIN
KARTANO

VANTAANJOKI

TARKASTELUALUEEN KESKEISET RAKENNUK-
SET JA PALVELUT. POHJAKARTTA: VANTAAN
KARTTAPALVELU.

2. LÄHTÖKOHDAT

2.1. HISTORIA

Katrinebergin vuosirenkas - kylärakenteen kehitys

Tarkastelualueen keskuksen muodostaa Katrinebergin kartanon ja Katriinan sairaalan rakennettu ympäristö sekä niitä ympäröivä kulttuurimaisema.

Seutulan kylän tunnettu historia palautuu keskiajalle. Saulo Kepsun arvion mukaan Seutula ja Riipilä ovat muodostaneet yhden kylän ennen kyläjoon vakiintumista 1500-luvulle tultaessa. Yhdessä viereisten Ripukylän (Riipilä), Linnan ja Keimolan kylän kanssa Seutula muodosti merkittävän keskuksen Helsingin pitäjän pohjoisosiin 1500-luvulla. Seutulan kylän kantatallot sijaitsevat edelleen osapuilleen samoilla sijoillaan kuin ensimmäisissä karttaesityksissä 1600- ja 1700-luvun taitteessa. Kepsu pitääkin Seutulan vanhimpana kyläpaikkana Heikkilän ja Marttilan talojen ympäristöä nykyisten Riipiläntien ja Katriinantien risteyksessä. Koska kylän rakenne ei ole sanottavasti muuttunut, myös vanhat keskeiset tielinjat, Katriinantie sekä Riipiläntie kylästä pohjoiseen, ovat pysyneet lähes muuttumattomina ainakin 1700-luvulta alkaen.

Myös Katrinebergin kartanon, alkuperäiseltä nimeään Knapbackan rälssisäterin historia ja omistajat tunnetaan aina 1500-luvulle asti. Nykyinen kartanorakennus on peräisin 1700- ja 1800-lukujen taitteesta, joka oli kartanoiden kulta-aikaa. Toinen merkittävä talo kylässä oli Meilby tarkastelualueen länsipuolella. Sen maaomistukset kasvoivat 1600-lu-

vulla kartanoa suuremmiksi, mutta talo otettiin kruunun haltuun ja muutettiin sotilasvirkataloksi. Seutulan kylässä 1700-luvun puolivälissä toteutetun isojaon seurauksena kylämaisemaan perustettiin torppia, mikä laajensi rakennetun ympäristön alaa kylässä. Helsingin kasvu 1800-luvulla sai myös Helsingin pitäjän ja Seutulan kylän kasvu-uralle: maataloustuotteiden kohonnut kysyntä laajensi modernisoituvaa maataloutta alueella. Pääkaupungin kasvu tuotti Seutulaan myös pienimuotoista teollista toimintaa: Katrinebergin kartanolta vuokratulla maalla jokilaaksossa toimi lasitehdas vuosina 1864-1895. Tehasta ei ole enää merkkejä ympäristössä.

1900-luvun alkuvuosikymmeninä Seutulan kylään perustettiin uusia itsenäisiä tiloja, torppia ja asuinpalstoja. Ajan yhteiskunnallisesti aktiivinen toiminta tuotti kylään myös vapaapalokunnan ja kartanon omistaja Nyman lahjoitti VPK:lle talon 1920-luvulla.

Kuitenkin suurimmat muutokset kylämaisema on käynyt läpi 1900-luvun jälkipuolella, kun kaupungin omistukseensa hankkiman Katrinebergin kartanon kinaloon rakennettiin kunnalliskoti, ja hieman myöhemmin myös päiväkotit, lastenkoti ja koulu. Näiden ohella sairaalahenkilökunnan tarpeisiin on sairaalan läheisyyteen rakennettu kerrostaloja ja rivitaloja 1950-1990-luvuilla, mitkä eroavat selkeästi vanhasta kylärakenteesta.

Tarkastelualueella sijaitsee joitakin jo suojeltuja rakennuksia sekä muita arvokkaiksi todettuja rakennuksia. Alueella on lisäksi useita muinaisjäännöksiä, pääasiassa keskiaikaisia asuintontteja.

Maisemarakenne ja ympäristö

Tarkastelualueen ytimen muodostaa Katrinebergin kartano puutarhoineen ja piharakennuksineen sekä sen välittömässä läheisyydessä vaihteittain 1950-luvulta rakentunut Katriinan sairaala siihen liittyvine asuinrakennuksineen. Vaikka tämä alueen rakennettu ydin on muuttunut voimakkaasti viimeisten vuosikymmenten aikana, alueen suurmaisema on säilynyt lähes muuttumattomana. Tarkastelualue kuuluu valtakunnallisesti arvokkaaseen Vantaanjokilaakson maisema-alueeseen ja on Vantaan kulttuurimaisemaselvityksessä (2005) luettu Vantaan parhaiten säilyneisiin maaseudun kulttuurimaisemiin.

Vantaanjokilaakso on ollut viljelykäytössä yli 300 vuotta ja alueen viljelymaisemat lukeutuvat Vantaan vanhimpiin. Vanhat kantatallot on sijoitettu viljelyalanteiden väliselle harjanteelle tai sen rinteeseen.

Ilmasto-olot Katrinebergin kartanon ympäristössä ovat Vantaan suotuisimpia viljelyyn ja Getbackan talon ympäristössä onkin myös kivikautisen asuinpaikan muinaisjäännöksiä.

Vantaanjokilaakson laajojen viljelymaisemien ketjuun muodostaa katkoskohdan tarkastelualueen eteläosassa joen rantaan 1950-luvulla rakennetut mökit ja niiden pihapiireihin kasvaneet kookkaat puut. Ne katkaisevat näkymän pitkin jokilaaksoa, mutta vuosikymmenten saatossa tapahtuneen muutoksen voi katsoa nyt muodostavan osan maiseman kerroksellista rakennetta.

Kartanon puukujanne vuonna 1903. Oikealla näkyy vanhan navettarakennuksen hahmo. VKM.

Kartanon työntekijöitä 1930-luvulla kartanon eteläpuolella sijaitsevassa terassipuutarhassa. VKM.

Katrinebergin kartano, todennäköisesti 1920-luvulla.
Signe Brander. MV.

Signe Brander

Katinka

Kartanon työväki asui vaatimattomammissa asuinrakennuksissa kartanon läheisyydessä. Kartanon työväkeä 1930-luvulla. VKM.

Kartano toimi 1900-luvun alkuvuosina karjatilana ja siellä kasvatettiin myös hevosia. Kuva 1930-luvulta. VKM.

Jokimaisema oli 1930-luvulla nykyistä avoimempi. VKM.

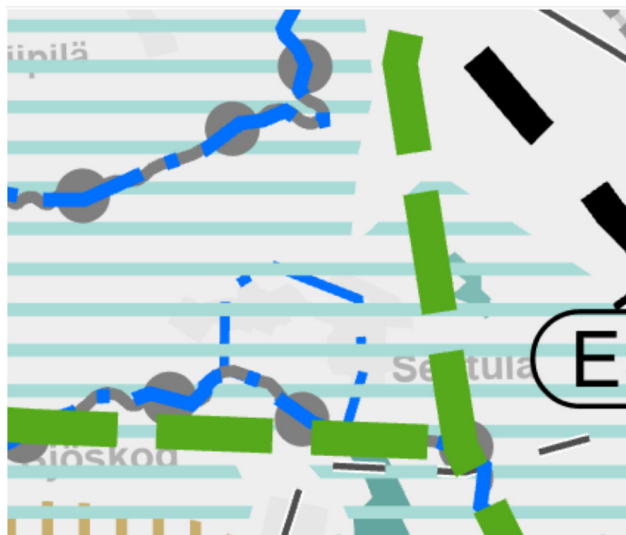

Katriinankoti, sittemmin Katriinan sairaala, sijoitettiin maalaismaisemaan 1950-luvun lopussa. VKM.

Katriinan sairaalan ympäristö 1980-luvun alussa. Sairaalan laajennus on valmistunut, samoin työntekijöiden rivitalot. Rakennetun alueen reunaa ei vielä ole maisemoitu istutuksin. VKM.

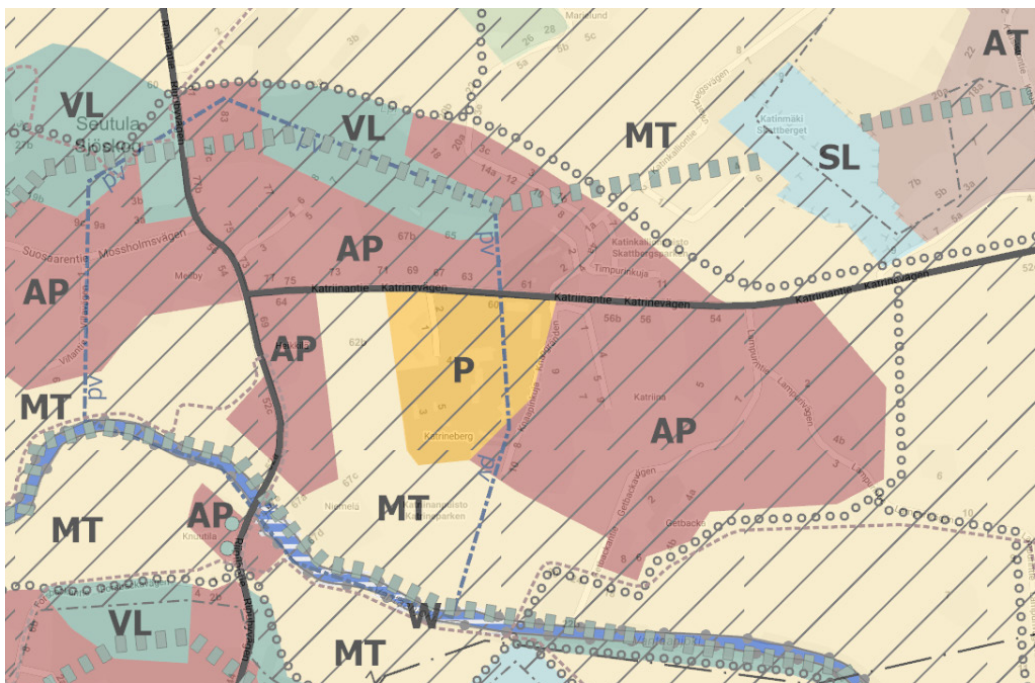
Riipiläntien ja Katriinantien risteys toimi pitkään alueen keskuspaikkana. Vasemmalla VPK:n letkuvarasto (purettu) ja Eklundin kauppa, jonka liiketoiminta päättyi 1990-luvulla. VKM.

Ote maakuntakaavasta. Maakunnallinen viheryhteystarve kulkee tarkastelualueen halki.

Ote Vantaan yleiskaavasta 2020.

Tarkastelualueella voimassa olevat asemakaavat. Katriinantien eteläpuolella asemakaava 330100 (1979), koillisessa pientaloasemakaava 330300 (1991) ja vastaanottokodin ympäristössä kaavamuutos 001969 (2008).

2.2. KATRINEBERGIN YMPÄRISTÖ TÄNÄÄN

Kaavoitustilanne

Maakuntakaava

Maakuntakaavassa (Uusimaa-kaava 2050) tarkastelualue on merkitty kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeäksi alueeksi (vaaleansininen raidoitus), ja se lukeutuu kokonaisuudessaan valtakunnallisesti merkittävään maisema-alueeseen Vantaanjokilaakson viljelymaisema sekä rajaukseltaan laajempaan maakunnallisesti arvokkaaseen kulttuuriympäristöön Vantaanjokilaakson maisema-alue.

Vantaanjoki on varustettu merkinnällä ”vedenhankinnan kannalta arvokas pintavesialue” sekä Natura-alueen merkinnällä. Tarkastelualueen poikki pohjois- eteläsuunnassa on merkitty viheryhteystarve (Luukki-Seutula-Metsäkylä), joka ei kuitenkaan osoita yhteyden tarkkaa sijaintia. Seutulan pohjavesialue ulottuu osin tarkastelualueelle.

Yleiskaava

Yleiskaavassa 2020 tarkastelualue koostuu palveluiden (P) alueesta, jolla sairaala ja kartano sijaitsevat. Katriinantien etelä- ja pohjoispuolelle on osoitettu pientalovaltaista asuinalue (AP). Tarkastelualueella ympäröivät peltoalat on varustettu merkinnällä MT, maatalousvaltainen alue.

Alueelle on merkitty lisäksi ohjeellisia ulkoilureittejä sekä ekologiset viheryhteydet itä-länsi-suunnassa tarkastelualueen pohjoisosaan sekä Vantaanjoen myötäisesti. Koko tarkastelualue on merkitty vinoviivarasterilla, joka merkitsee maakuntakaavassa osoitettuja valtakunnallisesti ja kulttuurihistoriallisesti merkittäviä maisema-alueita. Kulttuurihistorialliset arvot on kuvattu tarkemmin yleiskaavan oikeusvaikutteisella liitekartalla.

Asemakaavoitus

Tarkastelualueella on voimassa kolme asemakaavaa. Suurin osa kehityskuvan tarkastelualueesta on asemakaavoittamatonta.

Asemakaavoista vanhin (330100, 1979) käsittää alueen Katriinantien eteläpuolella: siinä kartanon, sairaalan, koulun ja päiväkodin käsittävä korttelialue on varustettu yleisten rakennusten merkinnöillä Y, YS ja YO. Alueen itäosassa on asuntorakennusten (A) korttelialue. Maa-ala kartanon ja Vantaanjoen välillä on varattu puistoksi (VP). Asemakaavalla suojeltiin kartanorakennus, aitta sekä navetta.

Katriinantien pohjoispuolelle laadittiin vuonna 1991 asemakaava 330300 pientalojen rakentamiseksi sairaalahenkilökunnan tarpeisiin.

Vuonna 2008 laadittiin asemakaava 001969 Tammirinteen vastaanottokodin laajentamiseksi. Tähän asemakaavaan kuuluu myös vastaanottokodin länsipuolella sijaitseva kolmiomainen Tammirin-

teenpuisto. Vastaanottokodin vanha osa suojeltiin asemakaavassa merkinnällä sr.

Maisema- ja kaupunkikuva

Katrinebergin tarkastelualue sisältyy kokonaisuudessaan valtakunnallisesti arvokkaaseen maisema-alueeseen ”Vantaanjokilaakson viljelymaisema” sekä rajaukseltaan hieman laajempaan maakunnallisesti arvokkaaseen ”Vantaanjoen maisema-alue”-kokonaisuuteen. Näiden alueiden erityispiirteinä on jokilaakson kumpuileva, yhtenäisenä säilynyt kulttuurimaisema. Ote Vantaanjokilaakson maisema-alueen arvioinnista:

”Vantaanjokilaakso edustaa eteläisen Suomen pitkän kartano- ja viljelyhistorian synnyttämiä maatalousmaisemia. Alueen perinteinen viljelymaisema on säilynyt pääkaupunkiseudun kasvun paineessa hyvin. Se muodostaa arvokkaan maaseutumaisen elinkeinomaisemakokonaisuuden keskelle urbaania ympäristöä.”

Vantaan yleiskaava 2020:ssa tarkastelualueen länsiosa kuuluu kulttuurihistoriallisesti ja maisemakuvallisesti erityisen arvokkaaseen kylämaisemaan, johon lukeutuu Seutulan kylän ydinosat. Muu osa tarkastelualueesta on merkitty yleiskaavassa maisemallisesti arvokkaaksi alueeksi, jonka rajaus noudattaa pääpiirteissään maakunnallisesti arvokkaaksi todettua maisema-alueita.

- Laaja peltoaukea
- Puustoinen alue (katkaisee näkymän)
- Keskeiset näkymälinjat

Katrinebergin alueen maisemarakenne. Vantaanjokilaakson viljelymaiseman arvo perustuu suurien viljelyalojen muodostamaan aukeiden tilojen ketjuun. Katrinebergin kohdalla sen katkaisee 1950-luvulla joen rantaan rakennettu kesämaja-alue, jonka puusto estää näkymien jatkumisen.

Luontoarvot Katrinebergin kehityskuvan tarkastelualueella

Kartalla esitetty alueen tämän hetkiset todetut luontoarvot.
Aineisto perustuu Vantaan karttapalvelun tietoihin <https://kartta.vantaa.fi/>

Lahokaviosammaleen ydinalueet

Katrinebergin tarkastelualueen pohjoisosassa Aurinkomäeksi kutsutulla alueella ja Katinmäellä on todettu olevan lahokaviosammaleen ydinaluetta.

Katrinebergin kartanopuiston arvopuut

Katrinebergin kartanopuistossa on useita puita, jotka on määritelty arvopuiksi. Puiden iät on noin 50-100v ja lajeiltaan ne ovat mm. tammia, lehtikuusia, lehmuksia ja vaahteroita. Puilla on arvoja sekä yksittäispuina että puuryhminä.

Katriinan sairaalan kalliokedot

Kallioketo 1: Pääosin ohuen maaperän peittämä laakea kalliialue, villiintynyt ja luonnontilaisen tuntuinen, kulttuurivaikutus heikohko.

Kallioketo 2: Laajojen avokallioiden luonnehtima korkea kalliokumpare. Silokalliota ja jyrkkä, matala törmä. Kasvillisuus vahvasti kulttuurivaikutteista.

Pohjois-eteläsuuntainen paikallinen ekologinen yhteys

Puustoisien metsäverkoston ekologinen yhteys, joka yhdistää Aurinkomäen metsäiset alueet Katrinebergin kartanopuistoon ja edelleen Sotilaskorppeen asti.

Metsäinen ekologinen runkoyhteys (Vantaan yleiskaava 2020)

Paikallisesti tärkeä luontoarvoalueita yhdistävä itä-länsisuuntainen ekologinen yhteys: Tapolan niityt (LUO) – Seutulan jalopuumetsä (SL) – Katinmäki (SL) – Hanskallion metsäalue

Maakunnallisesti arvokas linnustoalue

Seutulan pellot (4,82 km²) on merkittävä keväinen levähdysalue työtyöhyypälle (470–700) ja pesimäalue peltosirkulle (15–30). Kuovi on myös tärkeä osa pesimälinnustoa (3–6).

Vantaanjoki Natura 2000 -kohteena

Vantaanjoki on määritelty maakunnalliseksi ja paikalliseksi ekologiseksi yhteydeksi sekä Natura 2000-verkoston alueeksi. Yhtenä perusteena Natura-alueen perustamiselle on joessa esiintyvä luontodirektiivin simpukkalaji vuolejokisimpukka (*Unio crassus*). Myös luontodirektiivin lajeista saukkoa (*Lutra lutra*) esiintyy säännöllisesti Vantaanjoen pääuomassa.

Siniverkosto Niityverkosto Puustoinen metsäverkosto

Kulttuurihistorialliset arvot, rakennussuojelukohteet

Asemakaavalla on suojeltu Katrinebergin kartano, sen aittarakennus sekä navetta. Myös Tammirinteen vastaanottokodin vanhempi rakennus on suojeltu kaavassa merkinnällä sr. Alueella on useita kaupunginmuseon inventoimia rakennuksia, jotka on todettu kulttuurihistoriallisesti arvokkaiksi. Ne on esitetty karttakaaviossa sivulla 16. Katrinebergin kartanon puutarha on todettu arvokkaaksi puutarhahistorialliseen inventointiin perustuen. Tarkastelualueella on lisäksi kiinteitä muinaisjään-
nöksiä aina kivikaudelta asti.

Katriinantie ja Riipiläntie teiden risteyksestä pohjoiseen ovat historiallisia tielinjauksia, joiden historia ulottuu ainakin 1700-luvulle asti.

Seutulan kylä (tarkastelualueen länsipuolella) on merkitty yleiskaavassa kyläkuvallisesti arvokkaaksi alueeksi. Tarkastelualue puolestaan on merkitty kulttuurihistoriallisesti merkittäväksi maisema-alueeksi.

Viheralueet ja luontoarvot

Katrinebergin kehityskuvan tarkastelualue koostuu Vantaanjokilaaksoon sijoittuvista pelloista sekä metsäiselle harjanteelle sijoittuvasta pientalo-asutuksesta. Harjanteen huippuja alueella ovat Katinmäen luonnonsuojelualue sekä Tammirinteen puistoon niveltävä metsäinen virkistysalue, jota

tässä selvityksessä kutsutaan Aurinkomäeksi vanhan Solbacka-nimisen kiinteistön mukaan. Katriinantien pohjoispuolella sijaitsevan pientaloalueen reunassa on pieni Katinkallionpuisto ja Katrinebergin kartanon eteläpuolinen peltoala on asemakaavassa merkitty Katriinanpuistoksi, joka ulottuu Vantaanjokeen asti.

Natura 2000-alue

Vantaanjoen Natura-alueeseen kuuluu joen pääuoma 59 kilometrin matkalta, johon sisältyy koko jokiosuus Vantaan alueella. Vantaanjoessa elää kaksi unionin tiukasti suojelemaa lajia: saukko ja vuollejokisimpukka.

Lahokaviosammal

Yleiskaava 2020:n valmistelun yhteydessä Vantaan kaupunki teetti selvityksen ja suojelusuunnitelman lahokaviosammalten huomioimiseksi kaavoituksessa ja lajin suotuisan suojelutason säilymisen varmistamiseksi (Manninen & Nieminen 2020) Lahokaviosammalkartoitus tehtiin myös suojelualueilta sekä suojeltaviksi suunnitelluilta ja luo-kaavamerkinnän alueilta, joilta oli aikaisemmin vain vähän tietoja. Katrinebergin alueella todetut lahokaviosammalten ydinalueet sijaitsevat yleiskaavassa Aurinkomäen virkistysalueeksi (VL) ja Katinmäen luonnonsuojelualueeksi (SL) merkityillä aloilla.

Liito-orava

Katinmäen luonnonsuojelualueen länsiosassa sijaitseva alue on todettu liito-oravalle hyvin soveltuvaksi elinympäristöksi (Ramboll 2018).

Linnusto

Tarkastelualueen itäosa lukeutuu maakunnallisesti arvokkaaseen linnustoalueeseen (Ellermaa, M. & Tringa 2011) Seutulan pellot, joka on merkittävä kevätlävähäalue työtyttöhyypälle ja pesimäalue peltosirkulle. Kuovi on myös tärkeä osa pesimälinnustoa.

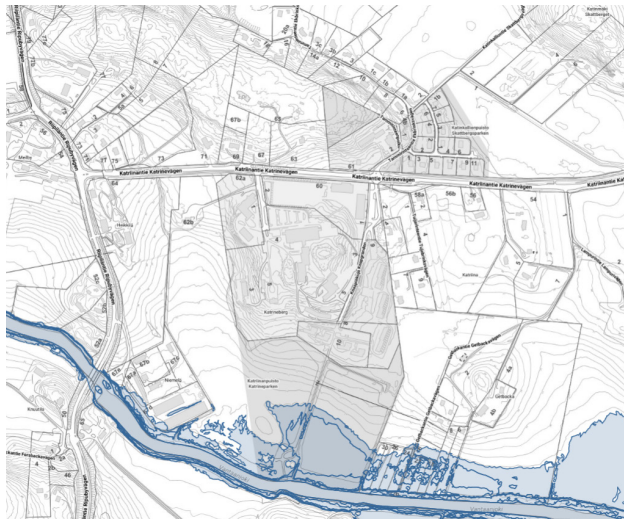
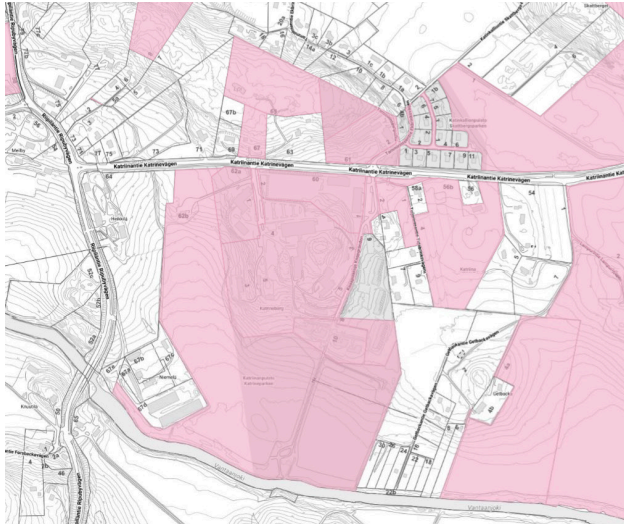
Lepakot

Vuonna 2002 valmistuneen koko kaupungin kattavan lepakkokartoituksen perusteella Seutula lukeutuu Vantaan parhaimpiin lepakkoalueisiin. Alueella on tehtävä tarkempi lepakkoselvitys asemakaavoitusprosessin yhteydessä.

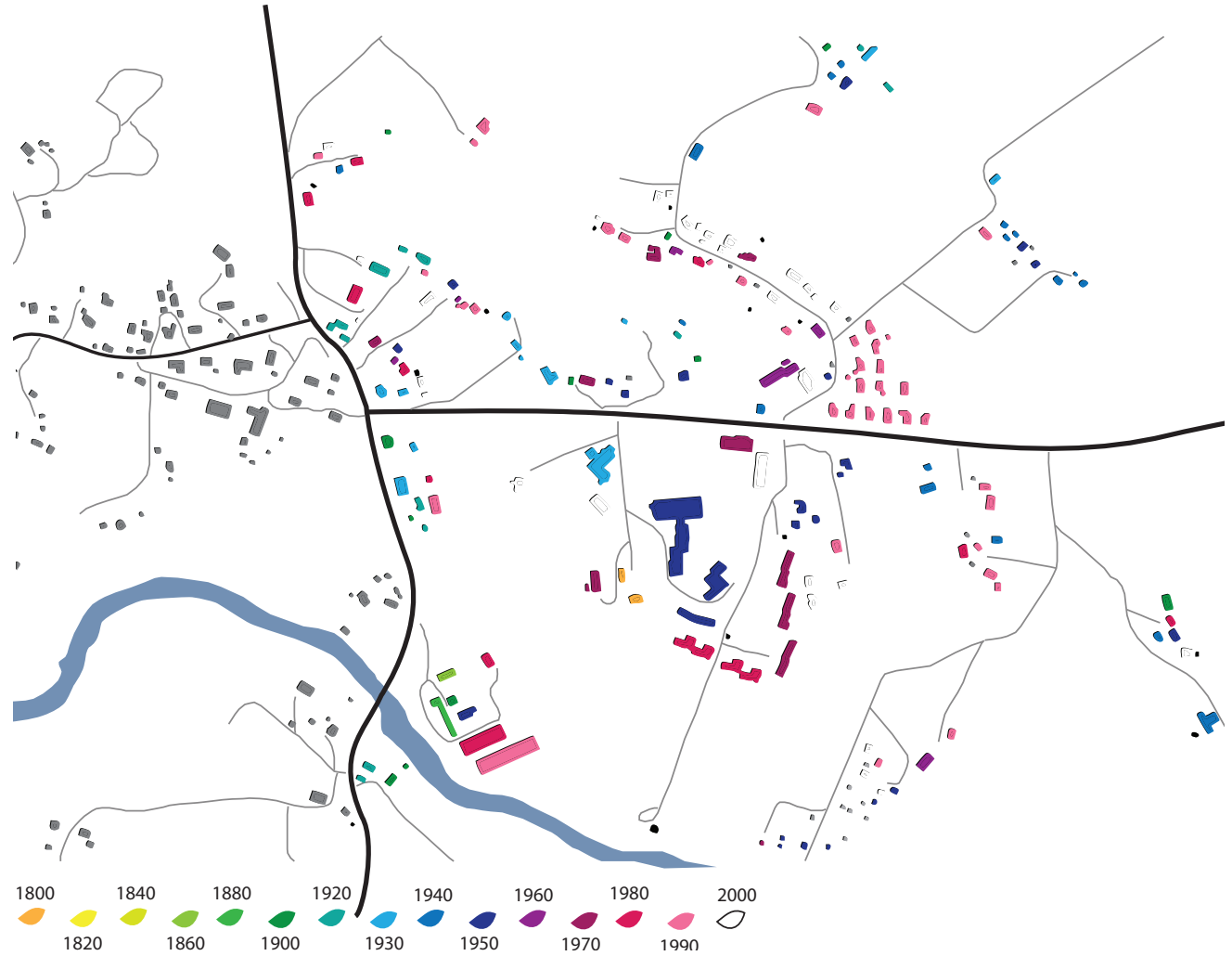
Ketoalueet

Katrinebergin kartanon navetan ja Seutulan päiväkodin väliin on merkitty Katriinan sairaalan kallioketo 1 ja sairaalan itäpuolella sijaitsevalle kumpareelle kallioketo 2. Lisäksi Getbackantien pohjoisosa on merkitty ketomaiseksi tienpientareeksi, joka käsittää edustavan näytteen Seutulan vanhojen tienpientareiden lajistosta.

Yllä: Kaupungin maanomistus alueella.
Alla: Tulvariskialue 20 vuoden välein toistuvalla tulvalla. Maastonmuodoista johtuen tulva-alueen laajuus ei olennaisesti muutu harvemmin toistuvissa voimakkaammissa tulvatilanteissa.

Alueen rakennuskannan rakennusvuodet. Vanhempi rakennuskanta sijoittuu lähemmäs vanhaa Seutulan kylän keskusta lännessä.

Maanomistus

Kaupungilla on alueella huomattava maaomaisuus. Helsingin maalaiskunta hankki Katrinebergin kartanon 1940-luvun lopulla, ja kartanon mukana maalaiskunnan omistukseen siirtyi laajoja maaomistuksia alueella.

Liikenne ja tieverkko

Katriinantie on ELY-keskuksen omistuksessa oleva tie, jonka keskiarkeiliikennemäärä vuonna 2021 oli 1770 ajon/arkivuorokausi. Raskaiden ajoneuvojen osuus tiellä em. vuonna oli 13 %.

Katriinantiellä kulkee neljä joukkoliikenteen linjaa. Niillä pääsee Kivistöön, Tikkurilaan, Aviapolikseen Riipilään, Kesäkylään, Reunaan ja Tapolaan.

Katriinantien eteläpuolella kulkee pääpyöräreitti II, joka on merkittäviä toimintoja yhdistävä reitti ja muodostaa muiden pääpyöräreittien kanssa yhtenäisen verkoston. Pääpyöräreitti II jatkuu Riipiläntien itäpuolella Katriinantiestä etelään.

Rakennuskanta

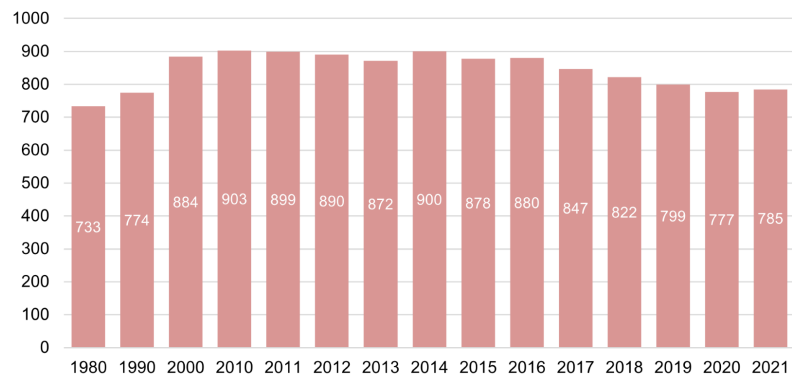
Alueen rakennuskanta on hyvin eri ikäistä. Vanhinta kerrostumaa edustavat Katrinebergin kartano aittarakennuksineen. Kartano on rakennettu 1700- ja 1800-luvun taitteessa, aittarakennus 1830-luvulla. Erityisesti Seutulan kyläkeskuksessa, tarkastelualueen itäpuolella, on säilynyt useita vanhoja maatala- ja asuinrakennuksia 1800-luvun loppupuolelta, 1900-luvun taitteesta ja 1900-luvun alkupuolelta. Nämä rakennukset ovat ryhmittyneet osaksi vanhoja pihapiirejä tai alueen pääteiden varrelle. Seutulan VPK:n rakennus 1920-luvulta on esimerkki alueelle tärkeästä kokoontumisrakennuksesta.

Katriinan sairaala laajennusosineen sekä Tammirinteen vastaanottokoti edustavat uudempaa, modernia 1950-1970-lukujen hyvinvointiarkkitehtuuria. Samoin 1970-luvun Seutulan koulu ja päiväkotikertovat kunnallisten palveluiden ulottumisesta Seutulan kylään asti. Sairaalan henkilökunnalle rakennettiin asuntoja sairaalan läheisyyteen useassa vaiheessa 1950- 1990-luvulla ja ne muodostavat oman, modernin kerroksensa tarkastelualueen rakennuskannan. 2000-luvulla alueelle on rakennettu yksittäisiä, vanhaa yhdyskuntarakennetta täydentäviä rakennuksia. Alueen rakennuskannan historia ja arvot on tarkemmin esitelty alueen kulttuuriympäristöselvityksessä.

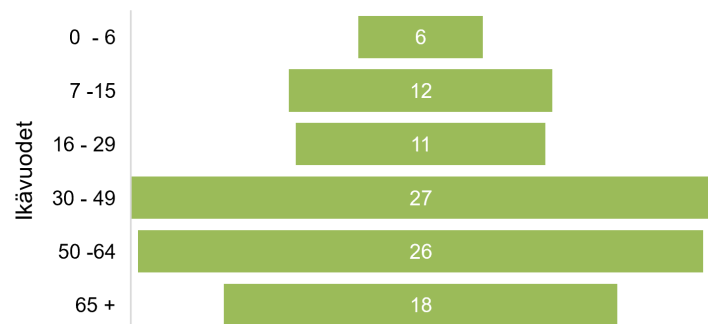
Tulvariskit

Oheisella kartalla esitetään alueen 20 vuoden välein toistuva tulva-alue. Tulva-alue ei merkittävästi kasva suuremmissa tulvissa jokilaakson melko jyrkästi nousevan maaston ansiosta.

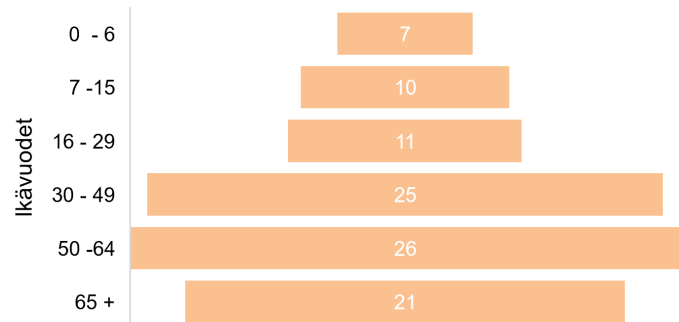
Seutula väkiluku. Lähde: Tilastokeskus

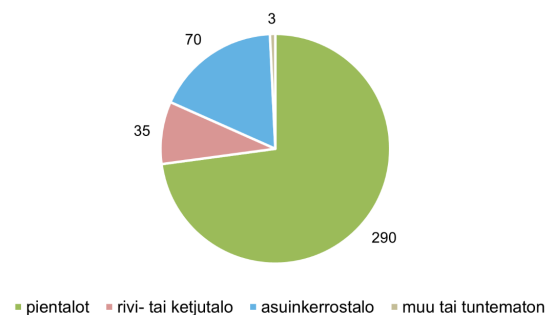
Ikärakenne v. 2021, % väkiluvusta
Lähde: Tilastokeskus

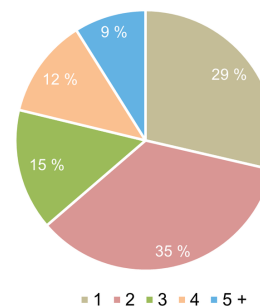
Ikärakenne v. 2026, % väkiluvusta
Lähde: Vantaan väestöennuste 2022

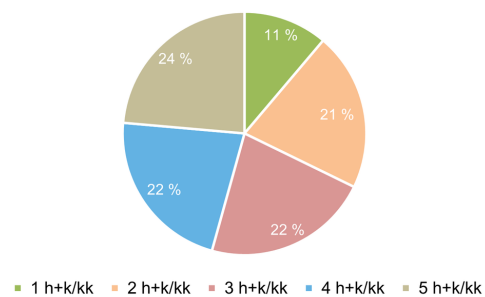
Asunnot talotyyppin mukaan, v. 2021
Lähde: Tilastokeskus

Asuntokuntarakenne, henkilöluku, %, v. 2021
Lähde: Tilastokeskus

Asuntokanta huoneistotyyppin mukaan,
huoneluku, %, v. 2021
Lähde: Tilastokeskus

2.3. TOIMINNALLINEN YMPÄRISTÖ

Väestö

Vuonna 2021 koko Seutulan alueella asui 785 asukasta. Väestönmuutokset ovat olleet maltillisia viime vuosina. Vantaan väestöennusteessa (2022) ikäihmisten määrä alueella kasvaa. Perherakenne on pysynyt alueella samankaltaisena vuosien saatossa. Vuonna 2021 perheen keskikoko oli 2,8 henkilöä.

Työpaikat

Seutulan alueella työpaikkoja oli vuonna 2020 kaikilla toimialoilla yhteensä 390. Seudun suurin työpaikka on Katriinan sairaala yli 200 työpaikallaan.

Työpaikkoja Seutulassa on seuraavilla toimialoilla: Maa-, metsä- ja kalatalous (9), Teollisuus (1), Rakentaminen (25), Tukku- ja vähittäiskauppa (8), Kuljetus ja varastointi (10), Majoitus- ja ravitsemistoiminta (1), Informaatio ja viestintä (1), Rahoitus- ja vakuutustoiminta (1), Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta (3), Julkinen hallinto ja maanpuolustus; pakollinen sosiaalivakuutus (1), Koulutus (10), Terveys- ja sosiaalipalvelut (314), Taiteet, viihde ja virkistys (1) ja Muu palvelutoiminta (5). Työpaikat ovat alueella vähentyneet toimialoista merkittävimmin majoitus- ja ravitsemistoinnassa, koulutuksessa sekä terveys- ja sosiaalipalveluissa. (Tilastokeskus, 2022.)

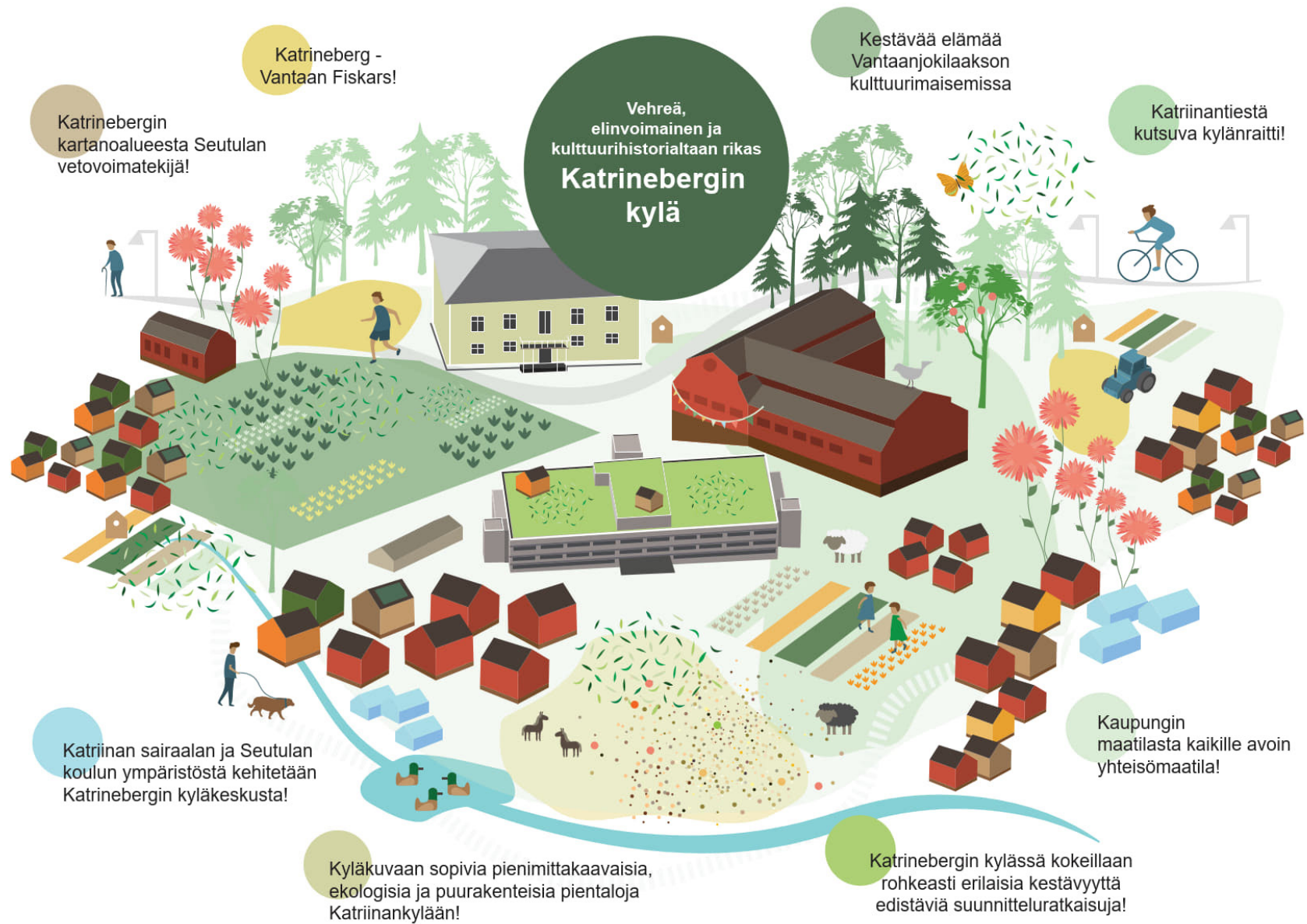
Asuminen

Vuonna 2021 Seutulan alueella asuntokuntia oli yhteensä 325 ja asuntokunnan keskikoko oli 2,4. Asuntoja vuonna 2021 oli yhteensä 394. Seutulan alueella vuonna 2019 asuntojen keskikoko oli 89 m²/asunto ja asumisväljyys 42,1 m²/asukas.

Palvelut

Seutulan alueella tällä hetkellä toimii Katriinan sairaala, Seutulan päiväkotit, Seutulan koulu sekä lasten ja nuorten Tammirinteen vastaanottokoti. Katrinebergin kartano on Vantaan kaupungin asukastila ja kansalaistoiminnan keskus.

Urheilu- ja ulkoilupalveluja alueella edustavat Seutulan nurmikenttä, koulun leikkipiha ja hiekkakenttä sekä Katriinanpuiston ja läheiset pellot kiertävä hiihtolatu. Lähialueen kaupallisia palveluita ovat Katriinan sairaalan kahvila sekä lännempänä, Seutulan kylässä sijaitseva pizzeria.

3. KATRINEBERGIN KEHITTÄMISEN TAVOITTEET

Kehittämisen tavoite: elinvoimainen Katrineberg

Katrinebergin kehityskuvassa esitettyjen toimenpiteiden yhtenä keskeisenä tavoitteena on mahdollistaa alueen lähipalveluiden tukeminen. Palveluiden syntyminen näkökulmasta keskeistä on riittävän asiakaspohjan turvaaminen alueella. Näin olen kehityskuvassa tutkitaan pientaloihin perustuvan täydennysrakentamisen mahdollisuuksia sekä keinoja Katrinebergin vetovoiman, virkistysmahdollisuuksien ja toiminnallisen monipuolisuuden lisäämiseksi. Tavoitteena on, että vihreä ja kulttuurihistoriallisesti kiinnostava Katrineberg houkuttelee vierailijoita ympäri pääkaupunkiseutua ja voi toimia kiinnostavana tutustumiskohteena myös kansainvälisille vieraille lentokentän läheisen sijaintinsa ansiosta.

Alueen kehittäminen toteuttaa sekä kaupunkistrategian että resurssiviisauden tiekartan tavoitteita. Uudis- ja täydennysrakentaminen alueelle sopeutetaan historiallisesti arvokkaaseen ympäristöön. Rakentamisessa painotetaan ilmastokestävyyttä ja alueen viherrakenne vahvistaa luonnon monimuotoisuutta alueella. Asumisen konsepteissa hyödynnetään Yhteisöllisyyttä edistävät ikäystävälliset kylät -hankkeen puitteissa tuotettuja taustatietoja ja tavoitteita.

Katrinebergin kehityskuva toteuttaa seuraavia kaupunkistrategian kirjauksia:

- Kehitetään Vantaata vetovoimaisena asumisen kaupunkina.
- Resurssiviisas ja hiilineutraali Vantaa; purkumateriaalin ja vanhojen rakennusten/rakennusosien hyödyntäminen
- Luonnon monimuotoisuuden säilyttäminen ja vahvistaminen
- Strategiateema: Hyvinvointia rakentava Vantaa
- Kaikkien kaupunkilaisten hyvinvointi on kyettävä turvamaan huomioiden eri ikäryhmien vaihtelevat tarpeet. On myös tärkeää huomioida kaupunkilaisten turvallisuus.
- Osana pientalo-ohjelmaa: kehitetään kulttuurimaisemaan ja arvokkaaseen kyläkuvaan sopivaa, kestävää pientaloasumista.

Kehityskuva tukee myös kaupunkistrategian tavoitetta edistää pientaloasuntojen rakentamista:

”Tarkoitus on asemakaavoituksen kautta luoda uusia monimuotoisia pientaloasumisen vaihtoehtoja ja edistää myös nykyisten pientaloalueiden viihtyisää täydennysrakentamista yleiskaavan määrittämän reunaehdoin. Vantaa on jo pientalojen suurkaupunki, mikä nostetaan laajemmin tunnetuksi vetovoimatekijäksi.”

Katrinebergin kehityskuva toteuttaa Vantaan resurssiviisauden tiekartan tavoitteita monelta eri osin, mm. edistämällä vähähiilistä rakentamista ja rakentamisen kiertotaloutta sekä vahvistamalla luonnon monimuotoisuutta osana kestävää asuinympäristöä. Tavoitteet sekä tavoitteiden tarkennukset Katrinebergin kehityskuvan alueella on esitelty alaluvussa 4.5. Kestävä Katrineberg.

Palvelut ja tapahtumat

Katriinan sairaalan toiminta alueella tulee päätty-
mään, kun toiminnot keskitetään Peijaksen sairaalaan sen laajennuksen valmistuttua.

Vantaan palveluverkkosuunnitelma 2022-2031:n mukaisesti varhaiskasvatus ja perusopetus Katrinebergin alueella tulee säilymään jatkossakin. Katrinebergin kehityskuvan mukaisella asukasmäärän lisäämisellä voidaan tukea varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluiden säilymistä alueella myös pidemmällä aikavälillä. Nykyiset päiväkotit ja koulurakennukset ovat elinkaarensa päässä ja erityisesti koulun sijainti Katriinantien varressa ei ole nykynormien mukainen. Toimintojen sijoittamista tutkitaan alueen olemassa olevaan rakennuskantaan, kuten sairaalarakennuksiin tai etsitään alueelta paikka uudisrakennukselle. Piha-alueet järjestetään koulun uuden sijainnin yhteyteen, koulun kentän uutta sijaintia tutkitaan myös peltoaukean puolelle jokilaakson maisemaan.

Kyläkeskusta ympäröivä toiminnallinen ja kulttuuri-historiallinen ympäristö

① Katrinebergin kartano	⑦ Seutulan koski ja Riipiläntien silta
② Katriinan sairaalan rakennukset	⑧ Katriinantien ja Riipiläntien risteys
③ Tamminrinteen vastaanottokoti	⑨ Kuningstedtin koulu
④ Seutulan VPK	⑩ Seutulan kappeli
⑤ Katriinanpuisto	⑪ Kuningstedtin kartano
⑥ Vantaanjoen rannan toiminnot: uusi ulkoilureitti, sauna ja ylikulkusilta	⑫ Kuningstedtin koski
	⑬ Linnan kartano

- Kaupunkikuvallisesti merkittävä julkisluonteinen rakennus
- Julkinen vihreä ulkotila
- Kehitettävä historiallinen risteys
- Katrinebergin kehitettävä kyläkeskus, palvelukeskittymä
- Kartanoalue, kehitettävä historiallisten arvojen lähtökohdista
- Kyläkeskus, alueen palvelukeskittymä
- Knaapinkujan kehitettävät asuinkorttelit
- Koulukorttelit, kehitetään asuinkäyttöön koulun uuden sijainnin löytyessä
- Katriinankylän uudisrakentaminen
- Itäinen Katriinankylä, yleiskaavan mukainen raja
- Olevat asuintontit, täydennysrakentamisen tutkiminen
- Kehitettävä yhteys
- Katriinantien kyläraitti
- Katrinebergin ulkoilureitti, linjausluonnos
- Kartanon palautettava puukujanne

Yhteisöllisyyttä edistävät ikäystävälliset kylät -hankkeessa toteutettujen työpajojen ja verkkokyselyn pohjalta kootut ikäystävällisen asumisen tavoitteet.

Asuminen

Kotona asuminen on mieleisintä elämän loppuun asti

Pariskunnat ja elämäkumppanit haluavat asua yhdessä riippumatta siitä, tarvitseeko toinen enemmän tai vähemmän hoitoa tai palveluita

Ikäihmiset mukaan suunnitteluun

Mitä ikäystävälliseen asumiseen voisi kuulua?

1. Asuinalue tarjoaa eri elämänvaiheisiin eri asumismuotoja
2. Kotona asuminen on mieluisinta elämän loppuun asti
3. Esteettömyys ykkösenä sekä asunnoissa että ulkona kaduilla ja pihoilla
4. Rauhallinen ympäristö
5. Tarjolla on yhteisiä tiloja, joissa tavata muita
6. Pariskunnat saavat olla yhdessä

Palvelut

Proaktiivisuus: toimintakyvyn ja liikkumisen ylläpito

Osallisuuden ja vahvuuksien tukeminen

Tunnustetaan ihmisen arvo

Mitkä seuraavista ovat lähipalveluita, joiden pitäisi löytyä n. 500 metrin etäisyydeltä?

1. Ruokakauppa
2. Julkisen liikenteen pysäkki
3. Apteekki
4. Ulkoilualue
5. Terveysasema
6. Aluekeskus jossa virikkeellistä toimintaa ja tapaa muita
7. Virkistysalue, puisto, istutuksia, lähiluontoa

Ympäristö

Vantaalla ja Keravalla asuvien yhteys luontoon on vahva riippumatta asuinpaikasta

Esteettömyys

Kestävä kehitys

Turvalliset tilat

Mitä ikäystävälliseen ympäristöön kuuluu?

1. Talvella liukkauden esto ja lumen ja sohjon poisto, jotta rollaattorilla ja pyörätuolilla pääsee liikkumaan
2. Riittävä valaistus kulkureiteille
3. Kulkuväylät ovat avoimia ja esteettömiä. Väylät myös pidetään esteettöminä
4. Reittien varrella on runsaasti levähdyspaikkoja: levennyksiä, kaiteita, penkkejä
5. Luonto on lähellä ja helposti saavutettavissa, metsää, kallioita, vettä

Lähikaupan sijoittumisen kannattavuutta alueelle tukisi merkittävästi noin 2000 asukkaan asiakaspohja lähialueilla. Kaupan sijoittumiseen vaikuttaa toki moninaiset syyt, kuten kaupan saavutettavuus muille, kuin lähialueen asukkaille tai sijoittuminen suhteessa liikennevirtoihin. Alueen matkailupotentiaalin hyödyntäminen voi tukea myös lähikaupan sijoittumista alueelle. Palveluiden osalta voidaankin puhua positiivisesta kiertestä, jossa palvelut tukevat muidenkin palveluiden hakeutumista alueelle. Näin ollen kehityskuvalla parannetaan myös kaupallisten palveluiden toimintaedellytyksiä Katrinebergin alueella. Kaupallisen palvelun sijoittumista tulee tutkia nykyiseen rakennuskantaan – esimerkiksi osaan sairaalarakennusta – tai tutkia paikkaa uudisrakennukselle sairaalan ja Katriinantien läheisyydestä.

Alueen ainutlaatuinen historiallinen ympäristö ja rakennuskanta sekä arvokas jokilaakson maisema tekevät alueesta kiinnostavan ja vetovoimaisen vierailukohteen koko läntisen ja keskisen Vantaan alueella. Erityisesti Katrinebergin kartanoa ympäröineen ja piharakennuksineen olisi mahdollista kehittää laajempaa yleisöä palvelemaan käyttöön esimerkiksi yritysten ja organisaatioiden kokous- ja vetäytymispaikaksi, kahvila-ravintolatilaksi tai tapahtuma- ja kulttuurikäyttöön. Samalla on huolehdittava alueen järjestöjen toimintatilojen riittävydestä.

Katrinebergin alueen laajat ulkotilat ja täydennysrakentamisen mahdollisuudet mahdollistavat

myös Fiskars-tyyppistä asumista ja työskentely- sekä pieniä kaupallisia tiloja yhdistävän käsityö- läis-, taide- ja harrastetoiminnan.

Alueen virkistysmahdollisuuksissa on paljon valjastamatonta potentiaalia: yhtenäisen ulkoilureitin toteuttaminen alueen ympäri Vantaan ulkoilureittien tavoitesuunnitelmaan pohjautuen mahdollistaisi Vantaanjokilaakson laajoista maisemista nauttimisen vuoden ympäri. Vantaanjokilaakson luonteeseen sopisi myös jokeen liittyvien toimintojen mahdollistaminen esimerkiksi pienellä laiturirakenteella tai vanhan pumppaamon paikalle mahdollistettavalla saunarakennuksella.

Asumisen mahdollisuuksia

Uusi asuinrakentaminen sijoittuu Katriinankylän vanhoille peltoalueille sekä Seutulan koulun löytäessä uuden sijainnin, vanhan koulun tontille Katriinantien varteen. Myös Knaapinkujan päässä sijaitsevien asuinkiinteistöjen kehittämistä on mahdollista tutkia. Rakentaminen on pientalovaltaista ja sovitetaan vanhan kylärakenteen materiaaleihin ja mittakaavaan, ja alueen suunnittelussa kiinnitetään erityistä huomiota alueen rajautumiseen Vantaanjoen suurmaisemaan. Rakentamisen periaatteista on kerrottu tarkemmin alaluvussa 4.5.

Myöhemmässä vaiheessa alueella tutkitaan myös tonttikohtaisen täydennysrakentamisen mahdollisuuksia sekä yleiskaavan rajauksen mukaista,

Itäisen Katriinankylän pientalorakentamisen mahdollisuuksia.

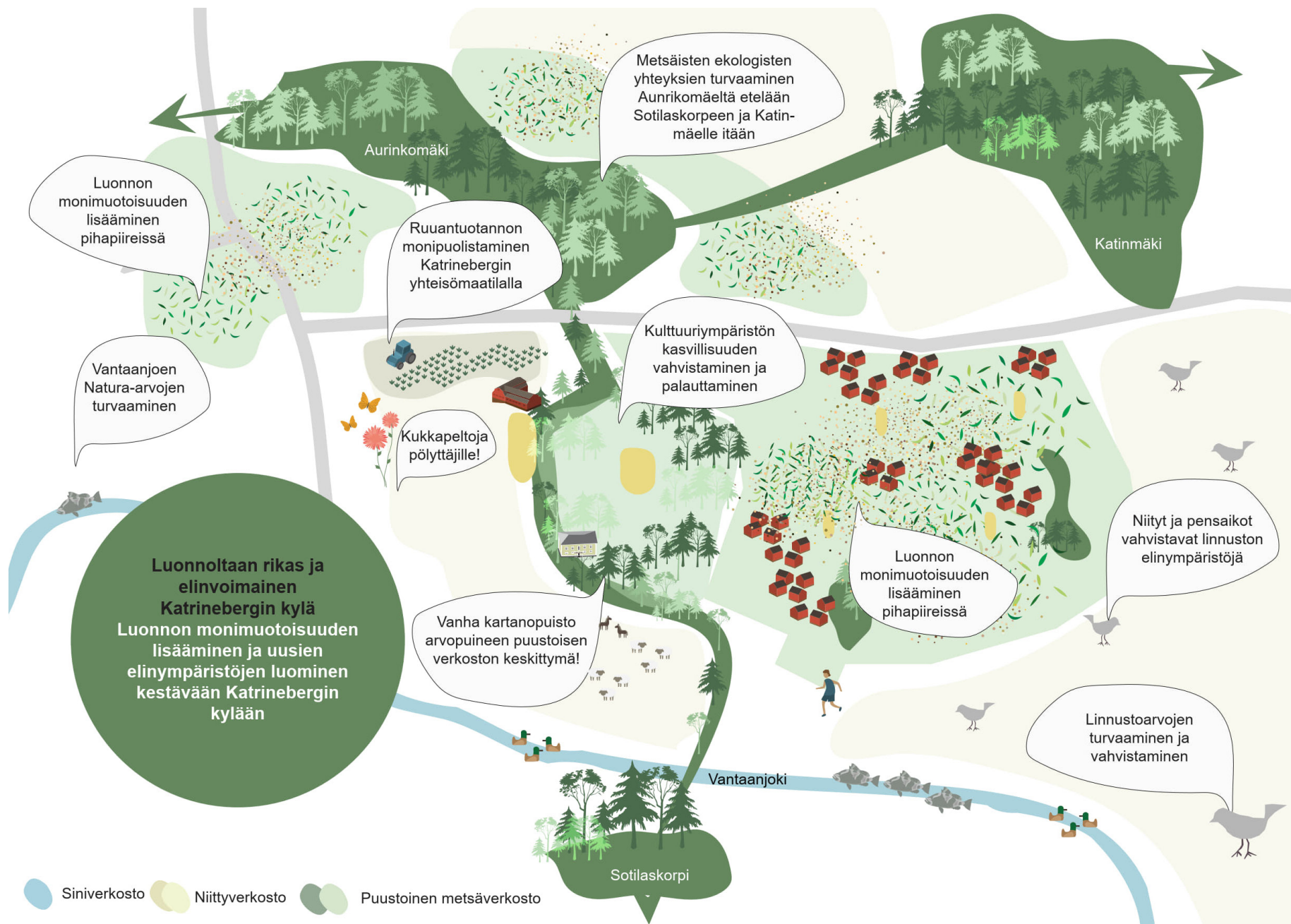
Seutulalaisten asumisurat alueella ovat pitkiä: alueella viihdytään ja alueen sosiaalinen verkosto on tiivis. Uusia alueita suunnitellessa tutkitaan myös asumisen konsepteja, jotka mahdollistaisivat ikääntyneiden itsenäisen asumisen – kuitenkin ilman oman pientalon aiheuttamia kunnostustarpeita tai lumitöitä.

Kehityskuvaprosessin rinnalla on edennyt Yhteisöllisyyttä edistävät ikäystävälliset kylät -hanke, jossa on kartoitettu ikäihmisille asuinympäristössä tärkeitä tekijöitä. Keskeisiä tekijöitä on esitetty vierisellä sivulla ja hankkeen loppuraporttina keväällä 2023 tuotetaan nk. työkalupakki, jossa esitetään ratkaisuja keskeisten tavoitteiden toteuttamiseksi asuinympäristössä. Nämä tekijät on mahdollista huomioida myös Katrinebergin alueen suunnittelussa. Hankkeen keskeinen havainto oli, muiden tekijöiden ohella, että ikäihmisiä palveleva, kuten esteetön, turvallinen ja viihtyisä, ympäristö palvelee kaiken ikäisiä ympäristön käyttäjiä.

Kutsuva kylänraitti - turvallinen liikkuminen

Katriinan sairaalan toiminta on taannut alueelle asukasmäärään suhteutettuna hyvät julkisen liikenteen yhteydet. Asukasmäärän lisäämisellä pyritään

säilyttämään hyvä julkisen liikenteen palvelutaso alueella myös sairaalatoiminnan päättyessä.

Raskas liikenne vähentyy Katriinantieltä, kun maantie 152:n jatke, eli niin kutsuttu Kehä IV, toteutuu. MAL 2019 -suunnitelman mukaan Kehä IV:n suunnitteluvalmiutta edistetään vuoteen 2030 mennessä ja se voidaan toteuttaa vaiheittain maankäytön niin edellyttäessä. Hankkeen toteuttaminen ei ole Väyläviraston tai Uudenmaan ELY-keskuksen liikenne ja infrastruktuuri -vastualueen toteuttamishajelmissa.

Katriinantietä on kuitenkin mahdollista kehittää ennen kehä IV -hankkeen etenemistä. Asemakaavituksen yhteydessä valtion tie muutetaan kyläraitin tyyppiseksi kaduksi.

Kestävä Katrineberg

Kehityskuvassa Katrinebergin kylästä tavoitellaan luonteeltaan elinvoimaista ja monimuotoisesti kestävä elämäntavan mahdollistavaa yhteisöllistä kylää, jossa kokeillaan rohkeasti erilaisia kestävyystä edistäviä suunnitteluratkaisuja.

Vantaan resurssiviisauden tiekartan tavoitteista Katrinebergin kehityskuvan kannalta keskeisiä ovat seuraavat alla luetellut tavoitteet ja toimenpiteet. Jokaisen tavoitteen alle on tarkennettu, miten tavoite toteutuu Katrinebergissä.

Tavoite 1. Hiilineutraalius ja resurssiviisaus ovat maankäytön suunnittelun ja toteutuksen lähtökohtia

Edistetään kaavoituksessa vähähiilisiä ratkaisuja ja uusiutuvilla energialähteillä tuotetun energian hyödyntämistä. Hiilineutraaliuteen ja resurssiviisauteen tähtäävät toimenpiteet selvitetään kaavakohtaisesti.

- Selvitetään Kestävä Katriinankylä -arkkitehtuurikilpailun järjestämistä asemakaavatyön pohjaksi. Kilpailun erityisenä teemana tutkitaan kestävää rakentamista Katriinankylän alueella
- Laaditaan Katriinankylän asemakaavan yhteydessä hiilineutraalisuusselvitys sekä johdetaan selvityksen lopputuloksista asemakaavamääräyksiä ohjaamaan alueen jatkosuunnittelua

Tavoite 2. Kaupunki integroi ilmastonmuutoksen sopeutumistoimet suunnitteluun, rakentamiseen ja ylläpitoon

Kaikissa asemakaavoissa tonttikohtainen vihertehokkuusvaatimus. Lisäksi kokeillaan alueellista vihertehokkuusvaatimusta, jolla varmistetaan, että rakennetuilla alueilla on riittävästi kasvullista maata.

- Katrinebergin alueella toteutetaan vihertehokkuuden tavoitetasoa
- Tutkitaan mahdollisuutta selvittää alueellista vihertehokkuusvaatimusta asemakaavoittain Katrinebergin alueella.

Tavoite 3. Viherrakenne on terveyttä tukeva ja hyvinvointia luova. Säilytetään ja parannetaan viheralueiden saavutettavuutta

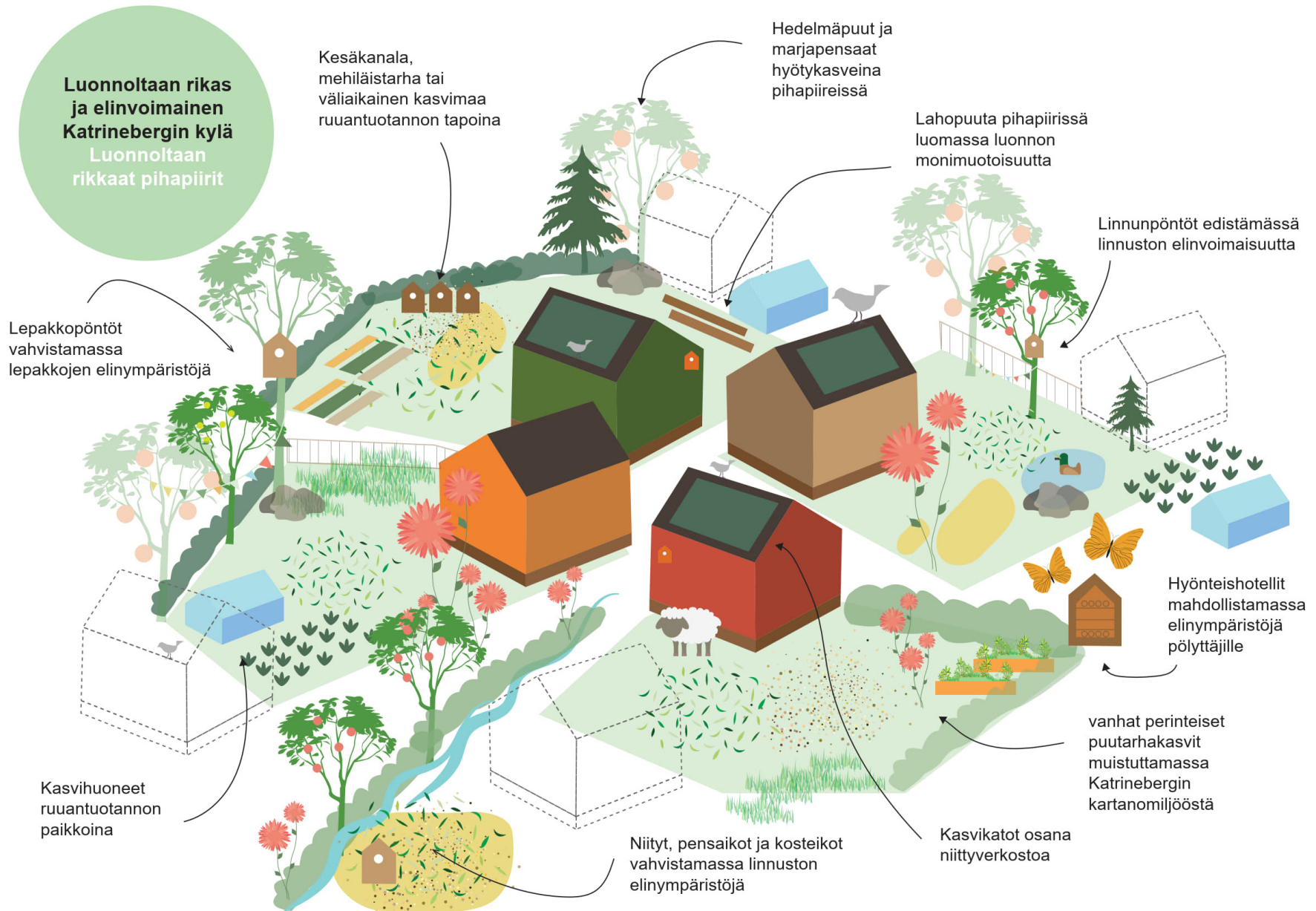
Säilytetään ja lisätään kaavoituksessa ja rakentamisessa luonnon monimuotoisuutta sekä turvataan ekosysteemipalveluiden toimivuus.

- Suunnitellaan Katrinebergin kylän kiertävä ulkoilureitti, joka mahdollistaa monimuotoisen luonnon kokemisen
- Tutkitaan osana jatkosuunnittelua alueen viheralueiden, kuten koulun pihan ja kartanpuiston kunnostustarvetta ja huomioidaan suunnittelussa luonnon monimuotoisuuden turvaaminen ja lisääminen

Tavoite 4. Luodaan hyvät edellytykset kestäväälle ja monimuotoiselle liikkumiselle

Panostetaan kävely-ympäristöjen miellyttävyyteen, toimivuuteen ja esteettömyyteen sekä kehitetään pyöräliikennettä monipuolisesti.

- Tavoitellaan ensisijaisesti alueen jatkosuunnittelussa kävelijälle miellyttävää ympäristöä. Varmistetaan kävely-ympäristön mielekkyys pienimittakaavaisella kyläympäristöllä
- Suunnitellaan Katriinantiestä kylänraitti monilajisine puuistutuksineen. Huomioidaan myös sujuva pyöräilyn reitti
- Tutkitaan mahdollisuuksia huomioida pyöräily uudisrakentamisen yhteydessä esimerkiksi sijoittamalla rakennuksiin pyöräien huoltotiloja ja tiloja laatikkopyöräien säilytykseen.

Tavoite 9. Lisätään uusiutuvan energian osuutta

Edistetään paikallisen tai kiinteistökohtaisen uusiutuvan energian, kuten aurinkosähkövoimaloiden ja lämpöpumppujen käyttöönottoa kaavoituksessa, tontinluovutusehdoissa ja helpottamalla uusiutuvan energian asennuksia.

- Edellytetään kestäviä energiaratkaisuja asemakaavamääräyksissä kaupungin linjausten mukaisesti
- Selvitetään mahdollisuuksia alueellisen uusiutuvan energiantuotannon toteuttamiseen, kuten kylän yhteisen aurinkoenergiavoimalan toteuttamista pellolle tai keskitetyn maalämpöjärjestelmän rakentamista.

Tavoite 10. Edistetään vähähiilistä rakentamista

Edistetään kaavoituksessa puurakentamista ja muuta vähähiilistä rakentamista.

- Edellytetään asemakaavassa uudisrakentamisen olevan Katrinebergissä pääosin puurakenteista

Tavoite 11. Edistetään rakentamisen kiertotaloutta

Kaupunki edistää rakentamisessaan kierrätysmateriaalien käyttöä, rakennusmateriaalien kierrätettävyyttä, purettavuutta, muunneltavuutta sekä uusiokäyttöä ja pitkää ikää. Mietitään purkamiselle vaihtoehtoja muun muassa rakennuksen käyttötarcoitusta muuttamalla tai rakennusta korjaamalla ja laajentamalla. Kannustetaan kiinteistöomistajia ja rakennuttajia laatimaan purkukartoitukset

kokonaisten rakennusten purku- sekä laajoissa korjaushankkeissa.

- Selvitetään Katriinan sairaalan tilojen uusiokäyttöä esim. koulu- ja päiväkotitiloina ja/tai lähikauppana
- Tutkitaan mahdollisuutta rohkaista vanhojen rakennusosien hyödyntämiseen ja kokonaisten rakennusten paikalle siirtämiseen

Tavoite 15. Luonnon monimuotoisuutta lisätään, suojellaan ja vahvistetaan Vantaalla suunnitelmallisesti

Luontokatoa voidaan torjua elinympäristöjä suojelamalla, ennallistamalla ja luonnonmukaistamalla. Myös erilaisten uusympäristöjen luominen lisää kaupunkiympäristöjen monimuotoisuutta ja tukee lajiston elinolosuhteita. Rakennetuilla alueilla tällaisia uusympäristöjä ovat esimerkiksi kasvikatot, kasveja sisältävät hulevesikosteikot sekä vihertehokkaasti toteutetut pihat.

- Tunnistetaan Katrinebergin alueen sini-, niitty ja metsäinen verkosto ja turvataan verkostojen elinvoimaisuus osana jatkosuunnittelua
- Tuetaan luonnon monimuotoisuutta alueella huolehtimalla olevien erilaisten luontotyyppien säilymisestä ja niiden elinolosuhteiden vahvistamisesta
- Tutkitaan, miten pienimittakaavaisen täydennysrakentamisen myötä voidaan vahvistaa monimuotoista luontoa ja lisätä eliöiden elinympäristöjä asemakaavoituksen, tontinluovutuksen tai paikallisen kokeilun keinoin

Tavoite 18. Varmistetaan kattava avoimien alueiden verkosto

Tarvitaan aktiivisia toimia monimuotoisten avoimien elinympäristöjen säilyttämiseen ja lisäämiseen, koska merkittävä osa Suomen uhanalaisista ja uhanalaistuvista lajeista on riippuvainen näistä elinympäristöistä. Lisätään niittyjen pinta-alaa. Koska perinnebiotoopit ja niiden lajisto ovat vähentyneet voimakkaasti, kannattaa pieniäkin alueita hoitaa.

- Tunnistetaan Katrinebergin kulttuuriympäristön perinnebiotoopit, kuten niityt, kedot ja pensaikot osana niittyverkostoa ja huomioidaan niiden säilyminen jatkosuunnittelussa.
- Vahvistetaan ja turvataan linnustoarvoja säilyttämällä avoimia alueita
- Huomioidaan avoimien alueiden tärkeys myös uudisrakentamisen alueilla ja edellytetään pihapiireissä niittyverkoston osana esimerkiksi viherkattoja, viljelypalstoja ja keittiöpuutarhoja
- Edistetään kaupunginmaatilan toiminnan monipuolistamista yhteisömaatilaksi, jolloin myös lähipeltojen käyttö monipuolistuisi. Pelloilla voisi olla esimerkiksi pölyttäjäniitty, koulukasvitarha tai perinnekasvien kasvattamo

Tavoite 28. Hiilinielujen ja hiilivarastojen vahvistaminen

Kasvatetaan puiden määrä kaupungissa määrätietoisesti ja kokonaisvaltaisesti alueilla, missä se on luontevaa. Kaupunki edistää puurakentamista kaavoituksen keinoin. Hyödynnetään

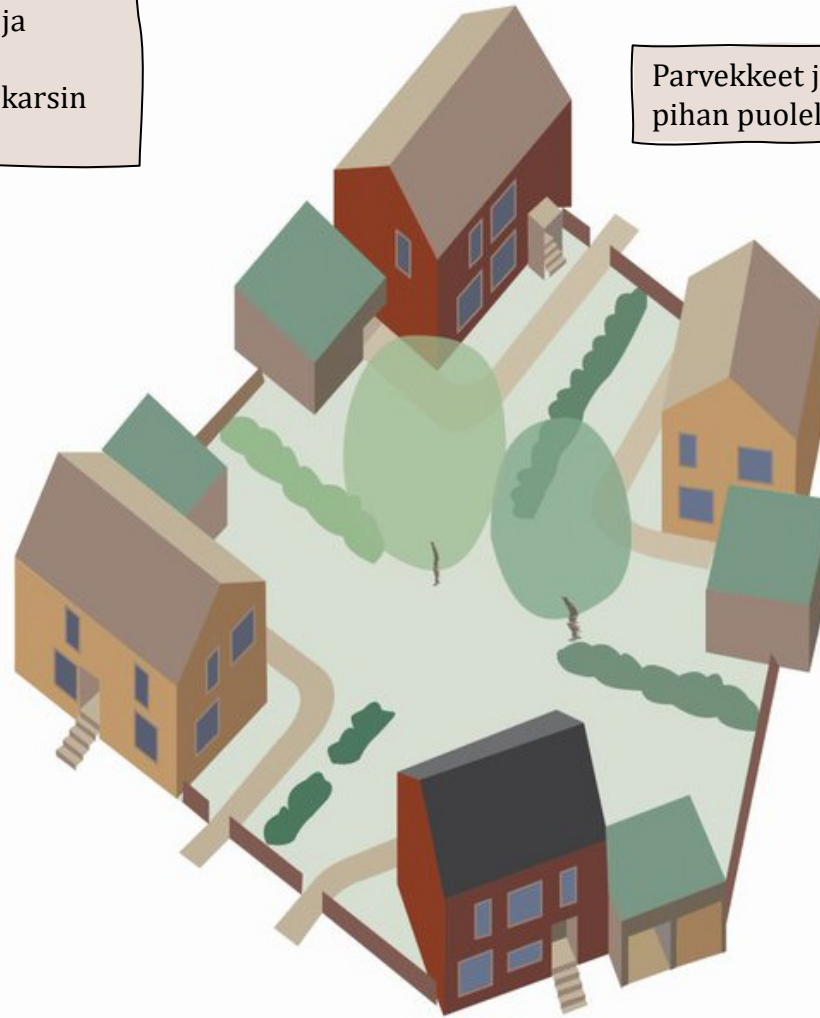

Puurakenteisia
asuinrakennuksia, kartanon
läheisyydessä myös
työpajan/työskentelyn ja
asumisen yhdistäviä
hybridirakennuksia Fiskarsin
tapaan

Pääasiassa kaksikerroksista
rakentamista

Mansardikatto tai satulakatto,
kattokulma enemmän kuin 35
astetta

Rakennusten julkisivujen ja
kattojen värit noudattavat
perinnerakennuksille
ominaista maanläheistä
värimaailmaa

Parvekkeet ja oleskelutilat
pihan puolelle

Katutila rajataan rakennuksilla,
puurakenteisilla aidoilla tai
pensasaidoilla.

Sisäpihat ovat vehreitä ja
suositaan kulttuuriympäristölle
sopivaa perinnekasveja

Piharakennukset ovat selvästi
alisteisia päärakennuksille

Rakennukset sijoitetaan kiinni
katuun

ympäristöministeriön kehittämää rakennusten hiilijalanjäljen arviointimallia ja päästötietokantaa puurakentamiseen sitoutuvan hiilen seurannassa.

- Vahvistetaan Katrinebergin vanhan kartanopuiston asemaa puustoisien verkoston keskittymänä ja huomioidaan alueen arvopuut osana kulttuuriympäristöä.
- Turvataan alueen metsäiset ekologiset yhteydet ja ohjataan tarvittaessa puiden täydennysistutuksiin
- Edellytetään asemakaavassa uudisrakentamisen olevan Katrinebergissä pääosin puurakenteista

Arvokkaan suurmaiseman ja historiallisen ympäristön huomioivat kyläkuvalliset periaatteet

Alueen uudis- ja täydennysrakentamisessa huomioidaan valtakunnallisesti arvokas Vantaanjokilaakson maisema-alue erityisesti rakentamisen rajautuessa maisemaan. Yleiskaavassa tarkastelualueen länsiosa kuuluu kulttuurihistoriallisesti ja maisemakuvallisesti erityisen arvokkaaseen kylämaisemaan, joka käsittää Seutulan historiallisen kylän ydinalueen. Rakentaminen tulee sovittaa tähän historiallisesti kerrostuneeseen, maaseutumaiseen kyläympäristöön ja kyläkuvaan.

Maiseman, kyläkuvan ja korttelien suunnitteluperiaatteet

- Uudisrakentaminen sovitetaan Vantaanjokilaakson suurmaisemaan siten, että rakentamista reunustaa pensaiden tai matalien puiden muodostama kasvillisuusvyöhyke.
- Museoviranomaisia tulee kuulla kaikissa lupaprosesseissa, jotka ulottuvat maisemallisesti tärkeille alueille. (Yleiskaavan arvokkaan kulttuuriympäristön rasterialue)
- Täydennysrakennettavilla alueilla ja uudiskortteleissa katutila rajataan rakennuksilla, puurakenteisilla aidoilla tai pensasaidoilla.
- Uudet muodostettavat korttelit koostuvat 4–6 tontista ja korttelin läpimitta on enintään noin 50 metriä.
- Rakennukset sijoitetaan aina kadun varteen.
- Korttelien piha- tai talousrakennukset ovat selkeästi alisteisia päärakennuksille.
- Kortteleiden sisäpihat ovat vehreitä ja piholla suositetaan kulttuuriympäristön kasvillisuutta.

Arkkitehtuurin periaatteet

- Kartanon läheisyyteen mahdollisesti toteutettavat uudisrakennukset on suunniteltava kartanon arkkitehtuurin ja historiallisten arvojen ehdoilla siten, että kartano säilyy rakennusryhmän dominanttina. Kartanoalueen suunnitteluperiaatteita on kuvattu tarkemmin luvussa 4.1.
- Suunnittelun lähtökohtana toimivat alueen historialliset arvot ja suunnittelussa on konsultoitava museoviranomaista.
- Alueelle rakennetaan puurakenteisia asuinrakennuksia, joiden kerrosluku on pääasiassa kaksi kerrosta, poislukien kartanon lähiympä-

ristö, jossa kerrosluku on 1-1½. Pisteittäisesti, esimerkiksi Katrinantien varressa, voidaan tutkia kolmikerroksisen rakentamisen sallimista.

- Yksittäisen rakennuksen pituus on enintään 35 metriä.
- Rakennuksissa on mansardikatto tai satulakatto ja kattokulman on oltava enemmän kuin 35 astetta.
- Rakennusten julkisivujen ja kattojen värit noudattavat perinnerakennuksille ominaista, maanläheistä värimaailmaa.
- Parvekkeet ja puolilämpimät oleskelutilat keskitetään korttelin pihan puolelle.

Referenssejä

Seuraavassa luvussa esitellään Katrinebergin kehityskuvan referenssit arkkitehtuuri- ja kohdereferensseinä.

Arkkitehtuurireferensseinä on esitelty perinteisiä pienimittakaavaisia puukaupunginosia sekä moderneja pientalorakentamisen kohteita. Kohteiden valinnassa on kiinnitetty huomiota rakentamisen miellyttävään mittakaavaan, iloiseen ja sopusointuiseen värimaailmaan sekä onnistuneen kaupunkitilan luomiseen. Katrinebergin kehityskuvassa tavoitellaan referenssien kaltaisen kaupunkitilan tunnelman saavuttamista.

Kohdereferensseinä on esitelty kohteita, jossa on onnistuneesti yhdistetty kulttuuriympäristöä, elävää kulttuuri- ja matkailutoimintaa sekä kestäviä ja yhteisöllisiä asumismuotoja.

Kartanonkoski
Vantaa

Harja-
kattoja
ja katto-
lyhtyjä!

Hirsirakenteinen
rivitalo!

**Honkasuon
aarraitat**
Helsinki

Puu-Myllypuro
Helsinki

Värikkäitä
katujulkisivuja

**Honkasuon
Ryytisalvia**
Helsinki

Yhteisöllistä
pientalo-
asumista!

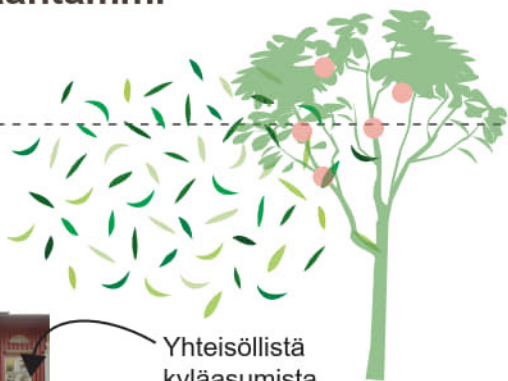

Yhteispiha

Helsingin Silva, Kuninkaantammi Helsinki

Yhteisöllistä
kyläasumista
kaupungissa

Puu-Vallila Helsinki

Vehreä kaupunkikuva!

Puu-Käpylä Helsinki

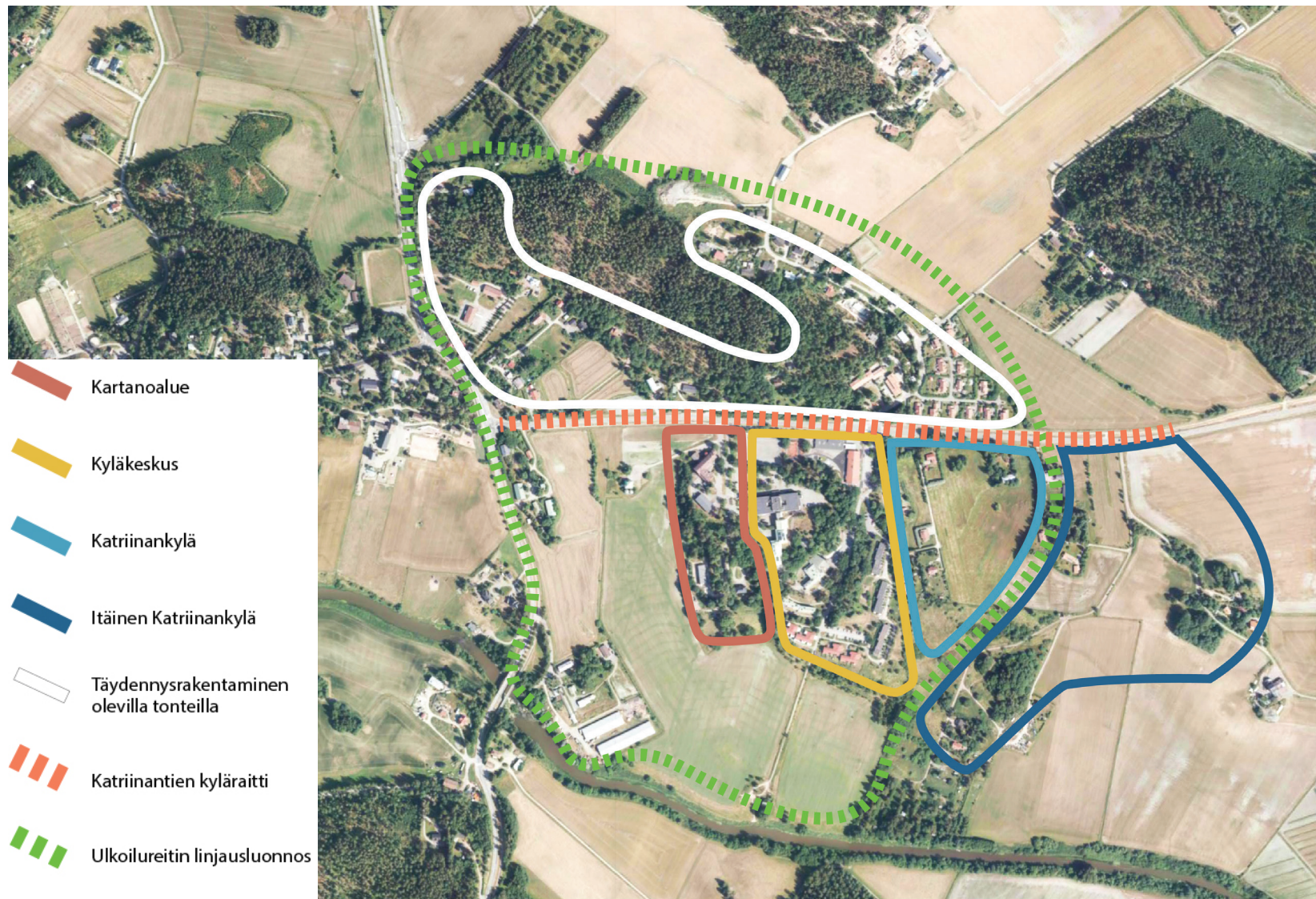
Södra Råbylund Lund

Monimuotoisia
asuntoja!

4. KATRINEBERGIN KEHITTÄMISPERIAATTEET

Tässä luvussa esitellään Katrinebergin kehittämisen periaatteita osa-alueittain. Osioittain esitettyjen kehittämisperiaatteiden on tarkoitus havainnollistaa ja konkretisoida, miten luvussa kolme esitetyt kehittämistavoitteet voivat Katrinebergin lähiympäristössä tarkoittaa.

Katrinebergin alueella on kuitenkin useita toimijoita, kiinteistönomistajia ja muuttujia, joista kaikista riippuu, miten ja millä aikataululla alueen kehittämistä on mahdollista edistää.

ILMAKUVA KATRINEBERGISTÄ ITÄÄN.
ANTTI YRJÖNEN 2017, VKM.

Kehitetään kartanoaluetta vahvistaen sen historiallisesti arvokkaita piirteitä

Uusi, historialliseen ympäristöön sovitettu rakennus

Mahdollistetaan kartanoalueen historiallisiin vaiheisiin perustuva täydennysrakentaminen

Viereisen, täydennysrakennettavan alueen ja kartanon pihapiirin rajautumisen tutkiminen; historiallisten arvojen huomioiminen asuinalueella ja sen reunassa.

Kartanon puukujanteen palauttaminen

Kartanon kiinteistön jakaminen useampaan osaan toimintojen mukaan (kartanotoiminnan kehittäminen; maatilatoiminnan jatkuvuuden turvaaminen).

Tutkitaan harrastus- ja vapaa-ajan palveluntuottajien ja toimijoiden sijoittumista alueelle: Käsityö- ja taidekeskus; keramiikkapaja, taidekursseja, käsitöitä; kokouspalveluita ja vetäytymispaikka työyhteisöille; elämysmatkailu...

4.1 KARTANOALUE

Nykytilan kuvaus: Kartanoalue käsittää Katrinebergin kartanon puutarhoineen, sen edustalla sijaitsevan piharakennuksen sekä lähempänä Katriinantietä sijaitsevan kookkaan navettarakennuksen. Alueen länsirinteessä on Seutulan päiväkotito, joka toimii alun perin lääkärin rivitaloasunnoiksi 1970-luvulla rakennetussa rakennuksessa. Alue on kaupungin omistuksessa. Kartano toimii alueen asukastilana ja on säännöllisesti avoinna kesäkaudella. Piharakennus on partiolaisten kokoontumistilana. Vanha navetta kalustosuojineen on kaupungin maatilalan, joka toimii edelleen Katrinebergin kartanon nimen alla, käytössä.

Kartanopuistoa on viime vuosina kunnostettu. Kartanolle johtava Katriinankuja on erityisesti pohjoisosastaan heikosti jäsentynyt ja siihen liittyy orgaanisesti muodostuneita pysäköintialueita ja eri aikoina lisättyjä kulkureittejä. Kesäisin kartanon lounais- ja eteläpuolisella pellolla toimii kotieläintarha. Kartanoon liittyviä piha- ja talousrakennuksia purettiin kartanon ja nykyisen sairaalan ympäristöstä 1940-luvun lopulla ja 1950-luvulla, kun Helsingin maalaiskunta osti kartanon maineen ja rakensi Katriinankodin. Päiväkodin ohella kartanon lähiympäristöön ei kuitenkaan ole tehty muita myöhempiä lisäyksiä ja paikan historiallinen henki on hyvin säilynyt.

Kehittämisperiaatteet

Kartanon Katriinantieltä kartanon eduspuistoon johtanut puukujanne palautetaan. Puukujanne tekee kartanon näkyväksi Katriinantieltä ja kohottaa sen asemaa lähimaisemassa. Lisäksi kujanne ryhdistää tilallisesti epäselvää aluetta navetan, sairaalan ja kartanon välissä. Puukujanteen palauttamisessa hyödynnetään kujanteen vanhat fragmentit ja arvopuut kartanon läheisyydessä.

Jaetaan kartanoalueen kiinteistö kahteen osaan, mikä mahdollistaa osien toiminnallisen kehittämisen toisistaan riippumatta. Tutkitaan maatilatoiminnan edellytysten jatkumista sekä kartanon kehittämistä yleisölle avoimeen käyttötarkoitukseen.

Tutkitaan mahdollisuutta kaupungin maatilatoiminnan laajentamista ja kehittämistä kaupunkilaisille avoimeksi yhteisömaatilaksi. Yhteisömaatila mahdollistaisi kaupunkilaisille kosketuksen ruuan-tuotantoon, elävän ja toiminnallisen yhteisön luomisen Katrinebergin kylään ja sekä monimuotoisen opimisympäristön Seutulan koululle ja päiväkodille.

Kartanoaluetta kehitetään mahdollisesti yksityisen toimijan kanssa ja vahvistetaan kartanon, sen puutarhan, pihapiirin ja talousrakennusten muodostaman kokonaisuuden historiallisesti arvokkaita ominaispiirteitä. Kartanoalueella mahdollistetaan pienimittakaavainen täydennysrakentaminen, jonka

tulee pohjautua kartanon pihapiirin ominaispiirteisiin ja historiallisiin vaiheisiin. Esimerkiksi aiemmin muualle siirrettyjen tai purettujen piharakennusten paikalle voidaan tutkia ympäristöön sopivan uudisrakennuksen rakentamista.

Kartanoalueen länsipuolella sijaitsevan Seutulan päiväkodin rakennus on pian elinkaarensa päässä. Päiväkodille etsitään alueelta – ensisijaisesti yhdessä koulun kanssa – uudet tilat, jolloin vanhalle päiväkodin tontille on mahdollista sijoittaa uudisrakennus esimerkiksi kartanon toiminnallista konseptia tukemaan.

Alueelle sopivien toimintojen etsiminen ja veto-voimatekijöiden vahvistaminen. Tutkitaan kaupallisten ja kolmannen sektorin toimijoiden tuottamien harrastus- ja vapaa-ajan toimintojen sijoittumisen edellytyksiä kartanoalueelle ja sen läheisyyteen: käsityö- ja taidekeskus, keramiikkapaja, taidekursseja, käsitöitä, elämysmatkailua, kokouspalveluita ja vetäytymispaikka työyhteisöille.

Erityistä huomiota kiinnitetään kartanoalueen nykyisen sairaalan pihapiirin ja pysäköintialueeseen rajautuvan reunan käsittelyssä ja alueelle sijoituvassa mahdollisessa uudisrakentamisessa. Reuna-alueen rakentamisen tarkoituksena on vahvistaa kartanoalueen historiallista identiteettiä ja mahdollistaa alueelle asumista, työpajoja ja liiketiloja yhdistävä Fiskars-henkinen alueen elävyyttä lisäävä asuinmuoto.

Kartanoalueen historian vaiheisiin perustuva täydennysrakentaminen, asumisen ja työskentelyn yhdistäminen.

Asuinalueen ja kartanoalueen rajautumisen tutkiminen; historiallisten arvojen huomioiminen asuinalueella ja sen reunassa.

Kartanoalueen toiminnallinen kehittäminen ja historiallisesti arvokkaiden piirteiden vahvistaminen

Puukujanteen palauttaminen

Kiinteistön jakaminen useampaan osaan toimintojen mukaan (kartanotoiminnan kehittäminen; maatilatoiminnan jatkuvuuden turvaaminen).

Monimuotoisen kansalais- ja harrastetoiminnan mahdollistaminen alueella.

Mahdollistetaan olemassa olevan rakennuskannan kehittäminen kiertotalouden tiekartan periaatteiden mukaisesti.

Sovitetaan mahdollinen uudisrakentaminen kulttuurimaisemaan (erityisesti viljelymaiseman reunassa)

Tutkitaan täydennysrakentamista koulun vanhalle tontille ja ympäristöön

Kohennetaan Katriinantien katujulkisivua täydennysrakentamisella

Uusi, historialliseen ympäristöön sovitettu kortteli

Sovitetaan alueen kehitys ja rakentaminen historialliseen kartanoalueeseen

Olemassa oleva rakennuskanta hyödynnetään alueen palvelutarpeisiin (koulu, päiväkot, asukastila...)

Päivittäistavarakaupan sijainnin tutkiminen: mahdollisuus sijoittaa sairaalan maantasokerrokseen tai uudisrakennukseen Katriinantien varteen

4.2. KYLÄKESKUS

Nykytilan kuvaus: Kehityskuvan tarkastelualueen keskiosa käsittää Katriinan sairaalan kahdessa vaiheessa (1959, 1979) rakentuneen päärakennuksen sekä huoltorakennuksen (1959) ja henkilökunnan asunnoiksi rakennetun asuin-kerrostalon (1959). Lisäksi alue käsittää Seutulan koulun (1970 ja paviljonki 2000) piha-alueineen ja kenttineen. Alueen itäreunassa kulkee Knaapinkuja, jonka varrelle on rakennettu kolme rivitaloa sairaalan henkilökunnan tarpeisiin (1981) ja tien päähän, peltoalueen laitaan pienkerrostaloja (1991). Alue rakennuksineen on kaupungin omistuksessa lukuun ottamatta kahta rivitaloa (1981), jotka ovat nykyisin yksityisomistuksessa. Kaupunki on tehnyt kesällä 2022 päätöksen luopua Knaapinkujan viimeisestä rivitalosta sekä pienkerrostaloista (kaupunginhallitus 5.9.2022). Samassa kokouksessa on päätetty myös Katriinan sairaalan, siihen liittyvän varavoimakontin ja huoltorakennuksen myymisestä. Ympäristö on vaihteittain rakentunut ja ulkotiloista suuren osan käsittävät sairaalan laajat pysäköinti-alueet sekä orgaanisemmin muodostuneet pysäköintipaikat. Sairaalarakennusten ympäristö on hyvin vihreää ja puistomaista. Sairaalan itäpuolella on vihreä mäki, jonka laella on pieni avokallio. Laen ympärille on rakennettu lyhyt esteetön ulkoilureitti.

Kehittämisperiaatteet

Katriinan sairaalan, Seutulan koulun ja niiden ympäristön käsittävä alue muodostaa tarkastelualueen sydämen. Sairaalan ja koulun ympäristöstä kehitetään alueen toiminnallinen keskus - kyläkeskus.

Tutkitaan mahdollisuuksia hyödyntää sairaalarakennusta sekä sen huoltorakennusta alueen palvelutarpeisiin, esimerkiksi asukastilojen sijoittuminen huoltorakennukseen tai pienen päivittäistavarakaupan sijoittuminen sairaalan pohjakerrokseen.

Seutulan koulurakennus on elinkaarensa päässä ja koululle etsitään alueelta uusi sijainti. Tutkitaan mahdollisuutta sijoittaa koulu sairaalalta vapautuviin tiloihin tai vaihtoehtoisesti etsitään Knaapinkujan ympäristöstä koulun ja päiväkodin yhteiselle uudisrakennukselle tontti. Koulun ja päiväkodin piha-alueet voidaan sijoittaa toimintojen valitusta sijainnista riippuen joko sairaalan läheisille piha-alueille tai hyödyntää avointa peltoalaa.

Koululta ja sen piha- ja kenttäalueelta vapautuvalle alueelle sekä soveltuvin osin sairaalan korttelialueen reuna-alueille sijoitetaan uusia asuinkortteleita, jotka sopeutuvat alueen vanhaan, pienimittakaavaiseen rakennuskantaan. Rakentaminen noudattaa kohdassa 4.6. esiteltyjä kyläkuvallisia periaatteita. Katriinantiehen rajautuvien kortteleiden osalta kiinnitetään erityistä huomiota

Katriinantien katutilan ja aluejulkisivun muodostumiseen. Kartanoalueeseen rajautuvalla osalla täydennysrakentaminen tukee kartanoalueen historiallisia arvoja ja rakennuksissa tutkitaan asumista, työpaikkoja ja kaupallisia tiloja yhdistävää rakentamiskonseptia.

Knaapinkujan ympäristössä ja päätteenä sijaitsevia olevia asuinkortteleita kehitetään Vantaan resurssiviisauden tiekartan mukaisesti, mahdollistaen kestävien energiamuotojen hyödyntäminen, rakennusten pienimuotoinen laajentaminen ja kehittäminen tai rakennusten elinkaaresta riippuen, niiden korvaaminen uusilla, energiatehokkailla ja kestävästä materiaaleista rakennetuilla uudisrakennuksilla. Mahdollisuuksien mukaan tonteille voidaan tutkia myös koulu- ja päiväkotirakennuksen sijoittamista.

Ennestään rakentamattomalle peltoalueelle suunnitellaan pientaloalue, jonka rakenne ja ulkoasu sovitetaan Seutulan rakennuskannan ominaispiirteisiin.

Alueen uusi rakennuskanta on pienimittakaavaista ja puurakenteista. Rakennukset muodostavat miellyttävää, ihmisen mittakaavaista katuympäristöä.

Suunnittelussa huomioidaan alueen rajautuminen arvokkaaseen kulttuurimaisemaan.

 Olemassa oleva rakennuskanta

Mahdollistetaan moderni perinnerakentaminen ja vanhojen rakennusten alueelle siirtäminen.

Tutkitaan alueen laajentamisen mahdollisuuksia toisessa rakennusvaiheessa alueen itäpuolelle, yleiskaavan AP-alueelle.

Rakentamisen rajautuminen oleviin rakennuksiin ja pihapiireihin sekä alueen sisäiset kulkureitit tutkitaan asemakaavavaiheessa tarkoin.

Muodostetaan kiinnostava, kylämäinen aluejulkisivu Katriinantielle.

4.3. KATRIINANKYLÄ

Nykytilan kuvaus: Katriinankylä kuuluu alueen vanhoihin peltomaihin ja kuului vanhastaan Meilbyn virkatalon maaomaisuuteen. Pelto-alueesta on jo 1800-luvun lopussa erotettu län-siosa, johon on rakennettu asuinrakennuksia jo tuolloin sekä ilmeisesti 1960-luvulla itäosa, joka jakautuu nykyisin kolmen talon kesken. Katriinankylän yhtenäinen 3,7 ha peltoala jää näiden väliin. Peltoalasta on lohkottu kaksi tonttia Katriinantien varrella: Katriinantie 56 ja 58a.

Kehittämisperiaatteet

Ennestään pääasiassa rakentamattomalle pelto-alueelle suunnitellaan pientaloalue, jonka rakenne ja ulkoasu sovitetaan Seutulan rakennuskannan ominaispiirteisiin kyläkuvallisten periaatteiden mukaisesti.

Suunnittelussa kiinnitetään erityistä huomiota alueen rajautumiseen arvokkaaseen Vantaanjokilaakson kulttuurimaisemaan. Katriinankylän alue muodostaa kiinnostavan ja vaihtelevan aluejulkisivun Katriinantien suuntaan. Rakennukset muodostavat miellyttävää, ihmisen mittakaavaista katuympäristöä. Uudet korttelit ovat pienimittakaavaisia, puurakenteisia pientaloja, jotka toteutetaan kyläkuvallisia periaatteita noudattaen. Alueella mahdollistetaan moderni perinnerakentaminen, vanhojen rakennusosien käyttö ja vanhojen puurakennusten siirtäminen paikalle muualta.

Uusien korttelien rajautuminen olemassa oleviin pihapiireihin tutkitaan asemakaavavaiheessa tarkoin. Samoin on tutkittava, miten kulkuyhteys Katriinankylän alueelta kyläkeskukseen, nykyisen sairaalan alueelle, on mahdollista toteuttaa, sillä ainoa kulkuyhteys ei voi kulkea Katriinantien kautta.

4.4. Itäinen Katriinankylä

Itäisen Katriinankylän rajausta noudattaa yleiskaavan AP-alueen rajausta. Aluerajaus käsittää sekä yksityistä maata että kaupungin omistamaa peltomaata. Alue rajautuu etelässä Getbackan vanhaan asuintonttiin, jossa on myös kivikautinen asuinpaikka (muinaisjäänös). Idässä alue rajautuu Koivumäen vanhaan talokeskittymään. Katriinankylän peltoalasta ilmeisesti 1960-luvulla erotettu, kolmeen osaan jaettu itäosa jää kaupungin peltomaiden väliin.

Kehittämisperiaatteet

Alueen toteuttamista tutkitaan Katriinankylän rakentamisen jälkeen. Alueen suunnitteluperiaatteet noudattavat Katriinankylän kyläkuvallisia periaatteita. Alue kuitenkin ulottuu suurmaisemassa Katriinankylää ulommas ja laajemmalle, joten Itäisen Katriinankylän maisemalliset vaikutukset ja rajautuminen arvokkaaseen suurmaisemaan on tutkittava asemakaavavaiheessa tarkasti.

Fiskarsin ruukki

Fiskarsin ruukki on elämyksellinen matkailukohde Raaseporissa, jossa yhdistyy kulttuurihistorialtaan rikas ruukkiympäristö sekä luonnonkaunis miljöö. Fiskarsin ruukki tunnetaan nykyisin suomalaisen muotoilun ja taiteen keskuksena, jossa on majoitus- ja ravintolapalveluita, käsityöläisten työpajoja, koteja sekä myymälöitä.

fiskarsvillage.fi

Mathildedal

Mathildedal on idyllinen ruukkikylä Salossa noin kahden tunnin ajomatkan päässä pääkaupunkiseudulta. Mathildedal sijaitsee monipuolisessa ruukkitehtaiden kulttuuriympäristössä, Teijon kansallispuiston kupeessa. Mathildedalissa on käsityöläispuoteja, majoitus- ja virkistyspalveluja sekä aktiivinen kyläyhteisö.

visitmathildedal.fi

Nikkilän entinen sairaala-alue

Sipoon Nikkilän vanha mielisairaalan alue on nykyisin Itäisen jokipuiston asuinalue. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaan sairaalanmaiden jugendrakennukset on muutettu pääosin asuinrakennuksiksi ja lähialueen pelloille on kaavoitettu uudisrakentamista. Vanhan sairaalan alueella toimii nykyisin mm. päiväkotia, koulu, taidegalleria ja juhlatalo.

www.sipoo.fi/visit-sipoo/nae-koe/nahtavyudet/nikkilan-entinen-sairaala-alue/

Keravan kartano, Jalotus ry

Jalotus on keravalainen, valtakunnallisesti toimiva kestävä elämän siirtymäliike. Keravan kartano toimii Jalotuksen kotipaikkana ja laboratoriona kestävien elämäntapojen kehittämisessä. Keravan kartanolla on mm. lainaamo, viljely- ja eläintoimintaa sekä erilaisia kursseja ja leirejä. Keravan kartanon ympäristössä toimii myös muita kestävä elämään kannustavia yrittäjiä, kuten fillari- ja puuverstaat.

jalotus.fi

4.5. Täydennysrakentaminen tonteilla

Seutulan kylä koostuu pääasiassa eri ikäisistä pientaloista, jotka sijaitsevat nykymittapuulla melko väljillä tonteilla. Kehityskuvaprosessin aikana on käynyt ilmi, että alueen asukkailla on kiinnostusta täydennysrakentamiseen tonteillaan, mikä tukisi kestävästä yhdyskuntarakenteen tiivistymistä alueella.

Kehittämisperiaatteet

Olevien pientaloalueiden täydentäminen vaatii omat täydennysrakentamisen periaatteet, jotta Seutulan kylän ominaispiirteet ja luonne voidaan turvata jatkossakin. Seutulan kylän täydennysrakentamisen periaatteet laaditaan Katrinebergin asemakaavatyön jälkeen. Täydennysrakentamisen periaatteita varten laaditaan niiden vaatimat rakennusinventoinnit Seutulan kylän alueelta.

4.6. Ulkoilureitti

Seutulan ja Katrinebergin alueen ulkoilureitit ovat nykytilanteessa vähäiset. Ympäri kuljetavaa ulkoilureittiä ei ole ja joen ranta on erittäin huonosti saavutettavissa.

Kehittämisperiaatteet

Kehityskuvan yhteydessä esitetty ulkoilureittiluonnos pohjautuu Vantaan ulkoilureittien tavoitesuunnitelmassa esitettyjen laajempien reittien linjauksiin, mutta ensi vaiheessa toteutettuna palvelee ensisijaisesti paikallisia ulkoilutarpeita. Myöhemmässä vaiheessa reitti on mahdollista tavoitesuunnitelman mukaisesti kytkeä laajempiin, ulkoilureittisuunnitelmassa osoitettuihin reitteihin. Osana Vantaanjoen ulkoilureittiä suunnitelmassa on osoitettu joen ylittävä Getbackan silta, joka kytkisi alueen virkistysreitit joen eteläpuolelle suunniteltuihin reitteihin. Sillan toteuttaminen parantaisi myös asukkaiden mahdollisuuksia päästä nauttimaan jokiluonnosta ja -näköymistä. Jatkosuunnittelussa tarkennetaan, miten Katrinebergin ympärille esitetty ulkoilureitti kytkeytyy Aurinkomäen metsän polkuverkostoon.

4.7. Kadut ja julkiset ulkotilat

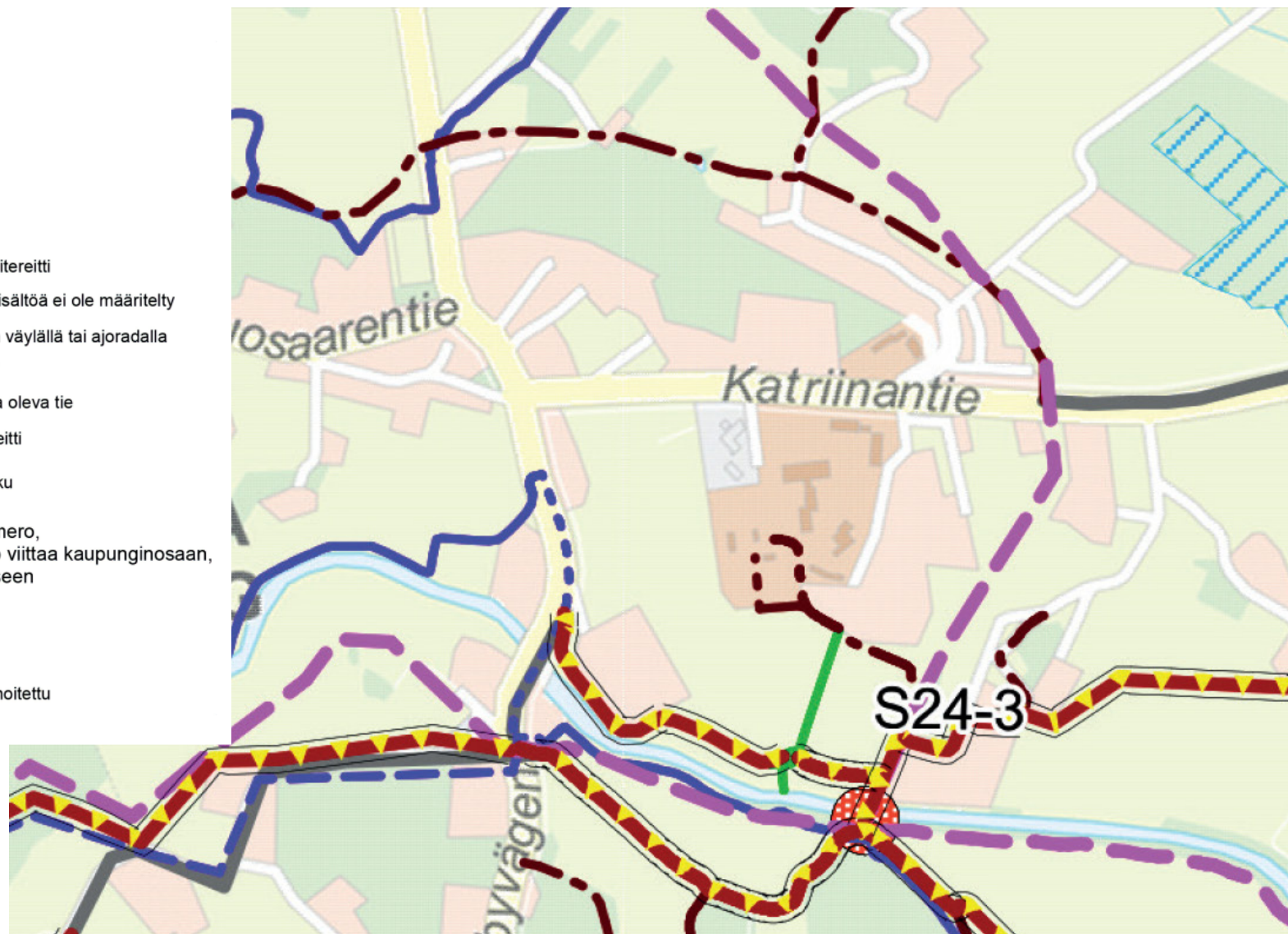
Tarkastelualueen läpi kulkeva Katriinantie on vanha tielinjaus, joka alun perin yhdisti Seutulan Helsingin pitäjän Kirkonkylään. Vanhalla kylätiellä on nykyisin myös raskasta liikennettä. Katutilassa ei heijastu se, että Katrineberg on alueen keskus, jossa on palveluita ja kokoon-tumisaikoja. Nykyisin sairaalan ympäristöön levinnyt orgaanisesti teiden varsille. Sairaalan ja kartanon ympäristö on tilallisesti jäsentymätön, joskin monin paikoin myös puistomainen ja kaunis.

Kehittämisperiaatteet

Katriinantie muutetaan asemakaavoituksen yhteydessä valtion tiestä kyläraitin tyyppiseksi kaduksi, jonka rakenteet ohjaavat autoilijoita hidastamaan vauhtia ja joka tarjoaa pyöräilijöille ja kävelijöille elämyksellisen, vehreän ja turvallisen kulun Katrinebergiin ja sen läpi. Katuelementit, esimerkiksi istutusruukut tai kylän historialliseen henkeen sovitettavat valaisinpylväät vahvistavat kyläkeskuksen profiilia ja paikanhenkeä.

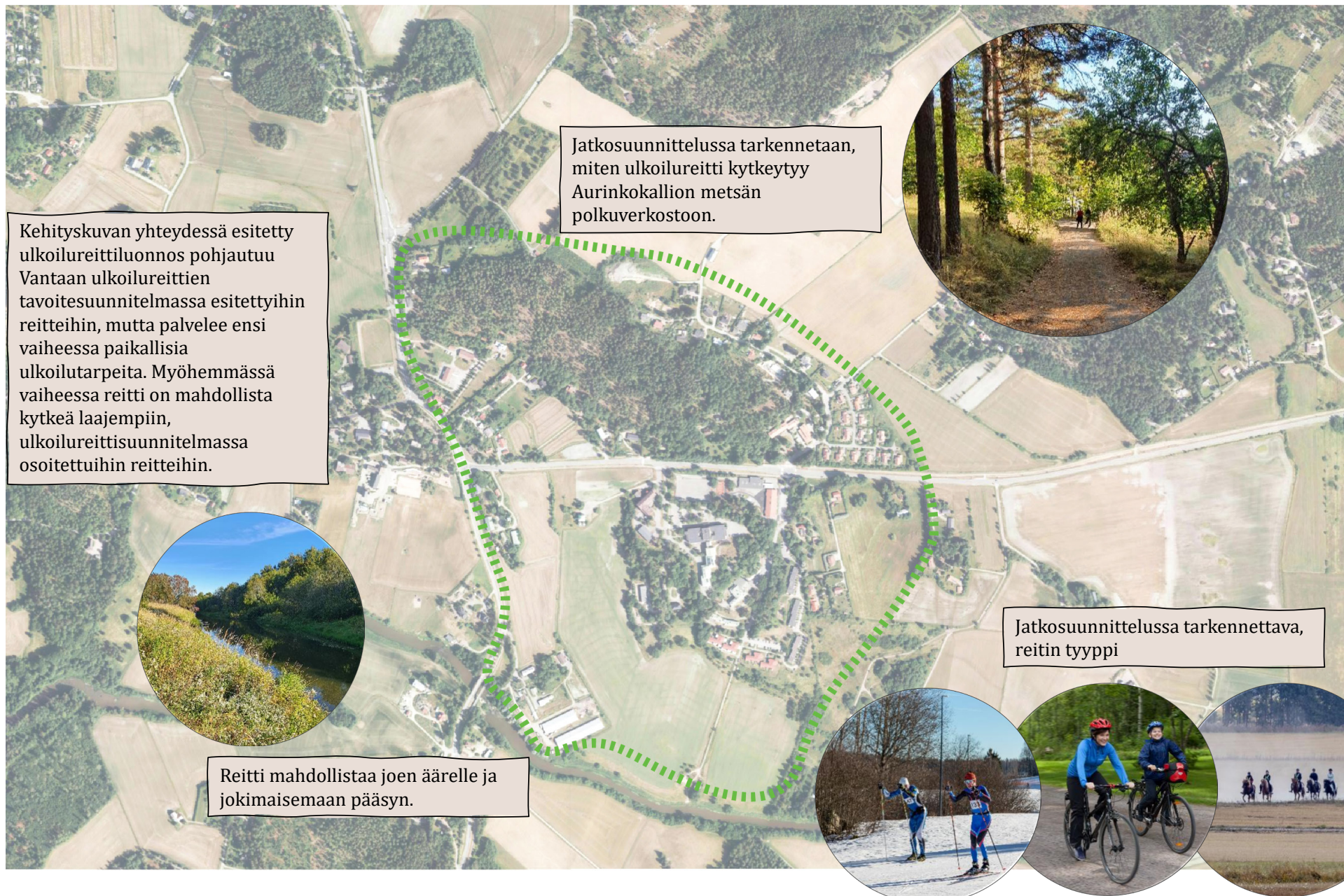
Katriinantien katutilaa ja Katrinebergin aluejulkisivua erityisesti tien etelälaidalla selkeytetään täydennysrakentamisen avulla.

- Valaistu tavoitereitti
- Kaavarunkoreitti
- Yhteiskäyttöreitti
- Ulkoilutie, tavoitereitti
- Ulkoilupolku, tavoitereitti
- Latu, tavoitereitti
- Latu ja ulkoilupolku, tavoitereitti
- Puuttuva yhteys, jonka sisältöä ei ole määritelty
- Yhteys kevyen liikenteen väylällä tai ajoradalla
- Ratsastustie, tavoitereitti
- Ratsastusreitti, olemassa oleva tie
- Ratsastuspolku, tavoitereitti
- Reittitavoite yli- tai alikulku
- 23-2** Tavoitereitin selitenumero, ensimmäinen numero viittaa kaupunginosaan, jälkimmäinen kohteeseen
- Ladut nyky
- Ulkoilureitti nyky
- luonnonsuojelualue_rauhoitettu

Ote Vantaan ulkoilureittien tavoite-
tesuunnitelmasta, jossa on esitetty
eri tyyppiset, Seutulaan kaavaillut
ulkoilu- ja virkistysreitit.

Kehityskuvan yhteydessä esitetty ulkoilureittiluonnos pohjautuu Vantaan ulkoilureittien tavoitesuunnitelmassa esitettyihin reitteihin, mutta palvelee ensi vaiheessa paikallisia ulkoilutarpeita. Myöhemmässä vaiheessa reitti on mahdollista kytkeä laajempiin, ulkoilureittisuunnitelmassa osoitettuihin reitteihin.

Jatkosuunnittelussa tarkennetaan, miten ulkoilureitti kytkeytyy Aurinkokallion metsän polkuverkostoon.

Reitti mahdollistaa joen äärelle ja jokimaisemaan pääsyn.

Jatkosuunnittelussa tarkennettava, reitin tyyppi

5. KEHITYSKUVAPROSESSIN VAIHEET

Kehityskuvaprosessi

Kehityskuvaprosessi aloitettiin Kivistön asemakaavayksikössä vuoden 2022 alussa. Kehityskuvan rinnalla laadittiin kulttuuriympäristöselvitys, jonka tarkastelualue oli yhtenevä kehityskuvatyön kanssa. Kulttuuriympäristöselvitys on kehityskuvaportin liitteenä.

- Kehityskuva oli Vantaan kaavoitusohjelmassa vuodelle 2022
- Osallistumis- ja arviointisuunnitelma julkaistiin 28.3.2022
- Päivitetty osallistumis- ja arviointisuunnitelma julkaistiin 12.4.2022
- Mielipiteet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta pyydettiin 30.4.2022 mennessä (MRL 62 §) ja niitä saatiin yhdeksän kappaletta. Mielipiteet vastineineen ovat tämän raportin liitteenä.
- Kehityskuvan teemoista pidettiin verkkokysely, joka oli avoinna toukokuussa 2022. Verkkokyselyyn saatiin 57 vastausta.
- Hankkeesta järjestettiin yleisötilaisuus Seutulan vapaapalokunnantalolla 7.6.2022. Tilaisuudessa esiteltiin kehityskuvaprosessin tavoitteita sekä syvennyttiin työpajatyöskentelyssä verkkokyselyn teemoihin.
- Kehityskuvaa esiteltiin lisäksi kaupunkisuunnittelun avoimissa ovissa 7.7. Kivistön kirjastolla

sekä asemakaavoituksen pisteellä Kivistön kyläjuhilla 17.9.

- Kaupunkiympäristölautakunta käsitteli kehityskuvaa kokouksessaan 18.4., jonka jälkeen se asetettiin nähtäville ja siitä pyydettiin lausunnot.
- Nähtävillä olon aikana kehityskuvaa esiteltiin yleisötilaisuudessa Katrinebergin kartanolla 7.6.2023.
- Nähtävillä olon aikana kehityskuvasta saatiin viisi lausuntoa, joiden johdosta tehtiin vähäisiä tarkistuksia alueen suojeluarvojen huomiointiin. Lausunnot vastineineen ovat tämän raportin liitteenä.
- Kehityskuva viedään marraskuussa 2023 toiseen lautakuntakäsittelyyn ja edelleen kaupunginhallituksen päätettäväksi.

Kehityskuvan suunnitteluprosessiin ovat osallistuneet Kivistön asemakaavatiimin ohella Vantaan kaupungin organisaatiosta Laura Muukka, Elina Ekroos ja Jonna Kurittu (Yleiskaavoitus), Tomi Henriksson (KIPA/Palveluysikköjohto), Elina Kettunen (KAPU/Vesihuollon yleissuunnittelu), Pekka Wallenius, Eija Kivineva, Merja Ryytty, (Toimitilajohtaminen), Andreas Koivisto, Susanna Paavola ja Anne Silanto (Kaupunginmuseo), Gilbert Koskela (KATO, Projektinjohtaja), Tina Kristiansson ja Jarmo Honkanen (KARA, Ympäristökeskus), Sirpa Mäkilä (KAPU, Suunnittelu), Eija Pyyhtiä

(SOSTER, Kehittämisyksikkö), Ilkka Rekonen, Harri Andersson, Matti Kärki ja Petri Isokoski (KARA, Rakennusvalvonta), Anu Schulte-Tigges (ELY-keskus), Taina Andersson (Kiinteistönhallinta ja asuminen), Anu Jokela (Liikunta), Harri Raita (Kaupunkikulttuuri), Jussi Saarinen, Teija Visa ja Markus Nevalainen (HSL), Antti Hartikainen (Vantaan Energia), Satu Routama (Finavia), Satu Turunen ja Hannu Haarala (Talous- ja hallintopalvelut), Marjo Nurminen ja Ulla Virtanen (Kuntalaispalvelut) sekä Jonas Stenroth, Marjut Viljanen, Pirjo Salo, Santtu Bussian, Satu Onnela ja Teemu Vihervaara (KAPU, Liikenteen aluesuunnittelu).

Verkkokysely

Katrinebergin alueesta järjestetyllä verkkokyselyllä kartoitettiin asukkaiden ja muiden alueen käyttäjien lempipaikkoja, kehityskohteita ja uusia ideoita alueelta. Lempipaikkoja merkittiin kartalle 150, kehityskohteita 42 ja uusia ideoita 37 kappaletta.

Lempipaikat

Lempipaikkoja merkittiin tarkastelualueelle laajasti, mutta eniten mainintoja saivat Katrinebergin kartano puutarhoineen, kartanon vanha navetta, kartanon edustalla kesäisin toimiva kotieläinpiha, Kartanopartion kokoontumispaikka kartanon

Verkkokyselyssä merkittiin yli 150 lempipaikkaa, joista suuri osa kartanon läheisyyteen.

Uusia ideoita verkkokyselyssä esitettiin liittyen mm. ulkoilureitteihin, Vantaanjoen saavutettavuuteen sekä kartanon toimintoihin.

Verkkokyselyn kehityskohteet liittyivät mm. Katriinantien raskaaseen liikenteeseen, Seutulan vanhaan kouluun sekä puutteellisiin ulkoilureitteihin.

aitassa sekä Seutulan kaunis maalaismaisema avoimine peltoaukeineen.

Myös Seutulan koulun vastikään uudistettu piha-alue sai useita mainintoja ja se toimii myös alueen kokoontumispaikkana.

Tammirinteen vastaanottokodin viereinen metsäalue, joka tarjoaa mukavan ulkoilumaaston niin päiväkotiryhmille kuin koiranomistajille, mainittiin myös usein. Mainintoja sai myös vanhan pumppuaseman ympäristö, jossa on mahdollisuus päästä joen rantaan. Paikalla on aiemmin sijainnut laituri. Katrinebergin kartanon läheisille pelloille talvisin tehtävät ladut ja pulkkamäki saivat myös useita mainintoja.

Kehityskohteet

Kehityskohteita nostettiin esiin määrällisesti huomattavasti lempipaikkoja vähemmän. Aukkaiden toive pienestä päivittäistavarakaupasta tai kahvilasta nousi esiin vastauksissa selkeästi, samoin Riipiläntien ja Katriinantien huono kunto ja teillä kulkeva raskas liikenne. Myös Seutulan koulun vanha koulurakennus mainittiin kehityskohteena. Muina kehittämiskohteina nähtiin Knaapinkujan ympäristön rakennukset, sairaalan itäpuolinen pelto mahdollisena rakennuskohteena sekä se, etteivät joen rannat ole julkisia, eikä rantaan ole kunnollista kulkuyhteyttä. Mahdollisesta uudis- tai täydennysrakentamisesta esitettiin myös vastakaisia näkemyksiä.

Yhtenäinen lenkkeily- tai ulkoilureitti nousi esiin useissa vastauksissa, myös penkkien lisäämistä ja pieniä kuntoportaita pellolta navetalle ehdotettiin. Myös alueen ratsastusreittien kehittämistä toivottiin.

Uudet ideat

Ehdotettiin, että luonto- tai hyvinvointimatkailu tai muu vetonaula, kuten erityinen harrastusmahdollisuus, voisi tuoda Seutulaan ja Katrinebergiin lisää kävijöitä. Sairaalan voisi muuttaa hostelliksi tai hotelliksi tätä varten. Ehdotettiin myös suunnittelukilpailun järjestämistä uuden käyttötarkoituksen löytämiseksi sairaalarakennukselle. Sairaalaan ehdotettiin myös muutettavaksi ikääntyneiden monimuotoiseen asumiseen. Harrastusmahdollisuuksien ohella ehdotettiin käsityöläistoimintaa, tiloja pienyrittäjille sekä taidetoimintaa. Nuorisotilaa toivottiin Seutulaan tai vaihtoehtoisesti parempia julkisen liikenteen yhteyksiä Kannistoon.

Seuraavat vaiheet

Kehityskuvan hyväksymisen jälkeen käynnistetään alueella asemakaavoitus. Kaava-alueen raja- myytävien kiinteistöjen osalta varmistetaan neuvotteluilla maaomaisuuden hallinta -yksikön kanssa.

Asemakaavatyön pohjaksi järjestetään Kestävä Katriinankylä -arkkitehtuurikilpailu. Kilpailun erityisenä teemana on tutkia kestävästä rakentamisesta ja uusien kortteleiden sijoittamista kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen ympäristöön Katriinankylän ja itäisen Katriinankylän alueilla.

Asemakaavoituksen vaatimat lepakko- ja linnust selvitykset alueella laaditaan vuoden 2023 aikana.

Kehityskuvan hyväksymisen jälkeen käynnistetään myös tarkemmat neuvottelut alueen päiväkotija koulutilojen tarpeen määrittelyksi sekä tutkitaan eri mahdollisuuksia koulun ja päiväkodin sijoittamiseksi alueelle.

Seutulan kylän täydennysrakentamiseksi laaditaan yhtenäiset periaatteet, jossa määritellään kehykset jo olemassa olevien pientalotonttien täydennysrakentamiselle huomioiden kyläkuvalliset ja maisemalliset arvot. Työllä ei vielä tarkkaa aikataulua.

LÄHTEET

Historiatietoihin liittyvät osat on referoitu Katrinebergin kulttuuriympäristöselvityksestä ja niiden osalta käytetyt lähteet käyvät ilmi selvityksen lähdeluettelosta.

Ellermaa, M. 2011: Maakunnallisesti tärkeät lintualueet ja niiden tunnistaminen Uudellamaalla. – Tringa 37/38:140-174

Manninen, O. & Nieminen, M. 2020: Lahokaviosammal Vantaalla: esiintymisselvitys ja suojelusuunnitelma. – Faunatican raportteja 1/2020. 59 s.)

Muukka, Laura ja Mäkynen, Anne. 2005. Vantaan kulttuurimaisema-selvitys. Vantaa: Vantaan kaupunki, kaupunkisuunnittelu.

Ojala, A. 2018: Vantaan ekologiset yhteydet Vantaan kaupunki: 46-47

Uudenmaan liitto 2020. Uusimaa-kaava 2050. Helsingin seudun, Itä-Uudenmaan ja Länsi-Uudenmaan vaihemaakuntakaavat. Selostus. <https://uudenmaanliitto.fi/wp-content/uploads/2022/01/Selostus.-Uusimaa-kaava-2050.pdf>

Vantaan kaupunki, Ympäristökeskus- & Siivonen, Yrjö, 2002. Vantaan lepakkokartoitus 2001-2002.

Vantaan kaupunki 2021. Ulkoilureittien tavoitesuunnitelma. <https://paatokset.vantaa.fi/ktwebscr/files/show?doctype=3&docid=2318408&version=1>

Vantaan kaupunki 2023. Vantaan yleiskaavan 2020 (YK0048) selostus (päivitetty selostus 11.1.2023). https://www.vantaa.fi/sites/default/files/document/yleiskaavan-selostus-11012023-voimaantulo_0.pdf

Ympäristö.fi, Suojelualueet, Natura 2000 -alueet, Vantaanjoki: [https://www.ymparisto.fi/fi-FI/Luonto/Suojelualueet/Natura_2000_alueet/Vantaanjoki\(27522\)](https://www.ymparisto.fi/fi-FI/Luonto/Suojelualueet/Natura_2000_alueet/Vantaanjoki(27522))

Ympäristöministeriö & SYKE 2021. Valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet, Uusimaa/Nyland. VAMA 2021. https://www.ymparisto.fi/sites/default/files/documents/VAMA%202021_1%20Uusimaa_FI%20SVE.pdf

LIITTEET

Katrinebergin kulttuuriympäristöselvitys.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta
saadut mielipiteet ja niiden vastineet.

Kehityskuvaluonnoksesta saadut lausunnot
ja niiden vastineet.

Yhteisöllisyyttä edistävät ikäystäväl-
liset kylät -hankkeen työpajojen koonti.
Ikäystävällisen asumisen tavoitteita.

YHTEYSTIEDOT

Asemakaavoitus

Vantaan kaupunki

Kaupunkiympäristön toimiala

Kaupunkirakenteen ja ympäristön
palvelualue

p. 839 11 (vaihde)

Asematie 7,

01300 Vantaa

KATRINEBERGIN KULTTUURIYMPÄRISTÖSELVITYS

Vantaan kaupunki 2023

Asemakaavoitus
Kielotie 28
01300 Vantaa

Tekijät

Elina Ekroos
Noora Laak

Taitto

Noora Laak

Kuvat

Noora Laak, Vantaan kaupunginmuseon
kuva-arkisto (VKM), Museovirasto (MV) sekä
arkistolähteitä. Tarkat kuvaajatiedot merkitty
kuvateksteihin.

KANSIKUVA	Katrinebergin kartanon sisääntuloväylä noin 1930-luvulla. VKM.
TAKAKANSI	Lehmiä laiduntamassa Katriinan sairaalan edustalla. Ari Yrjänä, 1960-luku. VKM.

SISÄLLYS

5 Johdanto

- 5 Tehtävä ja kohde
- 7 Perustiedot ja kaavatilanne
- 9 Suojelutilanne

13 Seutulan kylä Vantaalla

- 13 Seutulan kylän vaiheet
- 25 Seutula osana Helsingin pitäjän alueen maanviljely- ja kartanokulttuuria

29 Katrineberg osana Seutulaa

- 29 Katrinebergin kartanon vaiheet
- 33 Uusia toimintoja 1950-luvulta eteenpäin
- 35 Katriinan alueen rakentuminen

43 Nykytilan kuvaus

- 43 Alueen rakennuskanta
- 63 Kyläkuva
- 65 Maisemarakenne

73 Johtopäätökset

75 Lähteet

Ortoilmakuva tarkastelualueesta vuodelta 2021; alueen halkaisee itä-länsisuunnassa Katriinantie ja alue rajautuu lännessä Riipiläntiehen sekä etelässä Vantaanjokeen. VKP.

4 Katrinebergin kulttuuriympäristöselvitys

1. JOHDANTO

1.1. TEHTÄVÄ JA KOHDE

Katrinebergin kulttuuriympäristöselvitys laadittiin alueen tulevaisuutta viitoittavan kehityskuvan taustatiedoiksi kokoamaan yhteen tarkastelualueen kulttuurihistorialliset ja maisemalliset arvot. Tarkastelualue sijoittuu Luoteis-Vantaalle, Seutulan kaupunginosaan. Tarkastelualueen keskuksen muodostaa Katrinebergin kartanon ja Katriinan sairaalan rakennettu ympäristö sekä niitä ympäröivä kulttuurimaisema.

Seutulan kylän tunnettu historia palautuu keskiajalle ja kylän kantatalot sijaitsevat edelleen osapuilleen tuon aikaisilla sijoillaan. Suurimmat muutokset kylämaisema on käynyt läpi 1900-luvun jälkipuolella, kun kaupungin omistukseensa hankkiman Katrinebergin kartanon kinaloon rakennettiin kunnalliskoti, ja hieman myöhemmin myös päiväkotia, lastenkoti ja koulu. Tarkastelualueella sijaitsee joitakin jo suojeltuja rakennuksia sekä muita arvokkaiksi todettuja rakennuksia. Alueella on lisäksi useita muinaisjäännöksiä, pääasiassa keskiaikaisia asuintontteja.

Seutulan ja Katrinebergin aluetta on tutkittu aiemmin eri näkökulmista. Selvitysten ja tutkimusten keskeiset tulokset on pyritty hyödyntämään tässä työssä. Helsingin pitäjän -julkaisusarjassa on ilmestynyt useita aiheen kannalta hyödyllisiä artikkeleita; erityisesti vuoden 2010 vuosikirja, jonka artikkelit käsittelivät Katrinebergin kartanoa, Katriinan sairaalan alkutaivalta sekä kaupungin viljelytoimintaa, oli kunnan arvoinen. Kaupungin teettämä

selvitys kartanon puutarhan historiasta oli erittäin hyödyllinen kartanon pihapiirin muutosvaiheita kartoittaessa. Vantaan kulttuurimaisemaselvitys puolestaan auttoi perehtymään ja vertaamaan maaseutumaisia kulttuurimaisemia keskenään.

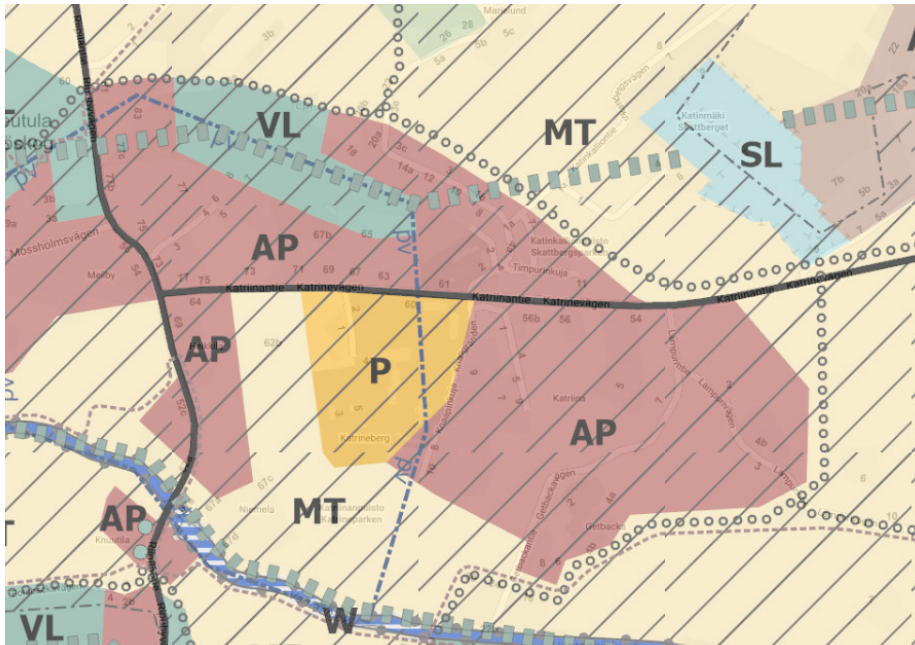
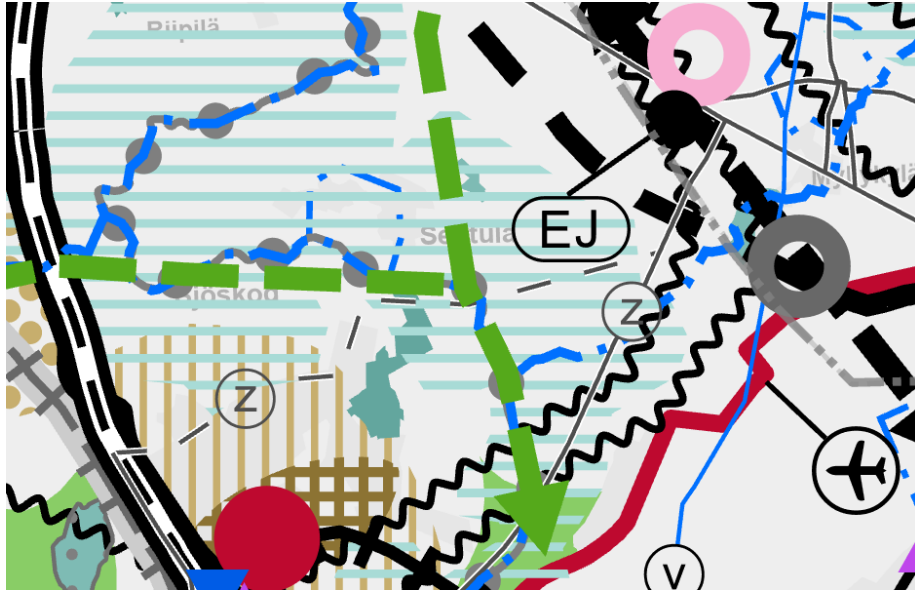
Tärkeimmät työssä käytetyt arkistot olivat Kansallisarkiston karttakokoelma, käytännössä maanmittaushallituksen historiallinen kartasto, Kansalliskirjaston digitoidut vanhat sanomalehdet sekä Vantaan kaupunginmuseon kuva-arkisto.

Nykytilan kartoittamiseksi kohteeseen on tehty kenttäkatselmus heinäkuussa 2022, jonka suorittivat arkkitehti Noora Laak ja maisema-arkkitehti Elina Ekroos.

Selvityksen ensimmäisessä luvussa käsitellään kohdealueen perustiedot, kaavatilanne sekä suojelutilanne. Toinen luku keskittyy taustoittamaan Seutulan kylän vaiheita ja sen asemaa vanhan vantaalaisen asutuksen joukossa. Kolmas luku keskittyy Katriinan alueeseen ja Katrinebergin kartanoon. Luvussa käsitellään alueen käyttöhistoria sekä rakentumisen vaiheet. Neljännessä luvussa esitellään alueen nykytilanne sekä avainrakennusten sekä maiseman osalta. Viides luku pitää sisällään selvityksen yhteenvedon. Lopussa on lähdeluettelo.

Tarkastelualueen sijainti Länsi-Vantaalla.

Yllä: Karttaote tarkastelualueella voimassaolevien asemakaavojen yhdistelmästä. Katrinantien eteläpuolella on voimassa asemakaava 330100, koillisessa asemakaava 330300 vuodelta 1991 sekä sen länsipuolella Tammirinteen vastaanottokodin ja virkistysalueen käsittävä asemakaava 001969 vuodelta 2008. VKP.

Oikealla ylhäällä: Ote Uusimaa 2050 -maakuntakaavojen yhdistelmästä. Tarkastelualueen poikki kulkee Luukki-Seutula-Metsäkylä-viheryhteystarve. Vaalean vihreä vaakarasteri osoittaa valtakunnallisesti arvokkaan maisema-alueen rajauksen. UKP.

Oikealla: Ote Vantaan yleiskaavasta 2020. VKP.

1.2. PERUSTIEDOT JA KAAVATILANNE

Alueen sijainti

Selvityksen tarkastelualue sijaitsee Luoteis-Vantaalla, Seutulan kaupunginosan itäosassa, Katriinantien ympäristössä. Keskeinen tarkastelualue rajautuu lännessä Riipiläntiehen, etelässä Vantaanjokeen, idässä Katinmäkeen ja pohjoisessa Katriinan alueen pohjoispuolisiin peltoaukeisiin. Katriinantie halkaisee tarkastelualueen itä-länsi-suunnassa.

Laajuus

Kulttuuriympäristöselvityksen keskeinen tarkastelualue rajautuu kehityskuvan käsittämään, noin 120 hehtaarin alueeseen, mutta tätä laajempi alue – usein koko Seutulan kylä tai laajempi maisemallinen kokonaisuus, on tarkoituksenmukainen tarkastelulaajuus.

Maanomistus

Alueella on Vantaan kaupungin maanomistusta sekä yksityistä maanomistusta.

Maakuntakaava

Maakuntakaavassa (Uusimaa-kaava 2050) tarkastelualue on merkitty kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeäksi alueeksi (vaaleansininen raidoitus), ja se lukeutuu kokonaisuudessaan valtakunnallisesti merkittävään maisema-alueeseen Vantaanjokilaakson viljelymaisema sekä rajaukseltaan laajempaan maakunnallisesti arvokkaaseen kulttuuriympäristöön Vantaanjokilaakson maisema-alue. Vantaanjoki on varustettu merkinnällä ”vedenhankinnan kannalta arvokas pintavesialue” sekä Natura-alueen merkinnällä. Tarkastelualueen poikki pohjois-eteläsuunnassa on merkitty viheryhteystarve (Luukki-Seutula-Metsäkylä), joka ei kuitenkaan osoita yhteyden tarkkaa sijaintia. Seutulan pohjavesialue ulottuu osin tarkastelualueelle.

Yleiskaava

Yleiskaavassa 2020 tarkastelualue koostuu palveluiden (P) alueesta, jolla sairaala ja kartano sijaitsevat. Katriinantien etelä- ja pohjoispuolelle on osoitettu pientalovaltaista asuinalueita (AP). Tarkastelualueita ympäröivät peltoalat on varustettu merkinnällä MT, maatalousvaltainen alue. Alueelle on merkitty lisäksi ohjeellisia ulkoilureittejä sekä ekologiset viheryhteydet itä-länsi-suunnassa tarkastelualueen pohjoisosaan sekä Vantaanjoen myötäisesti. Koko tarkastelualue

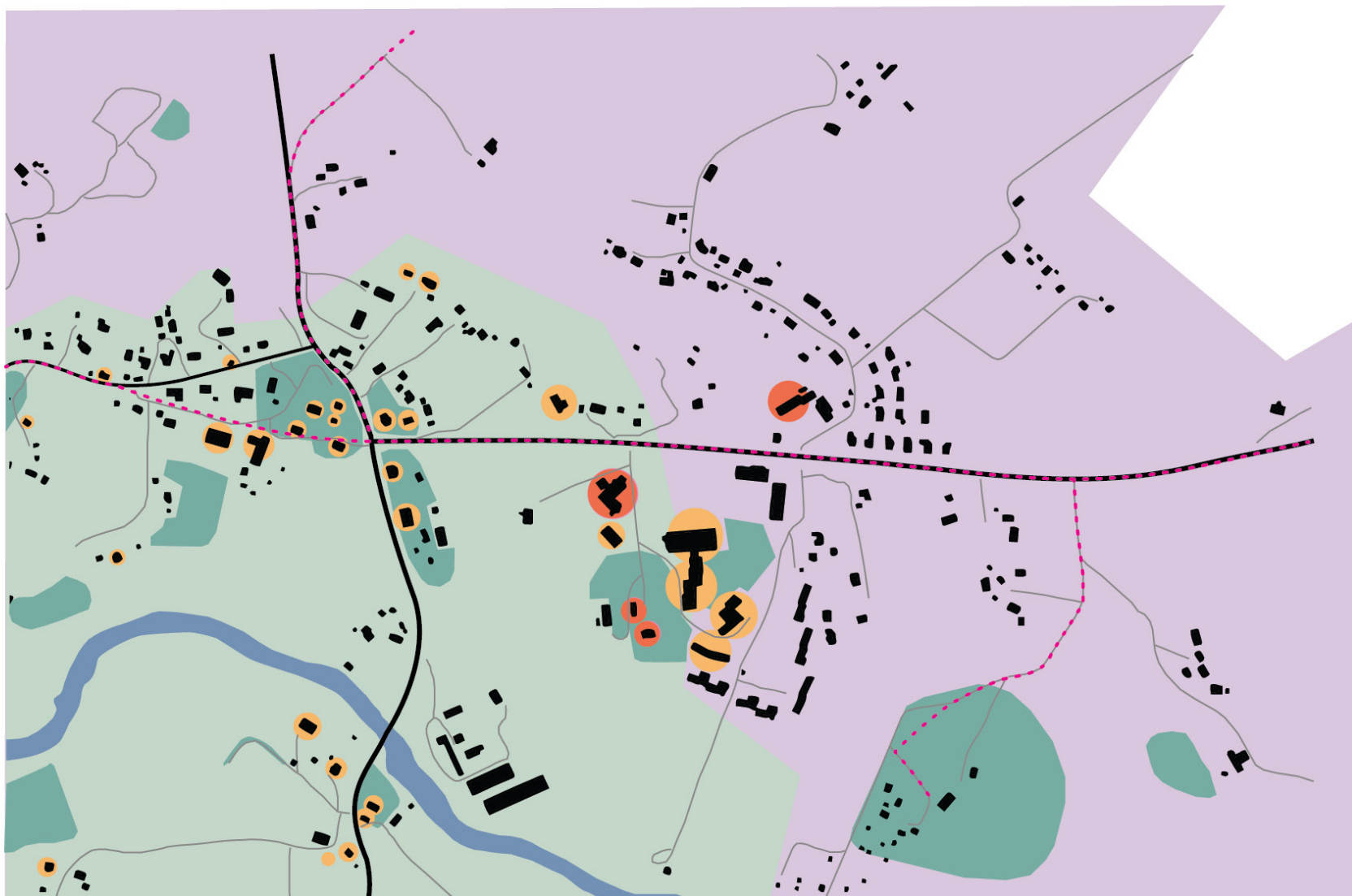
on merkitty vinoviivarasterilla, joka merkitsee maakuntakaavassa osoitettuja valtakunnallisesti ja kulttuurihistoriallisesti merkittäviä maisema-alueita. Kulttuurihistorialliset arvot on kuvattu tarkemmin yleiskaavan oikeusvaikutteisella liitekartalla.

Asemakaavoitus

Tarkastelualueella on voimassa kolme asemakaavaa. Suurin osa kehityskuvan tarkastelualueesta on asemakaavoittamatonta. Asemakaavoista vanhin (330100, 1979) käsittää alueen Katriinantien eteläpuolella: siinä kartanon, sairaalan, koulun ja päiväkodin käsittävä korttelialue on varustettu yleisten rakennusten merkinnoilla Y, YS ja YO. Alueen itäosassa on asuntorakennusten (A) korttelialue. Maa-ala kartanon ja Vantaanjoen välillä on varattu puistoksi (VP). Katriinantien pohjoispuolelle laadittiin vuonna 1991 asemakaava 330300 pientalojen rakentamiseksi sairaalalohenkilökunnan tarpeisiin. Vuonna 2008 laadittiin asemakaava 001969 Tammirinteen vastaanottokodin laajentamiseksi.

- Suojeltu rakennus
- Rakennusperintö-
kohde
- Muinais-
jäänös
- Arvokas
kylämaisema
- Maisemallisesti
arvokas alue
- Historiallinen
tielinja

1.3. SUOJELUTILANNE

Valtakunnallisesti merkittävä maisema-alue

Katrinebergin tarkastelualue sisältyy kokonaisuudessaan valtakunnallisesti arvokkaaseen maisema-alueeseen ”Vantaanjokilaakson viljelymaisema”, joka ulottuu pitkin jokea Riipilästä aina Helsingin Siltamäkeen.

Jokilaakson viljelymaisema on edustava esimerkiksi eteläisen Suomen pitkän kartano- ja viljelyhistoriaan synnyttämistä maatalousmaisemista. Alueen perinteisen viljelymaiseman katsotaan säilyneen pääkaupunkiseudun kasvun paineessa hyvin. Maisema-alueella on useita merkittäviä kulttuuriympäristökohteita, luonnonsuojelu- ja virkistysalueita sekä maatalouskäytössä säilyneitä yhtenäisiä peltoaloja.¹

Maakunnallisesti arvokas maisema-alue

Kehityskuvan tarkastelualue kuuluu kokonaisuudessaan maakunnallisesti arvokkaaseen ”Vantaanjoen maisema-alue” -kokonaisuuteen, joka on rajaukseltaan hieman valtakunnallisesti merkittävää maisema-aluetta laajempi.

Monipuoliseen maisema-alueeseen nivoutuu paljon kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokkaita elementtejä, joista tarkastelualueen osalta relevantteja ovat kivikautinen asutus, keskiaikainen kyläasutus ja -rakenne, edustava maatalorakentaminen sekä kartanokulttuuri. Alueen erityispiirteitä

on jokilaakson kumpuileva, yhtenäisenä säilynyt kulttuurimaisema ja laajat viljelyaukeat.

Suojellut rakennukset

Katrinebergin kartano, sen aitta- ja navettarakennus sekä Tamminrinteen vastaanottokodin vanha osa on suojeltu asemakaavalla.

Inventoidut rakennukset

Tarkastelualueella on runsaasti inventoituja, paikallisesti arvokkaaksi todettuja rakennuksia. Ne on esitetty viereisen sivun kaaviossa ja siihen liittyvässä taulukossa sivulla 10.

Muinaisjäännökset

Alueella sijaitsee useita muinaisjäännöksiä, jotka on esitetty karttakaaviossa sivulla 8 ja 11. Muinaisjäännöksistä suurin osa on historiallisen ajan kylätontteja, mutta Getbackassa ja Koivumäessä on säilynyt jäänteitä myös kivikautisesta asutuksesta.

Historialliset tielinjaukset

Katriinantieltä Getbackaan johtava tie, Katriinantie tarkastelualueen osalta sekä Riipiläntien osuus Katriinantiestä pohjoiseen on merkitty Vantaan kaupunginmuseon inventoinnissa paikallisesti merkittäviksi (R2). Karttahavainnoista päätellen kaikki tieosuudet ovat peräisin viimeistään 1700-luvulta.

¹ Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus 2021.

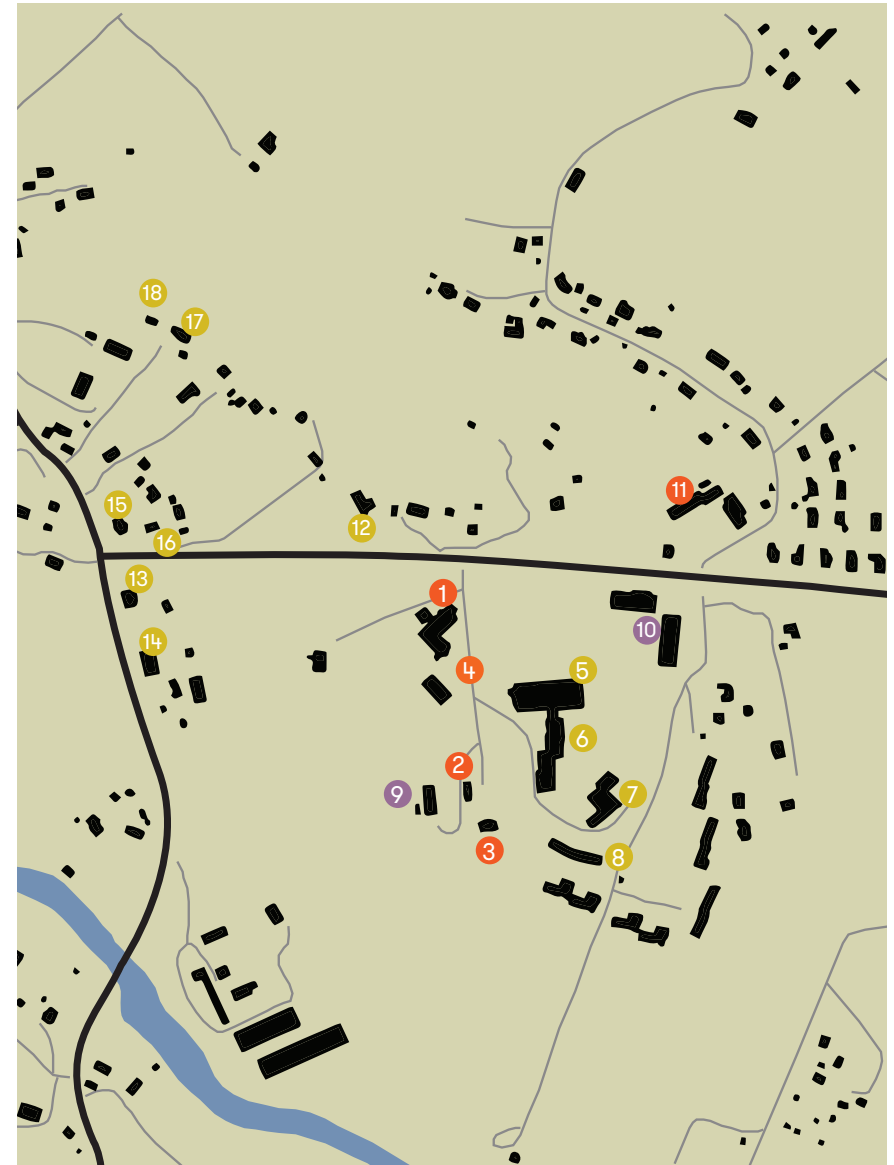

Nro.	Luokitus	Rakennusvuosi	Rakennuksen nimi	Osoite	Rakennusnumero
1	SR	1935	Katrinebergin kartanon navetta	Katriinantie 1	1019494564
2	SR	1836	Katrinebergin kartanon aitta	Katriinankuja 5	101949465D
3	SR	1790-1800	Katrinebergin kartanon päärakennus	Katriinankuja 5	101949463B
4	SR	1900-luvun alku	Katrinebergin kartanon maakellari	Katriinankuja 5	100190
5	RP	1979	Katriinan sairaala, A-osa	Katriinankuja 5	101968073N
6	RP	1959	Katriinan sairaala, B-osa	Katriinankuja 5	1019494608
7	RP	1959	Sairaalan huoltorakennus	Knaapinkuja 5	1019494619
8	RP	1959	Sairaalan henkilökunnan asuinrakennus	Knaapinkuja 5	101949462A
9	V	1971	Seutulan päiväkoti	Katriinankuja 5	101949464C
10	V	1969	Seutulan koulu	Katriinantie 60	1019494575
11	SR	1962 (vanha osa)	Tammirinteen vastaanottokoti	Tammirinteentie 2	101968098F
12	RP	1925	Seutulan VPK-talo	Katriinantie 71	1004906606
13	RP	1905	Heikkilä, päärakennus	Katriinantie 64	100470984F
14	RP	1936	Heikkilä, navetta	Katriinantie 64	100470987K
15	RP	1932	Eklundin kauppa	Riipiläntie 71	100481256U
16	RP	1932	Eklundin kaupan talousrakennus	Riipiläntie 71	1004710044
17	RP	1916	"Collinin talo", Framstuga, päärakennus	Riipiläntie 77	100481274D
18	RP	1900-luvun alkupuoli	Framstuga, talousrakennus	Riipiläntie 77	100481273C

SR: suojeltu rakennus

RP: rakennusperintökohde

V: vaatimattomat suojeluarvot

Nimi	Tyyppi	Tarkenne	Ajoitus	Tunnus
Meilby (Seutula)	Asuinpaikat, kyläpaikat	Säteri	Historiallinen	1000001764
Meilby (Seutula)	Asuinpaikat, kyläpaikat	Kylätontti, Marttilan tontti	Historiallinen	1000001763
Meilby (Seutula), Knapbacka	Asuinpaikat, kyläpaikat	Kylätontti	Historiallinen	1000001762
Meilby, Yvjas	Asuinpaikat, kyläpaikat	Kylätontti	Historiallinen	1000001761
Getbacka	Asuinpaikat		Kivikautinen	92010056
Meilby (Seutula), Getbacka	Asuinpaikat, kyläpaikat	Kylätontti	Historiallinen	1000001760
Koivumäki	Asuinpaikat		Kivikautinen	1000032476

Samuel Brotheruksen Helsingin pitäjistä vuonna 1699 laatima kartta on varhaisin säilynyt karttaesitys Seutulán kylästä. KA.

2. SEUTULAN KYLÄ VANTAALLA

2.1. SEUTULAN KYLÄN VAIHEET

Esihistoria

Seutulan asutushistoria ulottuu kivikaudelle asti. Tuolloin merenpinta oli jääkauden jäljiltä noin 35 metriä nykyistä korkeammalla ja Vantaanjoen laakso oli merenlahtea. Sen rannoille oli asettunut asumaan hylkeenmetsästyksestä elänyt metsästäjä-keräilijäyhteisö ja tiheimmillään Seutulan-Riipilän alueen kivikautinen asutus on nykytiedon mukaan ollut myöhämesoliittisella kaudella, 6000–5000 eaa. välisenä aikana.² Alueelta tehdyt kivikautiset esinelöydöt ovat pääosin tältä ajankaksolta, kuten kourutaltat Katrinebergistä, mutta myös myöhemmältä nuorakeraamiselta kaudelta (3200–2300 eaa.) Getbackassa, josta on löydetty mm. vasarakirveitä.³

Nuorakeraamisella kaudella merenranta oli maankohoamisen myötä siirtynyt jo huomattavasti etelämmäksi, mutta Vantaanjokilaakson etelärinteet ja rantaniityt tarjosivat hyvän ympäristön nuorakeraamiseen kulttuuriin liittyville pysyvämmälle asumiselle ja uuden talousmuodon – viljelyn ja karjanpidon – kokeiluille.

Rauta- ja pronssikaudella asutus Uudenmaan alueella koostui pienialaisista asumisyksiköistä ja kausiasumisesta. Kepsu arvelee, että huolimatta alueen viljelyyn sopivasta ilmastosta, rannikko luettiin virolaisten ja hämäläisten nautinta-alueeksi suurempien asutuskeskusten sijoittuessa Vanajan

Hämeeseen ja Varsinaissuomeen, eikä alueelle näin syntynyt laajamittaisempaa, pysyvää asutusta.⁴

Keskiaika

Tiedot nykyisen Vantaan alueen vakiintuneemman asuttamisen vaiheista ja ajankohdasta ovat tarkentuneet ja Helsingin pitäjän keskiaikaa tutkinut Tapio Salminen ajoittaa Uudenmaan rannikon ja Helsingin pitäjän ruotsalaisen kolonisaatioasutuksen 1200- ja 1300-lukujen vaihteeseen.⁵ Pitäjän pohjoisempiin osiin, tuolloisiin erämaihin, siirtolaiset asettuivat aikaisintaan 1300-luvun lopulla.⁶ Uudenmaan asutus- ja nimityshistoriaa tutkineen Saulo Kepsun mukaan sekä läntisellä että itäisellä Uudellamaalla oli 1000-1300-luvuilla alueelle levinnyttä vanhempaa suomalaisasutusta (varsinaissuomalaisia ja hämäläisiä), mutta Uudenmaan keskiosan jokisuissa ja Helsingin pitäjän alueella nimitys on voittopuolisesti nuorempaa ruotsalaista alkuperää, mikä viittaa varhaisen suomalaisasutuksen vähäisyyteen.⁷

Ensimmäiset kirjalliset tiedot kylästä Helsingin pitäjässä, johon Vantaan nykyinen alue keskiajalla kuului, ovat säilyneet 1300-luvulta, mutta pääosa kylästä ilmestyy asiakirjoihin vasta 1400- tai

1500-luvun alussa. Helsingin pitäjän kyläjakoa ja niiden nimet olivat vakiintuneet jo 1500-luvulle tultaessa.⁸

Kepsun arvion mukaan Seutula ja Riipilä ovat todennäköisesti aiemmin muodostaneet yhden kylän, Riipilän ollessa emäkylä. Samaan laajaan, vanhaan suurjakokuntaan ovat mahdollisesti kuuluneet myös Lapinkylän ja Viinikkalan jakokunnat ja lisäksi Keimola.⁹ Kepsun mukaan Seutulan nimitys – mm. kylännimien ja kantatalonnimien – perusteella on selvää, että Seutula on vanha suomalaisasutus, joka on erotettu Riipilän eli Revon kylästä. Seutula on alueen vanha suomalainen nimi, josta ruotsinkielinen, erämaan asuttamiseen viittaava rinnakkaisnimi Sjöskog on johdettu. Meilby-nimi perustuu Kepsun mukaan mahdollisesti vanhaan talonnimeseen Maijala. Myöhempi ruotsalainen asutus ja erityisesti ruotsalaiset kirjurit ovat vaikuttaneet nimityksen myöhempään kehitykseen ja kirjoitussuihin.¹⁰

Vantaalaisten kylien historiaa 1500-luvulta lähtien ovat valottaneet verokirjat. Veroista vapautettuja rälssitiloja oli Vantaan alueella keskiajalla vähän, vain Veromiehen ja Seutulan kylissä, joten niiden puuttuminen maakirjoista ei ole sanottavasti vaikeuttanut kokonaiskuvan muodostamista.¹¹ Vanhimmat tarkat sijaintitiedot Vantaan kylätonttien sijainneista löytyvät 1600- ja 1700-lukujen

² Leskinen & Pesonen 2008, 72.

³ Leskinen & Pesonen 2008, 278, 292, 302.

⁴ Kepsu 2005, 10-14.

⁵ Suhonen 2005, 5; Salminen 2013, 124.

⁶ Salminen 2013, 90-91.

⁷ Kepsu 2005, 33.

⁸ Suhonen 2005, 8.

⁹ Kepsu 2005, 121.

¹⁰ Kepsu 2005, 121, 124; Salminen 2013, 90-91.

¹¹ Suhonen 2005, 8.

kartoista, jotka ovat vanhimmat säilyneet esitykset alueista. Kylien talot sijaitsivat tyypillisesti tiheänä ryhmänä peltojen ympäröimällä tonttimaalla, joka sijaitsi pienellä mäellä.¹²

Verokirjojen perusteella Seutulan väkimääräksi 1500-luvulla on arvioitu noin 56-80 henkeä. Seutula, yhdessä viereisten Ripukylän, Linnan ja Keimolan kylien kanssa on muodostanut merkittävän keskuksen pitäjän pohjoisosiin, jossa oli yhteensä 29 taloa.¹³

Väestön määrä laski hieman vuosisadan loppua kohden ja Seutulan kylään luettujen talonpoikaistalojen, savujen määrä laski 11:stä kahdeksaan. Vuoden 1634 henkikirja tarjoaa tarkan kuvauksen alueen väestöstä, siihen merkittiin kaikki 12 vuotta täyttäneet aatelisia, sairaita ja köyhiä lukuunottamatta. Seutulassa henkikirjoitettua väestöä oli 43 henkilöä suurimman talon ollessa Matts Tönneson Creutzhammarin omistaja Meilby, jossa asui 16 henkeä.¹⁴ Samaan aikaan Knapbackassa oli yhdeksän työntekijää.

Talonpoikaistaloissa työt hoiti isäntäperhe parin palkollisen avulla. 1500-luvun lopun ja 1600-luvun

vaikeat ajat tarjosivat suurmaanomistajille mahdollisuuden ostaa vaikeuksiin joutuneita tiloja, ja tätä mahdollisuutta ilmeisesti hyödynsi Meilbyn omistaja Creutzhammar kasvattaen tilansa Knapbackan rälssitilaa suuremmaksi.¹⁵

Seutulan väestön väheneminen 1600-luvun alkupuolelle tultaessa liittyy Ruotsin käymiin sotiin, joista erityisesti vuonna 1570 alkanut 25-vuotinen sota Venäjää vastaan vahingoitti valtakunnan itäosia ja rasitti talonpoikia väenottojen ja sotaverojen muodossa. Osallistuminen yleiseurooppalaiseen kolmikymmenvuotiseen sotaan 1630-1648 nosti Ruotsin eurooppalaiseksi suurvallaksi, mutta lisäsi talonpoikien rasitusta. Väenotot korvattiinkin 1600-luvun lopulla ruotuväkijärjestelmällä. Seutulan väkimäärä kasvoi hieman 1600-luvun loppua kohden.¹⁶ Maatilojen varhaisesta rakennuskannan tyypistä ei ole jäänyt tietoja.

Tyypillisesti ajan asuinrakennukset Helsingin pitäjän alueella koostuivat porstuasta, tuvasta ja kamarista. Varakkaammilla tai suuremmilla tiloilla oli myös paritupia, joka oli maaseudulla tyypillinen pohjaratkaisu aina 1900-luvulle asti. Kaikkein pienimmissä ja vaatimattomimmissa taloissa pääraakenus on saattanut muistuttaa 1600-luvun sotilastorpaa, joka koostuu vain tuvasta ja eteisestä.¹⁷

Kepsu pitää Seutulan vanhimpana kyläpaikkana Heikkilän ja Marttilan talojen ympäristöä, nykyisten Riipiläntien ja Katriinantien risteyksessä. Edellä mainitut talot sijaitsivat edelleen vanhoilla paikoillaan. Vanhimmassa aluetta esittävissä kartassa vuodelta 1699 Seutulan kylä oli jo hajallaan. Heikkilän ja Marttilan talojen ohella kartassa on esitetty Meilbyn sotilasvirkatalo (Majorens Boställe eli Meilbyn säteri) edellisten länsipuolella sekä Knapbackan säteri niiden itäpuolella. Getbackan talo sijaitsi erillään näistä, omien peltojensa ympäröimänä.¹⁸ Vantaanjoen etelärannalla, kuitenkin edelleen Seutulaan kylään kuuluvina, sijaitsivat vierekkäin Knuutila eli Yvjas ja Philpula eli Ylösjoki (myöhemmin Hannula). Myös näiden talojen pihapiirit ovat edelleen vanhoilla sijoillaan. Sääolojensa sekä maaperänsä puolesta Seutula kuuluu Suomen suotuisimpiin paikkoihin harjoittaa kasvinviljelyä: pellot sijaitsivat pääosin Vantaanjokeen viettävällä etelään suuntautuvalla rinteellä, joka sulaa keväisin nopeasti.¹⁹

Aiemmin Creutzhammareille ja sittemmin 1650-luvulla balttilaiselle aatelissuku Löwelle siirtynyt kylän suurin talo Meilby peruutettiin kruunulle suuressa reduktiossa 1680-luvulla ja siitä muodostettiin sotilasvirkatalo. Muutoksella ei ollut suurta vaikutusta kylän väkimäärään.

¹² Suhonen 2005, 11.

¹³ Hanhivaara 1988, 74-75.

¹⁴ Meilbyn työntekijöitä olivat mm. kirjuri, vouti, kaksi palvelijaa, seppä, räätäli, suutari, työrenkejä, tallirenkejä, lammaspaimen ja piika. Vasander 1999, 11.

¹⁵ Kuisma 1990, 52-53.

¹⁶ Vasander 1999, 11-12.

¹⁷ Korpinen 1981, 386-389; Kolhonen et al 2021, 30.

¹⁸ Kepsu 2005, 120-121.

¹⁹ Vasander 1999, 6.

Isojako suoritettiin Seutulassa vuonna 1758 ja sarkajako siirtyi historiaan. KA.

Meilbyn sotilasvirkatalon tyyppisiä ruotujakolaitokseen perustuvia puustelleja perustettiin kruunun maalle vuodesta 1684 lähtien – osittain kruunun maalle, osittain kruunulle peruutetuille tiloille, kuten Seutulassa. Suurtiloihin rinnastettavissa virkataloissa asui armeijan ja laivaston päällystä; Meilbyn majurinpuustelli käsitti vuonna 1699 30,7 tynnyrinalaa viljelysmaata, kun Knapbackan ala oli 21,5 tynnyrinalaa ja Marttilan ja Knuutilan noin 12. Muiden talojen viljelyalat jäivät seitsemän tynnyrinalan tuntumaan. Sotilasvirkatalojen, eli puustellien haltijat valittiin virka-aseman perusteella ja kullekin sotilasarvolle oli hierarkiaan kuuluva oma talotyyppi.²⁰

1600- ja 1700-lukujen vaihde oli vaikeaa aikaa – myös kartanoille. Väestöä rasittivat 1690-luvun nälkävuodet, vuonna 1700 käynnistynyt Pohjan sota väenottoineen ja lisäveroineen sekä vuonna 1710 Suomen alueellekin rantautunut rutto.²¹ Nälkävuodet tai muut ajan vastoinkäymiset eivät kuitenkaan autioittaneet yhtään taloa Seutulassa, vaikka nälkä ja kulkutaudit saavuttivat kylän ja jotkut taloista vaihtoivat tästä syystä omistajaa. Vuoden 1710 verokirjassa kaikissa taloissa Heikkilää lukuunottamatta oli edelleen karjaa.²² Nälkävuosina Uudeltamaalta kuoli arviolta noin neljännes väestöstä, eikä Seutula tee tässä suhteessa poikkeusta.

20 Gardberg et al.1989, 8; Kuisma 1991, 149 ja Vasander 1999, 15.

21 Kuisma 1991, 26.

22 Vasander 1999, 13, 16

Suuren Pohjan sodan aikainen Venäjän miehitys Suomessa (1713-1721) koetteli kartanoita ja Helsingin pitäjän kartanoista ja puustelleista useat olivat miehityksen jäljiltä erittäin huonossa kunnossa tai jopa raunioina. Pukinmäen kartanon ohella Seutulan Knapbacka kuului pitäjän parhaiten säilyneisiin kartanoihin ja myös Seutulan seitsemän talonpoikaistilaa selvisivät miehityksestä vähin vaurioin. Mahdollisesti tähän vaikutti kylän syrjäinen sijainti miehittäjien reitteihin nähden.²³

Useita kartanoita hoitivat 1700-luvulla vuokraviljelijät, lampuodit, eivätkä omistajat asuneet kartanoissaan – näin oli myös Knapbackan kohdalla. Varsinaisia veroista vapautettuja rälssisätereitä, joiden omistaminen kuului vain aatelin yksinoikeuksiin oli Helsingin pitäjässä pieni joukko: Degerö, Stensböle, Boxbacka, Hertonäs, Gumtänkt, Knapbacka ja Rosendal. Näistä kaksi viimeksi mainittua sijaitsivat nykyisen Vantaan alueella. Rälssivapauksia nauttivat myös säteriratsutit sekä virkapuustellit, kuten Meilbyn majurinpuustelli. Muita pitäjän sotilasvirkataloja olivat Viikin latokartano, Malmgård sekä kornetinpuustelli Sotungissa.²⁴

Hattujen sodasta aiheutunutta pikkuvihaa (1742-1743), joka jäi kuitenkin vaikutuksiltaan aiempaa miehityskautta lievemmäksi, seurasivat jo paremmat ajat. Uudellamaalla ja erityisesti Helsingin pitäjässä

23 Vasander 1999, 16-17; Kuisma 1991, 24.

24 Kuisma 1991, 117.

taloutta vauhditti Sveaborgin rakennustöiden aloittaminen 1740-luvun lopulla.²⁵

Vuoden 1757 valtiopäivillä isojako hyväksyttiin ainoaksi maanjakomenetelmäksi. Uudistuksen tarkoituksena oli tehostaa maanviljelyä erityisesti Ruotsin menetettyä vilja-aittanaan toimineen Liivimaan 1740-luvulla. Aiempi maanjako oli perustunut kylän tiiviiseen yhteistoimintaan: metsät ja niityt olivat yhteisomistuksessa ja pellot oli jaettu kapeisiin sarkoihin talojen koon suhteessa. Isojaossa eri talojen hajanaiset peltosarat koottiin yhteen ja talot vapautettiin näin vainiopakosta, eli yhteistyövelvollisuudesta peltoviljelyssä.²⁶ Seutulassa 1750-luvulla alkanut isojako sujui Seutulassa oikeusjuttujen puutteesta päätellen kitkattomasti. Meilbyn maat keskitettiin talon läheisyyteen kylän länsiosaan ja Knapbackan pellot itäosaan. Marttilan ja Heikkilän pellot jäivät näiden väliin kylän keskiosaan. Getbackan maat olivat jo ennen isojakoa sijainneet talon ympärillä.²⁷ Isojaon myötä talot saivat oikeuden perustaa torppia omistamilleen metsälohkoille. Tämä johti torpparilaitoksen kasvuun ja tuotti uudenlaista kylärakennetta myös Seutulaan.

Kartanoiden ja suurtilojen talous vahvistui pitkin 1700-lukua aina 1800-luvun alkupuolelle. Työvoima kartanoilla, torpparilaitoksenkin myötä, lisääntyi ja samalla lampuotijärjestelmä heikkeni, kun karta-

25 Kuisma 1991, 26.

26 Suhonen 2005, 12.

27 Vasander 1999, 18.

Seutula vuonna 1773. Kartassa ei ole selitteitä, mutta ilmeisesti Knapbackan kartanon ja Getbackan välillä on pieni metsäalue. Myös kylän takamaat on jaettu isojaon toisessa vaiheessa. KA

Seutula 1800-luvun puolivälin tienoilla. Kartta on koottu useista osisita, joten ajoitus ei ole varma. KA

Karttaote Katrinebergin alueesta 1890-luvulta. Karttaan on merkitty tarkasti myös rakennusten paikat ja siitä erottuu hyvin karttaan liittyneet talousrakennukset. KA

noiden omistajien mielenkiinto heräsi viljelyyn valistusajan aatteiden ja viljan hinnan nousun myötä. Aikaa on pidetty kartanokulttuurin kulta-aikana, joka näkyi myös Helsingin pitäjässä uusien komeiden, jopa kivisten, päärakennusten ja edustavien puutarhojen muodossa. Samaan aikaan väestön varallisuus- ja sivistyserot kasvoivat ja herraskartat erottuivat aiempaa selvemmin talonpoikaistiloista.²⁸

Helsingin nousu pääkaupungiksi näkyi myös maanomistuksessa, kun keskushallinnon virkamiehet ja muu säätyläistö hankki pääkaupunkia ympäröiviä kartanoita omistukseensa. Koska vanhojen säterien ja säterirusthollien määrä oli varsin rajattu, muodostettiin entiselle talonpoikaismaalle uusia herraskartanoita, joiden maa-ala saattoi kuitenkin jäädä suurtiloihin verrattuna melko pieneksi. Ne olivat ensisijaisesti merkkejä omistajansa statuksesta ja kesäisiä seuraelämän keskuksia.²⁹ Tarve sotilasvirkataloille päättyi Suomen siirtyessä osaksi Venäjää, mutta upseeriston sallittiin pitää puustellit hallussaan elinaikansa, jonka jälkeen ne laitettiin vuokralle. Pitäjän sotilasvirkatalosta ensimmäisenä vuokralaisen sai Meilby, jonka vuokrasi eversti G. F. Wright vuonna 1810. Hänen leskeltään tila siirtyi Königstedtin kartanon omistajalle Jacob Hisingerille vuonna 1817 ja edelleen 1837 Gustaf

²⁸ Kuisma 1991, 119.

²⁹ Kuisma 1991, 118-119.

Valokuva Vantaanjoen yli Katrinebergin lasitehtaasta.

Ullnerille. Muut pitäjän puustellit vuokrasivat säätyläiset.³⁰

Seutula lukeutui Helsingin pitäjän suurimpien kylien joukkoon 1800-luvun alussa ja sen väkiluku kasvoi muita nopeammin vuosisadan edetessä. Kasvavan Helsingin imu oli riittävän suuri saatamaan myös pitäjän etäisemmät kylät, kuten Seutulan, kasvu-uralle. Erityisesti pitäjän pohjoisosissa oli runsaasti tilaa modernisoituvan maatalouden laajenemiselle, mikä perustui kaupungin jatkuvasti kohonneeseen maataloustuotteiden kysyntään.³¹ Seutulassa oli 1800-luvun lopulla myös pienimuotoista teollista toimintaa: Robert Ullner, joka omisti Königstedtin kartanon sekä lyhyemmän aikaa myös Katrinebergin kartanon, perusti lasiruukin yhdessä

³⁰ Kuisma 1991, 149.

³¹ Kuisma 1991, 89, 92..

Iloniemen lasitehtaan omistajan Alexander Fahlerin kanssa. Katrinebergin kartanolta vuokratulle maa-alueelle perustetulle laitokselle myönnettiin privilegio vuonna 1864 ja pääasiassa valkoista ikkunalasiasia tuottanut laitos pysyi toiminnassa aina vuoteen 1895.³²

Vantaanjoen ylittävän sillan ensi vaiheita ei ole tämän selvityksen puitteissa pystytty aukottomasti selvittämään, mutta todennäköistä olisi, että pysyvän sillan rakentaminen liittyy lasiruukin toimintaan. Vanhin valokuva Vantaanjoen ylittävstä puusillasta on vuodelta 1889.

1900-luvun alku toi mukanaan Seutulaan myös yhteiskunnallista liikehdintää: kylässä perustettiin työväenyhdistys vuonna 1905 ja yhdistys mm. järjesti Riipiläntien ja Katriinantien risteyksessä

³² Kuisma 1991, 318.

Ortoilmakuva Katrinebergin alueesta vuodelta 1954, ennen sairaalan rakentamista. VKP.

mielenilmauksen yleisen ja yhtäläisen äänioikeuden puolesta. Hiljennyt yhdistystoiminta virisi uudestaan sisällisodan jälkeen jo vuonna 1919, jolloin yhdistys rakensi tanssilavan Seutulaan. Lavan suosiosta huolimatta yhdistyksen toiminta hiipui ja se päätettiin lakkauttaa vuonna 1928. Hako epäilee, että toiminnan hiipuminen liittyy sosiaalisen rakenteen muutokseen 1920-luvulla, mikä merkitsi Seutulassakin tilattoman väestön huomattavaa vähentymistä, kun uusia itsenäisiä tiloja oli mahdollista perustaa.³³

Torppien, pienten tilojen ja asuinpalstojen ilmestyminen kyläkuvaan olikin vähittäin 1900-luvun alkuvuosina toteutunut muutos muuten melko muuttumattomassa Seutulan maaseutumaisemassa.

Toinen vuosisadan alussa virinnyt yhteistoiminnan muoto oli Seutulaan vuonna 1910 perustettu vapaapalokunta. Palokunnan tornilla varustettu letkuvarasto ja talli oli pitkään Katriinantien ja Riipiläntien maamerkki. 1920-luvulla Katrinebergin kartanon tuolloinen omistaja, kauppaneuvos Arthur Nyman luovutti palokunnalle Katriinantien varrelta tontin ja hirsitalon, joka siirrettiin paikalle Helsingin Kampista – mahdollisesti tontilta, jolle kauppaneuvos oli itse rakennuttamassa uudisrakennusta.³⁴

Toimelias kauppaneuvos Nyman perusti 1920-luvulla Katrinebergin kartanon koillispuolelle mäen

päälle myös sahan, joka oli paikalla aina 1940-luvulle asti.³⁵

Toisen maailmansodan jälkeen Seutulaan asutettiin karjalaisia, sillä alueella oli paljon suuria tiloja, jotka veloitettiin luovuttamaan maata. Niinpä esimerkiksi Katrinebergin sivutila Rauhala ja sen takamaat palstoitettiin siirtoväelle. Samaa perua on nykyinen Männikön alue, joka palstoitettiin Reuna-Seppälän tilan maille tarkastelualueesta pohjoiseen.³⁶

1900-luvun alussa perustettiin kylän ensimmäinen kauppa, ajalle tyypillinen ”nurkkakauppa” Heikkilän tilan maille. Kylän ensimmäiset kaupat eivät myyneet tuoretavaraa, elettiin edelleen omavaraisaloudessa, vaan keskittyivät talous- ja hevostarvikkeisiin, ja muihin paremmin säilyviin tuotteisiin. Fridtjof Eklund rakennutti kivisen kauppa- ja asuinrakennuksen nykyiselle paikalleen Katriinantien ja Riipiläntien risteykseen vuonna 1932.³⁷ Olympiavuonna 1952 kylälle, Suosaarentien varteen saatiin myös osuusliike Elannon myymälä.

Alueen ensimmäiset koulut, suomen- ja ruotsinkielinen, perustettiin jo 1800-luvun viimeisinä vuosikymmeninä Riipilän puolelle Solbackantien varteen. Königstedtin ruotsinkielinen koulu paloi, mutta korvattiin 1920-luvulla uudella puurakennuksella. Molemmat rakennukset ovat edelleen paikoillaan.

35 Eskola 2008, 41.

36 Eskola 2021, 76.

37 Eskola 2021, 30-31.

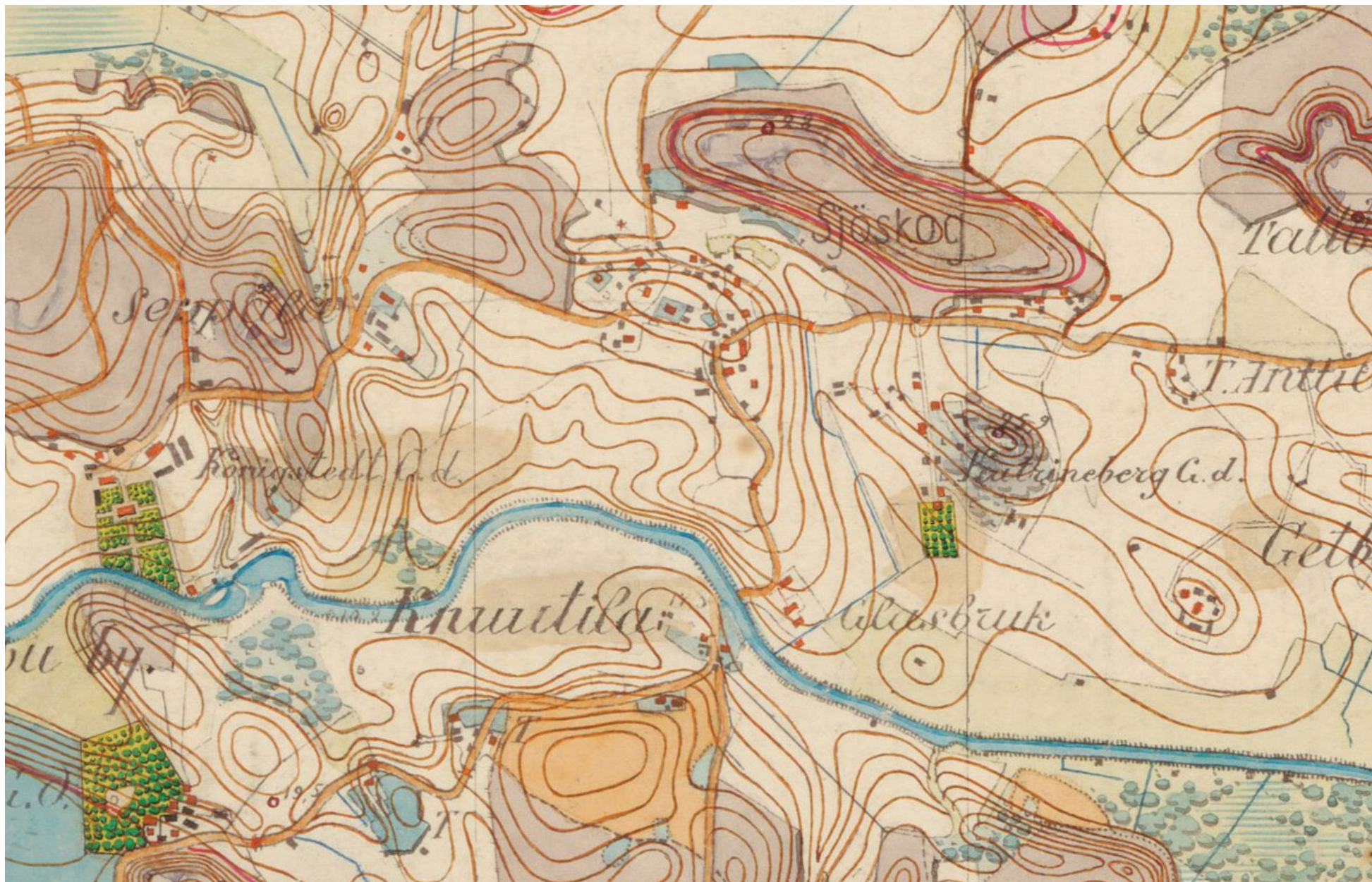
Vuonna 1971 rakennettiin moderni Seutulan ala-aste Katriinantien varrelle.

Sosiaalipalvelut ovat olleet näkyvä osa Seutulan tarinaa toisen maailmansodan jälkeen, kun Vantaan kaupunki hankki Katrinebergin kartanon omistukseensa. Kartanon viereen nousi kunnalliskoti 1950-luvulla ja itse kartano toimi lastenkotina kunnes uusi rakennus Tammirinteeseen valmistui 1960-luvulla. 1970-luvulla laajennetun Katriinan sairaalan lähistölle on rakennettu 1970-, 1980- ja 1990-luvulla asuinrakennuksia erityisesti sairaalan henkilökunnan tarpeisiin.

33 Hako 1986, 20-25.

34 Eskola 2008, 39-40; 46; Seutulan VPK, sa.

2.2. SEUTULA OSANA HELSINGIN PITÄJÄN ALUEEN MAANVILJELY- JA KARTANOKULTTUURIA

1500-luvun alussa Helsingin pitäjän kyläjako oli jo vakiintunut ja kylien nimet olivat vakiintuneet nykyisinkin tunnettuihin muotoihinsa. Jotkin maakirjoissa tunnetut kylät sulautuivat myöhemmin naapureihinsa, mutta uusia kyliä ei syntynyt.³⁸ 1500-luvun puolivälissä Hämeenkylä (Tavastby) oli pitäjän suurin kylä sen savuluvun ollessa 20. Muita suurkyliä 10-14 savun tuntumassa olivat Tikkurila, Sotunki, Kirkonkylä, Kaarela, Tapaninkylä, Malmi ja Seutula. Useimmat kylät koostuivat kuitenkin vain muutamasta talonpoikaistalosta, eli savusta.³⁹

Helsingin pitäjän asutuksen painopiste sijoittui selvästi Helsinginjoen, kuten Vantaanjoki tuolloin tunnettiin, uoman varrelle. Suurimmat kylät ja taloryhmät sijaitsivat joen suun ja Kirkonkyllän seudun välillä seuraavan asuinkeskittymän ollessa vasta Seutulan ja Riipilän ympäristössä ja vielä pohjoisempana Ruotsinkylän ja Klaukkalan alueella.⁴⁰

Ensimmäiset tarkat tiedot keskiaikaisten kylätonttien sijainneista tai kylien rakenteesta voidaan todeta 1600-luvun lopun ja 1700-luvun alun kartoista. Osa kylistä varhaisemmalta keskiajalta oli jo tässä vaiheessa vaihtanut paikkaa.⁴¹

Vantaalaiset keskiaikaiset kylät olivat tyypillisesti ryhmittäytyneet tiiviisti peltojen ympäröimälle tonttimaalle, joka sijaitsi kalliolla tai pienellä mäen-

nyppylällä. Osa kylistä, kuten Dickursby, muodostuivat muutamasta taloryhmästä ja myös teiden varsille ryhmittyneitä raittikyliä esiintyi, kuten Länsisalmen Heikbacka. Muutamien kylien, kuten Håkansbölen, talot sijaitsivat jo 1600-luvun lopulla toisistaan erillään omien peltojensa äärellä.⁴² Seutulan kylärakennetta – kuten se on vanhimmissa säilyneissä kartoissa esitetty – voidaan pitää välimuotona taloryhmistä koostuvasta sekä osin jo hajaantuneesta mallista.

Vuonna 1570 käynnistynyt 25-vuotinen sota ja sitä seurannut kylmempi ilmastokausi sekä jatkuvat sodat 1600-luvulla aiheuttivat sen, ettei väestö kasvanut Helsingin pitäjän seudulla ennen isonvihan päättymistä 1720-luvulla. Osa keskiaikaisista kylistä autioitui täysin ajanjakson aikana, eivätkä kaikki palautuneet entiselleen. Seutulassa oli kuitenkin pahimmillaankin vuonna 1603, vain neljä autiotilaa.⁴³ Pitäjän laajimmat ja viljavimmat pellot sijaitsivat 1500- ja 1600-luvuilla pääosin Helsingin Vantaanjoen rantakyliden ympäristössä, pitäjän keskiosissa. Pitäjän pohjoisosien ”metsäkylien” kuten Seutulan peltoalaa lisättiin raivaamalla erityisesti 1700- ja 1800-luvuilla seudun

⁴² Suhonen 2005, 11.

⁴³ Autiotila saattoi merkitä myös sitä, ettei tila pystynyt tuottamaan riittävästi viljaa veronmaksuun, ei sen täydellistä autioitumista. Suhonen 2005, 9; Kuisma 1990, 78-79.

kasvaessa ja viljan hinnan kohotessa.⁴⁴ 1500-luvun lopun ja 1600-luvun sota- ja katovuosina laajennettu perintötalona (Meilby) peruutettiin isossa reduktiossa kruunulle ja se jatkoi elämäänsä majurin sotilasvirkatalona. Upseereille tarkoitettuja sotilasvirkataloja perustettiin reduktion jälkeen Helsingin pitäjässä myös Kaarelaan, Laajasaloon ja Sotunkiin.⁴⁵

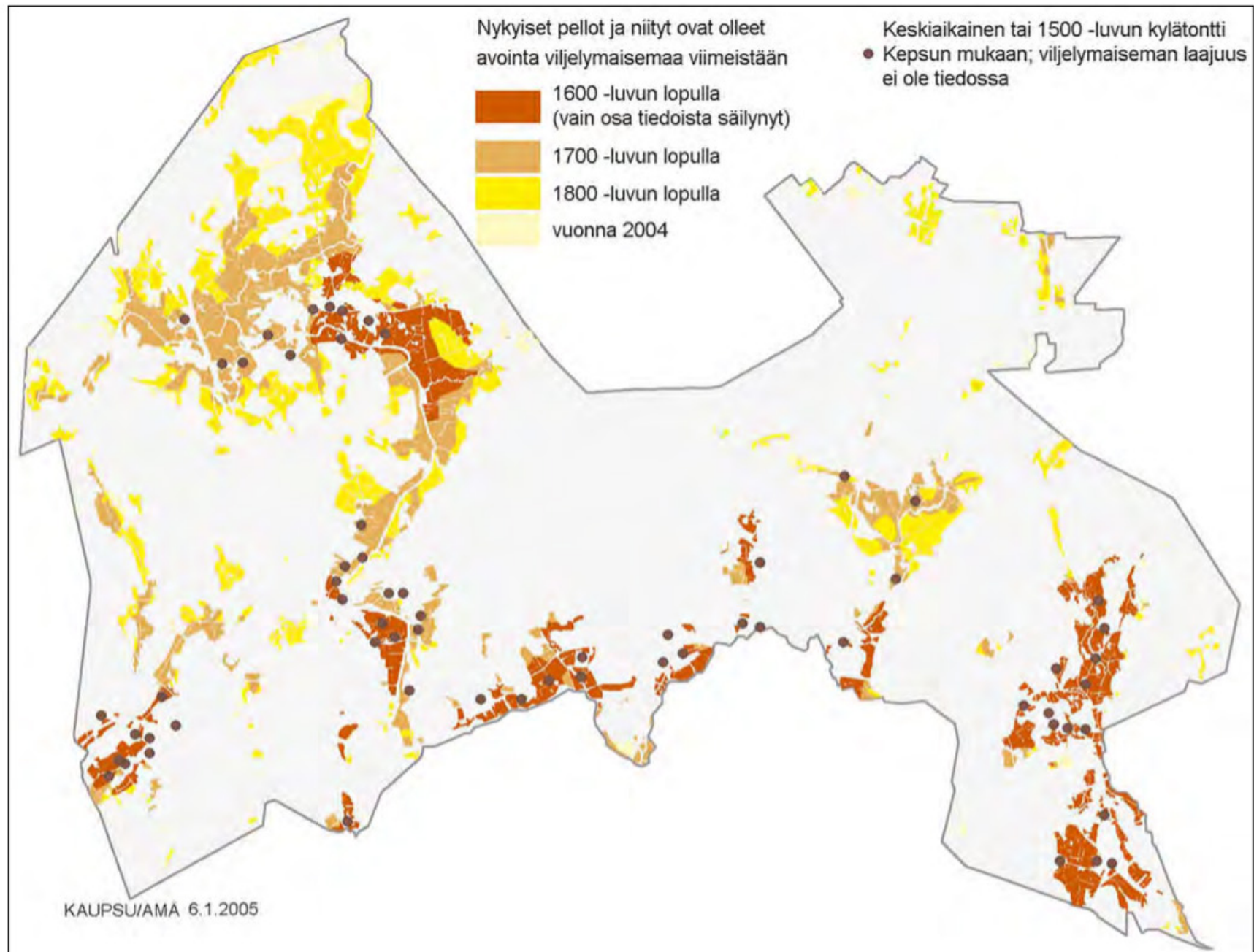
Vantaan 1600- ja 1700-lukujen tonttimaita tutkinut Suhonen tuo esiin, että enemmistö Vantaan keskiaikaisista kylätonteista on edelleen käytöstä. Näin on myös Seutulassa. Ainoa autioituneeksi luettu kylätontti on Getbackan mäellä, jossa myöhempi rakentaminen on siirtynyt mäen itälaidalle.⁴⁶ Siinä missä isojako muutti useiden vanhojen kylien rakennetta ja hajotti sen tiiviistä kylästä omien peltojen ympäröimiksi yksittäistaloiksi, Seutulassa 1750-luvulla suoritettu isojako ei muuttanut kylärakennetta merkittäväällä tavalla. Kylän liepeille perustettujen torppien määrä tosin kasvoi.

Seutula vaikuttaa olleen monilla tavoin melko tyypillinen Helsingin pitäjän kylä, jonka kehitys on

⁴⁴ Kuisma 1990, 104.

⁴⁵ Kuisma 1990, 209.

⁴⁶ Keskiaikaisiksi kylätonteiksi Seutulassa on määritelty Meilbyn säteri (sotilasvirkatalo), Heikkilä ja Marttila, Knapbacka, joka on sairaalan rakentamisen myötä osin tuhoutunut sekä joen eteläpuolen Yvjas eli Ylösjoki. Getbackan keskiaikainen tontti on luettu autioituneeksi. Suhonen 2005, 14-18.

seuraillut historian suuria linjoja. Ehkä hieman syrjäisestä sijainnistakin johtuen se ei kuitenkaan ole joutunut kärsimään sotien tai kulkutautien vaikutuksista ensimmäisenä tai – ainakaan Helsingin pitäjän laajuudessa tarkasteltuna – rankimmin. Myös iso-jako 1700-luvulla vaikutti kylän rakenteeseen melko maltillisella tavalla.

Kylä on koostunut omistusmuodoltaan vaihtelevista taloista, se käsittää vanhoja perintötiloja (Knuutila, Hannula, Getbacka, Marttila), vanhaa rälssiä (Knapbacka/Katrineberg), ratsutilaksi kohonneen perintötilan (Heikkilä), reduktiossa kruunulle perustetun perintötalon (Meilby), joka jatkoi elämäänsä sotilasvirkatalona. Koska kylän rakenne ei ole sanottavasti muuttunut, myös vanhat keskeiset tielinjat, Katriinantie sekä Riipiläntie kylästä pohjoiseen, ovat pysyneet lähes muuttumattomina ainakin 1700-luvulta alkaen.⁴⁷

Vantaan arvokkaat kulttuurimaisemat inventoitiin vuonna 2004 Vantaan kulttuurimaisemaselvityksen yhteydessä.⁴⁸ Selvityksen perusteella useissa kohteissa liikenneväylät ja myöhempi tehokas rakentaminen ovat muuttaneet maisemaa ja jakaneet aiemmin toiseensa yhteydessä olleet maisematilat osiin. Myös liikenneväylistä aiheutuva melu vaikuttaa kulttuuriympäristön ja maiseman kokemiseen (mm. Petas, Pitäjän kirkonkylä). Laajoina, eheinä

kokonaisuuksina säilyneitä maisema-alueita ovat selvityksen mukaan Hanaböle maatilakeskuksineen sekä Håkansbölen viljelyaukioiden sarja. Myös Länsisalmessa on säilynyt laaja yhtenäisehkö maaseutumainen maisemakuva. Myös Seutulan viljelymaisema lukeutui selvityksessä Vantaan hyvin säilyneiden maaseudun kulttuurimaisemien joukkoon, joka kärsi vain vähäisistä maisemavaurioista.

⁴⁷ Kuisma 1990, 209.

⁴⁸ Muukka ja Mäkynen 2005.

Signe Brander

KATRINEBERGIN KARTANO KUVATTUNA
1920-LUVULLA. SIGNE BRANDER. MV.

3. KATRINEBERG OSANA SEUTULAA

3.1. KATRINEBERGIN KARTANON VAIHEET

Tämä luku pohjautuu Markku Kuisman tietoihin kartanon historian vaiheista, vuonna 2011 tehdyn puistoinventoinnin yhteenvetoon kartanon vaiheista sekä Vuorikosken artikkeliin Katrinebergin kartanon vaiheista Helsingin pitäjä 2010 -vuosikirjassa.

Alun perin Knapbackan nimellä tunnettu kartano oli yksi harvoista Helsingin pitäjän vanhoista, 1500-luvulla muodostetuista rälssisätereistä. Rälssi merkitsi aatelille varattua omistusoikeutta ja omistuksen verovapautta, säteri puolestaan verosta vapautettua aatelisten asuinkartanoa. Osittaisesta verovapaudesta nauttineet ratsutilat, rustholli, puolestaan joutuivat varustamaan ratsumiehen sekä kruunutilat ja perintötilat maksamaan maaveroa kruunulle.⁴⁹ Knapbackan kartanon omistajat tunnetaan 1500-luvulle asti.

Aatelin erioikeudet palasivat 1300-luvulle, jolloin Maunu Eerikinpoika lupasi ratsupalvelukseen ilmoitautuneille talonpojille korotuksen rälssimieheksi ja verovapauden tilaansa, jota alettiin kutsua säteriksi. Suomessa rälssisäterit sijaitsivat pääasiassa rannikon läheisyydessä Uudenkaupungin ja Lovisan välissä. Koko maassa suurtalot omistivat 1500-luvun puolivälissä vain noin 3 % viljelykelpoisesta maasta. Aateluudesta tuli perinnöllistä vuonna 1569 ja sätereistä tuli rälssisätereitä, jotka voitiin periä oikeuksineen. Samalla ratsupalvelu sidottiin aatelisten omistamaan rälssiin, eikä se ollut enää henkilökohtainen. Kruunu käytti läänityksiä tapana

⁴⁹ Kuisma 1991, 445-446.

palkita uskollisia avustajiaan ja kannattajiaan, sillä läänityksen haltijalla oli oikeus kantaa verot ja korot alueeltaan. Aatelisuuden perinnöllisyyden myötä myös lahjoitusmaat periytyivät.⁵⁰ Tähän aikaan kartanoiden rakentaminen alkoi yleistyä Suomessakin.

Runsas lahjoitusmaiden jakamisen seurauksena kruunu toteutti nk. suuren reduktion 1680-luvulla, jonka seurauksena lahjoitusläännejä peruutettiin ja useimmat rälssisäterit alennettiin säteriratsutiloiksi, eli niiden oli ylläpidettävä yhtä tai useampaa ratsumiestä erivapauksiaan vastaan.⁵¹

Knapbackan vanha nimi kertoo tilan varhaisesta omistajasta, alempaan aateliin kuuluneesta knaappi Marcus Jönssonista, joka oli Helsingin suurmaan-omistajia 1500-luvulla: Jönsson omisti myös Kirkonkylässä suuren tilan, Knapasin. Hänen sukulaisiaan liittyi myös muiden Helsingin pitäjän kartanoiden historiaan, mikä olikin tavallista maata omistavien aatelisten keskuudessa. Markus Jönsson tai hänen poikansa Johan Markusson perusti omistamalleen maalle Meilbyhyn rälssisäterin 1500-luvun puolenvälin tienoilla, ilmeisesti perustuen suvun koko maaomaisuuteen ulotettuun, nimismiehen viranhoidon liittyneeseen sopimusveroon.⁵² 1600-luvulla Knapbacka oli Hammarstiernan suvun hallussa, mutta tila kulkeutui kuitenkin naispuolisten jälkeläisten kautta näiden miehille, Boggenskiöldille ja lähes

⁵⁰ Gardberg et al 1989, 7.

⁵¹ Gardberg et al 1989, 7 sekä Tiirakari ja Kärki 2013, 8-9.

⁵² Salminen 2013, 286, 309.

koko 1700-luvun kartano oli kihlakunnankirjuri Erik Hyttnerin ja tämän jälkeläisten omistuksessa.⁵³

1700- ja 1800-lukujen vaihteen vuosikymmenet olivat kartanokulttuurin kukoistuksen aikaa: maanviljelystä kehitettiin ja uusia päärakennuksia puutarhoineen rakennettiin.⁵⁴ Viaporin rakentamisen myötä monet linnoitusupseerit hankkivat maatiloja Helsingin pitäjästä ja rakennuttivat niille uudet päärakennukset. Useiden kartanorakennusten piirustukset laativat taiteita harrastaneet upseerit itse, mutta suunnittelussa käytettiin myös mallikirjoja. Upseerien rakennustoiminta vaikutti uusien tyyliuuntausten ja ideoiden leviämiseen Helsingin pitäjässä.⁵⁵

Myös Knapbacka sai uuden päärakennuksen vuoden 1800 tienoilla ja kartano nimettiin uudelleen Katrinebergiksi. Uusi nimi liittyi mahdollisesti kartanon vuosina 1797-1813 omistaneen majuri Adolf Blåfieldin vaimoon Catarinaan. Uuden päärakennuksen suunnittelijaa ei tiedetä. Kartanon vaiheista ja arkkitehtuurista on kerrottu tarkemmin luvussa 3.3. sekä kartanon rakennuskortissa. Kartanon vuodesta 1797 eteenpäin omistaneet Blåfieldit kuuluivat Suomen vanhimpiin aatelissukuihin ja suvun omistuksessa oli useita kartanoita (Blåfield 2001).⁵⁶

Katrineberg säilyi Blåfieldin suvulla 1830-luvulle asti, jolloin se myytiin maaherra Gustaf Hjärnälle.

⁵³ Hako et al 2005, 71-73.

⁵⁴ Kuisma 1991, 119.

⁵⁵ Heporauta ja Saresto 1991, 16-17.

⁵⁶ Hako et al 2005, 73.

Katrinebergin kartanossa harjoitettiin 1900-luvun alussa karjataloutta ja kasvatettiin hevosia. Kuva 1930-luvulta. VKM.

Katrinebergin kartanon työntekijöitä 1930-luvulla kartanon eteläpuolella sijaitsevassa terassoidussa puutarhassa. VKM.

Hän puolestaan myi kartanon 1860-luvulla Königstedin kartanon omistaneelle varatuomari Robert Ullnerille. Katrinebergin kartanon omistushistoriassa kiinnostavaa on, ettei kartano missään vaiheessa joutunut Helsingin suurkauppiaille, toisin kuin monet pääkaupungin lähiseudun kartanot. Pääosin aatelineen sotilas- ja virkamiesaines hallitsi kartanoa puolentoista vuosisadan ajan.⁵⁷

Hjärnen perillisten ilmoittaessa kartanon myynnistä ajan sanomalehdissä kartanoon mainittiin kuuluvan seitsemän torppaa. Myynti-ilmoituksessa kuvailtiin tarkasti peltujen sadon suuruutta sekä eriteltiin karja, joka koostui pääasiassa noin 60 lehmästä.⁵⁸

Hjärnen ajan jälkeen kartanon omistajat eivät olleet enää aatelisia. Kartanon lyhyen aikaa omistanut Robert Ullner, joka isännöi myös Königstedtin kartanoa, perusti lasiruukin Katrinebergin kartanolta vuokratulle maa-alueelle joen läheisyyteen yhdessä Iloniemen lasitehtaan omistajan Alexander Fahlerin kanssa. Privilegio laitokselle myönnettiin vuonna 1864 ja pääasiassa valkoista ikkunalasia tuottanut laitos pysyi toiminnassa aina vuoteen 1895, kun sen toiminta päättyi konkurssiin.⁵⁹

Katrinebergin kartanosta tuli viimeistään 1900-luvulla suuri maatalousvaltainen tila. Kartanon 1897-1920 omistanut insinööri Valdemar Stenberg oli

57 Kuisma 1991, 130.

58 Helsingfors tidningar 13.7.1861.

59 Kuisma 1991, 318.

kiinnostunut maanviljelyn kehittämisestä ja karjan määrä Katrinebergissä kasvoi hänen aikanaan jopa 150 lehmään. Stenbergin lypsykarja esiintyi myös alan lehdistössä.⁶⁰ Stenbergin ajan jälkeen omistajia kahden vuosikymmen kuluessa oli useita, kuten Linnaisten kartanossa pääosin vaikuttanut kauppaneuvos Arthur Nyman, joka tunnettiin Seutulan vapaapalokunnan ja sen torvisoittokunnan tukijana, Jalmari ja Elin Mikkola sekä Aleksanteri ja Lyyli Tuomikoski. Kartanon toiminta painottui karjatalouteen myös Stenbergin ajan jälkeen, mistä kertonee myös uuden suuren tiilisen navetta-, sikala- ja tallirakennuksen rakentaminen vuonna 1932.⁶¹

Toisen maailmansodan jälkeen Seutulaan asutettiin karjalaisia, sillä alueella oli paljon suuria tiloja, jotka veloitettiin luovuttamaan maata. Niinpä esimerkiksi Katrinebergin sivutila Rauhala ja sen takamaat palstoitettiin siirtoväelle.⁶²

Helsingin maalaiskunta osti Katrinebergin kartanon Lydia Ruijanpalolta (ent. Tuomikoski) vuonna 1949. Yli 15 miljoonan markan hankinta oli maalaiskunnalle suuri, mutta sillä saavutettiin monta tavoitetta kerralla: uudet tilat lastenkodille, maata kunnalliskodin rakentamiseen sekä 50 hehtaaria viljelykelpoista maata 130 hehtaarin metsäalan lisäksi.

60 För landtmannahem: tidskrift för Finlands svenska landtmannagillan och

ungdomsföreningen 1.9.1910 sekä Västra Nyland, 01.10.1949.

61 Hako et al 2005, 73, 75; Leppänen 2010, 56.

62 Eskola 2021, 76.

si.⁶³ Kunnalliskodin oli tarkoitus korvata Siltamäen köyhäintalo, jonka peltoala oli pienentynyt huomattavasti suuren 1946 kuntaliitoksen myötä. Vuonna 1888 valmistunut Siltamäen köyhäintalo noudatti vuosisadan vaihteen tapaa, jossa sosiaalihuollon laitokset kuten lastenkodit ja koulukodit olivat itseasiassa omavaraisia maatiloja, joissa laitoksen asukkaat voimavarojensa mukaan työskentelivät. Katrinebergin kunnalliskodin ei ollut tarkoitus työllistää enää asukkaitaan, mutta sen oli mahdollista jatkaa vanhan kunnalliskodin perinteitä tuottamalla ruokatuotteita kunnan laitosten tarpeisiin.⁶⁴

63 Västra Nyland 19.5.1949; Eskola 2021, 75.

64 Leppänen 2010, 55

Vastavaalmistunut Katriinankoti 1960-luvulla. VKM.

3.2. UUSIA TOIMINTOJA 1950-LUVULTA ETEENPÄIN

Maalaiskunnan hankittua Katrinebergin kartanon pääarakennus toimi ensimmäiset vuodet tilanhoitajan asuntona ja otettiin vuonna 1955 suunnitellusti lastenkodin käyttöön, kun toiminta siirrettiin paikalle Siltamäen köyhäintalosta.⁶⁵

Tilalla oli lypsykarjaa sekä 1960-luvulla sikalatomintaa. Kun navettarakennuksen modernisointi tuli 1960-luvun lopulla ajankohtaiseksi, kunnanhallitus päätti jättää uudistukset tekemättä ja lopettaa karjankasvatuksen tilalla. Katrinebergin tila vastasi kaupungin, myös rakennusmaaksi, hankkimien maiden viljelystä ympäri maalaiskuntaa. Yksinään vuonna 1963 viljelysmaata tuli lisää 62 hehtaaria.⁶⁶ 1970-luvun puolivälissä tilan hoitamaa peltoalaa oli jo yli 300 hehtaaria ja vuonna 2009 edelleen 361 hehtaaria.

Katrinebergin kartanon päärakennuksen koillispuolelle rakennettiin vuonna 1959 kunnalliskotina toiminut Katriinankoti, siihen liittyvä huoltorakennus ja henkilökunnan asuinkerrostalo. Rakennukset suunnitteli arkkitehti Elsi Laisaari. Vanhainkodiksi suunniteltuun kunnalliskotiin sijoitettiin myös muun muassa tilat röntgenille, laboratoriolle ja fysikaaliselle hoito-osastolle, minkä ajateltiin enteilevän vanhainkodin muuttamista sairaalaksi. Päätös tehtiinkin kunnanvaltuustossa jo vuonna 1969.⁶⁷ Sairaala laajennettiin uudella, lääkärin ja hammaslääkärin

vastaanottotilat, 121 vuodepaikkaa sekä toimenpidetilat käsittävällä siivellä vuonna 1979.⁶⁸ Vanhan sairaalasiiven kellarikerrokseen muokattiin tilat henkilökunnan lasten päiväkodille, joka aloitti toimintansa vuonna 1983.⁶⁹

Lastenkotitoiminta kartanon päärakennuksessa päättyi vuonna 1962, kun Tammirinteen lastenkoti valmistui Katriinantien pohjoispuolelle. Kartanon pääarakennus toimi tämän jälkeen muun muassa sairaalan henkilökunnan asuntona ja 2000-luvun alussa vanhusten hoivakotina.⁷⁰ 2010-luvulla rakennus avattiin kaupungin asukastilaksi.

Seutulan ala-aste valmistui Katriinantien varteen vuonna 1971 ja samana vuonna kartanon luoteispuolen rinteeseen valmistui rivitalo kunnalliskodin lääkärin asunnoiksi. Rivitalo muutettiin kunnalliseksi lasten päiväkodiksi jo vuonna 1979.

⁶⁵ Hako et al 2005, 73.

⁶⁶ Leppänen 2010, 58, 60-62.

⁶⁷ Niinistö 2010, 70.

⁶⁸ HS 22.8.1976, 6.

⁶⁹ Rakennuslupapiirustukset; HS 12.11.1982, 12.

⁷⁰ Vuorikoski 2009, 49-50.

Oikealla:
Katrinebergin
kartanon terassi-
puutarha vuonna
1944. VKM.

Vasemmalla:
Katrinebergin
kartanon työväen
asuinrakennus 1930-
luvulla. VKM.

3.3. KATRIINAN ALUEEN RAKENTUMINEN

Alueen rakenne ja tiestö

Vantaanjokilaakson etelärinteet ovat tarjonneet suotuisat elin- ja viljelyolosuhteet jo vuosisatoja. Tarkastelualueella on sekä kivikautisia että keskiaikaisia muinaisjäännöksiä.

Seutula muodosti merkittävän keskuksen Helsingin pitäjän pohjoisosiin 1500-luvulla yhdessä viereisten kylien kanssa. Seutulan kylän kantatolat sijaitsivat edelleen osapuilleen samoilla sijoillaan kuin ensimmäisissä karttaesityksissä 1600- ja 1700-luvun taitteessa.

Seutulan vanhimpana kyläpaikkana pidetäänkin Heikkilän ja Marttilan talojen ympäristöä nykyisten Riipiläntien ja Katrinantien risteyksessä. Koska kylän rakenne ei ole sanottavasti muuttunut, myös vanhat keskeiset tielinjat, Kirkonkylään johtanut Katrinantie sekä Hämeen suuntaan johtanut Riipiläntie kylästä pohjoiseen, ovat pysyneet lähes muuttumattomina ainakin 1700-luvulta alkaen.

Kartano ja kartanon pihapiiri

Knapbackan kartanon päärakennuksen ulkoasusta ei ole säilynyt viitteitä. Karttaesitysten perusteella voidaan arvioida, että kartanon päärakennuksen sijainti on pysynyt näihin päiviin asti osapuilleen samana. Gustav Boggenskiöldin omistaessa kartanon 1680-1701, kartanokokonaisuuteen kuului asuinrakennus, sauna, lato ja talli, kaksi

aittaa, kaksi riihtä luuvineen sekä kaksi navettaa latoineen.⁷¹

Karttojen perusteella vaikuttaa siltä, että kartanon talousrakennukset sijaitsivat 1700 ja 1800-lukujen mittaan hieman erilaisissa muodostelmissa päärakennuksen koillis- ja itäpuolella sekä ainakin 1800-luvulta alkaen myös päärakennukselle johtavan puukujanteen varrella. Kartassa vuodelta 1772-1773 kartanon keskuspaikka koostui kahdesta vierekkäisestä pihapiiristä, jotka väliin, hieman niiden pohjoispuolelle jäi mahdollisesti jonkinlainen hyötynuutarha. (58: tomter med trädgården)

1700- ja 1800-luvun asuinkeksuksille oli tyyppilistä maiseman avaruus ja puuttomuus tarkan ja jatkuvan polttopuiden, rakennuspuiden, aidaksien ja kerppujen keräämisen sekä vuosisadan kesktäneen kaskeamisen vuoksi. 1870-luvun kartalta voi nähdä, että mäki, jolla kartano sijaitsi, on merkitty hakatuksi metsäksi. Kartanoalue itsessään on laajan peltoalueen ja lähes metsättömän maiseman ympäröimä.

Katrinebergiksi uudelleen ristityn kartanon kaksikerroksinen, edelleen paikalla sijaitsevan, päärakennuksen rakennutti Adolf Blåfield noin vuonna 1800. Rakennuksen suunnittelija ei ole tiedossa. Kartanon rakennusajankohta sijoittuu kahden tyyliuunnan väliin: 1700-luvun lopulla vallalla oli

⁷¹ Heporauta 1991.

ruotsalaisvaikutteinen uusklassismi ja 1800-luvun alkupuolella erityisesti Pietarista saapui empirearkkitehtuurin vahvoja vaikutteita. Kartanorakennuksen korkeampi, piano nobile-tyyppinen, toinen kerros oli tunnusomainen ratkaisu erityisesti kustavilaiselle uusklassismille, joten on mahdollista, että kartanon alkuperäinen asu noudatti riisutumpaa kustavilaisuutta ja että rakennuksen ulkoasua päivitettiin vastaamaan empiren ihanteita 1800-luvun alkupuolella. Empiren piirteitä kartanon päärakennuksessa ilmentävät muun muassa pilareiden kannattelema kattoaltaani pääsisäänkäynnin yhteydessä, julkisivujen vaakalistoitukset ja räystäään alla kulkeva attikavyöhyke sekä rakennuksen nurkkien rustikoidut pilasteriäiheet. Rakennuksen muutosvaiheita on lyhyesti kuvattu rakennuskortissa sivulla 45.

Senaatinkartastossa vuonna 1870 päärakennus esitettiin nykyisellä paikallaan suoran puistokujanteen päässä, osana symmetristä rakennussommitelmaa, johon kuuluvat yksikerroksiset siipirakennukset molemmilla puolilla päärakennuksen pihapiiriä. Kolmelta sivulta suljettu symmetrinen asuinpiha tunnettiin jo 1600-luvulla, mutta päärakennuksen ja kahden matalan siipirakennuksen malli yleistyi vasta 1700-luvun puolivälissä.⁷² Mahdollisesti myös 1800-lukua edeltänyt rakennussommitelma toteutti tätä ihannetta jossakin muodossa. Saapumispihan

⁷² Nyman ja Kehvola 2011, 15.

Kartanolle johtanut puukujanne kuvattuna 1900-luvun alussa. VKM.

Uusi navettarakennus 1930-luvulla. Sen luo johti tie puukujanteen sivuitse. VKM.

länsilaidalle sijoitettu hirsirakenteinen aittarakennus muistuttaa tyyliltään 1700-luvun siipirakennusta, mutta on rakennettu vasta 1830-luvulla. Aittaa vastapäätä, saapumispihan toisella puolella sijaitsi 1940-luvulle asti toinen siipirakennus, joka toimi pehtooritalona. Rakennus paloi 1940-luvulla.

Vuonna 1971 valmistui kartanon pihapiirin länsipuolelle, alarinteeseen rivitalo sairaalan lääkäreille, mutta jo saman vuosikymmenen lopulla rakennus muutettiin lasten päiväkodiksi.

Katriinantielle (silloinen kirkonkylälle johtava tie) johtavan suoran puistokujanteen varrella sijaitsi kartanon talous- ja asuinrakennuksia. Nykyisen vuodelta 1932 peräisin olevan navetta-, sikala- ja tallirakennuksen paikalla oli aiempi, 1890-luvulla rakennettu kivi- ja hirsirakenteinen navetta, jonka kivijalkaa on hyödynnetty nykyisessä rakennuksessa. Vanha navetta erottuu esimerkiksi puukujaa esittävässä valokuvassa vuodelta 1903. Samalla paikalla on saattanut sijaita vielä varhaisempikin navetta, sillä vuoden 1840 kartassa on esitetty kookas rakennus samalla paikalla. Navetan vieressä on uusi kalustusuoja. Navetan länsipuoliselle pellolle rakennettiin kuivaamo 2007 korvaamaan navetassa toiminut, epätarkoituksenmukainen vanha kuivaamo.⁷³

⁷³ Leppänen 2010, 67.

Puutarha

Kartanon puutarhan vaiheisiin ja puutarhataiteen kehitykseen on pureuduttu tarkemmin Katrinebergin puutarhataiteellisessa selvityksessä ja inventoinnissa (2011). Tässä pyritään antamaan tiivistelmä puutarhan elementeistä ja niiden ajoituksesta. Lähteenä on mainittu selvitys, ellei toisin ilmoitettu.

Kartanopuiston elementit koostuivat 1900-luvun alussa puistokujanteesta, kujanteen päättävästä, aidatusta kartanon tulopihasta sekä terassoidusta puutarhasta kartanon päärakennuksen eteläpuolella.

Puukujanteet ovat suomalaisen puutarhataiteen vanhimpia aiheita ja merkki vauraudesta ja pitkästä rakennusperinteestä. Suomessa puukujanteita istutettiin kartanoille jo 1700-luvun lopulla ja niissä käytettiin vielä 1800-luvun alussa lähinnä luonnosta siirrettävissä olevia puulajeja. (alk. Halme 2005) Vaikka itse puukujannetta ei ole esitetty senaatin kartassa 1870-luvulta, on myöhempien valokuvien perusteella selvää, että puukujanne oli jo tuolloin olemassa. Itse ajotie on karttoihin perustuen todennäköisesti huomattavasti tätäkin vanhempi. Puukujanteen pohjoisosan puut on kaadettu, mahdollisesti 1950-luvulla, mutta kujanteen fragmentteja, mm. komeat vanhat lehtikuuset, on edelleen jäljellä kartanon läheisyydessä.

Puukujanne päättyi aidatulle ja kolmen rakennuksen reunustamalle tulopihalle. Sen järjestelyistä ei ole tietoa ennen 1800-luvun loppua, jolloin ensimmäiset valokuvat eduspihasta on otettu. Kartanon edustalla on nurmisoikio, jota on eri aikoina rajattu sitä kiertävästä hiekkatiestä joko simpukankuorin tai kevyellä aidalla. Soikion keskellä on ollut koristepensas, istutuksia sekä, ennen 1920-lukua veistos.

Kartanon päärakennuksen eteläpuolella sijaitseva puutarha puolestaan on esitetty, ensi kertaa, senaatin kartassa vuodelta 1870, mutta karttaesityksen perusteella sen jäsentelystä ei voi päätellä paljoakaan. Rinteeseen sijoitettu, terassoitu kartanopuutarha on oletettavasti rakennettu pian nykyisen kartanorakennuksen jälkeen, sillä puutarhassa esiintyy runsaasti juuri 1700-1800-luvun vaihteen tyyppillisiä puutarhataiteellisia ajatuksia. Terassointi oli Suomen olosuhteissa epätavallinen ratkaisu, sillä täällä maasto oli tyyppillisesti tasainen ja toisaalta terassointi oli kallis toimenpide. Puutarhan jakamisen symmetrisiin lohkoihin on puolestaan tyyppilinen piirre ajan puutarhoille. On todennäköistä että itse kartanopuistossa on kerroksellisia kehitysvaiheita, jolloin esimerkiksi puutarhan korttelit ja käytävät saattaisivat liittyä myös vanhempaan hyöttypuutarhaan.⁷⁴

⁷⁴ Nyman ja Kehvola 2011, 13, 48.

Ilmakuva Katriinankodin ympäristöstä noin 1960-luvulla. VKM.

Katriinankoti valmistui maalaismaiseen maisemaan, jossa saattoi ihailla laiduntavaa karjaa. Kuva 1960-luvulta. Ari Yrjänä. VKM.

Sairaalan ympäristö

Nykyinen sairaalan rakennusryhmän ympäristö kuului pitkään kartanon tilakeskuksen laajaan pihapiiriin, joka käsitti talousrakennuksia sekä asuinrakennuksia. Vuoden 1772 laaditussa karttaesityksessä kartanon itäpuolella on toinen pieni pihapiiri, joka vaikuttaa koostuvan asuinrakennuksesta ja siihen kuuluvasta pienestä talousrakennuksesta. 1800-luvun kartoissa on esitetty useita rakennuksia sairaalanmäellä, mutta niiden käyttötarkoituksesta ei ole tietoa. Todennäköisesti ne olivat pääasiassa kartanon talousrakennuksia.

Vuoden 1870 kartassa nykyinen sairaalanmäki on esitetty hakattuna metsänä, joten pihapiiri on ollut nykyistä avoimempi. 1920-luvulla kartanon omistaja Arthur Nyman perusti pihapiiriin, sairaalanmäelle, sahan, joka toimi paikalla aina 1950-luvulle asti.⁷⁵

Sairaala, tuolloinen kunnalliskoti, rakennettiin paikalle arkkitehti Elsi Laisaaren suunnitelmien mukaan ja se valmistui vuonna 1959. Rakennusryhmä käsitti kunnalliskodin mäen päällä, henkilökunnan asuinkerrostalon mäen etelälaidalla sekä huoltorakennuksen, joka sisälsi myös ruokalan ja toimistotiloja. Sairaala täydennettiin laajennussivellä, joka valmistui vanhan osan pohjoispäähän vuonna 1979. Laajennuksen suunnitteli arkkitehtitoimisto Into Pyykkö & Co. Henkilöautoilun yleistymisen myötä 1960-luvulta eteenpäin pysäköintikenttien

⁷⁵ Leppänen 2010, 63.

– niin suunniteltujen kuin orgaanisemmin syntyneiden – määrä sairaalan ympäristössä on kasvanut suurimpien pysäköintikenttien sijoittuessa sairaalan pohjoispuolelle.

Sairaalanmäen alueeseen niveltyvät myös alun perin sairaalan henkilökunnan tarpeisiin 1970- ja 1980-luvuilla rakennetut rivitalot ja pienkerrostalot sairaalanmäen kaakkois- ja eteläpuolella. Myöhemmin samaan tarkoitukseen kaavoitettiin pieni pientaloalue Katriinantien pohjoispuolelle, joka rakentui vuosituhannen taitteessa.

Lastentalot Katriinantien varrella

Katriinantien varren rakennuskannasta ei ole säilynyt tarkkoja tietoja tai kuva-aineistoa. 1800-luvun kartoissa Katriinantien pohjoispuolelle, jossa aiemmin oli metsikköä, on merkitty useampi torppa. Katrinebergin kartanon hankittuaan maalaiskunta siirsi lastenkodin Siltamäestä ensin kartanoon ja sitten rakennutti lastenkodin Katriinantien pohjoispuolelle, Tammirinteeseen. Rakennuksen suunnitteli arkkitehti Olli Kivi ja se valmistui vuonna 1962.

Seutulan koulu valmistui Katriinantien eteläpuolelle, lastenkotia vastapäätä vuonna 1972 Kalevi Tanskasen (Vantaan kaupungin teknisen toimialan talosuunnitteluosasto) suunnitelmien mukaan ja koulun piha- ja pelikenttäalueet sijoitettiin Katriinantien varteen. Samalla paikalla oli sijainnut aikaisemmin pieni pelto (Sandåkern).

Muita toimintoja ja kehitystä yksittäisillä tonteilla

Tarkastelualueella on sijainnut joitakin maisemassa näkyvällä paikallakin olleita toimintoja, jotka ovat osittain tai kokonaan kadonneet.

Katrinebergin kartanon eteläpuolinen peltoala sillan kupeessa oli vuokrattuna kartanonomistaja Robert Ullnerin ja Alexander Fahlerin perustamalle lasiruukille 1860-luvulta 1890-luvulle. Lasiruukin vanha kiinteistö on ollut sittemmin otettu maatilakäyttöön ja paikalle on rakennettu kaksi kookasta kasvihuonetta. Pihapiirissä on rakennustiedoista päätellen säästynyt myös lasiruukin aikainen puurakennus 1860-luvulta.

Sillan tuntumassa on sijainnut myös kylän talollisten omistama pieni mylly, ilmeisesti vielä 1950-luvulla. Tämän jälkeen on rakennettu uusi Vantaanjoen ylittävä silta hieman vanhaa siltaa lännemmäksi ja vanha myllyrakennus on mahdollisesti viimeistään tässä vaiheessa purettu.⁷⁶

Vapaapalokunnan pieni, tornilla varustettu letkuvarasto ja talli oli 1900-luvun alkupuoliskon Katriinantien ja Riipiläntien risteuksen maamerkki. 1920-luvulla Katrinebergin kartanon omistaja, kauppaneuvos Arthur Nyman luovutti palokunnalle Katriinantien varrelta tontin ja paikalle siirretyn

⁷⁶ Eskola 2008, 48.

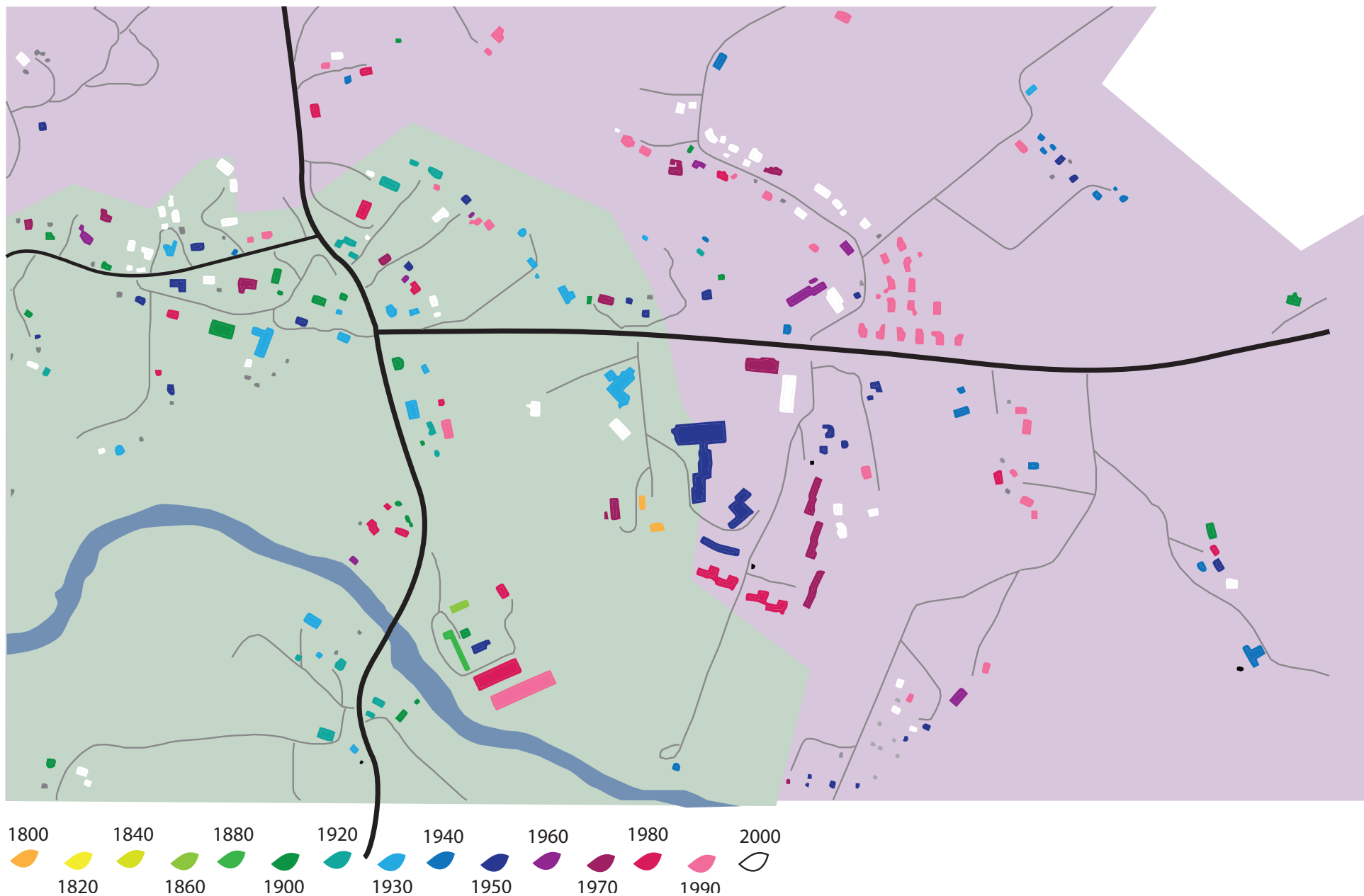

hirsitalon. Mäenrinteessä sijaitseva VPK:n talo on edelleen yksi alueen merkkirakennuksista.⁷⁷ Alueen kaupalliset palvelut kehittyivät vähitellen 1900-luvun alusta lähtien: ensimmäiset myymälät olivat ns. ”nurkkakauppoja” maatilan piharakennuksessa. Pysyvemmän ratkaisun tarjosi Fridtjof Eklundin rakennuttama myymälärakennus, joka rakennettiin Katriinantien ja Riipiläntien risteykseen vuonna 1932, vapaapalokunnan letkuvarastoa vastapäätä. Rakennus oli myymäläkäytössä aina 1990-luvun alkuun asti.

---

⁷⁷ Eskola 2008, 39-40; 46; Seutulan VPK, sa.

4. NYKYTILAN KUVAUS

4.1. ALUEEN RAKENNUSKANTA

Katrinebergin alueen rakennuskanta on hyvin eri ikäistä. Vanhinta kerrostumaa edustaa Katrinebergin kartano aittarakennuksineen. Kartano on rakennettu 1700- ja 1800-luvun taitteessa, aittarakennus 1830-luvulla. Erityisesti Seutulan kyläkeskuksessa, tarkastelualueen itäpuolella, on säilynyt useita vanhoja maatila- ja asuinrakennuksia 1800-luvun loppupuolelta, 1900-luvun taitteesta ja 1900-luvun alkupuolelta. Nämä rakennukset ovat ryhmittyneet osaksi vanhoja pihapiirejä tai alueen pääteiden varrelle.

Seutulan VPK:n rakennus 1920-luvulta on esimerkiksi alueelle tärkeästä kokoontumISRakennuksesta. Katriinan sairaala laajennusosineen sekä Tammirinteen vastaanottokoti edustavat uudempaa, modernia 1950-1970-lukujen hyvinvointiarkkitehtuuria. Samoin 1970-luvun Seutulan koulu ja päiväkotI kertovat kunnallisten palveluiden ulottumisesta Seutulan kylään asti. Sairaalan henkilökunnalle rakennettiin asuntoja sairaalan läheisyyteen useassa vaiheessa 1950-1990-luvulla ja ne muodostavat oman, modernin kerroksensa tarkastelualueen rakennuskantaan. 2000-luvulla alueelle on rakennettu yksittäisiä, vanhaa yhdyskuntarakennetta täydentäviä rakennuksia.

Rakennuskorteilla on pyritty kattamaan tarkastelualueen rakennuskanta keskittyen alueen ytimeen kartanon ja sairaalan ympäristössä. Osa asuinrakennuksista on käsitelty rakennusryhminä. Sen sijaan

yksittäisiä pientaloja ei ole esitetty rakennuskorteissa, poislukien Eklundin kauppa, joka rakennettiin alun pitäen liike- ja asuinrakennukseksi. Tavanno- maisemmat rakennukset on esitetty yksinkertaiseman kortin avulla ja alueen keskeiset rakennukset laajemman tietosisällön kanssa.

Kulttuuriympäristöselvityksen yhteydessä suoritettun inventoinnin pohjalta on voitu tehdä vain yleisluontoisia täydennyksiä kaupunginmuseon rakennustietoihin. Niinpä tätä rakennuskorttien sarjaa tulee pitää enemmänkin selvitystä täydentävänä osiona, jonka avulla kaikki Katrinebergiä koskeva kulttuuriympäristötieto on saatu kerättyä yksien kansien väliin.

Rakennuskorttien tiedot pohjautuvat Vantaan kaupunginmuseon rakennustietokanta Kirstin tietoihin, inventoinnissa tehtyihin havaintoihin sekä mahdollisuuksien mukaan, lähdekirjallisuuteen.

Juhlatilaisuus Katrinebergin
kartanolla 1930-luvulla. VKM.

Kartano kuvattuna vuonna
1944. VKM.

Katrinebergin kartanon päärakennus		Rakennus 1	
	Rakennusvuosi	Suunnittelija	Kiinteistötunnus
	n. 1800	ei tiedossa	92-33-1-3
	Osoite		VTJ-PRT
	Katriinankuja 5		101949463B
	Suojelu		
Katriinankuja 5		Suojeltu asemakaavassa	
Käyttöhistoria		Kaupunginmuseon inventointi	
1800–1949 Asuinkartano 1949–1955 Maatilan käytössä, tilanhoitajan asunto 1955–1964 Lastenkoti (ei vuositietoja) Sairaalan henkilökunnan asuntola n. 2000–2008 Vanhusten palvelukeskus 2016 - Asukastila			
Arkkitehtuurin kuvaus	Säilyneisyys		Keskeiset muutosvaiheet
Kartano on kaksikerroksinen hirsirakennus, jonka ylempi kerros on pohjakerrosta korkeampi. Ensimmäisen kerroksen ikkunat ovat neli- ja ylemmän kuusiruutuiset. Rakennuksen nykyinen ulkoasu edustaa empiretyyliä, siinä on nelilapekatto ja kerroslistoin rytmittetyt julkisivut on maalattu keltaisiksi. Ulkonurkissa on valkoisiksi maalatut pilasteriaiheet. Kattofriiseihin on sijoitettu lunetti-ikkunoita. Keskiakselille sijoitettua pääsisäänkäyntiä korostaa pilareiden kannattama kattoaltaani.	Rakennuksen ulkohahmo on säilynyt pääosin alkupe- räisenä. Pääsisäänkäynnin pilareita ja kattoaltaanin kaidedetaljeja on muutettu 1950-luvun muutostöissä. Rakennuksen sisätilojen huonejaot ja materiaali- maailma ovat pitkälti peräisin 1950-luvun muutos- töistä; yksi 1800-luvun kakluuni on säilynyt. Ullakolla on säilynyt vanhoja peiliovia, ikkunoita ja purettujen kakluunien osia (Heporauta 1991).		Rakennuksen alkuperäinen ulkoasu mahdollisesti kustavinainen ja muutettu 1800-luvun alussa empi- reasuun. Varhaisemmista muutosvaiheista ei tarkkoja tietoja. 1950–1951 Peruskorjaus, keskuslämmityksen asen- taminen, kattotiilien vaihto, kattoaltaanin uusiminen 1979 Katon uusiminen ja julkisivujen maalaus 1995 ikkunoiden kunnostus, julkisivun maalaus 2022 Terassipuutarhan kunnostus
Asema maisemassa	Kirjallisuus		Muuta
Kartano sijaitsee vanhan sisäöntuloakselin päätepisteenä pohjoisesta Katriinantieltä saavuttaessa. Kesäaikaan jalopuiden lehvästöt peittävät rakennuksen Vantaanjoen viljelymaisemassa, mutta lehdettömään aikaan kartano erottuu selvästi viljely- maiseman laidalla alueen merkkirakennuksena.	Heporauta & Saresto 1991. Rakennushistoriallinen katsaus. Vuorikoski 2009. Katrinebergin juuret ulottuvat keskiai- kaiseen rälssiin. Helsingin pitäjä 2010. Hako & Vuorikoski 2018. Kartanoelämää Vantaalla		Kartanon puutarhan kupeessa toimii kesäisin 4H-kerhon kotieläinpiha Heporaudan inventoinnissa mainitsevat vanhat ovet ja kakluunin osat ovat edelleen varastoituna kartanon ullakolla.

Kartanon aitta kuvattuna vuonna 1936.
Kolmen rakennuksen rajaama piha-alue oli
aidoin rajattu. MV.

Aitta kesällä 2022.

Katrinebergin kartanon aitta		Rakennus 2	
	Rakennusvuosi	Suunnittelija	Kiinteistötunnus
	1836 (merkintä rakennuksessa)	ei tiedossa	92-33-1-3
	Osoite	Suojelu	
	Katriinankuja 5	Suojeltu asemakaavassa	
	Käyttöhistoria	Kaupunginmuseon inventointi	
	Aitta- ja varastotila Autotalli Partiolippukunnan kokoontumistila sekä varasto	Rakennus on harvinainen, 1700-1800-luvun taitteen rakennus Vantaalla. Se on edustava esimerkki kartanorakentamisesta ja siinä on tyylin ja materiaalien osalta suuri alkuperäisarvo. Rakennuksella on suuri rakennustaiteellinen arvo; se edustaa kustavilaisia arkkitehtuuri-ihanteita.	
Arkkitehtuurin kuvaus	Säilyneisyys	Keskeiset muutosvaiheet	
Rakennus on hirsirakenteinen ja punamullattu. Siinä on korkea kivijalka. Sen katon (nyt pellitetty) muoto viittaa 1700-luvulle, jolloin mansardikattoiset sivurakennukset olivat kartanoille tyyppillisiä. Rakennuksen eteläpäädyssä on 12-ruutuiset ikkunat. Pihan puoleiset ikkunat ovat pääasiassa valeikkunoita. Rakennusajankohtaan nähden vanhentunut kattomuoto voi kantaa muistumaa aiemmasta piharakennuksesta tai mahdollisesti kartanon aiemmasta arkkitehtuurista.	Rakennuksen alkuperä on osin hämärän peitossa, joten sen säilyneisyyden määrittäminen on vaikeaa. Myöhemmät korjaustöidenpiteet on kuitenkin pääsääntöisesti sovitettu rakennuksen luonteeseen. Rakennuksen kattomateriaali lienee vaihdettu, alkuperäinen materiaali oli mahdollisesti tiili.	Ei tiedossa. Partiolaiset ovat kunnostaneet itselleen kokoontumistilat rakennuksen eteläpäätyyn 1990-luvulla.	
Asema maisemassa	Kirjallisuus	Muuta	
Rakennuksella on keskeinen asema Katrinebergin kartanon eduspuoleisessa rakennusryhmässä, jonka sommitelma on alun perin ollut symmetrinen. Rakennus sijaitsee loivassa rinteessä, eikä se erotu puuston vuoksi kauemmas suurmaisemaan.	Heporauta & Saresto 1991. Rakennushistoriallinen katsaus. Jutikkala & Nikander 1939, Suomen kartanot ja suurtilat I. Helsinki, sivut 420-421 Vuorikoski 2009. Katrinebergin juuret ulottuvat keskiaikaiseen rälssiin. Helsingin pitäjä 2010.	Valeikkunat viittaavat siihen, että varastona toimineen rakennuksen on haluttu antavan symmetrisen vaikutelman yhdessä vastapäisen, 1940-luvulla palaneen rakennuksen kanssa.	

Tulipalossa tuhoutuneesta pehtoorin talosta on mahdollista muodostaa kuva 1930-luvulta peräisin olevista valokuvista. Rakennus oli tällöin asuinkäytössä. VKM.

Katrinebergin kartanon pehtoorintalo (Tuhoutunut tulipalossa)		Rakennus 3	
	Rakennusvuosi	Suunnittelija	Kiinteistötunnus
	Ei tiedossa	Ei tiedossa	92-33-1-3
	Osoite		Suojelu
	Katriinankuja 5		Ei suojeltu
	Käyttöhistoria		Kaupunginmuseon inventointi
	Alkuperäinen käyttötarkoitus ei tiedossa, valokuvista päätellen mahdollisesti - ainakin osin - asuinrakennus. Rakennus oli asuinkäytössä ainakin 1930-1940-luvuilla ennen kuin se paloi vuonna 1946 tai 1947.		
Arkkitehtuurin kuvaus	Säilyneisyys		Keskeiset muutosvaiheet
Valokuvista päätellen kyseessä on ollut vastapäistä aittaa muistuttava rakennus, johon on mahdollisesti myöhemmin tehty muutoksia tai laajennuksia, ainakin tunnistekuvassa näkyvä poikkipääty, joka toimi sisäänkäynnin suojana.	-		Ei tiedossa. Rakennukseen oli lisätty poikkipääty, joka toimi kuistina.
Asema maisemassa	Kirjallisuus		Muuta
Rakennus oli osa Katrinebergin kartanon eduspihan symmetristä rakennussommitelmaa, ja sijaitsi kartanon koillispuolella, toista aittaa vastapäätä. Rakennuksen palaminen hävitti myös pihasommitelman. Rakennuspaikan takana on pieni metsikkö, rakennuspaikka ei muutoin ollut erityisen näkyvä.			

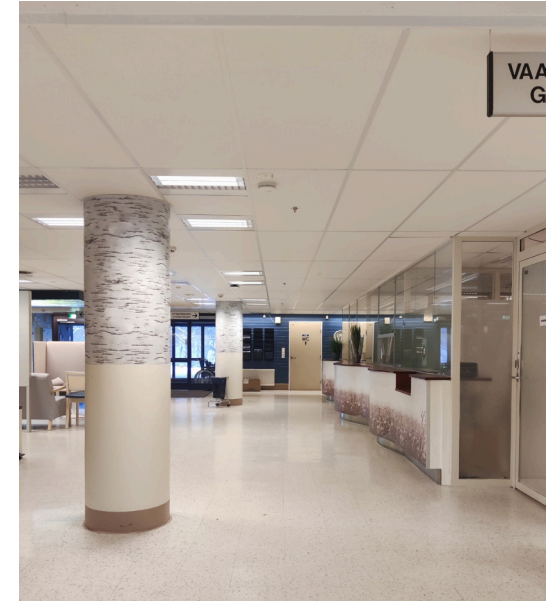

Ylinnä: navetta 1940-luvulla. Vasemmalla:
navetta pohjoisesta kuvattuna 1930-luvulla.
Vieressä erottuu kartanon puukujanne. VKM.

Katrinebergin kartanon navetta	Rakennus 4			
	Rakennusvuosi	Suunnittelija	Kiinteistötunnus	VTJ-PRT
	1932	Urho Åberg	92-33-1-1	1019494564
	Osoite		Suojelu	
	Katriinankuja 1		Suojeltu asemakaavassa	
	Käyttöhistoria		Kaupunginmuseon inventointi	
	Navetta, sikala ja talli Nyt: varastona		Rakennus on edustava esimerkki aikansa maatilan talousrakennuksesta ja sillä on suuri rakennustaiteellinen arvo. Rakennus on hyvin säilynyt ja sillä on historiallista todistusvoimaisuutta. Rakennus on osa toiminnallista rakennusryhmää.	
Arkkitehtuurin kuvaus	Säilyneisyys		Keskeiset muutosvaiheet	
Rakennus on kookas, säterikattoinen tiilirakennus, joka edustaa ajalle ominaista uusmaalaista mahtinavetta-tyyppiä. Sen suunnittelija Urho Åberg suunnitteli myös Backaksen kartanon navetan. Rakennusten siipien korkeat päätyjulkisivut tekevät rakennuksesta monesta suunnasta tunnistettavan.	Rakennus on ulkohahmoltaan ja julkisivuiltaan hyvin säilynyt.		Paikalla sijaitsi aiemmin vuonna 1894 valmistunut navettarakennus, joka oli osin kiveä, osin hirsirakenteinen. Vanhan navetan kivijalka hyödynnettiin uuden navetan rakentamisessa 1930-luvulla.	
Asema maisemassa	Kirjallisuus		Muuta	
Rakennus sijaitsee Katrinebergin kartanon ja sairaalan muodostaman puustoisien saarekkeen reunalla siten, että navetta erottuu maisemassa melko kauas Riipiläntielle asti. Katriinantietä lähestyttäessä sillä on paikallisen merkkirakennuksen asema.	Eeva Byman & Arne Heporauta (toim.) Rakennuskulttuuri Vantaalla – inventointi 1981. Kuntasuunnitteluviraston julkaisu C 24:1981, 98; Jonasson, Kivialho, Kivialho (toim.), Suomen maatilat I, Uudenmaan lääni. Porvoo 1931, sivu 230. Arne Heporauta, Katrinebergin kartano. Rakennushistoriallinen katsaus 1991.			

Katriinan sairaalan A-osa		Rakennus 5	
	Rakennusvuosi	Suunnittelija	Kiinteistötunnus
	1979	Arkkitehti Into Pyykkö	92-33-1-3
	Osoite		VTJ-PRT
	Katriinankuja 4		101968073N
	Suojelu		
Rakennusta ei ole suojeltu			
Käyttöhistoria		Kaupunginmuseon inventointi	
Sairaalakäytössä		Paikallisesti arvokas rakennus	
Arkkitehtuurin kuvaus		Säilyneisyys	
Rakennus on tyypillinen esimerkki 1970-luvun sairaala-arkkitehtuurista. Huomioiden ajanjaksolla rakennetut suuret aluesairaalat, Katriinan sairaalan laajennus edustaa melko pienikokoista sairaala-arkkitehtuuria. Laatikkomaista, kolmikerroksista rakennusta on rytmitetty porrashuoneista luoduilla massoilla sekä parvekevyöhykkeillä rakennuksen päädyissä. Ikkunat rakennuksen pitkällä sivuilla ovat nauhamaisesti järjestetyt.		Rakennus on ulkohahmoltaan erittäin hyvin säilynyt. Myös rakennuksen sisätilojen hahmot ovat hyvin säilyneet.	
Asema maisemassa		Keskeiset muutosvaiheet	
Rakennus sijaitsee hyvin näkyvällä paikalla ja sen pääjulkisivu aukeaa pohjoiseen Katriinantien suuntaan. Rakennus on puistomaisella sairaala-alueella paikan keskusrakennus.		Ei tiedossa.	
Kirjallisuus		Muuta	
		Eskola, Amanda, 2002. Vantaan moderni rakennuskulttuuri 1930-1979.	

Katriinan sairaalan B-osa	Rakennus 6			
	Rakennusvuosi	Suunnittelija	Kiinteistötunnus	VTJ-PRT
	1959	Elsi Laisaari	92-33-1-3	1019494608
	Osoite		Suojelu	
	Katriinankuja 4		Ei suojeltu	
	Käyttöhistoria		Kaupunginmuseon inventointi	
	Kunnalliskoti Sairasosastorakennus		Rakennus on ainoa 1950-luvun sairaalarakennus Vantaalla. Arkitehtuuriltaan sairaalarakennus on harkittu ja sopusuhtainen, edustaen hyvin 50-luvun tunnusomaisia piirteitä parempaan arkiympäristöön. Rakennuksella on rakennustai- teellista arvoa.	
Arkkitehtuurin kuvaus	Säilyneisyys		Keskeiset muutosvaiheet	
Pitkänomainen kolmikerroksinen rakennus on nivelletty keskeltä. Rakennuksen pitkillä sivuilla on pitkänomaisia siivous- ja makuuparvekkeita. Rakennuksessa on loiva aumakatto. Muuratut julkisivut on rapattu vaaleiksi.	Rakennus on ulkohahmoltaan hyvin säilynyt. Rakennuksen sisätiloissa on tehty käytön vaatimia muutoksia. Ikkunat on osittain vaihdettu.		Kellarikerrokseen sijoitettiin yksityinen päiväkotivuonna 1983. Laajennusosa toteutettiin sairaalan pohjoispuolelle vuonna 1979. Rakennus on peruskorjattu vuonna 2017.	
Asema maisemassa	Kirjallisuus		Muuta	
Rakennus sijaitsee keskeisellä paikalla lähes Katrineberginmäen korkeimmalla kohdalla. Katriinantieltä lähes-tyttäessä rakennus jää laajennusosan taakse, mutta sairaala-alueella rakennuksella on hallitseva asema lähimaisemassa.	Eskola, Amanda, 2002. Vantaan moderni raken-nuskulttuuri 1930-1979. Katriinan sairaala rakennushistoriaselvitys 2014.			

Katriinan sairaalan huoltorakennus		Rakennus 7	
	Rakennusvuosi	Suunnittelija	Kiinteistötunnus
	1959	arkkitehti Elsi Laisaari	92-33-1-3
	Osoite		VTJ-PRT
	Knaapinkuja 5		1019494619
	Rakennuksen kuvaus		Suojelu
Rakennus on rinteeseen sijoitettu, pääosin kolmikerroksinen rakennus, jossa on sen historian aikana ollut useita toimintoja. Rakennuksen ulkohahmo on säilynyt alkuperäisenä.		Rakennusta ei ole suojeltu	
		Maisemallinen asema	
		Rakennus on osa sairaalan samaan aikaan rakennettua rakennusryhmää, joka muodostaa alueen sydämeen vaalean sävyisen rapatun sydämen. Rakennus on sijoitettu Katrinebergin etelärinteeseen, sijainti ei ole kaupunkikuvallisesti keskeinen.	

Katriinan sairaalan henkilökunnan asuinrakennus		Rakennus 8	
	Rakennusvuosi	Suunnittelija	Kiinteistötunnus
	1959	arkkitehti Elsi Laisaari	92-33-1-3
	Osoite		VTJ-PRT
	Knaapinkuja 5		101949462A
	Rakennuksen kuvaus		Suojelu
Rakennus on Katrinebergin mäen etelärinteeseen korkeuskäyrän mukaisesti sijoitettu kolmikerroksinen rapattu, 1950-luvulle erittäin tyypillinen asuin-kerrostalo. Rakennuksen ulkohahmo on säilynyt alkuperäisenä.		Rakennusta ei ole suojeltu	
		Maisemallinen asema	
		Rakennus on osa sairaalan samaan aikaan rakennettua rakennusryhmää, joka muodostaa alueen sydämeen vaalean sävyisen rapatun sydämen. Rakennus ei sijaitse maisemallisesti erityisen keskeisellä paikalla.	

Tammirinteen vastaanottokoti		Rakennus 9		
	Rakennusvuosi	Suunnittelija	Kiinteistötunnus	VTJ-PRT
	1962	arkkitehti Olli Kivi	92-33-9-1	101968098F
	Osoite		Suojelu	
	Tammirinteentie 2		Suojeltu asemakaavassa	
	Käyttöhistoria		Kaupunginmuseon inventointi	
	Lastenkoti Tammirinteen vastaanottokoti		Paikallisesti arvokas rakennus.	
Arkkitehtuurin kuvaus		Säilyneisyys		Keskeiset muutosvaiheet
Vastaanottokoti koostuu kahdesta osasta: rinteen myötäisesti sijoitetusta vanhasta pitkänomaisesta rakennuksesta sekä rinteen vastaisesti sijoitetusta laajennusosasta. Molemmat rakennusosat ovat julkisivuiltaan muurattua punatiiltä ja edustavat aikansa huolellista hyvinvointiarkkitehtuurin suunnittelua.		Rakennusten ulkohahmo on hyvin säilynyt.		Laajennusosa valmistui vuonna 2009.
Asema maisemassa		Kirjallisuus		Muuta
Rakennus sijaitsee Katriinantielle avautuvassa rinteessä kaupunkikuvallisesti keskeisellä paikalla. Rakennuksen edessä, etelärinteessä avautuu vastaanottokodin vehreä piha-alue.		Eskola, Amanda, 2002. Vantaan moderni rakennuskulttuuri 1930-1979. Vuorikoski, Pia. Katrinebergin tilan juuret ulottuvat keskiaikaiseen rälssiin. Helsingin Pltäjän vuosikirja 2010.		

Seutulan alakoulu	Rakennus 10			
	Rakennusvuosi	Suunnittelija	Kiinteistötunnus	VTJ-PRT
	1969	Kalevi Tanskanen, Vantaan kaupungin teknisen toimialan talonsuunnitteluosasto	92-33-1-2	1019494575
	Osoite		Suojelu	
	Katriinantie 60		rakennusta ei ole suojeltu	
	Käyttöhistoria	Kaupunginmuseon inventointi		
	Suunniteltu koulurakennukseksi, opetuskäytössä		Rakennuksen kulttuurihistorialliset arvot ovat vaatimattomat.	
Arkkitehtuurin kuvaus	Säilyneisyys		Keskeiset muutosvaiheet	
Koulurakennus edustaa hyvin vähäeleistä aikansa betonielementtiarkkitehtuuria. Säilyneessä rakennuksessa on tasakatto ja nauhamaisesti sommitellut ikkunat.	Alun perin kahdesta siivestä rakentuneesta koulu-kokonaisuudesta on jäljellä enää toinen siipi. Se on ulkohahmoltaan hyvin säilynyt.		Koulurakennuksen toinen siipi on purettu noin vuonna 2005. Sen paikalle on rakennettu paviljonkirakennus, joka on valmistunut vuonna 2006.	
Asema maisemassa	Kirjallisuus		Muuta	
Rakennus on kaupunkikuvallisesti merkittävällä paikalla Katriinantien varressa ja vanhempi siipirakennus rajaa Katriinantien katutilaa. Rakennuksella ei ole kohottavaa vaikutusta ympäröidään maisemaan.	Vantaan kouluinventointi. 14.8.2016-28.2.2017. Vantaan kaupunkisuunnittelu. Elina Riksman Eskola, Amanda, 2002. Vantaan moderni rakennuskulttuuri 1930-1979.		Katrinebergin kulttuuriympäristöselvitys	

Seutulan päiväkoti		Rakennus 11			
	Rakennusvuosi	Suunnittelija	Kiinteistötunnus	VTJ-PRT	
	1971	Ei tiedossa	92-33-1-3	101949464C	
	Osoite			Suojelu	
	Katriinankuja 3			Ei suojeltu	
	Käyttöhistoria			Kaupunginmuseon inventointi	
	1971-1979 Lääkärien asuintalo 1979- Lasten päiväkoti			Rakennuksen kulttuurihistorialliset arvot ovat vaatimattomat	
Arkkitehtuurin kuvaus		Säilyneisyys		Keskeiset muutosvaiheet	
Rakennus on matala, rinteeseen sovitettu rivitalo, joka on muutettu päiväkotikäyttöön melko pian valmistumisensa jälkeen. Se on betonielementeistä rakennettu, melko eleetön tasakattoinen rakennus.		Rakennus vaikuttaa säilyneen ulkohahmoltaan alkuperäisessä asussa.		Rakennus suunniteltiin lääkärin rivitaloksi. Rakennus muutettiin päiväkotikäyttöön vuonna 1979.	
Asema maisemassa		Kirjallisuus		Muuta	
Rakennus sijaitsee kartanonmäen länsirinteessä. Sijainti maisemassa on herkkä, mutta kasvillisuus peittää matalan rakennuksen pääosin suurmaisemassa.					

As. Oy. Vantaan Knaapinkuja 6	Rakennusryhmä 12			
	Rakennusvuosi	Suunnittelija	Kiinteistötunnus	VTJ-PRT
	1980	Ark. tsto. Björstam-Heino-Kostiainen	92-33-1-7	useita
	Osoite		Suojelu	
	Knaapinkuja 6		Rakennuksia ei ole suojeltu	
	Rakennuksen kuvaus		Maisemallinen asema	
	Yhtiö muodostuu kolmesta kaksikerroksisesta betonirakenteisesta rivitalosta, joiden julkisivu on pesubetonielementeistä. Rakennusten hahmo on laatikkomainen.		Rakennukset sijaitsevat peltomaiseman reunalla. Tonttien ja suurmaiseman rajaan on myöhemmin istutettu joitakin puita. Maisemallinen asema vaatii huomiota tontin kehittämisessä.	

As. Oy. Vantaan Katriinanrinne

Rakennusryhmä 13			
Rakennusvuosi	Suunnittelija	Kiinteistötunnus	VTJ-PRT
1991	Ark. tsto. Björstam-Heino-Kostiainen	92-33-1-10	useita
Osoite		Suojelu	
Knaapinkuja 10		Rakennuksia ei ole suojeltu	
Rakennuksen kuvaus		Maisemallinen asema	
Rakennukset ovat rakennusajankohdalle tavanomaisia pienkerrostaloja. Niiden julkisivupinta on vaaleaa tiiltä, mikä huomioi 1950-luvun sairaalarakennusten värimaailman.		Rakennukset sijaitsevat peltomaiseman laidassa ja rajaa on myöhemmin pehmennetty puu- ja pensasistutuksin.	

Seutulan vapaapalokunnan talo		Rakennus 15	
	Rakennusvuosi	Suunnittelija	Kiinteistötunnus
	1925	ei tiedossa	92-418-7-9
	Osoite		Suojelu
	Katriinantie 71		Rakennusta ei ole suojeltu
	Käyttöhistoria		Kaupunginmuseon inventointi
Kokoontumisrakennus, seurantalo		Rakennuksella on harvinaisuusarvoa (VPK:n talo Vantaalla); rakennus on edustava esimerkki 1900-luvun alun yhdistysrakentamisesta; rakennuksella on rakennustaiteellista arvoa.	
Arkkitehtuurin kuvaus	Säilyneisyys		Keskeiset muutosvaiheet
Rakennus on rinteessä sijaitseva, mansardikattoinen kookas kokoontumisrakennus, jossa on suuri yhtenäinen salitila kokoontumisia, tansseja ja muita tilaisuuksia varten. Rakennuksen eteläpäässä on tunnistettava lasiveranta.	Rakennus, tai sen hirret, on siirretty 1920-luvulla Helsingistä. Ilmeisesti kyseessä on ollut enemmän rakennusaineiden hyödyntäminen kuin rakennuksen siirtäminen sellaisenaan. Rakennus ja sen interiööri vaikuttaa hyvin säilyneeltä. Ikkunat ovat alkuperäiset.		Ei tiedossa.
Asema maisemassa	Kirjallisuus		Muuta
Rakennus sijaitsee kaupunkikuvallisesti merkittävällä paikalla Katriinantien varressa ylärinteessä.	Eskola, VAARI 2018: Tero Tuomisto, Punaisen kukon taltuttajat. Vapaapalokuntien alkuvaiheet Helsingin maalaiskunnassa. Helsingin pitäjän 2008, sivut 186-209; http://seurantat.fi .		

Eklundin kauppa		Rakennus 16	
	Rakennusvuosi	Suunnittelija	Kiinteistötunnus
	1932	Ei tiedossa	92-418-6-25
	Osoite		VTJ-PRT
	Riipiläntie 71		100481256U
	Rakennuksen kuvaus		Suojelu
Kivirakenteisessa kaksikerroksisessa rakennuksessa on joonialaisten pylväiden kannattelema sisäänkäyntikuisti, jonka yllä on balustradikaiteella varustettu parveke. Rakennuksen pohjakerros toimi liiketilana yläkerran palvellessa asuntona. Nyt rakennus on asuinkäytössä.		Rakennusta ei ole suojeltu	
		Maisemallinen asema	
		Rakennus sijaitsee keskeisellä paikalla, Katriinantien ja Riipiläntien risteyksessä, joka aiemmin toimi Seutulan kylän keskusaukiona. Rakennus näkyy esteettä risteysalueelle ja pääjulkisivu avautuu kadun suuntaan.	

Riipiläntien ja Katriinantien risteys on myös maisemallisesti merkittävä elementti.

Alla: Riipiläntien ja Katriinantien risteys oli aikanaan aukiomainen paikka. Risteyksessä sijaitsi kyläkaupan ohella 1900-luvun alkupuolen myös VPK:n letkuvarasto (puinen tornimainen rakennus kuvassa vasemmalla). Leppänen & Holopainen 1956. VKM.

4.2. KYLÄKUVA

Katrinebergin alueen kyläkuva koostuu pääasiassa vanhasta, pienimittakaavaisesta pientalorakentamisesta, joka sijoittuu metsän reunaan ja vanhojen tielinjausten varsille, usein korkeuskäyrien mukaisesti.

Tarkastelualueen läpi kulkeva Katriinantie on vanha tielinjaus, joka alun perin yhdisti Seutulan Helsingin pitäjän Kirkonkylään. Vanhalla kylätiellä on nykyisin myös raskasta liikennettä. Katutilassa ei heijastu se, että Katrineberg on alueen keskus, jossa on palveluita ja kokoontumispaikkoja. Nykyisin sairaalan ympäristöön levittäytyvät pysäköintialueet ja pysäköinti on levinnyt orgaanisesti teiden varsille. Sairaalan ja kartanon ympäristö on tilallisesti jäsentymätön, joskin monin paikoin myös puistomainen ja kaunis.

Katriinantien ja Riipiläntien risteys on mäen päälle sijoittunut kylän vanha kokoontumispaikka, jolla kylän kauppa pitkään sijaitsi. Risteys hahmotuu melko pitkältä Riipiläntietä lähestyttäessä.

Katunäkymä pitkin Katriinantietä on melko suljettu sitä pohjoisen puolella reunustavan puuston vuoksi.

4.3. MAISEMARAKENNE

Suurmaisematilat Seutulan ja erityisesti tarkastelualueen ympäristössä voi jakaa kolmeen kokonaisuuteen: Riipiläntien länsipuolella avautuva Vantaanjokilaakso, Riipiläntien itäpuolella avautuva viljelymaisema, joka ulottuu myös hieman Katriinantien pohjoispuolelle sekä kolmantena Lampurintien itäpuolella, Katriinantien etelä- ja pohjoispuolelle ulottuva hyvin laaja yhtenäinen maisematila. Myös tarkastelualueen pohjoispuolella aukeaa suuri yhtenäinen viljelymaisema Riipiläntien varrella.

Maisematilan rajoja muodostavat Vantaanjoki, sillä sen rannoilla on takavuosisikymmeniä enemmän kasvillisuutta ja puita; Riipiläntie, jonka varrella on puustoa ja rakentamista, minkä lisäksi itse tie on nostettu penkalle; Katrinebergin metsäinen mäki, jolle rakentaminen on keskittynyt; Getbacka ja sen eteläpuolelle rakennetun kesämaja-alueen puusto ja viimeisenä Getbackan pohjois- ja lounaispuolella sijaitseva peltoalue, joka on päässyt kesannolle ja pensoittumaan. Näin ollen suurten avoimien maisematilojen keskelle muodostuu katkos suurmaisemaan.

Keskeisinä näkyminä tarkastelualueelta ulospäin voidaan pitää erityisesti näkymää Katrinebergin kartanon terrassoidusta puutarhasta etelään joki-laaksoon, näkymää Lampurintien linjasta kohti itää ja Isoniittua sekä Aurinkomäeltä koilliseen. Riipiläntieltä ja Katriinantieltä maisemat avautuvat pisteittäin, kun rakentamista ei ole tien läheisyydessä.

Näkymää Katrinebergin kartanosta etelään rytmittävät puutarhan vanhat jalopuut.

Jokimaisema on ollut sata vuotta sitten nykyistä avoimempi, kun pelloilla ei ollut suojavyöhykkeitä. Kuva 1930-luvulta. VKM.

Riiipiläntieltä itään aukeaa viljelymaisema Katrinebergin suuntaan.

Riiipiläntieltä länteen aukeaa laaja viljelymaisema Vantaanjokilaaksoon.

Tarkastelualueen itäpuolella aukeavat lähes Pohjanmaan lakeuksien veroiset laajat viljelymaisemat.

Katriinantien pohjoispuolella lähellä Riipiläntien risteystä on pieni peltoaukea, jonka reunaa täplittävät asuinrakennukset.

Katriinantieltä etelään aukeaa pitkä näkymä jokilaaksoon.

Lampurintieltä länteen näkymän katkaisevat pensaikoi-
tuineet pellot ja kesämajojen puustoinen alue.

Lampurintieltä luoteeseen yli
Katriinantien aukeaa kapeahko
näkömäkäytävä.

Näkymiä Vantaanjoen viljelymaisemaan 1930-luvulla. VKM.

5. JOHTOPÄÄTÖKSET

Seutulan kylä on harvinaislaatuinen ympäristö Vantaalla ja pääkaupunkiseudullakin. Sen keskiajalta periytyvä kylärakenne on edelleen luettavissa ja kylän kupeesta avautuvat Vantaanjokilaakson avarat viljelymaisemat ovat säilyneet hämmästyttävän hyvin vailla merkittäviä muutoksia tai merkkejä nykyajasta. Yhtenäisen maisematilan rikkoo Katrinebergin kohdalla joen rantaan asti ulottuva, pääosin 1950-luvulta peräisin oleva kesämaja-alue, mutta paikalta lähes joka ilmansuuntaan aukeavat avoimien viljelymaisemien näkymät. Vantaalaisten viljelymaisemien joukossa Seutulan ja Katrinebergin alue onkin yksi parhaiten säilyneistä.

Seutula on historian katsannossa ollut monilla tavoin melko tyypillinen Helsingin pitäjän kylä, joka ei kuitenkaan hieman syrjäisestä sijainnistaan johtuen ole joutunut kärsimään sotien tai kulkutautien vaikutuksista ensimmäisenä tai niiden vakavimmasa laajuudessa. Useat suomalaiset kylät hajoittanut isojako 1700-luvulla vaikutti Seutulan kylän rakenteeseen vain melko maltillisella tavalla.

Kylä on koostunut omistusmuodoltaan vaihtelevista taloista: se käsittää vanhoja perintötiloja, vanhaa rälssiä, ratsutilaksi kohonneen perintötilan sekä reduktiossa kruunulle peruutetun perintötalon, joka jatkoi elämäänsä sotilasvirkatalona. Maatilojen ympäristöä ovat täydentäneet kantatiloista erotetut torpat. Koska kylän rakenne ei ole sanottavasti

muuttunut, myös vanhat keskeiset tielinjat, Katriinantie kirkonkylän suuntaan sekä Riipiläntie kylästä pohjoiseen, ovat pysyneet lähes muuttumattomina ainakin 1700-luvulta alkaen.

Se, että voimme havaita historian jäljet Seutulan ja Katrinebergin ympäristössä tänäänkin niin voimakkaasti, johtuu siitä, että maankäytön paine on alueella ollut muuta Vantaata ja pääkaupunkiseutua maltillisempi. Katrinebergin alueen suurin muutos, jopa käänne, oli kartanon päätyminen Helsingin maalaiskunnan haltuun 1940-luvun lopussa, mitä seurasi Katriinan sairaalan ja muiden alueen kunnallisten palvelurakennusten rakentaminen. Nämä rakennukset muodostavatkin Katrinebergiin modernin, hyvinvointivaltion arkkitehtuuria edustavan kerroksensa, joka erottuu Seutulan vanhasta rakentamisesta selkeästi. Kuitenkin nämäkin muutokset ovat pääosin sopeutuneet vanhaan kylärakenteeseen ja rakentaminen on asettunut lähelle jokilaakson reunaharjannetta, jonne rakentaminen on vanhastaan sijoittunut.

Siinä missä Katrinebergin alueen rakennuskannassa on myös vahvoja moderneja kerroksia, Seutulan vanha kylä lännessä edustaa keskimäärin vanhempaa rakennuskantaa ja rakentaminen on keskittynyt Suosaarentien varteeseen. Tässä mielessä kyläkuva on tarkastelualueen länsipuolella paremmin säilynyt. Katrineberg liittyy kuitenkin Seutulan ja sen vanhojen naapurikylien kartanoiden ja

historiallisten rakennusten ketjuun - tätä laajempaa kontekstia voisi tuoda Vantaalla esiin laajemminkin, ja tutkia, millaisia vetovoimatekijöitä alueen ominaispiirteistä voisi nostaa esiin.

Arkistolähteet

Kansallisarkisto (KA)

Samuelin kartat 1699
Senaatin kartat 1870-1917
Muita vanhoja karttoja: Maanmittaushallituksen
uudistusarkisto ja
maanmittaushallituksen historiallinen kartta-arkisto

Museovirasto (MV)

Vanhoja valokuvia
Tietoa muinaisjäännöksistä Kyppi-palvelussa

Uudenmaan liiton karttapalvelu (UKP)

Maakuntakaavan tiedot ja kaavakartta

Vantaan kaupunginmuseo (VKM)

Vanhoja valokuvia
Rakennustietoja Kirsti-tietokannasta

Vantaan karttapalvelu (VKP)

Eriaikaisia ortoilmakuvia
Kiinteistö- ja rakennustietoja
Vanhoja karttoja

Painamattomat lähteet

Nyman, Marie ja Kehvola, Anna-Maija, 2011.
Katrinebergin kartano-
puisto. Puutarhataiteellinen ja historiallinen inven-
tointi. Kasvillisuus-
selvitys. Vantaa: Kaupunkisuunnittelu,
Ympäristökeskus.

Seutulan VPK, sa. Seutulan vapaapalokunnan
verkkosivut ja histo-
riatiedot. Saatavilla verkossa: <https://seutulanvpk.fi/>
Haettu 27.9.2022.

Suhonen, V.-P. 2005. Vantaan keskiaikaisten kylä-
tonttien inventointi
vuonna 2005. Helsinki: Museovirasto/RHO.
Saatavilla verkossa:
https://www.kyppi.fi/palveluikkuna/mjhanke/read/asp/hae_liite.aspx?id=104505&tyyppi=pdf&kansio_id=92 Haettu 5.7.2022

Painetut lähteet

Eskola, Kristina. 2008. Lapsuuteni Seutula. Vantaa:
Kellastupa.

Eskola, Kristina. 2021. Juuret Seutulassa. Vantaa:
Kellastupa.

För landtmannahem : tidskrift för Finlands svenska
landtmannagillen och ungdomsföreningar,
01.09.1910, nro 9, s. 32 <https://digi.kansalliskirjasto.fi/aikakausi/binding/915497?page=32>
Kansalliskirjaston digitaaliset aineistot

Gardberg, C. J., Dahl, Kai & Savolainen, Irma. 1989.
Suomen karta- noita. Helsinki: Otava.

Hako, Jukka. 1985. Helsingin pitäjässäkin herätään
– Seutulan työ- väenyhdistyksen perustamisesta 80
vuotta. Artikkeliteoksessa: Helsingin pitäjä. 1986:
Helsingi. 1986. ss. 20-25. Vantaa: Helsingin pitäjän
kotiseutuyhdistys.

Hako, Jukka; Hako, Senja ja Lillbroända, Pia. 2005.
Kartanomatkia Vantaalla. Vantaa: Kellastupa.

Hako, Jukka ja Vuorikoski, Pia. 2018. Kartanoelämää
Vantaalla. Vantaa: Kellastupa.

Hanhivaara, Timo. 1988. Seutulan keskiaikaiset kyläjaot. Artikkeliteoksessa: Helsingin pitäjän 1989. Vantaa: Helsingin pitäjän kotiseutuyhdistys ja Vantaan kaupungin museo.

Helsingfors Tidningar, 13.07.1861, nro 81, s. 6
<https://digi.kansalliskirjasto.fi/sanomalehti/binding/1113260?page=6>
Kansalliskirjaston digitaaliset aineistot

Heporauta, Aarne. & Saresto, Sari. 1991. Katrinebergin kartano: Rakennushistoriallinen katsaus. Vantaa: Vantaan kaupungin museo.

Kepsu, Saulo. 2005. Uuteen maahan: Helsingin ja Vantaan vanha asutus ja nimistö. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.

Kolhonen, Pasi; Puranen, Mia; Saarinen, Lauri; Wahlberg, Matias; arkkitehtitoimisto Livady, 2021. Königstedtin kartano – kulttuuriympäristöselvitys. Helsinki: Senaatti.

Korpinen, Lauri. 1981. Käsikirjoitus Helsingin pitäjän historiaksi 1550–1865 – Osa 1: Vuodet 1550–1721 Helsingin perustamisesta Uudenkaupungin rauhaan. Vantaa: Vantaan kaupungin kulttuurilautakunta.

Kuisma, Markku; Leppänen, Lauri, 1990. Helsingin pitäjän historia 2 – vanhan Helsingin synnystä isoonvihaan 1550–1713. Vantaa: Vantaan kaupunki.

Kuisma, Markku. 1991. Helsingin pitäjän historia: 3, Isostaviehasta maalaiskunnan syntyyn 1713-1865. Vantaa: Vantaan kaupunki.

Kuusisto, Elina; Rinkinen, Kristiina ja Vauhkonen, Heli. 2016. Missä on maat mainioimmat – Uudenmaan kulttuuriympäristöt. Helsinki: Uudenmaan liitto.

Leppänen, Lauri. 2009. Katrinebergin maatila 60 vuotta. Artikkeliteoksessa: Helsingin pitäjän 2010. ss. 53-67. Vantaa: Vantaa-Seura -Vandasällskapet.

Muukka, Laura ja Mäkynen, Anne. 2005. Vantaan kulttuurimaisemaselvitys. Vantaa: Vantaan kaupunki, kaupunkisuunnittelu.

Niinistö, Leena. 2009. Katriinankodista Katriinan sairaalaan. Artikkeliteoksessa: Helsingin pitäjän 2010. ss. 68-82. Vantaa: Vantaa-seura - Vandasällskapet.

Salminen, Tapio. 2013. Vantaan ja Helsingin pitäjän keskiaika. Vantaa: Vantaan kaupunki.

Tiirakari, Leeni ja Kärki, Manu. 2013. Kartanokierros. 3. korjattu ja uudistettu painos. Somerniemi: Amanita.

Uudenmaan liitto; Kuusisto, Elina; Rinkinen, Kristiina; Vauhkonen, Heli. 2022. Missä maat on mainioimmat - Uudenmaan kulttuuriympäristöt. Helsinki: Uudenmaan liitto. Saatavilla verkossa: <https://uudenmaanliitto.fi/wp-content/uploads/2022/05/Missa-maat-on-mainiommat.pdf> Haettu 5.9.2022.

Vasander, Markku 1999. Sotia ja satovaihteluita – Seutulan kylän asutus- ja elinkeinohistoriaa keskiajan lopulta 1700-luvun alkuun. Artikkeliteoksessa Helsingin pitäjän 1999. Artikkeliteoksessa:

Helsingin pitäjän 1999. ss. 6-18. Vantaa: Vantaa-Seura – Vandasällskapet.

Vuorikoski, Pia. 2009. Katrinebergin tilan juuret ulottuvat keskiaikaiseen rälssiin. Artikkeliteoksessa: Helsingin pitäjän 2010. ss. 44-52. Vantaa: Vantaa-Seura - Vandasällskapet.

Västra Nyland, 19.05.1949, nro 98, s. 3
<https://digi.kansalliskirjasto.fi/sanomalehti/binding/2304171?page=3>
Kansalliskirjaston digitaaliset aineistot

Ympäristöministeriö ja Suomen ympäristökeskus, 2021. Uusimaa - Nyland. Valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet. Nationellt värdefulla landskapsområden. VAMA 2021. Saatavilla verkossa: https://www.ymparisto.fi/fi-fi/luonto/maisemat/arvokkaat_maisemaalueet Haettu 1.2.2022.

YHTEYSTIEDOT

Kivistön asemakaavatiimi

p. 839 11 (vaihde)

Asema tie 7,
01300 Vantaa

**VANTAAN KAUPUNKI
KATRINEBERGIN KEHITYSKUVA
NRO 030800
LAUSUNNOT JA VASTINEET
KALA 14.11.**

Asemakaavoitus / NLA

Kaupunginhallitus 8.5.2023 oikeutti asemakaavoituksen pyytämään tarvittavat lausunnot Katrinebergin kehityskuvasta (030800). Lausuntoja pyydettiin 18 kpl ja saatiin 5 kpl.

Lausunnonantaja	Lausunto	Tarkistukset
NRO 1, 13.6.2023 Vantaan kaupunki, kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta	Suunnittelussa tulee turvata asukkaiden ja järjestöjen toimintaedellytykset ja suunnittelua tulee jatkaa vahvasti toimijoita osallistaen. Kartanon ympäristön tiloissa toimivien järjestöjen toimintaedellytykset tulee huomioida jatkosuunnittelussa. Seutulan alueella ei ole välttämätöntä tarvetta sijaita kaupungin henkilökunnan auki pitämää asukastilaa, kunhan asukkaiden ja järjestöjen toimintaedellytykset turvataan muilla tavoin.	Ei tarkistuksia.
NRO 2, 13.6.2023 Helsingin Seudun Liikenne - kuntayhtymä (HSL)	Alueen suunnittelussa tulee myös jatkossa huomioida, että se pystytään palvelemaan kustannustehokkaasti Katriinantietä pitkin, ilman pistoreittejä alueelle. On erityisen tärkeää, että yhteydet bussipysäkeille ovat turvalliset, sujuvat ja esteettömät. Pysäkkien tarkemmat paikat voidaan määritellä yhdessä suunnittelun tarkentuessa. Kevyenliikenteenväylät uuteen paikkaan siirtyvään kouluun tulee olla sellaiset, että saattoliikennettä syntyy mahdollisimman vähän, ja sen risteäminen kävellen ja pyöräillen liikkuvien koululaisten kanssa on minimoitava.	Ei tarkistuksia.

	Alueen pysäköinti on suunniteltava siten, että se palvelee mahdollisimman monia vuorottaiskäyttäjiä. Jalkaisin ja pyörällä alueeseen tutustuminen tulee olla vähintään yhtä helppoa kuin autolla paikalle saapuminen. Pyörille tulee varata tilaa bussipysäkkien yhteyteen, jotta joukkoliikennettä on helppo käyttää myös pidemmän matkan päästä.	
NRO 3, 15.6.2023 Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (HSY)	Lausunnossa on kuvattu alueen nykyinen vesihuollon tilanne ja todetaan, että uuden yleisen vesihuollon tarve ja laajuus tarkentuu alueen jatkosuunnittelussa. Vesihuoltolinjat tulee lähtökohtaisesti sijoittaa yleisille alueille.	Ei tarkistuksia.
NRO 4, 21.6.2023 Vantaan kaupunginmuseo	Kehityskuvan rinnalla laaditussa kulttuuriympäristöselvityksessä on paneuduttu kehityskuva-alueen ja siihen liittyvien keskeisten kyläalueiden historiaan monipuolisesti. Selvityksessä ei ole inventoitu Katriinantien pohjoispuolen 1980- ja 1990-lukujen rakennuskantaa, jotka ikänsä puolesta kuuluisivat kulttuurihistoriallisen arvottamisen piiriin. Alueen rakennusinventointi ja kulttuurihistoriallinen arvottaminen on ulotettava myös näille alueille, kun täydennysrakentamisen periaatteita laaditaan. Maininta museoviranomaisten konsultoinnista uudisrakennushankkeiden suunnittelussa kartanon läheisyyteen (s.35) tulee laajentaa koskemaan kaikkia lupaprosesseja, jotka sijoittuvat maisemallisesti merkittävälle alueille.	Kehityskuvareporttiin on tehty museon esiin nostamat tarkennukset liittyen museoviranomaisen konsultointiin sekä uudisrakennusten mittakaavaan ja materiaaalimaailmaan Katrinebergin kartanon läheisyydessä.

	Museo pitää positiivisena sairaalarakennuksen uudiskäytön tutkimista, sillä ne muodostavat oman merkittävän kerroksensa kulttuuriympäristöön. Museo esittää lausunnossaan tarkentavia huomioita alueelle ja erityisesti kartanon läheisyyteen kaavaillun uudisrakentamisen mittakaavasta sekä materiaali- ja värimaailmasta. Museo pyytää myös huomioimaan alueen jatkosuunnittelussa muinaismuistolailla suojatun Getbackan kivikautisen asuinpaikan.	
NRO 5, 28.6.2023 Vantaan Energia ja Vantaan Energian Sähköverkot	Vantaan Energia ja Vantaan Energian sähköverkot haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan maakaapeleiden ja kaukolämpöputkien sijainti. Mikäli siirtotarpeita tulee, kustannusten osalta toimitaan kaupungin ja Vantaan Energian solmiman (1993) yhteistyösopimuksen mukaisesti.	Ei tarkistuksia.

NRO 1

Vantaan kaupunki, kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta, 13.6.2023

Lausunto:

Suunnittelussa tulee turvata asukkaiden ja järjestöjen toimintaedellytykset ja jatkaa suunnittelua vahvasti toimijoita osallistaen. Jos kartanoalue muutetaan suunnitelman mukaisesti kaupallisen toimijan ylläpitämäksi ja sairaalan huoltorakennuksen osoittaminen alueen asukkaiden ja järjestöjen kohtaamisen paikaksi, ilman toimijoiden kuulemistä ja osallistamista voi syntyä vastustusta muutoin ansiokasta kokonaiskehitystä kohtaan. Tällä hetkellä kartanon pihamailla on kaksi tilaa kokonaan järjestötoimijan käytössä: partiolaisilla (Tammimaja) ja 4H (pieneläintila). Näiden toimijoiden toimintaedellytykset tulee ottaa huomioon suunnitelmien tarkentuessa. Kivistön suuralueella on palveluverkon edellyttämä asukkaiden ja järjestöjen kohtaamisen ja toiminnan mahdollistamat tilat Kivistön keskustassa, Mosaiikissa. Seutulan alueella ei ole välttämätöntä tarvetta sijaita kaupungin henkilökunnan auki pitämää asukastilaa, kunhan asukkaiden ja järjestöjen toimintaedellytykset mahdollistetaan muilla tavoin.

Vastine:

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunnan esittämät näkökulmat otetaan huomioon alueen jatkosuunnittelussa.

Tarkistukset:

Ei tarkistuksia.

NRO 2

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL), 15.6.2023

Lausunto:

Aluetta palvelevat tällä hetkellä Katriinantieltä kulkevat bussit tarjoten yhteydet Kivistön asemalle, Tikkurilaan ja Keravan asemalle. Myös jatkossa alue tulisi suunnitella siten että se pystytään palvelemaan kustannustehokkaasti Katriinantietä pitkin. Pistot alueelle hidastaisivat matka-aikaa ja toisivat epäluotettavuutta palveluun sekä lisäisivät kustannuksia. Onkin erityisen tärkeää, että alueen yhteydet bussipysäkeille ovat turvalliset, sujuvat ja esteettömät.

Bussipysäkkien tarkemmat paikat voidaan määritellä yhdessä suunnittelun tarkentuessa. Tässä vaiheessa on kuitenkin tärkeää jättää tilavaroja mahdollisille pysäkkien paikoille, joita voidaan sitten tarpeen mukaan myös poistaa.

Erityisesti kevyenliikenteenväylät uuteen paikkaan siirtyvään kouluun tulee olla sellaiset, että saattoliikennettä syntyisi mahdollisimman vähän. Myös saattoliikenteen voisi mahdollisuuksien mukaan jättää kauemmaksi, jottei saattoliikenne aiheuta turhia konfliktitilanteita koulun pihalla kävelevien ja pyöräilevien koululaisten kanssa. Alueella olevat pysäköintipaikat tulisi miettiä siten, että ne palvelisivat mahdollisimman monia vuorottaiskäyttäjiä ja olisivat vähemmän houkuttelevia kuin kestävät liikkumismuodot, opastus ja psykologisesti ohjautuvat reitit tukevat tätä. Jalkaisin ja pyörällä alueeseen tutustuminen, maisemista nauttiminen ja siellä viihtyminen tulee olla vähintään yhtä helppoa kuin autolla paikalle saapuminen. Pyörille tulee varata tilaa bussipysäkkien yhteyteen ja tehdä pyöräliitynnästä laadukasta, jotta joukkoliikennettä on helppoa käyttää myös vähän pidemmän matkan päästä.

HSL kiittää, että on päässyt mukaan kehityskuvan miettimiseen heti alusta lähtien. HSL on mielellään mukana jatkossakin kestäviin liikkumismuotoihin liittyvässä suunnittelussa.

Vastine:

Esitetyt näkökohdat bussipysäkkien sijoittelusta, koulun ja päiväkodin liikennetkaisuista sekä pyöräilyn ja kävelyn edistämisestä huomioidaan hankkeen siirtyessä asemakaavoitusvaiheeseen.

Tarkistukset:

Ei tarkistuksia.

NRO 3

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (HSY), 15.6.2023

Lausunto:

Aluetta palveleva yleinen vesihuolto on rakennettu Katriinantien ja Riipiläntien suunnista 1988 ja alueen vedenjakeluvarmuutta ollaan parantamassa Kiilan kehittämisalueen vesihuoltoverkoston rakentamisella. Uuden yleisen vesihuollon tarve ja laajuus tarkentuu alueen jatkosuunnittelussa. Uusien kortteleiden ja täydennysrakentamisen kiinteistöjen kytkentä yleiseen vesihuoltoon tarkastellaan kustannusarvioineen kaavoituksen edetessä ja esitetään kaavaselostuksen osana vesihuollon esisuunnitelmassa.

Vesihuoltolinjat tulee lähtökohtaisesti osoittaa yleisille alueille. Vesihuollon tulee olla toteutettavissa HSY:n käytäntöjen mukaisesti, ja suunnitteluun ja toteutukseen tulee varata riittävästi aikaa. Mikäli jatkosuunnittelussa todetaan, että yleisen vesihuollon siirroille on tarvetta, tulee johtosiirrot suunnitella ja toteuttaa hankkeen yhteydessä yhteistyössä HSY:n kanssa ja suunnitelmat hyväksyttävä HSY:llä.

Vastine:

Vesihuollon tarpeet huomioidaan alueen jatkosuunnittelussa.

Tarkistukset:

Ei tarkistuksia.

NRO 4

Vantaan kaupunginmuseo, 21.6.2023

Lausunto:

Vantaan kaupunkisuunnittelu on pyytänyt Vantaan kaupunginmuseolta lausuntoa Katrinebergin kehityskuvasta (nro 030800). Kehityskuvan tavoitteena on määrittää periaatteet Katrinebergin alueen kehittämiseksi. Kaupunginmuseon on esittänyt tavoitteitaan kehityskuvaan 28.4.2022 kirjatussa mielipiteessään VKM/059/2022.

Museo esitti mielipiteessään tavoitteekseen kehityskuvatyöhön sen, että alueen kehittymismahdollisuuksia suunniteltaessa huomioitaisiin alueen rikkaat kulttuuriympäristöarvot. Museo esitti kehityskuvaa varten tehtäväksi kulttuuriympäristöselvityksen, jossa käytäisiin läpi olemassa olevat maisema-, rakennusperintö- sekä arkeologiset erityispiirteet ja arvot.

Katrinebergin kehityskuvan rinnalla tarkastelualueesta on laadittu kulttuuriympäristöselvitys, joka on kehityskuvareportin liitteenä. Museon rakennustutkijat ja arkeologi on osallistunut selvitystyön ohjausryhmään.

Kulttuuriympäristöselvityksessä on paneuduttu kehityskuva-alueen ja siihen liittyvien keskeisten kyläalueiden historiaan monipuolisesti. Selvityksessä ei kuitenkaan ole inventoitu Katriinantien pohjoispuolen 1980-1990 lukujen rakennuskantaa, johon museo esitti inventointitarpeen mielipiteessään, ja jotka ikänsä puolesta kuuluisivat kulttuurihistoriallisen arvottamisen piiriin. Kehityskuvareportissa (s.49) on mainittu, että olevien pientaloalueiden täydentäminen vaatii omat täydennysrakentamisen periaatteet, jotta Seutulan kylän ominaispiirteet ja luonne voidaan turvata jatkossakin. Seutulan kylän täydennysrakentamisen periaatteet laaditaan Katrinebergin asemakaavatyön jälkeen. Kun näitä täydennysrakentamisen periaatteita laaditaan, tulee alueen rakennusinventointi ja kulttuurihistoriallinen arvottaminen ulottaa myös näille alueille.

Kulttuuriympäristöselvityksen keskeinen sisältö on tuotu hyvin esiin myös itse raportissa. Raportissa todetaan lähtökohdissa alueen historiallinen tausta sekä maisemalliset arvot (valtakunnallinen ja maakunnallinen merkitys), ja missä määrin nämä ovat näkyvissä Vantaan uudessa yleiskaavassa ja muilla voimassa olevilla kaavatasoilla. Raportin sivulla 16 on esitetty maisemallisesti merkittävät alueet, muinaisjäännökset sekä suojellut ja inventoinneissa merkittäviksi todetut rakennusperintö- ja tiekohteet. Keskeiset näkymälinjat on havainnollistettu sivun 17 karttaan.

Kehityskuvan yhtenä tavoitteena on tutkia palvelutarjonnan ja siihen liittyvän täydennysrakentamisen lisäämisen tavoitteita suhteuttamalla ne muun muassa alueella todettuihin kulttuurihistoriallisiin arvoihin. Kehityskuvassa on huomioitu alueen maisema-arvot luomalla periaatteet uudis- ja täydennysrakentamiseen. Periaatteet koskevat niin maisemarakojen (vihervyöhykkeet) ylläpitoa tai luomista, kuin uudisrakennusten materiaali, muoto- ja värimaailmaa. Raportissa mainitaan, että museoviranomaista tulee konsultoida uudisrakennuksia suunniteltaessa kartanoalueen läheisyyteen (s. 35). Tämä kohta tulisi laajentaa ja täsmentää siten, että museoviranomaista kuultaisiin kaikissa lupaprosesseissa, jotka sijoittuvat maisemallisesti merkittävälle alueille (Yleiskaavan arvokkaan kulttuuriympäristön rasterialue).

Rakennetun kulttuuriympäristön kannalta yksi tärkeimpiä kehitettäviä kokonaisuuksia alueella on itse Katrinebergin kartanon lähiympäristö. Sinne on esitetty osittain palauttavia toimenpiteitä, kuten vanhan kartanolle johtavan puukujanteen palauttaminen. Aiemmin purettujen talousrakennusten paikalle on mietitty mahdollista uudisrakentamista. Pieniä yhteisömaatila- ja palvelu- tai talousrakennuksia on esitetty navetan itäpuolelle. 1970-luvulla rakennettu päiväkotirakennus on esitetty myöhemmin korvattavaksi kartanolla olevaa toimintaa palvelevaksi uudisrakennukseksi. Sairaalarakennusten, eli kehityskuvan

"Kyläkeskuksen" alueelle on esitetty enemmänkin pienimuotoista uudisrakentamista, mutta samalla pyritään olemassa olevaa rakennuskantaa varjelemaan uudiskäytön tutkimisella. Museo pitää positiivisena sairaalarakennusten uudiskäytön tutkimista, sillä ne muodostavat oman merkittävän kerroksensa kulttuuriympäristöön. Kulttuurihistoriallista merkitystä on todettu 1950-luvulla valmistuneilla sairaalarakennuksella, huoltorakennuksella ja asuinkerrostalolla, sekä 1979 valmistuneella sairaalarakennuksella.

Uudisrakennusten sovittaminen arvokkaaseen kartanon pihapiiriin ja maisemaan on edellä mainituilla alueilla erityisen tärkeää. Erityisesti uudisrakentamisen mittakaavan tulee säilyä perinteisen maaseuturakentamisen esimerkin mukaisina. Kartanopihaa rajaavien rakennusten mittakaavan tulee olla vanhojen, osin jo poistuneiden, rakennusten mittakaavan mukaista, ja niiden tulee olla selvästi alisteisia kartanorakennukselle. Uudisrakennusten materiaalit, värit ja muotokieli tulee myös sovittaa alueen luonteeseen siten, että sopeutuvat arvokkaaseen kartanomiljööseen. Museon näkökulmasta kehityskuvaraportissa esitetyt uudisrakentamisen periaatteet (s. 35) ovat pääasiassa sopusoinnussa alueen kulttuurihistoriallisten arvojen vaalimisen kanssa. Täsmennystä olisi tehtävä vielä kartanon piha-alueen rakentamiseen. Periaatteissa on mainittu, että alueella pääasiallinen kerros-luku olisi kaksi, joka ei kartanon läheisyydessä ole tavoiteltavaa. Asiaa on tuotu paremmin esiin sivulla 41, mutta maininta olisi hyvä lisätä myös arkkitehtonisten periaatteiden listaukseen.

Uusilla rakentamisen alueilla Katriinankylässä ja Itäisessä Katriinankylässä on huomiota kiinnitetty niin uuden rakennuskannan sopeuttamiseen kulttuurimaisemaan kuin kylän rakennusten sopeutumiseen perinteiseen ympäristöön. Uudet korttelit ovat pienimittakaavaisia, puurakenteisia pientaloja, jotka toteutetaan kyläkuvallisia periaatteita noudattaen. Alueella mahdollistetaan moderni perinnerakentaminen, vanhojen rakennusosien käyttö ja vanhojen puurakennusten siirtäminen paikalle muualta. Museon näkökulmasta kehityskuvaraportissa esitetyt uudisrakentamisen periaatteet (sivut 46-47) ovat sopusoinnussa alueen kulttuurihistoriallisten arvojen vaalimisen kanssa.

Itäisen Katriinankylän alueella (s. 47) tulisi huomioida, että paikalla sijaitsee myös muinaismuistolailla (295/1963) suojattu Getbackan kivikautinen asuinpaikka (mj. rek.tunnus 92010056). Vanhemmalla kivikaudella, noin 9400–7000 vuotta sitten, Katrinebergin ympäristö sijaitsi merenlahden rannalla ja oli osa laajaa Suomen etelärannikon kivikautista saaristoa. Kivikauden merenranta on tarjonnut suotuisat merelliset elinolosuhteet vanhemman kivikauden ihmisille. Alueella on asuttu, kunnes meri on vetäytynyt pois ja merenlahti kuivunut kapeaksi jokiuomaksi, nykyiseksi Vantaanjoeksi. Getbackan alueella voisi miettiä alueen kivikautisen historian esiintuomista aluetta suunniteltaessa.

Edellä mainittuja pienten yksityiskohtien muokkaamisen lisäksi museolla ei ole muuta huomautettavaa kehityskuvasta. Museo toteaaakin, että kehityskuvatyö ottaa hienolla tavalla huomioon alueen kulttuuriympäristöarvot, eli on pääasiassa museon asettamien tavoitteiden mukainen.

Vastine:

Kehityskuvaraporttiin on tehty museon esiin nostamat tarkennukset liittyen museoviranomaisen konsultointiin sekä uudisrakennusten mittakaavaan ja materiaalimaailmaan Katrinebergin kartanon läheisyydessä.

Muut lausunnossa esitetyt näkökulmat huomioidaan alueen jatkosuunnittelussa asemakaavavaiheessa.

Tarkistukset:

Kehityskuvaraporttiin on tehty museon esiin nostamat tarkennukset liittyen museoviranomaisen konsultointiin sekä uudisrakennusten mittakaavaan ja materiaalimaailmaan Katrinebergin kartanon läheisyydessä.

NRO 5

Vantaan Energia ja Vantaan Energian Sähköverkot, 28.6.2023

Lausunto:**Sähköverkko**

Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n keski- ja pienjännitemaakaapelit sijaitsevat karttaliitteiden 1–2 mukaisesti.

Vantaan Energia Sähköverkot Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan maakaapeleiden sijainti. Mikäli maakaapeleita pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.

Kaukolämpöverkko

Asemakaavan muutosalueella sijaitsee Vantaan Energia Oy:n kaukolämpöputkia liitteenä olevan piirustuksen mukaisesti (Liite 3).

Vantaan Energia Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan kaukolämpöputkien sijainti. Mikäli kaukolämpöputkia pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.

Vastine:

Maakaapeleiden ja kaukolämpöputkien sijainti huomioidaan hankkeen edetessä asemakaavoitusvaiheeseen.

Tarkistukset:

Ei tarkistuksia.

Yhteisöllisyyttä edistävät ikäystävälliset kylät

Kooste syksyn 2022 työpajojen sisällöstä ryhdyttynä
kyselyn vastauksilla

Vantaalla 17.2.2023

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue
Vanda och Kervo välfärdsområde

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

LIITE: Kaupunginhallitus 27.11.2023 / 17 §

Ympäristöministeriön Ikäntyneiden asumisen toimenpideohjelma on rahoittanut
hanketta 80000 eurolla.

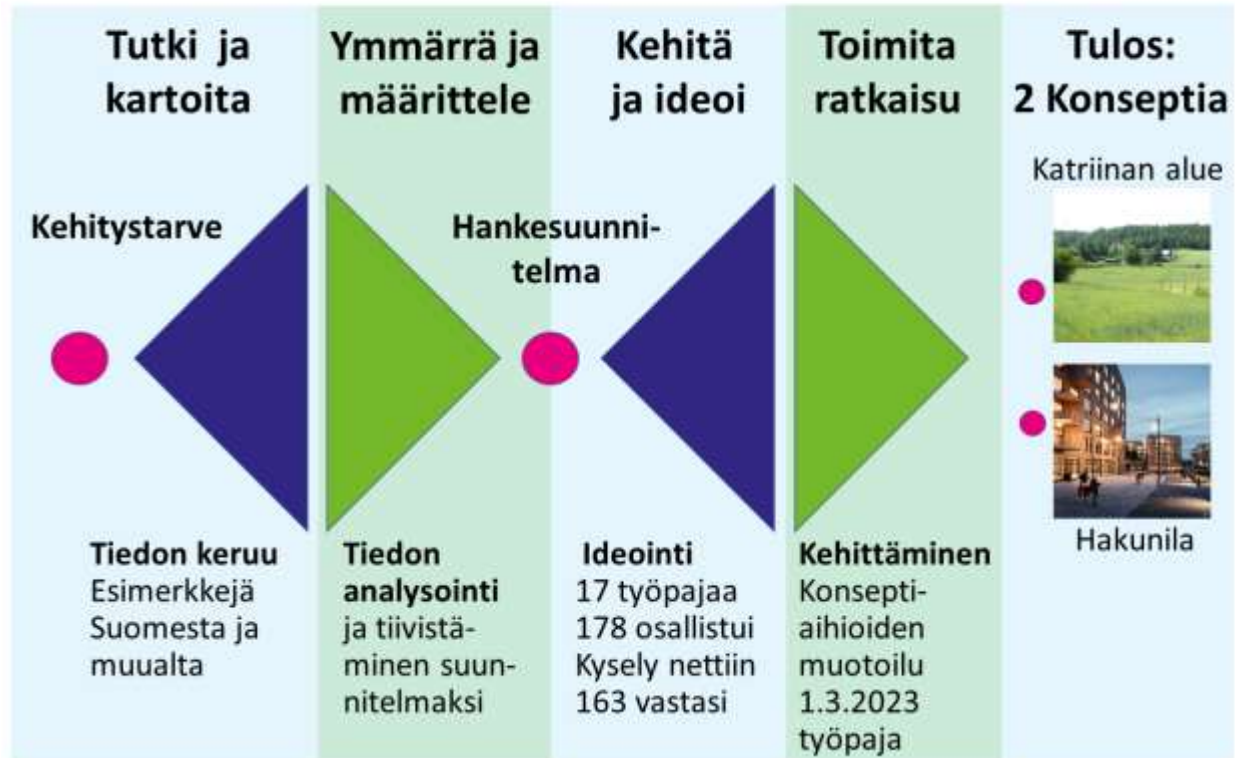
Sisällysluettelo

- Hankkeen taustaa.....3
- Työpajoista ja kyselystä.....4
- Asuminen.....6
- Palvelut..... 11
- Ympäristö.....17
- Teknologia.....21
- Yhteisöllisyys.....26
- Turvallisuus.....30
- Esteettömyys.....31

Hankkeessa sovelletaan Design Councilin (2004)
Tuplatimanttimalia

Yhteisöllisyyttä edistävät ikäystävälliset kylät -hanke

- Hanke tuottaa kaksi ikäystävällisen kylän konseptia, joissa on ideoita, suunnitteluohjeita ja periaatteita
- Hankkeen menetelmänä on palvelumuotoilu, jossa palveluja kehitetään ja suunnitellaan muotoilun keinoin
- Konseptiaihioita muotoillaan seuraavaksi työpajassa 1.3.2023

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue
Vanda och Kervo välfärdsområde

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Tavoitteena oman näköinen elämä omassa kodissa

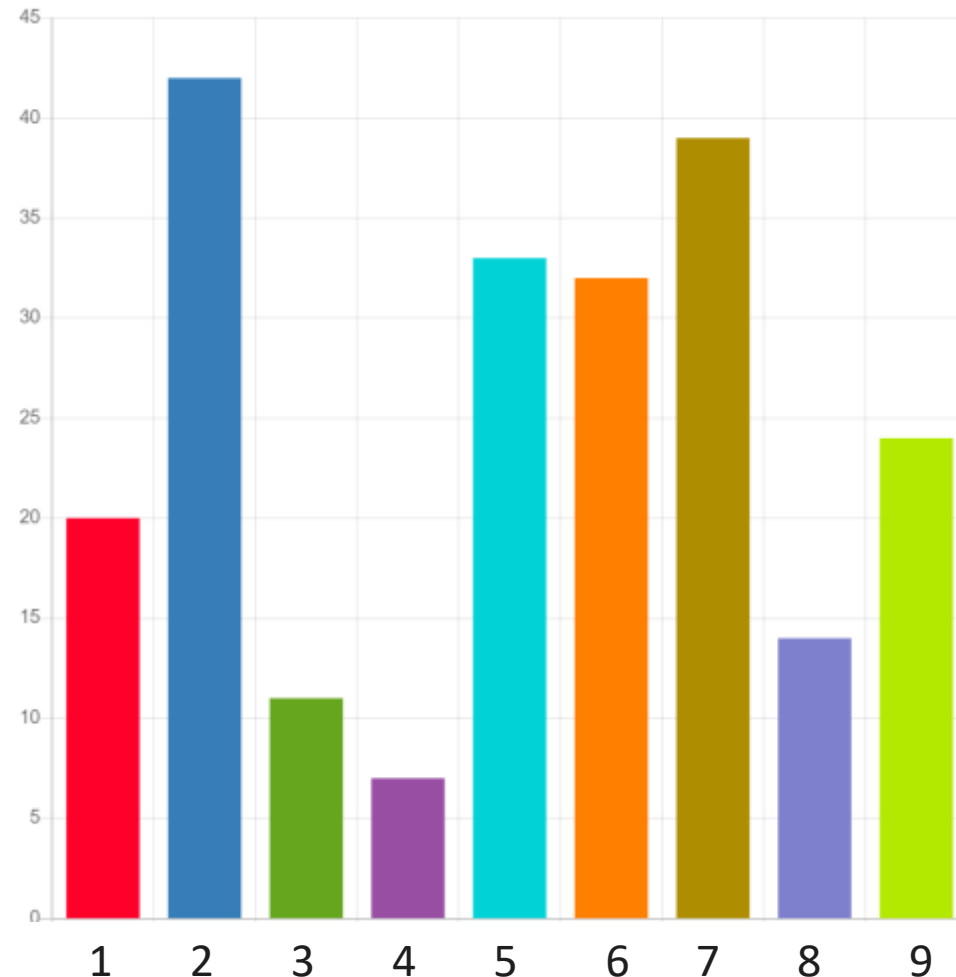
- Syksyllä 2022 järjestettiin 17 kpl työpajoja, joissa osallistujia yhteensä 178
Osallistuvavantaa.fi –alustalla oli kysely, johon 13.12.2022 mennessä vastanneita oli 163
- Syksyn 2022 työpajojen työskentelyssä asuminen, palvelut ja ympäristö olivat pääteemoja ja teknologia kulki kaikissa teemoissa mukana
- Hankkeen pääteemojen lisäksi työpajoissa nousi uusia läpileikkaavia teemoja, kuten turvallisuus, esteettömyys, yhteisöllisyys ja luonto. Näitä teemoja on tarkasteltu hankkeen pääteemojen kautta
- Syksyllä tehty kysely pohjautui ensimmäisissä työpajoissa nousseisiin sisältöihin. Kyselyn tuloksia on nostettu mukaan yhteenvetoon diagrammien muodossa

Nukahdat ruususen uneen ja avaat silmäsi n. 10 vuoden kuluttua. Mitä näistä toivot näkeväsi Vantaalla? Max 5 valintaa

- 1 Voin pelata ja urheilla lähiympäristössä, voin myös pulahtaa uimaan järveen
- 2 **Vantaalla on panostettu esteettömiin kulkureitteihin, joiden varrella on penkkejä ja näköalapaikoilla on levennyksiä ja kaiteet, joihin voi nojata**
- 3 Rakennuksissa on väriä ja moninaisuutta. Uudisrakentamisen määräyksiä on höllennetty ja ihmiset voivat toteuttaa asumisen unelmaansa helpommin
- 4 Raitiotien ensimmäinen osa on valmis ja jatkoa suunnitellaan
- 5 **Vantaalle on rakennettu viihtyisiä rakennuksia, mutta samalla on huolehdittu, että luonto on kaikkien lähellä ja helposti saavutettavissa**
- 6 Kun minulle tulee ahdinko, tiedän, että saan apua ja minua kuunnellaan
- 7 **Asun itsenäisesti, mutta kuulun yhteisöön ja saan apua kun tarvitsen**
- 8 Apunani on turvallinen, helppokäyttöinen älyteknologia
- 9 **Asuinalueeni tarjoaa eri elämänvaiheisiin eri asumismuotoja**

Asuminen

Kotona asuminen on mieleisintä elämän loppuun asti

Pariskunnat ja elämänkumppanit haluavat asua yhdessä riippumatta siitä, tarvitseeko toinen enemmän tai vähemmän hoitoa tai palveluita

Ikäihmiset mukaan suunnitteluun

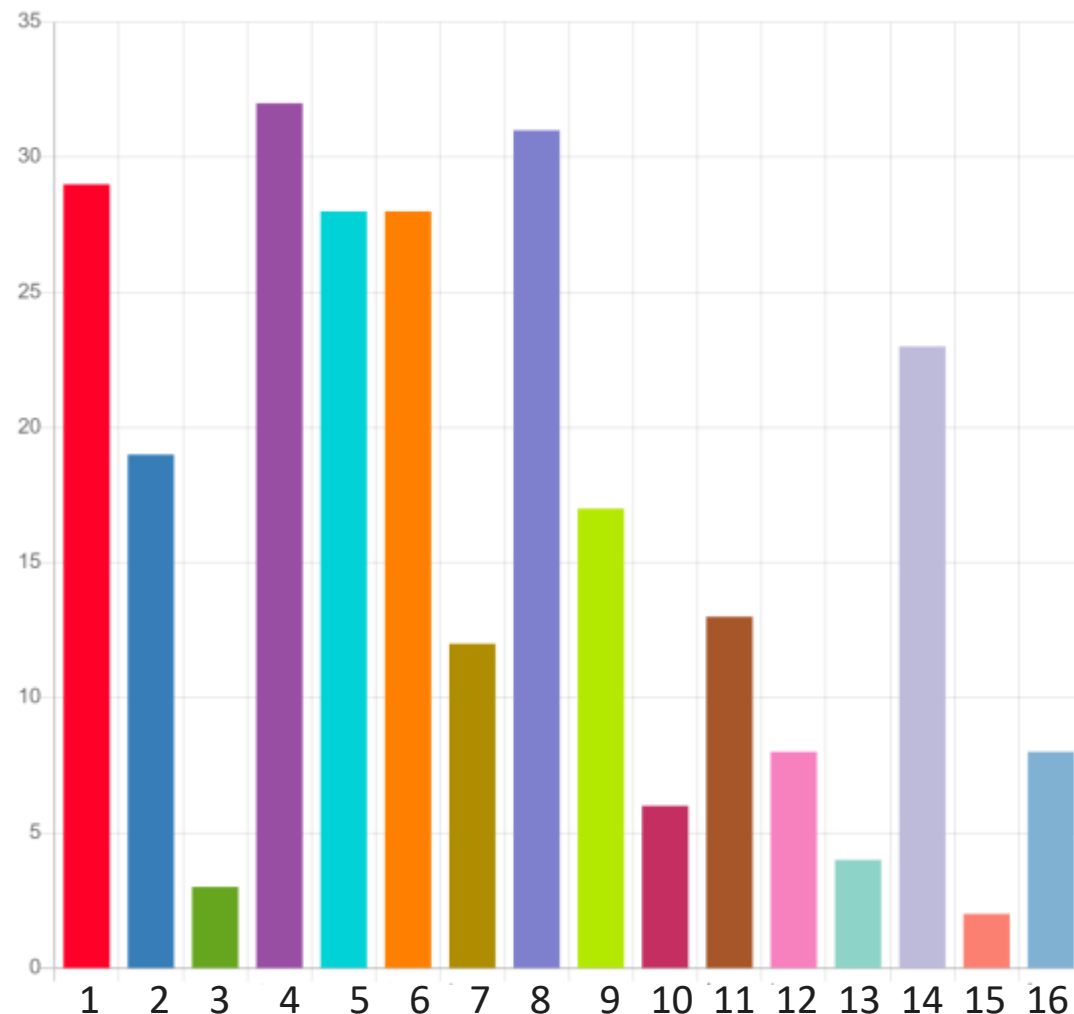

Mitä ikäystävälliseen asumiseen voisi kuulua?

Max 5 valintaa

- 1 **Esteettömyys ykkösenä:** ei kynnyksiä, ei ahtaita oviaukkoja tai pieniä koppeja. Esteettömät kulkuväylät myös ulkona kaduilla ja pihoilla
- 2 Asunnossa on riittävästi tilaa, jotta pääsee liikkumaan. Keittiön tilalle vaikka saareke, liukuovet tms. jotka menevät avattaessa kasaan, tai liukuvat
- 3 Tarjolla olisi oma työhuone, jonne voi jättää asiat vaiheeseen. Ikäihmisten toimistohotelli.
- 4 **Asuinalue tarjoaa eri elämänvaiheisiin eri asumismuotoja.** Voi asua samalla alueella, vaikka palvelutarve lisääntyisi
- 5 **Rauhallinen ympäristö**
- 6 **Tarjolla on yhteisiä tiloja, joissa on mahdollisuus tavata muita.** Esim. kerhohuone, jossa käsityöläiset kokoontuu
- 7 Hyvien ihmisten kylä: ymmärtämys ja rakkaus toisiin. Vähemmän maksettaisiin palveluista ja olisi enemmän vertaisapua
- 8 **Kotona asuminen on mieluisinta elämän loppuun asti.** Hyvät kotipalvelut tukena
- 9 Riittävästi virikkeitä: avustetaan ulkoilussa, autetaan tapahtumiin pääsyssä.
- 10 Mieleinen lemmikki. Jos asuu yhteisössä, siellä voisi olla yhteisiä lemmikkejä.
- 11 Asunto voi olla kerrostalossa, mutta ympärillä pitäisi olla tilaa, ilmaa, vihreää
- 12 Omat valinnat asumisessa ja elämänrytmissä : ”nukun niin pitkään kuin haluan”
- 13 Asumismuoto, jossa omistus- ja vuokra-asuminen yhdessä
- 14 **Pariskunnat saa olla yhdessä**
- 15 Moninaisuus, esim. opiskelija-asumisen ja vanhusasumisen yhdistäminen
- 16 Asunnon lähellä asuu oman ikäisiä ihmisiä

Asunnot

Työpajoista nousseita ajatuksia

- Esteettömyys ja turvallisuus
- Muunnettavuus eri tarpeisiin ja elämäntilanteisiin
- Toiminnallisuus, selkeys
- Rauhallisuus, hyvä äänieristys
- Edullisuus
- Riittävästi tilaa, paikka kaikelle
- Tasojen ja tilojen säädettävyys, ergonomia
- Lämpö
- Yhteisiä tiloja, kerhotiloja tms.
- Parkkipaikkoja
- Ulkoilumahdollisuus
- Omat valinnat asumisessa ja elämänrytmissä
- Älykoti

Ratkaisuehdotuksia

- Riittävät oviaukot, ei kynnyksiä, tilaa nykyisille ja tuleville apuvälineille
- Hyvä valaistus ulko-ovelta lähtien
- Voisi olla oma työhuone, jonne voi jättää asiat vaiheeseen. Ikäihmisten toimistohotelli.
- Kaappien korkeudet sellaiset, että ylettyy ottamaan astiat ja ruokatarvikkeet tarvittaessa
- Yläkaapit tulisivat nappia painamalla alemmaksi ja alakaapit ylös.
- Sopivat sängyt, josta pääsee ylös sujuvasti
- Ovet: liukuovet tms. jotka menevät avattaessa kasaan, liukuvat sivuun tai vaikka ylös.
- Ei mitään turhaa, johon voi lyödä pänsä tai loukata itsensä.

Asumisvaihtoehdot

Työpajoista nousseita ajatuksia

- Yksin asuminen omana valintana omassa kodissa
- Omistus- ja vuokra-asuminen yhdessä
- Yhteisasuminen – omat asunnot ja yhteiset tilat
- Integroitu asuminen
- Kodinomainen palvelutalo
- Oman perheen kanssa
- Asumisoikeusasunto tai vuokra-asunto
- Perhekoti, esim. 4 asukasta, 4h+keittiö, perhehoitajalla oma huone
- Senioritalo, joka olisi suunnattu ikäihmisille yli 65-v. Halu muuttaa pientalosta helpompaan ratkaisuun.
- Asuntotarjonta monipuolista, jotta on valinnanvaraa

Ratkaisuehdotuksia

- Ideaali olisi aktiivisten senioritalo, jossa kämpät isompia, jotta harrastukset ja ego mahtuvat sisään
- Iso vanhustenkeskus ei houkuttele
- Vuokrataloja vrt. Saksa, täysin saneerattuja, silti vuokra 3 h + k on vain 500 € / kk
- Monimuotoinen asujaimisto ja naapurusto
- Kotona voidaan olla lasten kanssa
- Vanhainkotityylinen, voisi tehdä kaikkea
- Palvelutalo, jossa omat huoneet, lähellä entistä asuntoa, alakerrassa palveluita, kuten ruokala ja kotiin saa eri palveluita. Palvelut voivat maksaa, mutta niihin saa tukia. Kun aika kuluu ja tarvitsee enemmän tukea, saa myös lisää apua.
- Iso vanhustenkeskus ei houkuttele

Asumisympäristö

Työpajoista nousseita ajatuksia

- Asuinalue tarjoaa eri elämänvaiheisiin eri asumismuotoja
- Viihtyisä ympäristö
- Sosiaalisia kontakteja eri sukupolvien välille
- Sukupolvien välinen kohtaaminen: Kahvilat, päivätoiminta, yhteinen olohuone

Ratkaisuehdotuksia

- Viihtyisä kotipiha, pihamaa tai parveke, jossa voi kasvattaa kukkia ja vihanneksia
- Pitäisi olla eläväinen kaupunginosa, se lisäisi turvallisuutta
- Etelässä vanhukset katukuvassa mukana, täällä näkee harvoin
- Vauvasta vaariin voisi asua alueella, isovanhemmat ja perheet
- Esim. ennen lapset ja vanhat asui yhdessä, yhteisö piti huolta vanhuksista, vanhukset hoiti lapsia

Palvelut

Proaktiivisuus: toimintakyvyn ja liikkumisen ylläpito

Osallisuuden ja vahvuuksien tukeminen

Tunnustetaan ihmisen arvo

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue
Vanda och Kervo välfärdsområde

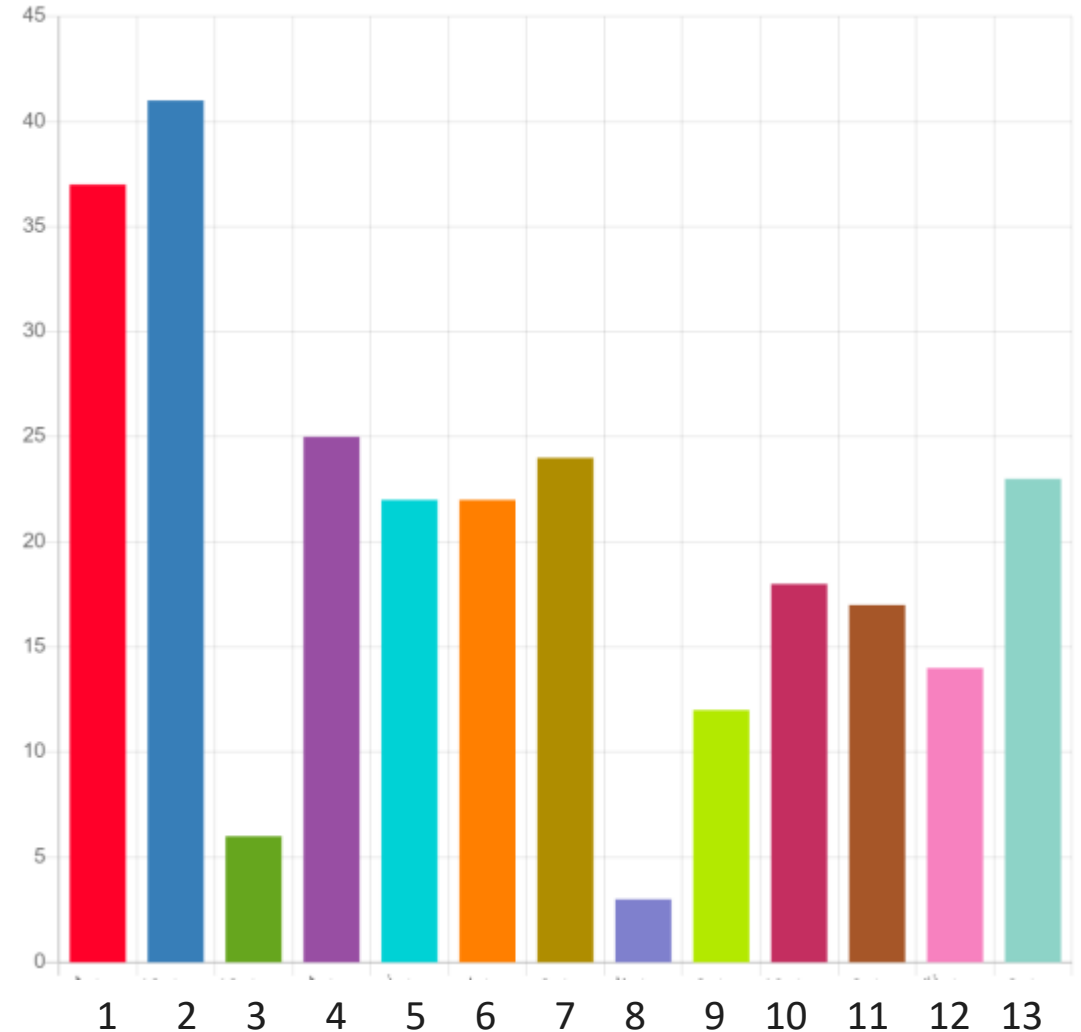

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Mitkä seuraavista palveluista ovat sinulle tärkeitä? Max 5 valintaa

- 1 Palvelut, jotka tukevat kotona asumista, jotta kotona asuminen tuntuu turvalliselta
- 2 Omalääkäri ja/tai omahoitaja
- 3 Taideterapia ja muu tekeminen. Itse tekemällä pysyy aktiivisena ja muistisairauden eteneminen hidastuu
- 4 Hyvät harrastusmahdollisuudet lähellä
- 5 Yhteisöllisiä kerhoja, kuten pihapiirin hoitaminen tai yhteiset kävelyretket tai jumpat
- 6 Päivittäistavaroiden saannin varmistaminen joko esteettömien kulkuyhteyksien avulla tai kotiinkuljetuksena
- 7 Mahdollisuus sopivaan hoitopaikkaan tarvittaessa
- 8 Maisan (asiakas- ja potilastietojärjestelmä) käyttäminen ja käytönopastus
- 9 Vaikuttamismahdollisuudet omaan elämään. Esim. alueelliset kyselyt senioreille
- 10 Eläkeläisille päivällä halvemmat liput, 80-vuotta täyttäneet ilmaiseksi julkisessa liikenteessä
- 11 Uimahallin palvelut ja kuntosalit ilmaiseksi eläkeläisille
- 12 Ennalta ehkäisevät palvelut. ”Kyyhöttämisen” ennalta estäminen
- 13 Voisi valita mitä palveluita tarvitset ja haluat, palveluja voisi päivittää sitten kun tarpeet muuttuvat

Asumista tukevat palvelut

Työpajoista nousseita ajatuksia

- Kaupat ja muut palvelut kävelyetäisyydellä
- Ruoka- ja ateriapalvelut
- Julkinen liikenne ja kuljetuspalvelut
- Asukaslähtöiset palvelut – arki keskiössä
- Kotiapu tarvittaessa esim. puhtaanapito, talvella apua lumitöissä, siivous, pyykinpesupalvelut
- Sosiaali- ja terveyspalvelut
- Palvelua omalla kielellä
- Netti kaikille (vrt. vesi, sähkö)
- Moninaisuuden, monitaustaisuuden ja erilaisuuden hyväksyminen ja arvostaminen
- Esteettömien kulkureittien kunnossapito, jotta pääsee ulos hoitamaan omia asioita, riittävästi penkkejä, kaiteita ja levähdyspaikkoja.

Ratkaisuehdotuksia

- Tulevaisuuden kylä: voisit valita mitä palveluita tarvitset ja haluat, päivitys sitten kun tarpeet muuttuu
- Asukastilassa on keskiviikkoisin keittolounas ja voi ottaa take away -annoksia.
- Omakotiyhdistys auttaa lumitöissä, sieltä saa myös peräkärryn
- Hyvien ihmisten kylä: ymmärtämys ja rakkaus toisia kohtaan. Vähemmän maksettaisiin palveluista ja olisi enemmän vertaisapua.
- Näkövammaisen kannalta avustajalla on suuri merkitys, sillä täytyy voida luottaa avustajaan kun hoidetaan esim. pankkiasioita. Ei voi vaihtua ihminen joka kerta.

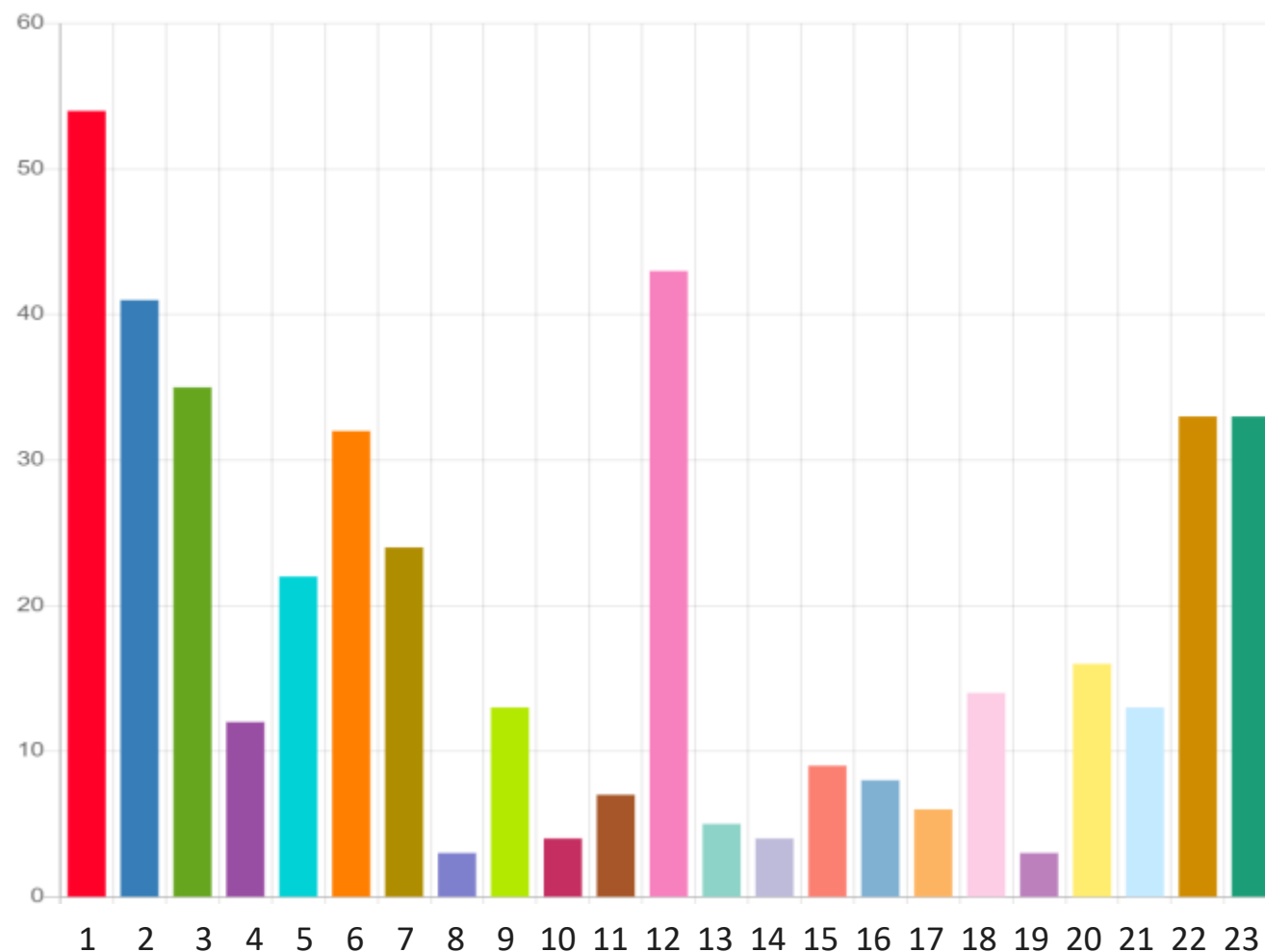

Mitkä seuraavista ovat lähipalveluita, joiden pitäisi löytyä n. 500 metrin etäisyydeltä

1 Ruokakauppa	18 Kierrätyspiste
2 Apteekki	19 Kirpputori
3 Ulkoilualue	20 Ruokapalvelut
4 Kuntosali	21 Kahvila
5 Lääkäri	22 Aluekeskus, jossa tarjotaan virikkeellistä toimintaa ja jossa tapaa muita
6 Terveysasema	23 Virkistysalue, puisto, istutuksia, lähiluontoa
7 Kirjasto	
8 Askartelukerho	
9 Uimahalli	
10 Kirkko	
11 Ravintola	
12 Julkisen liikenteen pysäkki	
13 Kasvimaa tai kattopuutarha	
14 Pankki	
15 Kampaaja	
16 Fysioterapiapiste	
17 Työ- ja harrastustiloja, esim. toimisto- tai harrastushotelli	

Palveluiden järjestäminen

Työpajoista nousseita ajatuksia

- Jakamistalous tulevaisuudessa tärkeämpää, ei tarvitse omistaa kaikkea itse
- Virkistysalueet, puistot, istutukset jne. on tärkeä palvelu!
- Julkisten palvelujen valinnanvapaus ja valinnaisuus, palvelusetelit yksityiseen palvelutarjontaan
- Kokonaisvaltaiset palvelut; hyvinvointi kokonaisuutena -julkiset, kaupalliset ja 3. sektorin palvelut
- Ennaltaehkäisy terveysasioissa
- Saattohoito: arvokas kuolema arvokkaan elämän jälkeen

Ratkaisuehdotuksia

- Onko vanhus- ja vammaispalvelut sen niminen paikka, jossa halutaan vierailla, jonka palveluja käyttää?
- Ihmisten tuottamia palveluita ja kohtaamisia! Teknologia ei voi korvata kohtaamista, uudet tekniset ratkaisut hyvä lisä / tuki, mutta ei korvaa ihmistä
- Kokonaisvaltaista hyvinvointia tukee, että tarjolla samassa pisteessä (vanhusten keskuksessa) erilaisia palveluita: hierontaa, kampaaja, kauppa, joogasali yms.
- Määräaikaistarkastukset esim. 5 vuoden välein, kannustaa pitämään itsestä huolta.

Toimintakykyä ylläpitäviä palveluita

Työpajoista nousseita ajatuksia

- Palvelun tarjoajien luotettavuus – henkilökunnan pieni vaihtuvuus
- Kahvitupatoiminta, vapaaehtoistoiminta
- Pitäisi olla mahdollisuus tehdä itse
- Uuden oppiminen
- Retket luontoon ja kulttuuripalveluihin: konsertit, teatterit
- Vantaa voisi olla muistiystävällinen kaupunki
- Sosiaalinen hyvinvointi kirjattava työhön
- Aivoterveys kriteereihin ja palvelumuotoihin
- Tulevaisuuden suunnittelua, vielä kerkeää tekemään ja kokemaan
- Palveluista tiedottaminen kaupungin, hyvinvointialueen ja yhdistysten toimesta

Ratkaisuehdotuksia

- Kerhot, askartelu, käsityöt, esim. neulepiirit ja linnunpönttöjen tekeminen.
- Uimahalli ja kuntosalit ilmaiseksi eläkeläisille
- Tekeminen auttaa, muistisairaus hävittää jonkin osan, kun itse tekee töitä jonkin asian vuoksi, sairauden eteneminen hidastuu
- Vähintään kerran vuodessa iso, julkinen tapahtuma = KAIKKI YHDESSÄ
- Oman selviämisen aktivoiminen etukäteen
- Metsässä tai joen varrella kävely tekee hyvää
- Kirjastosta löytää omankielistä kirjallisuutta ja musiikkia
- Sporttikortti, ruokakortti, bussikortti, neuvola, terveyspalvelut, sosiaalipalvelut, ruokapalvelu

Ympäristö

Vantaalla ja Keravalla asuvien yhteys luontoon on vahva riippumatta asuinpaikasta

Esteettömyys

Kestävä kehitys

Turvalliset tilat

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue
Vanda och Kervo välfärdsområde

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Lähiympäristö

Työpajoista nousseita ajatuksia

- Esteettömyys ja turvallisuus
- Elämykselliset yhteiset tilat: aulat, viherhuoneet, piha-alueet
- Katualueiden kunnossapito: auraus, hiekoitus, sulatus, esteiden poistaminen
- Hyvä valaistus ja maamerkit
- Turvalliset liikuntamahdollisuudet
- Ulkoilumahdollisuus, avustaja ulkoiluun, jos on huono liikkumaan
- Yhteisiä kokoontumistiloja asuntojen yhteyteen, julkisiin tiloihin ja kaupunkitilaan

Ratkaisuehdotuksia

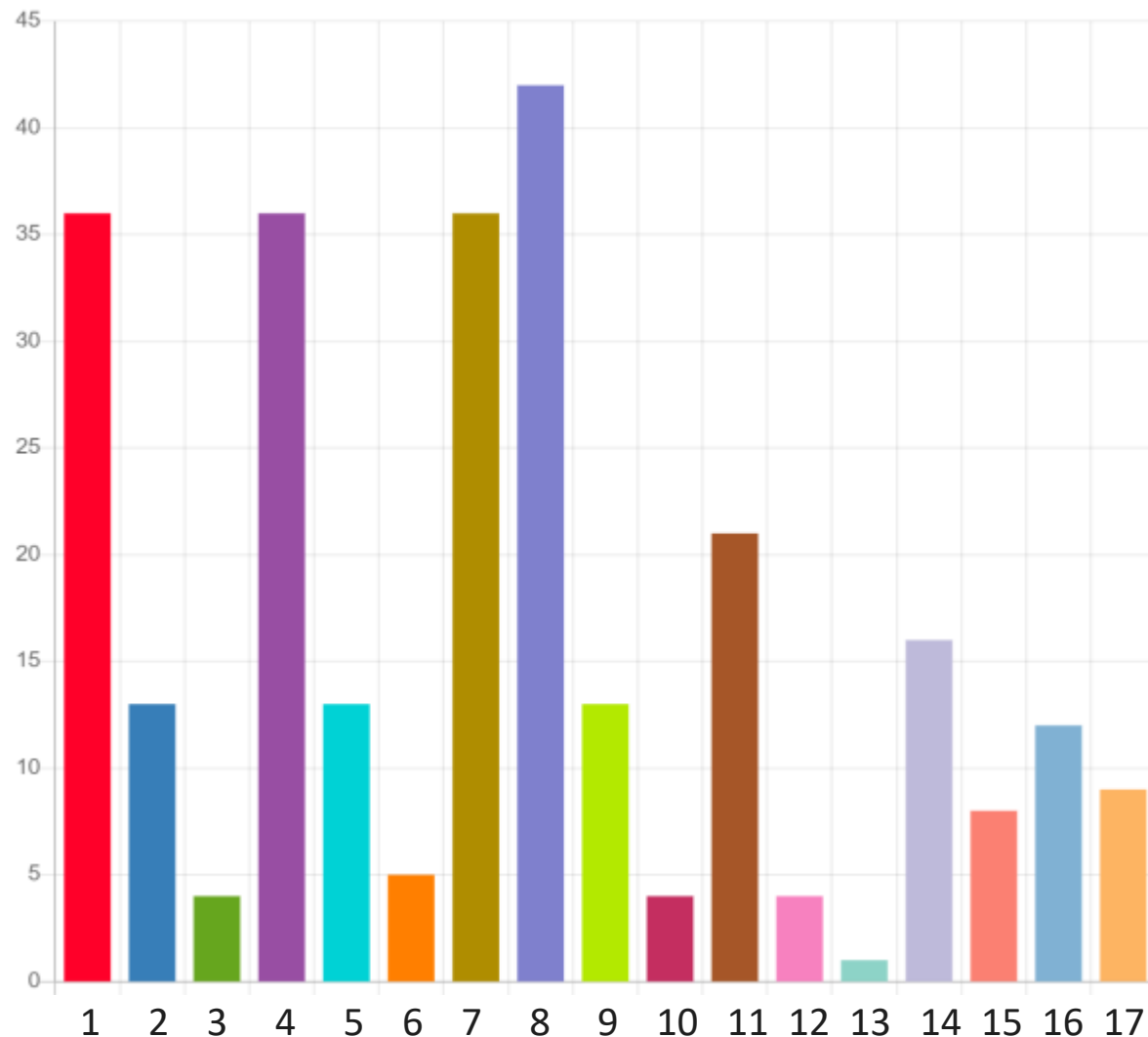
- Piha-alueille ja kulkuteiden varrelle penkkejä, oleskelutiloja ja kaiteita
- Yksityisautot vähenevät, jolloin julkiset reitit pitäisi saada sujuviksi. Runkolinjojen tueksi tarvitaan lähiliikkuvuutta tukevaa liikennettä.
- Järjestetyt, opastetut retket ympäristöön
- Puistot, lenkipolut, luontopolut, hiihto, marjamaat, laavut, kuntosalit ulkona
  - Puistoihin pitäisi varata tilaa ohjelmille esim. Asahi -terveysliikuntaa.
- Tarvitaan syy lähteä ulos, eli ei kaikki tapahdu etänä kotona
- Kauppakeskuksiin ja julkisiin tiloihin ”ikäihmisten oleilutiloja” lepoon ja tuttavien tapaamiseen.

Mitä ikäystävälliseen ympäristöön kuuluu? Max 5 valintaa

- 1 Kulkuväylät ovat avoimia ja esteettömiä. Väylät myös pidetään esteettöminä
- 2 Ympäristö on helposti hahmottuva: reitit ovat selkeitä, isot selkokiekiset kyltit, liikennevaloissa myös ääniohjaus
- 3 Talojen ja teiden välissä on tilaa, jotta mahtuu pysähtymään
- 4 **Reittien varrella on runsaasti levähdyspaikkoja: levennyksiä, kaiteita, penkkejä**
- 5 Ympäristössä on kukkaistutuksia ja kasveja, jotka auttavat voimaan hyvin
- 6 Kaikille avoin puutarha, josta voi hakea omenoita ja muuta satoa. Siellä voi järjestää juhlia, joihin luonto toimii kutsujana, kuten hanami (kirsikankukkien juhla)
- 7 **Riittävä valaistus kulkureiteille**
- 8 **Talvella liukkauden esto ja lumen ja sohjon poisto, jotta rollaattorilla ja pyörätuolilla pääsee liikkumaan**
- 9 Pyörätie ja jalkakäytävä erilleen, jotta rollaattorilla tai lastenrattailla ollaan turvassa
- 10 Tyhjilleen jääneille hylätyille tiloille etsitään uusia käyttötarkoituksia. Tyhjät tilat tuovat turvattomuutta
- 11 **Luonto on lähellä ja helposti saavutettavissa, metsää, kallioita, vettä**
- 12 Pienessäkin tilassa on mahdollistettu aktiivinen luontokontakti (viljely, eläimet, puuhastelu)
- 13 Rakennuksissa on värejä ja moninaisuutta. Ympäriellä on tunnistettavia paikkoja, jotka auttavat muistisairaita hahmottamaan ympäristöä
- 14 Luonto ja maisema näkyy myös ikkunasta katsellen. Voi seurata vuodenaikojen vaihtumista ja sääoloja
- 15 Talojen pihalla on hyvät oleskelutilat
- 16 Kaupunkiympäristö on rakennettu väljäksi, kauniiksi ja virikkeelliseksi
- 17 Roskaaminen vaikuttaa viihtyvyyteen. Roskapönttöjä pitäisi olla pysähdyspaikkojen lähellä, sellaisia, etteivät linnut saa leviteltä roskia ympäristöön

Luontoyhteys

Työpajoista nousseita ajatuksia

- Mikä tukee ikääntyvää, on luonto!
- Luonnossa liikkuminen
- Maisema sekä ulkona että sisältä katsottuna
- Puut, metsät, puistot
- Palsta- ja parvekeviljely
- Luonnonvalo
- Vuodenaikojen vaihtuminen
- Lemmikit ja luonnon eläimet
- Vesielementti: uiminen, kalastus, maisema
- Vanha miljö, reitit, muistot
- Ilmastonmuutoksen pysäyttäminen!

Ratkaisuehdotuksia

- Viherkasveja, syötäviä kasveja, vaikka parvekkeella kasvatettuja
- Voisi olla juhlia, joihin luonto toimisi kutsujana, kuten hanami. Voisi tehdä eväät, olisi ulkoilua ja samalla sosiaalinen tilaisuus
- Eläimet, kissa ja muut eläinsuhteet tärkeitä: terapiaa ja ihanaa seuraa, muistisairaille, joilla ei ole sanallista kommunikaatiokykyä
- Vähemmän kerrostaloja ja lisää luontoa
- Kun luonto katoaa, myös vuodenaikojen rytmi katoaa. Kohta kukaan ei käytä kumisaappaita kun on vain nappaskengät kesät, talvet.
- Pienessäkin tilassa voi mahdollistaa aktiivisen luontokontaktin (viljely, eläimet, puuhastelu)

Teknologia

Visio: Kun kuljen ovea kohti, se tunnistaa dna:sta, että olen tulossa ja ovi aukeaa. Sisätiloissa on liiketunnistimet, joiden avulla tasot ja lattiat muuttaa korkeutta riippuen siitä, kuljenko pyörätuolilla vai keppien kanssa. Jos unohdan jotain rakkaita asioita, tulee muistutus. Esim. jos on välillä ollut huonommassa kunnossa, tulisi muistutus, että tykkäsit tähän aikaan käydä ulkona tai tykkäsit lukea kirjoja. Jos tulee mieleen, vaikka Vivaldin 4 vuodenaikaa, se alkaa soida mulle. Seinät näyttää maisemaa kuin olisin siellä itse. Jos näen avustajan silmistä, että hän on väsynyt, nappia painamalla hän saa rentoutustilan, jotta saa latautua.

Teknologia – asuminen ja ympäristö

Työpajoista nousseita ajatuksia

- Liiketunnistimet mm. valaistus
- Apuvälineet: siivous, keittiövälineet, sähköpainikeovet, turvarannekkeet, hälytínjärjestelmät, virrankatkaisu
- Älykoti: älymatto tai lattia, jos kaatuu, lattia hälyttää apua paikalle
- Asunnon lämmitys, ilmanvaihto ja lämpötilan säätäminen edullisesti
- Liikkumista helpottavat ratkaisut, henkilökohtaiset kuljettimet
- Virtuaaliluontoa sisätiloihin
- Virtuaalimatkailu
- Ympäristön hahmottamista tukeva teknologia

Ratkaisuehdotuksia

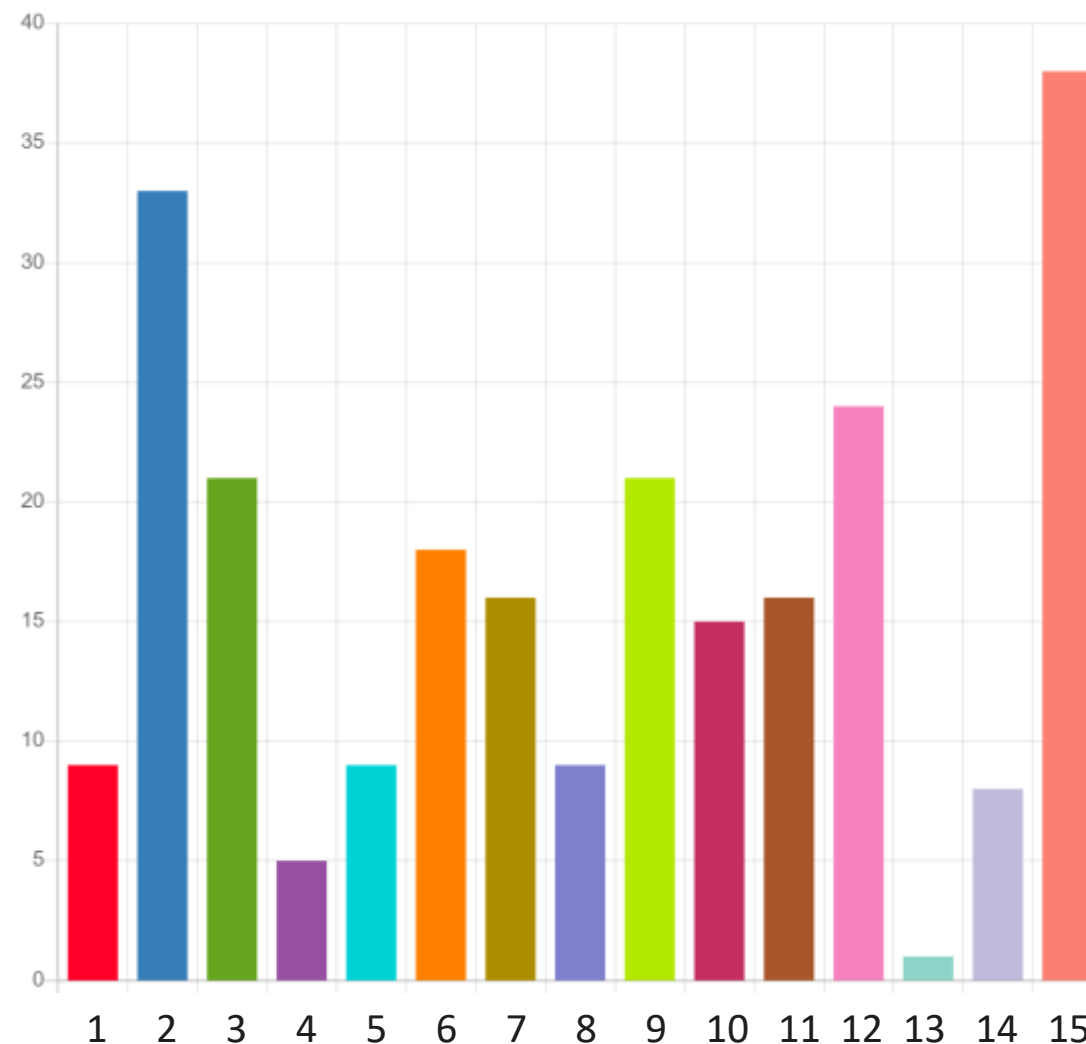
- Esim. astianpesukone, jonka voi täyttää kun tasot liikkuvat
- Robotti / monitoimilaite esim. siivoukseen
- Kaupunkirakentamisessa huomioitava uudet liikkumisvälineet kuten skuutit tai robottiautot
- Näkövammaisen tarvitsee ison näytön, jotta voi lukea tekstejä
- Älykoti uhka vai mahdollisuus? Mitä jos järjestelmät kaatuvat ja et pääse edes ulko-ovesta sisään tai ulos.

Millaista on ikäystävällinen teknologia? Max 5 valintaa

- 1 Sähköiset kulkuvälineet lisääntyvät ja niihin tulee turvaelementtejä
- 2 **Puhelimet ym. ovat helppokäyttöisiä, jotta niitä voi käyttää, vaikka olisi nivelrikko**
- 3 **Joukkoliikenteen käyttö on helppoa.** Pysäkki voisi huhuilla - tule tänne, pääsen sisään oikeaan välineeseen ja oikealla pysäkillä pois
- 4 Sisätiloissa on liiketunnistimet, joiden avulla tasot ja lattiat muuttavat korkeutta riippuen siitä, kuljenko pyörätuolilla vai keppien kanssa
- 5 Mieli mukana kotona: jos unohdan jotain rakkaita asioita, tulee muistutus. Esim. että tykkäsit tähän aikaan käydä ulkona tai tykkäsit lukea kirjoja.
- 6 Tuli on hyvä renki, mutta huono isäntä. Jos on pelkästään teknologinen turvaverkko, inhimillisyys puuttuu
- 7 Isoja näyttöjä, suuria tekstejä, riittävästi kontrastia tekstin tai kuvien ja taustan välillä
- 8 Kaikki eivät näe esim. jonotusnumeroita, joten kehitetään myös ääniohjausta tai muita tapoja kertomaan kenen vuoro on kyseessä
- 9 **Palvelukeskuksessa on digineuvoja,** jotta ikääntyneet uskaltavat kokeilla etäyhteyksiä ja uusia laitteita
- 10 Kehitetään helppokäyttöisiä sähköisiä palveluita, kuten Maisa. Käyttäjä etenee yksinkertaista polkua ja käytettävyys on huippuluokkaa
- 11 Tulevaisuudessa on paikkariippumattomia palveluita, jotka helpottavat arkea ja mahdollistavat niiden kuluttamisen aikaa ja vaivaa säästäen
- 12 **Etäyhteyksien avulla terveystalvelujen saavutettavuus paranee.** Saadaan henkilökohtainen ja räätälöity palvelukokonaisuus
- 13 Tulevaisuudessa matkaillaan virtuaalisesti ja ollaan tiiviimmin yhteydessä sukulaisiin ja ystäviin, jotka asuvat ulkomailla
- 14 Syntyy uusia digitaalisia palveluita esim. rentoutus tai jumppa tai vaikkapa taide- tai sirkustapahtumat, joihin voi osallistua vaikka kotoa käsin
- 15 **Pankki- ja muut asiointipalvelut ovat turvallisia ja käyttäjäystävällisiä**

Teknologia – palvelut

Työpajoista nousseita ajatuksia

- Tekoälyyn perustuvat palvelut
- Paikkatietoon perustuvat palvelut
- Terveyspalvelut, henkilökohtainen ja räätälöity palvelukokonaisuus
- Virtuaalihoito
- Kuljetuspalvelut, sähköiset kulkuvälineet, robottiautot
- Etäyhteydellä viestintä, kulttuuripalvelut, konsertit, näyttelyt tai vaikka ryhmärentoutus
- Kielenkääntöpalvelut
- Afaatikoille ja esim. muistisairaille kommunikaattoreita ym. apuvälineitä

Ratkaisuehdotuksia

- Maisa-portaali
- Vuonna 2017 virtuaalihoito tuli Helsinkiin, 5 vuoden aikana siitä tuli totta.
- Liikennevalojen ja jonotusnumeroiden oheen ääni, joka kertoo, kenen vuoro nyt on
- Julkisiin liikennevälineisiin sovellus, jotta löytää oman välineen ja voi jäädä oikeassa kohdassa pois
- Liiketunnistimet tunnistamaan, millä välineellä liikkuu, jotta palvelut tuotetaan oikealla tavalla
- Hädän tullen saisin apua omalla kielellä
- Saisin yhteyden muihin vertaisihmisiin eri puolilla maailmaa. Tulisi kontakteja ja robotti hoitaisi teknisen puolen.

Hyvä vai huono teknologia?

Hyvät puolet

- Hyvä teknologia on käyttäjälähtöistä, turvallista, helppokäyttöistä, esteetöntä ja saavutettavaa
- Paikkariippumattomat palvelut helpottavat arkea ja säästävät aikaa ja vaivaa
- Kun kaikki elämän aikana opitut kielet ovat unohtuneet, robottikäntäjä voisi auttaa.
- Helppokäyttöinen tietotekniikka auttaisi esim. kun tarvitsee yhteyden lääkäriin tai huoltofirmaan
- Sujuvat ratkaisut mahdollistavat ammattilaisen läsnäolon hoidettavan luona – uusia ammattiryhmiä ja resursseja mm. rutiinien ja turvapalveluiden hoitamiseen
- Palvelukeskuksessa voisi olla digineuvoja, jotta kaikki voivat hoitaa omat asiansa luotettavasti

Pelkoja ja kehittämistarpeita

- Parannus olisi, että joku vastaa puhelimeen
- Robotin vastaus ei välttämättä vastaa itse kysymykseen, tarvitaan myös ihminen
- Nykytekniikka on suunniteltu näppäräsormisille ja hyvin näkeville.
- Jos ei osaa käyttää nettiä, voi mennä monta päivää, eikä silti kykene hoitamaan asioitaan.
- Ihmisillä on eri palvelut käytössä riippuen siitä osaatko vai etkö osaa käyttää tekniikkaa
- Jos tulee sähkökatkos, me ollaan lirissä
- Koko ajan tarvitaan lisää suojauksia, ettei joku pääse käsiksi omiin tietoihin
- Tiedon keräämisen ja käytön valta- ja vastuukysymykset

Yhteisöllisyys

Visio: Lähistöllä olisi paikka, jossa naapurit voisivat kokoontua, sanoa terve, juoda kupillisen kahvia tai teetä ja jutella, tutustua uusiin ihmisiin ja jakaa tietoa tai vaikkapa elämäntarinoita. Sillä tavalla rakentaisimme hyvän yhteisön, jossa ihmiset auttavat ja tukevat toisiaan sekä henkisesti että fyysisesti.

Yhteisöllisyyttä rakentamassa

Työpajoista nousseita ajatuksia

- Yhteiset tilat: kerhohuone, kahvihuone, matalan kynnyksen tila, monikäyttötila, sisäpiha, yhteinen olohuone, paikka, jossa voi keittää soppaa
- Yhteiset pelisäännöt, turvallisen tilan periaatteet
- Sosiaalisia kontakteja eri sukupolvien välille
- Monia sukupolvia yhdessä, samoilla alueilla, samoissa taloissa
- Moninaisuus, esim. opiskelija-asumisen ja vanhusasumisen yhdistäminen
- Yhteisölliset tilaisuudet: yhteinen ruokailu, talkoot, juhlat, keskustelutilaisuudet, kisakatsomo, muisteluryhmä, sadonkorjuupäivä, naapuriapu
- Yhteisöllisyyttä luomaan yhteisötalkkari tai ”kotihengetär”

Ratkaisuehdotuksia

- Tanskassa yhteisö, jossa rakennuksia ja sisäpiha, sellainen on hyvä idea
- Kaikki tärkeät ihmiset lähellä, jos ei samassa talossa, samalla alueella.
- Yhteisöllisyys luo turvallisuutta.
- Yhteisöasuminen, jokainen osaamisensa mukaan. Keskustelu: myös ”päivän politiikka”, yhteinen tekeminen, käsityöt, lukeminen toisille, ruoanlaitto yhdessä, lastenhoito, retket...
- Lapsiperheet kaipaavat myös yhteisöllisyyttä.
- Samanikäiset: vertaistuki, sukupolvikokemukset
- Vanhan ajan talonmies, jonka puoleen voisi kääntyä pienissä asioissa

Mihin yhteisöllisyyttä tarvitaan? Max 5 valintaa

1 On paljon yksinäisiä, joiden sukulaiset ja ystävät asuvat kaukana. Voi löytää uusia ystäviä

2 Eläkkeet ovat niin pieniä, ettei ole varaa hankkia kaikkia välineitä itselle

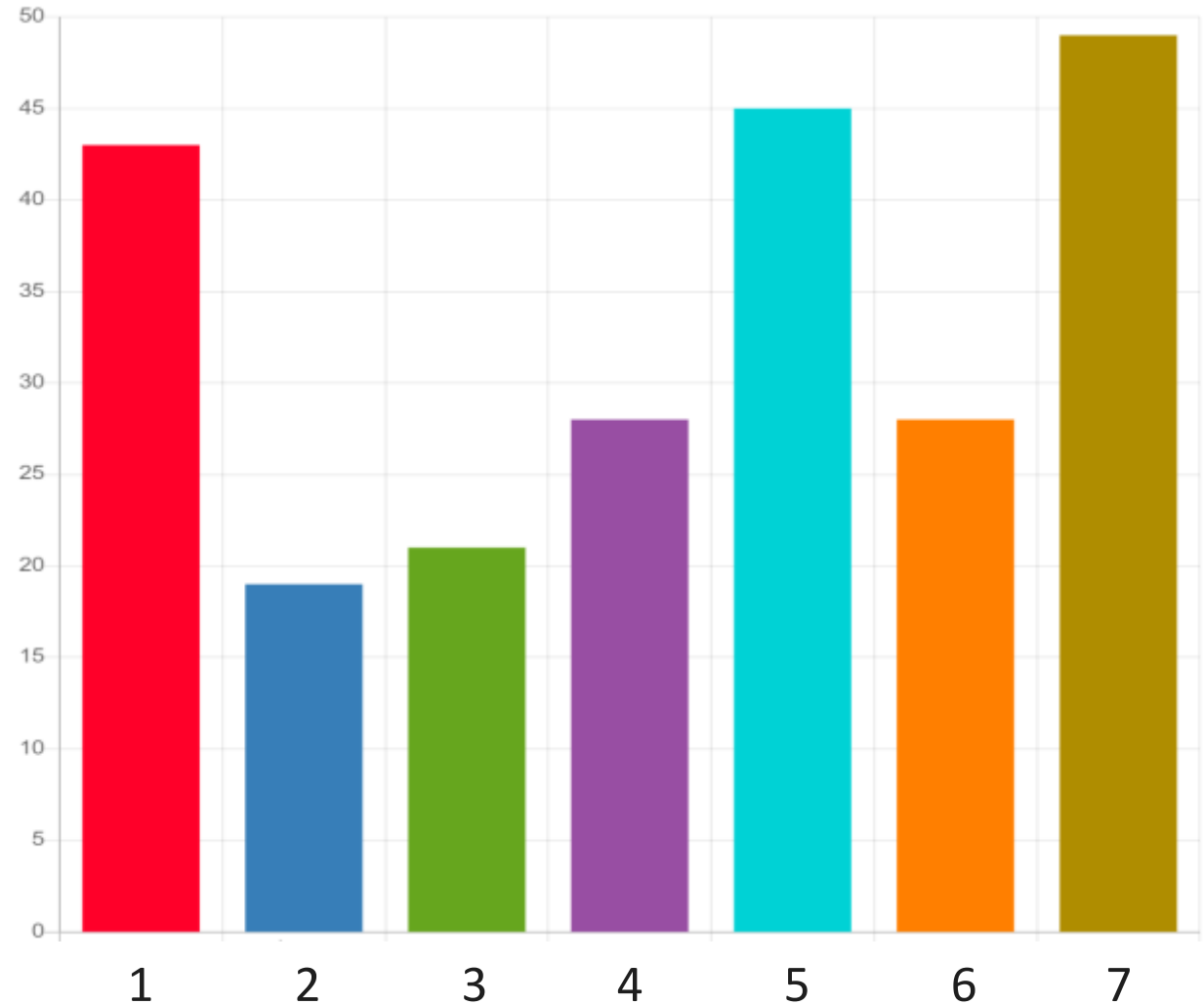
3 Ei jaksakaan enää tehdä kaikkea itse, ryhmässä voi jakaa töitä ja yhdessä saa enemmän aikaan

4 Yhdessä voi vaikuttaa asioihin paremmin kuin yksin

5 Harrastuksissa ja yhdessä tekemällä mieli pysyy virkeänä

6 Ruoka maistuu paremmalta kun syö yhdessä muiden kanssa

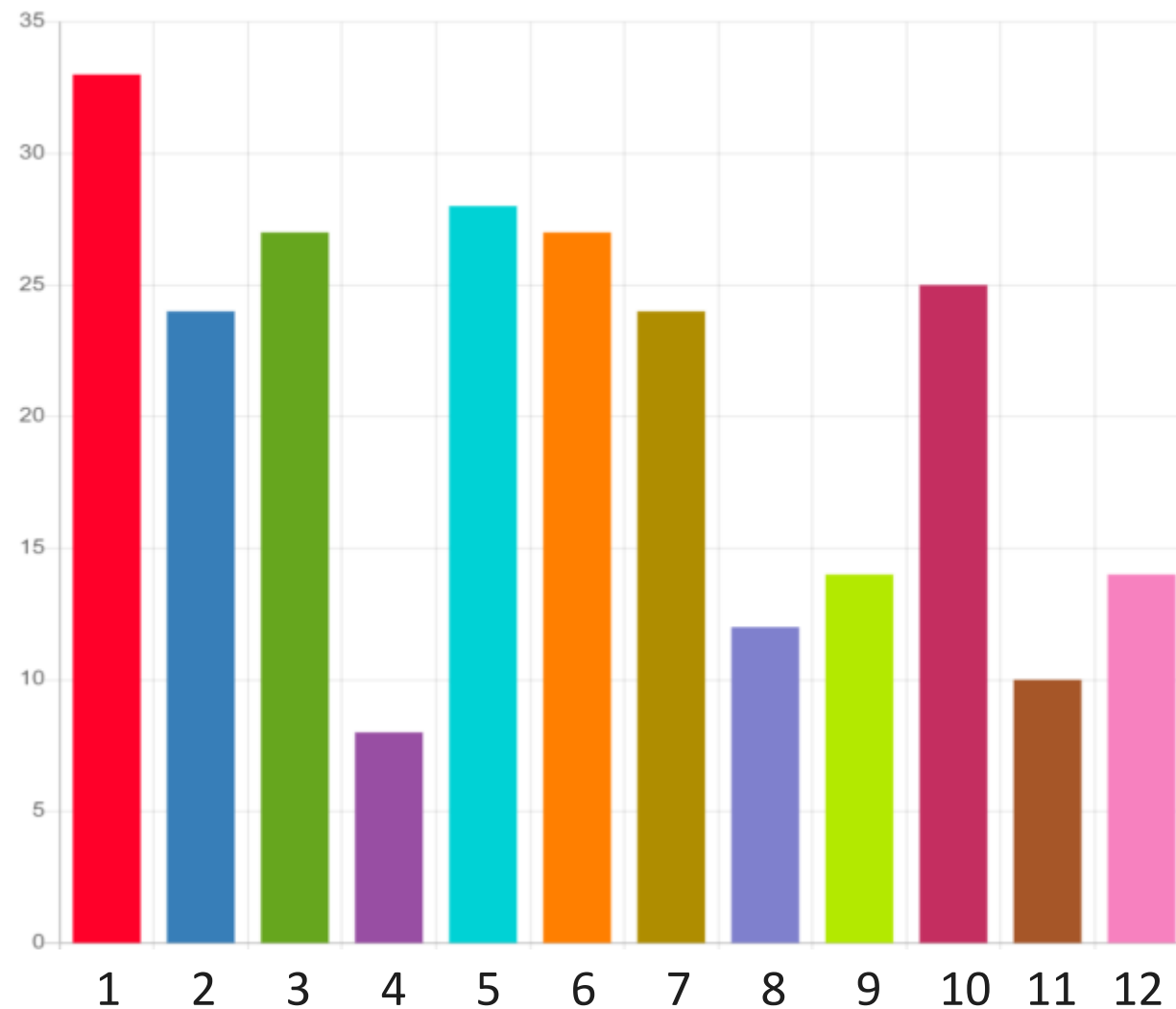
7 On turvallinen olo, kun tietää, että lähellä on muita ihmisiä, jotka voivat auttaa, jos tulee ongelmia

Mikä lisää yhteisöllisyyttä? Max 5 valintaa

- 1 Yhteiskäytössä olevat tilat: monitoimitila, kerhohuone, vaatehuolto, sauna
- 2 Yhteiset ruokailut
- 3 Kahvila tai mahdollisuus keittää yhdessä kahvia
- 4 Kaupunkiviljely
- 5 Harrastuskerhot
- 6 Paikan isäntä tai emäntä, henkilö, joka pitäisi yhteishenkeä yllä, vähän kuin vanhan ajan talkkari. Hänelle voisi kertoa huolista ja hän voisi auttaa pienissä arjen asioissa
- 7 Naapuriapu
- 8 Järjestetään uusille ihmisille tulojuhlat, jotta hän tutustuisi yhteisön jäseniin. Yleensä järjestetään vain läksiäisiä
- 9 Yhteiskäytössä olevat välineet, vaikkapa porakone, tekstiilipesuri, ompelukone tai kuntopyörä
- 10 Liikunnanohjaaja, joka kannustaisi ja vetäisi retkiä tai jumppia ulkona tai sisällä
- 11 Harrastustilat, joista voisi vaikka vuokrata oman pisteen ja jonne voisi myös jättää omat tavarat
- 12 Tila, jota voisi varata omaan käyttöön, kuten syntymäpäiville tai pienten ryhmien käyttöön

Turvallisuus – asuminen ja ympäristö

Työpajoista nousseita ajatuksia

- Turvalliset tilat: suihkutilat, sauna, valaistus, tavaroille kunnolliset säilytystilat
- Kulkuväylien turvallisuus: kadut ja portaat kunnossa, liukkauden esto, valaistus
- Selkeästi hahmottuvat kulkuväylät
- omat väylät hitaammin liikkuville vrt. esim. pyörät ja skuutit
- Penkit ja katokset mahdollistavat pysähtelyn ja lepäämisen
- Turvarannekkeet ja hälytínjärjestelmät
- Valaistus esim. yöllä mahdollistaa turvallisen liikkumisen
- Turvallisen tilan periaatteet yhteisissä tiloissa

Ratkaisuehdotuksia

- Oman kodin turvallisuus, ei tarvitse pelätä mitään tai ketään
- Selkeys, turvallisuus, turhat haaverit pois
- Yhteisöllisyys, turva, apu ja tuki: tieto siitä, että tarvittaessa saa apua
- Yhteisöllisyys luo turvallisuutta.
- Ikääntyneille sellaiset laitteet, että voi pyytää apua
- Turvallinen, helppokäyttöinen älyteknologia
- 30 vuoden taistelun jälkeen saatiin kävelytie, jotta saadaan kävellä turvallisesti. Juhannuksen jälkeen järjestetään bileet kun kävelytie valmistuu.

Esteettömyys

Työpajoista nousseita ajatuksia

- Esteettömät kulkuväylät sisällä, ulkona kaduilla ja pihoilla
- Näkövammaisesteettömyys: ohjauslistat ja -värit, riittävän suuret, erottuvat ja oikein sijoitetut kyltit, suuret fontit, reunakivet, äänimajakat
- Kuuloesteettömyys: akustiikka, taustamelun poistaminen, visuaaliset ja tärinään perustuvat hälytyssignaalit, induktiosilmukka
- Muistiesteettömyys: pysyvä kodikas koti, pysyvät kontaktit, suunniteltu arki, maamerkit, selkokieli
- Digiesteettömyys: sopivat laitteet, yhteydet, saavutettavat digipalvelut

Ratkaisuehdotuksia

- Kynnykset ja töyssyt pois, palvelut lähellä ja saatavilla.
- Mielellään mustavalkoisia kuvia, joissa on suuret kontrastit, kuvamateriaali on selostettava tekstinä tai puheena
- Miksi jokaisen pitäisi omistaa tietokone?
- Ympäristö, jossa voi kulkea, vaikka opaskoira jäisi eläkkeelle
- Lisää penkkejä kulkuteiden varrelle, paljon lisää, jotta voi turvallisesti tehdä pidemmän matkan kun tietää, että voi välillä pysähtyä, tulisi liikuttua enemmän

Kiitos,
tästä jatketaan 1.3.2023 työpajassa

18 § Sopimussakon periminen Lehto Asunnot Oy:ltä

VD/7065/10.00.01.05/2019

TeA/JL/EP

Esitetään, että kaupunki perii maankäyttösopimuksen rikkomisen takia 289 200 euroa sopimussakkoa Lehto Asunnot Oy:ltä.

Kaupunginhallitus on 23.9.2019 § 28 päättänyt, että kaupunki tekee ja allekirjoittaa Kiinteistö Oy Hakunilan Metsätien kanssa maankäyttösopimuksen liittyen asemakaavan muutokseen nro 002412, Heporinne.

Kiinteistö Oy Hakunilan Metsätie on 3.3.2020 tehdyillä kauppakirjoilla luovuttanut maankäyttösopimuksessa tarkoitettuun sopimusalueeseen kuuluvat alueet Korkia Tonttirahasto Ky:lle (Y-tunnus: 2981595-9) ja Asunto Oy Vantaan Hakunilan Heporinteelle (Y-tunnus: 3115808-9). Lehto Asunnot Oy on sitoutunut vastaamaan maankäyttösopimuksen jäljellä olevien velvoitteiden täyttämisestä Hakijan ja Korkia Tonttirahasto Ky:n välisissä kauppakirjoissa kauppakirjan ehdolla, jonka mukaan Lehto Asunnot Oy vastaa toteuttajana maankäyttösopimuksen kohdan 6. Asuntotuotannon rahoitus- ja hallintamuoto ja asuntojen huoneistotyyppijakauma mukaisista vastuista.

Maankäyttösopimuksessa vaaditaan, että sopimusalueelle osoitettavasta uudesta asumisen rakennusoikeudesta vähintään 50 % on toteutettava vapaarahoitteisina omistusasuntoina. Lisäksi sopimukseen on kirjattu, että mikäli yhtiö ei täytä edellä mainittua asuntotuotannon rahoitus- ja hallintamuotoa, se on velvollinen maksamaan kaupungille toteutetun rakennusoikeuden poikkeamasta sopimussakkoa 200 euroa/k-m².

Asemakaavan muutoksessa nro 002412 Heporinne on asumiseen osoitettu yhteensä 7090 k-m². Lehto Asunnot Oy on toteuttanut alueelle vapaarahoitteista vuokra-asuntotuotantoa 4991 k-m². Sopimuksen mukaan vapaarahoitteista vuokra-asuntotuotantoa saa rakentaa enintään 3 545 k-m², joten sopimuksessa määritelty rahoitus- ja hallintamuotovaatimus on ylitetty 1 446 k-m² ja sopimussakko on 200 €/k-m² * 1 446 k-m² = 289 200 euroa.

Lehto Asunnot Oy on ilmoittanut kaupungille, että he ovat yrittäneet toteuttaa kohteet maankäyttösopimuksen mukaisesti, mutta valitettavasti kovista ponnisteluista huolimatta tässä maailmantilanteessa kysyntää ei löytynyt ja että he joutuvat rikkomaan tämän takia sopimusta. Kaupungin näkökulmasta maankäyttösopimuksen rahoitus- ja hallintamuotovaatimus on yksi tärkeimmistä keinoista hallita asuinalueiden eriytymistä, joten sopimussakon periminen on perusteltua.

Kaupunki lähetti Lehto Asunnot Oy:lle 30.10.2023 päivätyn laskun sopimussakon maksamisesta. Lehto Asunnot Oy reklamoi laskusta 6.11.2023. Reklamaatio on tämän päätöksen liitteenä. Yhtiö ei kiistä sopimussakon määrää, mutta vetoaa siihen, että sopimussakko tulisi lähettää vasta hyväksytyn loppukatselmuksen jälkeen, koska osakekaupan sopimuksessa on sovittu, että ostajalla on oikeus purkaa osakekauppa, mikäli rakennukselle ei saada loppukatselmuksen hyväksyntää. Asunnot ovat kuitenkin jo luovutettu vuokratuotantokäyttöön ja sopimusta on rikottu, joten kaupungin näkökulmasta sopimussakon perimiselle on tässä tilanteessa perusteet. Asia esitetään kaupunginhallituksen päätettäväksi, koska Lehto Asunnot Oy on reklamoinut laskusta.

Toimivalta hyväksymisestä päätettäessä

Vantaan kaupungin hallintosäännön 8. luvun 1 §:n kohdan 37 nojalla kaupunginhallitus päättää maankäyttö- ja kaavoitussopimuksista sekä maankäyttö- ja rakennuslain mukaisista kehittämiskorvauksista.

Kaupunginhallitus 27.11.2023 § 18

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) hylätä Lehto Asunnot Oy:n 6.11.2023 lähettämä reklamaatio
- b) jatkaa 6.11.2019 allekirjoitetun maankäyttösopimuksen mukaisen 289 200 euron suuruisen sopimussakon perimistä Lehto Asunnot Oy:ltä.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Lehto Asunnot Oy:n reklamaatio

Täytäntöönpano: Kiinteistöhallinta ja asuminen

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:

maankäyttöinsinööri Juho Lumme, puh. 043 826 9117, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Lähettilä:
Lähetetty:
Vastanottaja:
Kopio:
Aihe: Reklamaatio koskien laskua 1010365693
Liitteet: 1010365693.pdf

Seurantamerkitä: Seuranta
Merkinnän tila: Merkitty

Hei,

Lehto Asunnot Oy reklamoi 30.10.2023 päivitystä laskustanne nro 1010365693. Lasku on liitteenä, ja koskee maankäyttösopimuksen sopimussakkoa.

Sakon euromääräinen suuruus on sovittu yhteisymmärryksessä Vantaan kaupungin kanssa, ja Lehto Asunnot Oy hyväksyy sakon euromääräisen summan. Reklamoimme laskun siitä syystä, että näkemyksemme mukaan sakon maksamisen ajankohta ei ole vielä. Lehto Asunnot Oy urakoitsijan roolissa ei ole saanut Vantaan rakennusvalvonnalta loppukatselmuksen hyväksyntää As Oy Vantaan Heporinne 2a A-nimiselle asunto-osakeyhtiölle. Loppukatselmuksen hyväksynnän esteenä on Vantaan rakennusvalvonnan mukaan ollut parvekelasien turvallisuuden lisäselvitykset, jotka ovat suunnitteilla ja pian käynnissä parvekelasitoimittajan kanssa. Lehto Asunnot Oy:n ja Asunto Oy Vantaan Heporinne 2a A-yhtiön omistajan (jäljempänä "Ostaja") välisessä osakekaupan sopimuksessa on sovittu, että Ostajalla on oikeus purkaa osakekauppa, mikäli rakennukselle ei saada loppukatselmuksen hyväksyntää. Saman syyn takia Ostaja ei ole suorittanut koko kauppahintaa As Oy Vantaan Heporinne 2a A yhtiön osakkeista Lehto Asunnot Oy:lle.

Näkemyksemme on, että sopimussakko ja oheinen lasku tulee maksaa siinä vaiheessa, kun As Oy Vantaan Heporinne 2a A -yhtiön rakennuksen käyttöönotto on myönnetty Vantaan rakennusvalvonnan toimesta. Ajatuksemme on, että parvekalaseihin liittyvät Vantaan rakennusvalvonnan vaatimat lisäselvitykset on tehty 31.12.2023 mennessä, jonka jälkeen tulemme anomaan loppukatselmuksen hyväksyntää. Mikäli osakekauppa purkautuisi, palautuisi asunto-osakeyhtiön osakekanta kokonaisuudessaan Lehto Asunnot Oy:lle, ja tässä tapauksessa kohteen hallintamuoto olisi avoin. Katsomme, että sopimussakko on maksukelpoinen vasta, kun kaupan purkava ehto on poistunut, ja omistusoikeus on lopullisesti siirtynyt & hallintamuoto varmistunut.

Ystävällisin terveisin,

Hankepäällikkö | Lehto Asunnot
Lehto Asunnot Oy
Väritehtaankatu 8, 01300 Vantaa

www.lehto.fi

Lehto on paremman huomisen edellärakentaja. Meitä ajaa tarve olla edellä aikaamme, uudistaa rakennusala ja tuottaa sitä kautta arvoa eli parempaa huomista asiakkaillemme: laadukasta, kohtuuhintaista, nopeaa ja ekologista rakentamista. Luomme nerokkaita koteja, menestyviä toimitiloja, toimivia hoivatiloja ja kouluja.

www.edellarakentaja.fi

19 § Asemakaavan muutos 002517 ja tonttijako sekä tonttijaon muutos, 62 Jokiniemi / Jokiniemen kampus

VD/4369/10.02.04.00/2022
SP/MYL/NIS/VIK/JT

Jokiniemen kampusalueelle suunnitellaan uutta tiivistä kaupunkiympäristöä oppimiskampukselle ja sen toimintaa tukeville toiminnoille, kuten työpaikoille, asumiselle sekä palveluille. Jokiniemenkadun ja radan väliselle alueelle sijoittuu yhteensä 107 700 kerrosneliömetriä uutta rakentamista. Pohjoisosaan sijoittuu yleisten rakennusten korttelialueelle pääosin oppimisen tiloja noin 35 000 k-m². Keskustatoimintojen korttelialueille (C) sijoittuu 72 700 k-m² toimisto-, liike- ja palvelutiloja sekä asuntoja. Asumisen osuus voi enintään olla noin 27 000 k-m². Vantaan kaupunki on nostanut oppimiskampuksen valtuustokauden kärkihankkeeksi.

Asemakaavamuutos koskee kortteleita 62001–62005 ja 62034, virkistysaluetta sekä katu- ja liikennealuetta kaupunginosassa 62, Jokiniemi.

Muutos koskee kumoutuvassa asemakaavassa kortteleita 62001–62005 sekä katu-, liikenne- ja virkistysalueita.

Tonttijako ja tonttijaon muutos koskee korttelia 62001.

Alue sijaitsee Tikkurilan suuralueella Jokiniemessä, pääradan itäpuolella. Sijainti on Tikkurilan asemakeskuksen Dixin naapurissa. Alue rajautuu pohjoisessa Valkoisenlähteen tiehen, idässä Jokiniemenkatuun, etelässä Eric von Rettigin puistoon ja lännessä junarataan. Rajaavat kadut ja puistot sisältyvät kaavamuutosalueeseen.

Hakija

Vantaan kaupunki.

Maanomistus

Vantaan kaupunki omistaa alueen lukuun ottamatta raideliikennealuetta, jonka omistaa Väylävirasto/Suomen valtio.

Valmistelu

Kaupungin asiantuntijoiden lisäksi kaavan valmisteluaineiston laatimiseen on osallistunut kaupungin palkkaamana konsulttina Arkkitehtitoimisto Harris-Kjisik Oy ja alikonsulttina VSU Maisema-arkkitehdit Oy, WSP ja Ethica Oy konsulttina. Varsinainen kaava on tehty kaupungin työnä.

Yleiskaava

Alue on kaupunginvaltuuston 25.1.2021 hyväksymässä oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa kaupunkikeskustan aluetta C. Aluetta kehitetään monipuolisena, toiminnoiltaan sekoittuneena kaupunkiympäristönä. Keskeisillä keskusta-alueilla maantasokerrosten tilojen tulee avautua kaupunkitilaan ja ne tulee osoittaa liike- ja toimitiloiksi. Kaupunkiympäristön lähtökohtana tulee olla käveltävyys.

Alue on joukkoliikenteen runkolinjastoon tukeutuvaa kestävä kasvun vyöhykettä, jolle kaupungin osan maankäyttöä tehostava rakentaminen ensisijaisesti ohjataan. Alueen eteläreunaan on osoitettu virkistysalueyhteys.

Yleiskaavassa on näytetty raskaan raideliikenteen alue ja raitiotien linjaus ja tunneliosuus. Tikkurilan asema on valtakunnallinen joukkoliikenteen vaihtoasema ja sen pohjoispuolella on seudullisesti merkittävä liityntäpysäköintialue.

Asemakaavamuutos

Jokiniemen kampusalue on Tikkurilan aseman läheisyyteen, radan toiselle puolelle sijoittuva alue, jota nykyisellään käytetään pääasiassa liityntäpysäköintiin. Alueelle sijoittuu yksi oleva rakennus, suojeltu Villa Grönberg.

Jokiniemen kampusalueelle suunnitellaan uutta tiivistä kampusympäristöä oppimiskampukselle ja sen toimintaa tukeville toiminnoille, kuten työpaikoille, asumiselle sekä palveluille. Se on samalla uutta monipuolista kantakaupunkia keskeisellä, helposti saavutettavalla ja näkyvällä paikalla pääradan varressa. Oppimiskampuksesta tulee edelläkävijä monin tavoin: muuntojoustavat ja monikäyttöiset tilat sekä laadukas oppimisen ympäristö, jossa luonto ja resurssiviisaus on otettu huomioon. Vantaan kaupunki on nostanut oppimiskampuksen valtuustokauden kärkihankkeeksi.

Tavoitteena on joustava kaupunkirakenne, joka sallii erilaisten toimintojen sijoittumisen alueelle. Siksi kaava-alue on varsinaista oppimiskampuksen Y-korttelia lukuun ottamatta merkitty keskustatoimintojen alueeksi, C. Joustavuuden vastapainoksi asemakaavassa määritellään alueen tärkeimmät laatutekijät, joilla varmistetaan onnistunut, viihtyisä ja omaleimainen alue. Näitä keinoja ovat julkisen kaupunkitilan rajaaminen selkeästi, vehreys, pintojen ja kalusteiden laatu sekä kaduntasokerrosten avoimuus ja aktiivisuus sekä katutilaa rajaavien rakennusten korkeatasoinen arkkitehtuuri julkisivukäsittelyineen. Rakennuksissa voikin sitten sijaita asuntoja, oppilaitoksia tai toimitiloja sen tarkemmin rajaamatta. Katujen varsille vaaditaan kuitenkin liiketilaa ja pelkän asumisen rakentaminen estetään kaavamääräysin.

Oppimiskampus sijoittuu alueen pohjoisosaan lähelle olemassa olevia koulurakennuksia. Sinne sijoittuu kaupungin palveluista ainakin Tikkurilan lukion ja Varian uudisrakennukset sekä Kasvupalvelut. Toimitilat painottuvat suojaamaan aluetta sen meluisimmilla reunoilla, eli radan ja Valkoisenlähteen-tien puolella. Asuminen puolestaan sijoittuu pääosin alueen keskelle sekä Jokiniemenkadun varteen. Alueen eteläosaan voi sijoittua esimerkiksi korkealaatuista toimitilaa.

Alueen sijainti ja yhteydet tarjoavat mahdollisuuden autottomaan elämäntyyliin. Suunnittelualuetta kehitetään Tikkurilan keskustan jatkeena pääsääntöisesti kävely-ympäristönä, jossa kaikkialle pääsee esteettömästi kävellen ja pyöräillen. Autoliikenne kulkee Jokiniemenkadulla, josta on linjattu tarvittavat yhteydet alueelle. Pysäköintilaitokset sijoittuvat Jokiniemenkadun ja radan varteen.

Toimintojen mitoituksessa varaudutaan siihen, että Jokiniemenkadun ja radan väliselle alueelle sijoittuu oppimisen tiloja enintään 35 000, keskustatoimintoja 71 300 kerrosneliömetriä. Siitä asuntojen osuus vaihtelee välillä 12 000–26 000 kerrosneliömetriä, jolloin toimisto-, liike- ja palvelutiloille jää jäljelle noin 46 000–59 000 kerrosneliömetriä. Yhteensä rakentamista tulee noin 106 300 kerrosneliömetriä. Koko alueelle on esitetty kahta pysäköintitaloa, joihin mahtuu vajaan 800 autoa. Lisäksi liityntäpysäköintiin jää edelleen raideliikennealueelle yli 200 maantasopaikkaa. Pyörille tulee alueelle noin 2500 pysäköintipaikkaa.

Osallistuminen ja vuorovaikutus

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on tehty 27.4.2022.

Kaavan vireille tulosta on ilmoitettu Vantaan Sanomissa ja osallisille on varattu mahdollisuus lausua mielipiteensä asiasta. Mielipiteitä saatiin 10 kappaletta. Merkittävimpanä nousi esiin Väyläviraston kanta

lisäraidevarauksiin ja Santaradan siirtoon sekä liityntäpysäköinnin tarpeeseen. Myös radan vaikutukset tulevaan rakentamiseen tulivat esille.

Hankkeesta järjestettiin 17.5.2022 TeamsLive-asukastilaisuus.

Viranomaisneuvottelu

MRL 66 §:n mukainen viranomaisneuvottelu on pidetty 7.9.2022.

Kaupungin maa- ja asuntopoliittiset linjaukset

Kaava noudattaa kaupungin maapoliittisia linjauksia (KV 18.6.2018 § 9, päivitetty KV 10.10.2022 § 7).

Kaava kohdistuu lähes kokonaan Vantaan kaupungin omistamalle maalle ja tuottaa 106 300 kerrosneliometriä, josta uutta asuntokerrosalaa (enimmillään 26 000 k-m², n. 560 asuntoa), viiteen keskustatoimintojen kortteliin voi sijoittua työpaikkoja yhteensä 46 000–59 000 k-m² asumisen osuudesta riippuen.

Sopimus

Asemakaavamuutokseen ei liity maankäyttösopimusta.

Kaupunkiympäristölautakunta 21.3.2023 § 8

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:

Päätetään

- a) asettaa nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 21.3.2023 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002517 sekä tonttijakoehdotus ja tonttijaon muutosehdotus, 62 Jokiniemi / Jokiniemen kampus,
- b) oikeuttaa asemakaavoitus pyytämään tarvittavat lausunnot.

Käsittely:

Kaupunkiympäristölautakunnan puheenjohtaja Anssi Aura esitti asian jättämistä pöydälle. Esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle kaupunkiympäristölautakunnan seuraavaan kokoukseen.

Kaupunkiympäristölautakunta 18.4.2023 § 6

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:

Päätetään

- a) asettaa nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 21.3.2023 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002517 sekä tonttijakoehdotus ja tonttijaon muutosehdotus, 62 Jokiniemi / Jokiniemen kampus,
- b) oikeuttaa asemakaavoitus pyytämään tarvittavat lausunnot.

Käsittely:

Kaupunkiympäristölautakunnan puheenjohtaja Anssi Aura esitti asian jättämistä pöydälle. Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle kaupunkiympäristölautakunnan seuraavaan kokoukseen.

Kaupunkiympäristölautakunta 9.5.2023 § 6

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:

Päätetään

- a) asettaa nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 21.3.2023 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002517 sekä tonttijakoehdotus ja tonttijaon muutosehdotus, 62 Jokiniemi / Jokiniemen kampus,
- b) oikeuttaa asemakaavoitus pyytämään tarvittavat lausunnot.

Käsittely:

Merkittiin, että kaupunkiympäristölautakunnan jäsenet Pekka Virkamäki ja Janne Hartikainen poistuivat yhteisöjääviyden vuoksi kokouksesta tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Kaupunkiympäristölautakunnan puheenjohtaja Anssi Aura esitti asian palauttamista valmisteluun seuraavin perustein: ”Kaava-alueella C, Keskustatoimintojen korttelialueilla, tonteilla 62005 ja 62004, maamerkkien tulee olla vähintään 16 kerroksisia. Tämä tulee toteuttaa tehokkuutta kasvattamalla koko kaava-alueella ja suhteessa uuteen tehokkuuteen tulee nostaa myös pysäköintipaikkojen määrää.” Palautusehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätös:

Päätettiin palauttaa asia valmisteluun käsittelyosassa esitetyin perustein.

Asemakaavaehdotukseen on tehty muutokset kaupunkiympäristölautakunnan 9.5.2023 tekemän palautuspäätöksen mukaisesti. Kortteleihin 62004 ja 62005 on lisätty rakennusalat 16-kerroksisille rakennuksille. Kerrosluvut on alleviivattu, joten niitä tulee noudattaa ehdottomasti. Korttelin 62004 rakennusoikeutta on nostettu 1 400 kerrosneliömetrillä yhteensä 14 400 kerrosneliömetriin. Tarvittavat uudet autopaikat saadaan sijoitettua korttelin 62005 pysäköintitaloon. Kaavan kokonaisrakennusoikeus nousee 107 700 kerrosneliömetriin ja C-korttelien yhteenlaskettu rakennusoikeus 72 700 kerrosneliömetriin. Asumisen osuus voi olla enimmillään noin 27 000 kerrosneliömetriä.

Kaupunkiympäristölautakunta 6.6.2023 § 14

Kaupunkisuunnittelujohtaja va:n esitys:

Päätetään

- a) asettaa nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 6.6.2023 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002517 sekä tonttijakoehdotus ja tonttijaon muutosehdotus, 62 Jokiniemi / Jokiniemen kampus,
- b) oikeuttaa asemakaavoitus pyytämään tarvittavat lausunnot.

Käsittely:

Merkittiin, että kaupunkiympäristölautakunnan jäsenet Janne Hartikainen ja Pekka Virkamäki poistuivat yhteisöjäävyyden vuoksi kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Nähtävilläolo

Asemakaavamuutosehdotus ja tonttijakoehdotus sekä tonttijaon muutosehdotus on ollut MRA 27 §:n nojalla nähtävillä 21.6.–21.8.2023. Tänä aikana ei jätetty yhtään muistutusta.

Kaavalausunnot

Kaupunkiympäristölautakunta päätti 6.6.2023 oikeuttaa asemakaavoituksen pyytämään tarvittavat lausunnot. Lausuntoja pyydettiin 13 ja saatiin kahdeksan kappaletta. Kasvatuksen ja oppimisen toimialan, Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen, Finavian, TUKESin ja VR-Yhtymän lausuntoa ei saatu. Vantaan Energian, Keski-Uudenmaan Pelastuslaitoksen, HSY:n, HSL:n ja Vantaan kaupunginmuseon lausunnot eivät aiheuttaneet muutoksia kaavakarttaan tai selostukseen. Väyläviraston, Suomi-rata Oy:n ja Uudenmaan ELY-keskuksen lausuntojen pohjalta tehtiin muutoksia kaavakarttaan ja -määräyksiin sekä selostukseen.

Tehdyt tarkistukset

Lausuntojen pohjalta on tehty tarkistuksia kaavakarttaan, jossa on nyt huomioitu Väyläviraston ja Suomi-radan vaatimukset rautatiealueen laajentamisesta siten, että radan ylläpitoon liittyvät sähköpylväät sijoittuvat LR-alueelle.

Melumääräyksiä on tarkistettu niin, että oleskeluparvekkeita koskeva melutasovaatimus on laajennettu koskemaan alle 65 dB:n melualueella sijaitsevia parvekkeita ja pihojen ja kattopihojen leikki- ja oleskelualueita. Hulevesimääräys laajennettiin koskemaan työmaa-aikaista hulevesien käsittelyä. Näiden lisäksi päädyttiin poistamaan Y-korttelin läpi osoitettu yleiselle jalankululle varattu yhteysmerkintä, kun todettiin että uusi yhteys jää lopulta oppilaitoksen sisäiseen käyttöön, eikä ulkopuolisten pääsy sillalle ole toivottavaa. Lisäksi kaavakarttaan on lisätty piirustusteknisen virheen vuoksi pois jäänyt kadun nimi Grönberginkulku.

Tarkistukset eivät ole olennaisia, joten uusi nähtävillesano ei ole tarpeen.

Kaavaselostuksen tarkistukset

Kaavan lähtötietoihin, kohtaan 2.1.3 Rakennettu ympäristö: ympäristöhäiriöt lisätty ilman pienhiukkaspitoisuuksista sekä pilaantuneista maista kertovat osuudet. Kaavan liitemateriaaliaineistoon lisätään pilaantuneiden maiden sijoittumista kuvaava kartta.

Kaavan ilmastovaikutuksia on tarkasteltu KILVA-työkalun avulla ja täydennetty selostuksen ilmastovaikutuksia kuvaavaa osuutta

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että

- a) annetaan liitteen mukaiset vastineet lausuntoihin ja tehdään esitetyt tarkistukset,
- c) saatetaan kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 24.10.2023 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002517 sekä tonttijakoehdotus ja tonttijaon muutosehdotus, 62 Jokiniemi / Jokiniemen kampus.

Käsittely:

Merkittiin, että kaupunkiympäristölautakunnan jäsen Pekka Virkamäki poistui yhteisöjäviiden vuoksi kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginhallitus 13.11.2023 § 20

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään, että

- a) annetaan liitteen mukaiset vastineet lausuntoihin ja tehdään esitetyt tarkistukset,
- c) saatetaan kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 24.10.2023 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002517 sekä tonttijakoehdotus ja tonttijaon muutosehdotus, 62 Jokiniemi / Jokiniemen kampus.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunginhallitus 27.11.2023 § 19

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään, että

- a) annetaan liitteen mukaiset vastineet lausuntoihin ja tehdään esitetyt tarkistukset,
- b) saatetaan kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 24.10.2023 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002517 sekä tonttijakoehdotus ja tonttijaon muutosehdotus, 62 Jokiniemi / Jokiniemen kampus.

Käsittely:

Asian käsittelyn aikana kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtaja täydensi esitystään siten, että asemakaavamuutosehdotuksessa C ja Y määräyksissä esitystä täydennettiin muotoon:

Julkisivuja voi elävöittää köynnöksin

Päätös:

Hyväksyttiin täydennetty esitys.

Liitteet:

- Asemakaavamuutosehdotus 27.11.2023
- Asemakaavamuutoksen selostus 27.11.2023
- Lausunnot ja vastineet 24.10.2023

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

aluearkkitehti Marjaana Yläjääski, p. 040 591 3878,
asemakaavasuunnittelija Seppo Niva, p. 050 302 9298
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

002517 JOKINIEMEN KAMPUS

JOKINIEMI

KAUPUNKIRAKENNE JA YMPÄRISTÖ / ASEMAKAAVOITUS

Asemakaavamuutoksen selostus, joka koskee 27.11.2023 päivättyä asemakaavakarttaa nro 002517. Kaavoitus on tullut vireille 27.4.2022.

PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

Asemakaavan muutos:

Korttelit 62001–62005 ja 62034, virkistysalue sekä katu- ja liikennealuetta kaupunginosassa 62 Jokiniemi. (kumoutuvan asemakaavan korttelit 62001–62005, katu-, liikenne- ja virkistysalueet kaupunginosassa 62 Jokiniemi).

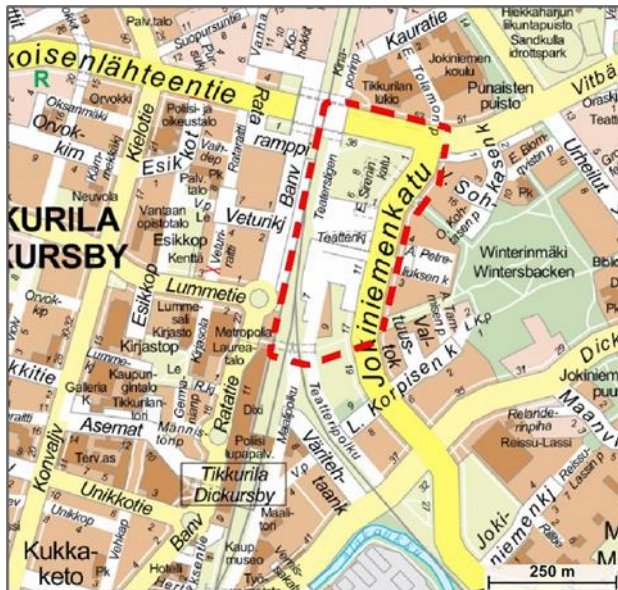
Tonttijako ja tonttijaon muutos

Kortteli 62001.

Jokiniemen kampusalueelle suunnitellaan uutta tiivistä kaupunkiympäristöä oppimiskampukselle ja sen toimintaa tukeville toiminnoille, kuten työpaikoille, asumiselle sekä palveluille. Jokiniemenkadun ja radan väliselle alueelle sijoittuu yhteensä 107 700 kerrosneliömetriä rakentamista. Pohjoisosaan sijoittuu yleisten rakennusten korttelialueelle (Y) pääosin oppimisen tiloja 35 000 k-m². Keskustatoimintojen korttelialueille (C) sijoittuu 72 700 k-m² toimisto-, liike- ja palvelutiloja sekä asuntoja. Asumisen osuus voi enintään olla noin 27 000 k-m². Kampusalueelle suunnitellaan myös raitteja ja aukioita. Vantaan kaupunki on nostanut oppimiskampuksen valtuustokauden kärkihankkeeksi.

Kaavan laatijat: Tuuli Huhtala (040 1977963) ja Seppo Niva (050 3029298), Vantaan kaupunki;
etunimi.sukunimi@vantaa.fi

KAAVA-ALUEEN SIJAINTI

Suunnittelualue sijaitsee Tikkurilan suuralueella Jokiniemessä, pääradan itäpuolella. Sijainti on Tikkurilan asemakeskuksen Dixon naapurissa. Alue rajautuu pohjoisessa Valkoisenlähteentiehen, idässä Jokiniemenkatuun, etelässä Eric von Rettigin puistoon ja lännessä junarataan.

Rajaavat kadut ja puistot sisältyvät kaava-muutosalueeseen.

KAAVAPROSESSIN VAIHEET

- Kaupunkiympäristön toimiala kilpailutti keväällä 2021 Jokiniemen kampusalueen suunnittelun.
- Suunnittelijaksi valittiin Arkkitehtitoimisto Harris-Kjisik Oy ja alikonsulttina VSU Maisema-arkkitehdit Oy, WSP ja Ethica Oy.
- Konsulttisuunnitelma valmistui 22.3.2022.
- Maanomistajan jättämä kaavoitushakemus on kirjattu saapuneeksi 8.4.2022.

- Kaavoitus tuli vireille 27.4.2022 ja sai numeron 002517.
- Mielipiteet pyydettiin 31.5.2022 mennessä (MRL 62 §) ja niitä saatiin 10 kappaletta.
- TeamsLive-asukastilaisuus järjestettiin 17.5.2022.
- Markkinavuoropuhelut rakennusalan toimijoiden kanssa järjestettiin vuoden 2022 syksyllä yhteisinä ja kahdenkeskisinä tapaamisina.
- Kaupunkiympäristölautakunta 21.3.2023 ja 18.4.2023 asemakaavaehdotus jätettiin pöydälle.
- Kaupunkiympäristölautakunta 9.5.2023; asemakaavaehdotus palautettiin valmisteluun. Lautakunta katsoi, että alueelle tulisi toteuttaa enemmän, ja korkeampaa, vähintään 16-kerroksista rakentamista sekä lisää pysäköintipaikkoja.
- Kaupunkiympäristölautakunta asetti 6.6.2023 asemakaavaehdotuksen nähtäville.
- Nähtävilläoloaikana 21.6.–21.8.2023 ei saatu yhtään muistutusta.
- Lausuntoja pyydettiin 13 lausunnonantajalta ja saatiin 8 kpl.

SISÄLLYSLUETTELO

1. Tiivistelmä	3
2. Lähtökohdat	5
2.1 Selvitys suunnittelualueen oloista.....	5
2.2 Suunnittelutilanne	15
3. Asemakaavan suunnittelun vaiheet.....	22
3.1 Suunnittelun käynnistäminen, sitä koskevat päätökset ja vireilletulo	22
3.2 Osallistuminen ja yhteistyö	22
3.3. Asemakaavan tavoitteet.....	24
3.4 Asemakaavaratkaisun vaiheet ja vaihtoehdot	26
4. Asemakaavan kuvaus.....	37
4.1 Kaavan rakenne	37
4.2 Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteutuminen	39
4.3 Aluevaraukset.....	39
4.4 Kaavan vaikutukset.....	45
4.5 Ympäristön häiriötekijät.....	58
4.6 Nimistö	58
5. Asemakaavan toteutus	59
6. Kaavatyöhön osallistuneet	59
7. Asemakaavan seurantalomake.....	60
8. Asemakaavakartta ja –määräykset	62
9. Muu suunnitelma-aineisto	71

LUETTELO SELOSTUKSEN LIITEASIAKIRJOISTA

- Jokiniemen kampus, tärinä- ja runkomeluselvitys, A-Insinöörit, 30.8.2021.

- Jokiniemen kampus, stabilointirakenne, A-Insinöörit, 19.1.2022.
- Jokiniemen kampus, liikennemeluselvitys, A-Insinöörit, 20.1.2022.
- Jokiniemen kampusalue, konsulttityön loppuraportti, Arkkitehtitoimisto Harris-Kjisik Oy, VSU Maisema-arkkitehdit Oy, WSP ja Ethica Oy; 22.3.2022.

LUETTELO KAAVAA KOSKEVISTA ASIAKIRJOISTA, TAUSTASELVITYKSISTÄ JA LÄHDEMATERIAALISTA

- Jokiniemi, alueselvitys 061000. Kaupunkisuunnittelu 9.6.2004.
- Villa Grönberg, Rakennushistoriallinen selvitys ja nykytilan inventointi 1989; Korvenmaa, Tuominen, Vantaan kaupunginmuseon julkaisu 1/1992, Vantaan kaupunki C4:92.
- Jokiniemen alueen tulvaselvitys, FCG, 1.9.2010.
- Vantaan oppimiskampus, Työryhmän loppuraportti, Vantaan kaupunki, 8.1.2021.
- Jokiniemen kampusalue, Kaavataloudellinen kannattavuusselvitys, Realidea 10.2.2022.
- Tikkurilan kaavarunko 2020. Vantaan kaupunki, asemakaavoitus. 9.8.2021.
- Raiteisto ja maankäyttö Tikkurilan kohdalla, aiesopimus (RHK797), Ratahallintokeskus ja Vantaan kaupunki, 8.12.2008.
- Kartta pilaantuneista maista, 2004.

1. TIIVISTELMÄ

Jokiniemen kampusalue on Tikkurilan aseman läheisyyteen, radan itäpuolelle sijoittuva alue, jota nykyisellään käytetään pääasiassa liityntäpysäköintiin. Alueelle sijoittuu yksi oleva rakennus, suojeltu Villa Grönberg, jonka on suunnitellut arkkitehti Lars Sonck.

Jokiniemen kampusalueelle suunnitellaan uutta tiivistä kampusympäristöä oppimiskampukselle ja sen toimintaa tukeville toiminnoille, kuten työpaikoille, asumiselle sekä palveluille. Se on samalla uutta monipuolista kantakaupunkia keskeisellä, helposti saavutettavalla ja näkyvällä paikalla pääradan varrella. Oppimiskampuksesta tulee edelläkävijä monin tavoin: muuntojoustavat ja monikäyttöiset tilat sekä laadukas oppimisen ympäristö, jossa luonto ja resurssiviisaus on otettu huomioon. Vantaan kaupunki on nostanut oppimiskampuksen valtuustokauden kärkihankkeeksi.

Näkymä alueelle lounaasta.

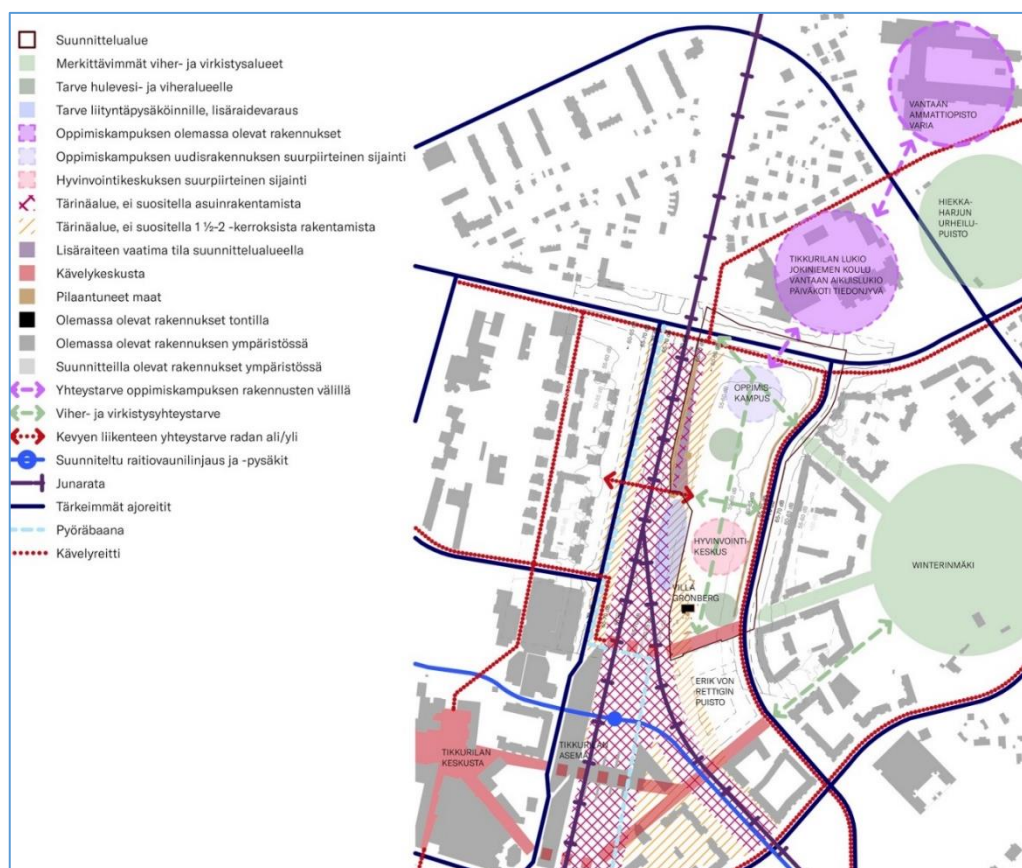
Asemakaavan muutoksen tavoitteena on mahdollistaa joustava kaupunkirakenne, joka sallii erilaisten toimintojen sijoittumisen alueelle. Siksi kaava-alue on varsinaista oppimiskampuksen Y-korttelia

lukuun ottamatta merkitty keskustatoimintojen alueeksi, C. Joustavuuden vastapainoksi asemakaa-
vassa määritellään alueen tärkeimmät laatutekijät, joilla varmistetaan onnistunut, viihtyisä ja omalei-
mainen alue. Näitä keinoja ovat julkisen kaupunkitilan rajaaminen selkeästi, vehreys, pintojen ja kalus-
teiden laatu sekä rakennusten katutason avoimuus ja aktiivisuus sekä katutilaa rajaavien rakennusten
korkeatasoinen arkkitehtuuri julkisivukäsittelyineen. Rakennuksissa voikin sitten sijaita asuntoja, oppi-
laitoksia tai toimitiloja sen tarkemmin rajaamatta. Katujen varsille maantasoon edellytetään liiketilaa ja
asumisen enimmäismäärä kortteleissa on rajattu.

Kaavatyön OAS-vaiheessa ja vuorovaikutuksessa on valmisteluaineistona käytetty kaupungin tilaamaa konsulttityötä Jokiniemen kampusalue (loppuraportti 22.3.2022). Konsultteina ovat olleet maankäytön osalta Arkkitehtitoimisto Harris-Kjisik Oy, maisemasuunnittelun osalta Maisema-arkkitehtitoimisto VSU Oy, liikennesuunnittelun osalta WSP Oy sekä resurssiviisauden ja kiertotalouden osalta Ethica Oy. Konsulttityö laadittiin Vantaan kaupungin ohjauksessa.

Oppimiskampus sijoittuu alueen pohjoisosaan lähelle olemassa olevia Valkoisenlähteentien pohjoispuolella sijaitsevia koulurakennuksia. Uuteen Oppimiskampukseen sijoittuvat kaupungin palveluista ainakin Tikkurilan lukion ja Varian tilat. Vantaan kaupungin Kasvupalvelut sijoittuu naapurikortteliin. Keskustatoimintojen korttelit toimi- ja palvelutiloiheen on sijoitettu alueen meluisimmille reunoille pääradan ja Valkoisenlähteentien varsille. Näin asuminen on mahdollista sijoittaa pääosin alueen keskelle sekä Jokiniemenkadun varteen. Alueen eteläosaan voi sijoittaa esimerkiksi korkealaatuista toimintaa. Suojeltavan rakennukseen, Villa Grönbergiin mahdollistetaan monipuolisesti julkisia tai yksityisiä palveluja. Tarkoitus on tehdä rakennuksesta yleisölle avoin.

Alueen sijainti ja yhteydet tarjoavat mahdollisuuden autottomaan elämäntyyliin. Suunnittelualuetta kehitetään Tikkurilan keskustan jatkeena pääsääntöisesti kävely-ympäristönä, jossa kaikkialle pääsee esteettömästi kävellen ja pyöräillen. Autoliikenne kulkee Jokiniemenkadulla, josta on linjattu tarvittavat yhteydet alueelle. Pysäköintilaitokset sijoittuvat Jokiniemenkadun ja radan varteen.

Analyysikartta suunnittelualueesta ja sen ympäristöstä. Arkkitehtitoimisto Harris-Kjisik Oy.

Toimintojen mitoituksessa varaudutaan siihen, että Jokiniemenkadun ja radan väliselle alueelle sijoittuu oppimisen tiloja enintään 35 000 ja keskustatoimintoja 72 700 kerrosneliömetriä. Siitä asuntojen osuus vaihtelee välillä 13 000–27 000 kerrosneliömetriä, jolloin toimisto-, liike- ja palvelutiloille jää jäljelle noin 46 000–60 000 kerrosneliömetriä. Yhteensä rakentamista on osoitettu 107 700 kerrosneliömetriä.

Koko alueelle on esitetty kahta pysäköintitaloa, joihin mahtuu vajaat 800 autoa. Lisäksi liityntä-pysäköintiin jää edelleen raideliikennealueelle yli 200 maantasopaikkaa. Pyörille tulee alueelle noin 2500 pysäköintipaikkaa.

Kaava-alueen kokonaispinta-ala on 7,29 hehtaaria ja aluetehokkuus on $e=1,48$.

2. LÄHTÖKOHDAT

2.1 SELVITYS SUUNNITTELUALUEEN OLOISTA

2.1.1 Alueen yleiskuvaus

Kaava-alue sijaitsee Tikkurilan suuralueella Jokiniemessä Tikkurilan asemalta koilliseen. Aluetta länneestä rajaava päärata määrittää aluetta ja erottaa sen Tikkurilan keskustasta. Alueen eteläosassa on vuonna 1936 rakennettu Villa Grönberg, joka on suojeltu asemakaavalla. Muilta osin alue on rakentamaton ja toimii pääasiassa väliaikaisena pysäköintialueena. Maaperästä on poistettu lyijyn saastuttamat pintakerrokset, joten alueen luontoarvot ovat vaatimattomat. Vantaan kaupunki omistaa maat, joskin radan vieressä on leveä kaistale valtion maanomistusta, jolla Väylävirasto varautuu uusiin raiteisiin pääradalla.

2.1.2 Luonnon ympäristö

Maisemakuva ja -rakenne

Jokiniemi sijoittuu Keravanjoen savilaaksoon ja siitä kohoavalle Hiekkaharjun selänteelle, jonka eteläisimmän kärjen muodostaa Winterinmäki. Komeiden mäntyjen peittämä mäki nousee suunnittelualueen itäpuolella kerrostalokortteleiden takana. Muualla alkuperäistä luonnonmaisemaa ei ole jäljellä. Kampusalue sijoittuu maisema- ja kaupunkikuvallisesti merkittävään kohtaan Tikkurilan sisääntulomaisemassa radan ja aseman suunnalta. Villa Grönbergin läheisyydessä on vehreämpää kasvillisuutta ja puustoa. Sen eteläpuolella sijaitseva Eric von Rettigin puistoakseli reitteineen johdattelee Winterinmäen suuntaan.

Vesistöt ja vesitalous

Kaavoitettava alue on rakentamatonta. Pohjaveden pinta on korkealla ja pintamaiden kuorimisen takia maanpinta on noin metrin alueen alkuperäistä maanpintaa alempana. Suomen Ympäristökeskus (SYKE) on selvittänyt Keravanjoen tulva-alueita ja SYKE:n tulvakarttojen mukaan osa alueesta kuuluisi Keravanjoen tulva-alueeseen. Sitowisen tekemän tulvaselvityksen mukaan Keravanjoen tulva ei pinnankorkeuksien perusteella kuitenkaan pääse leviämään Jokiniemen alueelle niin laajalti kuin yleispiirteisissä tulvakartoissa on esitetty.

Alueella voi kuitenkin aiheutua haittoja poikkeuksellisten rankkasateiden aiheuttamista hulevesitulvista. Ongelmakohtia ovat katujen tasauksen notkopaikat, alikulut ja vastaavat ympäristöään alempana olevat paikat. Alueen kaksi ongelmallisinta kohtaa ovat rautatien alikulut (Valkoisenlähteentien alikulku ja Tikkurilan aseman pohjoinen alikulku).

Valkoisenlähteentien alikulkuun saattaa poikkeuksellisella rankkasateella kerääntyä huomattavia määriä vettä. Ajoin radan peittyessä veden alle, jäävät kuitenkin kevyenliikenteenväylät vedenpinnan

yläpuolelle. Tulvivän huleveden ohjautumista alikulkuun on hyvin vaikea välttää, koska alikulun ympäristössä risteävät lähialueen päähulevesiviemärit, joiden uusi linjaaminen on käytännössä mahdotonta.

Tikkurilan aseman pohjoisen alikulun ongelmat saadaan hallintaan nostamalla alikulkuun idästä laskevan kevyenliikenteenväylän tasausta, mikä estää tulvavesien ohjautumisen maanpintaa pitkin. Tarvitava korkeusasema on noin +18.40. Koska Jokiniementien tasauksessa on tällä kohtaa notko, tulvavesi muodostaa alueelle lammikon, joka leviää Jokiniementietä pohjoiseen ja etelään sekä myös itään, asuinkortteleiden väliselle istutusalueelle. Suositeltavaa olisi myös muuttaa alikulun kuivatusjärjestelyjä siten, että alikulun ja välittömän lähialueen kuivatusvedet johdettaisiin etelään, pois päin tulvaherkästä Jokiniementien hulevesiviemäristä. Tämä onnistuisi esimerkiksi alikulun sadevesipumppaamon paineviemärin uudella linjauksella.¹

Alue ei ole pohjavesialuetta.

Maaperä

Maaperä alueella kuuluu Hiekkaharjun rantamuodostumaan, jossa hiekkakerroksen välissä on 0–3 metrin paksuinen pehmeä savikerros. Saven alapuolella on pohjavettä sisältävä löyhä hiekka- tai sora-kerros. Kalliopinnan arvioidaan olevan yli 15 m syvyydellä maanpinnasta. Rakennuksen kantavat rakenteet suositellaan perustettaviksi paaluilla kovaan pohjaan.

Maaperän pituuspoikkileikkausten perusteella alueen pohjoisreunalla pehmeät maakerrokset ovat keskimäärin noin 8 metrin paksuisia ja eteläosalla noin 6 metrin paksuiset.²

Topografia

Alue on hyvin tasainen, mutta viettää etelää ja Keravanjokea kohti. Pintamaiden poiston takia maanpinta on alkuperäistä maanpintaa noin metrin verran alempana.

2.1.3 Rakennettu ympäristö

Väestön rakenne ja kehitys kaupunginosassa

Tikkurilan suuralueella asui vuoden 2021 alussa 46 200 henkeä. Väestö on kasvanut vuodesta 2011 lähes 10 000:lla ja asukasmäärän ennustetaan kasvavan vuoteen 2031 mennessä lähes 7 000:lla. Jokiniemen väestö on kasvanut 5000:sta 6300:aan ja sen ennustetaan kasvavan noin 1 100 hengellä seuraavan 10 vuoden aikana.

Jokiniemen väestö on kansainvälistä, sillä neljäsosa on taustaltaan vieraskielistä. Nuorten ja nuorten aikuisten osuus on suuri, sillä 16–29-vuotiaiden osuus on 29 %, kun se koko Vantaalla on 19 %. Ikäkauma selittää myös yksin asuvien suurta osuutta. Yli puolet on yhden hengen talouksia. Työllisten osuus on keskimääräistä suurempi, mutta tulotaso puolestaan alempi kuin keskimäärin Vantaalla.³

Asuminen

Kaava-alueella ei ole asuntoja, mutta alueen Jokiniemenkadun toisella puolella on asuinkerrostalokortteleita. Jokiniemessä 49 % asuntokannasta on kerrostalokaksioita. Koko Vantaalla luku on 34 %. Asuntotuotanto oli ennen vuotta 2000 vuokra-asutuspainotteista, mutta on sen jälkeen tasapainottunut omistusasuntojen suuntaan.⁴

---

¹ Jokiniemen alueen tulvaselvitys, FCG, 1.9.2010.

² Jokiniemen kampus, stabilointirakenne, A-Insinöörit, 19.1.2022.

^{3,4} Tilastot ja tutkimukset | Vantaa

Sosiaalinen ympäristö

Tikkurilan palvelualueen väestön sosiaalisen rakenteen piirteisiin kuuluu mm. aikuisvaltaisuus, yksin eläminen ja lapsettomat avopariperheet. Tikkurilan väestö on enimmäkseen muualta muuttanutta, mikä vaikuttaa hyvinvoinnin taustatekijöihin kuten juurtumiseen, ihmissuhteisiin ja yhteisöllisyyteen.

Palvelut ja työpaikat

Jokiniemen julkiset palvelut ovat kohtuulliset. Alueella on kokonainen keskittymä eriasteisia koko Tikkurilaa ja laajemminkin Vantaata ja pääkaupunkiseutua palvelevia kouluja. Myös päivähoitopalveluja on yli alueen oman tarpeen. Hiekkaharjun urheilupuistossa on mahdollisuudet urheilukentän lisäksi golfiin, tennikseen, sulkapalloon tai squashiin. Kaupalliset palvelut ovat niukat. Jokiniemeläiset tukeutuvat pääosin Tikkurilan palveluihin.

Tikkurilan kaupunginosa on Vantaan toiseksi suurin työpaikkakeskittymä lentokentän jälkeen. Tikkurilan suuralueen työpaikoista suurin osuus sijoittui tukku- ja vähittäiskauppaan. Terveys- ja sosiaalipalvelut, teollisuus, kuljetus ja varastointi, rakentaminen sekä julkinen hallinto ja maanpuolustus olivat seuraavina toimialoina työpaikkojen määrillä mitattuna. Jokiniemessä oli vuonna 2020 vajaat 3 000 työpaikkaa. Työpaikkojen määrä on kasvanut 10 vuodessa noin 12 %. Säteilyturvakeskuksen, Itä-Uudenmaan poliisilaitoksen sekä Valmetin toimitalon sijoittuminen Jokiniemeen kasvattaa kaupunginosan työpaikkamäärää merkittävästi.

Yhdyskuntarakenne

Suunnittelualue on rakentamaton alue pääradan itäpuolella. Se sijoittuu aivan Tikkurilan aseman viereen ja on sekä saavutettavuudeltaan että näkyvyydeltään omaa luokkaansa.

Kaupunkikuva

Jokiniementien itäpuolella on kolme 90-luvulla rakennettua kerrostalokorttelia, jotka ovat muodoltaan perinteisiä umpikortteleita. Kerrosluku vaihtelee kolmesta kuuteen. Elementtirakenteisten talojen julkisivut ovat vaaleasävyistä betonia, jonka yksitoikkoisuutta on pyritty rikkomaan klinkkeripinnoin. Korttelien välissä on Winterinmäelle johtavat puistokaistaleet. Keskimmäisen korttelin, Jokiniementien puolelle sijoitettu, laaja parkkialue rikkoo muuten ehjää rakennusriviä ja tekee katutilan muodostamisen vaikeaksi.

Näkymä Valkoisenlähteentien risteyksessä on kaupunkikuvallinen ongelma. Valkoisenlähteentien katualue ja sen eteläpuolisten asuntoyhtiöiden parkkipaikat muodostavat 60 metriä leveän asfalttivyöhykkeen. Itse rakennukset, asfalttipihan takana, ovat suurimmaksi osaksi kolmikerroksista 80-luvun rakennustuotantoa.

Valkoisenlähteentien linjauksen pohjoispuolella on uusi Tikkurilan lukio. Yhdessä Jokiniemen alakoulun kanssa se muodostaa arkkitehtuuriltaan korkeatasoisen kokonaisuuden. Vaaleat, slammatut julkisivut muodostavat etäältä muurimaisen vaikutelman ja rajaavat aukean tilan onnistuneesti. Uudempien rakennusten taakse jää Tikkurilan vanha lukio. Vuonna 1956 valmistunut koulu on arkkitehti V. J. Myyrinmaan suunnittelema. Punatiilisessä rakennuksessa on valkoiset ikkunat. Koulu on arvotettu selvästi suojeltavaksi kohteeksi.

Rakennettu kulttuuriympäristö

Jokiniemi on osa Keravanjokilaakson kulttuurimaisemaa yhdessä vastarannalla sijaitsevan Kuninkaan kylän kanssa. Jokilaakson reunoilta, vanhan merenlahden rannalta, on löydetty runsaasti merkkejä esihistoriallisesta asutuksesta. Lämpimillä ja kuivilla hiekkarinteillä on asuttu jo kampakeraamisella kaudella 3000–2600 eKr. Jokiniemessä esiintymät keskittyvät selännealueen kaakkoisreunalle, mistä

löytyvät Sandåkerin, Stenkullan ja maatalouden tutkimuskeskuksen alueen kivikautiset asuinpaikat.

Keskiajalla Jokiniemi peltoalueineen kuului Tikkurilan kylään. Sijainti hyvien kulkuyhteyksien varrella ja joen tarjoama koskivoima loivat ihanteelliset eväät alueen kehittymiselle. Kosken kohdalla tiedetään olleen myllyn jo 1600-luvulla. Vuonna 1862 myllyn yhteyteen perustettiin öljynpuristamo. Rautatie valmistui samana, mikä antoi teollistumiselle lisää vauhtia.

Öljynpuristamo ja viisi vuotta myöhemmin valmistunut vernissakeittämö olivat alkuna kukoistavalle maali- ja lakkateollisuudelle, joka laajeni vuosien mittaan ja sai nimekseen Tikkurilan Värитеhtaas, nykyisin Tikkurila Oy. Toinen merkittävä laitos Jokiniemen historiassa on 1900-luvun alussa rakennettu Maatalouden tutkimuskeskus.

Jokiniemessä on myös useita muita kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennuksia tai rakennuskokonaisuuksia. Valtaosan rakennuskannasta muodostavat kuitenkin uudemmat 1960-, 1970- ja 1990-luvuilla rakennetut kerrostaloalueet.

Radan ja Jokiniementien väliin jäävä alue on tyhjillään. Vanhan lyijysulaton rakennukset on purettu. Alueen ainoa jäljellä oleva rakennus on suojeltu **Villa Grönberg**.

Villa Grönberg

Liikemies Artur Grönberg (1871–1937) perusti Jokiniemeen vuonna 1928 lyijyvalkoistehtaan ja hiilihapotehtaan. Kun hän 1930-luvun alussa ryhtyi kaavailemaan edustavaa asuinrakennusta uusien tehtaitensa yhteyteen, otti hän yhteyttä oman sukupolvensa edustajaan ja todennäköisesti henkilökohtaisesti tuntemaansa, Lars Sonckiin. Kun Artur kuoli, tuli johtajaksi hänen poikansa Kurt Grönberg. Villa Grönberg valmistuikin Kurtin ja tämän perheen käyttöön ja oli suvun omistuksessa 1980-luvulle saakka, jolloin tehdasalue siirtyi Vantaan kaupungin omistukseen.

Lars Sonckilla oli samaan aikaan työn alla myöhäiskautensa merkittävin luomus Mikael Agricolan kirkko. Siinä jäsenneltyjen volyymien teho perustui korkeatasoiseen tiilimuuraukseen, jossa julkisivua elävöitettiin tiilen ominaislaatua hyödyntävällä varioinnilla, mikä pyrkimys näkyy myös Villa

Grönbergissä.

Rakennus suunniteltiin edustusasunnoksi, jossa oli tilaa huollolle, palvelijoille ja vieraille. Pohjakerros varattiin huollolle. Ensimmäisen kerroksen sydänmuuri erotti herrasväen tilat palvelusväen tiloista. Erilliset sisäänkäynnit sijoituivat talon vastakkaisille puolille. Hallin, salin ja ruokasalin muodostama tilasarja on pääkerroksen hallitsevin osuus. Pääportaikkoon on yhteys hallista ja keittiöstä, joten erillistä palvelusväen porrasta ei ollut.

Rakennus on muodoltaan suorakaide, josta erkanee vain pääsisäänkäynti ja porrastorni. Varhaisemmissa piirustuksissa julkisivut oli vielä merkitty rapattaviksi, mutta lopullisissa kuvissa punainen julkisivutiili jää näkyviin ja vain pohjakerroksen julkisivu on rapattu. Ensimmäistä kerrosta kiertää nauharus-tika ja aukkojen yläosat on harkotettu pystytiilillä. Pääjulkisivu avautui etelään. Sen vasemmassa reu-nassa oli muurattu kuisti ja sen päällä parveke. Takajulkisivun ikkunoista yksi oli pyöreä, mikä toistui aiheena läpi Sonckin tuotannon. Yläkerran kulmaloggiassa oli sivuun vedettävät ikkunat. Rakennus val-mistui 1936.

Talo on asemakaavalla suojeltu ja on nykyisin A-killan käytössä. Rakennuksesta on laadittu rakennus-historiallinen selvitys (Villa Grönberg, Rakennushistoriallinen selvitys ja nykytilan inventointi 1989; Kor-venmaa, Tuominen, Vantaan kaupunginmuseon julkaisu 1/1992, Vantaan kaupunki C4:92.)

Virkistys

Suunnittelualan itäpuolinen Winterinmäki on Jokiniemen ja koko Tikkurilan keskustan merkittävin metsä, jonka poikki ja reunoilla kulkee useita reittejä ja polkuja. Suunnittelualan eteläpuolelta kul-kee merkittävä virkistysalueyhteys radan ali Winterinmäen suuntaan. Keravanjoen virkistyskäyttö Joki-niemen osuudella on melko vähäistä. Eteläosaltaan joki jää puristuksiin maalitehtaan, vilkasliikentei-sen Tikkurilantien ja teollisuusraiteen väliin, joten ympäristö ei tarjoa kovinkaan virkistäviä puitteita vedestä huolimatta ainakaan joen pohjoisrannalla. Eteläosassa ulkoilureitti kulkee Värитеhtaan luona Keravanjoen etelärannalla. Uudistettuja oleskelualueita on toteutettu Vernissanrantaan. Pohjoisem-pana, metsäntutkimuslaitoksen pellon reunalla kulkee uusi ulkoilureitti.

Hanabölen peltojen eteläreunaan sijoittuu Hiekkaharjun urheilukeskus. Osa entisestä viljellystä alu-eesta on nykyistä golf-kenttää, mikä edesauttaa kulttuurimaiseman säilymistä avoimena myös jat-kossa.

Liikenne

Jalankulku ja pyöräily

Kaava-alueen jokaisella reunalla kulkee pyöräilyn pääreitit. Valkoisenlähteentien ja Jokiniemenkadun molemmin puolin on jalankulku- ja pyörätiet. Radan pohjoinen alikulku nousee jalankulku- ja pyöräily-yhteytenä Eric von Rettigin puiston kohdalla Jokiniemenkadulle ja jatkaa kohti Winterinmäkeä. Rata-alueen itäreunassa kulkee pohjois-eteläsuuntainen jalankulku- ja pyöräilyreitti, joka on osa pääpyörä-reittiä.

Joukkoliikenne

Tikkurilan matkakeskuksen bussiterminaali palvelee aluetta junaradan länsipuolella. Matkakeskuksesta busseilla on parhaimmillaan 48 lähtöä tunnissa. Aluetta palvelee bussiliikenne lisäksi sekä Valkoisen-lähteentiellä että Jokiniemenkadulla. Valkoisenlähteentiellä kulkee parhaimmillaan 14 lähtöä tunnissa. Runkolinja 570 kulkee kaava-alueen ohi välillä Mellunmäki - Lentoasema. Kaava-alueen pohjoiskul-malla on bussipysäkit Valkoisenlähteentien ja Jokiniemenkadun risteyksessä. Jokiniemenkadulla kulkee parhaimmillaan 2 lähtöä tunnissa. Kaava-alueen eteläreunassa Jokiniemenkadulla on yksi pysäkipari.

Kaava-alueen eteläpuolelle suunnitellaan pikaraitiotietä, Vantaan ratikkaa. Se alittaisi radan tunnelissa, jonka suuaukko sijoittuisi teollisuusraiteen viereen Lauri Korpisenkadun eteläpuolelle. Lähin pysäkki, Tikkurilan asema palvelisi myös Jokiniemen kampusta, sillä asema on vain reilun sadan metrin päässä kaava-alueesta.

Rautatieliikenne

Alue on Tikkurilan matkakeskuksen tuntumassa, joten raideliikenneyhteydet ovat Suomen kolmanneksi vilkkaimmalla asemalla erinomaiset. Tikkurilassa lähijunilla on parhaimmillaan 33 lähtöä tunnissa. Lisäksi kaukojunat pysähtyvät Tikkurilan asemalla.

Kaava-alueen eteläosasta on yhteys Tikkurilan aseman pohjoiselle alikululle, jonka kautta on suora kulku kaikille laitureille.

Ratapihalla, Tikkurilan aseman kohdalla on yhteensä kuusi raidetta ja niiden itäpuolella Hakkilasta tuleva teollisuusraide. Kaukojunat ja osa lähijunista käyttävät läntisiä raiteita, kun kaksi itäisintä raidetta on varattu kokonaan lähijunaliikenteen käyttöön.

Tikkurilassa on varauduttu ratapihan laajennukseen ja kahden lisäraiteen rakentamiseen nykyisten raiteiden itäpuolelle. Aiheesta on kerrottu tarkemmin kohdassa 2.2.1. Hakkilan teollisuusraide palvelee pääradan kunnossapitoa. Mikäli Hakkilan varikolle löydetään korvaava sijainti, voidaan teollisuusraiteesta luopua.

Autoliikenne

Kaava-alueen pohjoisreunassa on Valkoisenlähteentien itä-länsi-suuntainen pääkatu. Valkoisenlähteentie on toiminnalliselta luokaltaan kokoojakatu. Pääradan alituksen takia katu on ympäristöään alemmassa uomassa. Katu on merkittävä reitti Jokiniemen koulukeskittymiin. Katua jatketaan tulevaisuudessa itäpäästään niin, että se avaa yhteyden lännestä Tuusulanväylältä itään Lahdenväylälle. Valkoisenlähteentien nykyinen liikennemäärä on noin 10 000 ajoneuvoa vuorokaudessa.

Jokiniemenkatu alueen itäreunassa on pohjois-eteläsuuntainen pääkatu. Jokiniemenkatu on toiminnalliselta luokaltaan kokoojakatu. Tie johtaa Valkoisenlähteentieltä koulukeskuksen kohdalta etelään Tikkurilantielle ja Kyytitielle/Heidehofintielle. Jokiniemenkadun nykyinen liikennemäärä on noin 9 000 ajoneuvoa vuorokaudessa.

Vesihuolto

Vedenjakelu

Kaava-alue sijaitsee kokonaan vesihuollon toiminta-alueella.

Alue kuuluu Tikkurilan painepiiriin, jonka verkostopainetta ylläpidetään Hiekkaharjun vesitornilla. Vesitornin varastotilavuus on 8000 m³.

Käyttövesi saadaan Pitkälän vedenpuhdistuslaitokselta Ylästön paineenkorotuspumppaamon kautta. Tikkurilan painepiiri saa vetensä Helsingin Pitkälän vedenpuhdistuslaitokselta, josta vesi pumpataan Ylästön paineenkorotuspumppaamon kautta Tikkurilaan.

Alueen painetasot vaihtelevat välillä +75m... +83 m. Tarkat painetasot annetaan HSY:n liitoskoh-taloussunnossa.

Jätevesiviemärinti

Kaava-alueen jätevedet johdetaan Jokiniemen jätevedenpumppaamon kautta Keravanjoen varren runkoviemäriin, josta vedet kulkevat Tikkurilan ja Viertolan halki Suutarilan jätevedenpumppaamolle. Suutarilasta jätevedet johtuvat lopulta Viikmäen jätevedenpuhdistamolle.

Hulevesiviemäröinti

Kaava-alueen hulevedet johdetaan Jokiniemenkadun hulevesiviemäriin, joka purkaa vedet Keravanjokeen.

Kaukolämpö

Kaukolämpöverkko ulottuu alueelle.

Sähköverkko

Vantaan Energian sähköverkko ulottuu alueelle. Suunnittelualueella on varauduttava useaan (3-5kpl) uuteen muuntamon tilavaraukseen.

Ympäristöhäiriöt

Lentomelu

Kohde ei sijaitse lentomelualueella.

Raideliikenne- ja tieliikennemelu

A-Insinöörit on tehnyt 20.1.2022 päivätyn selvityksen, jossa tutkittiin tie- ja raideliikenteen aiheuttamia äänitasoja Jokiniemen uuden korttelialueen julkisivuilla ja piha- ja oleskelualueilla. Liikennemäärä perustui nykytilanteeseen ja ennusteeseen vuodelle 2030. Kohteen läheisyydessä sijaitsevat merkittävät tiemelulähteet ovat Valkoisenlähtentie, Jokiniemenkatu sekä Ratatie.

Junaliikenteen ennustetiedot ovat vuodelle 2050. Tuleva Vantaan ratikka kulkee kohteen kohdalla tunnelissa, jolloin ilmamelu ei leviä kohteen alueelle. Raitiotietä ei siksi ole huomioitu meluselvityksessä.

Parvekkeiden osalta sovelletaan valtioneuvoston päätöksen mukaisia ohjearvoja, joiden mukaan liikenteestä aiheutuva keskiäänitaso $L_{A,eq}$ ei saa ylittää ulko-oleskelualueilla päiväaikaan 55 dB tai yöaikaan 50 dB (vanha alue).

Äänitasot ulko-oleskelualueilla

Kohteessa sovelletaan valtioneuvoston päätöksessä 993/1992 esitettyjä ulko-oleskelualueiden ohjearvoja, joiden mukaan A-painotettu keskiäänitasot eivät saa ylittää ulko-oleskelualueilla päiväaikaan ($L_{A,eq,7-22}$) 55 dB eikä yöaikaan ($L_{A,eq,22-7}$) 45 dB (uusi alue).

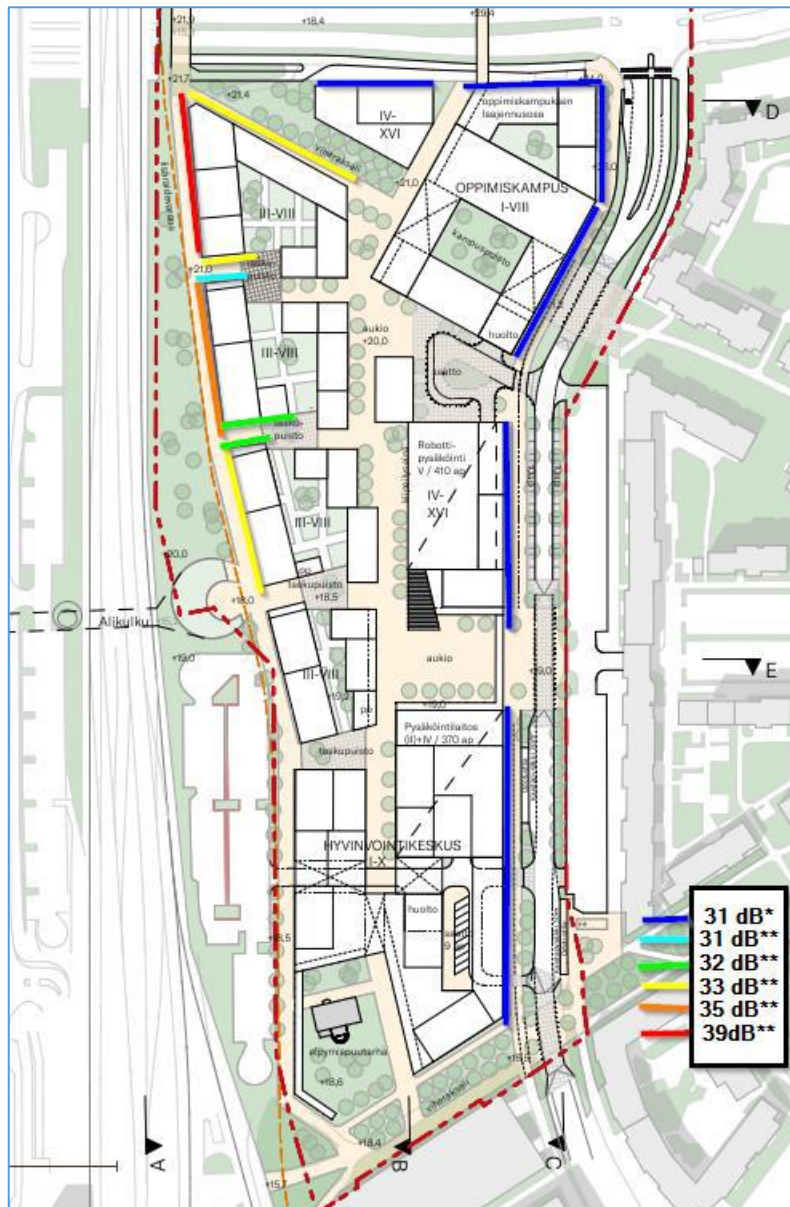
Selvityksen perusteella todettiin, leikkiin ja ulko-oleskeluun tarkoitetuilla alueilla annetut ohjearvot alittuvat. Osa kattopihoista sijoittuu melualueelle. Näiden suojaamiseksi tulee toteuttaa meluntorjunta, tai kattopihat tulee (mahdollisuuksien mukaan) sijoittaa ohjearvon alittaville alueille.

Ulkovaipan äänitasoerosuositukset

Kohteen asuin-, potilas- ja majoitustiloissa noudatetaan valtioneuvoston päätöksessä 993/1992 määritettyjä ohjearvoja, jolloin liikenteestä aiheutuva keskiäänitaso ei saa ylittää päiväaikaan $L_{A,eq,7-22} = 35$ dB tai yöaikaan $L_{A,eq,22-7} = 30$ dB.

Liikenteen aiheuttaman sisämelun yöaikaisen enimmäistason suositusravona sovelletaan enimmäisäänitasoa $L_{A,max}$ 45 dB. Tavoitteena on että $L_{A,max}$ 45 dB ei ylitä yöaikaan lepoon ja nukkumiseen käytettävissä tiloissa.

Melukartoista nähdään, että suurimmat julkisivuille kohdistuvat keskiäänitasot ovat päiväaikaan 66 dB ja yöaikaan 59 dB. Näistä keskiäänitasoista muodostuvat suurimmat äänitasoero vaatimukset ovat $\Delta L_{A,vaad} = 31$ dB asuin-, potilas- ja majoitustiloissa. Radan puoleisilla julkisivuilla enimmäisäänitasot ovat julkisivujen ulkovaipan ääneneristävyyden kannalta mitoittavia.

Raideliikenteen enimmäisäänitasoista ja tieliikenteen keskiäänitasoista muodostuvat suositukset äänitasoero vaatimuksista $\Delta_{LA,vaad}$. Keskiäänitasoista muodostuvat äänitasoero vaatimukset on määriteltä asuin-, majoitus- ja potilashuoneille. Oppimiskampuksen Jokiniemenkadun puoleinen julkisivu on määriteltä opetus- ja kokoontumistiloille. Enimmäisäänitasot on määriteltä nukkumiseen ja lepoon käytettyille tiloille. Kuviin on merkattu yhdellä tähdellä (*) ne julkisivut, joiden äänitasoerosuositus muodostuu keskiäänitasoista ja kahdella tähdellä (**) ne julkisivut, joiden äänitasoerosuositus muodostuu enimmäisäänitasoista.

Toimisto- ja liikerakennuksen osalta sovelletaan valtioneuvoston päätöksen mukaista ohjearvoa, jonka mukaan liikenteestä aiheutuva keskiäänitaso $L_{A,eq,7-22}$ ei saa liike- ja toimistohuoneissa ylittää päiväaikaan 45 dB. Opetus- ja kokoontumistilojen osalta sovelletaan valtioneuvoston päätöksen mukaista ohjearvoa, jonka mukaan liikenteestä aiheutuva keskiäänitaso $L_{A,eq,7-22}$ ei saa opetus- ja kokoontumistiloissa ylittää päiväaikaan 35 dB.⁵

- ⁵ Jokiniemen kampus, liikennemeluselvitys, A-Insinöörit, 20.1.2022.

Tärinä ja runkomelu

Rakennusten ääniympäristöä koskevassa asetuksessa todetaan, että rakennuksen suunnittelussa ja toteutuksessa on otettava huomioon rakennuspaikan melu- ja tärinäolosuhteet. Rakennuksen ääniympäristöä koskeva olennainen tekninen vaatimus täyttyy, jos rakennuksen melun- ja tärinäntorjunta sekä ääniolosuhteet suunnitellaan ja toteutetaan tilan käyttötarkoitus huomioon ottaen asetuksen mukaisesti.

Asetuksen sovellusohjeessa on annettu asuntojen, majoitus- ja potilashuoneiden osalta **tärinän** $V_{w,95}$ ohjearvoksi enintään 0,30 mm/s, joka vastaa VTT:n luokituksessa luokkaa C. Toimistoissa ja liiketiloissa, joissa ihmiset ovat liikkeessä, ohjearvo on enintään 0,60 mm/s (luokka D).

Mittausten ja laskentamallin perusteella voidaan todeta, että tärinäluokka C saavutetaan n. 15 m päässä lähimmästä raiteesta massaltaan painavimman mahdollisen junan tapauksessa. Tarkastelussa ei kuitenkaan ole otettu huomioon tärinän voimistumista mahdollisen resonanssin seurauksena.

VTT:n arviointimenetelmän mukaan arvioituna vähintään neljä kerroksisten rakennusten rungon alin ominaistaajuus on enintään noin 5 Hz. Näin ollen on suositeltavaa toteuttaa alueen rakennukset vähintään neljä kerroksisina, jolloin on mahdollista saavuttaa rungon osalta tärinäluokka C. Lattioiden osalta alimmat ominaistaajuudet on suositeltavaa mitoittaa mahdollisimman korkeiksi, jolloin on mahdollista välttää pystysuuntaisen tärinäkomponentin voimistuminen resonanssin seurauksena. Eteläosalla ominaistaajuuden tulisi olla vähintään noin 20 Hz ja pohjoisosalla vähintään noin 12,5 Hz. Rakenteiden resonanssimitoitus on suositeltavaa tehdä osana rakennusten jatkosuunnittelua tärinähaittojen vähentämiseksi.

Yhdistämällä maaperään tehtävä tärinänvaimennusratkaisu sekä rakennusten resonanssimitoitus, on mahdollista löytää kustannustehokas tärinäntorjuntaratkaisu, joka mahdollistaa tärinälle herkkien toimintojen sijoittamisen suhteellisen lähelle rataa. Myös eri toimintojen sijoittuminen suunnittelualueelle voi vähentää tärinäntorjuntatarvetta.

Runkomelun osalta ääniympäristöasetuksen sovellusohjeessa annetaan ohjearvoksi L_{prm} maaperäisen runkomelutason osalta asunnoissa sekä hoito- ja sosiaalihuollon tiloissa 30 dB, opetus- ja kokoontumistiloissa 35 dB sekä toimisto- ja liiketiloissa 40 dB. Mikäli toiminto sijoittuu julkisivulle, jolle ei ole asetettu ulkovaipan äänitasoerovaatimusta voidaan asunnoille, majoitustiloille, hoito- ja sosiaalihuollon tiloille sekä toimisto- ja liiketiloille soveltaa 5 dB em. korkeampia ohjearvoja.

Myös Suomen standardisoimisliiton SFS 5907:2022 mukaan asuinhuoneissa avoradalta kantautuva runkomelu L_{prm} voi luokassa A2 olla enintään 35 dB. Akustinen luokka A2 vastaa ääniympäristöasetuksessa säädetyjä velvoitteita. Rakennuksen ulkopuolisen äänilähteen aiheuttamat äänitasot luokassa A2 vastaavat pääosin valtioneuvoston päätöksen melutason ohjearvoista (993/1992) lukuarvoja.

Mittausten perusteella eri toimintojen tavoitearvot ylitetään lähes jokaisessa mittauspisteessä vähintään alimmissa kerroksissa. Runkomelun vaimennusratkaisujen suunnittelu on tarpeen ottaa huomioon alueen jatkosuunnittelussa. Vaimennustarve riippuu toimintojen sijoittumisesta alueelle sekä eri kerroksiin. Runkomelu vaimenee rakennuksessa ylöspäin siirryttäessä ja näin ollen vaimennustarve on suurempi alempien kerrosten osalta.

Runkomeluvaimennus voidaan toteuttaa asentamalla runkomelueristimet rakennusten perustuksiin. Akustiikkasuunnittelijan tulee mitoittaa runkomelueristimet yhteistyössä rakennesuunnittelijan kanssa siten, että saavutetaan valittavan eristämateriaalin osalta optimaalinen kuormitus sekä riittävä vaimennus suhteessa alueelta saatuihin taajuuskaistaisiin mittaustuloksiin.⁶

---

⁶ Jokiniemen kampus, tärinä- ja runkomeluselvitys, A-Insinöörit, 30.8.2021.

Pilaantuneet maat

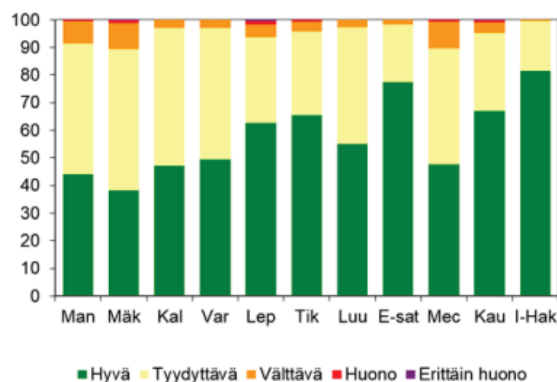
Grönbergin lyijysulattamo toimi Jokiniemessä 1929-1984. Lyijyä sisältävää jätettä läjitettiin tontille ja sulattamon savukaasujen mukana lyijyä levisi laajalle ympäristöön. Ongelmallisin jäte oli savukaasujen pesussa syntynyt, erittäin lyijypitoinen pesuriliete, joka sisälsi myös korkeita arvoja dioksiineja ja fu-raaneja. Kaava-alue oli pahiten likaantunutta aluetta, jonka kunnostaminen tapahtui v. 2003–2004. Alueelta poistettiin kaikkiaan 83 000 tonnia voimakkaasti pilaantuneita massoja. Radanvarren luiskaan, nykyisen jk/pp-tien alle, jäi noin 190 m matkalle voimakkaasti pilaantuneita maita noin 1100 m³ eli noin 2200 t. Penkereen eristerakenteena on bentoniittimatto.

Pilaantuneita maita jäi myös Jokiniemenkadun länsipuolelle katurakenteiden luiskaan. Myös yksittäiset pisteet Villa Grönbergin puutarhassa jätettiin puhdistamatta, sillä puiden tai pensaiden juuristoa ei haluttu vahingoittaa. Eristetyistä pilaantuneista maista ei nykyisellään aiheudu ympäristö- tai terveysriskiä. Kun eristettyihin alueisiin tulevassa maanrakennuksessa kajotaan, tulee pilaantuneet massat poistaa ja puhdistaa.

Ilman pienhiukkaspitoisuudet

Tikkurilassa on seurattu ilmanlaatua vuodesta 1996 lähtien. Tikkurilan mittauspiste sijaitsee keskustan eteläpuolella, Tikkurilantien ja Ratatien risteyksen tuntumassa. Ilmanlaatuun vaikuttaa lähialueen vilkas liikenne ja katupöly. Mittausasemalla mitataan mm. typen oksidien (NO_x), hengitettävien hiukkasten (PM₁₀), pienhiukkasten (PM_{2,5}) ja mustan hiilen pitoisuuksia.

Typen oksideilla (NO_x) tarkoitetaan typpimonoksidia (NO) ja typpidioksidia (NO₂). Pääkaupunkiseudulla niiden suurimmat päästölähteet ovat energiantuotanto ja liikenne, erityisesti raskas liikenne. Tikkurilassa NO₂-pitoisuus ei ylittänyt vuonna 2018 vuosiraja-arvoa 40 µg/m³, tuntiraja-arvoa 200 µg/m³ eikä vuorokausiohjearvoa 70 µg/m³. Typpimonoksidin pitoisuudet laskivat voimakkaasti jo 1990-luvulla erityisesti autojen katalysaattoreiden myötä.

Pääkaupunkiseudun ilmanlaatu v. 2018 indeksillä arvioituna. Tikkurilan (Tik) ilmanlaatu on ollut n. 65 % ajasta hyvä.

Hengitettävät hiukkaset (PM₁₀) ovat katujen ja teiden läheisyydessä suurimmaksi osaksi liikenteen nostattamaa katupölyä. Ne voivat aiheuttaa haittaa terveydelle etenkin keväisin. Vuonna 2018 hengitettävien hiukkasten pitoisuuksien vuosikeskiarvot vaihtelivat pääkaupunkiseudun pysyvillä mittausasemilla välillä 11 - 24 µg/m³. Pienimmät vuosipitoisuudet mitattiin Kallion taustasemalla. Tikkurilassa WHO:n vuosiohjearvo (20 µg/m³) ei ylittynyt, mutta raja-arvotason ylittäviä pölyisiä päiviä oli Tikkurilassa v. 2018 kymmenen. Suurin osa raja-arvotason ylityksistä ajoittui kevään katupölykauteen.

Pääkaupunkiseudulla ulkoilman **pienhiukkaset (PM_{2,5})** ovat pääasiassa peräisin liikenteen ja puunpolton päästöistä. Lisäksi niitä kulkeutuu pääkaupunkiseudulle maan rajojen ulkopuolelta. Kaukokulkeumat aiheuttavat keskimäärin yli puolet pienhiukkasten pitoisuudesta jopa seudun vilkasliikenteisimmillä alueilla. Vuonna 2018 vuosikeskiarvot vaihtelivat eri mittausasemilla välillä 5,7–8,7 µg/m³. Vuosipitoisuudet olivat selvästi alle EU:n raja-arvon 25 µg/m³ sekä myös WHO:n

ohjearvon $10 \mu\text{g}/\text{m}^3$. WHO:n vuorokausiohjearvon $25 \mu\text{g}/\text{m}^3$ ylittäviä päiviä oli Tikkurilassa kaksi vuonna 2018.

Ilman **mustalla hiilellä** (BC) tarkoitetaan voimakkaasti valoa sitovia hiukkasia, joissa on runsaasti epäorgaanista hiiltä. Musta hiili on peräisin epätäydellisestä palamisesta. Päästölähteitä pääkaupunkiseudulla ovat dieselajoneuvot, puunpoltto, laivaliikenne ja kaukokulkeuma. Musta hiili on pienhiukkasten ($\text{PM}_{2,5}$) kokoluokkaa. HSY on mitannut mustan hiilen pitoisuuksia vuodesta 2009 alkaen. Vuosipitoisuudet ovat keskimäärin $0,7 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (Kallio) ja korkeimmillaan $2,6 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (mitattu Töölöntullissa vuonna 2010). Etelä-Suomen puhtailla tausta-alueilla vuosikeskiarvo on noin $0,2\text{--}0,5 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Mustalle hiilelle ei ole ohje- tai raja-arvoa.

Pienhiukkasten ja typpioksidin kulkeutumista sisäilmaan estetään käyttämällä koneellista tuloilmanottoa ja ottopaikkana kattotasoa ja suuntausta puhtaammalta alueelta sekä F7-luokan tai tehokkaampia F9-luokan suodattimia.

Seveso-laitokset

Keskustan itäpuolella sijaitsevan Tikkurila Oyj:n tuotantolaitokset ovat Seveso II-direktiivin mukaisia vaarallisia kemikaaleja laajamittaisesti käsitteleviä ja varastoiva laitoksia. Tikkurila Oyj:n konsultointivähyke on laajuudeltaan 1 km, mikä ulottuu koko keskustan alueelle. Konsultointivähykkeellä tapahtuvista kaavamuutoksista tai merkittävämmästä rakentamisesta on pyydettävä lausunto Tukesilta ja pelastusviranomaiselta.

Tikkurila Oyj on turvallisuusselvityksessään esittänyt suuronnettomuusskenaariot, joiden toteutumisen todennäköisyys on erittäin pieni. Laajassa tulipalossa lämpösäteily ($3\text{kW}/\text{m}^2$) ulottuu enintään 80 metrin etäisyydelle (Tukesin lausunto asemakaavan muutosehdotukseen 002142, 16.12.2013).

2.1. Maanomistus

Alue on pääosin Vantaan kaupungin omistamaa. Rautatiealue on Väyläviraston/valtion omistuksessa.

2.2 SUUNNITTELUTILANNE

2.2.1 Kaava-aluetta koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset

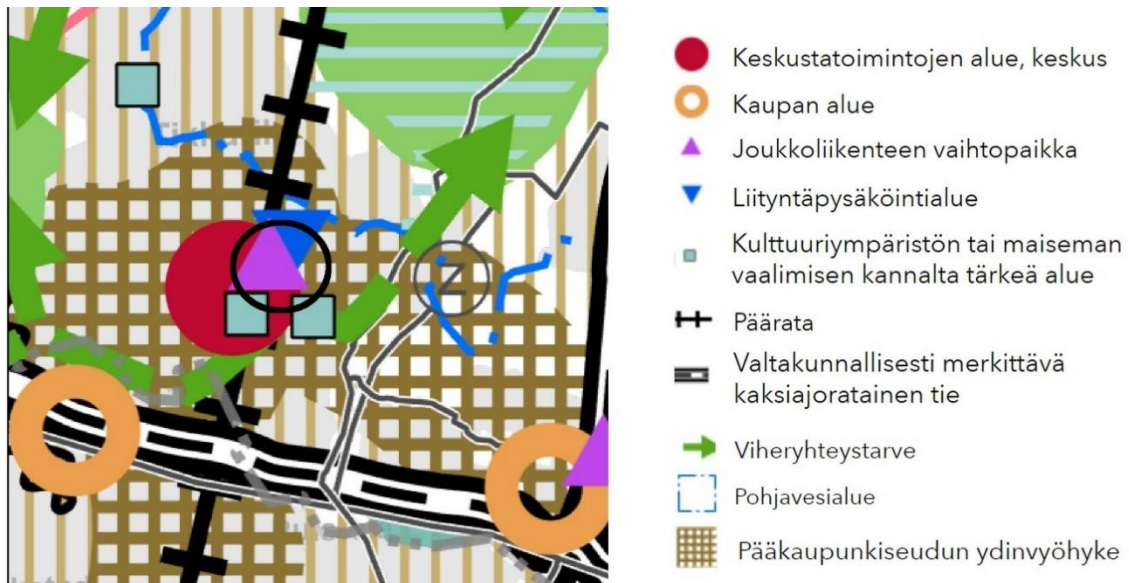
Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtioneuvoston 14.12.2017 päättämien valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden (VAT) pyrkimyksenä on vähentää yhdyskuntien ja liikenteen päästöjä, turvata luonnon monimuotoisuutta ja kulttuuriympäristön arvoja sekä parantaa elinkeinojen uudistumismahdollisuuksia. Niillä myös sopeudutaan ilmastomuutoksen seurauksiin ja sään ääri-ilmiöihin. Hanke on näiden tavoitteiden mukainen. Tavoitteiden toteutuminen on selostettu tarkemmin selostuksen kohdissa 4 ja 5.

- Kaavoituksella luodaan edellytykset elinkeino- ja yritystoiminnan kehittämiselle sekä väestökehityksen edellyttämälle riittävälle ja monipuoliselle asuntotuotannolle.
- Luodaan edellytykset vähähiiliselle ja resurssitehokkaalle yhdyskuntakehitykselle, joka tukeutuu ensisijaisesti olemassa olevaan rakenteeseen.
- Edistetään palvelujen, työpaikkojen ja vapaa-ajan alueiden hyvää saavutettavuutta eri väestöryhmien kannalta. Edistetään kävelyä, pyöräilyä ja joukkoliikennettä sekä viestintä-, liikumis- ja kuljetuspalveluiden kehittämistä.
- Merkittävät uudet asuin-, työpaikka- ja palvelutoimintojen alueet sijoitetaan siten, että ne ovat joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn kannalta hyvin saavutettavissa.

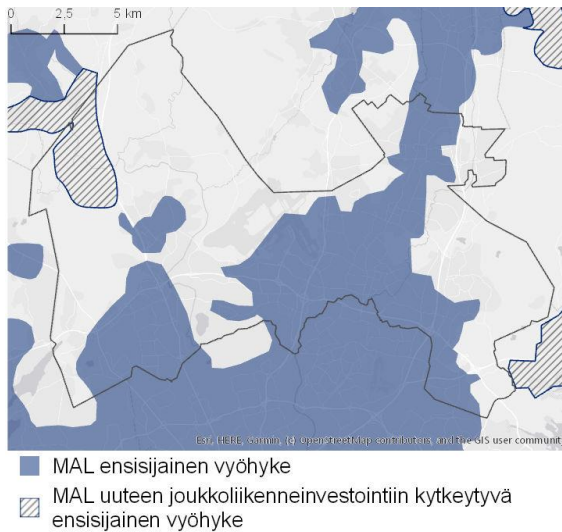
- Varaudutaan sään ääri-ilmiöihin ja tulviin sekä ilmastonmuutoksen vaikutuksiin. Uusi rakentaminen sijoitetaan tulvavaara-alueiden ulkopuolelle tai tulvariskien hallinta varmistetaan muutoin.
- Ehkäistään melusta, tärinästä ja huonosta ilmanlaadusta aiheutuvia ympäristö- ja terveyshaittoja.
- Luodaan edellytykset bio- ja kiertotaloudelle sekä edistetään luonnonvarojen kestävää hyödyntämistä.

Maakuntakaava

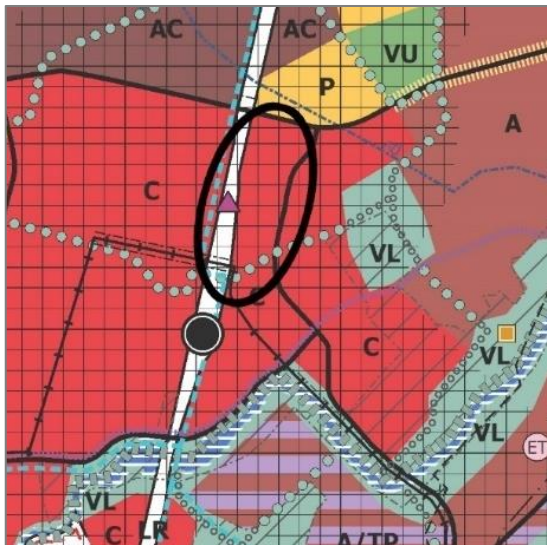
Uusimaa-kaavan kokonaisuus on tullut Helsingin hallinto-oikeuden 24.9.2021 päätösten myötä voimaan siltä osin kuin valitukset hylättiin. Voimaantulon myötä kaavakokonaisuus korvaa pääosin aiemmin voimassa olleet maakuntakaavat, lukuun ottamatta Östersundomin alueen maakuntakaavaa, 4. vaihemaakuntakaavan tuulivoimaratkaisua sekä hallinto-oikeuden päätöksen myötä voimaan jääviä merkintöjä ja määräyksiä. Uusimaa-kaavan muutoksenhakuprosessi on vielä kesken. Hyväksytyjen valitusten osalta Uusimaa-kaavan ratkaisut ovat edelleen täytäntöönpanokiellossa eivätkä voi tulla voimaan, ellei korkein hallinto-oikeus muuta tai kumoaa hallinto-oikeuden ratkaisua. Lainvoiman kaavat voivat saada vasta, kun jatkovalitukset on ratkaistu korkeimmassa hallinto-oikeudessa.

Voimassa olevassa Helsingin seudun vaihemaakuntakaavassa asemakaava-alue on taajamatoimintojen kehittämisyöhykettä ja pääkaupunkiseudun ydinvyöhykettä.

MAL 2019 -suunnitelma

Suunnitelman päämittarien tavoitetasoissa vuodelle 2030 on määritelty, että liikenteen kasvihuonekaasupäästöt vähenevät 50 % vuoden 2005 tasosta vuoteen 2030 mennessä (määrävä tavoitetaso), asuntotuotannosta vähintään 90 % kohdistuu ensisijaisesti kehitettävälle maankäytön vyöhykkeille (oheinen kartta) ja väestöstä vähintään 85 % sijoittuu kestävän liikkumisen vyöhykkeille. MAL 2019 suunnitelma on hyväksytty Vantaan osalta HSL:n hallituksessa 26.3.2019 (liikenteen osuus) ja kaupunginvaltuustossa 20.5.2019.

MAL 2019 on suunnitelma Helsingin seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen kehittämiseksi vuosille 2019–2050. Suunnitelma valmistellaan neljän vuoden välein yhteistyössä seudun 14 kunnan ja HSL:n toimesta. Suunnitelmassa määritellään ja priorisoidaan seudullisesti merkittävän maankäytön ja erityisesti asuntorakentamisen sijoittumista sekä linjataan kasvua tukevat liikennejärjestelmän kehittämistoimet. Tavoitteena on kuvata seudun yhteinen tahtotila, jonka pohjalta yhdessä toimitaan tavoitetilan saavuttamiseksi. Suunnitelmassa tavoitellaan vähäpäästöistä, houkuttelevaa, elinvoimaista ja hyvinvoivaa seutua.

Yleiskaava

Vantaan yleiskaavassa 2020 alue on kaupunkikeskustan aluetta C. Aluetta kehitetään monipuolisena, toiminnoiltaan sekoittuneena kaupunkiympäristönä. Keskeisillä keskusta-alueilla maantasokerrosten tilojen tulee avautua kaupunkitilaan ja ne tulee osoittaa liike- ja toimitiloiksi. Kaupunkiympäristön lähtökohtana tulee olla käveltävyys. Alue tulee toteuttaa vihertehokkaasti. Alueen pysäköintiratkaisut on toteutettava kokonaisvaltaisesti pyrkien keskitettyyn, nimeämättömään ja vuorottaiskäyttöiseen ratkaisuun. Alueelle tulee toteuttaa lyhytaikaista kadunvarsipysäköintiä.

Alue on joukkoliikenteen runkolinjastoon tukeutuvaa kestävän kasvun vyöhykettä, jolle kaupunginosan maankäyttöä tehostava rakentaminen ensisijaisesti ohjataan. Alueen eteläreunaan on osoitettu virkistysalueyhteys.

Yleiskaavassa on näytetty raskaan raideliikenteen alue ja raitiotien linjaus ja tunneliosuus. Tikkurilan asema on valtakunnallinen joukkoliikenteen vaihtoasema ja sen pohjoispuolella on seudullisesti merkittävä liityntäpysäköintialue.

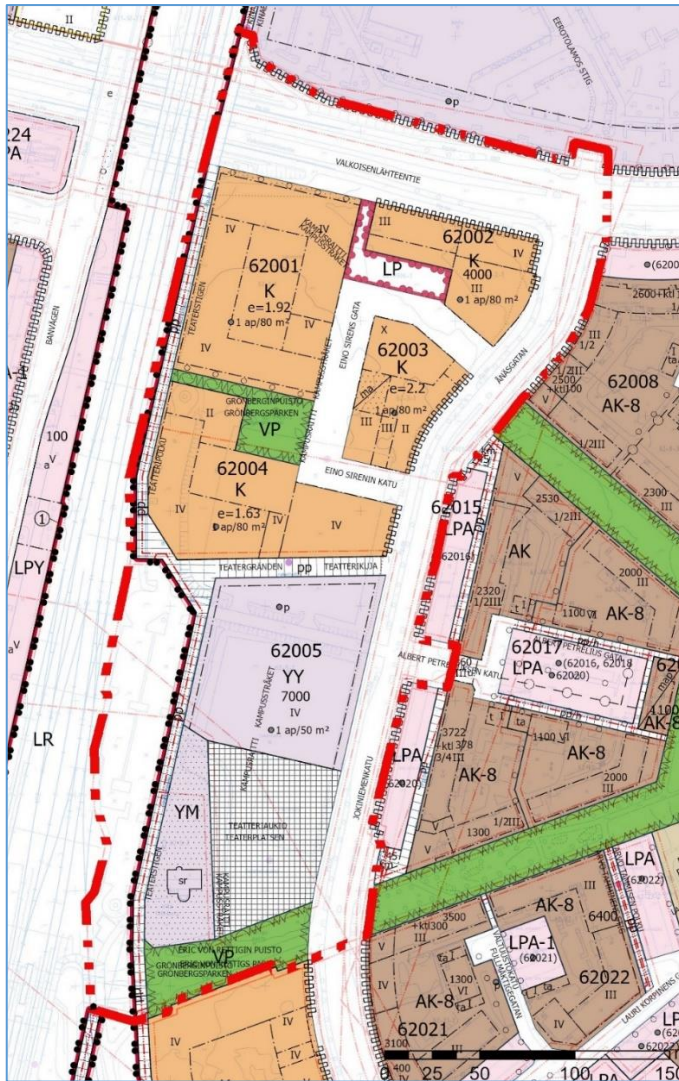
Hakkilan radanpidon alueella jää voimaan osin yleiskaava 2007. Kaavahanke on voimassa olevan yleiskaavan mukainen.

Asemakaava

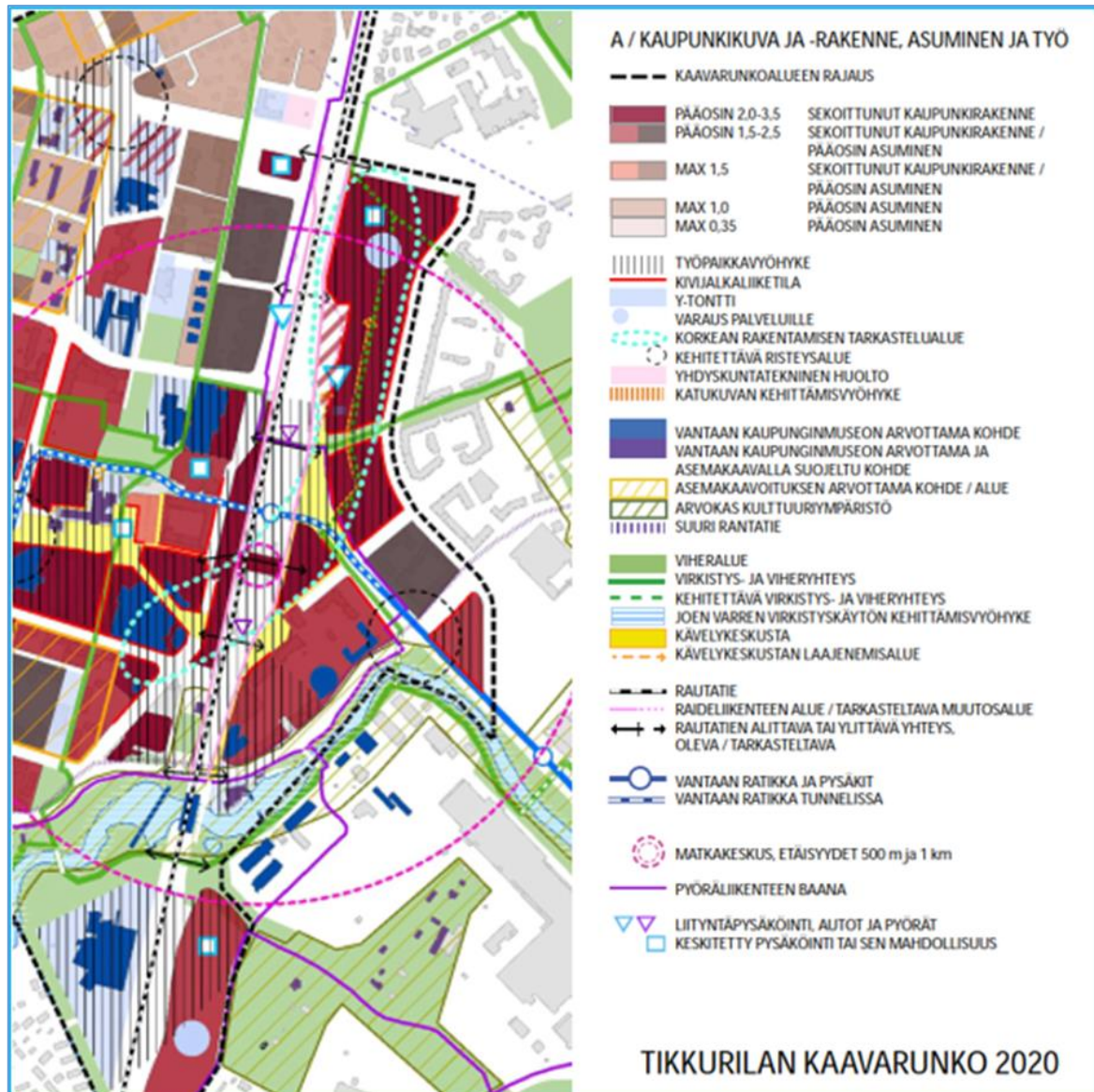
Voimassa olevassa asemakaavassa 620500 (Jokiniemi 1 vuodelta 1983) tarkastelualueelle on osoitettu katujen, katuaukion ja puistoalueiden (VP) lisäksi liike- ja toimistorakennusten korttelialuetta (K), kulttuuritoimintaa palvelevien rakennusten korttelialuetta (YY) ja museorakennusten korttelialuetta (YM). Villa Grönberg on merkitty rakennustaiteellisesti arvokkaaksi tai kaupunkikuvan säilymisen kannalta tärkeäksi rakennukseksi.

Rautatiealueelle on tehty Tikkurilan matkakeskusta varten asemakaavamuutos nro 001998, joka on kaupunginvaltuuston 18.6.2012 hyväksymä.

Muut päätökset ja suunnitelmat

Tikkurilan kaavarunko 2020

Tikkurilan kaavarunko 2020 on kaupunginhallituksen 16.1.2023 hyväksymä. Suunnittelualue on siinä merkitty tehokkaasti rakennettavaksi sekoittuneen kaupunkirakenteen alueeksi, joka sijoittuu työpaikkavyöhykkeelle ja korkean rakentamisen tarkastelualueelle.

Radan varteen on osoitettu liityntäpysäköintiä sekä autoille että pyörille. Alueen oma pysäköinti on osoitettu hoidettavaksi keskitettynä. Eric von Rettigin puistoon ja alueen pohjoisosaan on merkitty virkistys- ja viheryhteydet Winterinmäen suuntaan. Kampusalueen läpi on osoitettu pohjois-eteläsuuntainen viheryhteystarve sekä kävelykeskustan laajenemisa-alue. Pohjoisosassa on lisäksi merkintä Y-tontille eli yleisille toiminnoille.

Alueen keskivaiheille on näytetty yhteystarve rata-alueen poikki. Ratikalle on osoitettu ratikan yleissuunnitelman mukainen sijainti ja ratikan asema pääradan alapuolelle.

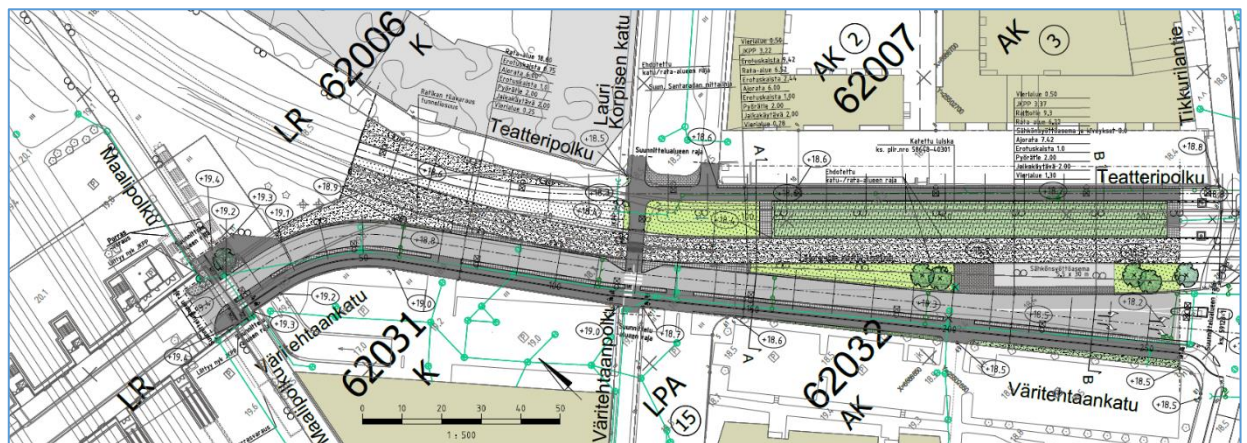
Vantaan ratikan kaavarunko

Kaava-alue on siinä osoitettu keskusta-alueeksi, C. Alueelle on merkitty kaupunkikuvallisesti tärkeät avoimet kaupunkitilat ja niitä yhdistävä käveltävä kaupunkitila. Lisäksi kohdamerkinnällä on osoitettu paikat, joihin on tavoitteena toteuttaa mieleen jäävä, ympäristöään jäsentävä ja alueen luonnetta ilmentävä merkkirakennus. Radan varsi on merkitty vahvaksi ja tunnistettavaksi alueen rakennetuksi reunaksi. Eric von Rettigin puistoon on näytetty viherkatu tai muu vihreä kulkureitti.

Kaavarunkoluonnos on ollut nähtävillä kesällä 2022. Ratikan kaavarunko hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 30.1.2023.

Vantaan ratikka

Ratikan katu- ja puistosuunnitelmaluonnokset ovat olleet nähtävillä 19.10.-1.11.2022. Ratikka kulkee pääradan alitse Tikkurilan raitioksi nimetyssä tunnelissa. Se nousee maanpinnalle Värehteankadulla Lauri Korpisen kadun ja Tikkurilantien välisellä osuudella. Ratikka ei osu Jokiniemen kampuksen alueelle, mutta se palvelee alueen käyttäjiä, sillä lähin, pääradan alle sijoittuva pysäkki on kaava-alueen tuntumassa. Vantaan kaupunginvaltuusto päätti kokouksessaan 22.5. Vantaan ensimmäisen pikaraitiotielinjan toteuttamisesta. Ratikan rakentaminen voi alkaa syksyllä 2024 ja liikennöinti vuonna 2029.

Vantaan oppimiskampus

Kaupunginvaltuusto valitsi oppimiskampuksen kärkihankkeeksi osana Vantaan valtuustokauden 2022–2025 strategiaa (Kv 31.1.2022).

Valmetin toimistotalo korttelissa 62006

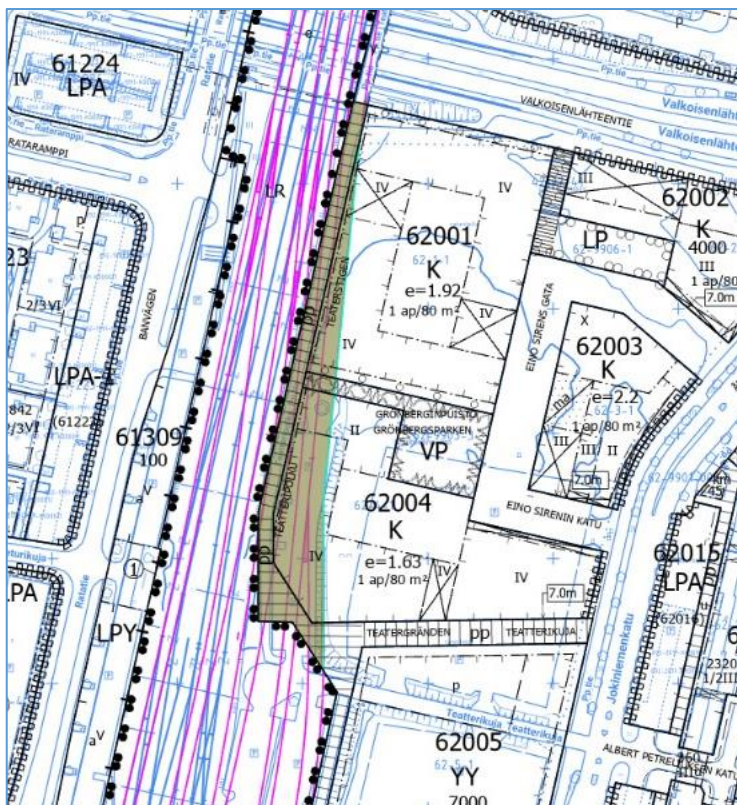
Viisikerroksinen toimistotalo on rakenteilla Rettigin puiston eteläpuoleiseen kortteliin. Puiston suuntaan sijoittuu pysäköintitalo, jonka katutasokerrokseen tulee päivittäistavarakauppa.

Valmetin toimistotalo, Koy Vantaan Jokiniementie, näkymä aseman suuntaan. Kuva L-Arkkitehdit.

Raiteisto ja maankäyttö Tikkurilan kohdalla

Suomen valtio edustajanaan RHK ja Vantaan kaupunki ovat 8.12.2008 allekirjoittaneet aiesopimuksen Kehäradan toteuttamisesta (RHK-797). Sopimuksessa on otettu kantaa ratapihan lisäraidevarauksiin. Sopimusta varten laaditussa ratapihaselvityksessä on esitetty tarvittavan aluevarauksen reuna siinä tapauksessa, että ratapiha laajenee kahdella lisäraiteella nykyisten raiteiden itäpuolelle ja kyseistä reunaa voidaan käyttää maankäytön suunnittelun pohjana.

Kuvassa lisäraidevarausten aiheuttama LR-alueen laajennus verrattuna ajantasa-asemakaavaan.

Kunnallistekniikan yleissuunnittelu

Kaavoituksen kanssa rinnakkain on viety A-Insinöörien vetämänä katusuunnittelun ja vesihuollon esisuunnitelma, jonka tarkoituksena oli varmistaa katualueiden mitoituksen riittävyys vesihuollon ja hulevesien käsittelyn kannalta ja varmistaa riittävä tila katuvihreää ja hulevesien viivytystä varten. Maisemasuunnittelusta vastaa Maanlumo.

3. ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET

3.1 SUUNNITTELUN KÄYNNISTÄMINEN, SITÄ KOSKEVAT PÄÄTÖKSET JA VIREILLETULO

Vantaan kaupungin jättämä kaavamutoshakemus on kirjattu saapuneeksi 8.4.2022. Kaavamuutos sai työohjelmassa numeron 002517 ja kaavoitus tuli vireille 27.4.2022.

Kaavahanke oli ensimmäisen kerran kaupunkiympäristölautakunnassa 21.3.2023. Lautakunta jätti kaavaehdotuksen pöydälle ja sama toistui 18.4.2023. 9.5.2023 kaupunkiympäristölautakunta palautti kaavaehdotuksen valmisteltavaksi. Lautakunta katsoi, että alueelle tulisi toteuttaa enemmän, ja korkeampaa, vähintään 16-kerroksista rakentamista sekä lisää pysäköintipaikkoja.

Kaupunkiympäristölautakunta 6.6.2023 päätti asettaa uudelleen heidän toiveensa mukaisesti valmistellun kaavaehdotuksen nähtäville ja pyytää tarvittavat lausunnot.

3.2 OSALLISTUMINEN JA YHTEISTYÖ

3.2.1 Osalliset

- alueen maanomistajat
- naapurit (viereisten alueiden omistajat ja vuokralaiset)
- asukkaat, yritykset ja työntekijät, asukas- ym. yhdistykset
- ne, jotka katsovat olevansa osallisia
- kaupungin asiantuntijaviranomaiset: maankäyttötoimi (yrityspalvelut, rakennusvalvonta, ympäristökeskus, tekninen toimiala), Keski-Uudenmaan pelastuslaitos, kaupunginmuseo
- Muut viranomaiset ja yhteisöt: Väylävirasto, Uudenmaan liitto, HSL, HSY, Uudenmaan ELY-keskus, Vantaan Energia Oy, Elisa Oyj ja HSL.

3.2.2 Osallistuminen ja vuorovaikutus

Asemakaavamuutoksen alkamisesta on tiedotettu Vantaan kaupungin verkkosivuilla, Vantaan asukaslehdessä/ Vantaan Sanomissa sekä kirjeitse (MRL 62§) maanomistajille, naapureille ja viranomaisille. Hankkeesta järjestettiin 17.5.2022 TeamsLive-asukastilaisuus.

Mielipiteet osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan pyydettiin 31.5.2022 mennessä ja niitä saatiin 10 kappaletta. Merkittävimpänä nousi esiin Väyläviraston kanta lisäraidevarauksiin ja Santaradan siirtoon sekä liityntäpysäköinnin tarpeeseen. Myös radan vaikutukset tulevaan rakentamiseen tulivat esille.

Syksyllä 2022 käytiin rakennusalan ammattilaisten kanssa markkinavuoropuhelua luonnosasteella olevan kaava-aihion ääressä. Sen perusteella päädyttiin tekemään suurempia korttelikokonaisuuksia ja siirtämään toinen parkkitalo radan varteen. Vuoropuhelun perusteella kävi ilmi, etteivät suomalaiset rakennusyhtiöt ja kiinteistösijoittajat katso suojeasti myöskään asuntojen ja toimistojen sijoittamista päällekkäin.

Viranomaisyhteistyö

Kaavatyöstä järjestettiin 7.9.2022 viranomaisneuvottelu. Väyläviraston mukaan Pasila-Riihimäki -hankkeen muutostöitä tehdään parhaillaan Tikkurilan asemalla. Näiden muutosten tilantarpeet tulee ottaa huomioon kaavassa osoitettavan rautatiealueen rajauksessa. Kaavassa on huomioitava pääradan pitkän aikavälin lisäraidevaraukset. Pysäköintiä, istutuksia sekä pyöräily- ja kävelyreittejä voi kuitenkin sijoittaa ratavarausalueelle ennen raiteiden toteutumista.

Villa Grönbergin rakennushistoriaselvitys on vuodelta 1989, kaupunginmuseo päivittää sen tarvittavilta osin virkatyönä. Voimassa olevan asemakaavan suojelumääräys on vanhentunut, se päivitetään kaavatyön yhteydessä.

Uudenmaan ELY-keskuksen kanta oli, että mikäli Valkoisenlähteentien koulutilojen rakennuksilla on rakennus- tai kulttuurihistoriallisia arvoja ja ne sijoittuvat kaavarajaukseen, ne tulee huomioida riittävän suojelumääräyksiin.

Nähtävilläolo ja lausuntojen pyytäminen

Kaupunkiympäristölautakunta päätti 6.6.2023 asettaa kaavaehdotuksen nähtäville ja oikeuttaa asemakaavoituksen pyytämään tarvittavat lausunnot. Nähtävillä oloaikana 21.6.–21.8.2022 ei saatu yhtään muistutusta.

Lausuntoja pyydettiin 13 lausunnonantajalta ja saatiin kahdeksalta. Kasvatuksen ja oppimisen toimialan, Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen, Finavian, TUKESin ja VR-Yhtymän lausuntoa ei saatu. Vantaan Energian, Keski-Uudenmaan Pelastuslaitoksen, HSY:n, HSL:n ja Vantaan kaupunginmuseon lausunnot eivät aiheuttaneet muutoksia kaavakarttaan tai selostukseen. Väyläviraston, Suomi-rata Oy:n ja Uudenmaan ELY-keskuksen lausuntojen pohjalta tehtiin muutoksia kaavakarttaan ja -määräyksiin sekä selostukseen.

Kaavakarttaan ja -määräyksiin tehdyt muutokset

Lausuntojen pohjalta on tehty tarkistuksia kaavakarttaan, jossa on nyt huomioitu Väyläviraston ja Suomi-radon vaatimukset rautatiealueen laajentamisesta siten, että radan ylläpitoon liittyvät sähköpylväät sijoittuvat LR-alueelle.

Melumääräyksiä on tarkistettu niin, että oleskeluparvekkeita koskeva melutasovaatimus on laajennettu koskemaan alle 65 dB:n melualueella sijaitsevia parvekkeita ja pihojen ja kattopihojen leikki- ja oleskelualueita. Hulevesimääräys laajennettiin koskemaan työmaa-aikaista hulevesien käsittelyä.

Näiden lisäksi päädyttiin poistamaan Y-korttelin läpi osoitettu yleiselle jalankululle varattu yhteysmerkintä, kun todettiin että uusi yhteys jää lopulta oppilaitoksen sisäiseen käyttöön, eikä ulkopuolisten pääsy sillalle ole toivottavaa. Lisäksi kaavakarttaan on lisätty piirustusteknisen virheen vuoksi pois jäänyt kadun nimi Grönberginkulku.

Kaavaselostukseen tehdyt muutokset

Kaavan lähtötietoihin, kohtaan 2.1.3 Rakennettu ympäristö: ympäristöhäiriöt lisätty ilman pienhiukkaspitoisuuksista sekä pilaantuneista maista kertovat osuudet. Kaavan liitemateriaaliaineistoon lisätään pilaantuneiden maiden sijoittumista kuvaava kartta.

Kaavan ilmastovaikutuksia on tarkasteltu KILVA-työkalun avulla ja täydennetty selostuksen ilmastovaikutuksia kuvaavaa osuutta.

Lisäksi kaavaselostusta on täydennetty ja päivitetty tarpeellisilta osin ja siihen on tehty pieniä teknisiä tarkistuksia.

3.3. ASEMAKAAVAN TAVOITTEET

3.3.1 Lähtökohta-aineiston antamat tavoitteet

Kunnan asettamat tavoitteet

Vantaan valtuustokauden 2022 – 2025 strategia (Kv 31.1.2022):

Innovaatioiden Vantaa -strategian mukaan rohkea, rento ja viihtyisä Vantaa on kestävyiden edelläkävijä. Kasvatamme Vantaan vetovoimaa asuinpaikkana ja rakennamme hyvää kaupunkia yhdessä asukkaiden ja kaikkien Vantaan toimijoiden kanssa.

Kaupunkikeskusten myönteisiä ominaispiirteitä korostetaan. Teemme keskuksista viihtyisiä ja turvallisia. Huolehdimme, että luonto on lähellä. Lisäksi mahdollistamme helpon liikkumisen kaupungissamme sekä hyvät toiminnalliset kehittymisedellytykset ja päivittäiset palvelut.

Haluamme säilyttää luontomme monimuotoisuuden. Vantaan tavoitteena on olla hiilineutraali vuonna 2030.

Neljä kärkihanketta rakentavaa tulevaisuutta pidemmälle. Näistä kaksi koskee suoraan Jokiniemen kampuksen kaavaa. Ratikka mahdollistaa tiivistyvän kaupungin yhdistämällä kaupungin itäisimpiä osia sujuvan raideliikenteen piiriin ja mahdollistamalla kaupungin kasvun kestävästi joukkoliikenteen varrelle ja Oppimiskampus tukee niin elinvoiman kuin jatkuvan oppimisen tarpeita.

MAL-tavoitteet:

Kaavoituksella mahdollistetaan MAL 2019 –suunnitelman ensisijaisille, kestäväan liikkumiseen perustuvilla vyöhykkeillä sijoittuvien asukkaiden ja työpaikkojen suhteellisen osuuden kasvaminen. Asuinkerrostalotonttien kaavavarannon riittävyys varmistetaan asuntomarkkinoiden toimivuuden kehittämiseksi.

Erityisesti raideliikenteeseen ja muihin joukkoliikenteen runkolinjoihin sekä niiden asemiin ja solmukohtiin tukeutuvien vyöhykkeiden maankäyttöä vahvistetaan.

Joukkoliikenteen ja liikkumisen palveluiden sekä liikenteen solmukohtien palvelutasoa parannetaan. Kävelyn ja pyöräilyn määrää ja kulkutapaosuutta lisätään panostuksilla näiden kulkumuotojen infrastruktuuriin ja olosuhteisiin.

Sovitut toimenpiteet, jotka koskevat erityisesti tätä kaava-aluetta:

- Valtio käynnistää Pääradan parantamishankkeen Pasila-Riihimäki 2. vaiheen toteutuksen ratasuunnitelman mukaisesti.
- Väylävirasto laatii selvityksen Santaradan siirtämisestä valtion rataverkolla ja sen nykyisistä aluevarauksista luopumisesta.
- Mellunmäki-Tikkurila-Aviapolis-Lentoasema (ns. Vantaan ratikka): Vantaa jatkaa hankkeen suunnittelua ja valtio osallistuu hankkeen suunnittelukustannuksiin 30 prosentin osuudella.⁷

Maapoliittiset linjaukset koskien kaavoitusta, maanhankintaa ja maanluovutusta (Kv 18.6.2018)

- Kaupungin omistaman maan ja asemakaavoitettujen täydennysrakentamisalueiden kaavoittaminen on etusijalla.
- Asuntotuotantoa varten asemakaavavarantoa lisätään niin, että se vastaa viiden vuoden rakentamisen tarvetta.
- Kaavoituksen tavoitteena on laatu, kohtuuhintaisuus, toteuttamiskelpoisuus ja kaupunkirakenteen eheys.

---

⁷ [MAL-sopimus+Helsingin+seutu+081020+\(1\).pdf \(ym.fi\)](#)

- Korkeaa rakentamista ja täydennysrakentamista edistetään aktiivisesti asemanseuduilla ja keskustoissa, joissa on hyvät palvelut.

Vantaan arkkitehtuuriohjelma 2015 (Kv 11.5.2015):

- Luomme Vantaalle kerroksellisen, tiiviin ja läheisen kaupunkikuvan.
- Kannustamme hyvään ja kohtuuhintaiseen arkkitehtuuriin, kestävään rakentamiseen sekä uusien energiamuotojen käyttöön.

Resurssiviisauden tiekartta (Kv 28.2.2022)

Resurssiviisauden tiekartta määrittää Vantaan pitkän aikavälin ympäristötavoitteita ja konkretisoi valtuustokauden 2021–2025 strategiaa. Kaupunkisuunnittelussa keskeisiä tavoitteita ovat:

- Hiilineutraalius ja resurssiviisaus ovat maankäytön suunnittelun ja toteutuksen lähtökohdina.
- Kaupunki integroi ilmastonmuutoksen sopeutumistoimet suunnitteluun, rakentamiseen ja ylläpitoon.
- Viherrakenne on terveyttä tukevaa ja hyvinvointia luova. Säilytetään ja parannetaan viheralueiden saatavuutta.
- Luodaan hyvät edellytykset kestäväälle ja monimuotoiselle liikkumiselle.
- Vähennetään liikkumistarvetta.
- Vähennetään lämmityksen päästöjä.
- Edistetään vähähiilistä rakentamista.
- Edistetään rakentamisen kiertotaloutta.
- Vähennetään infrarakentamisen ja massojenhallinnan hiilijalanjälkeä.
- Luonnon monimuotoisuutta lisätään, suojellaan ja vahvistetaan Vantaalla suunnitelmallisesti.
- Hiilinelujen ja hiilivarastojen vahvistaminen.
- Kasvatetaan hiilikädenjälkeä ja edistetään hiilinegatiivisuutta.

Oppimiskampus-hankkeen tavoitteet

Tavoitteena luoda puitteet keskustamaiselle alueelle, jossa eri toiminnot voivat lomittua keskenään ja kaavan tulisinakin antaa riittävästi liikkumavaraa eri toimintojen sijoittumiselle. Alueen keskelle kaavaillusta raitista halutaan muodostaa vehreä ydin, koko aluetta kokoava selkäranka, jonka varsi on elävää kautta vuorokauden ja joka houkuttelee kävelijöitä myös alueen ulkopuolelta. Julkisesta kaupunkitilasta halutaan ensiluokkaista.

3.3.2 Muut tavoitteet

Vihertehokkuus

Asemakaavassa määrätään alueelle maankäytön mukainen vihertehokkuustaso. Vihertehokkuudella tarkoitetaan alueen painotetun viherpinta-alan suhdetta alueen kokonaispinta-alaan. Vihertehokkuusmenetelmän avulla muun muassa edistetään vehreän, viihtyisän ympäristön rakentamista ja hulevesien hallintaa sekä turvataan ekosysteemipalveluita ja luonnon monimuotoisuutta. Samalla toteutetaan kestävä kehitys ja ilmastonmuutokseen sopeutumisen ja hillinnän mukaisia suunnitteluperiaatteita. Vihertehokkuuden tavoitetaso kaava-alueella on 0,8.

Vantaan kulttuuriympäristölinjaukset

Vantaan kaupungin johtoryhmä hyväksyi 10.2.2020 Vantaan kulttuuriympäristölinjaukset, joiden mukaan vantaalaisten kulttuuriympäristöt ovat rakkaita ja rikkaita. Ne ovat hyvin hoidettuja ja monikerroksisia. Kulttuuriympäristön arvojen välittymisestä tulevaisuuteen huolehditaan asemakaavoissa mm. Seuraavasti:

- varmistetaan kaavojen merkinnöillä ja määräyksillä, että merkittävät kulttuuriympäristökokonaisuudet säilyvät
- selvitetään kulttuuriympäristön arvot ja ominaispiirteet, ja pyritään säilyttämään ne

Korkean rakentamisen selvitys

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi 1.12.2020 korkean rakentamisen selvityksen, jossa korkean rakentamisen rajaksi Vantaalla määriteltiin 56 metriä, mikä tarkoittaa noin 17 kerrosta.

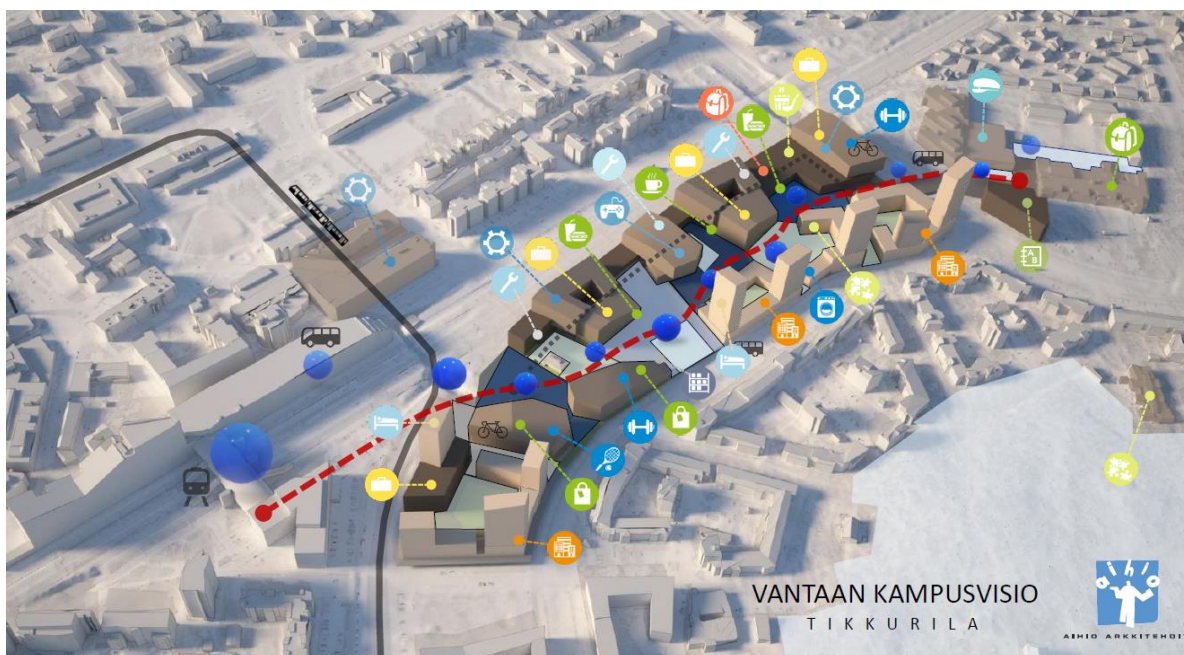
Selvityksessä kartoitettiin korkeaan rakentamiseen liittyviä erityispiirteitä, kuten varjostus- ja tuulisuusvaikutuksia, maisemallisia ja kaupunkikuvallisia vaikutuksia, liikennejärjestelmään kohdistuvaa kuormaa sekä teknisiä ja taloudellisia kysymyksiä. Näiden kautta muodostettiin käsitys korkeiden rakennusten sijoittumiseen keskeisesti vaikuttavista tekijöistä. Maan arvon on oltava riittävän korkea, jotta kalliimmat rakentamiskustannukset ovat perusteltuja. Julkisen liikenteen palvelutaso, jalankulkuympäristön laatu ja palveluiden saatavuus ovat keskeisiä, jotta korkea rakennus asettuu osaksi keskustamaista ympäristöä ja sen käyttäjät voivat hyödyntää kestäviä liikkumismuotoja. Lentoestekorkeudet on myös luonnollisesti huomioitava.

Potentiaalisiksi korkean rakentamisen alueiksi seuloutuivat Aviapolis, Tikkurila sekä Myyrmäki-Louhela.

3.4 ASEMAKAAVARATKAISUN VAIHEET JA VAIHTOEHDOT

Kampusaluetta on suunniteltu useaan otteeseen ja asialla ovat olleet eri suunnittelutoimistot.

3.4.1 Oppimiskampusvisio

Kaupunginhallitukselle ja kaupungin johtoryhmälle esiteltiin tammikuussa 2021 Aihio Arkkitehtien kuvittama Vantaan oppimiskampusvisio. Tuossa vaiheessa asemakaavoitus ei vielä osallistunut suunnitteluun.

Tavoitteena tässä vaiheessa oli oppimiskeskus, joka on paitsi Oppimiskampuksen päämaja, myös alusta palveluntarjoajille ja yrityksille. Kampus linkittyy saumattomasti kehittyvään ydinkaupunkirakenteeseen. Sen tilaratkaisut edistävät eri opetustasojen ja -alojen monimuoto-opetuksen yhdistelmiä.

Alueelle tavoiteltiin ihmisen mittakaavaista ja saavutettavuudeltaan maksimaalista sekoittunutta kaupunkirakennetta. Kestävän kehityksen kokonaisajattelu ja muuntojoustavuus olivat teemoja, jotka toteutuisivat opetustilojen ja toimistotilojen yhteiskäytöllä, sekä nostamalla tilojen käyttöastetta myös iltaisin ja viikonloppuisin.

Yhteistoimintaa haluttiin edistää luomalla puitteet satunnaisiin kohtaamisiin mm. auloissa, pihoilla, ravintoloissa, kahviloissa, tapahtumatiloihin jne. Katutasosta haluttiin elävää ja läpinäkyvää 24/7. Alueelle haluttiin mm. julkiset elinkeino- ja työvoimapalvelut ja Business Vantaan palvelukonaisuus.

Suunnitelma oli enemmän toiminnallinen konsepti, jossa ei oltu otettu huomioon lähtötietoja kuten raidealuevarauksia, jotka lohkaisevat alueen länsiosasta melkoisen siivun. Villa Grönbergiä ei ollut säilytetty. Eteläisin kortteli lähti sekin elämään omaa elämäänsä, kun Valmet käynnisti sinne oman hankkeensa.

3.4.2 Maankäytön suunnitelma

Asemakaavoituksessa päätettiin kaavoituksen tueksi teettää suunnitelma ulkopuolisella konsultilla. Kilpailutuksessa valituksi tuli maankäytön osalta Arkkitehtitoimisto Harris-Kjisik Oy, maisemasuunnittelun osalta Maisema-arkkitehtitoimisto VSU Oy, liikennesuunnittelun osalta WSP Oy sekä resurssiviisauden ja kiertotalouden osalta Ethica Oy.

Suunnittelun aluksi järjestettiin Miro-alustalla etätyöpaja, jossa käsiteltiin suunnittelualueeseen liittyviä lähtötietoja, näkemyksiä sekä ideoita. Työpaja jakautui kahteen osaan, joista ensimmäisessä laadittiin yhteisesti SWOT-analyysi suunnittelualueesta. Työpajan toisessa osassa jakauduttiin 4 ryhmään ja käytiin läpi suunnittelualueen kaupunkikuvan, maiseman, liikenteen ja resurssiviisauden näkökannoilta.

Lähtötietojen, analyysien sekä työpajan tulosten perusteella laadittiin kaaviotasolla erilaisia konsepteja, joiden välille haettiin eroja mm. mahdollisen hyvinvointikeskuksen ja oppimiskampuksen sijoituksissa, pysäköinti- ja liikennejärjestelyissä, viheralueissa sekä radan varren käsittelyssä. Parhaiksi ja kehityskelpoisimmiksi konsepteiksi valittiin neljä: ”Vihreä selkäranka”, ”Helminauha”, ”Raitti” ja ”Kokonaiset korttelit”.

Vihreä selkäranka

Vaihtoehdossa on haettu rakentamisen tehokkuuden suhteen minimiä, eikä suunnitelmassa ole korkeaa rakentamista. Vaihtoehdossa Jokiniemenkadusta kehitetään elävä sijoittamalla sinne liiketiloja sekä katkaisemalla läpiajoliikenne joukkoliikennettä lukuun ottamatta. Vaihtoehdossa asumisen määrä on maksimoitu ja se sijoittuu alueen pohjoisosaan, radan varteen asettuvan oppimiskampuksen sekä alueen eteläosaan Jokiniemenkadun varteen sijoitetun hyvinvointikeskusvarauksen väliin. Junaradan varteen liityntäpysäköinnin tilalle sijoittuu urbaania väliaikaiskäyttöä, esimerkiksi urheilutoimintoja, kaupunkiviljelyä ja konttikahviloita. Villa Grönberg on julkisessa käytössä. Alueen keskellä kulkee vihreä puistomainen kävelyreitti, ”vihreä selkäranka”, johon Winterinmäen viherakselit yhdistyvät. Keskiakseli jatkaa alikulkuna radan alitse. Ajo alueelle on järjestetty yhdestä pisteestä, jotta risteäminen keskeisen kävelyreitin kanssa on minimoitu. Pysäköinti on hajautettu pienempiin yksiköihin, jotka voitaisiin toteuttaa esimerkiksi robottipysäköintilaitoksena.

Vaihtoehdot "Selkäranka" ja "Helminauha". Arkkitehtitoimisto Harris-Kjisik Oy.

Helminauha

Vaihtoehto perustuu alueen keskellä kulkevaan kevyen liikenteen reittiin, jonka varrelle julkiset ulkotilat, kuten aukiot ja puistot sijoittuvat "helminä". Oppimiskampus ja hyvinvointikeskusvaraus on sijoitettu alueen pohjoisosaan, jossa ne luovat toisilleen synergiaetuja. Asumisen painopiste on tästä johtuen radan lähellä. Liiketilat on sijoitettu puistojen ja aukoiden ympäristöön ympäri aluetta. Rakentamisen tehokkuus asettuu minimin ja maksimin välille, alueen pohjoisosaan oppimiskampuksen yhteyteen sijoittuu radan ylittävä korkea maamerkkirakennus. Villa Grönberg liittyy osaksi viheralueiden sarjaa, mutta sen viereinen liityntäpysäköinti on säilytetty ennallaan. Radan ylitse on esitetty kevyen liikenteen silta, joka integroituu radan molemmiin puoliin rakennuksiin. Vaihtoehdossa Jokiniemenkatu on katkaistu autoliikenteeltä ja liikenne alueelle on ohjattu kahden sormimaisen piston kautta. Pysäköinti on sijoitettu kahteen keskitettyyn pysäköintilaitokseen.

Raitti

Vaihtoehto on saanut nimensä keskelle sijoittuvasta leveästä ja kaupunkimaisesta kevyen liikenteen raitista. Raitin varrelle sijoittuvat liiketilat ja keskeiset toiminnot, kuten oppimiskampus ja hyvinvointikeskusvaraus. Toiminnot sijoittuvat alueelle kuitenkin hajautettuna, jottei suuria massoja syntyisi. Korkean rakentamisen painopiste on asemanseudulla, suunnittelualueen eteläpuolella, minne se sopii luontevasti Tikkurilan puolella tapahtuvan kaupunkikehityksen vuoksi. Tehokkuudeltaan tässä vaihtoehdossa on haettu maksimia. Radan toiselle puolelle on hahmoteltu rakentamista, jotta radan eri puolet liittyisivät paremmin toisiinsa, erityisesti rakennuksiin integroituvan sillan kautta. Tämä on saavutettu Ratatietä siirtämällä ja keskittämällä kaikki alueen maantasoon sijoittuvat pysäköintipaikat radan alle pysäköintilaitokseen. Jokiniemenkatu on muutettu 1+1 kaksitaiseksi "puistokaduksi" ja ajo suunnittelualueelle tapahtuu raittia pitkin.

"Raitti" ja "Kokonaiset korttelit". Arkkitehtitoimisto Harris-Kjisik Oy.

Kokonaiset korttelit

Vaihtoehdossa on tutkittu ratkaisua, jossa kevyt liikenne ohjataan alueen molempiin laitoihin ja Jokiniemenkadusta kehitetään viihtyisä ja elävä kaupunkimainen ympäristö. Tästä johtuen liiketilat ja alueen suurimmat toiminnot, oppimiskampus ja hyvinvointikeskusvaraus sijoittuvat myös Jokiniemenkadun varteen. Junaradan reunan lisäradan ja liityntäpysäköinnin alueille sijoittuu koko alueen pituinen viheralue, joka yhdistyy viherakseleiden kautta Winterinmäkeen ja radan toiselle puolelle. Tämä luo alueelle vihreän julkisivun, joka voi toistua radan toisella puolella ja eri puolet yhdistyä viheryhteyksien kautta toisiinsa. Ajo alueelle tapahtuu kahdesta sormimaisesta pistosta, jotka sijoittuvat keskeisten toimintojen läheisyyteen. Pysäköinti on sijoitettu kahteen keskitettyyn laitokseen, joihin sijoittuu myös liityntäpysäköinti.⁸

Jatkotyöstö

Esitetyistä konsepteista valittiin vielä jatkotyöstettäväksi kaksi vaihtoehtoa: "Helminauha" eräänlaisena minimivaihtoehtona rakentamisen volyymin ja aluerajauksen suhteen. Sekä "Raitti" vastaavasti maksimivaihtoehtona.

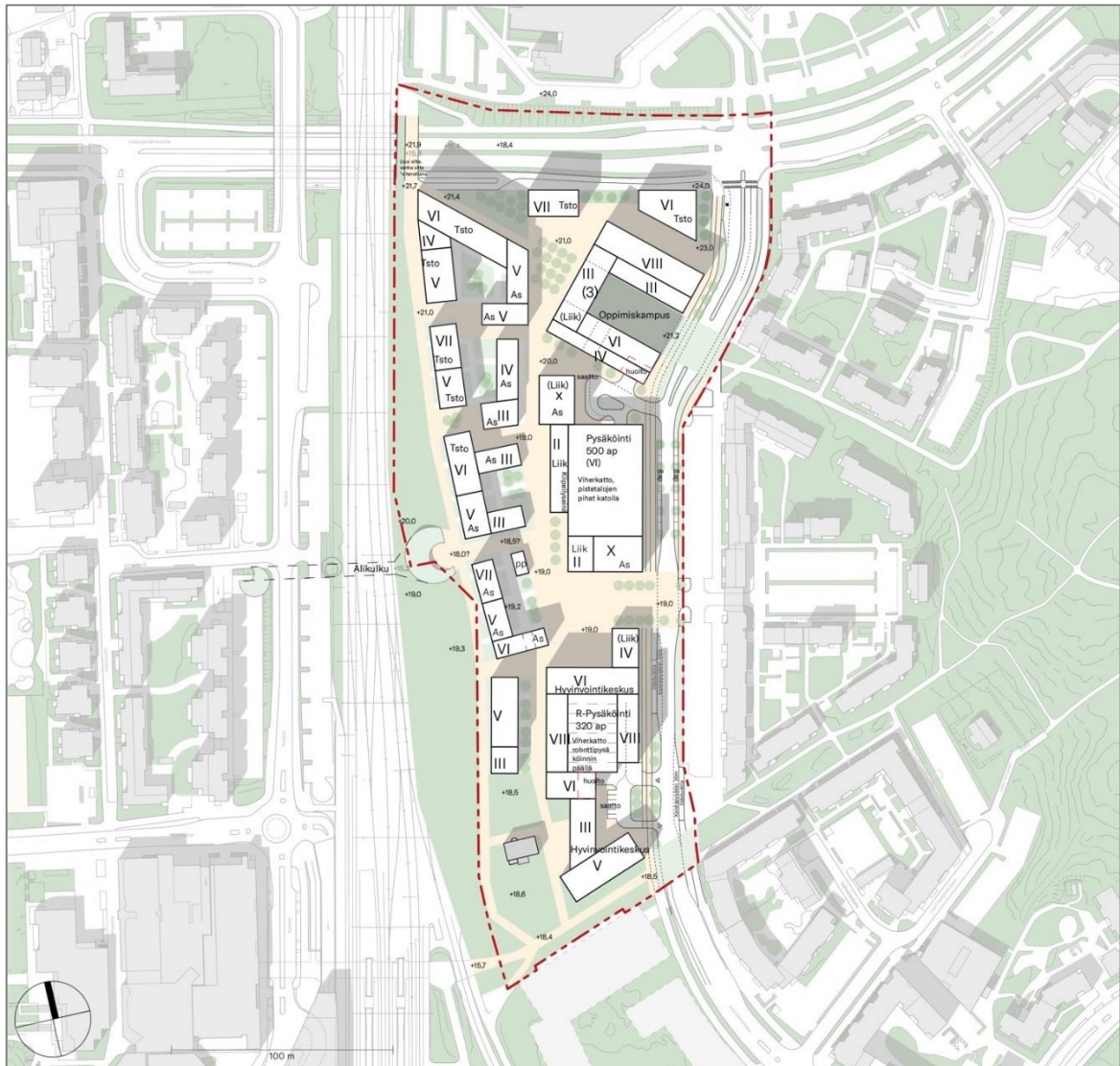
Helminauha 2.0

Rakennukset sijoittuvat nyt käytettävissä olevalle alueelle ja lisäraidevaraukset on otettu suunnitelmassa huomioon. Lisäraidealueelle on mahdollista sijoittaa kuitenkin väliaikaista toimintaa ja viherrakentamista.

Suunnitelmassa Jokiniemenkatu pysyy paikoillaan, mutta paikoitellen sen levyttä on muutettu, jotta katualueelle on saatu sijoitettua kadunvarsipysäköintiä. Winterinmäeltä tulevat viheryhteydet jatkuvat myös Jokiniemenkadun ajoratojen yli kivettyinä vyöhykkeinä. Jalankululla on alueella prioriteetti ja jalankulkuyhteydet jatkuvat katkeamattomina, samassa tasossa, niin, että jalankulkija ei astu alas ajoradalle.

⁸ Jokiniemen kampusalue, Konsulttityön loppuraportti 22.3.2022, Harris-Kjisik, VSU, WSP, Ethica.

Asemapiirros Helminauha, Harris-Ksijik.

Suunnitelmassa uusi yhteys Tikkurilaan hoidetaan alikulkutunnelilla. Yhteys Valkoisenlähteentien yli on järjestetty uudella sillalla lähellä nykyistä siltaa, mutta uusittuna ja leveämpänä yhteytenä. Tämä palvelee erityisesti oppimiskampuksen käyttäjiä mutta myös muita kulkijoita.

Oppimiskampus sijoittuu alueen pohjoisosaan ja se on osa Winterinmäeltä tulevaa viheryhteyttä, joka jatkuu katkeamattomana Oppimiskampuksen ali. Hyvinvointikeskusvaraus on alueen eteläosassa ja sen yhteydessä on Villa Grönberg sekä elpymispuutarha, joka palvelee erityisesti keskuksen työntekijöitä ja käyttäjiä. Toimistorakentaminen keskittyy alueen pohjoisosaan ja radan varteen. Liiketilat sijaitsevat tärkeimpien julkisten ulkotilojen reunoilla.

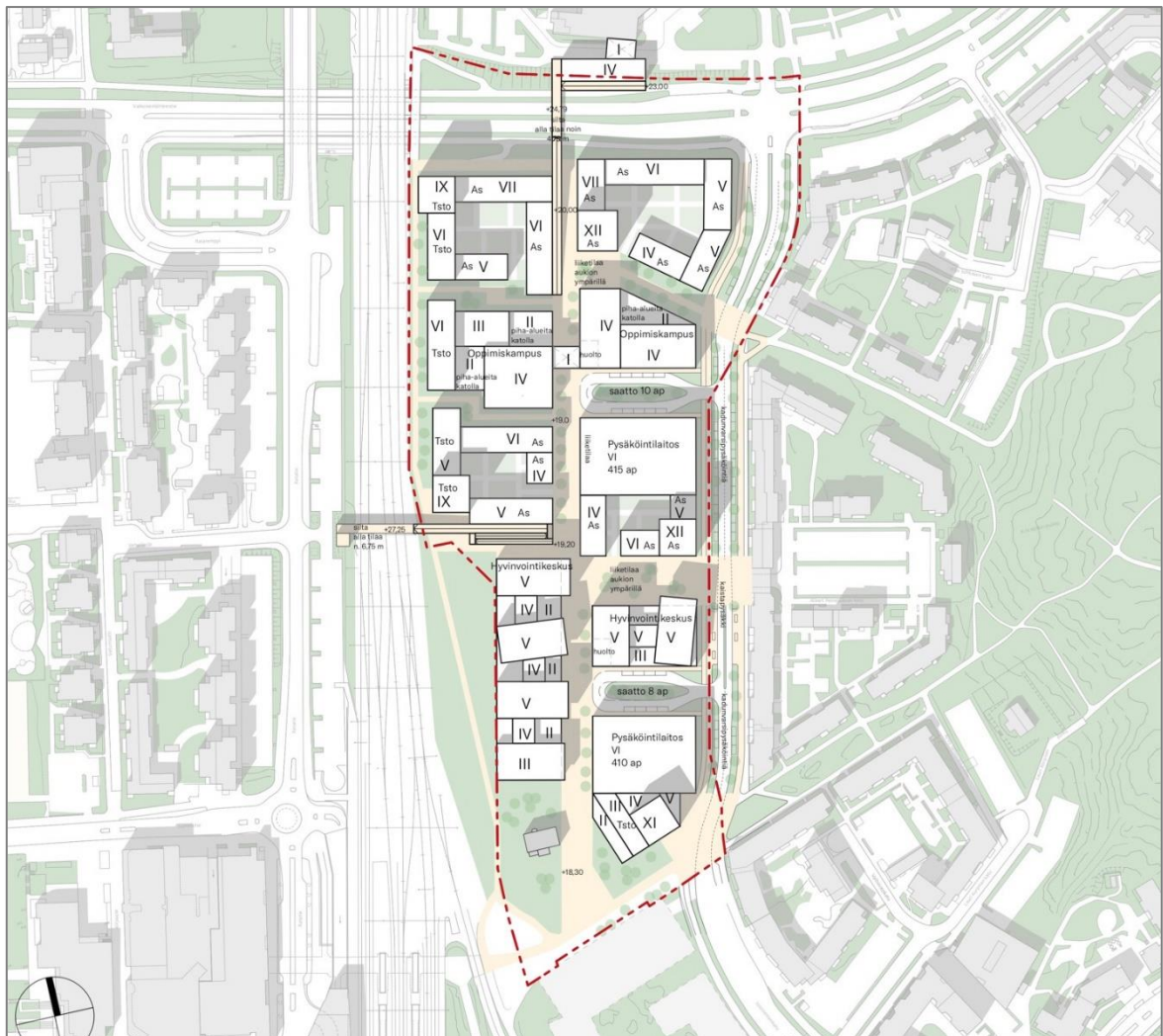
Mahdolliseen hyvinvointikeskukseen liittyvä pysäköintilaitos on esitetty robottipysäköintinä, jonne mahtuu noin 320 ap. Pohjoisempaan sijaitsevassa pysäköintilaitoksessa on noin 500 ap ja sen katto toimii ympäröivien talojen pihana.

Raitti 2.0

Alueen keskellä kulkee leveä kevyen liikenteen yhteys, raitti, joka sitoo toiminnot yhteen. Yhteydet radan ja Valkoisenlähteentien yli hoidetaan päistään rakennuksiin tai rakennelmiin

tukeutuvilla silloilla. Jalankululla on alueella prioriteetti. Alueen keskellä kulkee leveä kevyen liikenteen raitti, ja jalankulkuyhteydet Jokiniemenkadun yli jatkuvat yhtenäisinä ja korotettuina ylitsoalueina.

Maksimivaihtoehdossa rakentaminen ulottuu radan suunnassa nykyisten korttelialueiden reunoille eikä lisäraiteita ole huomioitu. Luonnoksessa Jokiniemenkatua on siirretty itään LPA-alueille ja vapautuva tila otetaan Jokiniemenkadun länsipuolen käyttöön. Näin Jokiniemenkadusta saadaan tiivistettyä kaupunkimainen ympäristö, ja tehottomat maantasopysäköintipaikat (n. 120 ap) siirrettyä pysäköintilaitoksiin. Ratkaisu vaatisi sopimusneuvotteluja eri osapuolten kesken.

Asemapiirros Raitti, Harris-Ksijik.

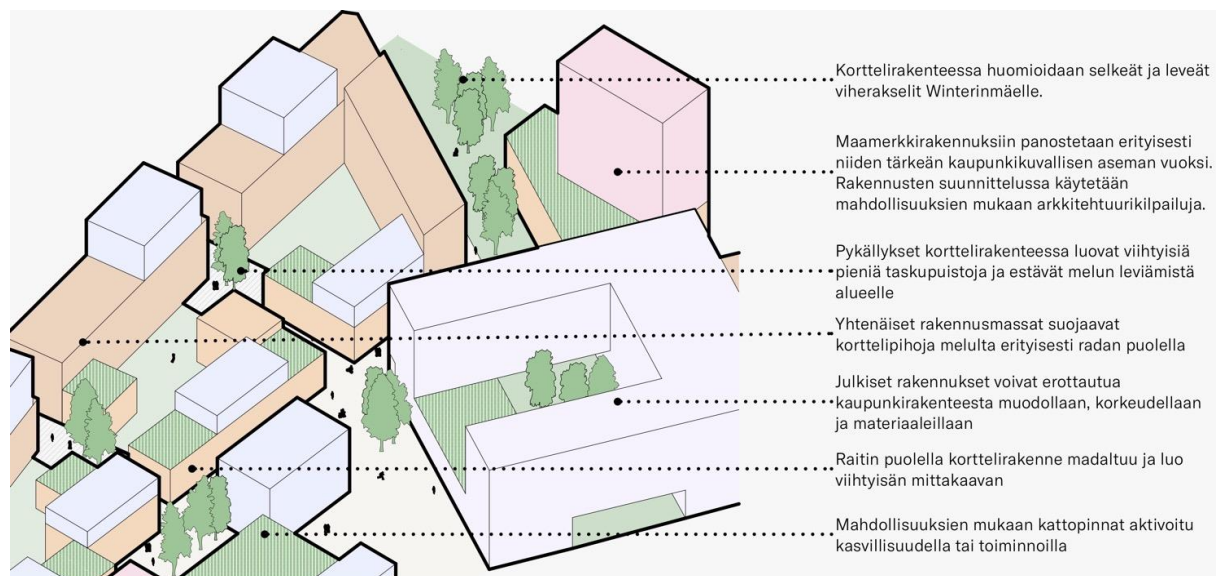
Oppimiskampus sijoittuu alueen pohjoisosaan, mutta aluerakenteen sisälle. Suunnitelmassa oppimiskampus on hajautettu kahteen massaan, joiden välissä on yhdysputki. Näin raitti pystyy jatkuamaan alueen läpi katkeamatta. Oppimiskampuksen herkimpiä pihatiloja voidaan sijoittaa rakennuksen katoille, jossa ne saavat oman rauhan. Hyvinvointikeskusvaraus on sijoitettu alueen eteläosaan ja se on jaettu kahteen erilliseen massaan. Massat sijoittuvat raitin molemmin puolin.

Alueen kerrosluvut laskevat Villa Grönbergin suuntaan. Alueen merkittävimmässä kohdissa (aukiot, sisääntuloalueet, reunat) sijaitsevat korkeimmat rakennusmassat, ns. maamerkkirakennukset. Toimistorakentaminen keskittyy alueen pohjoisosaan ja radan varteeseen. Liiketilat sijaitsevat aukoiden reunoilla, alueen sisääntulojen yhteydessä sekä raitin varrella.

Pysäköinti alueella jakautuu kahteen pysäköintilaitokseen (noin 410 ap ja 415 ap). Pohjoisen pysäköintilaitoksen 1. kerrokseen sijoittuu liiketilaa. Jokiniemenkadun varressa on kadunvarsipysäköintiä niillä kohdin, missä se on mahdollista.

3.4.3 Asemakaavaratkaisun valinta ja perusteet

Lopullinen yleissuunnitelma on hybridi kahdesta laaditusta vaihtoehdosta. Koska tieto kampusalueelle sijoittuvista toiminnoista oli monilta osin suuntaa antavaa (laatu, määrä, tarkka sijainti), nousi esille tarve joustavasta ja mahdollistavasta suunnitelmasta. Alueelle lopulta sijoittuvat toiminnot olivat yhä suunnitelmaa laadittaessa auki, minkä takia rakennusten volyymin suurpiirteisempi esittäminen nousi työssä tarpeelliseksi. Käytännössä rakennusten kerroslukujen ja kerrosalan määrä sekä eri toimintojen suhde toisiinsa tulee täsmentymään vasta jatkosuunnittelussa. Joustavuus suunnitelmassa aiheuttaa omia haasteitaan, mutta toisaalta se voi olla hyödyksi esimerkiksi muuntojoustavuuden suhteen, kun suunnitelma ei lukitse rakennuksia varhaisessa vaiheessa tiettyihin käyttötarkoituksiin. Alueen maaperän vuoksi suunnitelmassa ei ole esitetty kellarirakentamista pysäköintilaitosta lukuun ottamatta ja sekin osaltaan tuo joustavuutta alueen kehittämiselle tulevaisuudessa.

Periaatekaavio alueesta, -Jokiniemen kampusalue, konsulttityön loppuraportti, Arkkitehtitoimisto Harris-Kjisik Oy, VSU Maisema-arkkitehdit Oy, WSP ja Ethica Oy; 22.3.2022.

Alueen houkuttelevuus, omaleimaisuus ja julkisten ulkotilojen laatu on oleellista alueen onnistumisen kannalta. Oleelliseksi nousi alueen julkisten tilojen laadun ja luonteen sekä yhteyksien määrittely. Pääpaino suunnittelussa siirtyi julkisiin ulkotiloihin, niiden rajaukseen, luonteeseen ja rakennuksiin liittymiseen ja nämä seikat haluttiin määritellä tarkasti. Koko suunnittelualueella lähtökohta on toiminnallisesti ja visuaalisesti avoin maantasokerros, ja keskeisen reitin varrella edellytetään useampia avoimia kerroksia tai korkeita tiloja.

Oppimiskampuksen sijainti päätettiin pitää suunnittelualueen pohjoislaidalla, sillä se tukee parhaiten yhteyttä Valkoisenlähteentien pohjoispuolisiin tiloihin. Valkoisenlähteentien ylittävä rakennuksiin integroitu siltayhteys on tärkeä osa kampuksen käyttäjien sujuvaa liikkumista. Silta integroituu Valkoisenlähteentien pohjoispuolella olemassa olevan kampusrakennukseen ja sen mahdollisesti tulevaisuudessa toteutettavaan laajennukseen. Oppimiskampus on osa Winterinmäeltä tulevaa viheryhteyttä, joka jatkuu katkeamattomana Oppimiskampuksen ali. Oppimiskampuksen yhteyteen esitetyt rakennusmassat toimivat laajennusvarana, mutta ne voivat toteutua myös toimitalana tai opiskelija-asumisena.

Hyvinvointikeskuksen sijoittumisesta ei konsulttityön aikana tullut päätöstä, mutta suunnitelmassa on mahdollistettu keskuksen sijoittuminen alueelle. Toisaalta voi olla, että keskus sijoittuukin jon-
nekin muualle, jolloin sille varatulle alueelle Jokiniemen kampuksella sijoittuu luontevasti muita
toimintoja, kuten asumista tai toimitiloja.

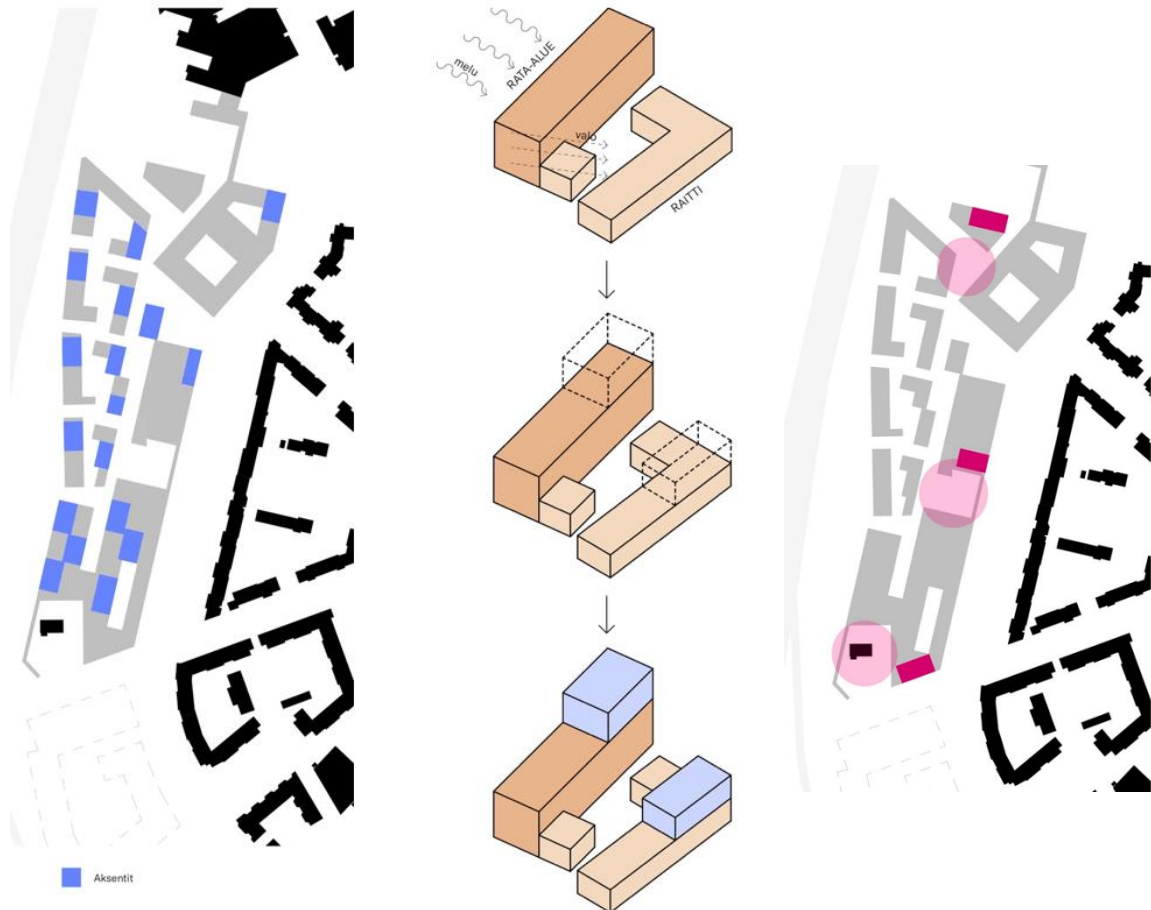
Liikenteen osalta Jokiniemenkadun sijainti ei muutu vaan sitä päätettiin kehittää paikallaan. Rata-
varausten kohdalle ei osoiteta rakentamista, mutta kaaviomaisesti on tutkittu, minkälainen vaiku-
tus suunnitelmaan olisi, mikäli lisäraidetta ei tarvitsisikaan huomioida. Alueen sijoittuminen lähelle
rata-alueita vaatii mahdollisesti stabilointirakenteita ja niiden toteuttaminen on mahdollista rata-
alueen viereisen kevyen liikenteen väylän alle.

Arkkitehtitoimisto Harris-Kjisikin 28.2.2022 päivätyssä **loppuraportissa** alueen selkäranka on poh-
jois-eteläsuuntaisen reitin ja siihen liittyvien aukoiden ja pihojen muodostama yhteys ja tilasarja,

raitti. Oleellista on ympäröivien rakennusten, tilojen ja toimintojen sijoittuminen ja avautuminen raitille. Kävelyraitti jakaa alueen korttelirakenteen kahteen osaan, radanvarren kortteleihin ja Jokiniemenkadun varren kortteleihin. Eteläpäässä, missä alue kapenee huomattavasti, ei ole ollut mahdollista mahdollistaa kahta korttelia rinnakkain. Tässä kohtaa kävelyraitti jatkuu rakennusmasojen alitse. Raitti toimii myös hulevesien keräyksessä sekä virkistyskäytössä.

Periaatekaavio kortteleiden rakentumisesta sekä aksenttien ja maamerkkien sijoittumisesta.

Raitin varrelle sijoittuu pienempiä taskupuistoja sekä suurempia aukioita. Erityisesti alueen keskivaiheille sijoittuvalla aukiolla on suuri merkitys, sillä se tarjoaa mahdollisuudet tapahtumien järjestämiselle sekä oleskelulle. Aukion pohjoisreunaan sijoittuvat oleskeluportaat, jotka johtavat pysäköintilaitoksen katolle sijoitetulle aktivoidulle viherkatolle. Keskeisten aukoiden alueille on esitetty arkadeja, jotka tarjoavat sääsuojatun mahdollisuuden kulkea alueella. Myös muissa kohdissa kampuksella voidaan hyödyntää tätä mahdollisuutta.

Villa Grönbergin yhteyteen on esitetty viheralue. Villa Grönberg sijoittuu keskeisen kävelyraitin alkupäähän ja sitä kehystävät rakennusmassat, jotka sopeutuvat suojeltuun rakennukseen.

Jokiniemenkadun leveyttä on paikoitelleen muutettu, jolloin on saatu paikkoja kadunvarsi-pysäköinnille sekä tilaa katuviheralle. Jalankulkua on priorisoitu alueella ja jalankulkuyhteydet jatkuvat katkeamattomina samassa tasossa siten, että jalankulkija ei astu alas ajoradalle risteysalueilla. Winterinmäeltä tulevat viherakselit jatkuvat Jokiniemenkadun ylitse esimerkiksi nurmikkivetyynä shared space -alueina, joilla rauhoitetaan läpiajoliikennettä. Akselien jatkuminen on huomioitu myös alueen sisällä ja niitä on pyritty vahvistamaan. Alueen keskivaiheille on sijoitettu uusi alikulkutunneli, joka toteutetaan tarvittaessa. Alikulkutunneli mahdollistaa myös kolmannen

akselin sijoittumisen alueelle. Jokiniemenkadun itäpuolen kehittyessä voidaan keskelle sijoittuva viheryhteys täydentää johtamaan katkeamattomana mäelle saakka.

Aluetta palveleva pysäköinti sijoittuu kahteen keskitettyyn pysäköintilaitokseen ja paikkamäärä joustaa toimintojen ja kerrosalan täsmentyessä. Liityntäpysäköintialue on säilytetty tässä työssä maantasossa rata-alueen ja kampusalueen välissä nykytilanteen mukaisesti ja sille on osoitettu ajoyhteys suunnittelualueen läpi. Rakentamisen alle jäävät pysäköintipaikat sijoittuvat uusiin pysäköintilaitoksiin. Laitoksen maantasokerrokseen, keskeisen aukion reunalle, sijoittuu liiketilaa. Alueen pohjoisosassa on robottipysäköintilaitos, jota rajaa eri puolelta asuinrakennusmassat. Kortteliin voidaan toteuttaa myös tavanomainen pysäköintilaitos, mutta tällöin se vie leveyssuunnassa hieman enemmän tilaa ja toisaalta siihen mahtuu vähemmän pysäköintipaikkoja, ellei massaa koroteta.

Valitun vaihtoehdon jatkotyöstäminen kaavaratkaisuksi

Suunnittelua on jatkettu asemakaavoituksen omana työnä Arkkitehtitoimisto Harris-Kjisikin suunnitelmien pohjalta. Syksyn 2022 aikana on käyty vuoropuhelua mahdollisten tulevien toimijoiden ja toteuttajien kanssa. Vuoropuheluissa toistuva kanta oli, että korttelikokoa tulisi kasvattaa. Toimitilojen yhden kerroksen pinta-ala tulisi olla vähintään 1 000 m² ja korttelikokonaisuudelle pitäisi varata vähintään noin 10 000 kerrosneliömetriä, jotta hanke olisi taloudellisessa mielessä kannattava.

Esimerkki rakennusoikeuden jakautumisesta tilanteessa, jossa C-kortteleihin on toteutettu kaavan sallima maksimaalinen (40 %) määrä asuinkerrosalaa.

Koko radan varren toimistotalorivin rakentumiseen lähivuosina ei riittänyt uskoa. Alueen etelä-osassa sijainti aseman vieressä lisää houkuttelevuutta, mutta pohjoisosan toteutuminen epäilytti. Siksi toinen pysäköintitalo päädyttiin siirtämään Jokiniemenkadun varresta radan puolelle. Ajoyhteyttä pysäköintiin ei kuitenkaan haluta ohjata risteämään Kampusraitin kevyenliikenteen raitin kanssa, mikä johti tunneliratkaisuun, jossa ajo johdetaan raitin alta. Samaa tunnelia pitkin saadaan hoidettua ajo liityntäpysäköintiin, joten risteävää autoliikennettä ei tule Kampusraitille.

Alkuperäinen ajatus toimintojen sekoittamisesta mahdollisimman paljon osoittautui optimistiseksi. Samassa korttelissa voi rakennusalan ammattilaisten mukaan olla asumista ja toimitilaa vierekkäin, mutta asumisen sijoittaminen ylempiin kerroksiin toimistojen päälle lisää liikaa haasteita. Asuntojen kantavat rakenteet ja putkivedot aiheuttavat ongelmia alapuolisissa toimitiloissa, joissa tavoitellaan avaria, yhtenäisiä ja muuntojoustavia tiloja. Toistaiseksi tämän välttäminen on suomalaiselle rakennusteollisuudelle kynnyskysymys.

Liiketilojen saaminen katutasoon yläpuolisesta toiminnasta riippumatta on puolestaan kaavoitukselle kynnyskysymys, eikä sitä rakennuslaken pitänyt mahdollisena.

Syksyllä 2022 käytiin myös neuvotteluja kaupan keskusliikkeen kanssa mahdollisen supermarket-kokoisen päivittäistavarakaupan sijoittamisesta alueelle. Kaupan koko olisi noin 2 000 k-m² ja sen huollon vaatima tila noin 900 m². Kaupan omana toiveena oli sijoittuminen mahdollisimman lähelle Valkoisenlähteentien risteystä, mikä taas oppimiskampuksen näkökulmasta oli mahdotonta. Ainoaksi mahdollisuudeksi, jossa noin laaja maantasokerroksen pinta-alavaatimus voisi täytyä on eteläisen pysäköintitalon katutasokerroksessa.

Näkymä pohjoisesta alueelle. Arkkitehtitoimisto Harris-Kjisik Oy. Etualalla vasemmalla oleva oppimiskampuksen kortteli on suunnittelun tarkentuessa muuttanut muotoaan.

Oppimiskampuksen on tulossa Tikkurilan lukion ja Varian tiloja yhteensä noin 35 000 kerrosneliömetriä. Kampuksen sijainti mahdollisimman lähellä Valkoisenlähteentien pohjoispuolista koulukeskusta on ollut suunnittelun lähtökohtana. Iso koulukokonaisuus vaatii maantasokerrokseensa suuren määrän eri toimintoja ja huoltoa ja huoltoliikennettä. Tästä seurasi, ettei luonnosvaiheen ajatus viherakselin viemisestä kampuksen läpi ollut mahdollista. Kaupunki palkkasi kampuksen hankesuunnitteluvaiheen suunnittelijakonsultiksi arkkitehtitoimisto JKMM:n. Kaavatyössä otettiin

huomioon kampussuunnitelman asettamat reunaehdot ja laajennettiin yleisten rakennusten korttelialuetta. Viherakseli ei jatku enää suoraviivaisena akselina, vaan kaartaa kampuksen eteläpuolitse. Puiistutuksin osoitetaan reitin jatkuvuus ja kaarevuudesta huolimatta siitä saadaan sujuva.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti kokouksessaan 9.5.2023 palauttaa asemakaavaehdotuksen valmisteltavaksi. Lautakunta halusi vastoin alkuperäistä esitystä, että kaksi rakennusalaä määrätään rakennettavaksi vähintään 16-kerroksiseksi. Vastaavasti tämä tuottaa kortteliin 62004 enemmän rakennusoikeutta (+ 1 400 kerrosneliömetriä) ja autopaikkoja 11 kpl, jotka on kuitenkin mahdollista sijoittaa jo osoitetuille LPA-alueille.

4. ASEMAKAAVAN KUVAUS

4.1 KAAVAN RAKENNE

Asemakaavalla muutetaan pääradan itäpuolinen alue keskustatoimintojen korttelialueeksi, C ja pohjoisin varsinaisen oppimiskampuksen kortteli yleisten toimintojen alueeksi, Y. Lisäraiteille varattu alue muuttuu yleiseksi pysäköintialueeksi, LP, jolloin se on myöhemmin otettavissa raideliikennekäyttöön, jos lisäraiteet päätetään joskus rakentaa. Alueelle ei tule uusia autoliikenteelle tarkoitettuja katuja, sillä alueen sisäiset reitit on osoitettu kevyelle liikenteelle, joille on sallittu huoltoajo. Pysäköinti sijoittuu kahteen pysäköintitaloon ja pyöräpysäköinti kortteleihin sekä kahteen pyöräpysäköintirakennukseen.

Kaavaehdotuksessa on viisi keskustatoimintojen korttelialuetta. Kortteleiden käyttötarkoitus sallii kaiken kaupunkikeskustaan soveltuvan toiminnan, mikä oli suunnittelun lähtökohtana, sillä tarkempaa tietoa alueelle tulevista hankkeista ei vielä ole. Korttelia 62004 lukuun ottamatta asumisen määrä rajoitetaan kuitenkin 40 %:iin toteutetusta, kaava sallimasta rakennusoikeudesta. Tällä varmistetaan, että tavoiteltu monipuolinen keskustarakenne työpaikkoineen toteutuu.

Osana konsulttityötä Arkkitehtitoimisto Harris-Kjisik laati alueelle design-manuaalin, jonka keskeiset arkkitehtoniset ja kaupunkikuvalliset teemat on sisällytetty kaavamääräyksiin ja saadaan näin vietyä toteutusvaiheeseen saakka. Ne koskevat rakennusten massoitteita, kattojen hyödyntämistä, julkista kaupunkitilaa, materiaaleja sekä katutasokerrosten toimintaa ja arkkitehtuuria eli sitä, miten rakennukset liittyvät kaupunkitilaan.

Rakennusalat myötäilevät pääosin korttelirajoja yhden metrin etäisyydellä. Julkisivut on myös enimmältä osin pakotettu seuraamaan rakennusalan rajoja, jotta lopputuloksena olisi halutun kaltaisen kaupunkirakenne ja kaupunkitilojen sarja.

Rakentamisen korkeus vaihtelee. Kortteleiden alimmat kerrokset muodostavat korttelin jalustan ja samalla korttelin kantakaupunkimaisen perusmassan. Jalusta on korkeudeltaan III-VII kerrosta. Kortteleiden perusmassoista nousee korkeampia, enintään IX-kerroksisia osia kaupunkikuvallisiksi aksenteiksi. Aksenttiosilla saadaan alueelle elävyyttä sekä nostettua rakentamisen tehokkuutta ilman, että rakennukset tuntuvat liian massiivisilta. Ratkaisun tarkoituksena on rikkoa muutoin korkeahkoa rakentamista, tuoda pienempää mittakaavaa katujen varsille sekä päästää valoa pihaille ja raitille.

Rakennusten pohjakerrosten tulee olla julkisivumateriaalinsa lisäksi toiminnoiltaan avoimia. Esimerkiksi erilaiset liiketilat, kuten kahvilat, ravintolat, baarit, kampaamot, erikoisliikkeet ja avoimet toimistotilat ovat sopivia toimintoja. Lisäksi kivijalkaan voi sijoittua jossain määrin asukkaita palvelevia tiloja, kuten pyörävarastoja tai yhteistiloja sillä edellytyksellä, että nekin toteutetaan liiketila-
maisesti avoimena julkisivupintana. Erityisesti yhteistiloja suunniteltaessa tulee kiinnittää huomiota siihen, että tila on tulevaisuudessa muutettavissa liiketilaksi.

Maamerkkirakennukset sijoittuvat merkittävimpien kaupunkitilojen pohjoisreunaan. Toinen on Villa Grönbergin läheisyydessä alueen eteläisenä alkupisteenä ja toinen alueen keskeisen

kaupunkitilan, Abiturienttiaukion reunalla. Maamerkkirakennukset voivat erota muusta rakennuskannasta korkeudeltaan, julkisivukäsittelyltään tai vaikkapa muodoltaan ja materiaaleiltaan. Maamerkkirakennuksen sijoittelussa oleellista on, että sen varjostusvaikutukset minimoidaan ja siksi suunnitelmassa esitettyjen maamerkkien varjot suuntautuvat pääosin katualueille tai varjostavat omaa korttelialuettaan. Maamerkkirakennukset vaaditusta 16 kerroksesta huolimatta kuitenkin jäävät alisteisiksi Tikkurilaan suunnitellulle rakentamiselle, jolloin alue antaa kaupunkirakenteen hierarkiassa tilaa Tikkurilan ydinkeskustan alueelle.

Liikenne

Alueen sijainti ja yhteydet tarjoavat mahdollisuuden autottomaan elämäntyyliin. Alue on erinomaisten raideliikenneyhteyksien varrella, kun sekä Tikkurilan asema että Vantaan ratikan pysäkki sijoittuvat heti alueen eteläpuolelle.

Itse suunnittelualue on pääsääntöisesti kävely-ympäristöä, jossa kaikkialle pääsee esteettömästi kävellen, pyöräillen sekä tarvittaessa myös henkilöautolla (saattoliikenne, huoltoajo, kotihoito, tavaroiden purkaminen). Autoliikenne kulkee Jokiniemenkadulla, josta linjataan tarvittavat yhteydet alueelle. Katutasoin toiminnat ja julkisivut luovat elävää kaupunkitilaa, ja tarjoavat jalankulkijalle kiinnostavaa katsottavaa. Alueella on viihtyisiä ja toiminnallisia ulkotiloja oleskeluun.

Alueen länsireunassa rata-aluetta vasten kulkee pyöräilyn laatukäytävä. Se yhdessä Valkoisenlähteentien ja Jokiniemenkadun pyöräreittien kanssa kytkee kampuksen osaksi laajaa pyöräilyverkostoa. Winterinmäeltä on virkistysreitit Tikkurilan aseman suuntaan ja luoteeseen Oppimiskampukselle ja edelleen ratasillalle.

Alueen autoliikenne liittyy Jokiniemenkatuun. Jokiniemenkadun ajorataa kavennetaan kaupunkimaisemmaksi, kadun varteen sijoitetaan pysäköintiä, jalankulun ja pyöräilyn ylityspaikat korotetaan 'shared space' tyyliksi osuiksi ja kadun viherilmettä parannetaan. Liittymät Jokiniemen kampusalueelle ovat pysäköintilaitosten ja saattoalueiden yhteydessä. Ajo liittymäpysäköintialueelle tapahtuu kampusalueen alittavaa tunnelia pitkin.

Lähes kaikki autopaikat sijoittuvat pysäköintitaloihin. Kansipihoihin verrattuna ne ovat helpommin muunneltavissa toiseen käyttöön, jos sille tulevaisuudessa on tarvetta. Alueen pohjavesiolosuhteet eivät myöskään tue autopaikkojen sijoittamista maanpinnan alapuolelle. Pysäköintitaloissa on yhteensä noin 800 autopaikkaa. Katutasoon on molemmissa kaavailtu liiketilaa, Jokiniemenkadun varteen, hyvin saavutettavalle sijainnille on varauduttu jopa suuren päivittäistavarakaupan tilatarpeisiin ja huoltoliikenteeseen. Jokiniemenkadun varteen sijoittuu kadunvarsipysäköintiä ja Kampusaukiolle on varattu muutama autopaikka oppimiskampuksen saattoliikennettä varten. Oppimiskampusta varten on osoitettu myös kaksi pyöräpysäköintirakennusta, joihin mahtuu yhteensä 800 polkupyörää. Mopopysäköinti sijoitetaan pysäköintitaloon.

Suunnitelman perusajatuksena on luoda lähes kokonaan autoton alue. Alueen keskellä kulkee jalankulkuakseli, joka yhdistää Tikkurilan asemanseutua, Oppimiskampusta ja jatkuu mahdollisesti Valkoisenlähteentien yli kohti Tikkurilan lukion nykyisiä tiloja. Joukkoliikenteen pysäkit sijaitsevat likimain nykyisillä paikkaa.

4.1.1 Mitoitus

Kaava-alueen kokonaispinta-ala on 7,29 hehtaaria ja aluetehokkuus on $e=1,48$.

Keskustatoimintojen korttelialue, C viiden korttelin yhteenlaskettu pinta-ala on 2,13 hehtaaria. Rakennusoikeus on 72 700 k-m^2 , jolloin tehokkuusluvaksi, e tulee 3,42.

- asuntokerroksalan määrä on korttelia 62004 lukuun ottamatta rajattu 40 %:iin, mikä tarkoittaa sitä, että asumista tulee todennäköisesti vähintään n. 13 000 k-m^2 ja enintään n. 27 000 k-m^2 . Tällöin asuntojen määrä vaihtelee välillä 300–600 asuntoa, asuntojen keski-koon ollessa n. noin 45 m^2 . Asukasmääräksi tulee vastaavasti n. 400–750 uutta asukasta.

- liike- ja toimitilojen määrä liikkuu vastaavasti asuntorakentamisesta riippuen välillä 46 000–60 000 kerrosneliömetriä.
- autopaikat sijoittuvat kahteen pysäköintitaloon (yhteensä n. 700–800 ap), johon on laskettu korvaava sijainti rakentamisen mukana poistuville liityntäpysäköintipaikoille.
  - 1 ap/130 asuntokerrosm²
  - väh. 1 ap/ 160 ja enintään 1 ap /130 toimistom²
  - väh. 1 ap/200 ja enintään 1 ap/150 liiketilam².
  - Autopaikkalaskelmissa on huomioitu asumisen ja toimitilojen määrän keskinäinen vaihtelu.
- pyöräpaikkoja tulee olla 2 kpl/ asunto, 1 pp/ 30 liiketilak-m² ja 1 pp/ 50 toimistok-m².

Yleisten rakennusten korttelialue, Y 0,8 hehtaarin alue, jonka rakennusoikeus on 35 000 k-m² ja tehokkuusluku $e=4,37$. Alueen vaatimat noin 200 autopaikkaa ja 80 mopopaikkaa sijoittuvat pohjoisempaan pysäköintitaloon, 800 pyöräpaikkaa puolestaan katualueelle sijoitettaviin pyöräpysäköintirakennuksiin.

Puisto, VP 0,46 hehtaaria.

Yleinen pysäköintialue, LP 0,37 hehtaaria.

Nykyiseen asemakaavaan verrattuna alueelle tulee uutta rakennusoikeutta vajaat 62 000 kerrosneliömetriä.

4.2 YMPÄRISTÖN LAATUA KOSKEVIEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Kaavan tuottaa keskustamaisen tiiviin korttelirakenteen radan itäpuolelle raideliikenteeseen tukeutuvaan ympäristöön. Rakennusten arkkitehtuurista on annettu laatua ja julkisivumateriaaleja koskevia määräyksiä.

Alueen laatu on varmistettu julkista kaupunkitilaa koskevin määräyksin. Kadut, raitit ja aukiot ovat luonnonkivipäälysteisiä ja niille tulee istuttaa suureksi kasvavia puita sekä kerroksellista kasvillisuutta ja toteuttaa myös kasvipeitteisiä hulevesien viivytysrakenteita. Jokiniemenkadun olevia hyväkuntoisia katupuita tulee säilyttää. Lisäksi alueen vehreydestä on huolehdittu määräämällä alueelle kasvikatkoja ja köynnöksiä rakennusten julkisivuille. Vihertehokkuudesta ja hulevesien käsittelystä on annettu määräykset.

Kasvikatot tukevat osaltaan luonnon monimuotoisuutta ja viivyttävät sadevesiä. Rakennuslupavaiheessa suunnitelmaa voidaan tarkentaa, kunhan kaavavaiheen vihertehokkuuden tavoiteluku 0,8 ja kaavamääräykset toteutuvat. Vihertehokkuuden sekä **hulevesien viivytyksen** toteutuminen on osoitettava rakennuslupan yhteydessä pihasuunnitelmalla ja vihertehokkuuslaskelmalla sekä **hulevesisuunnitelmalla**.

4.3 ALUEVARAUKSET

4.3.1 Korttelialueet

C, Keskustatoimintojen korttelialueet

Keskustatoimintojen alueelle saa sijoittaa asuin-, majoitus-, kulttuuri-, opetus-, palvelu-, liike-, myymälä- ja toimitiloja. Kortteleissa noudatetaan tulevasta toiminnasta riippumatta määräyksiä, joilla pyritään luomaan alueelle yhtenäinen kaupunkikuva ja kampusmainen luonne.

Rakennusten pohjakerrokset suunnitellaan avoimiksi ja niiden kerroskorkeus on ylempiä kerroksia suurempi, 6 m, jolloin se luo rakennuksiin luontevan jalustan ja mahdollistaa erilaiset käyttötarpeet. Katualueeseen rajautuvista tiloista tulee Kampusraitin ja Jokiniemenkadun, sekä aukoiden

puolella vähintään 80 % olla liike- ja myymälätilaa, joiden katujulkisivu tulee tehdä näyteikkunajulkisivuna. Jokiniemenkadun varressa koko katutasokerros on varattu kaupan tarpeisiin, pohjoisemmassa pysäköintitalossa liiketila tulee Kampusraitin puolelle.

Jokaiseen kortteliin tulee suunnitella vähintään kaksi ravintolakäyttöön soveltuvaa liiketilaa. Ravintolatiloihin tulee avautua Kampusraitin tai aukoiden suuntaan. Jokiniemenkadun varteen sijoitettavan pysäköintilaitoksen katutasossa varaudutaan päivittäistavarakaupan sijoittumiseen. Liiketilat tulee avata kadun suuntaan joko ovin tai suurin, avattavin ikkunoin. Näyteikkunapinnat on säilytettävä läpinäkyvinä eikä niitä saa kokonaan peittää esimerkiksi mainosjulisteilla. Myös radan puolen julkisivujen katutasoon tulee avata suuria ikkunoita. Tiilen ja valon mahdollisuuksia reliefitaiteena tulee radan puolella hyödyntää.

Korttelit, joihin tulee tehdä jalustaosa, on kaavakartalla osoitettu kerroslukumerkinnöin esim. IV/VIII. Jalusta on alemman kerrosluvun korkuinen ja ainakin osa Kampusraitin puoleisista rakennuksista tulee tehdä sen mukaisesti.

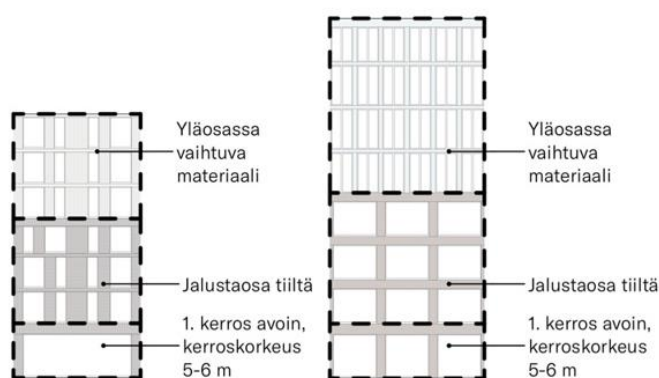
Jalustakerrosta korostetaan yhtenäisellä materiaalilla, paikalla muuratulla poltetulla tiilellä. Jalustan yhtenäisellä materiaalilla pyritään korostamaan kortteleiden rakennetta, jossa jalusta luo korttelin peruskorkeuden ja aksentit nousevat siitä yksittäisinä korkeampina massoina. Tiilimateriaali on myös viittaus suunnittelualueen ainoaan olemassa olevaan rakennukseen, Villa Grönbergiin.

Jalustan tulee mittasuhteiltaan, aukotukseltaan ja julkisivumateriaaleiltaan erottua yläpuolisesta rakennusosasta. Yläosan tulee olla julkisivumateriaaliltaan jalustaa vaaleampi ja ilmeeltään kevyempi.

Korkeammat rakennusosat rakennetaan jalustaosan yläpuolelle. Korkeammat osat tulee jakaa kerroslukua vaihtelemalla pienempiin osiin. vähintään 30 m välein. Porrastusten tulee olla vähintään kaksi kerrosta.

Korkeampien rakennusosien julkisivumateriaali ja julkisivutyyppi voivat vaihdella ja tuoda monipuolisuutta alueen julkisivuihin ja materiaalipalettiin. Yläosissa voidaan käyttää erityisesti puuta eri muodoissa, kuten julkisivulaudoituksena tai rimoituksissa. Myös erilaiset peltimateriaalit ja rappaukset tuovat yläosiin vaihtelua.

Maamerkkirakennusten rakennuspaikat on osoitettu kartalla rakennusalueina, joiden kerrosluku on osoitettu määräävänä 16:een. Rakennukset voivat poiketa muusta kaupunkirakenteesta muodoltaan, julkisivukäsittelyltään ja materiaaleiltaan, joskin jalustan arkkitehtuuri sitoo ne osaksi ympäristöään.

Asuin- ja toimistorakennusten julkisivuperiaatteita.

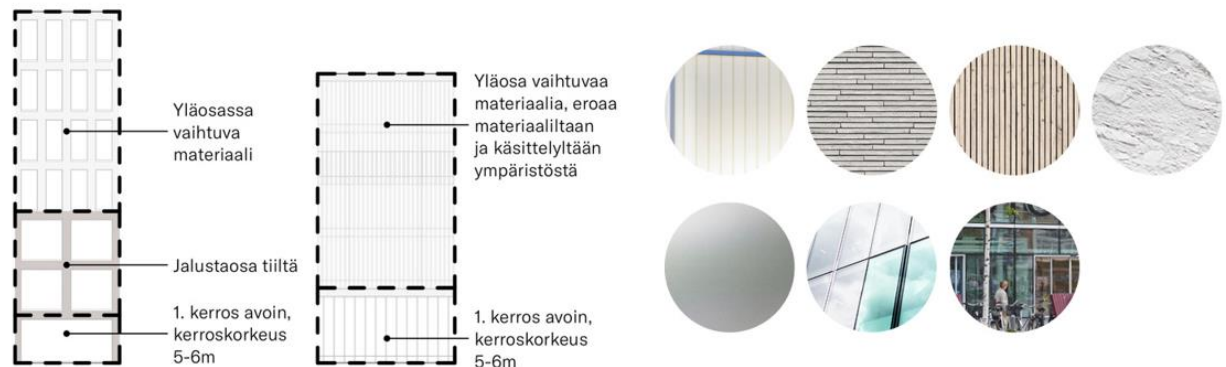

Asuin- ja toimistorakennusten julkisivumateriaaleja.

Kuva: Arkkitehtitoimisto Harris—Kjisik Oy.

Maamerkkirakennukset tulee suunnitella siten, että korkeista rakennuksien massa pysyy hoikkana ja mittasuhteiltaan sulavana. Tällä on merkitystä kaupunkikuvallisesti myös laajemmin, sillä korkeat rakennukset vaikuttavat myös suurmaisemaan.

Kaavamääräyksissä edellytetään vihertehokkuutta, kasvikattoja, hulevesien käsittelyä ja puiden istuttamista, kun tarjolla on maanvaraista pihaa. Julkisivuille tulee istuttaa myös köynnöksiä.

Julkisten rakennusten ja maamerkkirakennusten julkisivuperiaatteita.

Julkisten rakennusten ja maamerkkirakennusten julkisivumateriaaleja.

Kuva: Arkkitehtitoimisto Harris—Kjisik Oy.

Asuminen

Asumisen osuus saa C-kortteleissa olla enintään 40 % toteutetusta, kaavaan merkitystä kerrosneliömetrimäärästä. Rakennuslupavaiheessa tulee osoittaa, että asunnot saavat riittävästi luonnonvaloa. Poikkeuksena on kortteli 62004, jossa asumisen osuutta ei ole rajoitettu. Mikäli vain tähän kortteliin rakennetaan asuntoja, tulee asuntokerrosalaa n. 13 000 k-m². Jos myös muihin kortteleihin tulee kaavan sallima 40 % osuus asuntoja, nousee asumisen kerrosneliömetrimäärä n. 27 000 k-m²:iin. Tällöin asuntojen määrä vaihtelee välillä 300–6000 asuntoa, asuntojen keskikoon ollessa n. noin 45 m². Asukasmääräksi tulee vastaavasti n. 400–750 uutta asukasta.

Pysäköinti

Pysäköinti järjestellään keskitettynä pysäköintiratkaisuna, jossa liityntäpysäköinti, asukas-pysäköinti ja muu pysäköinti yhdistyvät toiminnallisesti elävään katutasoon liiketiloineen. Osa pysäköintipaikoista toimii vuorottaiskäytössä. Paikkojen nimeämättömyys ja arvioitu vuorottaiskäyttö huomioituna autopaikkatarve on 674–764 autopaikkaa, johon sisältyy 15 liityntäpysäköintipaikkaa (poistuvat paikat radan varren pysäköinnistä). Pysäköinnit on sijoitettu suunnitelmassa kahteen pysäköintitaloon. Oppimiskeskusta lähinnä sijaitsevan pysäköintitalon yhteyteen osoitetaan myös 80 mopopaikkaa.

Pysäköintitalojen kerroslukua ei ole rajoitettu, joten kaava mahdollistaa niiden korottamisen siinäkin tilanteessa, että kaikki radan varren liityntäpysäköintipaikat sijoitetaan myöhemmin pysäköintitaloon.

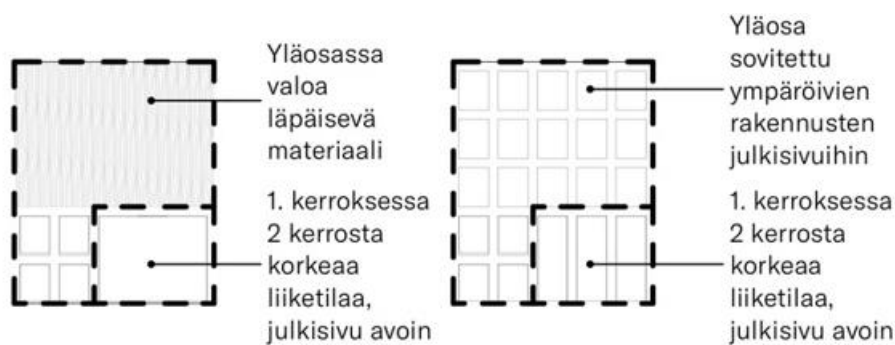
Alueelle rakennetaan kattava sähköautojen latausinfra. Pysäköintitaloihin toteutetaan sähköautojen latauspisteitä ja varaudutaan myös yhteiskäyttöisten ajoneuvojen pysäköintiin ja lataukseen.

Pysäköintitalot tulee toteuttaa kompakteina, laadukkaina ja ympäristöönsä sopivina. Katutasoon toteutetaan liiketilaa, jonka kerrokorkeus on noin 6 m. Pysäköintitaloja maisemoidaan myös köynnöksin.

Pohjakerrosten lisäksi erityistä huomiota tulee kiinnittää pysäköintilaitosten kattomaailmaan. Jokiniemenkadun puoleisen p-talon katolle tulee kaavan mukaan sijoittaa toimintaa esimerkiksi pelikenttiä tai kuntoiluvälineitä. Lisäksi osa katosta tulee olla kasvikattoa. Pohjoisemman p-talon katto tulee puolestaan toteuttaa kokonaan kasvikattona.

Katutason julkisivu toteutetaan avoimena ja umpinaisia pintoja vältetään. Materiaalina on muurattu tiili. Ylemmät kerrokset voidaan toteuttaa julkisten rakennusten tapaan muusta ympäristöstä poikkeavalla tai sopeuttavalla julkisivukäsittelyllä. Erilaiset valoa läpäisevät käsittelyt, kuten perforoidut teräkset tai rimoitukset tuovat pysäköintilaitokselle tunnistettavan ilmeen, mutta eivät mykistä julkisivupintaa. Julkisivupinnat tarjoavat mahdollisuuden myös monenlaisen taiteen toteuttamiselle. Sopeutettaessa rakennus ympäristöönsä voidaan hyödyntää esimerkiksi samansuuntaista julkisivuaukotusta ja julkisivumateriaaleja kuin ympäristössään. Tuulettuvassa rakenteessa aukotukset eivät vaadi lasia.

Huolto- ja asiointiliikenne

Oppimiskampuksen ja mahdollisen päivittäistavaramarketin vaatima huoltoliikenne otetaan suoraan ajoneuvoliittymän Jokiniemenkadun suunnasta. Huollolle varataan tilaa korttelialueilla ja rakennusrungon sisällä. Pienemmät liiketilat ja toimitilat käyttävät huoltoreittinä alueen sisäisiä kevyen liikenteen raitteja, joilla kaava mahdollistaa myös huoltoliikenteen.

Asiointiliikenne ohjataan pysäköintitaloihin, joskin Oppimiskampuksen kortteliin tulee varaus myös maantasossa olevalle saattoliikenteelle. Lyhytaikaista asiointia varten mahdollistetaan myös kadunvarsipysäköinti Jokiniemenkadun varressa.

Pyöräpysäköinti

Pyöräpysäköinnin tarve koko alueella on 2352–2528 pyöräpaikkaa. Suurin osa siitä tulee järjestää korttelikohtaisesti.

Oppimiskampuksen pyöräpysäköintiä varten on kaavassa osoitettu katualueelle kaksi pyöräpysäköintitaloa. Ne sijoittuvat oppimiskampuksen molemmiin puoliin, jolloin ne ovat helposti eri suunnista saapuvien opiskelijoiden saavutettavissa. Rakennuksen viiteen kerrokseen mahtuu 400 pyörää, jotka saadaan runkolukittua telineisiinsä. Valmiita ratkaisuja tarjoaa mm. Cyklon Nordic Oy.

Y, yleisten rakennusten korttelialue

Korttelialueelle on haluttu mahdollistaa sama toimintojen kirjo kuin keskustatoimintojen korttelialueille. Tosin kortteli on käytännössä tulossa oppimiskampuksen käyttöön, kun kaikki 35 000 kerrosneliömetriä tulee Tikkurilan lukion laajennuksen sekä Vantaan ammattiopiston Varian käyttöön. Rakennuksen eteläpuolelle tulee aukio, aurinkoinen ja suojaisa kaupunkitila opiskelijoiden ja muidenkin kaupunkilaisten käyttöön. Se on samalla osa radan varresta kohti Winterinmäkeä johtavaa tilasarjaa. Rakennuksen suunnittelussa tulee varautua kulkuyhteyteen Valkoisenlähteentien yli, nykyisiin Tikkurilan lukion tiloihin.

Rakennusten julkisivuperiaatteet ovat samat kuin maamerkkirakennuksilla. Alin kerros tulee toteuttaa avoimena ja suuremmalla kerroskorkeudella, 6 m. Toimintojen pohjakerrokset tulee toteuttaa avoimena.

Jalustaosaa korostetaan tiilimateriaalilla, mutta yläosassa käytetään vaihtuvaa materiaalia. Poikkeavassa julkisivukäsittelyssä rakennuksen ylemmät kerrokset voidaan häivyttää. Tällöin julkisivussa käytetään erilaisia valoa läpäiseviä materiaaleja, kuten lasilankkuja tai rimoitusta.

Kaavamääräyksissä edellytetään vihertehokkuutta, kasvikattoja, köynnöksiä, hulevesien käsittelyä ja puiden istuttamista.

4.3.2 Muut alueet**LP, yleinen pysäköintialue**

Lisäraiteille kaavailtu kaupungin omistama alue on osoitettu yleiseksi pysäköintialueeksi, jolloin se on tarvittaessa otettavissa raideliikenteen käyttöön.

VP, Grönbergin puisto

Grönbergin puisto on suunnittelualan ainoa puisto. Puutarhamainen ympäristö tarjoaa Jokiniemen kampuksen asukkaille ja alueella asioiville mahdollisuuden hengähtää ja virkistyä. Puisto suunnitellaan aisteja herätteleväksi elpymispuistoksi, jossa on kerroksellista kasvillisuutta ja joka sopii historiallisen Villa Grönbergin yhteyteen. Puistossa voidaan viivyttää alueen hulevesiä kasvilisuspintaisissa painanteissa.

Siellä sijaitsee myös alueen ainoa rakennus, Villa Grönberg. Lars Sonckin suunnittelema, kaksikerroksinen tiilirakennus on suojeltu. Se sijaitsee keskeisellä paikalla, suunnittelualan eteläosassa lähellä junaradan alikulkua. Rakennukseen saa sijoittaa lähipalveluja, liiketiloja ja kulttuuritiloja. Rakennuksen ominaispiirteet tulee säilyttää korjaus- ja muutostöissä. Alkuperäisiä rakennusosia tulee vaalia. Erityisesti ikkunat ikkunapenkkeineen tulee säilyttää. Sisätiloista tulee säilyttää alkuperäinen tilajako, porrashuone alkuperäisine yksityiskohtineen (porraskaide), sekä salin takka.

Muut julkiset ulkotilat ja raitit

Alueen sisäinen yhteys, Kampusraitti johdattaa kävelijää pohjois–eteläsuuntaisena Tikkurilan asemalta Oppimiskampukselle saakka. Keskeisimmät toiminnot ja palvelut sijoittuvat tämän pääraitin varrelle. Nopeammat pyöräreitit sijoittuvat radan varteen Jokiniemenkadun varteen. Alueella kulkee myös useampi poikittaisyhteys, joiden varrelle on sijoitettu pyöräpysäköintiä. Mittavampi pyöräpysäköinti on sijoitettu lähelle oppimiskampusta sijoittuviin pyöräpysäköintitaloihin.

Jokiniemenkadulle tehdään kaksi korotetun suojatien aluetta, joilla johdatellaan kevyen liikenteen käyttäjiä kadun yli, kohti Winterinmäkeä. Eteläinen viherakseli kulkee Villa Grönbergin suunnalta kohti itää, pohjoisempi akseli yhdistää Oppimiskampuksen olemassa olevaan viherrakenteeseen. Jokiniemen kampusalueella ympäristö on varsin urbaania, joten on tärkeää, että näiden viherakselien avulla luodaan reitti kohti olemassa olevaa Winterinmäellä sijaitsevaa kaupunkimetsää.

Uusi siltayhteys Valkoisenlähteentien yli muodostaa reitin alueen pohjoispuolelta oppimiskampuksen rakennuksiin. Radan viereen sijoittuvan olemassa olevan sillan osalta kävely- ja pyöräilyominaisuuksia kehitetään toimivammiksi. Niin ikään alueen pohjoisosiin rakentuvat leveät suojatiet mahdollistavat suurempien ryhmien yhtäaikaisten kadun ylityksen turvallisesti erityisesti kävely- ja pyöräiliikenteen ruuhka-aikoina. Yhteydet ympäristöön ovat merkittäviä viheryhteyksiä, joiden muodostumista tuetaan mahdollisimman runsaalla kasvillisuudella.

Jalankululle ja pyöräilylle varataan yleistä käytäntöä leveämmät reitit suurempien ihmisryhmien liikkumista varten.

Raittien vihreyteen ja kasvillisuuteen kiinnitetään erityistä huomiota. Raitit ovat suunnaltaan selkeitä, mutta eläviä.

Rataraitti sekä Jokiniemenkatu reunustavat rakentuvaa uutta kaupunkitilaa ja ovat keskiaksella nopeampaan kulkemiseen tarkoitettuja.

Rataraitti sopii mainiosti pyörällä kuljetta- vaksi ja sen varteen sijoittuu useampi fillariaukio, johon pyörän voi turvallisesti lukita. Raitti rajautuu radan puolella metsiköihin ja puuriveihin.

Rakennusten julkisivut suunnitellaan mahdollisimman vehreiksi, esimerkiksi köynnösten sekä parvekekasvien avulla.

Raittien vihreyteen ja kasvillisuuteen kiinnitetään erityistä huomiota. Raitit ovat suunnaltaan selkeitä, mutta eläviä. Niiden varrelle on suunniteltu mielenkiintoista urbaania katutilaa katupui- neen ja hulevesiaiheineen. Hulevesiaihe muodostaa Kampusraitin kaupunkikuvallisesti ja mai- sema-arkkitehtonisesti merkittävän elementin. Alueen palvelut keskittyvät paljolti alueen keskellä kulkevan Kampusraitin varrelle.

Vihreä rataraitti on pyöräilyn laatukäytävä, joka muodostaa kasvullisen länsijulkisivun alueelle. Ra- kennuksen raitin puoleisten julkisivujen rakenteet suunnitellaan siten, että kasvien kasvattaminen julkisivuissa mahdollistetaan (esim. köynnökset, parvekkeet ja rakennukseen integroidut istutus- laatikot).

Tiiviin rakentamisen ohella on tärkeää, että urbaanimpaankin katutilaan saadaan myös kasvilli- suutta. Kasvillisuudella on merkittävä vaikutus viihtyisän kaupunkiympäristön tuottamisessa. Joki- niemen kampuksella kasvillisuuden avulla pystytään johdattelemaan alueella kulkua, muodosta- maan erilaisia tilasarjoja sekä rajaamaan ympäristöä. Kaupunkiympäristössä kasvillisuus vaikuttaa alueen paikan identiteettiin. Erilaisilla pienillä sisääntuloaukioilla voi olla oma nimikkopuu.

Aukiot

Aukiot toimivat perinteisinä julkisina kaupunkitiloina. Jokiniemen alueen pääaukiota hallitsee tai- depainotteinen värikäs ja alueen identiteettiä korostava kiveys. Eläväinen kiveyskuviokuva sopii kes- kusta-alueelle ja aukoiden muotokieli osoittaa, että kyseessä on alueen merkittävimmät julkiset oleskelupaikat. Aukio luo alueelle miellyttävän mahdollisuuden spontaaniin istuskeluun ja ajan- viettoon. Pohjoisempi Kampusaukio sijoittuu oppimiskampuksen eteläpuolelle ja luo opiskelijoille

miellyttävän kaupunkitilan istuskeluun ja ajanviettoon. Aukioille istutetaan myös puita ja kerroksellista kasvillisuutta. Hulevesiä viivytetään ja johdetaan istutuksille.

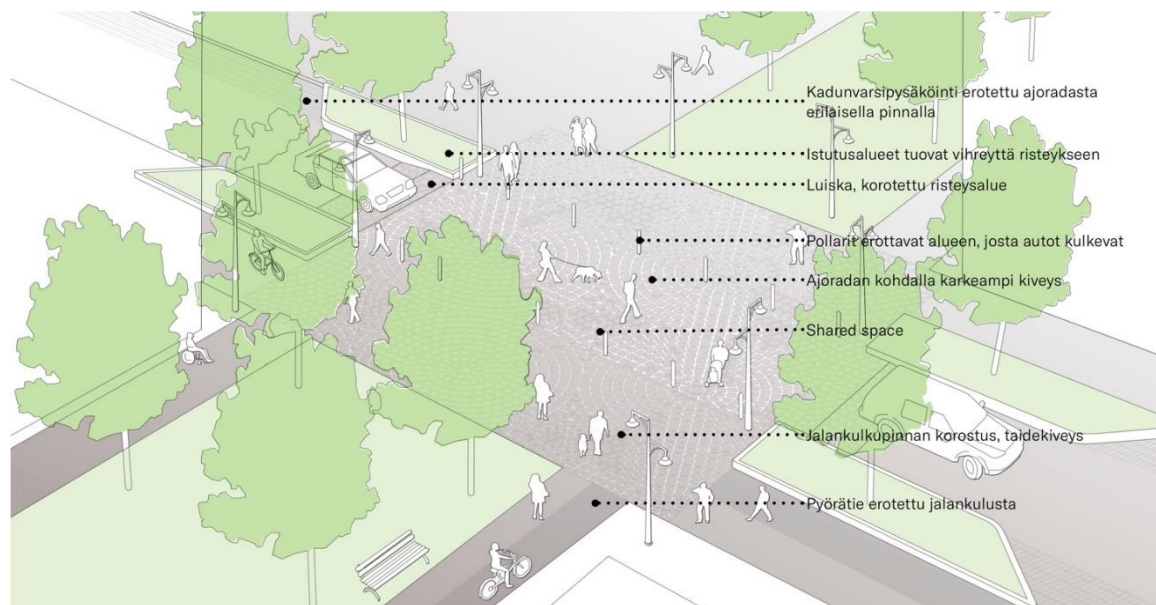
Julkisen kaupunkitilararjan ”taskuihin” sijoittuu aktiivisia pikkuaukioita, joissa viihtyvät asukkaat, erilaiset toimijat, alueella työskentelevät sekä opiskelijat. Ne rakennetaan muunnettaviksi, monikäyttöisiksi pieniksi intiimeiksi kaupunkitiloiksi ja niihin rajautuviin rakennuksien maantasokerrokseen varataan aukion toimintaa tukevaa liike- ja palvelutilaa. Taskuihin istutetaan mahdollisuuksien mukaan puita, köynnöksiä ja muita istutuksia viihtyisyyttä lisäämään.

Pyöräilyn lyhytaikaista pysäköintiä ajatellen varataan paikkoja myös Rataraitilta alueelle johtaville kujanteille.

Katualueet

Jokiniemenkadun ja tonttiliittymien sekä vähäliikenteisten sivukatujen risteysalueet ovat shared space – tyyppisiä alueita, joilla eri kulkumuodot jakavat liikennealueen. Jalankulku- ja pyörätien pinta jatkuu samassa tasossa sivukadun yli, kun taas autoilija nousee korotetulle risteysalueelle. Pyörätie ja jalkakäytävä jatkuvat yhtenäisenä ja autoliikenne on väistämisvelvollinen.

Alueita korostetaan materiaaleilla, esimerkiksi erilaisilla kiveyksillä. Ajorata on erotettu risteysalueella pollareilla ja sen kohdalla on karkeampi kiveys. Myös kadunvarsipysäköinti on erotettu ajoradasta erilaisella pinnoitteella, esimerkiksi kiveyksellä. Istutusalueilla jäsennetään katutilaa ja ne tuovat vihreyttä risteysalueelle. Istutusalueille johdetaan hulevesiä.

4.4 KAAVAN VAIKUTUKSET

Hankkeen MRA 1 §:n mukaisia vaikutuksia on tarkasteltu kaavaa laadittaessa. Arvioinnissa on myös tarkasteltu valtakunnallisten alueiden käyttötavoitteiden (VAT) toteutumista.

Hanke sijoittuu Tikkurilan keskustan tuntumaan rakentamattomalle alueelle ja on yhdyskuntarakennetta tiivistävä ja täydentävä. Se sijoittuu hyvien joukkoliikenneyhteyksien varteen. Hanketta voidaan pitää kestävästä kaupunkirakentamisesta tavoitteiden mukaisena. Kokonaisratkaisu on taloudellisesti toteutettavissa.

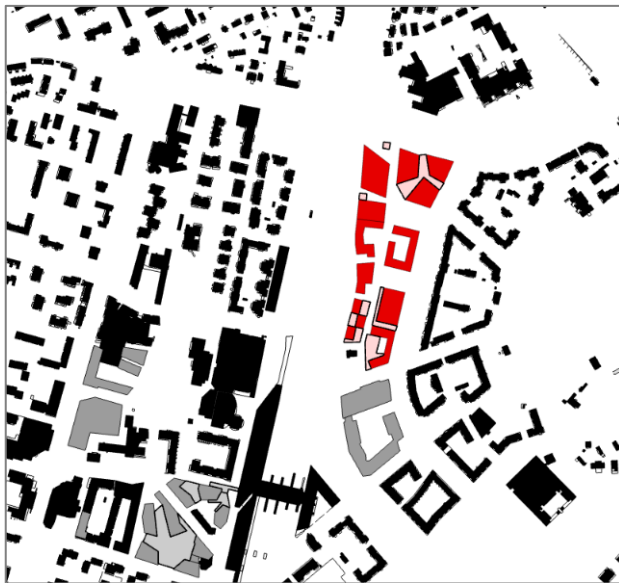

4.4.1 Vaikutukset rakennettuun ympäristöön

Väestön rakenne ja kehitys

Kaavamuuotos laajentaa Tikkurilan keskusta-alueutta Jokiniemen suuntaan ja tuottaa uutta toimintoiltaan sekoittunutta kaupunkirakennetta pääradan itäpuolelle, mikä toteuttaa valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden henkeä. Kaavan C-korttelit mahdollistavat erilaisten toimintojen monipuolisen yhdistämisen. Uutta asumista syntyy enimmillään noin 27 000 kerrosneliömetriä, mikä keskimääräisen asumisväljyyden kautta tarkoittaisi noin 750 uutta asukasta. Osa asunnoista voi toteutua myös opiskelija-asuntolina.

Yhdyskuntarakenne

Alue sijoittuu Jokiniemen kaupunginosaan, pääradan varteen ja Tikkurilan aseman tuntumaan. Ratkaisu tuottaa tehokasta ja toimintoiltaan monipuolista kaupunkirakennetta näkyvälle ja helposti saavutettavalle paikalle. Uudet korttelit eheyttävät kaupunkirakennetta ja laajentavat Tikkurilan keskusta-alueutta pääradan itäpuolelle.

Alue rakentuu joukkoliikenteen äärelle. Tikkurilan asemalta kulkevat lähi- ja kaukojunat, ja jatkossa raideyhteyksiä täydentää Vantaan ratikka. Kävelyetäisyydellä on lisäksi useita bussipysäkejä.

Kaupunkikuva

Uusi rakentaminen luo uutta kaupunkia alueelle, jonka maastoa on muokattu raskaasti ja lyijyn saastuttamat pintamaat poistettu. Kaupunkikuvan laatuun on kaavalla erityisesti panostettu. Julkisen kaupunkitilan materiaaleista ja puuistutuksista on annettu kaavamääräykset. Rakennuksia koskeissa määräyksissä on keskitytty niiden muodostamaan katutilaan. Katutasoon tuodaan toimintaa, joka näkyy ja avautuu katujen suuntaan. Se tuottaa kävelijän kokoista mittakaavaa ja mielenkiintoista ympäristöä. Paikalla muurattu tiili tuottaa riittävän yhtenäisyyden. Nykyään käytössä olevien tiilityyppien kirjo puolestaan estää liian monotonisuuden syntymisen. Rakennusten seinille tulee lisäksi istuttaa köynnöksiä.

Kaupunkipuiden avulla luodaan erilaisia tilasarjoja Jokiniemen alueelle ja jäsennetään kaupunkirakennetta. Myös suuremmissa aukiotiloissa puiden merkitys kasvaa ja ne vaikuttavat positiivisesti paikalliseen mikroilmastoon. Puiden ja muun kasvillisuuden ulkonäkö vaihtelee ympäri vuoden, joten kaupunkimaisema muuttuu paljon eri vuodenaikojen mukaan.

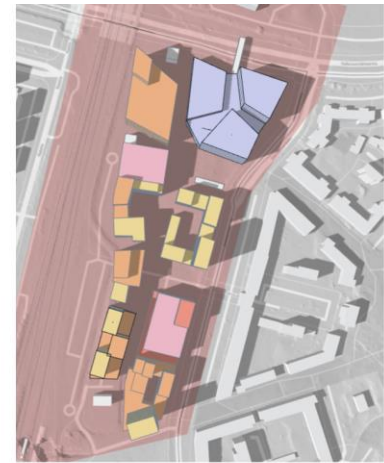
Jokiniemen kampuksen alueelle tulee erityyppisiä kattopihoja. Kasvillisuus on niissä vaihtelevaa ja se riippuu myös kattotilan muusta käyttötarkoituksesta. Kattopuutarhojen lisäksi helppohoitoisia, menestyviä ja visuaalisesti kauniita vaihtoehtoja voidaan saada aikaiseksi erilaisilla maksaruohokatoilla, niitty- ja ketokasvillisuudella sekä heinäkavillisuudella. Nämä vaihtoehdot vaativat myös kasvualustaltaan vähemmän syvyyttä, joten ne on helppo saada menestymään kattopinnoilla. Kasvikatot tukevat alueen viherrakennetta ja lisäävät luonnon monimuotoisuutta.

21.6. klo 9.00

21.6. klo 13.00

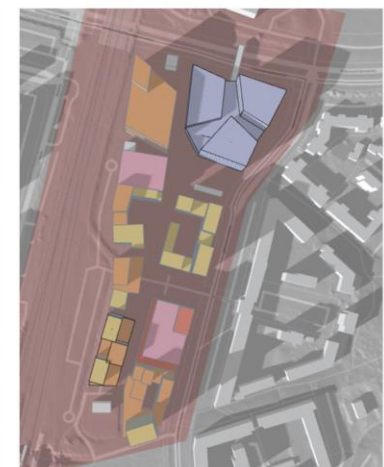
21.6. klo 17.00

21.3. klo 9.00

21.3. klo 12.00

21.3. klo 16.00

Asuminen

Valmistuvat asunnot helpottavat osaltaan pääkaupunkiseudun asuntopulaa. Hanke noudattaa valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita lisäämällä asuntotuotantoa ja monipuolistamalla asuntokantaa hyvien raideliikenneyhteysien varrella.

Rakennettu kulttuuriympäristö

Villa Grönbergin suojelua jatketaan ja rakennettuun ympäristöön liittyvien arvojen säilyminen turvataan aiempaa kattavammalla suojelumääräyksellä. Rakennuksen ympäristöä kehitetään puistona. Näköyhteys pääradalle säilyy, joten rakennus on jatkossakin myös junasta tunnistettava osa Jokiniemen historiaa. Uusi korttelirakenne kehystää harkitusti Villa Grönbergin aluetta pohjoisen ja idän suunnasta, eikä päiväsaikaan varjosta rakennuksen ympäristöä.

Palvelut ja työpaikat

Alueesta on tulossa merkittävä työpaikkakeskittymä joukkoliikenteen äärelle. Toiminnoiltaan joustaviin keskustakortteleihin on mahdollista sijoittaa sekä työpaikkarakentamista että asuntoja. Asuntojen maksimiosuutta rajoitetaan kaavassa, ja työpaikkarakentamiseen osoitetaan sitä kautta 46 000–60 000 kerrosneliometriä. Maantasokerrokset ovat pääosin liiketiloja, joista osan edellytetään soveltuvan ravintolatoimintaan. Kaava mahdollistaa päivittäistavarakaupan sijoittumisen alueelle. Julkisia palveluita ovat ammattiopisto Varian tilat, Tikkurilan lukion laajennus sekä

kaupungin kasvupalvelut. Lisäksi kampusalueelle tavoitellaan laajasti yksityistä yritys- ja koulutus-toimintaa. Alueelle tulee uusia asukkaita, mikä vaikuttaa positiivisesti myös Tikkurilan keskustan palveluiden säilymiseen ja monipuolistumiseen. Asukasluvun kasvun tuottamaa päiväkotij- ja koulupaikkojen tarvetta tarkastellaan osana laajempaa kokonaisuutta, esimerkiksi kun kehitetään Väreitehtaan aluetta Keravanjoen eteläpuolella Kuninkaassa.

Massamallitarkastelu Villa Grönbergin ympäristöstä. Kortteleiden lähimmäksi suojeltua rakennusta työntyvät osat saavat olla enintään kolmekerroksisia.

Taloudelliset vaikutukset

Kaupunki on teettänyt kaavatyön tueksi kannattavuusselvityksen, jossa alueen kaavataloutta tarkasteltiin sekä kaupungin että yksityisen sektorin näkökulmasta. Selvityksen laatijaksi valikoitui Realidea Oy. Selvitys valmistui alkuvuodesta 2022 ja pohjautui Arkkitehtitoimisto Harris-Kjisik Oy:n laatimiin suunnitelmiin. Laskelmat tehtiin kolmesta vaihtoehdosta, joissa muuttujina olivat työpaikka- ja asuinrakennusoikeuden suhde, kokonaisrakennusoikeus ja hyvinvointikeskuksen mahdollinen sijoittuminen alueelle. Lisäksi vertailtiin erityyppisten pysäköintilaitosten kustannuksia sekä arvioitiin erillishinnat suunnitelmissa esitetyille optioille: kävely-yhteys Valkoisenlähteen tien yli ja kevyen liikenteen yhteys pääradan ali. Loppupäätelmänä oli, että alue on kaavatalouden kannalta toteutuskelpoinen sekä kaupungille että toteuttaville tahoille. Talousnäkökulmasta edullista olisi rakennusoikeuden ja asuntorakentamisen osuuden kasvattaminen sekä keskitetyn pysäköinnin toteuttaminen perinteisenä maanpäällisenä laitoksena. Selvityksessä suositellaan tarkentavia laskelmia, mikäli alueelle toteutetaan robottipysäköintiä tai maanalaisia pysäköintilaitoksia. Optioista pääradan alitus arvioitiin niin kalliiksi, että sillä olisi merkittävä vaikutus koko alueen kaavatalouteen.

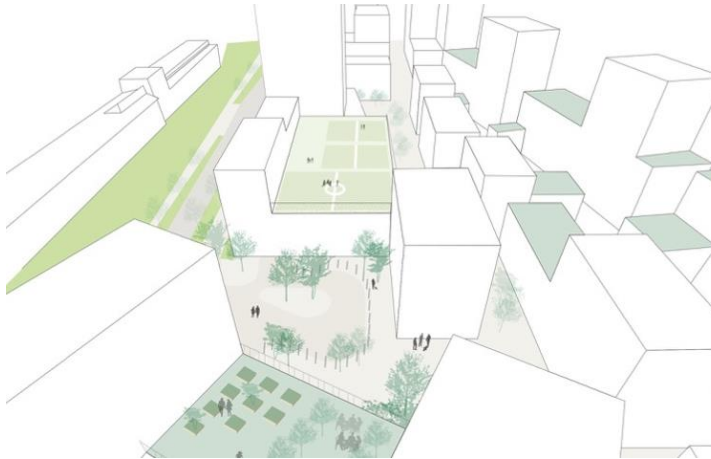
Sosiaalinen ympäristö

Monipuolista aluetta käyttävät jatkossa sekä uudet asukkaat ja opiskelijat että alueella työskentelevät ja asioivat. Kampusraitti muodostaa uuden luontevan kävelyreitin Tikkurilan asemalta koilliseen. Asuntojen koko vaihtelee, ja alueelta löytyy koti moneen tarpeeseen ja elämänvaiheeseen. Opiskelija-asuminen tukee ajatusta elävästä kampuksesta. Alueella suositetaan koulutus-, liike- ja palvelutilojen yhteiskäyttöä. Tavoitteena on ehjä sosiaalinen aluekokonaisuus. Hanke on VAT:n mukainen.

Virkistys

Hanke tuottaa toiminnallisesti sekoittunutta kaupunkiympäristöä, jonka asukkaat ja muut käyttäjät lisäävät virkistysalueiden, kuten Keravanjoen varren, Winterinmäen ja Hiekkaharjun liikuntapuiston käyttöä. Uudisrakentaminen sijoittuu rakentamattomalle joutomaalle, jota osin käytetään väliaikaisena pysäköintialueena, joten hanke ei vaaranna VAT:n virkistyskäyttöä koskevia tavoitteita.

Kaavassa on annettu määräys, jolla Jokiniementien viereisen pysäköintitalon katolle tulee osoittaa toimintaa esim. pallokenttä tai ulkopunttisali. Myös oppimiskampuksen jalustaosan katto tulee opiskelijoiden käyttöön.

Alueen viherkatot sijoittuvat rakennusten matalampiin osiin ja valo-olosuhteitaan sopiviin ilmansuuntiin.

Kaikkien alueiden viherkattojen ei tarvitse olla saavutettavia ja toiminnallisia, vaan osa niistä voi olla suunniteltu esteettisistä ja hulevesien hallinnan näkökulmasta.

Robottipaikotuslaitoksen päällä on runsaasti tilaa eri harrastustoiminnoille ja kattopintaa käytetään alueen urheilukeskittymänä.

Oppimiskampuksella kattopuutarha toimii opiskelijoiden virkistys- ja opetuskäytössä.

Periaatekaavio aktiivisista kattopinnoista

Liikenne

Jalankulku ja pyöräily

Kaava mahdollistaa uusien jalankulun ja pyöräilyn yhteyksien syntymisen alueelle. Yhteyksien uudet reitit kulkevat alueen läpi verkostomaisesti ja luovat mahdollisuudet nauttia vehreästä jalankulkupainotteisesta ympäristöstä aivan kaupungin keskustassa. Nykyisten pyöräilyn pääreittien jatkuvuus säilyy ja laatutason parantamiseen varataan tilaa katualueella.

Esteettömyys

Asemakaava-alueen pohjoisosassa Oppimiskampuksen ja bussipysäkkien kohdalla tulee kiinnittää erityistä huomiota esteettömien yhteyksien järjestämiseen. Muilta osin asemakaava-alue on esteettömyyden kannalta normaalia aluetta.

Joukkoliikenne

Kaavalla ei ole itsessään vaikutuksia joukkoliikenteen käyttämiin reitteihin. Alue tukeutuu nykyiseen erinomaiseen julkisen liikenteen palveluverkkoon. Kaavan tuoma lisärakentaminen alueella tiivistää olemassa olevaa yhdyskuntarakennetta ja tuo alueelle lisää joukkoliikenteen käyttäjiä. Bussipysäkit säilyvät lähellä nykyisiä sijaintejaan.

Autoliikenne

Katuverkkoon ei tule kaavassa muutoksia. Liikennemäärien on arvioitu lisääntyvän Jokiniemenkadulla jonkin verran. Erinomaisen joukkoliikenteen palvelutason takia liikennemäärien ei katsota kasvavan kovin paljon. Liikenteen toimivuustarkasteluissa ajoyhteydet ovat edelleen sujuvia.

Huoltoliikenne

Asuinrakennuksien tarvittava huoltoliikenne sallitaan jalankulun ja pyöräilyn yhteyksien kautta. Oppimiskampuksen huoltoajo toteutetaan suoraan Jokiniemenkadulta. Mahdollisen päivittäistavarakaupan huoltoliikenne toteutetaan Jokiniemenkadun kautta.

Pysäköinti

Alueella sijaitsee nyt Tikkurilan aseman liityntäpysäköintiä. Osa liityntäpysäköinnistä mahdollistetaan edelleen nykyisellä paikallaan radan varressa. Osa liityntäpysäköinnistä siirtyy alueelle rakennettavaan pysäköintilaitokseen. Pysäköintilaitokseen sijoittuvat liityntäpysäköintipaikat voivat toimia vuorottaiskäytössä alueen muiden palveluiden kanssa. Kadun varteen sijoittuu kadunvarsipaikkoja. Näillä autopaikoilla mahdollistetaan lyhytaikainen pysäköinti, jolloin paikat palvelevat sekä saattoliikenteen jättöpaikkoina että alueen kivijalkapalveluita hyödyttävänä asiointipaikkoina.

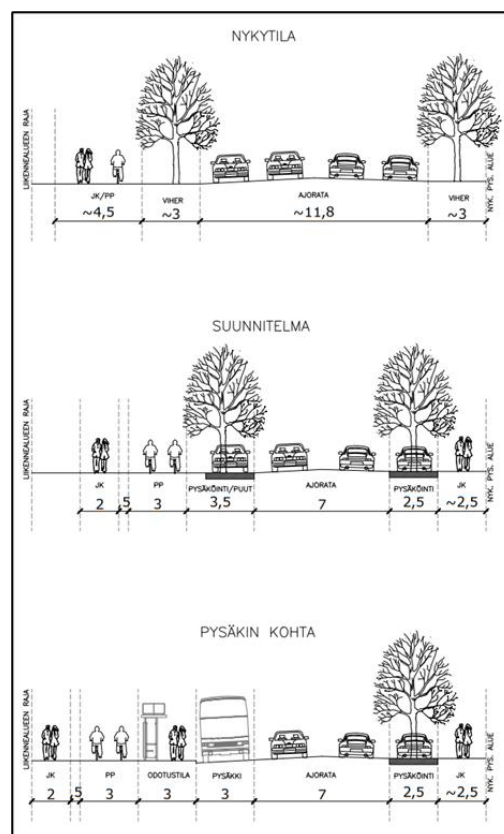
Osa nykyisistä pysäköintiä palvelevista hiekkakentistä poistuu kaavan toteutumisen myötä. Alueelle rakentuu kaksi pysäköintilaitosta, joihin sijoitetaan alueen tarvittavat pysäköintipaikat. Pysäköintipaikkojen mitoituksessa sovelletaan kaupungin voimassa olevaa ohjeistusta.

Pelastus

Alueella hätäpoistuminen järjestetään omatoimisen pelastautumisen keinoin. Pelastustietä tarvitaan myös turvaamaan sammutustoiminta kohteessa rakennuspalossa. Sammutustoimintaa varten nostolavayksikölle on suunniteltava pelastustie ja nostopaikka vähintään 10 metrin päähän rakennuksesta. Nostolavayksikköä käytetään esimerkiksi kattopaloissa kuljettamaan sammutuskaulusta ja pelastajia.

Pelastusyksiköllä tulee päästä vähintään 10 metrin etäisyydelle rakennuksen uloskäynneistä ja sammutusreiteistä. Lisäksi pelastusyksiköllä tulee päästä vähintään 10 metrin päähän sammutusveden ja sammutusvesiputkiston syöttö- ja ottopaikoista sekä paloilmotin-, sprinkleri- tai savunpoistokeskuksista.

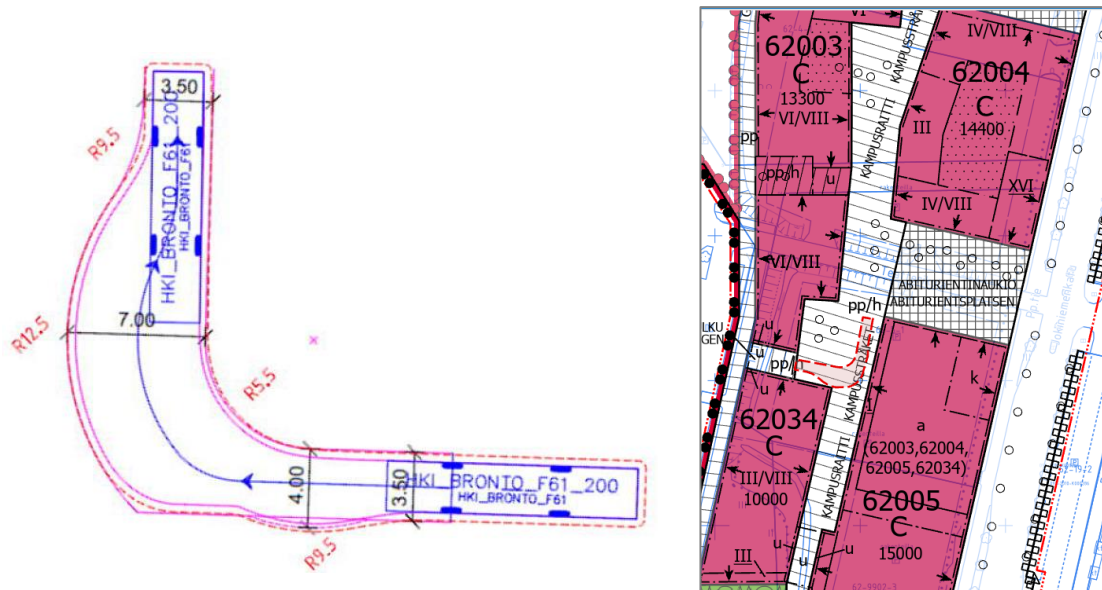
Ajoreitit nostopaikoille ja nostopaikat tulee suunnitella siten, että pelastuslaitoksen kalusto voidaan ajaa keula edellä kohteeseen. Pelastustien nostolavayksikön mitoitus perustuu AutoTurn-ajouramalliin, jossa sisäkaari on 5,5 m ja ulkokaari 13 m. Ajovara on 0,4 m ja puomin ajovara 1,0 m.⁹

Jokiniemenkatu, poikkileikkaukset, WSP

⁹ HIKLU, Pelastustien suunnittelu- ja toteutusohje, Helsingin kaupungin, Itä-Uudenmaan, Keski-Uudenmaan ja Länsi-Uudenmaan pelastuslaitosten alueet, 4.10.2022.

Asemakaavoitus on käynyt Itä-Uudenmaan pelastuslaitoksen ja rakennusvalvonnan edustajien kanssa 11.10.2011 neuvottelun, jossa todettiin, että pelastustiet ovat järjestettävissä kevyenliikenteen reittien kautta uusien rakennusten ja sisäänkäyntien ulottuville. Katualueille varattu tila riittää nostoautoille ja ajourat onnistuvat tiukimmissakin kaarteissa.

Ajouratarkastelu suhteessa kaavaan.

Näkymä pohjoisesta. Oppimiskampus on esitetty hankesuunnitelman mukaisena massamallina.

Alue idästä Winterinmäen suunnasta katsottuna. Aukiot rytmittävät korttelirakennetta ja jatkavat Winterinmäeltä kurottavia viheryhteyksiä.

Vesihuolto

Kaavatyön yhteydessä alueelle on laadittu alustava katusuunnitelma A-insinöörien toimesta. Suunnitelmassa on esitetty tarvittavat vesihuollon järjestelmät, mitoitus sekä alustavat kustannusarvot kaava-alueen vesihuollon toteuttamiseksi. Osin korttelit tukeutuvat nykyisiin vesihuoltoverkostoihin ja osin alueelle joudutaan rakentamaan uutta vesihuoltoverkostoa. Verkostot on suunniteltu niin, että alueen sisäisille raiteille tulisi mahdollisimman vähän maanalaisia johtoja, jotta raiteista saadaan vehreitä ja viihtyisiä.

Ympäristöhäiriöt

Kaavassa on annettu määräykset liikennemelun, raideliikenteen runkomelun ja tärinän huomioon ottamisesta. Asunnot eivät saa avautua vain julkisivulle, jolle kohdistuvan melun taso ylittää 65 dB päiväajan keskiäänitasona laskettuna. Liikennemelun keskiäänitaso (L_{Aeq}) ei saa asunnoissa tai majoitushuoneissa ylittää päivällä (klo 7–22) 35 dB, yöllä (klo 22–7) 30 dB, eivätkä raideliikenteen toistuvat hetkelliset enimmäisäänitasot (L_{AFmax}) saa ylittää 45 dB. Sisämelutaso ei saa liike- ja toimistotiloissa ylittää melun A-painotetun ekvivalenttitason (L_{Aeq}) päiväohjearvoa (klo 7–22) 45 dB.

Asuntojen tuuletus tai viilennys tulee järjestää siten, ettei liikennemelun keskiäänitaso (L_{Aeq}) asunnossa ylitä yöllä (klo 22–7) 30 dB tai raitieliikenteen toistuvat hetkelliset enimmäisäänitasot (L_{AFmax}) ylitä 45 dB.

Enimmillään vaadittava äänitasoero 39 dB on korkea, mutta toteutettavissa tavanomaisia rakenneratkaisuin ja huolellisella suunnittelulla. Riittävän hyvä ikkunat ja parvekeovet löytyvät yleensä vakiomallistoista. Heikosti ääntä eristäviä, kevyitä ulkoseinärakenteita tulee välttää. Äänitasoeron $\Delta L_{A,vaad} = 40$ dB saavuttaminen edellyttää kevytrakenteisten ulkoseinien (puu- ja teräsrakenteiset, kevytbetoni, kevytsoraharkot ja vastaavat) rakenteen huolellista suunnittelua, valintaa ja toteutusta. Massiiviset kivirakenteiset ulkoseinät (betonisandwich, tiilikuori-lämmöneristesisäkuori) johtavat suuremman massansa ansiosta parempaan eristävyyteen ja lievempiin vaatimuksiin ikkunoille.¹⁰

¹⁰ Melun- ja tärinäntorjuntaratkaisut sekä niiden vaikutukset kaavoituksessa, Ympäristöministeriön julkaisuja 2023:28.

Pihojen ja kattopihojen oleskelu- ja leikkialueilla sekä asuntojen oleskeluparvekkeilla, sekä tulee saavuttaa päiväajan keskiäänitaso 55 dB yöajan keskiäänitaso 45 dB.

Oleskeluparvekkeelle muodostuviin äänitasoihin voidaan vaikuttaa myös rajoittamalla avattavien lasien pinta-alaa, kasvattamalla lasituksia paremmin ääntä eristävien kaiteen umpiosien ja piilien pinta-alaa sekä lisäämällä oleskeluparvekkeelle ääntä absorboivaa materiaalia. Mikäli oleskeluparvekkeen lasituksen äänitasoero vaatimus on 15 dB tai enemmän, oleskeluparvekkeen toteuttaminen on teknisesti vaativaa, ja viherhuone on tällöin toimivampi ratkaisu.¹¹

Raideliikenteestä aiheutuvan maaperäisen runkomelutason L_{prm} ohjearvo on asunnoissa ja majoitushuoneissa avoratojen ollessa kyseessä 35 dB. Vastaava luku toimisto- ja opetustiloissa on 40 dB. Ympäristöministeriön julkaiseman ”Melun- ja tärinäntorjuntaratkaisut sekä niiden vaikutukset kaavoituksessa” oppaan perusteella ei ole aihetta vaatia tiukempaa runkomeluvaatimusta. Myös Suomen standardisoimisliiton SFS 5907:2022 mukaan asuinhuoneissa avoradalta kantautuva runkomelu L_{prm} voi luokassa A2 olla enintään 35 dB. Akustinen luokka A2 vastaa ääniympäristöasetuksessa säädettyjä velvoitteita. Rakennuksen ulkopuolisen äänilähteen aiheuttamat äänitasot luokassa A2 vastaavat pääosin valtioneuvoston päätöksen melutason ohjearvoista (993/1992) lukuarvoja. Rakennuslupahakemuksen yhteydessä tulee esittää selvitys, miten runkomelu on otettu huomioon.¹²

Asuinrakennusten, majoitushuoneiden, päiväkotien ja varhaisopetuksen tilojen liikennetärinän tunnusluku $v_{w,95}$ saa olla enintään 0,30 mm/s, toimistorakennusten työhuoneissa sekä opetustiloissa enintään 0,60 mm/s. Rakennuslupahakemuksen yhteydessä tulee esittää selvitys, miten radan aiheuttama tärinä on otettu huomioon.

Rakennusluvan yhteydessä on vaiheittain rakentamisesta esitettävä selvitys, jossa todetaan, että valtioneuvoston päätöksen 993/1992 mukaiset meluohjearvot täyttyvät kaikissa rakentamisvaiheissa sekä ulko-oleskelualueilla että sisätiloissa.

Grönbergipuiston suhteen tehtiin harkintaa, jossa toisaalta puistoon johtuvat junaliikenteen äänet ylittävät valtioneuvoston ohjearvot, mutta toisaalta taas Grönbergipuiston avoin luonne ja vanhan tiilisen rakennuksen asema radanvarsimaisemassa eivät puolla meluaidan, penkereen tai muun meluesteen rakentamista rakennuksen ja radan väliin. Villa Grönbergin tulee jatkossakin näkyä radalle. Alue on suurimmaksi osaksi myös voimassa olevassa kaavassa puistoaluetta. Puistoalueen merkintää tosin laajennetaan nyt ulottumaan myös suojellun Villa Grönbergin rakennuksen alueelle.

Kaupunginmuseon antamassa lausunnossa todetaan, että kaavaehdotuksessa on huomioitu riittäväällä tavalla arvokkaan kulttuuriympäristön vaaliminen sekä turvattu rakennusperintökohteen kulttuurihistoriallisten arvojen säilyminen voimakkaasti muuttuvassa kaupunkiympäristössä. Näköyhteys pääradalle tulee säilymään, joten rakennus on jatkossakin myös junasta tunnistettava osa.

Puiston alueelle on mahdollista tehdä kasvillisuuden, maastonmuotoilun tai puistokalusteiden avulla kohtia, joissa ratamelun vaikutusta saadaan vähennettyä.

4.4.2 Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön

Uudisrakentaminen sijoittuu rakentamattomalle alueelle, jonka maaperästä on poistettu pilaantuneet pintakerrokset. Alueella on väliaikaista maantasopysäköintiä ja luontoarvoiltaan vaatimattonta joutomaata, eikä hankkeella ole merkittävää vaikutusta luontoarvoihin. Hanke hyödyntää pitkälti olemassa olevaa yhdyskuntatekniikkaa. Korttelialueiden vihertehokkuudella edistetään

¹¹ Melun- ja tärinäntorjuntaratkaisut sekä niiden vaikutukset kaavoituksessa, Ympäristöministeriön julkaisuja 2023:28.

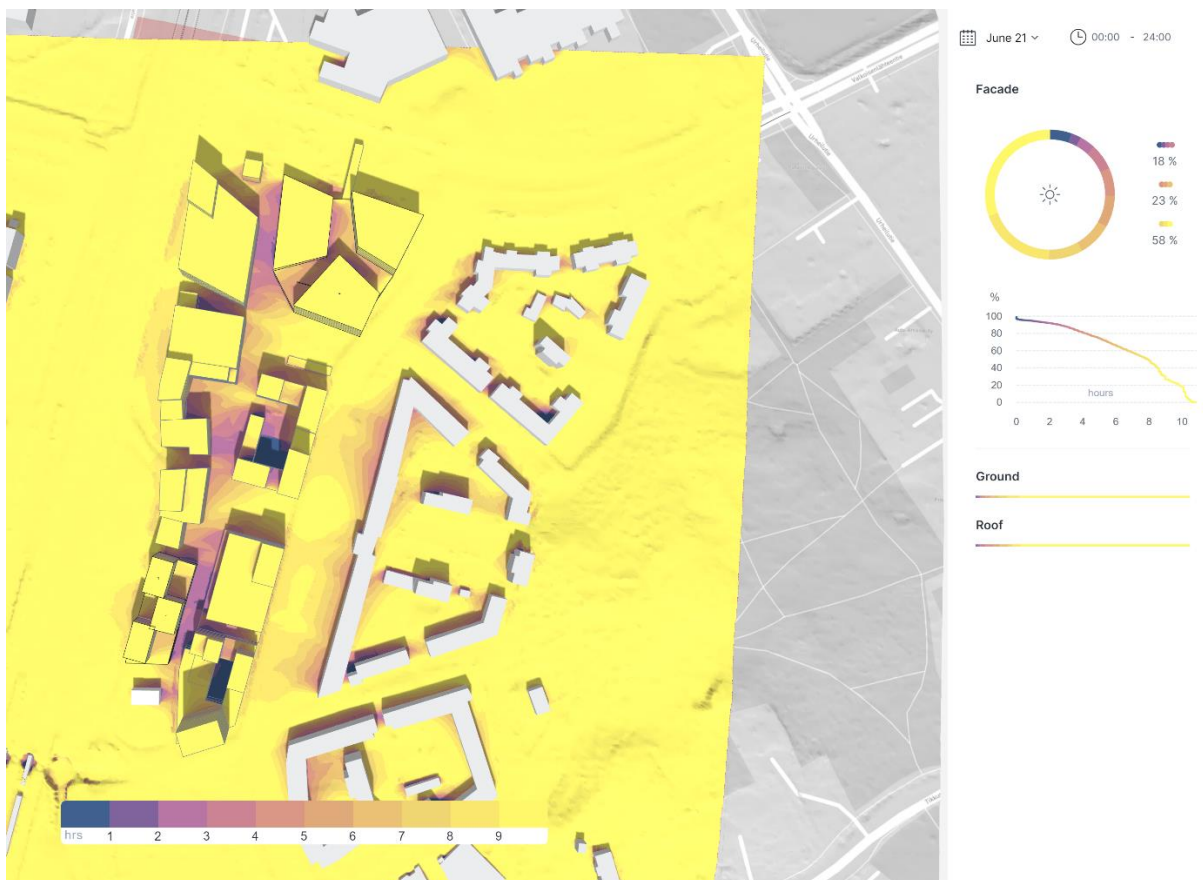
¹² YMo 2018. Ääniympäristö – Ympäristöministeriön ohje rakennuksen ääniympäristöstä. Helsinki, ympäristöministeriö.

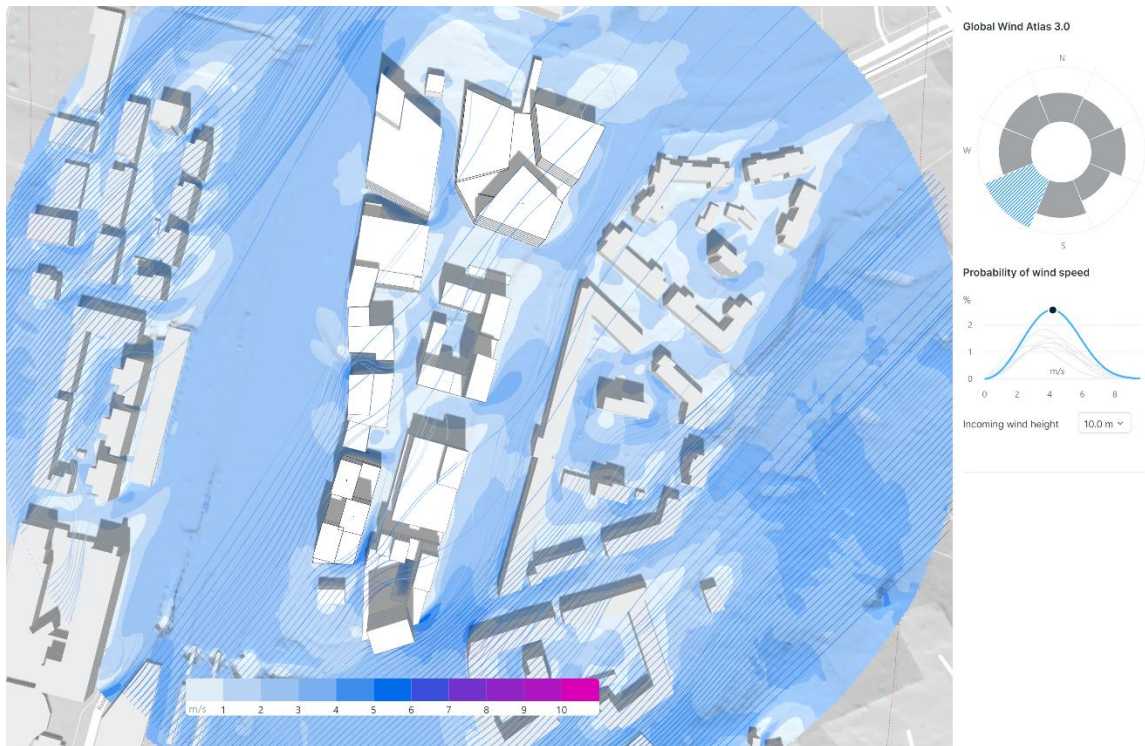
luontoarvojen, ekosysteemipalveluiden ja hulevesien hallinnan toteutumista. Lisäksi on annettu määräykset puiden istuttamisesta sekä kasvikattojen rakentamisesta. Maaston muotoilulla parannetaan varautumista tulvatilanteisiin. Hanke ei vaaranna VAT:n luonnonvaroja koskevia tavoitteita.

SpaceMakerilla tehdyn aurinkoisuusanalyysin perusteella nähdään, että tiivis rakentaminen aiheuttaa paikoin varjoisuutta keskikesälläkin. Toisaalta aukiot saavat auringonvaloa hyvin. Katoille voidaan sijoittaa aurinkopaneeleja, sillä lähes kaikille kattopinnoille paistaa esteettä.

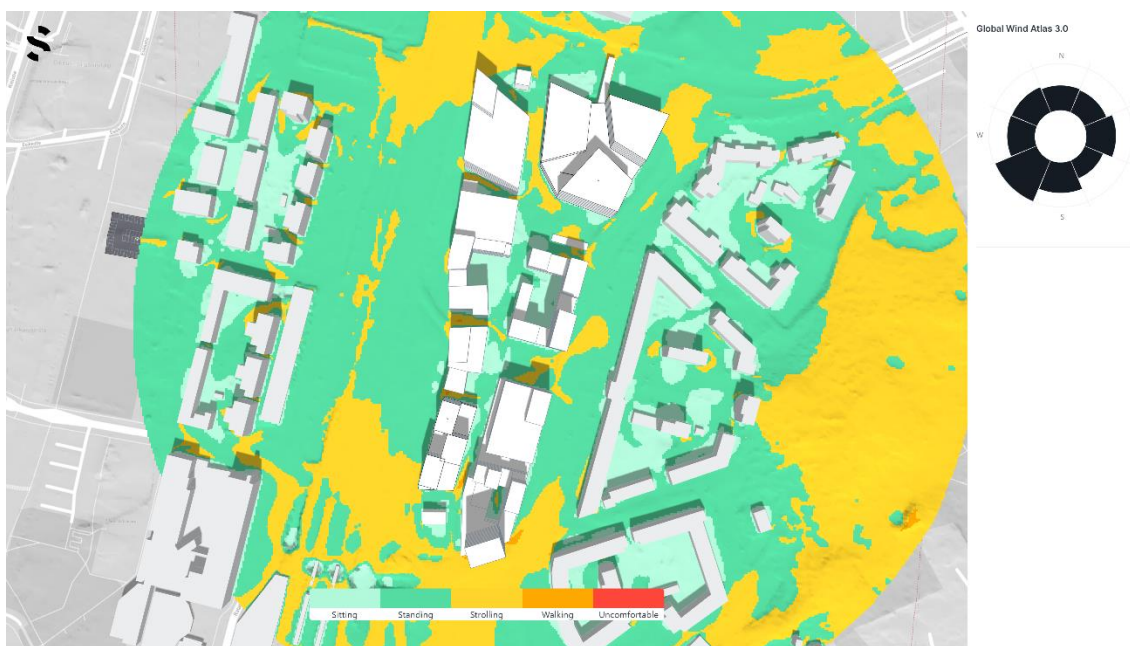
Tuulianalyysin mukaan alueen aukioista ja keskeisestä raitista tulee olosuhteiltaan miellyttäviä. Korkea rakentaminen aiheuttaa tuulisuutta alueen eteläreunan maamerkkirakennuksen lähellä. Kapeat kulkuyhteydet radan varresta Kampusraitille ovat myös viimeisiä paikkoja. Tosin istutuksin tuulisuutta saadaan vähennettyä merkittävästi.

Autodesk SpaceMakerilla tehty aurinkoisuustarkastelu.

Autodesk SpaceMakerilla tehty tuulianalyysi. Lähtötietoina [Global Wind Atlas](#).

Autodesk SpaceMakerilla tehty analyysi tuulen vaikutuksesta viihtyisyyteen. Lähtötietoina [Global Wind Atlas](#).

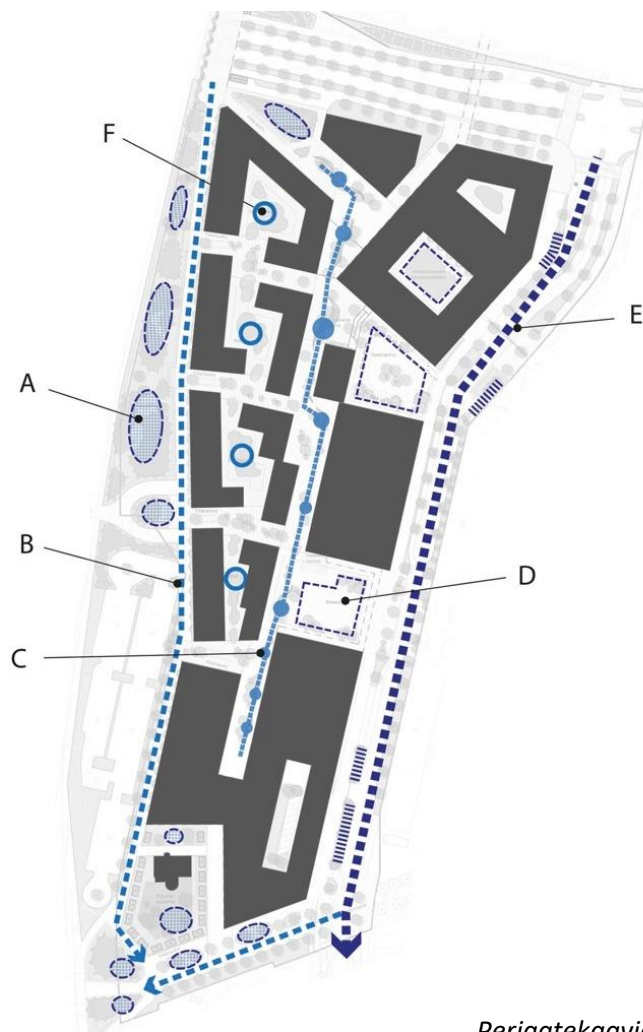
Alueen sisäosat ovat tuulisuusanalyysin perusteella miellyttäviä ja soveltuvat hyvin esim. terassilla istumiseen. Analyysi ei huomioi kasvillisuutta, minkä takia esim. Winterinmäki näyttäytyy tuulisempana kuin se todellisuudessa on. Istutusten avulla kampusalueen olosuhteista saadaan vieläkin miellyttävämpiä.

Vesistöt ja vesitalous

Kaavaluonnosalueen maankäyttö tulee muuttumaan merkittävästi nykyisestä ja alueelta tulevat hulevesimäärät kasvavat läpäisemättömän pinnan lisääntymisen johdosta. Alueella muodostuvia hulevesiä tulee viivyttaa ennen niiden johtamista hulevesiviemäriverkostoon. Hulevesien hallinnassa ja johtamisessa tulee suosia maanpäällisiä ratkaisuja. Kaavamääräyksissä on otettu huomioon myös työmaa-aikaiset hulevedet.

Kaava-alueen hulevesien muodostumista kortteli- ja katualueilla pyritään ehkäisemään vettä läpäisevillä pintamateriaaleilla, ohjaamalla hulevettä kasvillisuuden käyttöön ja soveltamalla hulevesien luonnonmukaisen hallinnan periaatteita.

Huleveden käsittely suunnitellaan katu- ja korttelikohtaisesti vihertehokkuuslaskelmien yhteydessä. Suunnittelualueesta on laadittu erikseen alustava vihertehokkuuslaskelma. Määriteltiin vihertehokkuustasoon pääseminen ja hulevesien käsittely tulee edellyttämään jatkosuunnittelussa moninaisia keinoja, mm. kasvikattoja, imeytys- ja viivytyspainanteita, isoja istutettavia puita sekä kerroksellista kasvillisuutta. Kaikkien alueiden kasvikattojen ei tarvitse olla saavutettavia ja toiminnallisia, vaan osa niistä voi olla suunniteltu esteettisistä ja hulevesien hallinnan näkökulmasta. Vehreät ja monilajiset kasvikatot näyttävät komeilta ylemmistä kerroksista ja ovat vesien hallinnan kannalta varsin hyödyllisiä.

Periaatekaavio hulevesien käsittelystä, VSU 2022.

4.4.3 Vaikutukset ilmastonmuutoksen kannalta

Rakentaminen lisää aina kasvihuonekaasupäästöjä, samoin rakennusten käyttö mm. lämmityksen ja liikenteen kautta. Toisaalta nyt rakennettava alue tiivistää olemassa olevaa yhdyskuntarakennetta ja muodostaa toiminnoiltaan sekoittuneita keskustakortteleita Tikkurilan aseman tuntumaan. Hanke tukeutuu ja tukee laadukkaita joukkoliikennepalveluja ja raideliikennettä. Uudisrakentamisen takia ei pureta olemassa olevaa rakennuskantaa eikä menetetä merkittäviä luontoarvoja.

Kaava sallii erilaiset käyttötarkoitukset. Rakennusten ja tilojen muuntojoustavuudesta erilaisiin tarpeisiin on annettu määräykset ja katutasokerrosten korkeudeksi vaaditaan 6 metriä. Näillä ratkaisuilla pyritään siihen, että rakennukset joustavat ja soveltuvat myös sellaisille toiminnoille, joita emme ehkä vielä tänä päivänä hahmota.

Kampusalueen konseptiin sisältyy keskeisenä ajatus resurssien jakamisesta ja yhteiskäytöstä. Alue rakentuu tehokkaana, ja tiloilla on korkea käyttöaste. Alueella painotetaan kevyttä liikennettä, ja Kampusraitti muodostaa miellyttävää kävely-ympäristöä sekä alueen käyttäjille että asemalta koillisen suuntaan kulkeville. Aseman läheisyydessä voidaan käyttää keskusta-alueen alhaista autopaikkannormia. Keskitetty ja pääosin maanpäällinen pysäköintiratkaisu on kustannus- ja resurssitehokas ja joustava, ja mahdollistaa autopaikkojen yhteis- ja vuorottaiskäytön.

Kaava luo edellytykset alueellisen energiaratkaisun, esim. matalalämpöverkon, rakentamiselle. Aurinkopaneelien tai muiden vastaavien energian keräämien integroiminen rakennuksiin sallitaan. Kaavassa määritellään korttelien vihertehokkuuden tavoiteluku. Vihertehokkuuden avulla hillitään ilmastonmuutosta ja edistetään siihen sopeutumista vähentämällä tulvariskejä, luomalla hiilinieluja ja lieventämällä lämpösaarekeilmiötä.

Asemakaavan ilmastovaikutuksia on tarkasteltu KILVA-työkalulla. Sen perusteella hankkeen vahvuuksia ovat sen sijainnista suoraan johdettavat asiat. Aseman vieressä oleva toiminnoiltaan sekoittunut alue vähentää liikkumisen tarvetta ja ohjaa kohti kestäviä kulkumuotoja. Päämäärään vie myös laadukas ja turvallinen kävely- ja pyöräily-ympäristö, joka on samalla viihtyisä ja jonka varrelle liiketilat ja julkiset tilat avautuvat.

Alue on pilaantuneiden maiden kuorimisen seurauksena luontaista maanpintaansa alempana ja sen kasvillisuus on nuorta ruderaattikasvillisuutta. Sikäli istutettavat isoksi kasvavat puut lisäävät alueen hiilen sidontaa. Toisaalta tiiviiksi rakennettavalla alueella kasvullinen maanpinta jää väistämättä vähäiseksi.

Uusiutuvan energian varsinkin aurinkoenergian tuotantoon alue soveltuu hyvin, sillä länsipuolinen raidealue takaa esteettömän auringonpaisteen alueen kattopinnoille. Myös rata-alueen avoimuudesta johtuvaa tuulisuutta voidaan hyödyntää pienin rakennuksiin integroitavin tuulivoimaloin. Myös alueellinen lämpöjärjestelmä (matalalämpö-) tukee resurssitehokkuutta. Kunnallistekniikan rakentamisessa hyödynnetään olemassa olevaa verkostoa mahdollisimman paljon. Hulevesiratkaisuin, kasvikatoin ja säästä kestävin julkisivumateriaalein varaudutaan äärevöityviin sääilmiöihin.

Heikkoutena KILVA toi esiin hiilen säilymisen tulevassa rakenteessa. Säilymisestä ei toisaalta voinut puhua, kun alue on nykyisellään rakentamaton ja paljas. Esim. puurakentamista nyt vaaditaan pääasiallinen julkisivumateriaali on muurattu tiili. Puurakentaminen voi vaikeuttaa ääneneristävyyttä vaatimusten saavuttamista. Kaupunki asettaa alueen tulevia rakentajia kilpailuttaessaan ehtoja, joilla pyritään mahdollisimman vähähiilipäästöiseen rakentamiseen. Ehtoja ei haluttu kaavaan suoraan kirjoittaa, sillä resurssiviisaaseen rakentamiseen liittyvät teknologiat ja materiaalit kehittyvät nyt nopeasti ja kaavan vahvistumisesta rakentamisen aloittamiseen voi kulua useita vuosia.

Myös massatasapainon kirjaaminen asemakaavaan on hankalaa, sillä täyttöjä joudutaan tekemään, koska alueelta on poistettua aikanaan pintamaat ja alueen luontainen maanpinta halutaan

saavuttaa jo pelkästään katuliittymien takia. Täyttömaita on todennäköisesti saatavilla esim. Vantaan Energian lämpövaraston louhinnan yhteydessä, jolloin kiviaineksien kuljetusmatka Jokiniemeen jää varsin lyhyeksi. Toisaalta kaavalla asiaa on vaikea määrätä, kun hankkeiden aikataulu kummassakaan päässä ei ole asemakaavoituksen vallassa.

4.5 YMPÄRISTÖN HÄIRIÖTEKIJÄT

Tieliikenteen melu on käsitelty kohdassa 4.4.1. Ympäristöhäiriöiden vähentäminen on VAT:n mukaisesti otettu huomioon.

Runkomelu ja värinä

Välipohjien resonanssimitoituksen lisäksi alueen jatkosuunnittelun kannalta on suositeltu harkittavan myös stabilointirakenteen käyttöä värinän vaimennukseen. Aikaisemmissa tutkimuksissa stabilointirakenne on yleensä pyritty sijoittamaan joko lähelle värähtelylähdettä eli rataa tai lähelle suojattavaa kohdetta. Alustavissa tarkasteluissa loka-marraskuussa 2021 tutkittiin molempia vaihtoehtoja mutta koska kohdealueella on useita raiteita sekä mahdollinen lisäraidevaraus osoittautui radan lähelle toteuttaminen haastavaksi. Näin ollen on päädytty esittämään rakenteen sijoittamista lähelle rakennuksia. Tätä puoltaa myös mahdollisuus sijoittaa rakenne suurilta osin kevyen liikenteen väylän alle.

Selvityksessä esitetään kalkkisementtistabilointia, joka on toteutettu lokerikkomaisena rakenteena. Rakenne muodostuu kahdesta pilaririvistä ja näitä yhdistävistä välipilareista. Rakenteen sivuttaissuunnassa vaatima tila on noin 2400 mm. Stabilointirakenne on suositeltavaa toteuttaa alueen esirakentamisen yhteydessä.

Stabilointirakenteen jatkosuunnittelussa tulee selvittää mahdolliset maanalaiset rakenteet sekä olemassa oleva ja aluesuunnittelun myötä alueelle suunniteltavan kunnallistekniikan sijainnit sekä yhteensovittaa ne stabilointirakenteen sijoittelun kanssa.¹³

4.6 NIMISTÖ

Ehdotetut nimet alueelle ovat:

Kampusraitti, Kampusstråket	Alueen keskeinen pääraitti.
Kampuskuja, Kampusgränden	Liittyy Kampusraittiin.
Kampusaukio, Kampusplatsen	Toriaukio. Liittyy Kampusraittiin. Alueelle sijoittuu Jokiniemen kampus.
Abiturientinaukio, Abiturientsplatsen	Toriaukio. Kampus-nimien liitännäinen.
Grönberginkulku, Grönbergsgången	Lyhyt jalankulkukatu. Grönbergin tehtaan mukaan. Arthur Grönberg (1817–1937) perusti 1928 kaksi teollisuusyhtiötä: lyijyvalkoistehdas Blyvittfabriken Grönberg & Co (toimi 1965 asti) sekä hiilihappotehdas Kolsyrebolaget Grönberg & Co (toimi 1978 asti). Lyijysulatto toimi 1935–84.
Grönbergipuisto, Grönbergsparken	Nykyinen nimi (1983). Puistossa on suojeltu Villa Grönberg (1935), joka on ollut johtajanpojan asunto.
Grönberginraitti, Grönbergsstråket	Pääraitti rautatien vieressä.

¹³ ¹³ Jokiniemen kampus, stabilointirakeen, A-Insinöörit, 19.1.2022.

5. ASEMAKAAVAN TOTEUTUS

Jokiniemen kampusalue tulee rakentumaan vaiheittain useiden vuosien aikana. Alueellinen tä-
rinää vaimentava stabilointirakenne tehdään radan viereisen kevyenliikenteen väylän rakentami-
sen yhteydessä toteutuksen alkuvaiheessa. Ensimmäiset rakennukset nousevat alueen pohjois-
osaan kortteliin 62001, kun oppimiskampuksen rakennustyöt käynnistyvät vuonna 2025.

Kaupunki valmistelee pysäköintiyhtiötä Jokiniemen kampusalueen pysäköintitalojen toteutta-
miseksi ja alueen kehittymisen edistämiseksi.

6. KAAVATYÖHÖN OSALLISTUNEET

Kaupungin asiantuntijat ovat valmistelleet kaavan. Kaavatyö perustuu Arkkitehtitoimisto Harris-
Kjisik Oy:n, VSU Maisema-arkkitehdit Oy:n, WSP:n ja Ethica Oy:n laatimaan suunnitelmaan ja de-
sign-manuaaliin. Kaavatyön aikana suunnitteluun on osallistunut kaupungin asiantuntijoita projek-
tinjohdosta, kiinteistöjohtamisesta, mittaus- ja geopalveluista, rakennusvalvonnasta, elinkeinopal-
veluista, kasvupalveluista, yleiskaavoituksesta, kaupungin museolta, liikennesuunnittelusta, vesi-
huollon suunnittelusta ja kadunsuunnittelusta.

Kaavatyön rinnalla on viety eteenpäin A-Insinöörien vetämänä katusuunnittelun ja vesihuollon esi-
suunnitelmaa ja Maanlumon viher- ja katu ympäristösuunnitelmaa. Oppimiskampuksen hanke-
suunnittelussa on kaupungin konsulttina ollut arkkitehtitoimisto JKMM Oy. Kaavan toteuttamis-
edellytyksiä on tutkinut Arkkitehtitoimisto Hedman & Matomäki Oy kaupungin palkkaamana kon-
sulttina.

VANTAAN KAUPUNKI   Kaupunkirakenne ja ympäristö / Asemakaavoitus

Vantaalla, 27. päivänä marraskuuta 2023

Tuuli Huhtala
asemakaava-arkkitehti

Seppo Niva
arkkitehti

Marjaana Yläjääski
aluearkkitehti

7. ASEMAKAAVAN SEURANTALOMAKE

Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta	092 Vantaa	Täyttämispvm	25.08.2023
Kaavan nimi	002517 Jokiniemen kampus		
Hyväksymispvm		Ehdotuspvm	
Hyväksyjä		Vireilletulosta ilm. pvm	27.04.2022
Hyväksymispykälä		Kunnan kaavatunnus	092002517
Generoitu kaavatunnus			
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	7,2909	Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]	0,0000
Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha]		Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]	7,2909

Ranta-asemakaava	Rantaviivan pituus [km]	
Rakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset	Ei-omarantaiset
Lomarakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset	Ei-omarantaiset

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	7,2912	100,0	107700	1,48	0,0000	61757
A yhteensä						
P yhteensä						
Y yhteensä	0,8012	11,0	35000	4,37	-0,3226	28000
C yhteensä	2,1279	29,2	72700	3,42	2,1279	72700
K yhteensä	0,0000		0		-2,2200	-38943
T yhteensä						
V yhteensä	0,4592	6,3	0		0,0601	0
R yhteensä						
L yhteensä	3,9029	53,5	0		0,3546	0
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä					

Rakennussuojelu	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m ²]	[lkm +/-]	[k-m ² +/-]
Yhteensä	1	290	0	0

Alamerkinnot

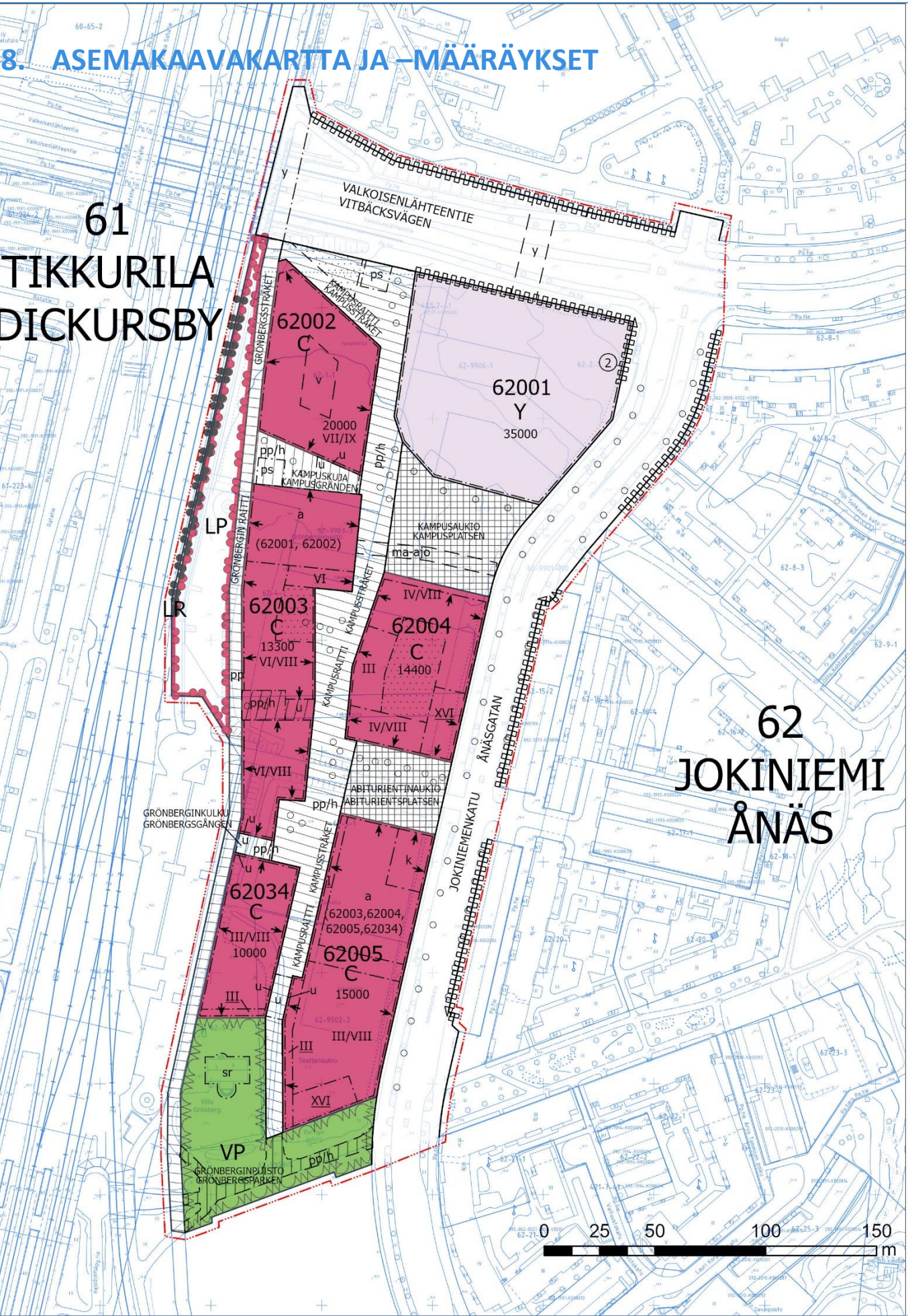
Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	7,2912	100,0	107700	1,48	0,0000	61757
A yhteensä						
P yhteensä						
Y yhteensä	0,8012	11,0	35000	4,37	-0,3226	28000
Y	0,8012	100,0	35000	4,37	0,8012	35000
YY	0,0000		0		-0,8209	-7000
YM	0,0000		0		-0,3029	0
C yhteensä	2,1279	29,2	72700	3,42	2,1279	72700
C	2,1279	100,0	72700	3,42	2,1279	72700
K yhteensä	0,0000		0		-2,2200	-38943
K	0,0000		0		-2,2200	-38943
T yhteensä						
V yhteensä	0,4592	6,3	0		0,0601	0
VP	0,4592	100,0	0		0,0601	0
R yhteensä						
L yhteensä	3,9029	53,5	0		0,3546	0
Kadut	2,0960	53,7	0		-0,3842	0
Katuauk./torit	0,4111	10,5	0		-0,1152	0
Kev.liik.kadut	1,0243	26,2	0		0,6102	0
LR	0,0093	0,2	0		0,0005	0
LP	0,3622	9,3	0		0,2433	0
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Rakennussuojelu	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m ²]	[lkm +/-]	[k-m ² +/-]
Yhteensä	1	290	0	0
Asemakaava	1	290	0	0
Ei-asemakaava				

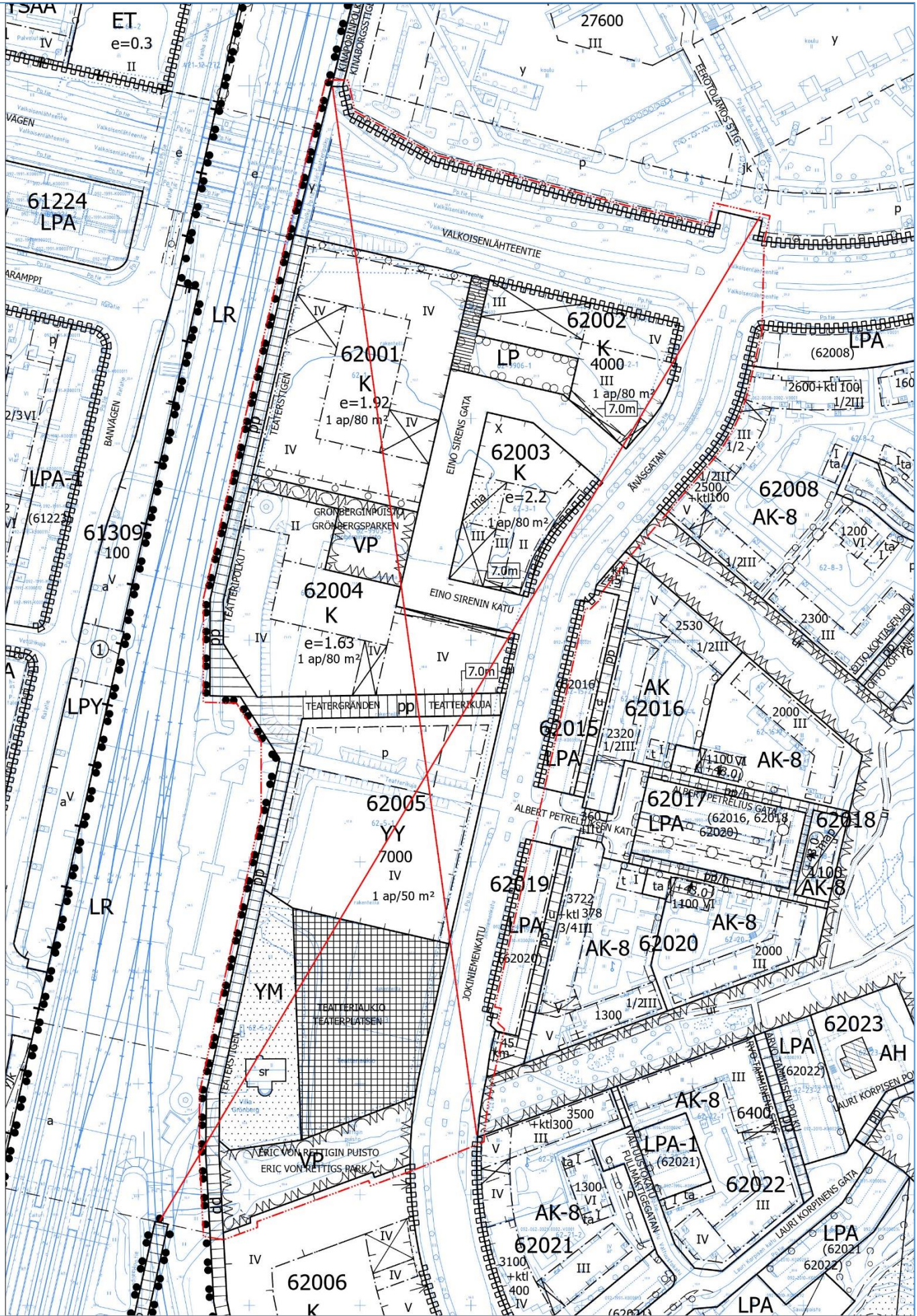

8. ASEMAKAAVAKARTTA JA -MÄÄRÄYKSET

61
TIKKURILA
DICKURSBY

62
JOKINIEMI
ÅNÄS

Kaava-alueen numero Planområdets nummer	Päiväys Datum
002517	27.11.2023
Vantaan kaupunki Jokiniemen kampus Kaupunginosa 62, JOKINIEMI	
Asemakaavan muutos Korttelit 62001-62005, 62034, sekä virkistys-, liikenne- ja katualueet.	Vanda stad Ånäs kampus Stadsdel 62, ÅNÄS
Tonttijako ja tonttijaon muutos Kortteli 62001.	Ändring av detaljplanen Kvarteren 62001-62005, 62034, samt rekreations-, trafik- och gatuområden.
1:2000	Tomtindelning och ändring av tomtindelningen Kvarteret 62001.
1:2000	1:2000

ASEMAKAAVAMERKINTÖJÄ JA -MÄÄRÄYKSIÄ:

3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.

Yleisten rakennusten korttelialue.

Korttelialueelle saa sijoittaa opiskelija-asuntoja, majoitus-, kulttuuri-, opetus-, palvelu-, liike-, myymälä- ja toimistotiloja.

Arkkitehtuurin tulee olla kestävä, korkeatasoista ja innovatiivista.

Rakennuksen kattopinta-alasta on oltava kasvikattoa vähintään 50 %. Kasvikatosta vähintään 50 % tulee tehdä kasvualustalle, jonka paksuus on väh. 20 cm.

Katolle saa kerrosluvun ja rakennusoikeuden lisäksi rakentaa teknisiä tiloja ja asentaa teknisiä laitteita ja ne tulee huolitella rakennuksen arkkitehtuuriin soveltuviksi.

Muuntamo ja alueellisen energijärjestelmän vaatima tekninen tila tulee ottaa huomioon rakennussuunnittelussa.

Korttelialueella tulee tuottaa uusiutuvaa energiaa.

Aurinkopaneelien tai muiden vastaavien energian keräämien integroiminen rakennuksiin on sallittua. Teknisten laitteiden on oltava osa rakennuksen arkkitehtuuria.

Rakennusoikeuden lisäksi rakennettavaksi sallittuja tiloja varten ei tarvitse rakentaa väestönsuojia eikä auto- ja polkupyöräpaikkoja.

Autopaikat tulee sijoittaa pysäköintilaitoksiin.

Tontin rajalle sijoittuva palomuuuri voidaan korvata tarkoituksenmukaiseen paikkaan sijoitettavalla palo-osastoinnilla.

Vesihuolto tulee toteuttaa korttelialueen yhteisenä tonttijaosta riippumatta, mikäli liitospaikka sitä edellyttää.

Katutasokerros

Katutasokerroksen kerroskorkeus tulee olla vähintään 6 m.

Julkisivujen tulee olla paikallamuurattua, poltettua savitiiltä.

Yleisten alueiden suuntaan näkyvät sokkelit tulee suunnitella osaksi julkisivuarkkitehtuuria.

DETALJPLANBETECKNINGAR OCH -BESTÄMMELSER:

Linje 3 m utanför planområdets gräns.

Kvartersområde för allmänna byggnader.

I kvarterersområdet får placeras studentbostäder, inkvarteringsutrymmen, kultur-, undervisnings-, service-, affärs- och kontorslokaler.

Arkitekturen ska vara hållbar, högklassig och innovativ.

Minst 50 % av (byggnadens) takytan ska bestå av växttak. Minst 50 % av växttak ska göras på en växtunderlag vars tjocklek är minst 20 cm.

Utöver våningstalet och byggrätten får tekniska utrymmen och anordningar byggas och installeras på taket och dem ska bearbetas så att de passar ihop med byggnadens arkitektur.

En transformator och det tekniska utrymme som krävs av det regionala energisystemet ska beaktas i byggnadsplaneringen.

Förnybar energi ska produceras i kvartersområdet.

Solpaneler eller andra motsvarande energisamlare får integreras i byggnaderna. Tekniska anordningar ska bilda en del av byggnadens arkitektur.

Inga skyddsrum eller bil- och cykelplatser behöver byggas för de utrymmen som får byggas utöver våningsytan.

Bilplatserna ska placeras i parkeringsanläggningar.

Den brandmur som placeras på tomtgränsen kan ersättas med en brandsektionering som placeras på en ändamålsenlig plats.

Vattenförsörjning ska ordnas gementsamt för
kvartersområdet oberoende av tomtindelningen, ifall
anslutningsplatsen förutsätter det.

Gatuplansvåningen

Minimivåningshöjd i gatuplanet är 6 m.

Fasader ska utgöras av bränt lertegel som murats på plats.

De socklar som syns mot allmänna områden ska planeras som en del av fasadarkitekturen.

Katujulkisivujen, arkadien ja katutasokerroksen valaistus on järjestettävä korttelin yhteisen valaistussuunnitelman mukaisesti.

Pihat

Pihan tulee olla korkeatasoinen ja monipuolinen. Päälystetyt osat tulee toteuttaa laadukkaasti.

Korttelin vihertehokkuuden tulee täyttää tavoiteluku 0,8. Vihertehokkuuden toteutuminen on rakennusluvan yhteydessä osoitettava pihasuunnitelmalla ja vihertehokkuuslaskelmalla.

Rakennusten ja katualueen väliset tilat tulee kivetä, istuttaa tai käsitellä muuten osana kaupunkimaista katutilaa.

Julkisivuja voi elävöittää köynnöksin.

Alueella tulee järjestää hulevesien viivytys ennen niiden johtamista yleiseen hulevesijärjestelmään. Hulevesien viivytysmäärät lasketaan vihertehokkuuslaskennan yhteydessä.

Rakennuslupaa varten on laadittava hulevesisuunnitelma, joka sisältää myös työmaavesien käsittelyn.

Meluntorjunta

Sisämelutaso ei saa liike- ja toimistotiloissa ylittää melun A-painotetun ekvivalenttitason (LAeq) päiväohjearvoa (klo 7-22) 45 dB.

Liikennemelun keskiäänitaso (LAeq) ei saa asunnoissa tai majoitushuoneissa ylittää päivällä (klo 7-22) 35 dB, yöllä (klo 22-7) 30 dB, eivätkä raideliikenteen toistuvat hetkelliset enimmäisäänitasot (LAFmax) saa ylittää 45 dB.

Pihojen ja kattopihojen leikki- ja oleskelualueilla tulee saavuttaa päiväajan keskiäänitaso 55 dB yöajan keskiäänitaso 45 dB. Asuntojen oleskeluparvekkeilla tulee vastaavat äänitasot saavuttaa tarvittaessa lasituksella ja akustoinnilla.

Raideliikenteestä asuntoihin tai majoitushuoneisiin aiheutuvan runkomelun, L_{pr}m enimmäistaso rajoitetaan rakenneratkaisulla sekä tilojen sijoittelulla 35 dB:iin. Vastaava luku toimisto- ja opetustiloissa on 40 dB.

Rakennuslupahakemuksen yhteydessä tulee esittää selvitys, miten runkomelu on otettu huomioon.

Asuinrakennusten, majoitushuoneiden, päiväkotien ja varhaisopetuksen tilojen liikennetärinän tunnusluku v_{w,95} saa olla enintään 0,30 mm/s, toimistorakennusten työhuoneissa sekä opetustiloissa enintään 0,60 mm/s.

Rakennuslupahakemuksen yhteydessä tulee esittää selvitys, miten radan aiheuttama tärinä on otettu huomioon.

Asuntojen tuuletus tai viilennys tulee järjestää siten, ettei liikennemelun keskiäänitaso (LAeq) ylitä yöllä (klo 22-7) 30 dB tai raideliikenteen toistuvat hetkelliset enimmäisäänitasot (LAFmax) ylitä 45 dB.

Rakennusluvan yhteydessä on vaiheittain rakentamisesta esitettävä selvitys, jossa todetaan, että valtioneuvoston päätöksen 993/1992 mukaiset meluohjearvot täyttyvät kaikissa rakentamisvaiheissa sekä ulko-oleskelualueilla että sisätiloissa.

Autopaikkojen vähimmäismäärät

Opiskelija-asunnot 1 ap/ 1000 k-m²

Liiketilat 1 ap/ 200 k-m²

Toimistot 1 ap/ 160 k-m²

Pyöräpaikkojen vähimmäismäärät

Asunnot 2 pyöräpaikkaa/ asunto

Liiketilat 1 pp/30 k-m²

Toimistot 1 pp/50 k-m²

Gatufasadernas, arkadernas och gatuplansvåningens belysning ska ordnas enligt en separat belysningsplan som är gemensam för kvarteret.

Gården

Gården ska vara högklassig och varierande. Belagda delar ska förverkligas av hög kvalitet.

Kvarterets gröneffektivitet ska uppfylla målsättningstal 0,8. Gröneffektivitetens förverkligande ska påvisas i samband med bygglovet genom en plan över gården och en gröneffektivitetskalkyl.

Utrymmena mellan byggnaderna och gatuområdet ska stenläggas, planteras eller i övrigt behandlas som en del av det urbana gaturummet.

Fasader kan livas upp med klätterväxter.

På området ska ordnas så att dagvattnet fördröjs innan det leds ut i det allmänna regnvattensystemet. Mängden fördröjt dagvatten beräknas i samband med gröneffektivitetskalkylen

För byggnadslov ska utarbetas en dagvattenplan, som innehåller också en hanteringsplan för byggplatsvattnet.

Bullerbekämpning

Bullernivån inomhus får inte överstiga dagsriktnivådet (kl 7-22) 45 dB för den A-vägda ekvivalentnivån (LAeq) i affärs- och kontorslokaler.

Trafikbullrets medelljudnivå i bostäder eller inkvarteringsrumm (LAeq) får inte inte överskrida 35 dB på dagen (kl. 7-22), 30 dB på natten (kl. 22-7) och att spårtrafikens upprepade tillfälliga maximala ljudnivåer (LAFmax) får inte överskrida 45 dB.

I gårdens och taggårdens lekplatser samt vistelseområden ska en medelljudnivå 55 dB på dagen och 45 dB på natten uppnås. Motsvarande bullernivå ska uppnås på bostädernas vistelsebalkonger vid behov genom inglasning och akustik.

Maximinivån på stombuller, L_{pr}m, som spårtrafiken orsakar i bostäder eller inkvarteringsrum begränsas till 35 dB med konstruktionslösningar och placeringen av utrymmen. Motsvarande siffra i kontors- och undervisningslokaler är 40 dB.

I samband med bygglovansökan skall företas en utredning över hur bullret i stommen beaktas.

Nyckeltalet för trafikvibrationer v_{w,95} får vara högst 0,30 mm/s i bostadshus, inkvarteringsrum, daghem och småbarnspedagogikens lokaler, högst 0,60 mm/s i arbetsrum i kontorsbyggnader samt i undervisningslokaler.

I samband med bygglovansökan skall företas en utredning över hur vibrationer i spårtrafiken beaktas.

Bostädernas ventilation eller nedkylning ska ordnas så att trafikbullrets medelljudnivå (LAeq) inte överskrider 30 dB på natten (kl. 22-7) eller att spårtrafikens upprepade tillfälliga maximala ljudnivåer (LAFmax) inte överskrider 45 dB.

I anslutning till bygglovet ska en utredning över byggnadfaserna presenteras där det konstateras att riktvärdena för bullernivåer i enlighet med statsrådets beslut 993/1992 uppfylls vid samtliga byggnadsfaser både i områden för utevistelse och inomhus.

Minimiantalet bilplatser

Studentbostäder 1 bp/ 1000 m²-vy

Affärslokaler 1 bp/ 200 m²-vy

Kontor 1 bp/ 160 m²-vy

Minimiantalet cykelplatser

Bostäder 2 cykelplatser /bostad

Affärslokaler 1 cp/30 m²-vy

Kontor 1 cp/50 m²-vy

C

Keskustatoimintojen korttelialue.

Korttelialueelle saa sijoittaa asuin-, majoitus-, kulttuuri-, opetus-, palvelu-, liike-, myymälä- ja toimistotiloja.

Rakennusten tulee olla helposti muunneltavissa erilaisiin tila- ja käyttötärpeisiin.

Autopaikat tulee sijoittaa pysäköintilaitoksiin. Tiloja ei saa ottaa käyttöön ennen niille osoitettujen autopaikkojen rakentamista.

Rakennukset tulee sijoittaa rakennusalueen sille, että katujulkisivulinjasta tulee kortteleittain yhtenäinen.

Arkkitehtuurin tulee olla kestävä, korkeatasoista ja innovatiivista.

Lämpörappautusta ei sallita.

Sandwich-elementtirakennetta saa käyttää vain parvekkeiden taustaseinissä tai vastaavissa sekundäärisissä julkisivupinnoissa.

Rakennuksen kattopinta-alasta on oltava kasvikattoa vähintään 50 %. Kasvikatosta vähintään 50 % tulee tehdä kasvualustalle, jonka paksuus on väh. 20 cm.

Katolle saa kerrosluvun ja rakennusoikeuden lisäksi rakentaa teknisiä tiloja ja asentaa teknisiä laitteita ja ne tulee sovittaa osaksi rakennusten porrastuvaa massoitelua.

Muuntamo ja alueellisen energiajärjestelmän vaatima tekninen tila tulee ottaa huomioon rakennussuunnittelussa.

Korttelialueella tulee tuottaa uusiutuvaa energiaa.

Aurinkopaneelien tai muiden vastaavien energian keräämien integroiminen rakennuksiin on sallittua. Teknisten laitteiden on oltava osa rakennuksen arkkitehtuuria.

Kiinteistöjen väestönsuojat, jätehuoltotilat, tekniset tilat ja huoltotilat saa rakentaa rakennusoikeuden lisäksi ja tonttijaosta riippumatta.

Rakennusoikeuden lisäksi rakennettavaksi sallittuja tiloja varten ei tarvitse rakentaa väestönsuojia eikä auto- ja polkupyöräpaikkoja.

Alueella tulee suosia omaehtoista pelastautumista.

Tontin rajalle sijoittuva palomuurin voidaan korvata tarkoituksenmukaiseen paikkaan sijoitettavalla palo-osastoinnilla.

Vesihuolto tulee toteuttaa korttelialueen yhteisenä tonttijaosta riippumatta, mikäli liitospaikka sitä edellyttää.

Katutasokerros

Katutason julkisivut tulee tehdä poltetusta tiilestä paikalla muurattuna.

Katualueeseen rajautuvista tiloista tulee Kampusraitin ja Jokiniemenkadun, sekä aukoiden puolella vähintään 80 % olla liike- ja myymälätilaa, joiden katujulkisivu tulee tehdä näyteikkunajulkisivuna.

Jokaiseen kortteliin tulee suunnitella vähintään kaksi ravintolakäyttöön soveltuvaa liiketilaa. Tilojen tulee avautua Kampusraitin tai aukoiden suuntaan.

Katutasokerroksen kerroshöheus tulee olla vähintään 6 m.

Katutason liiketilojen tulee avautua kadun suuntaan joko ovin tai suurin, avattavien ikkunoin.

Näyteikkunapinnat on säilytettävä läpinäkyvinä eikä niitä saa peittää esimerkiksi mainosjulistilla.

Kvartersområde för centrumfunktioner.

I kvartersområdet får placeras bostads-, inkvarteringsutrymmen, kultur-, undervisnings-, service-, affärs- och kontorslokaler.

Byggnaderna ska enkelt kunna anpassas efter olika utrymmes- och användningsbehov.

Bilplatserna ska placeras i parkeringsanläggningar. Utrymmena får inte tas i bruk innan bilplatserna som anvisats för dem har byggts.

Husen skall placeras inom byggnadsytan, så att fasadlinjen mot gatan blir sammanhängande för varje kvarter.

Arkitekturen ska vara hållbar, högklassig och innovativ.

Värmerappad puts tillåts inte.

Sandwich-elementkonstruktioner får användas endast på balkongernas fondväggar eller på motsvarande sekundära fasadytor.

Minst 50 % av (byggnadens) takytan ska bestå av växttak. Minst 50 % av växttak ska göras på en växtunderlag vars tjocklek är minst 20 cm.

Utöver våningstalet och byggrätten får tekniska utrymmen och anordningar byggas och installeras på taket och de ska bilda en del av byggnadernas formgivning i avsatser.

En transformator och det tekniska utrymme som krävs av det regionala energisystemet ska beaktas i byggnadsplaneringen.

Förnybar energi ska produceras i kvartersområdet.

Solpaneler eller andra motsvarande energisamlare får integreras i byggnaderna. Tekniska anordningar ska bilda en del av byggnadens arkitektur.

Skyddsrummen, avfallshanteringsutrymmen, tekniska utrymmen och serviceutrymmen får placeras utöver våningsytan och oberoende av tomtindelningen.

Inga skyddsrum eller bil- och cykelplatser behöver byggas för de utrymmen som får byggas utöver våningsytan.

I området ska räddning på egen hand gynnas.

Den brandmur som placeras på tomtgränsen kan ersättas med en brandsektionering som placeras på en ändamålsenlig plats.

Vattenförsörjning ska ordnas gementsamt för kvartersområdet oberoende av tomtindelningen, ifall anslutningsplatsen förutsätter det.

Gatuplansvåningen

Fasader i gatuplanet ska utgöras av bränt lertegel som murats på plats.

Minst 80 % av de lokaler som gränsar mot Kampusraitin, Änäsgratan och platser ska utgöras för affärs- och butikslokaler och dessas gatufasader ska byggas som skyltfönsterfasader.

Minst två affärslokaler som lämpar sig för restaurangbruk ska planeras i varje kvarter. Lokaler ska öppnas upp mot Kampusstråket eller de öppna platserna.

Minimivåningshöjd i gatuplanet är 6 m.

Affärsutrymmen i gatuplanet ska öppnas upp mot gatan antingen med dörrar eller stora fönster som går att öppna.

Skylffönstren ska bevaras transparenta och de får inte täckas in med till exempel reklamaffischer.

Myös radan puolen julkisivujen katutasoon tulee avata suuria ikkunoita. Tiilen ja valon mahdollisuuksia reliefaitaena tulee hyödyntää.

Yleisten alueiden suuntaan näkyvät sokkelit tulee suunnitella osaksi julkisivuarkkitehtuuria.

Katujulkisivujen, arkadien ja kivijalkakerroksen valaistus on järjestettävä korttelin yhteisen valaistussuunnitelman mukaisesti.

Asuminen

Lukuunottamatta korttelia 62004 saa asumisen osuus olla enintään 40 % toteutetusta, kaavaan merkitystä kerrosneliömetrimäärästä. Rakennuslupavaiheessa tulee osoittaa, että asunnot saavat riittävästi luonnonvaloa.

Asumista palvelevat yhteistilat, tekniset tilat, pysäköintilaitokset, parvekkeiden ja terassien kiinteästi lasitetut osat saa rakentaa asemakaavassa osoitetun kerrosalan lisäksi. Parvekkeita korvaavia viherhuoneita saa rakentaa radan suuntaan rakennusoikeuden lisäksi silloin, kun ne eivät ole lämmintä tilaa.

Keskikäytäväratkaisu sallitaan vain opiskelija-asumisessa.

Porrashuoneiden tulee olla laadukkaita, viihtyisiä ja luonnonvaloisia. Maantasokerroksessa kunkin porrashuoneen pinta-alasta 35 k-m² saa rakentaa rakennusoikeuden lisäksi. Ylemmissä kerroksissa kunkin porrashuoneen pinta-alasta 20 k-m²/kerros saa rakentaa rakennusoikeuden lisäksi. Omatoimista pelastautumista palvelevan toisen portaan/ porrashuone saa kaikissa kerroksissa rakentaa rakennusoikeuden lisäksi. Asemakaavan sallimat porrashuoneiden lisäkerrosalat eivät mitoiteta autopaikkoja tai väestönsuojia.

Pihat

Asumista varten tulee rakentaa riittävät piha-alueet ulko-oleskelua ja leikkiä varten asukkaiden yhteiseen käyttöön. Piha voi olla kattopiha mikäli kortteliin ei ole merkitty istutettavaa alueen osaa.

Pihan tulee olla korkeatasoinen ja monipuolinen. Päälystetyt osat tulee toteuttaa laadukkaasti.

Maanvaraisille pihan osille on istutettava puita.

Korttelin vihertehokkuuden tulee täyttää tavoiteluku 0,8. Vihertehokkuuden toteutumisen on rakennusluvan yhteydessä osoitettava pihasuunnitelmalla ja vihertehokkuuslaskelmalla.

Rakennusten ja katualueen väliset tilat tulee kivetä, istuttaa tai käsitellä muuten osana kaupunkimaista katutilaa.

Julkisivuja voi elävöittää köynnöksin.

Alueella tulee järjestää hulevesien viivytys ennen niiden johtamista yleiseen hulevesijärjestelmään. Hulevesien viivytysmäärät lasketaan vihertehokkuuslaskennan yhteydessä.

Rakennuslupaa varten on laadittava hulevesisuunnitelma, joka sisältää myös työmaavesien käsittelyn.

Meluntorjunta

Sisämelutaso ei saa liike- ja toimistotiloissa ylittää melun A-painotetun ekvivalenttitason (LAeq) päiväohjearvoa (klo 7-22) 45 dB.

Asunnot eivät saa avautua vain julkisivulle, jolle kohdistuvan melun taso ylittää 65 dB päiväajan keskiäänitasona laskettuna.

Liikennemelun keskiäänitaso (LAeq) ei saa asunnoissa tai majoitusluoneissa ylittää päivällä (klo 7-22) 35 dB, yöllä (klo 22-7) 30 dB, eivätkä raideliikenteen toistuvat hetkelliset enimmäisäänitasot (LAFmax) saa ylittää 45 dB.

Asuntojen tuuletus tai viilennys tulee järjestää siten, ettei liikennemelun keskiäänitaso (LAeq) ylitä yöllä (klo 22-7) 30 dB tai raideliikenteen toistuvat hetkelliset enimmäisäänitasot (LAFmax) ylitä 45 dB.

Stora fönster ska också öppnas upp i gatuplanet i fasaderna mot banan. Möjligheterna att använda tegel och ljus som reliefkonst ska utnyttjas.

De socklar som syns mot allmänna områden ska planeras som en del av fasadarkitekturen.

Gatufasadernas, arkadernas och stenfotsvåningens belysning ska ordnas enligt en separat belysningsplan som är gemensam för kvarteret.

Boendet

Med undantag för kvarter 62004 får boendets andel vara högst 40 % av det förverkligade antalet kvadratmeter våningsyta som betecknats i planen. I bygglovsskedet ska det visas att bostäderna får tillräckligt med dagsljus.

Gemensamma utrymmen som betjänar boendet, tekniska utrymmen, parkeringsanläggningen, balkongers och terrassers permanent inglasade delar får byggas utöver den våningsyta som anges i detaljplanen. Grönrum mot tågbanan som ersätter balkongerna, får byggas utöver byggrätten då de inte är varmt utrymme.

En planlösning med korridor i mitten av stommen tillåts endast i studieboende.

Trapphusen ska vara av hög kvalitet, trivsamma och ha dagsljusinsläpp. På markplansvåningen får 35 m²-vy av ytan i varje trapphus byggas utöver byggrätten. På de övre våningarna får 20 m²-vy/våning av ytan i varje trapphus byggas utöver byggrätten. På varje våning får ytterligare en trappa/ett trapphus som betjänar räddning på egen hand byggas utöver byggrätten. De i detaljplanen tillåtna tilläggs våningsytorna för trapphusen räknas inte med i dimensioneringen av bilplatser eller skyddsrum.

Gården

För boendet ska man bygga tillräckliga gårdsområden för utomhusvistelse och lek för de boendes gemensamma bruk. Gården kan vara en tagård om det inte märks ut en områdesdel som ska planteras i kvarteret.

Gården ska vara högklassig och varierande. Belagda delar ska förverkligas av hög kvalitet.

På de partier av gårdsplanen som har öppen jord ska planteras träd.

Kvarterets gröneffektivitet ska uppfylla målsättningsstal 0,8. Gröneffektivitetens förverkligande ska påvisas i samband med bygglovet genom en plan över gården och en gröneffektivitetskalkyl.

Utrymmena mellan byggnaderna och gatuområdet ska stenläggas, planteras eller i övrigt behandlas som en del av det urbana gaturummet.

Fasader kan livas upp med klättrväxter.

På området ska ordnas så att dagvattnet fördröjs innan det leds ut i det allmänna regnvattensystemet. Mängden fördröjt dagvatten beräknas i samband med gröneffektivitetskalkylen

För byggnadslov ska utarbetas en dagvattenplan, som innehåller också en hanteringsplan för byggplatsvatten.

Bullerbekämpning

Bullernivån inomhus får inte överstiga dagsriktnivå (kl 7-22) 45 dB för den A-vägda ekvivalentnivån (LAeq) i affärs- och kontorslokaler.

Bostäderna får inte öppna upp endast mot den fasaden, där bullernivån överskrider 65 dB beräknat enligt den genomsnittliga ljudnivån dagtid.

Trafikbullrets medelljudnivå i bostäder eller inkvarteringsrumm (LAeq) får inte överskrida 35 dB på dagen (kl. 7-22), 30 dB på natten (kl. 22-7) och att spårtrafikens upprepade tillfälliga maximala ljudnivåer (LAFmax) får inte överskrida 45 dB.

Bostädernas ventilation eller nedkylning ska ordnas så att trafikbullrets medelljudnivå (LAeq) inte överskrider 30 dB på natten (kl. 22-7) eller att spårtrafikens upprepade tillfälliga maximala ljudnivåer (LAFmax) inte överskrider 45 dB.

Pihojen ja kattopihojen leikki- ja oleskelualueilla tulee saavuttaa päiväajan keskiäänitaso 55 dB yöajan keskiäänitaso 45 dB. Asuntojen oleskeluparvekkeilla tulee vastaavat äänitasot saavuttaa tarvittaessa lasituksella ja akustoinnilla.

Raideliikenteestä asuntoihin tai majoitushuoneisiin aiheutuvan runkomelun, L_{pm} enimmäistaso rajoitetaan rakenneratkaistuilla sekä tilojen sijoittelulla 35 dB:iin. Vastaava luku toimisto- ja opetustiloissa on 40 dB.

Rakennuslupahakemuksen yhteydessä tulee esittää selvitys, miten runkomelu on otettu huomioon.

Asuinrakennusten, majoitushuoneiden, päiväkotien ja varhaisopetuksen tilojen liikennetärinän tunnusluku v_{w,95} saa olla enintään 0,30 mm/s, toimistorakennusten työhuoneissa sekä opetustiloissa enintään 0,60 mm/s.

Rakennuslupahakemuksen yhteydessä tulee esittää selvitys, miten radan aiheuttama tärinä on otettu huomioon.

Rakennuslupan yhteydessä on vaiheittain rakentamisesta esitettävä selvitys, jossa todetaan, että valtioneuvoston päätöksen 993/1992 mukaiset meluohjeet täyttyvät kaikissa rakentamisvaiheissa sekä ulko-oleskelualueilla että sisätiloissa.

Autopaikkojen vähimmäismäärät

Asunnot: 1 ap/ 130 asuntok-m² tai väh. 1 ap/3 asuntoa

Opiskelija-asunnot 1 ap/ 1000 k-m²

Asuinkortteleissa tulee vieraspysäköintiin toteuttaa vähintään 1 ap/1500 k-m². Lyhytaikaista huoltopysäköintiä ja kotipalvelujen pysäköintiä varten tulee varata tontille porraskäytävien läheisyyteen vähintään 1 ap/5000 k-m².

Liiketilat 1 ap/ 200 k-m², enintään 1 ap/130 k-m²

Toimistot 1 ap/ 160 k-m², enintään 1 ap/ 130 k-m²

Pyöräpaikkojen vähimmäismäärät

Asunnot 2 pyöräpaikkaa/ asunto

Liiketilat 1 pp/30 k-m²

Toimistot 1 pp/50 k-m²

Puisto.

Yleinen pysäköintialue.

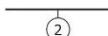
Rautatiealue.

Osa-alueen raja.

Ohjeellinen alueen tai osa-alueen raja.

Sitovan tonttijaon mukaisen tontin raja ja numero.

Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista.

62

Kaupunginosan numero.

JOK

Kaupunginosan nimi.

62003

Korttelin numero.

KAMPUSRAITTI

Kadun, tien, katuaukion, torin, puiston tai muun yleisen alueen nimi.

I gårdens och taggårdens lekplatser samt vistelseområden ska en medelljudnivå 55 dB på dagen och 45 dB på natten uppnås. Motsvarande bullernivå ska uppnås på bostädernas vistelsebalkonger vid behov genom inglasning och akustik.

Maximinivån på stombuller, L_{pm}, som spårtrafiken orsakar i bostäder eller inkvarteringsrum begränsas till 35 dB med konstruktionslösningar och placeringen av utrymmen. Motsvarande siffra i kontors- och undervisningslokaler är 40 dB

I samband med bygglovansökan skall företas en utredning över hur bullret i stommen beaktas.

Nyckeltalet för trafikvibrationer v_{w,95} får vara högst 0,30 mm/s i bostadshus, inkvarteringsrum, daghem och småbarnspedagogikens lokaler, högst 0,60 mm/s i arbetsrum i kontorsbyggnader samt i undervisningslokaler.

I samband med bygglovansökan skall företas en utredning över hur vibrationer i spårtrafiken beaktas.

I anslutning till bygglovet ska en utredning över byggnadsfaserna presenteras där det konstateras att riktvärdena för bullernivåer i enlighet med statsrådets beslut 993/1992 uppfylls vid samtliga byggnadsfaser både i områden för utevistelse och inomhus.

Minimiantalet bilplatser

Bostäder: 1 bp/130 bostadsm²-vy eller minst 1 bp/3 bostäder

Studentbostäder 1 bp / 1000 m²-vy

Minst 1 bp/1500 m²-vy ska avsättas för gästparkering i bostadskvarter. På tomten ska minst 1 bp/5000 k-m² reserveras i närheten av trapphusen för kortvarig serviceparkering och hemservice.

Affärslokaler 1 bp/ 200 m²-vy, högst 1 bp/ 130 m²-vy

Kontor 1 bp/ 160 m²-vy, högst 1 bp/ 130 m²-vy

Minimiantalet cykelplatser

Bostäder 2 cykelplatser /bostad

Affärslokaler 1 cp/30 m²-vy

Kontor 1 cp/50 m²-vy

Park.

Område för allmän parkering.

Järnvägsområde.

Gräns för delområde.

Riktgivande gräns för område eller del av område.

Tomtgräns och -nummer enligt bindande tomtindelning.

Kryss på beteckning anger att beteckningen slopas.

Stadsdelsnummer.

Stadsdelens namn.

Kvartersnummer.

Namn på gata, väg, öppen plats, torg, park eller annat allmänt område.

13000	Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.	Byggnadsrätt i kvadratmeter våningsyta.
XVI	Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.	Romersk siffra anger största tillåtna antalet våningar i byggnaderna, i byggnaden eller i en del därav.
IV/VIII	Rakennusala, jonka ensimmäinen roomalainen numero osoittaa vähintään käytettävän kerrosluvun ja toinen numero suurimman sallitun kerrosluvun. Rakennuksiin tulee rakentaa jalusta, joka on alemman kerrosluvun korkuinen. Ainakin osa Kampusraitin puoleisesta rakennuksesta tulee tehdä alemman kerrosluvun korkuisena. Jalustan tulee mittasuhteiltaan, aukotukseltaan ja julkisivumateriaaleiltaan erottua yläpuolisesta rakennusosasta. Yläosan tulee olla julkisivumateriaaliltaan jalustaa vaaleampi ja ilmeeltään kevyempi. Jalustaosan julkisivujen tulee olla paikallamuurattua, poltettua tiiltä. Korkeammat rakennusosat rakennetaan jalustaosan yläpuolelle. Korkeammat osat tulee jakaa kerroslukua vaihtelemalla pienempiin osiin vähintään 30 m välein. Porrastusten korkeuseron tulee olla vähintään kaksi kerrosta tai 6 m.	Byggnadsyta vars första romerska siffra anger det minsta våningstalet som ska användas och den andra siffran det största tillåtna våningstalet. Byggnaderna ska förses med en sockel som är lika hög som det lägsta våningstalet. Åtminstone en del av byggnaden på Kampusstråkets sida ska uppföras i höjd med det lägsta våningstalet. Sockeln ska till sina dimensioner, öppningar och fasadmaterial skilja sig från byggnadsdelen ovanför. Ovandelen ska till sitt fasadmaterial vara ljusare och ha en lättare framtöning än sockeln. Fasader i sockelpartiet ska utgöras av bränt lertegel som murats på plats. Högre byggnadsdelar byggs ovanför sockeldelen. De högre delarna ska delas in i mindre delar med minst 30 meters mellanrum genom att variera våningstalet. Terrasseringarnas höjdskillnad ska vara minst två våningar eller 6 m.
III	Alleviivaus osoittaa ehdottomasti käytettävän kaavamääräyksen.	Understreckningen anger planbestämmelse som ovillkorligen skall tillämpas.
	Rakennusala.	Byggnadsyta.
	Ohjeellinen rakennusala.	Riktgivande byggnadsyta.
k	Rakennusala, jolle saa sijoittaa liike- ja toimistotiloja.	Byggnadsyta där affärs- och kontorslokaler får placeras.
	Tilat sijoitetaan pysäköintitalon katolle.	Utrymmena placeras på parkeringshusets tak.
ps	Polkupyörien säilytyspaikan rakennusala.	Byggnadsyta för förvaringsplats för cyklar.
	Pyröripaikat varataan korttelin 62001 käyttöön.	Cykelplatserna ska reserveras för kvarteret 62001.
a	Auton säilytyspaikan rakennusala	Byggnadsyta för förvaringsplats för bil
	Maantasosta poistuvat liityntäpysäköintipaikat tulee sijoittaa korttelin 62003 pysäköintilaitokseen.	Infartsparkeringsplatserna som tas ur bruk i markplanet ska placeras i en parkeringsanläggning i kvarter 62003.
	Korttelin 62005 pysäköintitalon katolle tulee sijoittaa toimintaa kuten urheilu- tai leikkikenttiä.	På taket till parkeringshuset i kvarteret 62005 ska verksamhet som idrottsplaner eller lekplatser placeras.
	Katutasoon tulee sijoittaa liiketiloja.	I gatuplanet ska byggas affärsutrymmen.
	Korttelin 62005 pysäköintitalon katutasoon tulee suunnitella päivittäistavarakaupalle soveltuva tila.	En lokal, som lämpar sig för dagligvaruaffär ska planeras i gatuplan av parkeringshuset i kvarteret 62005.
	Katutasoon julkisivut tulee tehdä poltetusta tiilestä paikalla muurattuna.	Fasader i gatuplanet ska utgöras av bränt lertegel som murats på plats.
	Katutasoon yläpuoliset julkisivut tulee tehdä muuratusta tiilestä tai metallirakenteisina, esim. corten terästä voi käyttää.	Fasaderna ovanför gatuplanet ska byggas av murat tegel eller med konstruktioner av metall, t.ex. kan cortenstål användas.
	Julkisivujen tulee olla riittävän umpinaisia niin, ettei pysäköinnistä tule ympäristöhäiriötä.	Fasaderna ovanför gatuplanet ska byggas av tegel eller med konstruktioner av metall, t.ex. kan cortenstål användas.
	Korttelin 62003 pysäköintitalon katto ja korttelin 62005 katosta vähintään 30 % tulee tehdä kasvikattona. Kasvikatto tulee tehdä kasvualustalle, jonka paksuus on väh. 20 cm.	Parkeringshusets tak i kvarteret 62003 och minst 30 % av taket i kvarteret 62005 ska byggas som gröntak. Gröntaket ska anläggas på ett växtunderlag med en tjocklek av minst 20 cm.
	Julkisivuja tulee elävöittää köynnöksin.	Fasader ska liva upp med klätterväxter.
u	Uloke	Utsprång
	Ulokkeen kautta tulee järjestää kulkuyhteys sitä rajaavien kortteleiden välille. Ulokkeen alapuolisen kadun vapaa korkeus tulee olla vähintään 4,5 m, eikä sille osalle saa sijoittaa rakenteita.	Genom den utskjutande delen ska en gångförbindelse ordnas mellan avgränsande kvarter. Gatan under den utskjutande delen ska ha en fri höjd av minst 4,5 m och inga konstruktioner får placeras på den delen.
v	Ohjeellinen valokatteinen tila.	Riktgivande glasövertäckt utrymme.
	Nuoli osoittaa rakennusalan sivun, johon rakennus on rakennettava kiinni.	Pilen anger den sida av byggnadsytan som byggnaden skall tangera.

Ohjeellinen istutettava alueen osa.

Merkintä on sitova, mutta paikka ohjeellinen.

Säilytettävä/istutettava puurivi

Sijainti ohjeellinen.

Istutettava puu.

Sijainti ohjeellinen.

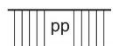
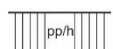
Katuaukio/tori.

Aukioiden tulee olla luonnonkivipintaisia.

Aukioihin rajautuvien muurien ja portaiden tulee olla luonnonkivipintaisia.

Aukioille on istutettava suureksi kasvavia puita.

Alueella tulee viivyttää hulevesiä maanpäällisissä kasvillisuuspainanteissa, kivetyissä kouruissa tai ohjaamalla hulevesiä istutuksille.

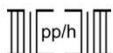
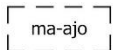
Jalankululle ja polkupyöräilylle varattu katu/tie.**Jalankululle ja polkupyöräilylle varattu katu/tie, jolla huoltoajo on sallittu.**

Katualueille on istutettava suureksi kasvavia puita.

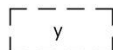
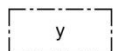
Katujen tulee olla luonnonkivipintaisia.

Katuihin rajautuvien muurien ja portaiden tulee olla luonnonkivipintaisia.

Alueella tulee viivyttää hulevesiä maanpäällisissä kasvillisuuspainanteissa, kivetyissä kouruissa tai ohjaamalla hulevesiä istutuksille.

Ohjeellinen jalankululle ja polkupyöräilylle varattu alueen osa, jolla huoltoajo on sallittu.**Ohjeellinen maanalainen ajoyhteys.**

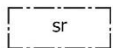
Merkintä on sitova, mutta paikka ohjeellinen.

Ohjeellinen ylitys.**Ylitys.****Katualueen rajan osa, jonka kohdalta ei saa järjestää ajoneuvoliittymää**

(62001,62002)

Suluissa olevat numerot osoittavat korttelit ja tontit, joiden autopaikkoja saa alueelle sijoittaa.

Merkintä koskee myös mopedeja ja muita ajoneuvoja.

Suojeltava rakennus.

Rakennukseen saa sijoittaa lähipalveluja, liiketiloja ja kulttuuritiloja.

Suojeltava rakennus, jota ei saa purkaa. Rakennuksen ominaispiirteet tulee säilyttää korjaus- ja muutostöissä.

Alkuperäisiä rakennusosia tulee vaalia. Erityisesti ikkunat ikkunapenkkeineen tulee säilyttää.

Sisätiloista tulee säilyttää alkuperäinen tilajako porrashuone alkuperäisine yksityiskohtineen (porraskaide), sekä salin takka.

Riktgivande del av område som skall planteras.

Markeringen är bindande men platsen riktgivande.

Trädrad som skall bevaras/planteras

Riktgivande läget.

Träd som ska planteras.

Riktgivande läget.

Öppen plats/torg.

Platserna skall ha en yta av natursten.

De murar och trappar som gränsar mot platser skall ha en yta av natursten.

På platser ska planteras träd som blir stora.

På området ska dagvattnet fördröjas i vegetationssänkor, stenlagda rännor eller så att dagvattnet avleds till planteringar.

Gata/väg reserverad för gång- och cykeltrafik.**Gata/väg reserverad för gång- och cykeltrafik där servicetrafik är tillåten.**

På gatuområden ska planteras träd som blir stora.

Gatorna skall ha en yta av natursten.

De murar och trappar som gränsar mot gator skall ha en yta av natursten.

På området ska dagvattnet fördröjas i vegetationssänkor, stenlagda rännor eller så att dagvattnet avleds till planteringar.

Riktgivande, för gång- och cykeltrafik reserverad del av område, där servicetrafik är tillåten.**Riktgivande underjordiskt körförbindelse.**

Markeringen är bindande men platsen riktgivande.

Riktgivande övergång.**Övergång.****Del av gatuområdes gräns där in- och utfart är förbjuden****Siffrorna inom parentes anger de tomter och kvarter vilkas bilplatser får förläggas till området.**

Märkningen gäller även mopeder och andra fordon.

Byggnad som skall skyddas.

I byggnaden får placeras närservice-, affärs- och kulturlokaler.

Byggnad som inte får rivas. Vid reparations- och ändringsarbeten ska byggnadens särdrag bevaras.

Ursprungliga byggnadsdelar ska värnas. I synnerhet ska fönster med fönsterbänkar bevaras.

Av interiören ska den ursprungliga rumsindelningen bevaras, trapphuset med ursprungliga detaljer (trappträcket), samt den öppna spisen i salen.

Suojelluissa rakennuksissa tehtävissä korjauksissa tulee käyttää alkuperäisiä tai niitä vastaavia materiaaleja.

Mikäli rakennuksessa on tehty aikaisemmin muutoksia suojelutavoitteiden vastaisesti, on rakennus korjaus- ja muutostöiden yhteydessä korjattava rakennuksen alkuperäiseen tyyliin sopivalla tavalla.

Korjaus- ja muutostöidenpiteistä on pyydettävä lausunto paikalliselta museoviranomaiselta.

Viiteviiva osoittaa alueen, jota merkintä koskee.

TONTTIJAKO

Tämän asemakaavan alueella oleviin kortteleihin on laadittava erillinen tonttijako, ellei kaavamerkinnoin ole toisin osoitettu.

Vid renovering av skyddade byggnader skall ursprungliga eller motsvarande material användas.

Om det tidigare har gjorts ändringar i byggnaden som strider mot skyddsmålen, ska byggnaden i samband med reparations- eller ändringsarbeten istandsättas på ett sätt som passar ihop med byggnadens ursprungliga stil.

Om reparations- och ändringsåtgärderna ska utlåtande begäras av den lokala museimyndigheten.

Hänvisningslinjen visar området som beteckningen gäller.

TOMTINDELNING

För kvarteren på denna detaljplans område skall en separat tomtindelning göras, om inte via planteckningar annat bestämts.

Kaupunkirakenne ja ympäristö
Stadsstruktur och miljö
Asemakaavoitus
Detaljplanering

{Allekirjoitus aluearkkitehti}

Mittaus- ja geopalvelut
Mätning och geoteknik

Asemakaavan pohjakartta täyttää sille asetetut vaatimukset.

Baskartan för detaljplanen uppfyller de krav som ställs på den.

Tasokoordinaatisto
ETRS-GK25,
korkeusjärjestelmä
N2000.

Plankoordinatsystemet
ETRS-GK25,
höjdsystemet
N2000.

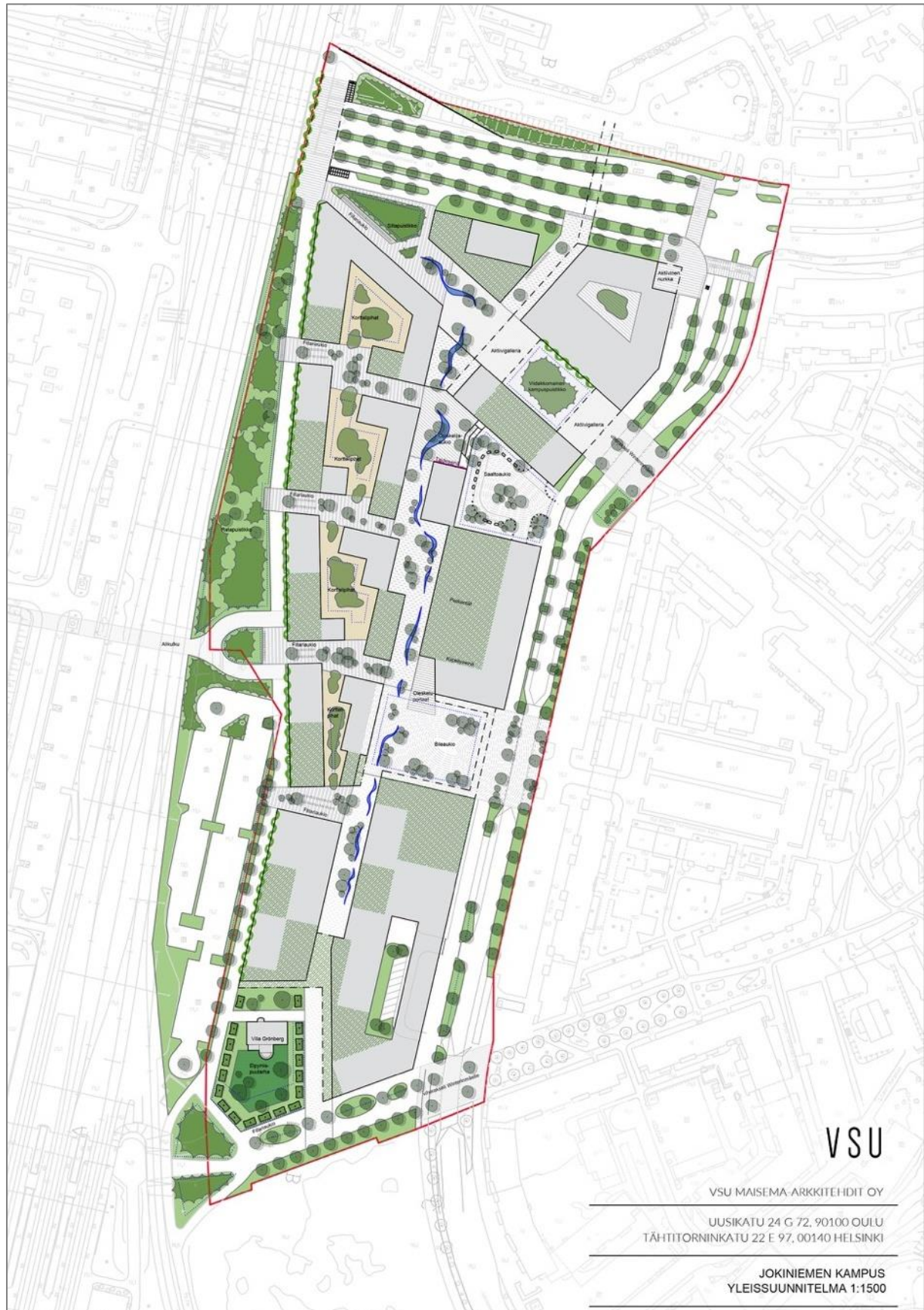
{Allekirjoitus kaupungingeodeetti}

Allekirjoitettu sähköisesti

Hyväksytty kaupunginvaltuustossa __. __. 20__

Godkänd av stadsfullmäktige __. __. 20__

9. MUU SUUNNITELMA-AINEISTO

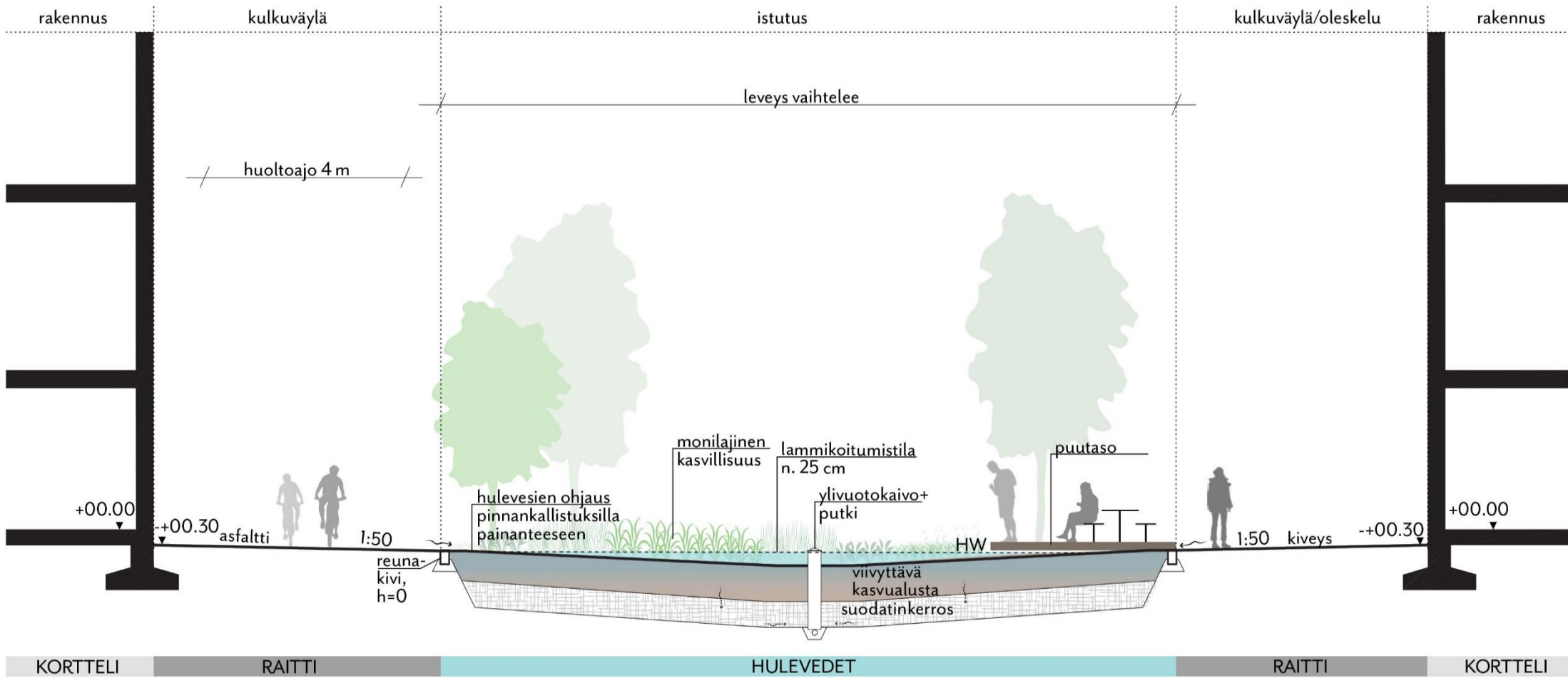
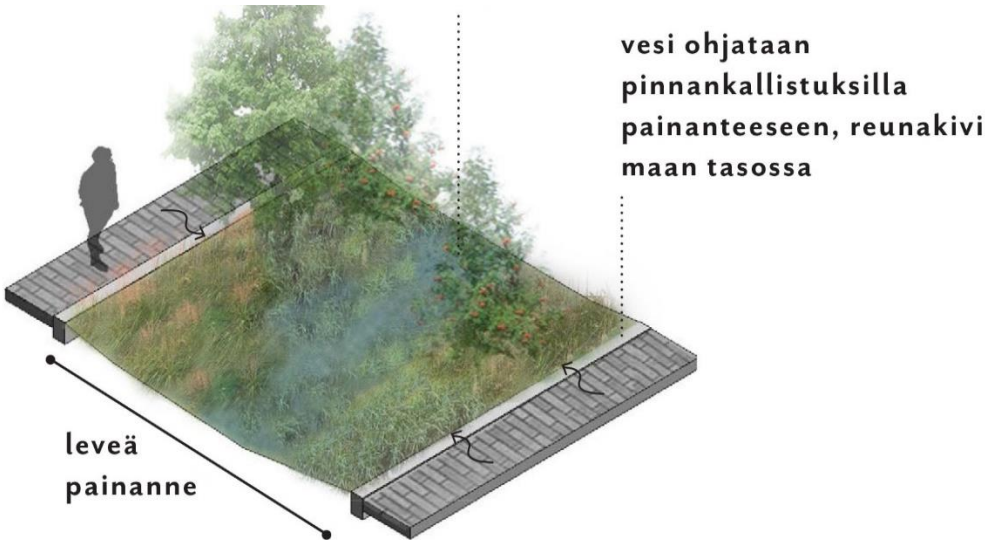

Asemapiirrosluonnos 1.3.2023, A-Insinöörit / Maanlumo

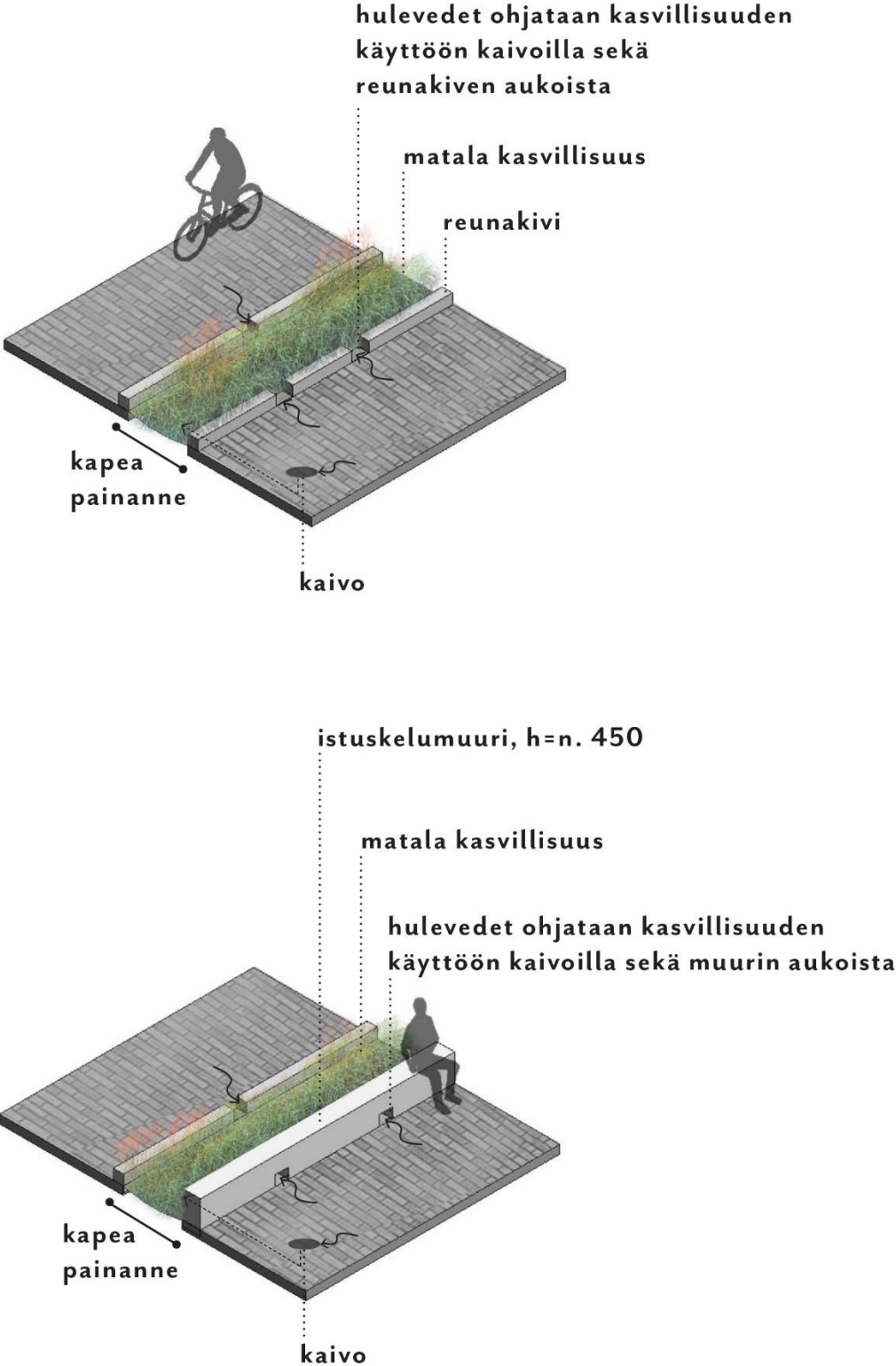
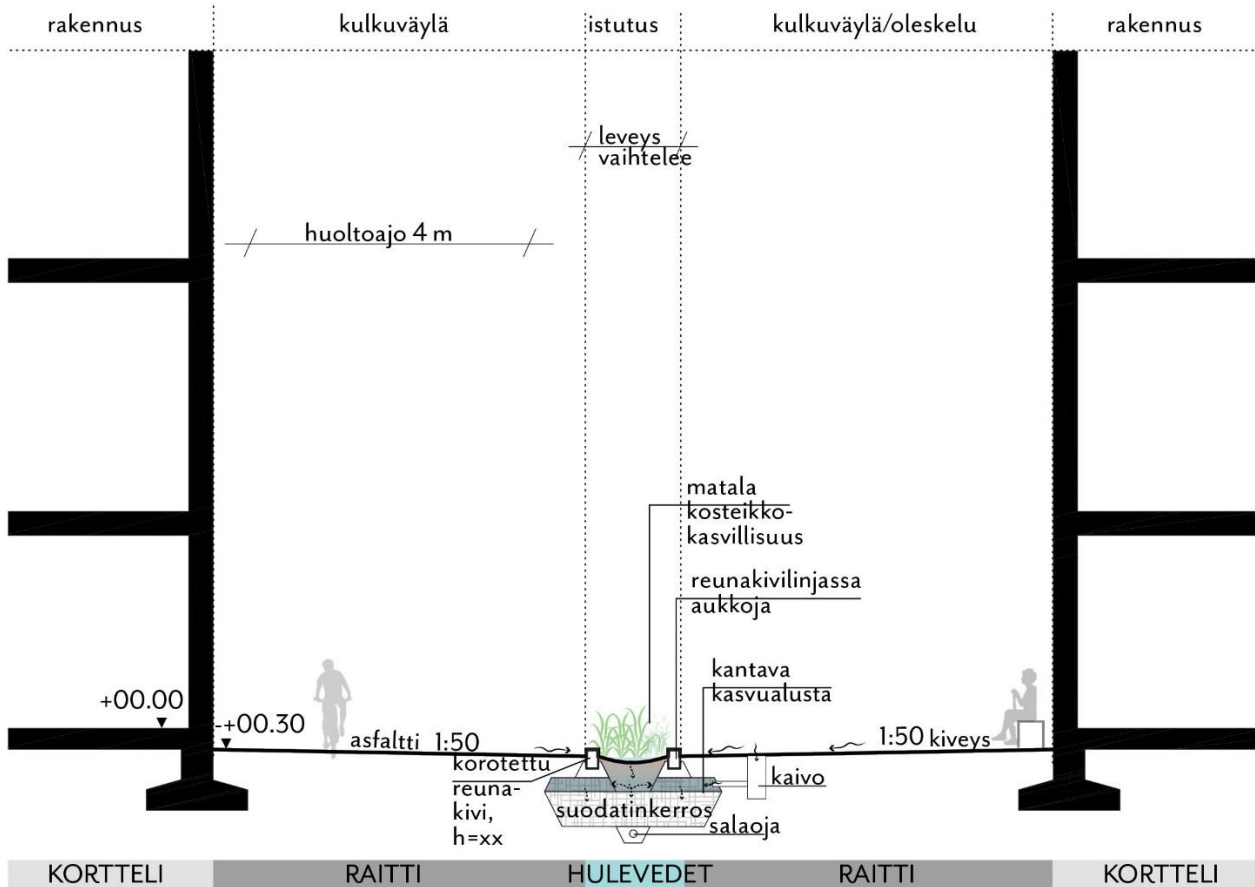
RAITIN LEVEÄT OSUUDET

KAMPUSRAITTI - hulevedet ja kasvillisuus

RAITIN KAPEAT OSUUKSET

9.1 -VIHERTEHOKKUUSLASKELMA

Vihertehokkuus (saavutettu taso)	Elementti- tyyppi	Elementti- tunnus	Elementin määritelmä	Yksikkö	Pinta-ala tai lukumäärä	Painotus (Viherker- roin)	Painotettu pinta-ala, m²	Valuma- kerroin C
0,81	Säilytettävä kasvillisuus ja maaperä	1	Säilytettävä hyväkuntoinen isokokoinen lehti-tai havupuu (täysikasvuisena > 9m tai latvus 40 m² / halkaisija 7,5m)	kpl	0	3,5	0,0	0,15
Tavoitetaso		2	Säilytettävä hyväkuntoinen, pienikokoinen lehti-tai havupuu (täysikasvuisena 6-7 m tai latvus 20 m² / halkaisija 5m) tai pylväsmäinen puu	kpl	0	3,5	0,0	
0,8		3	Säilytettävä hyväkuntoinen iso pensas (à 3 m² / kpl)	kpl	0	2,3	0,0	
Alueen pinta-ala, m²		4	Säilytettävä luonnonmukainen pohjakasvillisuus	m²	0	3,2	0,0	
72612		5	Säilytettävä kallio ja sen kasvillisuus	m²	0	3,0	0,0	
Painotettu pinta-ala yht., m²		6	Säilytettävä avokallio	m²	0	2,8	0,0	
59008		7	Säilytettävä purouoma	m²	0	3,0	0,0	
Rakennusten ja läpäisemättömän pinnan ala m²	Istutettava / kylvettävä kasvillisuus	8	Isokokoinen lehti-tai havupuu (täysikasvuisena > 9m tai latvus 40 m² / halkaisija 7,5m). (Kasvualusta 80 cm)	kpl	100	3,0	12000,0	0,15
50443		9	Pienikokoinen lehti-tai havupuu (täysikasvuisena 6-7 m tai latvus 20 m² / halkaisija 5m) tai pylväsmäinen puu. (Kasvualusta 60 cm)	kpl	50	3,0	3000,0	
Tontin pinta-ala miinus rakennusten ja läpäisemättömän pinnan ala, m²		10	Kansipihalle istutettava pieni puu (täysikasvuisena 15 m2, halkaisija 4,4 m). (Kasvualusta 1m)	kpl	0	3,0	0,0	
22169		11	Isot pensaat, marjapensaat (à 1,5 m²). (Kasvualusta 40 cm)	kpl	30	1,7	153,0	
Valittujen maanpinnan elementtien pinta- ala, m²		12	Muut pensaat. (Kasvualusta 40 cm)	m²	200	1,5	300,0	
(ilman puita, lahopuita ja viherkattoja)		13	Perennat. (Kasvualusta 20-40 cm)	m²	600	1,5	900,0	
39795		14	Monivuotiset köynnökset (maapinta-ala 1 m²/kpl). (Kasvualusta 60 cm)	kpl	300	4,0	1200,0	
Käytetty alueen pinta-ala, m²	Luonnon monimuotoisuus ja kasvillisuuskatot	15	Nurmikko. (Kasvualusta 20 cm)	m²	700	1,1	770,0	0,25
63138		16	Niitty, keto tai kunta. (Kasvualusta 15 - 30 cm)	m²	500	1,8	900,0	0,2
9474 m2 vielä käytettävää!		17	Runsaasti kukkivat puut ja hedelmäpuut (täysikasvuisena 6-7 m tai latvus 20 m² / halkaisija 5m). (Kasvualusta 60 cm)	kpl	7	3,0	420,0	
Hulevesien viivytystarve m³		18	Viiljelylaatikot tai kasvimaat. (Kasvualusta 20-40 cm)	m²	100	2,2	220,0	
342,3		19	Lahopuut ja kannot, toimivat myös hyönteishotellina (1 m2/ kpl, esim. 2m x 0,5m)	kpl	0	2,0	0,0	
Sateen intensiteetti l/s/ha, kesto 10min		20	Kattopuutarha (Kasvualusta 20 – 100 cm) VAIN SE OSA, JOKA ON KASVILLISUUTTA, LAITETAAN LASKURIIN	m²	1500	2,5	3750,0	
150		21	Heinäkatto (Kasvualusta 20-30 cm)	m²	2000	2,0	4000,0	
Alueen keskimääräinen valumakerroin C	Pinnoitteet	22	Niitty/ketokatto(Kasvualusta 15 – 30 cm)	m²	4000	1,7	6800,0	0,2
0,72		23	Maksaruohokatto (Kasvualusta 6-8 cm)	m²	5000	1,3	6500,0	0,45
Esitettyjen hulevesiratkaisujen viivytystilavuus m³		24	Puoliläpäisevät pinnoitteet (esim. nurmikivi, kivituhka, puuterassit, kumirouhe)	m²	4000	1,0	4000,0	0,35
yhteensä: 343,0		25	Läpäisevät pinnoitteet (esim. sora- ja hiekkapinnat, avoin asfaltti)	m²	5000	1,3	6500,0	
maanpäällinen: 250,0		26	Vettä läpäisemätön pinta (ei rakennuksien katot)	m²	27100	0,1	2710,0	
maalainen: 93,0	Hulevesien hallintarakenteet	27	Kosteikko, lampi, tulvaniitty tai soistuma luonnonmukaisella kasvillisuudella (ainakin osan vuodesta pysyvä vesipinta; muun ajan maa pysyy kosteana)	m²	0	2,6	0,0	0,1
Jää viivyttämättä m³		28	Sadepuutarha / biosuodatuspaine (ei pysyvää vesipintaa, monipuolista ja kerroksellista kasvillisuutta)	m²	250	2,5	625,0	0,1
0,0		29	Kasvillisuuspintainen imeytyspaine	m²	600	2,0	1200,0	0,1
Sallittu tontilta poistuva virtaama, l/s		30	Kasvillisuuspintainen viivytyspaine	m²	200	2,0	400,0	0,1
217,836		31	Kiviainespintainen imeytyspaine (esim. kivipesä)	m²	0	1,3	0,0	0,1
Tarkistus: Hulevesialueen pinta-ala vähintään oltava, m²		32	Kiviainespintainen viivytyspaine	m²	0	1,3	0,0	0,1
2176,3		33	Katualueilla: Hulevesien kerääminen läpäisemättömiltä pinnoilta läpäisevälle kasvillisuudelle maassa (ko.läpäisemättömän pinnan pinta-ala merkitään laskuriin)	m²	200	0,7	140,0	0,1
		34	Rakennettava / putkituksesta palautettava purouoma	m²	0	3,0	0,0	
		35	Imeytyskaivanto (maalainen, huom. yksikkö on tilavuus!)	m³	0		0,0	
		36	Viivytyskaivanto tai -säiliö (maalainen, huom. yksikkö on tilavuus!)	m³	93		0,0	-
	Bonus	37	Rivien 14, 16, 17 ja 19 toteutuessa lisäpisteet kerroksellisesta kasvillisuudesta ja luonnon monimuotoisuudesta	m²	0	0,0	2520,0	

VANTAAN KAUPUNKI

ASEMAKAAVAMUUTOSEHDOTUS

NRO 002517

Jokiniemen kampus

LAUSUNNOT JA VASTINEET

kala 24.10.2023

Asemakaavoitus MYL /NIS/THU

Kaupunkiympäristölautakunta 6.6.2023 oikeutti asemakaavoituksen pyytämään tarvittavat lausunnot asemakaavaehdotuksesta tai asemakaavamuutosmuutosehdotuksesta 002517 **Jokiniemen kampus**. Lausuntoja pyydettiin 13 kpl ja saatiin 8 kpl.

Lausunnonantaja	Lausunto	Tarkistukset
NRO 1, 30.6.2023 Vantaan Energia	Maakaapelien ja kaukolämpöputkien sijainti on huomioitava. Muuntamoille tulee huomioida tilavaraukset kortteliin kuten asemakaavamerkinnoissä ja -määräyksissä onkin nyt kirjattu.	—
NRO 2, 28.7.2023 Keski-Uudenmaan Pelastuslaitos	Alueen ja alueelle johtavien kulkureittien suunnittelussa ja toteutuksessa tulee huomioida HIKLUn vaatimukset.	—
NRO 3, 24.7.2023 HSY	Kaavaselostuksen tulisi sisältää vesihuollon esisuunnitelma. Kaavamuutos ei edellytä johtosiirtoja eikä johtokujien merkitsemistä kaavakarttaan.	—
NRO 4, 21.8.2023 Uudenmaan ELY-keskus	Ilmastovaikutuksia tulee arvioida, samoin ilmanlaadusta ja pilaantuneista maista tulee lisätä lähtötietoa selostukseen. Melumääräyksiä ja hulevesimääräyksiä tulee tarkistaa	Lisätään selostukseen lähtötiedot ilmanlaadusta ja pilaantuneista maista, sekä arvioidaan hankkeen ilmastovaikutuksia KILVA-työkalulla. Melumääräyksiä ja hulevesimääräyksiä tarkennetaan.
NRO 5, 2.8.2023 HSL	Kestävät liikennemuodot etusijalla myös jatkosuunnittelussa. Jokiniemenkadun bussiliikennettä ei saa hankaloittaa, kaupunkipyöräasemille ja liityntäpyöräpysäköinnille tilanvarukset. Pysäköintitalot vaiheittain todennetun tarpeen mukaan ja robottipysäköintiä syytä tutkia.	—

NRO 6, 17.8.2023 Kaupunginmuseo	Kaavaehdotuksessa on huomioitu arvokkaan kulttuuriympäristön vaaliminen sekä turvattu rakennusperintökohteen kulttuurihistoriallisten arvojen säilyminen.	—
NRO 7, 16.8.2023 Väylävirasto	LR-alueen rajausta niin, että sähköratapylväät sijoittuvat sille. Grönberginpuisto tulisi melusuojata. Oleskelu- ja leikkialueiden melutasovaatimukset tulee lisätä kaavaehdotukseen.	LR-alueen rajausta on tarkistettu. Lisätään korttelialueita koskeva melumääräys.
NRO 8, 23.8.2023 Suomi-rata Oy	Rautatiealueen muutostarpeet ja raideliikenteen melun, runkomelun ja tärinän huomiointi kaavassa.	Lisätään korttelialueita koskeva melumääräys.

NRO 1**Energia Sähköverkot Oy, 30.6.2023****Lausunto:**

Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n keski ja pienjännitemaakaapelit sijaitsevat karttaliitteiden 1 -2 mukaisesti.

Vantaan Energia Sähköverkot Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan maakaapeleiden sijainti.

Muuntamoille tulee huomioida tarvittavat tilavaraukset asemakaavan jokaiseen C ja Y alueen kortteliin kuten kaavakartan asemakaavamerkinnoissa ja -määräyksissä on nyt kirjattu.

Mikäli maakaapeleita pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.

Lisätietoja sähköverkkoon liittyvissä kysymyksissä antaa yleissuunnittelija Antti Hartikainen, puh. 050-3266913.

Kaukolämpöverkko

Asemakaavan muutosalueella sijaitsee Vantaan Energia Oy:n kaukolämpöputkia liitteenä olevan piirustuksen mukaisesti (Liite 3).

Vantaan Energia Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan kaukolämpöputkien sijainti.

Mikäli kaukolämpöputkia pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.

Lisätietoja kaukolämpöverkkoon liittyvissä kysymyksissä antaa työsuunnittelija Artturi Hyyryläinen, puh. 050-5212661.

LIITTEET

1. Keskijänniteverkon kartta 1:2000
2. Pienjänniteverkon kartta 1:2000
3. Kaukolämpöverkon kartta 1:2000

Vastine:

Muuntamotarpeet ja kaapelien sekä kaukolämpöputkien sijainti on otettu kaavassa huomioon.

Tarkistukset:

—

NRO 2**Keski-Uudenmaan pelastuslaitos, 28.7.2023****Lausunto:**

Palo- ja pelastuskalustolla on oltava mahdollisuus päästä riittävän lähelle rakennuksia (pelastustiet). Alueen ja alueelle johtavien kulkureittien suunnittelussa ja toteutuksessa tulee huomioida HIKLU Pelastustien suunnittelu- ja toteutusohjeessa esitetyt vaatimukset kulkureittien (pelastustiet) leveyden ja kantavuuden osalta (Ohje on saatavilla osoitteesta pelastustoimi.fi).

Vastine:

Alueen kaavoituksessa ja yleisten alueiden suunnittelussa on huomioitu HIKLUn vaatimukset.

Tarkistukset:

—

NRO 3**HSY, 24.7.2023****Lausunto:**

Suunnittelualueella ja sen välittömässä läheisyydessä on rakennettua vesihuollon jakelu- ja keräilyverkostoa, josta valtaosa painottuu suunnittelualueen sisältäville nykyisille katualueille. Nykyinen verkosto palvelee jatkossakin mutta muutoksen myötä alueelle edellytetään myös vesihuollon uudisrakentamista.

Kaavoituksen kanssa samanaikaisesti on laadittu A-Insinöörien toimesta katusuunnittelun ja vesihuollon esisuunnitelma. Kaavaselostuksen tulisi sisältää laadittu ajantasainen vesihuollon esisuunnitelma alustavine kustannusarvioineen. Esisuunnittelun perusteella on todettavissa, että kaavamuutos ei edellytä johtosiirtoja eikä johtokujien merkitsemistä kaavakarttaan.

Esisuunnitteluaineiston mukaan vesihuollon kustannusarvioksi rakennusosineen ja työmaatehtävineen on arvioitu n. 1 M €. Suunnittelu jatkuu lähitulevaisuudessa yksityiskohtaisena rakennussuunnitteluna.

Vastine:

Vantaan kaupunki ei julkaise enää verkossa kaavaselostuksen osana vesihuollon suunnitelmia turvallisuushkien vuoksi. Kaupungin vesihuollon suunnittelu tehdään yhteistyössä HSY:n kanssa.

Tarkistukset:

—

NRO 4**Uudenmaan ELY-keskus, 21.8.2023****Lausunto:****Yleiskaava ja yhdyskuntarakenne**

Asemakaavaratkaisu on Vantaan yleiskaavan 2020 mukainen. Kaavalla luodaan hyvät edellytykset monipuoliselle kaupunkirakenteelle joukkoliikenteen solmukohdassa.

Ilmastovaikutukset

Asemakaavaratkaisu mahdollistaa huomattavasti uudisrakentamista, jolla on mahdollisesti merkittäviä ilmastovaikutuksia. Ilmastovaikutuksia ei ole kuitenkaan kokonaisuudessaan arvioitu, vaikka kaavaselostuksessa on tunnistettu joitakin kaavan ilmastovaikutuksia. Ottaen huomioon, että kyseessä on mittava valtuustokauden kärkihanke ja Vantaan kaupunki on sitoutunut tavoittelemaan hiilineutraaliutta 2030 mennessä, on kaavan merkittäviä ilmastovaikutuksia ja niiden lieventämiskeinoja syytä vielä tarkastella. Vaikutusten merkittävyys saadaan parhaiten näkyviin määrällisellä arviolla.

Kyseisen kaavaratkaisun ilmastovaikutusten huomioinnissa tulee kiinnittää huomiota korkean rakentamisen päästöihin, esirakentamisen päästöihin, vähähiilisten ja kestävien materiaalien edistämiseen, kestävä liikkuksen edistämiseen ja energiaratkaisuihin. Mittavan ja tiiviin uudisrakentamisen takia on syytä kiinnittää erityistä huomiota myös ilmastomuutoksen sopeutumiseen, esimerkiksi hellejaksoihin ja rankkasateisiin varautumiseen suunnitteluratkaisuissa. On kuitenkin hyvä, että rakentaminen sijoittuu joukkoliikenteen kannalta erityisen hyvälle sijainnille ja joutomaalle. On myös hyvä, että muuntojoustavuus ja tilojen monikäyttöisyys huomioidaan suunnittelussa. Jotta kaava olisi linjassa kaupungin kestävyystavoitteiden kanssa, tulisi liikkuksen kestävyys olla resurssiviisauden ja kiertotalouden lisäksi kaavan tavoitteissa. Kestävää liikkuksia ei tule vain painottaa, vaan se tulee olla suunnittelun lähtökohta. Suunnittelun kaikissa vaiheissa tulee varmistaa, että kaava-aineistossa mainittu autoton elämäntyyli on mahdollista ja sitä edistetään tehokkain ja runsain keinoin.

Vaikka rakentamisen päästöt ovat suuret ja aiheuttavat haasteita ilmastotavoitteiden saavuttamiselle, voidaan kaavamääräyksillä tukea ja edistää kestävyttä. On hyvä, että kaavamääräyksissä on jo monia ilmastomuutoksen hillinnän ja siihen sopeutumisen huomioivia kaavamääräyksiä. Niiden vaikutus voi kuitenkin jäädä pieneksi. Jotta kaavaratkaisu olisi sille asetettujen tavoitteiden ja resurssiviisauden tiekartan mukainen, vaikutusten lieventämiseen tulee löytää vielä lisäkeinoja. Esimerkiksi rakentamisen tai toteutuksen kestävyttä tai korkeatasoisuutta ei ole kaavassa huomioitu tai edellytetty ja tämä osaltaan lisää ratkaisun haitallisia vaikutuksia. Myös kaavaselostuksessa mainittua matalalämpöverkkoa voidaan edistää tehokkaasti kaavamääräyksin. Vantaalla laaditaan samanaikaisesti Aviapoliksen alueella asemakaavoja, joissa on kehitetty sekä ilmastovaikutusten arviointia sekä ilmastomuutoksen hillintää ja siihen sopeutumista tukevia kaavamääräyksiä. Näitä voi käyttää esimerkkinä tässäkin kaavassa.

Meluntorjunta ja ilmanlaatu

Kaava-alue sijaitsee voimakkaan raide- ja tieliikennemelun alueella. Kaava-alueelle tehdyn meluselvityksen mukaan rakennusten julkisivuille kohdistuu liikenteestä enimmillään 66 dB:n päiväjän keskiäänitaso ja 84 dB:n enimmäisäänitaso.

Kaavassa on syytä määrätä toimistotilat radan ja teiden varteen kaava-alueen meluisimpiin osiin ja asuin- ja majoitustilat kaava-alueen sisäosaan suojaan liikenteen melulta. Tämä tulee varmistaa riittävän sitovilla asemakaavamääräyksillä. Mikäli asumista sijoitetaan radan varteen, voisi se korkeiden enimmäisäänitasojen vuoksi osin edellyttää erittäin suuria (39 dB:n) ääneneristysvaatimuksia. Kaavoitusvaiheessa olisi tällöin suositeltavaa selvittää, että teknisiä ratkaisuja tarvittavan äänitasoeron saavuttamiseksi on löydettyvissä.

Asemakaavassa on syytä varmistaa, että kaikille asunnoille on myös VNP (993/1992) ohjeavot täyttävä aukeamissuunta.

Kaavamääräyksen mukaan: "Asuntojen oleskeluparvekkeilla, joihin kohdistuu yli 65 dB(A):n julkisivumelutaso tulee lasituksella ja akustoinnilla saavuttaa päiväajan keskiäänitaso 55 dB ja yöajan keskiäänitaso 45 dB." Uudenmaan ELY-keskus huomauttaa, että kaikki oleskeluparvekkeet tulee sijoittaa ja tarvittaessa suojata siten, että niillä saavutetaan päiväajan keskiäänitaso 55 dB ja yöajan keskiäänitaso 45 dB. Tältä osin kaavamääräystä tulee muuttaa. Oleskeluparvekkeiden sijoittaminen kaava-alueen meluisimpiin osiin (radan, Valkoisenlähteen tien ja Jokiniemenkadun puoleisille julkisivuille) ei ole suositeltavaa.

Kaavamääräyksen mukaan: "Raideliikenteestä asuntoihin tai majoitushuoneisiin aiheutuvan runkomelu, Lprm enimmäistaso rajoitetaan rakenneratkaisuilla sekä tilojen suunnittelulla 35 dB:iin. Vastaava luku toimisto- ja opetustiloissa on 40 dB." Mikäli kaavassa ei erikseen rajoiteta asumisen ja majoitushuoneiden sijoittumista siten, ettei niiden julkisivuille tule äänierovaatimuksia, olisi näille asunnoille ja majoitushuoneille VTT:n suosituksen mukaisesti käytettävä runkomelutason (Lprm) tiukempaa raja-arvoa (30 dB). Kokoontumis- ja opetustiloille tulisi käyttää VTT:n suosituksen mukaan runkomelutason (Lprm) raja-arvoa 35 dB. Tärinä- ja runkomeluselvitys tulee liittää kaava-aineistoon. Kaava-aineistossa ilmanlaatuasioita ei ole käsitelty lainkaan. Tältä osin kaava-aineistoa tulee täydentää.

Pilaantuneet maat

Pilaantuneen maaperän puhdistuksen loppuraportin (Vantaan kaupunki ja Ratahallintokeskus. Grönbergin entisen Iijysulaton tontin ja sen ympäristön kunnostus, Loppuraportti. Insinööritoimisto Paavo Ristola Oy 1.7.2004) perusteella alueella jäi pilaantuneita maita. Em. maihin liittyen alueelle on tehty eristys- ja huomiorakenteita. Tiedot pilaantuneista maista ja haitta-ainepitoisista maa-aineksista sekä eristys- ja huomiorakenteista on lisättävä vähintään kaavaselvitykseen ja ne on huomioitava alueen jatkosuunnittelussa.

Hulevesien hallinta

Hulevesisuunnitelman laadintamääräykseen on syytä lisätä, että suunnitelman tulee sisältää myös rakentamisen aikaiset työmaavedet. Pysäköintialueiden ja -talojen hulevedet tulee johtaa viivytysrakenteisiin öljyn- ja hiekanerottimien kautta.

Vastine:

Ilmastovaikutukset

Kaava-alueen suunnittelussa on otettu huomioon resurssiviisauden periaatteet monipuolisesti. Sijainti on joukkoliikenteen solmukohdassa Suomen parhaiten saavutettavalla alueella, mikä lausunnossa todetaankin. Lisäksi koko alue on huolto- ja pelastusajoneuvoliikennettä lukuun ottamatta rauhoitettu jalankulku ja -pyöräily-ympäristöksi. Ympäristön korkea laatutaso, kestävyys sekä viihtyisyys ovat olennaisia tekijöitä, sen kannalta minkä liikkumismuodon kukakin valitsee. Katuympäristöön on tulossa puita ja muuta kasvillisuutta sekä hulevesien viivytysrakenteita, mikä osaltaan on osa ilmastomuutokseen varautumista. Hulevesien hallintaa ja ympäristön monimuotoisuutta tukee myös kaavamääräyksen kasvikkovaatimus. Kortteleita koskee vihertehokkuusvaatimus. Tavoiteluku on 0,8, mikä tiiviin rakentamisen alueella on kunnianhimoinen, sillä maanvaraisen pihan osuus jää pieneksi. Vantaalla on päädytty määrittämään vihertehokkuusluvun kautta yleinen vaatimustaso, jolloin jää jatkosuunnittelun tehtäväksi löytää ja osoittaa ne keinot, jotka kullakin sijainnilla ja suunnitteluratkaisulla ovat tehokkaimmin (resurssiviisaimmin) järjestettävissä.

Rakentaminen on tiivistä, jolloin se säästää kasvullista maata verrattuna tilanteeseen, jossa vastaava rakentamisvolyyymi sijoittuisi väljemmin jonnekin muualle vaikeammin joukkoliikenteellisesti saavutettavalle alueelle.

Rakennukset ovat kaikki suojeltavaa villa Grönbergiä lukuun ottamatta uusia, niiden alta ei pureta mitään. Korttelien käyttötarkoitus on väljä ja muuntojoustava. Katutasokerroksilta vaaditaan riittävää kerroskorkeutta, jolloin nekin voivat joustaa tulevaisuudessa tarpeen mukaan. Rakennusten arkkitehtuurilta ja rakentamistavalta on kaavamääräyksissä vaadittu kestävyyttä ja korkeatasoisuutta.

Poltettu tiili ei ehkä tuotantotaltaan ole ilmastoystävällisin, mutta se on kestävä ja Tikkurilan alueen perinteitä ja omaakin tiilenvalmistushistoriaa kunnioittava materiaali.

Alueen energian hankintaa ja tuotantoa on selvitetty nähtävilläolon aikana. Kaavamääräyksissä vaadittiin varautumista alueellisen energijärjestelmän vaatimiin tilavarauksiin. Todennäköisin näistä tarjolla olevista voisi olla alueellinen matalaenergiajärjestelmä, jonka ongelmana on, kuinka tulevat kiinteistöt voidaan velvoittaa yhden yrityksen toimittamaan järjestelmään rikkomatta kilpailulakia. Jokainen kortteli on kuitenkin velvollinen rakentamaan aurinkoenergiaa edes hieman. Määräyksen tarkoituksen on tietenkin avata tietä sille, että jos on pakotettu aurinkoenergiajärjestelmän luomaan, on samalla järkevää tuottaa energiaa yhtä aurinkopaneelia suuremmalla volyymilla. Maalämpöratkaisuja on myös prosessin kuluessa selvitetty, mutta koska maalämpöputket joudutaan poraamaan vinoon rakennusten alle tai käyttämään lämpöpaalujärjestelmä, ei se tässä kohteessa kustannustehokasta. Suoraa määräystä siitä, miten alueen energia tulisi tuottaa ei ole annettu. Perusteena on, että puhtaan energian tuotantoteknologia kehittyy niin nopeasti, että jos me lyömme kaavalla tietyn ratkaisun nyt lukkoon, voi se osoittautua jo parin vuoden sisällä vanhentuneeseen tietoon pohjautuvaksi.

Täysin autotonta aluetta Vantaan kaupunki ei näe mahdolliseksi toteuttaa. Jo varmistuneet oppimiskampanioiden tai uudelta nimeltään Tikkurilan osaamiskeskuksen käyttäjien tarpeeseen auto-, mopotai polkupyöräpaikoista on vastattu. Lisäksi kaupunkia sitoo sopimus Väyläviraston kanssa, jonka mukaan nykyisiä liityntäpysäköintipaikkoja ei saa vähentää. Näistä syistä on päädytty kahteen maanpäälliseen pysäköintitaloon. Pysäköintitalojen etuna on verrattuna maanalaiseen pysäköintiin niiden joustaminen ja ottaminen uuteen käyttöön, kun henkilöautojen käyttö tulevaisuudessa hiipuu.

Asemakaavan ilmastovaikutuksia on tarkasteltu KILVA-työkalulla. Sen perusteella hankkeen vahvuuksia ovat sen sijainnista suoraan johdettavat asiat. Aseman vieressä oleva toiminnoiltaan sekoittunut alue vähentää liikumisen tarvetta ja ohjaa kohti kestäviä kulkumuotoja. Päämäärään vie myös laadukas ja turvallinen kävely- ja pyöräily-ympäristö, joka on samalla viihtyisä ja jonka varrelle liiketilat ja julkiset tilat avautuvat. Alue on pilaantuneiden maiden kuorimisen seurauksena luontaista maanpintaansa alempana ja sen kasvillisuus on nuorta ruderaattikasvillisuutta. Sikäli istutettavat isoksi kasvavat puut lisäävät alueen hiilen sidontaa. Toisaalta tiiviiksi rakennettavalla alueella kasvullinen maanpinta jää väistämättä vähäiseksi.

Uusiutuvan energian varsinkin aurinkoenergian tuotantoon alue soveltuu hyvin, sillä länsipuolinen raidealue takaa esteettömän auringonpaisteen alueen kattopinnoille. Myös avoimen rata-alueen aiheuttamaa tuulisuutta voidaan hyödyntää pienin rakennuksiin integroitavin tuulivoimaloin. Myös alueellinen lämpöjärjestelmä (matalalämpö-) tukee resurssitehokkuutta. Kunnallistekniikan rakentamisessa hyödynnetään olemassa olevaa verkostoa mahdollisimman paljon. Hulevesiratkaisuina, kasvikatoin ja sääät kestävin julkisivumateriaalein varaudutaan äärevöityviin sääilmiöihin.

Heikkoutena KILVA toi esiin hiilen säilymisen tulevassa rakenteessa. Säilymisestä ei toisaalta voine puhua, kun alue on nykyisellään rakentamaton ja paljas. Mutta on totta, ettei esim. puurakentamista nyt vaadita vaan pääasiallinen julkisivumateriaali on muurattu tiili. Puurakentaminen voi vaikeuttaa ääneneristävyyssuoritteiden saavuttamista, kuten vastineen seuraavassa osassa todetaan. Kaupunki asettaa alueen tulevia rakentajia kilpailuttaessaan ehtoja, joilla pyritään mahdollisimman vähähiilipäästöiseen rakentamiseen. Ehtoja ei haluttu kaavaan suoraan kirjoittaa, sillä resurssiviisaaseen rakentamiseen liittyvät teknologiat ja materiaalit kehittyvät nyt nopeasti ja kaavan vahvistumisesta rakentamisen aloittamiseen voi kulua useita vuosia.

Myös massatasapainon kirjaaminen asemakaavaan on hankalaa, sillä täyttöjä joudutaan tekemään, koska alueelta on poistettua aikanaan pintamaat ja alueen luontainen maanpinta halutaan saavuttaa jo pelkästään katuliittymien takia. Täyttömaita on todennäköisesti saatavilla esim. Vantaan Energian lämpövaraston louhinnan yhteydessä, jolloin kiviaineksien kuljetusmatka Jokiniemeen jää varsin lyhyeksi. Toisaalta kaavalla asiaa on vaikea määrätä, kun hankkeiden aikataulu kummassakaan päässä ei ole asemakaavoituksen vallassa.

Meluntorjunta ja ilman laatu

Äänitasoerovaatimus 39 dB on toki korkea, mutta toteutettavissa tavanomaisia rakenneratkaisuin ja huolellisella suunnittelulla. Riittävän hyvä ikkunat ja parvekeovet löytyvät yleensä vakiomallistoista. Heikosti ääntä eristäviä, kevyitä ulkoseinärakenteita tulee välttää. Äänitasoeron $\Delta L_{A,vaad} = 40$ dB saavuttaminen edellyttää kevytrakenteisten ulkoseinien (puu- ja teräsrankaseinät, kevytbetoni, kevytsoraharkot ja vastaavat) rakenteen huolellista suunnittelua, valintaa ja toteutusta. Massiiviset kivirakenteiset ulkoseinät (betonisandwich, tiilikuori-lämmöneristesisäkuori) johtavat suuremman massansa ansiosta parempaan eristävyyteen ja lievempiin vaatimuksiin ikkunoille.¹

Oleskeluparvekkeita koskevaa kaavamäärästä on kaavoittajankin mielestä syytä muuttaa koskemaan myös niitä parvekkeita, jotka sijoittuvat alle 65 dB:n melualueelle. Parvekkeiden osalta on meluselvityksessä todettu, että äänitasoerovaatimus on enimmillään 15 dB. Oleskeluparvekkeelle muodostuviin äänitasoihin voidaan vaikuttaa myös rajoittamalla avattavien lasien pinta-alaa, kasvattamalla lasituksia paremmin ääntä eristävien kaiteen umpiosien ja piilien pinta-alaa sekä lisäämällä oleskeluparvekkeelle ääntä absorboivaa materiaalia. Mikäli oleskeluparvekkeen lasituksen äänitasoerovaatimus on 15 dB tai enemmän, oleskeluparvekkeen toteuttaminen on teknisesti vaativaa, ja viherhuone on tällöin toimivampi ratkaisu.²

Maaperäisen runkomelutason L_{prm} ohjearvo on asunnoissa ja majoitushuoneissa avoratojen ollessa kyseessä 35 dB. Vastaava luku toimisto- ja opetustiloissa on 40 dB. Ympäristöministeriön julkaiseman ”Melun- ja värinäntorjuntaratkaisut sekä niiden vaikutukset kaavoituksessa” oppaan perusteella ei ole aihetta vaatia tiukempaa runkomeluvaatimusta.^{2,3} Myös Suomen standardisoimisliiton SFS 5907:2022 mukaan asuinhuoneissa avoradalta kantautuva runkomelu L_{prm} voi luokassa A2 olla enintään 35 dB. Akustinen luokka A2 vastaa ääniympäristöasetuksessa säädettyjä velvoitteita. Rakennuksen ulkopuolisen äänilähteen aiheuttamat äänitasot luokassa A2 vastaavat pääosin valtioneuvoston päätöksen melutason ohjearvoista (993/1992) lukuarvoja.

Ilman epäpuhtauksia mitataan Tikkurilassa ja mittauspisteen tuloksia on syytä avata kaavaselostuksessa lausunnon ehdottamalla tavalla.

Pilaantuneet maat

Grönbergin lyijysulattamo toimi Jokiniemessä 1929–1984. Lyijyä sisältävää jätettä läjitettiin tontille ja sulattamon savukaasujen mukana lyijyä levisi laajalle ympäristöön. Ongelmallisin jäte oli savukaasujen pesussa syntynyt, erittäin lyijypitoinen pesuriliete, joka sisälsi myös korkeita arvoja dioksiineja ja furaaneja. Kaava-alue oli pahiten likaantunutta aluetta, jonka kunnostaminen tapahtui v. 2003–2004. Alueelta poistettiin kaikkiaan 83 000 tonnia voimakkaasti pilaantuneita massoja. Radanvarren luiskaan, nykyisen jk/pp-tien alle, jäi noin 190 m matkalle voimakkaasti pilaantuneita maita noin 1100 m³ eli noin 2200 t. Penkereen eristerakenteena on bentoniittimatto.

Pilaantuneita maita jäi myös Jokiniemenkadun länsipuolelle katurakenteiden luiskaan. Myös yksittäiset pisteet Villa Grönbergin puutarhassa jätettiin puhdistamatta, sillä puiden tai pensaiden juuristoa ei haluttu vahingoittaa. Eristetyistä pilaantuneista maista ei nykyisellään aiheudu ympäristö- tai terveysriskiä. Kun eristettyihin alueisiin tulevassa maanrakennuksessa kajotaan, tulee pilaantuneet massat poistaa ja puhdistaa.

Hulevesien hallinta

Pysäköintitalojen hulevedet ovat kattovesiä, jotka käsitellään muiden puhtaiden hulevesien tapaan viivytämällä niitä hulevesirakenteissa. Pysäköintialueen hulevedet - otetaan huomioon hulevesisuunnitelmissa. Työmaa-aikaisia hulevesiä koskeva määräys voidaan lisätä kaavaan.

¹ Melun- ja värinäntorjuntaratkaisut sekä niiden vaikutukset kaavoituksessa, Ympäristöministeriön julkaisuja 2023:28.

² Melun- ja värinäntorjuntaratkaisut sekä niiden vaikutukset kaavoituksessa, Ympäristöministeriön julkaisuja 2023:28.

³ YMo 2018. Ääniympäristö – Ympäristöministeriön ohje rakennuksen ääniympäristöstä. Helsinki, ympäristöministeriö.

Tarkistukset:

Melumääräyksiä on tarkistettu siten, että oleskeluparvekkeita koskevaa melutasovaatimusta on laajennettu koskemaan myös pihojen ja kattopihojen leikki- ja oleskelualueita. Lisäksi määrätään, että asuntojen tuuletus tai viilennys tulee järjestää siten, ettei liikennemelun keskiäänitaso (L_{Aeq}) asunnossa ylitä yöllä (klo 22–7) 30 dB tai raitioliikenteen toistuvat hetkelliset enimmäisäänitasot (L_{AFmax}) ylitä 45 dB. Selostuksen lähtötietoihin lisätään ilman pienhiukkaspitoisuuksia, sekä pilaantuneita maita koskevat kohdat. Kaavan ilmastovaikutuksia on tarkasteltu ELY-keskuksen omalla KILVA-työkalulla ja sen tulokset on sisällytetty kaavan ilmastovaikutuksia koskevaan kohtaan.

Kaavan liitemateriaaliaineistoon lisätään kartta alueen pilaantuneista maista. Kaavamääräyksiin lisätään, että työmaa-aikaiset hulevedet tulee hallita.

NRO 5**HSL, 2.8.2023****Lausunto:**

HSL kannattaa alueen kehittämistä ja kaavan tavoitteet ovat hyviä. HSL pitää tärkeänä, että aluevaraus ratapihan laajentamiseen ja kahden lisäraiteen rakentamiseen säilytetään, kuten nyt on tehtykin siten että LP-alue on otettavissa raideliikennekäyttöön tarvittaessa. Tikkurila on yksi Suomen vilkkaimmista asemista ja käynnissä olevan ratapihan muutostyön jälkeen kaupunkiraiteiden junilla on käytössä enää vain kaksi raidetta Tikkurilassa. Tulevaisuudessa esimerkiksi junien vuorovälin tihentäminen, täydentävä junatarjonta, jossa osa junista kääntyisi Tikkurilassa tai häiriönhallinnan kehittäminen voivat mahdollisesti edellyttää lisäraiteiden rakentamista Tikkurilaan.

Yhteydet alueella ja asemalle eri joukkoliikennemuotoihin tulee olla sujuvat, turvalliset ja viihtyisät, niin kävellen kuin pyöräillen. Myös esteettömyys tulee huomioida. Kaavaehdotuksessa tämä näyttää toteutuvan hyvin. Tuleekin varmistaa, ettei jatkokehittämisessä kestäville liikkumismuodoille varattuja tiloja oteta muuhun käyttöön. Jokiniemenkadun muutokset eivät saa hankaloittaa bussiliikenteen toimintaedellytyksiä, korotukset tulee suunnitella siten, etteivät ne aiheuta linja-autoille tarpeettomia tärähdyksiä. Alueella nyt oleville kaupunkipyöräasemille pitää jättää tilavarauksia ja varmistaa niiden sopiva sijoittuminen. Myös mahdollisiin sähkökäyttöisiin kaupunkipyöriin, kuormapyöriin ja muihin uusiin kestäviin liikkumismuotoihin tulee aluetta suunniteltaessa varautua. Liityntäpyöräpysäköinnin sijoittamista alueelle tulee jatkosuunnittelussa tutkia. Pyöräpysäköinnin tulisi olla vähintään runkolukittavaa, mutta mielellään myös säältä suojattua.

Pysäköinnin keskittäminen tarvittaessa muunneltaviin pysäköintitaloihin on kannatettavaa, kuten kaavaehdotuksen selostuksessa on mainittu. Rakennettavat henkilöautojen pysäköintitilat tulisi myös toteuttaa vaiheittain todennetun tarpeen mukaan. Kuten kaavamateriaalissakin on todettu suunnittelualueen sijainti ja joukkoliikenneyhteydet mahdollistavat autottoman elämäntyylin ja tätä pitäisi rohkeasti toteuttaa myös sijoittamalla aseman läheisyyteen viihtyisyyttä ja elinvoimaa tuovia ratkaisuja ja huolella tutkia olisiko kaavamateriaalissa ehdotettu robottipysäköinti toimiva ratkaisu. Aluetta tulee tarkastella myös isompana kokonaisuutena, jotta välttämättömät henkilöautojen paikat tulee toteutettua järkevästi ja saattoliikenne asemalle toimii.

Rakentamisen aikaiset järjestelyt eivät saa häiritä joukkoliikennettä. Erityisesti Vantaan ratikan tunnelin rakentaminen tulee vaatimaan alueelle mittavia poikkeusjärjestelyjä, joissa suunnittelualueenhyödyntäminen voi tulla kysymykseen. HSL on mielellään mukana alueen kestäviin liikkumismuotoihin liittyvässä jatkosuunnittelussa, erityisesti joukkoliikenteen pysäkkeihin liittyen.

Vastine

Pyöräily on otettu huomioon alueen suunnittelussa ja jatkosuunnittelussa voidaan vielä ottaa huomioon kaupunkipyöräasemien ja liityntäpyöräpysäköinnin tilantarpeet.

Joukkoliikenteen solmukohdassa sijainnista huolimatta Vantaan kaupunki ei näe mahdolliseksi toteuttaa täysin autotonta aluetta. Jo varmistuneet oppimiskampuksen tai uudelta nimeltään Tikkurilan osaamiskeskuksen käyttäjien tarpeeseen auto-, mopo- tai polkupyöräpaikoista on vastattu. Lisäksi kaupunkia sitoo sopimus Väyläviraston kanssa, jonka mukaan nykyisiä liityntäpysäköintipaikkoja ei saa vähentää. Näistä syistä on päädytty kahteen maanpäälliseen pysäköintitaloon. Pysäköintitalojen etuna on verrattuna maanalaiseen pysäköintiin niiden joustaminen ja ottaminen uuteen käyttöön, kun henkilöautojen käyttö tulevaisuudessa hiipuu. Pysäköintitalot toteutuvat joka tapauksessa siten, että pohjoinen radan varteen sijoittuva pysäköintitalo rakennetaan ensimmäisessä vaiheessa. Varmasti on järkevää tarkastella autopaikkojen todellista tarvetta ensin rakentuneen pysäköintitalon perusteella.

Jokiniemenkadulla tehtävät muutokset eivät hankaloita bussiliikennettä.

Tarkistukset

—

NRO 6**Kaupunginmuseo, 17.8.2023****Lausunto:**

Vantaan kaupunkisuunnittelu on pyytänyt Vantaan kaupunginmuseolta lausuntoa asemakaavamuutoksesta 002517 Jokiniemen kampus. Asemakaavamuutoksen tavoitteena on suunnitella alueelle uutta tiivistä kaupunkiympäristöä oppimiskampukselle ja sen toimintaa tukeville toiminnoille, kuten työpaikoille, asumiselle sekä palveluille.

Museo on antanut mielipiteensä Jokiniemen kampuksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta (Dnro VKM/068/2022) ja museon rakennustutkija sekä arkeologi ovat osallistuneet asemakaavan valmisteluun. Kaupunginmuseo totesi OAS:sta antamassaan lausunnossa, että alueelta ei tunneta käytettävissä olevien tietojen perusteella muinaismuistolailla (295/1963) rauhoitettuja muinaisjäännöksiä. Kaupunginmuseo toi lisäksi esille, että kaavamuutosalueella sijaitsee asemakaavalla suojeltu Villa Grönberg (asemakaava 620500, hyv. kv 23.5.1983). Puutarhan keskellä sijaitsevan rakennuksen on suunnitellut arkkitehti Lars Sonck ja se valmistui vuonna 1936. Kaupunginmuseo on pitänyt tärkeänä, että rakennusta ympäröivä avonainen ja puutarhamainen tila on riittävän suuri suhteessa sitä reunustavien uudisrakennusten korkeuteen. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta annetussa mielipiteessä kehoitettiin asemakaavamuutoksen yhteydessä ajantasaistamaan Villa Grönbergin suojelumääräys, sekä tutkimaan julkisivujen lisäksi myös mahdollisesti säilyneiden arvokkaiden sisätilojen suojelutarve.

Villa Grönbergistä on tehty rakennushistoriaselvitys vuonna 1989 (Korvenmaa, Tuominen; Villa Grönberg. RHS 1989). Voimassa oleva asemakaava on hyväksytty jo vuonna 1983, eli ennen rakennushistoriaselvityksen tekemistä. Asemakaavan nykyinen suojelumääräys on rakennuksen kulttuurihistoriallisten arvojen vaalimisen näkökulmasta vanhentunut. Kaupunginmuseon rakennustutkija on inventoinut rakennuksen syksyllä 2022 ja päivittänyt aiemman rakennushistoriaselvityksen tietoja vastaamaan paremmin rakennuksen nykytilaa ja sen suojeluarvojen määrittelyä (Silanto, Kirsti-tietokanta, VKM).

Lausunnolla olevassa asemakaavan muutosehdotuksessa on Villa Grönbergille annettu suojelumerkintä ja aiempaa kattavammat suojelumääräykset. Rakennuksen suojelu on ulotettu koskemaan ulkoasun lisäksi myös joitakin sen sisätiloja sekä niissä olevia yksityiskohtia, kuten marmorisia ikkunapenkkejä ja salin takkaa sekä porrashuoneen kaidetta ja käsijohdetta. Kaavaehdotuksessa on esitetty rakennuksen ympäristöä kehitettäväksi puistona (VP, Grönberginpuisto). Erityistä huomiota on kiinnitetty myös ympäröivään uuteen korttelirakenteeseen, joka tulee kehystämään Villa Grönbergin aluetta pohjoisen ja idän suunnasta. Suojellun rakennuksen lähimpien kortteleiden uudisrakennukset saavat olla enintään kolmikerroksisia. Näköyhteys pääradalle tulee säilymään, joten rakennus on jatkossakin myös junasta tunnistettava osa. Kaupunginmuseon näkökulmasta kaavaehdotuksessa on huomioitu riittävällä tavalla arvokkaan kulttuuriympäristön vaaliminen sekä turvattu rakennusperintökohteen kulttuurihistoriallisten arvojen säilyminen voimakkaasti muuttuvassa kaupunkiympäristössä.

Vastine

—

Tarkistukset

—

NRO 7**Väylävirasto, 16.8.2023****Lausunto:**

Väylävirasto on tutustunut asemakaavan muutosehdotukseen ja antaa lausuntonsa rautateiden näkökulmasta.

Suunnittelualue sijaitsee Jokiniemessä Tikkurilan aseman koillispuolella Tikkurilan asemakeskuksen Dixin naapurissa. Alue rajautuu pohjoisessa Kinaporinpolkuun ja Kauratiehen, idässä Urheilutiehen ja Jokiniemenkatuun, etelässä Eric von Rettigin puistoon ja lännessä Helsinki – Riihimäki -rataosaan. Nykytilanteessa alueen pohjoisosan koulukorttelissa sijaitsevat Tikkurilan lukio, Vantaan aikuislukio, Jokiniemen koulu, Jokiniemen ala-aste ja Tiedonjyvän päiväkot. Valkoisenlähteentien eteläpuoli on asemakaavalla suojeltua, vuonna 1936 rakennettua Villa Grönbergiä lukuun ottamatta rakentamaton ja toimii pääasiassa väliaikaisena pysäköintialueena ja sorakenttänä.

Asemakaavamuutoksen tavoitteena on suunnitella Jokiniemen kampusalueesta tiivistä kampusympäristöä oppimiskampukselle ja sen toimintaa tukeville toiminnoille, kuten työpaikoille, asumiselle sekä palveluille. Oppimiskampukseen sijoittuvat kaupungin palveluista ainakin Tikkurilan lukion ja Varian uudisrakennukset sekä Kasvupalvelut. Tarkoituksena on tehdä innovatiivinen kantakaupunki keskeiselle, helposti saavutettavalle ja näkyvälle paikalle pääradan varteen. Tavoitteena on joustava kaupunkirakenne, joka sallii erilaisten toimintojen sijoittumisen alueelle.

Väylävirasto on antanut 30.5.2022 lausunnon asemakaavamuutoksen osallistumis- arviointisuunnitelmasta, joka pääosin on huomioitu kaavatyössä. Väylävirasto pyytää kiinnittämään huomiota vielä seuraaviin näkökohtiin.

Rautatiealueen muutostarpeet (Helsinki – Riihimäki lisääminen -hanke)

Väylävirastolla on huomauttanut tarpeesta huomioida asemakaavatyössä Helsinki – Riihimäki kapasiteetin lisääminen -ratahankkeen edellyttämät rautatiealueen muutostarpeen. Väyläviraston hallinnoiman rautatiealueen ja asemakaavan mukaisen rautatiealueen kapeudesta johtuen osa hankkeessa toteutetuista sähköratapylväistä ja niiden perustuksista sijoittuvat joko osittain tai kokonaan Vantaan kaupungin hallinnoimalle alueelle Teatteripolun jalankulku- ja pyörätien länsipuolella. Vantaan kaupungin alueelle sijoittuville rakenteille on saatu kaupungilta sijoituslupa (LP-092-2021-07911). Kaava-aineistosta ei ilmene onko rautatiealue rajattu asemakaavan muutosehdotuksessa siten, että ratahankkeessa toteutetut sähköratapylväät sijoittuvat jatkossa kokonaisuudessaan rautatiealueen puolelle. Tämä tulee vielä varmistaa ja tarvittaessa tarkistaa kaavaehdotukseen rautatiealueen rajausta.

Raideliikenteen melu, runkomelu ja värinä

Väylävirasto pitää hyvänä, että kaavatyön yhteydessä on laadittu melu-, runkomelu- ja värinäselvitykset. Selvitysten pohjalta asemakaavan muutosehdotukseen on sisällytetty tarvittavia kaavamääräyksiä melu-, runkomelu- ja värinähaittojen ennaltaehkäisemiseksi. Seuraavien meluselvityksen suositusten osalta kaavamääräykset näyttäisivät kaavaehdotuksesta kuitenkin puuttuvan. Meluselvityksen mukaan melutason päivä- ja yöajanohjeavot ylittyvät Grönberginpuiston alueella ilman meluntorjuntaa. Kaavaehdotuksessa ei kyseiselle alueelle ole meluntorjuntaa osoitettu. Lisäksi meluselvityksen mukaan osa korttelialueiden kattopihoista sijoittuu melualueelle ja näiden suojaamiseksi on todettu tarvittavan kortteleiden jatkosuunnittelun yhteydessä tarkemmin määritettävää meluntorjuntaa. Meluselvityksessä suositeltu kaavamääräystä, jonka mukaan liikenteestä aiheutuva A-painotettu keskiäänitaso ei saa ylittää oleskelu- ja leikkialueilla päiväaikana (LA,eq,7-22) 55 dB eikä yöaikana (LA,eq,22-7) 45 dB (uusi alue). Tämä määräys tulisi vielä täydentää kaavaehdotukseen.

Väylävirastolla ei ole muuta huomautettavaa kaavahankkeesta. Maanteiden osalta lausunnon antaa toimivaltainen ELY-keskus.

Vastine

Toimenpideluvitettuja sähköratapylväitä ei vielä ehdotusvaiheessa oltu huomioitu, mutta rautatiealueen rajausta voidaan muuttaa niin, että pylväät jäävät LR-alueen puolelle.

Oleskelu- ja leikkialueita koskeva melumääräys on syytä lisätä kaavamääräyksiin. Sen sijaan Grönberginpuisto on suurimmaksi osaksi myös voimassa olevassa kaavassa puistoaluetta. Puistoalueen merkintää tosin laajennetaan nyt ulottumaan myös suojellun Villa Grönbergin rakennuksen alueelle. Grönberginpuiston avoin luonne ja vanhan tiilisen rakennuksen asema radanvarsimaisemassa eivät puolla meluaidan, penkereen tai muun meluesteen rakentamista rakennuksen ja radan väliin. Villa Grönbergin tulee jatkossakin näkyä radalle.

Kaupunginmuseon antamassa lausunnossa todetaan, että kaavaehdotuksessa on huomioitu riittävällä tavalla arvokkaan kulttuuriympäristön vaaliminen sekä turvattu rakennusperintökohteen kulttuurihistoriallisten arvojen säilyminen voimakkaasti muuttuvassa kaupunkiympäristössä. Näköyhteys pääradalle tulee säilymään, joten rakennus on jatkossakin myös junasta tunnistettava osa.

Puiston alueelle on mahdollista tehdä kasvillisuuden, maastonmuotoilun tai puistokalusteiden avulla kohtia, joissa ratamelun vaikutusta saadaan vähennettyä.

Tarkistukset

LR-aluetta on laajennettu itään niin, että sähköratapylväät perustuksineen sijoittuvat rautatiealueelle. Lisätään oleskelu- ja leikkialueita koskeva määräys kaavamääräyksiin.

NRO 8**Suomi-rata Oy, 23.8.2023****Lausunto:**

Suomi-rata Oy on tutustunut asemakaavan muutosehdotukseen ja antaa lausuntonsa pääradan lisäraidevarauksen näkökulmasta.

Väyläviraston tekemän linjauksen mukaisesti Pasila – Kerava -rataosalla tulee pitkällä tähtäimellä varautua kahteen lisäraiteeseen (yhteensä kuusi raidetta). Väylävirasto on myös todennut niiden olevan pitkän aikavälin varauksia, joiden toteuttamisaikataulu ei ole tiedossa ja joista ei ole yksityiskohtaisia suunnitelmia.

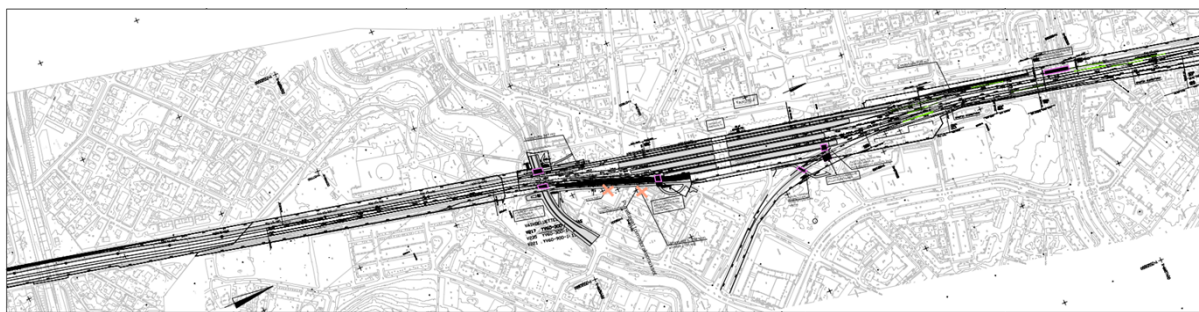
Vaihtoehtona lisäraiteiden mahdollistamalle pääradan kapasiteetin lisäykselle on Lentorata, jonka suunnittelun edistämisestä vastaa tällä hetkellä Suomi-rata Oy.

Suomi-rata Oy:llä on käynnissä Lentoradan YYA sekä esiselvitys, jossa on myös tutkittu hankevaihtoehtoa ja arvioitu vaikutuksia, jossa Pasila-Kerava välille rakennettaisiin yksi lisäraide. Lähtötietona lisäraidevaihtoehdossa on ollut Väyläviraston vuonna 2018 laatima Pasila – Kerava -radan lisäraiteiden aluevarausselvitys (Liikenneviraston suunnitelmia 2/2018).

Lisäraide sijoittuisi Tikkurilan aseman kohdalla nykyisen pääradan itäpuolelle ja lisäraiteen rakentaminen edellyttäisi muutoksia mm. liityntäpysäköintijärjestelyihin ja raitteihin. Lisäraidetta varten olisi tarpeen rakentaa myös siltoja sekä ratapihajärjestelyiden myötä Hakkilan ratalinjausta olisi tarpeen siirtää. Suomi-rata Oy julkaisee Lentoradan esiselvityksen vasta lokakuussa. Laitamme lausunnon liitteeksi suunnitelmakartan ratakilometrivililtä 14–16, jossa muutokset on esitetty ja jotta muutosten vaikutukset kaavamutoksessa voidaan huomioida.

Väylävirasto on 16.8.2023 lausunnossaan tuonut esille, – Suomi-rata Oy toteaa, että se yhtyy näiltä osin ko. lausuntoon. Lausunto Jokiniemen kampuksen asemakaavan muutosehdotusta (kaava nro 002517)

Liite (tässä ei mittakaavassa) kts. alkuperäinen

Vastine

Kaavassa on varauduttu mahdollisiin lisäraiteisiin ja Hakkilan ratalinjauksen siirtoon. Toimenpideluvitettuja sähköratapylviä ei vielä ehdotusvaiheessa oltu huomioitu.

Tarkistukset

LR-aluetta on laajennettu itään niin, että sähköratapylväät perustuksineen sijoittuvat rautatiealueelle.

20 §

Vantaan lausunto hakemuksesta Pohjois-Nikinmäessä sijaitsevan kiinteistön liittämiseksi Vantaan kaupunkiin

VD/5620/00.04.01/2023

TeA/SP/MSI/AT/KN

Sipoon kunta on pyytänyt Vantaan kaupungin lausuntoa hakemuksesta kuntajaon muuttamiseksi siten, että Pohjois-Nikinmäessä sijaitseva kiinteistö liitettäisiin Vantaan kaupunkiin. Hakemuksessa esitetään, että Sipoon kuntaan kuuluva kiinteistö Riikantupa RN:o 753–431-1-43 liitettäisiin Vantaan kaupunkiin. Kiinteistö on 5 000 m² suuruinen ja sijaitsee Sipoon ja Vantaan rajalla Pohjois-Nikinmäessä. Hakija omistaa puolet kiinteistöstä. Hakemuksessa tuodaan esiin, että ko. kiinteistön vieressä oleva kiinteistö on valtioneuvoston päätöksellä liitetty Vantaan kaupunkiin vuoden 2018 alusta alkaen. Hakemuksen mukaan Vantaan julkiset palvelut ovat lisäksi selvästi lähempänä hakijoita kuin Sipoon palvelut. Määräaika lausunnolle on 31.12.2023.

Kuntarakennelain mukaan kuntarajan siirtoesityksestä on pyydettävä lausunto asianosaisten kuntien valtuustoilta. Lopullisen päätöksen asiassa tekee valtiovarainministeriö.

Kuntajaon muuttamisesta ja muutoksen edellytyksistä on säädetty kuntarakennelaissa. Kuntajakoa voidaan muuttaa, jos muutos edistää elinvoimaisen, alueellisesti eheän ja yhdyskuntarakenteeltaan toimivan kuntarakenteen muodostumista. Tätä hakemusta on arvioitu lausuntoon lain määrittelemien edellytysten kautta. Aiempi hyväksytty kuntajaon muutos koski rakennettua ja asuttua kiinteistöä. Tässä esityksessä kyse on rakentamattomasta kiinteistöstä. Muutosesitystä ei ole nähty perusteltuna, joten lausunto on kielteinen.

Kaupunginhallitus 27.11.2023 § 20

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi oheinen lausunto.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Merkittiin, että kaupunginhallitus jätti asiaan seuraavan yhteisen pöytäkirjalausuman:

Kaupunginhallitus esittää, että Vantaa lähestyisi Sipoon kuntaa laajemmin neuvotteluilla mahdollisista kuntarajojen siirroista. Sipoo voisi arvioida asiaa osana käynnissä olevaa yleiskaavaprosessiaan.

Liitteet:

- lausuntopyyntö liitteineen
- Vantaan kaupungin lausunto hakemuksesta Pohjois-Nikinmäessä sijaitsevan kiinteistön liittämiseksi Vantaan kaupunkiin

Täytäntöönpano: ote valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

yleiskaavapäällikkö Mari Siivola, puh 040 336 0159

etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Kunnanhallitus / Kommunstyrelsen
21.08.2023

**Hakemus Pohjois-Nikinmäessä sijaitsevan kiinteistön liittämiseksi Vantaan kaupunkiin /
Ansökan om att ansluta av en fastighet i Norra Nissbacka till Vanda stad**

Kunnanhallitus / Kommunstyrelsen 21.08.2023 § 252

296/00.01.00.00.00/2021

Valmistelija / Beredare: kunnanjohtaja / kommundirektör Mikael Grannas,
mikael.grannas(at)sipoo.fi, hallintopäällikkö / förvaltningschef Jenni
Björksten, jenni.bjorksten(at)sipoo.fi

Sipoon kunnalle on saapunut kuntajaon muuttamista koskeva hakemus. Hakemuksessa esitetään, että Sipoon kuntaan kuuluva kiinteistö Riikantupa RN:o 753-431-1-43 liitettäisiin Vantaan kaupunkiin. Kiinteistö on 5 000 m² suuruinen ja sijaitsee Sipoon ja Vantaan rajalla Pohjois-Nikinmäessä. Hakemuksessa tuodaan esiin, että ko. kiinteistön vieressä oleva kiinteistö on valtioneuvoston päätöksellä liitetty Vantaan kaupunkiin vuoden 2018 alusta alkaen. Hakemuksen mukaan Vantaan julkiset palvelut ovat lisäksi selvästi lähempänä hakijoita kuin Sipoon palvelut.

Kuntajaon muuttamisen edellytykset

Kuntajaon muuttamisesta ja muutoksen edellytyksistä on säädetty kuntarakennelaissa. Kuntajakoa voidaan muuttaa, jos muutos edistää elinvoimaisen, alueellisesti eheän ja yhdyskuntarakenteeltaan toimivan kuntarakenteen muodostumista.

Lisäksi muutoksen on parannettava:

- 1) kunnan toiminnallisia ja taloudellisia edellytyksiä vastata palvelujen järjestämisestä ja tuottamisesta tai muuten edistää kunnan toimintakykyä;
- 2) alueen asukkaiden palveluja tai elinolosuhteita;
- 3) alueen elinkeinojen toimintamahdollisuuksia; tai
- 4) alueen yhdyskuntarakenteen toimivuutta.

Esityksen tehneen kunnan jäsenen kotikunnan kunnanhallitus hankkii esityksestä muutoksen kohteena olevien kuntien valtuustojen lausunnot. Lausunnosta tulee kuntarakennelain 11 §:n mukaan ilmetä kunnan kanta kuntajaon muuttamiseen perusteluineen. Lausuntoa pyytänyt kunnanhallitus toimittaa esityksen ja kuntien lausunnot valtiovarainministeriölle, joka voi päättää kunnan osan siirtämisestä toiseen kuntaan, jos muutoksen kohteena olevan kunnan valtuusto ei sitä vastusta tai hylätä esityksen, jos muutoksen kohteena oleva kunta sitä vastustaa tai jos kuntajaon muuttamiselle ei ole kuntarakennelain mukaisia edellytyksiä. Muutoin kuntajaon muuttamisesta päättää valtioneuvosto.

Kunnan osan siirtämisestä toiseen kuntaan voidaan kuntarakennelain 19 §:n mukaan päättää valtuuston vastustuksesta huolimatta, jos

Kunnanhallitus / Kommunstyrelsen
21.08.2023

- 1) muutos on muutosta vastustavan kunnan kannalta vähäinen ottaen huomioon muutoksen vaikutukset kunnan asukasmäärään, maapinta-alaan, kunnallisiin palveluihin, talouteen, elinkeinotoimintaan, yhdyskuntarakenteen kehitykseen tai muihin niihin verrattaviin seikkoihin; tai
- 2) alueen kehittäminen edellyttää muutosta eikä muutos merkittävästi heikennä vastustavan kunnan toimintakykyä ja edellytyksiä vastata palvelujen järjestämisestä tai rahoituksesta.

Valtioneuvosto voi ratkaista asian kuntarakennelain asettamien edellytysten rajoissa.

Lausuntopyyntö

Sipoon kunnanhallitus pyytää Vantaan kaupunginvaltuuston lausuntoa kuntajaon muuttamista koskevasta hakemuksesta 31.12.2023 mennessä. Lausunto toimitetaan sähköpostitse Sipoon kunnan kirjaamoon kirjaamo@sipoo.fi.

Esittelijä / Föredragande Kunnanjohtaja / Kommundirektör Grannas Mikael

Ehdotus / Förslag Kunnanhallitus päättää pyytää Vantaan kaupunginvaltuuston lausuntoa kuntajaon muuttamista koskevasta hakemuksesta 31.12.2023 mennessä.

Kommunstyrelsen beslutar begära Vanda stadsfullmäktiges utlåtande gällande ansökan om ändring av kommunindelning senast 31.12.2023.

Käsittely / Behandling

Päätös / Beslut Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti esittelijän ehdotuksen.

Kommunstyrelsen godkände enhälligt föredragandens förslag.

Liitteet / Bilagor

Liite Bilaga 1 - Hakemus 24.2.2022 Tontin siirto Vantaan puolelle, (tontti Riikantupa, 753-431-1-43)
Liite Bilaga 2 - Liitteet Kaksi karttakuvaa tontista Hakemus 24.2.2022 Tontin siirto Vantaan puolelle, Pirjala
Liite Bilaga 3 - Liitekartta_753-431-0001-0043

Otteen oikeaksi todistaa / Utdragets riktighet intygar

Sipoossa / Sibbo

30.8.2023

Jonas Kujanpää
Hallinnon asiantuntija
Förvaltningssakkunnig

Sipoon kunta
Sibbo kommun

OTE PÖYTÄKIRJASTA
PROTOKOLLSUTDRAG

Kunnanhallitus / Kommunstyrelsen
21.08.2023

Kunnanhallitus / Kommunstyrelsen
21.08.2023

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 252

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Kuntalain (10.4.2015/410) 136 §:n mukaan päätöksestä, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.

BESVÄRSFÖRBUD

Enligt 136 § i kommunallagen (10.4.2015/410) får omprövning inte begäras eller kommunalbesvär anföras i fråga om beslut som endast gäller beredning eller verkställighet.

Lähettilä: [REDACTED]
Vastaanottaja: [Kiriaamo - Registrering, Sipoon kunta - Sibbo kommun](#)
Aihe: Hakemus Sipoon tontin siirtämisestä Vantaan puolelle
Päivämäärä: torstai 24. helmikuuta 2022 3:12:24

Hei.

Haen Sipoon kunnalta lupaa, että tontti Riikantupa 753-431-1-43 siirrettäisiin Vantaan puolelle. Tontti sijaitsee Pohjois-Nikinmäessä Sipoon ja Vantaan rajalla.

Tontin maapohjan verotuksen arvoksi on vahvistettu 30 607,56 euroa. Kiinteistöalueen hinnaksi on vahvistettu 10.20 €/m². Maapohjan verotusarvon laskennassa on käytetty haja-asutusalueen alennuskaavaa. Omistan tontista puolet eli n. 2500 m² ja toisen puolen n. 2500 m² omistaa entinen mieheni. Olen maksanut tontista veroa pienestä eläkkeestäni yli 20 vuotta. Tällä hetkellä osuuteni eli puolet verosta on 153,04 euroa.

Keskustelin aiemmin Sipoon kunnan lupavalmistelijä [REDACTED] kanssa ja hän neuvoi minua hakemaan maa- ja metsätalousveroa, että saisin muutosverotuspäätöksen. Laitoin hakemuksen sisään juuri ennen koronapandemiaa Vaasan verotoimistoon, jossa käsittelevät maa- ja metsätalousveroasioita. Hain vero oikaisua viideltä vuodelta takautuvasti, mutta verotuksen oikaisulautakunta hylkäsi muutosverotuksen. Kesti yli kaksi vuotta, ennen kuin sain päätöksen.

Soitin myös Vaasan verotoimistoon verosihteerille [REDACTED]. En saanut veroa alemmaksi, koska pitäisi olla vähintään 9 metsää ja 2 hehtaaria viljelymaata käytössä että saisi muutettua veron maa- ja metsätalous veroksi.

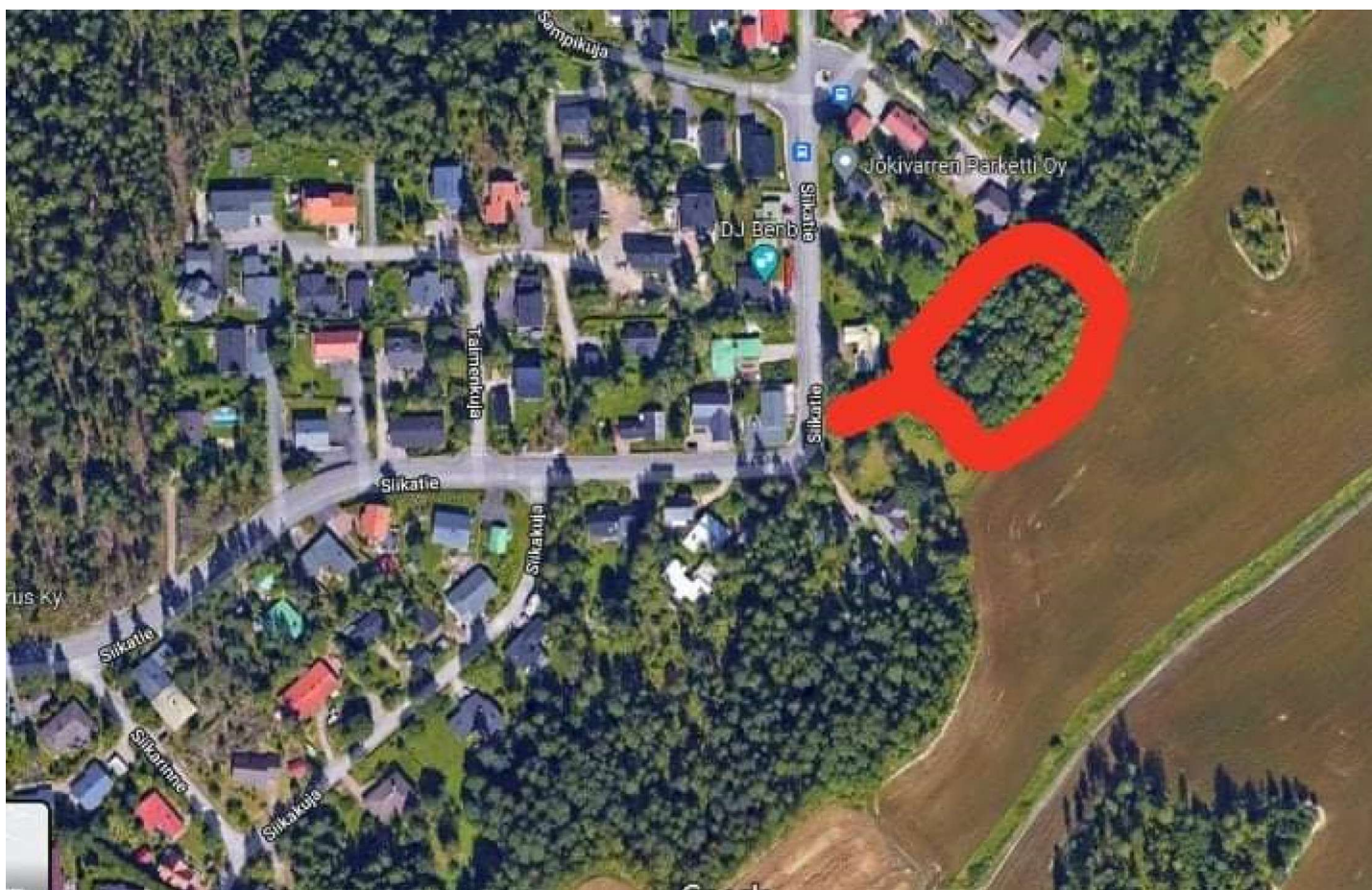
Aikoinaan omistimme Riikantupa -tontin lähellä sijaitsevan Kristantupa 753-431-1-24 -nimisen tontin, johon rakensimme talon. Olimme silloin niin nuoria, ettemme ymmärtäneet hakea rakennuslupaa myös Riikantupa-tontille. Myimme avioeron yhteydessä Kristantupa -tontin, jonka nykyiset omistajat ovat saaneet siirrettyä tontin Vantaan puolelle. Toivottavasti myös Riikantupa -tontti olisi nyt mahdollista saada siirrettyä Vantaan puolelle.

Kaikki tärkeät palvelut koulu, päiväkot, ruokakauppa ja julkinen liikenne ovat lähempänä Vantaan puolella. Palvelut on alle 2km säteellä.

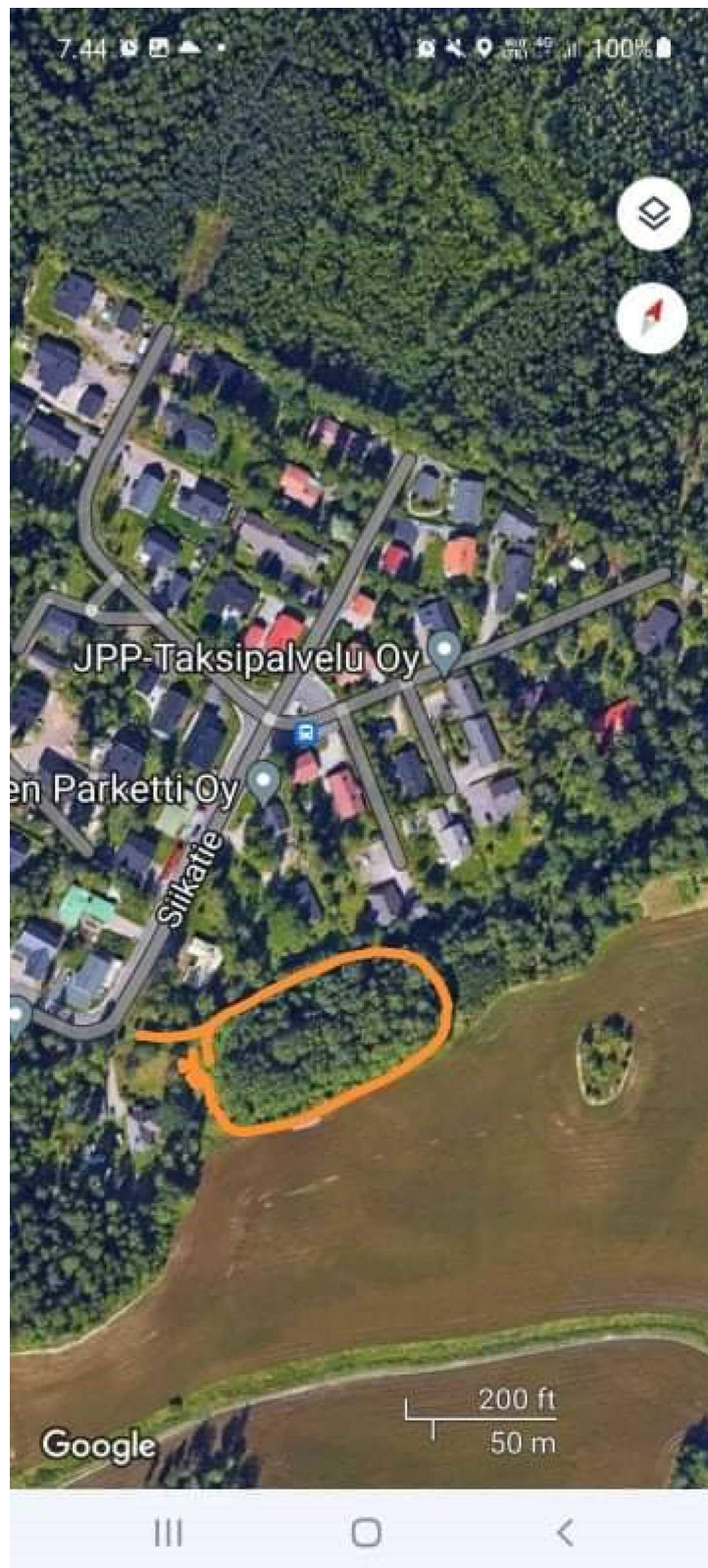
Olen liittänyt kaksi karttakuvaa tontista. Ympyröin tontti alueen.

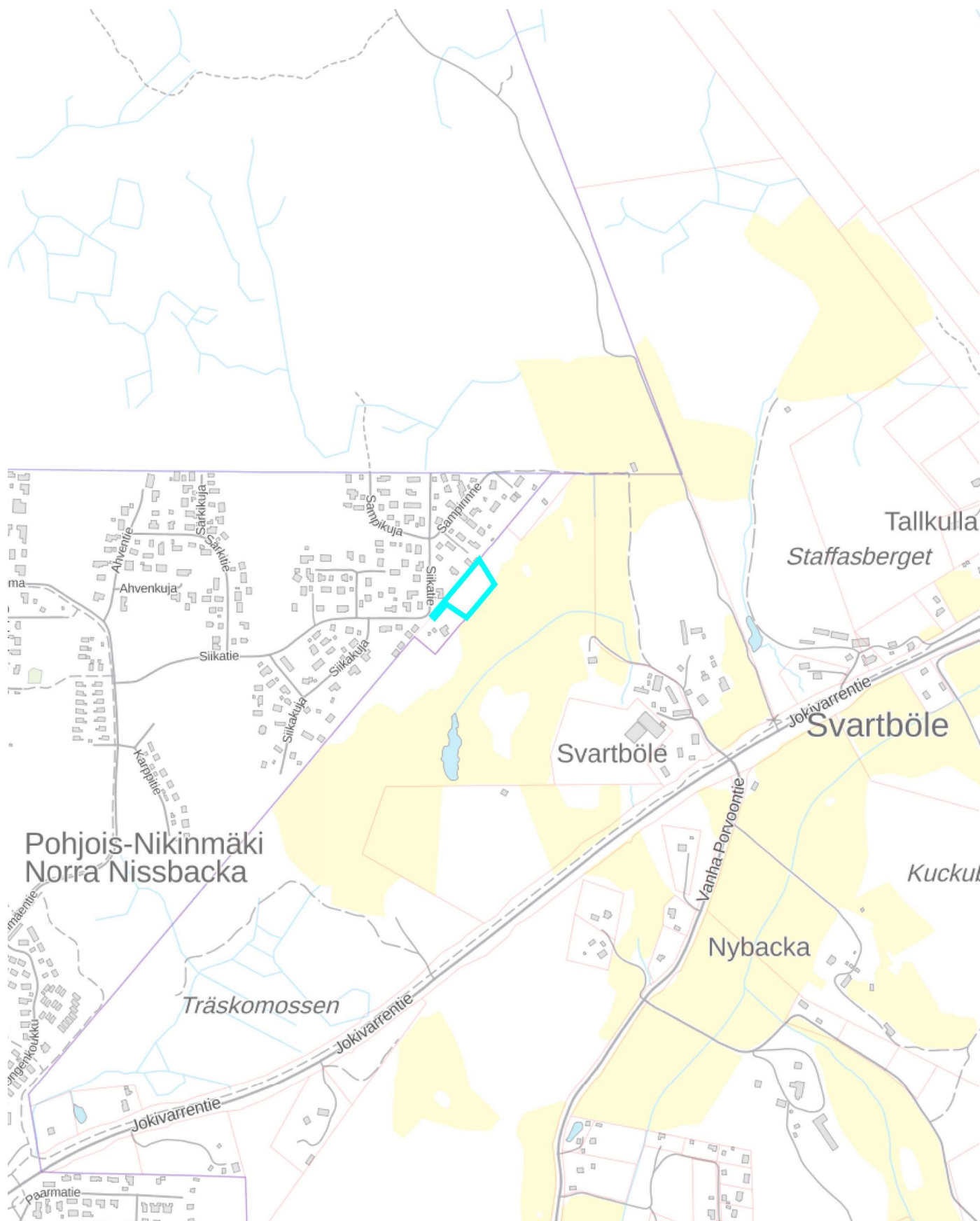
Ystävällisin terveisin

[REDACTED]

1 : 10000

0 200 400 600m

Vantaan kaupungin lausunto esityksestä kuntarajan siirtämiseksi Nikinmäessä

Sipoon kunta pyytää lausuntoa heille 24.2.2023 saapuneesta esityksestä kuntarajan siirtämiseksi. Hakemuksessa esitetään Vantaaseen rajautuvan tilan Riikantupa (753-431-1-43) siirtämistä Sipoosta Vantaan kaupunkiin liitteiden mukaisesti.

Kiinteistö on pinta-alaltaan 5000 m² ja se on rakentamaton. Hakija omistaa kiinteistöstä puolet. Kiinteistö rajautuu aiemmin Vantaaseen liitettyyn tilaan Kristantupa. Ero näiden kiinteistöjen välillä on, että aiemmin liitetty tila oli liitosvaiheessa jo rakennettu ja asuttu. Kyseille kiinteistölle on Vantaan kaupunki laatimassa asemakaavaa.

Hakemusta on perusteltu kiinteistöverosta aiheutuvilla kuluilla. Vero on määritelty haja-asutusalueen mukaisesti. Luokittelu perustuu alueella voimassa olevaan kaavaan Sipoon yleiskaava 2025 (lainvoimainen 25.1.2012), missä kiinteistö on haja-asutusalueella (MTH). Yleiskaavamääräyksen mukaan alueella on sallittu maa- ja metsätalouteen liittyvä rakentaminen. Esitetty kuntarajan siirto ei muuttaisi kiinteistön tilannetta kiinteistöveron osalta. Rakennuspaikaksi kiinteistö ei kuntarajan siirtämisellä muutu.

Kuntajaon muuttamisen edellytykset on määritelty kuntarakennelaissa. Esitetyllä rajansiirrolla ei paranneta kummankaan kunnan toimintakykyä, alueen asukkaiden palveluja tai elinolosuhteita, alueen elinkeinojen toimintamahdollisuuksia tai alueen yhdyskuntarakenteen toimivuutta. Aiemmin tehty rajansiirto oli perusteltu, koska kyseessä oli asuttu Nikinmäkeen rakenteellisesti liittyvä kiinteistö, jolloin voitiin katsoa muutoksen parantavan alueen asukkaiden elinolosuhteita. Tämän rakentamattoman kiinteistön osalta muutos ei ole perusteltu.

Vantaan kaupunki vastustaa esitettyä kuntarajan siirtoa.

VANTAA KAUPUNGINVALTUUSTO

21 § Vantaan lausunto hakemuksesta Myyraksessa sijaitsevan kiinteistön liittämiseksi Vantaan kaupunkiin

VD/5645/00.04.01/2023
TEA/SPE/MSI/AT/KN

Sipoon kunta on pyytänyt Vantaan kaupungin lausuntoa hakemuksesta kuntajaon muuttamiseksi siten, että Sipoon kuntaan kuuluva, Myyraksessa sijaitseva kiinteistö liitettäisiin Vantaan kaupunkiin. Kyseinen kiinteistö sijaitsee aivan Vantaan rajalla ja Vantaan postinumeroalueella. Hakija perustelee siirron tarvetta sillä, että alueen lähetyviltä ei löydy minkäänlaisia Sipoon palveluita, vaan lähimmät palvelut ovat 12 km päässä Nikkilässä. Hakijan mukaan kiinteistö on liitetty HSY:n kunnallistekniikkaan, joka ei muualla Sipoossa toimi. Määräaika lausunnolle on 31.12.2023.

Kuntarakennelain mukaan kuntarajan siirtoesityksestä on pyydettävä lausunto asianosaisten kuntien valtuustoilta. Lopullisen päätöksen asiassa tekee valtiovarainministeriö.

Kuntajaon muuttamisesta ja muutoksen edellytyksistä on säädetty kuntarakennelaissa. Kuntajakoa voidaan muuttaa, jos muutos edistää elinvoimaisen, alueellisesti eheän ja yhdyskuntarakenteeltaan toimivan kuntarakenteen muodostumista. Tätä hakemusta on arvioitu lausuntoon lain määrittelemien edellytysten kautta. Muutosesitystä ei ole nähty perusteltuna, joten lausunto on kielteinen.

Kaupunginhallitus 27.11.2023 § 21

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi oheinen lausunto.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Merkittiin, että kaupunginhallitus jätti asiaan seuraavan yhteisen pöytäkirjalausuman:

Kaupunginhallitus esittää, että Vantaa lähestyisi Sipoon kuntaa laajemmin neuvotteluilla mahdollisista kuntarajojen siirroista. Sipoo voisi arvioida asiaa osana käynnissä olevaa yleiskaavaprosessiaan.

Liitteet:

- Vantaan lausunto hakemuksesta Myyraksessa sijaitsevan kiinteistön liittämiseksi Vantaan kaupunkiin
- Sipoon kunnanhallituksen lausuntopyyntö / hakemus Myyraksessa sijaitsevan kiinteistön liittämiseksi Vantaan kaupunkiin
- Hakemus Myyraksessa sijaitsevan kiinteistön liittämiseksi Vantaan kaupunkiin, henkilötiedot peitetty

Täytäntöönpano: Ote valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

yleiskaava-arkkitehti Asta Tirkkonen, puh. 050 302 9244

---

etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Vantaan kaupungin lausunto esityksestä kuntarajan siirtämiseksi Myyraksessa

Sipoon kunta pyytää lausuntoa heille 8.8.2023 saapuneesta esityksestä kuntarajan siirtämiseksi. Hakemuksessa esitetään, että Sipoon kuntaan kuuluva, osoitteessa Myyraksente 25 sijaitseva kiinteistö liitettäisiin Vantaan kaupunkiin.

Hakijan kiinteistö on n. 1250 m² suuruinen ja sijaitsee Myyraksen pientaloalueella. Alueella on n. 50 pientaloa tiiviinä ryhmänä. Voimassa olevassa asemakaavassa kiinteistön ja Vantaan rajan välissä on katualue. Katualuetta ei ole otettu Sipoon kunnan haltuun. Liikenne kulkee toistaiseksi useamman tontin läpi. Mikäli katualueet olisi otettu kunnan haltuun, ei hakijan tontti rajautuisi Vantaan kaupungin rajaan.

Hakija on perustellut siirron tarvetta sillä, että alueen lähellä ei löydy minkäänlaisia Sipoon palveluita, vaan lähimmät palvelut ovat 12 km päässä Nikkilässä. Hakijan mukaan kiinteistö on liitetty HSY:n kunnallistekniikkaan, joka ei muualla Sipoossa toimi.

Kuntien raja-alueilla on tavallista, että kiinteistöjen vesihuolto saattaa tulla toisen kunnan puolelta, jos se on sitä kautta teknisesti ja taloudellisesti toimiva ratkaisu. Vesihuollon järjestäminen ei näin ollen ole peruste siirtää kuntarajaa.

Alueen sijainti Keravanjoen rannassa on ongelmallinen. Vantaan kaupunki ei ole laatinut asemakaavoja asumiselle näin lähelle joen rantaa tulvariskialueelle. Tulvariskialueella on joitakin pientaloja, mutta ne ovat asemakaavassa virkistysalueella.

Kuntajaon muuttamisen edellytyksen on määritelty kuntarakennelaissa. Esitetyllä rajansiirrolla ei paranneta kummankaan kunnan toimintakykyä, alueen elinkeinojen toimintamahdollisuuksia tai alueen yhdyskuntarakenteen toimivuutta. Rajansiirto parantaisi yksittäisen kiinteistön asukkaan palveluja. On kuitenkin otettava huomioon se, ettei kyse ole yksittäisestä kiinteistöstä, vaan kiinteistö sijaitsee keskellä olemassa olevaa pientaloaluetta. Yksittäisen kiinteistön siirtäminen kunnasta toiseen ei ole perusteltua, vaan alueen asukkaiden palveluiden tuottaminen on järjestettävä kokonaisuutena, joka koskee alueen kaikkia asukkaita. Sipoon kunta on tällä hetkellä laatimassa yleiskaavaa ja sen yhteydessä arvioidaan koko Myyraksen alueen tulevaisuutta ja yhteyksiä Vantaaseen.

Vantaan kaupunki vastustaa esitettyä kuntarajan siirtoa.

VANTAAN KAUPUNGINVALTUUSTO

Kunnanhallitus / Kommunstyrelsen
21.08.2023

Hakemus Myyraksessa sijaitsevan kiinteistön liittämiseksi Vantaan kaupunkiin / Ansökan om att ansluta en fastighet i Myras till Vanda stad

Kunnanhallitus / Kommunstyrelsen 21.08.2023 § 253

802/10.00.00/2023

Valmistelija / Beredare: kunnanjohtaja / kommundirektör Mikael Grannas, mikael.grannas(at)sipoo.fi, hallintopäällikkö / förvaltningschef Jenni Björksten, jenni.bjorksten(at)sipoo.fi

Sipoon kunnalle on saapunut kuntajaon muuttamista koskeva hakemus. Hakemuksessa esitetään, että Sipoon kuntaan kuuluva, osoitteessa Myyraksentie 25 sijaitseva kiinteistö liitettäisiin Vantaan kaupunkiin. Kyseinen kiinteistö sijaitsee aivan Vantaan rajalla ja Vantaan postinumeroalueella. Hakija perustelee siirron tarvetta sillä, että alueen lähetyviltä ei löydy minkäänlaisia Sipoon palveluita, vaan lähimmät palvelut ovat 12 km päässä Nikkilässä. Hakijan mukaan kiinteistö on liitetty HSY:n kunnallistekniikkaan, joka ei muualla Sipoossa toimi.

Kuntajaon muuttamisen edellytykset

Kuntajaon muuttamisesta ja muutoksen edellytyksistä on säädetty kuntarakennelaissa. Kuntajakoa voidaan muuttaa, jos muutos edistää elinvoimaisen, alueellisesti eheän ja yhdyskuntarakenteeltaan toimivan kuntarakenteen muodostumista.

Lisäksi muutoksen on parannettava:

- 1) kunnan toiminnallisia ja taloudellisia edellytyksiä vastata palvelujen järjestämisestä ja tuottamisesta tai muuten edistää kunnan toimintakykyä;
- 2) alueen asukkaiden palveluja tai elinolosuhteita;
- 3) alueen elinkeinojen toimintamahdollisuuksia; tai
- 4) alueen yhdyskuntarakenteen toimivuutta.

Esityksen tehneen kunnan jäsenen kotikunnan kunnanhallitus hankkii esityksestä muutoksen kohteena olevien kuntien valtuustojen lausunnot. Lausunnosta tulee kuntarakennelain 11 §:n mukaan ilmetä kunnan kanta kuntajaon muuttamiseen perusteluineen. Lausuntoa pyytänyt kunnanhallitus toimittaa esityksen ja kuntien lausunnot valtiovarainministeriölle, joka voi päättää kunnan osan siirtämisestä toiseen kuntaan, jos muutoksen kohteena olevan kunnan valtuusto ei sitä vastusta tai hylätä esityksen, jos muutoksen kohteena oleva kunta sitä vastustaa tai jos kuntajaon muuttamiselle ei ole kuntarakennelain mukaisia edellytyksiä. Muutoin kuntajaon muuttamisesta päättää valtioneuvosto.

Kunnan osan siirtämisestä toiseen kuntaan voidaan kuntarakennelain 19 §:n mukaan päättää valtuuston vastustuksesta huolimatta, jos

Kunnanhallitus / Kommunstyrelsen
21.08.2023

- 1) muutos on muutosta vastustavan kunnan kannalta vähäinen ottaen huomioon muutoksen vaikutukset kunnan asukasmäärään, maapinta-alaan, kunnallisiin palveluihin, talouteen, elinkeinotoimintaan, yhdyskuntarakenteen kehitykseen tai muihin niihin verrattaviin seikkoihin; tai
- 2) alueen kehittäminen edellyttää muutosta eikä muutos merkittävästi heikennä vastustavan kunnan toimintakykyä ja edellytyksiä vastata palvelujen järjestämisestä tai rahoituksesta.

Valtioneuvosto voi ratkaista asian kuntarakennelain asettamien edellytysten rajoissa.

Lausuntopyyntö

Sipoon kunnanhallitus pyytää Vantaan kaupunginvaltuuston lausuntoa kuntajaon muuttamista koskevasta hakemuksesta 31.12.2023 mennessä. Lausunto toimitetaan sähköpostitse Sipoon kunnan kirjaamoon kirjaamo@sipoo.fi.

Esittelijä / Föredragande Kunnanjohtaja / Kommundirektör Grannas Mikael

Ehdotus / Förslag Kunnanhallitus päättää pyytää Vantaan kaupungin lausuntoa kuntajaon muuttamista koskevasta hakemuksesta 31.12.2023 mennessä.

Kommunstyrelsen beslutar begära Vanda stadsfullmäktiges utlåtande gällande ansökan om ändring av kommunindelning senast 31.12.2023.

Käsittely / Behandling

Päätös / Beslut Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti esittelijän ehdotuksen.

Kommunstyrelsen godkände enhälligt föredragandens förslag.

Liitteet / Bilagor

Otteen oikeaksi todistaa / Utdragets riktighet intygar

Sipoossa / Sibbo

31.8.2023

Jonas Kujanpää
Hallinnon asiantuntija
Förvaltnings-sakkunnig

Kunnanhallitus / Kommunstyrelsen
21.08.2023

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 253

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Kuntalain (10.4.2015/410) 136 §:n mukaan päätöksestä, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.

BESVÄRSFÖRBUD

Enligt 136 § i kommunallagen (10.4.2015/410) får omprövning inte begäras eller kommunalbesvär anföras i fråga om beslut som endast gäller beredning eller verkställighet.

[REDACTED]

Lähettäjä:

Lähetetty:

Vastaanottaja:

Aihe:

[REDACTED]
tiistai 8. elokuuta 2023 22:29

Kirjaamo - Registrering, Sipoon kunta - Sibbo kommun

Kuntalaisaloite Myyraksessa sijaitsevan kiinteistön liittamisestä Vantaaseen

Luokat:

[REDACTED] lähetetty eteenpäin

Hei,

Haluan lähteä ajamaan osoitteessa Myyraksentie 25, 01400 Vantaa sijaitsevan kiinteistön liittämistä Vantaaseen.

Kyseinen kiinteistö sijaitsee aivan Vantaan rajalla. Perustelen siirron tarvetta sillä, että alueen lähetyviltä ei löydy minkäänlaisia Sipoon palveluita, vaan lähimmät palvelut ovat 12km päässä Nikkilässä. Tilanteeseen ei ole myöskään tulossa mitään muutosta, sillä aiemmin suunniteltu kaavoitus aluetta varten ei edennyt ja se projekti haudattiin. Alue on myös käytännössä Vantaata, sillä postinumero on sama ja esim.

kunnallistekniikan toimittaa HSY, joka ei muualla Sipoossa toimi. Tämä aiheuttaa arjen hankaluuksia mm. vakuutusten ottamisen yhteydessä, sillä postinumero 01400 tarjoaa automaattisesti Vantaata.

Olen tästä asiasta keskustellut jo Vantaan kaupungin lakimiehen kanssa, jonka mukaan Vantaa yleensä asettuu tukemaan vastaavia projekteja. Esimerkiksi Pohjois-Nikkilässä liitettiin hetki sitten kiinteistö Sipoolta Vantaaseen juurikin näiden käytännön syiden takia, jota valtiovarainministeriö asettui tukemaan.

Yhteystietoni:

[REDACTED]

22 §

Vastaus Suvi Karhun ja 18 muun valtuutetun aloitteeseen vieraslajien hävittämistä Vantaalla tehostettava

VD/4507/00.02.00.03/2023

TeA/JV/AO/JH

Suvi Karhu ja 18 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Vantaalla on runsaasti erilaisia vieraslajeja, kuten jättipalsamia, valkokarhunköynnöstä, jättiputkea, espanjansirueta ja lupiinia. Useat kaupungit ympäri Suomen ovat ottaneet käyttöön erilaisia palveluja vieraslajien hävittämiseksi, joista yksi tunnetuimmista lienee naapurikaupungissakin käytössä oleva Crowdsorsa.

Applikaatioon kaupunki merkitsee kartalle alueen, josta toivoo käyttäjien käyvän vaikkapa kitkemässä lupiinia ja jättipalsamia, ja kitketyistä kasveista maksetaan euron palkkio. Palkkio on toki pieni käytettyyn vaivaan nähden, mutta se kannustaa ihmisiä toimimaan luonnon monimuotoisuuden säilyttämiseksi. Vieraslajit kun tunnetusti valtaavat luonnosta aggressiivisesti elintilaa ja tukahduttavat perinteiset suomalaisen luontoon kuuluvat lajit alleen. Pahimmillaan vieraslajit voivat jopa vaikuttaa vaikkapa pölyttäjien ravinnonsaantiin heikentävästi.

Me aloitteen allekirjoittajat esitämme, että Vantaa tutkii mahdollisuutta ottaa ensi kesäksi käyttöön jokin tapa, jolla kaupunkilaisia kannustetaan toimimaan luonnon monimuotoisuuden säilyttämiseksi vieraslajeja hävittämällä.”

Kaupunginvaltuusto 19.6.2023 § 32

Päätös

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmistettavaksi.

Kaupunkiympäristön toimialan kaupunkirakenne ja ympäristö palvelualue toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Haitalliset vieraslajit on tunnistettu yhdeksi suurimmaksi uhkatekijäksi luonnon monimuotoisuudelle niin Suomessa kuin muuallakin maailmassa. Haitalliseksi vieraslajiksi kutsutaan lajia, jonka ihminen on tahattomasti tai tarkoituksella tuonut sen luontaisen levinneisyysalueen ulkopuolelle ja joka voi aiheuttaa esimerkiksi merkittävää haittaa alkuperäiselle lajistolle, luonnon monimuotoisuudelle sekä siihen liittyville ekosysteemipalveluille. Haitalliset vieraslajit luetellaan kansallisessa ja EU:n vieraslajiluettelossa, eikä näitä lajeja saa esimerkiksi päästää ympäristöön, pitää hallussa, kasvattaa tai myydä.

Vantaalla haitallisten vieraslajien torjunta on keskittynyt etenkin kasvilajeihin, kuten jättiputkiin, jättipalsamiin, japanintattariin ja kurtturuusuun. Kaupungin viheraluekunnossapito on torjunut vieraslajeja osana muuta toimintaansa. Vuodesta 2015 lähtien kaupungin purotalkkarit ovat torjuneet vieraslajeja ja järjestäneet kuntalaisille avoimia jättipalsamitalkkoita virtavesien varsilla. Ja osana Vantaan ympäristökeskuksen lähiluonto-opastointia on järjestetty jättipalsamitalkkoita eri puolilla kaupunkia vuodesta 2017 alkaen. Luontojärjestöt ja aktiiviset kuntalaiset ovat myös torjuneet vieraslajeja. Lisäksi asukkaiden on ollut mahdollista osallistua itsenäisesti jättipalsamin torjuntaan kaupungin mailla valtakunnallisessa "Soolotalkoot"-kampanjassa yhteensä seitsemällä kohteella. Vieraslajeista ja niiden torjunnasta on tiedotettu Vantaa.fi-sivustolla sekä Vantaan lähiluonto -Facebook-sivustolla ja Instagramissa.

Vieraslajien torjunta on Vantaalla perustunut paljolti vapaaehtoistyöhön ja pienimuotoisiin talkoihin. Torjuntatyön tehostamiseksi haettiin ELYltä hankerahoitusta vuonna 2020 (Haitallisen vieraslajin torjunta Vantaan Mätäojan suojelualueella ja valuma-alueella sekä Helsingissä Mätäjoen alueella). Saadun rahoituksen turvin voitiin palkata työvoimaa jättipalsamin hävittämiseen Mätäojan luonnonsuojelualueelta vuonna 2021. Tämän lisäksi Vantaan metsänhoitoyksikkö on palkannut kaksi kesätyöntekijää vieraslajien torjuntaan vuosina 2022 ja 2023.

Uusia mahdollisuuksia kannustaa kuntalaisia vieraslajien torjuntaan

Yhtenä mahdollisuutena vieraslajitorjunnan tehostamiseksi on esitetty esimerkiksi Crowdsora-mobiilipeliä. Sitä tai mahdollista vastaavaa mobiilipeliä voidaan käyttää kustannustehokkaaseen vieraslajien kartoittamiseen ns. joukkoistamisen eli osallistamisen avulla. Mobiilipeli toimii älypuhelimessa ja pelaajat voivat osallistua tehtävään videokuvaamalla havaitsemiaan vieraslajiesiintymiä, jotka voivat olla esimerkiksi jättipalsami-, kurtturuusu- tai komealupiiniesiintymiä. Pelin avulla selvitetään torjuttavan lajin sijaintipaikka ja esiintymän pinta-ala. Esiintymän kartoituksen lisäksi voidaan pelissä tarjota mahdollisuutta vieraslajin torjumiseen, jolloin pelaaja saa oikein tehdystä kitkentätyöstä pienen palkkion.

Ympäristökeskuksen ympäristösuunnittelijat osallistuivat Crowdsora-mobiilipelin esittelyyn 27.10.2023, jossa selvitettiin mm. menetelmään liittyviä kustannuksia ja kaupungilta tarvittavia toimia. Mobiilipelikonsepti vaikutti hyvältä ja kiinnostavalta mahdollisuudelta saada eri-ikäisiä kuntalaisia aktivoitua mukaan vieraslajityöhön kaupungin omistamilla mailla. Se miten tämä toimii käytännössä Vantaalla, selviää kun toteutamme kokeilun. Espoossa on saatu hyviä kokemuksia pelin käytöstä vieraslajien torjunnassa vuonna 2023.

Selvitämme mahdollisuutta toteuttaa jokin vieraslajien kartoittamiseen ja torjuntaan liittyvä mobiilipelipilottikohde Vantaalla kaupungin omistamalla maalla kesällä 2024. Hyvä torjuntakohdelaji on jättipalsami. Se on helppo tunnistaa, ja Vantaalla on jo hyviä kokemuksia lajin torjuntatoimien vaikuttavuudesta esimerkiksi Mätäojan alueella. Torjuntatoimien onnistumiseksi ja jättipalsamin hävittämiseksi tarvitaan kuitenkin useampi vuosi suunnitelmallista työtä. Mobiilipeli on yksi keino lisätä tietoisuutta vieraslajeista ja niiden aiheuttamista haitoista sekä tehostaa vieraslajien torjuntaa. Ympäristökeskus varaa kokeilun toteuttamiseksi rahoitusta noin 5000 euroa.

Kaupunginhallitus 27.11.2023 § 22

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Suvi Karhulle ja 18 muulle allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Liite:

- Suvi Karhun sekä 18 muun valtuutetun aloite vieraslajien hävittämistä Vantaalla tehostettava

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

Ympäristösuunnittelija Anna Ojala, puh. 040 4840738
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Valtuustoaloitteen otsikko & Aloite	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Vieraslajien hävittämistä Vantaalla tehostettava Vantaalla on runsaasti erilaisia vieraslajeja, kuten jättipalsamia, valkokarhunköynnöstä, jättiputkea, espanjansiruetanaa ja lupiinia. Useat kaupungit ympäri Suomen ovat ottaneet käyttöön erilaisia palveluja vieraslajien hävittämiseksi, joista yksi tunnetuimmista lienee naapurikaupungissakin käytössä oleva Crowdsorsa. Applikaatioon kaupunki merkitsee kartalle alueen, josta toivoo käyttäjien käyvän vaikkapa kitkemässä lupiinia ja jättipalsamia, ja kitketyistä kasveista maksetaan euron palkkio. Palkkio on toki pieni käytettyyn vaivaan nähden, mutta se kannustaa ihmisiä toimimaan luonnon monimuotoisuuden säilyttämiseksi. Vieraslajit kun tunnetusti valtaavat luonnosta aggressiivisesti elintilaa ja tukahduttavat perinteiset suomalaisen luontoon kuuluvat lajit alleen. Pahimmillaan vieraslajit voivat jopa vaikuttaa vaikkapa pölyttäjien ravinnonsaantiin heikentävästi. Me aloitteen allekirjoittajat esitämmekin, että Vantaa tutkii mahdollisuutta ottaa ensi kesäksi käyttöön jokin tapa, jolla kaupunkilaisia kannustetaan toimimaan luonnon monimuotoisuuden säilyttämiseksi vieraslajeja hävittämällä. 19.6.2023	<u>Aloitteen tekijän nimi:</u> Suvi Karhu <u>Aloitteen allekirjoittajat:</u> 1. Juha Järä 2. Kai-Ari Lundell 3. Juha Suoniemi 4. Minna Heikkinen 5. Markku Weckman 6. Paula Lehmuskallio 7. Tiina Tuomela 8. Eve Rämö 9. Mikko Viilo 10. Janne Hartikainen 11. Niilo Kärki 12. Susanna Kaiju 13. Pekka Virkamäki 14. Tuire Kaimio 15. Maija Rautavaara 16. Eva Tawasoli 17. Sirpa Siru Kauppinen 18. Marjo Vacker

23 §

Vastaus Siri Ahokkaan ja Mika Kasosen sekä 14 muun valtuutetun aloitteeseen opasteiden lisäämiseksi Vantaan kuntosuoratoille

VD/1433/00.02.00.03/2023

TeA/HW/SM/

Siri Ahokas ja Mika Kasonen sekä 14 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Kaupunkilaisten hyvinvoinnin edistäminen on yksi kaupungin tärkeimmistä tehtävistä. Kaupungin tulee tarjota asukkailla mahdollisuuksia aktiiviseen ja hyvinvoivaan elämään turvallisessa ja viihtyisässä elinympäristössä. Kaupungin tehtävä on huolehtia esimerkiksi monipuolisista ja jopa maksuttomista harrastusmahdollisuuksista.

Vantaalla onkin monipuoliset ulkoilu- ja ulkourheilumahdollisuudet. Valaistuja kuntosuoratoja on rakennettu eri puolille kaupunkia kuuteentoista eri toimipisteeseen yhteensä noin 30 kilometriä.

Kuntosuorat ovat osan vuotta jalankulkijoiden ja/tai pyöräilijöiden käytössä. Talvisin kuntosuorat kunnostetaan hiihtoladuksi. Hiihtoladuilla jalankulku, koirien ulkoiluttaminen ja pyöräily on kielletty. Latu-alueiksi katsotaan perinteiseen hiihtotyyliin ja vapaaseen hiihtotyyliin kunnostettu alue. Käyttötarkoituksen muuttuminen vuodenajan mukaan aiheuttaa asukkaissa hämmennystä. Talvikäytön rajoitukset eivät ole tiedossa ja latualueilla erityisesti luisteluhiihtoaluetta luullaan usein talvisinkin kävelyreitiksi.

Kuntosuoratojen tuloreiteille onkin syytä lisätä selkeät opastekyltit. Esimerkiksi: ’Kuntosuoratoja on talvisin vain hiihtoa varten.’

Me aloitteen allekirjoittajat esitämme, että kaupunki kartoittaa kuntosuoratojen ohjeistukset ja lisää ratojen tuloreiteille opasteet talviajan käyttöä varten.”

Kaupunginvaltuusto 27.2.2023 § 18

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Liite:

- Allekirjoitettu Siri Ahokkaan ja Mika Kasosen sekä 14 muun valtuutetun aloite opasteiden lisäämiseksi Vantaan kuntosuoratoille

Kaupunkiympäristön toimialan katujen ja puistojen palvelualue toteaa vastauksena aloitteeseen:

Liikkumisella on tutkitusti suuri vaikutus kuntalaisten hyvinvointiin ja kaupungin eri toimialat pyrkivät toiminnallaan kannustamaan kuntalaisia omatoimiseen liikkumiseen luomalla hyvin saavutettavia ja maksuttomia liikkumispaikkoja.

Valtuustoaloitteen mukainen opasteiden täydentäminen on hyvin perusteltua, koska kuntoratojen käyttötarkoituksen muutos vuodenajan mukaan aiheuttaa aivan turhaa epäsopua eri liikkumisryhmien kesken.

Viheralueiden suunnittelu yhdessä liikuntapalvelujen kanssa kartoittaa kuntoratojen opastetarpeet ja suunnitteluttaa puuttuvat ja uusittavat opasteet.

Opasteiden suunnittelu on tarkoitus aloittaa ensi vuonna ja toteutus on merkitty rakentamishjelmaan vuodelle 2025. Suunnitelmat laaditaan karttatarkastelun, maastokäyntien ja asukaskyselyn pohjalta.

Kaupunginhallitus 27.11.2023 § 23

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Siri Ahokkaalle ja Mika Kasoselle sekä 14:lle muulle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Liite:

- Allekirjoitettu Siri Ahokkaan ja Mika Kasosen sekä 14 muun valtuutetun aloite opasteiden lisäämiseksi Vantaan kuntoradoille

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

Henry Westlin, puh. 0400 417 436, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Valtuustoaloitteen otsikko & Aloite	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Aloite opasteiden lisäämiseksi Vantaan kuntoradoille Kaupunkilaisten hyvinvoinnin edistäminen on yksi kaupungin tärkeimmistä tehtävistä. Kaupungin tulee tarjota asukkaille mahdollisuuksia aktiiviseen ja hyvinvoivaan elämään turvallisessa ja viihtyisässä elinympäristössä. Kaupungin tehtävä on huolehtia esimerkiksi monipuolisista ja jopa maksuttomista harrastusmahdollisuuksista. Vantaalla onkin monipuoliset ulkoilu- ja ulkourheilumahdollisuudet. Valaistuja kuntoratoja on rakennettu eri puolille kaupunkia kuuteentoista eri toimipisteeseen yhteensä noin 30 kilometriä. Kuntoradat ovat osan vuotta jalankulkijoiden ja/tai pyöräilijöiden käytössä. Talvisin kuntoradat kunnostetaan hiihtoladuiksi. Hiihtoladuilla jalankulku, koirien ulkoiluttaminen ja pyöräily on kielletty. Latu-alueiksi katsotaan perinteiseen hiihtotyyliin ja vapaaseen hiihtotyyliin kunnostettu alue. Käyttötarkoituksen muuttuminen vuodenajan mukaan aiheuttaa asukkaissa hämmennystä. Talvikäytön rajoitukset eivät ole tiedossa ja latualueilla erityisesti luisteluhiihtoaluetta luullaan usein talvisinkin kävelyreitiksi. Kuntoratojen tuloreiteille onkin syytä lisätä selkeät opastekyltit. Esimerkiksi: ”Kuntorata on talvisin vain hiihtoa varten.” Me aloitteen allekirjoittajat esitämme, että kaupunki kartoittaa kuntoratojen ohjeistukset ja lisää ratojen tuloreiteille opasteet talviajan käyttöä varten. Vantaan kaupunginvaltuusto 27.2.2023	<u>Aloitteen tekijän nimi:</u> <i>Siri Ahokas ja Mika Kasonen</i> <u>Aloitteen allekirjoittajat:</u> 1. Elina Nykyri 2. Manav Phull 3. Tiina Tuomela 4. Jouko Jääskeläinen 5. Tanja Aidanjuuri 6. Antti Suni 7. Nina Nummela 8. Oskari Iivarinen 9. Sirpa Siru Kauppinen 10. Eve Rämö 11. Markku Weckman 12. Juha Järä 13. Susanna Kaiju 14. Heli Hakala

24 §

Vastaus Elina Nykyrin ja Marjo Vackerin sekä 20 muun valtuutetun aloitteeseen Vantaalle lasten parlamentti

VD/12960/00.02.00.03/2022

KK/AV/SI/TR/KP/EA-K/JT

Elina Nykyri ja Marjo Vacker sekä 20 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Kuntalaisten osallistaminen päätöksentekoprosesseihin on yksi Vantaan kaupungin uuden strategian tavoitteista. Meillä on aktiivisia asukkaita, ja myös lapset ja nuoret haluaisivat vaikuttaa asioihin. Nuorisovaltuusto Vantaalla on, ja se kokoontuu useamman kerran vuodessa. Nuorisovaltuuston jäsenenä on yläkouluikäisiä, lukiolaisia ja ammatillisen puolen opiskelijoita, alakouluikäisiä ei siellä ole. Nuorisovaltuustolla on edustaja jokaisessa Vantaan kaupungin lautakunnassa, tarkastus- ja vaalilautakunta lukuun ottamatta. Nuorisovaltuuston edustajalla on myös läsnäolo- ja puheoikeus Vantaan valtuuston kokouksissa.

Monessa kunnassa (esim. Tammela, Nokia, Turku ja Tampere) toimii nuorisovaltuuston lisäksi niin sanottu lasten parlamentti, jossa alakouluikäiset lapset voivat kertoa kaupungin päättäjille kehittämisideoitaan. He voivat muun muassa lausua mielipiteensä opetusta koskevista päätöksistä. Lasten parlamentin havaittu osallistavan lapsia jo varhain ottamaan kantaa heille tärkeisiin asioihin ja kehittävän myös tärkeitä yhteistyötaitoja, joita lapsi tulee tarvitsemaan tulevaisuudessa. Me allekirjoittaneet esitämme, että Vantaalle perustetaan lasten parlamentti. Sen toimintaa suunnittelemaan on syytä ottaa mukaan niin perusopetuksen kuin nuorisopalveluiden toimijoita. On tärkeää ottaa lapset vahvemmin mukaan päätöksentekoon Vantaalla. Onhan Vantaan kaupunki mukana Unicefin lapsiystävällinen kunta -hankkeessa. Meidän on kuunneltava lapsia ja nuoria, myös alakouluikäisiä.”

Kaupunginvaltuusto 14.11.2022 § 29

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Lasten parlamentti on ajatuksena kannatettava. Vantaalainen oma lasten ja nuorten vaikuttamisen rakenne ja prosessi on Vaikuttajapäivä. Vuoden teemaa käsitellään kaikissa luokissa ja ryhmissä, myös esi- ja alakoulussa. Kaupungintalolle huhtikuussa kokoontuu kaksi edustajaa kustakin koulusta/oppilaitoksesta. Siellä lapset ja nuoret tuovat päättäjien ja johdon vastattavaksi omia aloitteitaan. Vaikuttajapäivässä on olennaista, että edustuksellisen yhden päivän lisäksi kaikki pääsevät osallistumaan omissa kouluissa ja oppilaitoksissaan. Vaikuttajapäivää on mahdollista kehittää esimerkiksi lapsiparlamentin suuntaan, mutta kehittäminen vaatii resursseja ja lisäksi siinä olisi huomioitava kaikkien lasten mahdollisuus osallistua.

Kaikkien vantaalaisten lasten ja nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien lisääminen on tärkeää, ja yksi tavoitteista Vantaan Lapsiystävällinen kunta (LYK) -työssä. Osana LYK-toimintasuunnitelmaa on jo viime vuonna toteutunut ja nyt käynnissä useampi toimenpide lasten ja

nuorten osallisuuden kehittämiseksi. Kehittämisen painopiste on jokaisen lapsen osallisuuden ja vaikuttamismahdollisuuksien tukeminen heidän omassa arjessaan. Tavoitetta on edistetty mm. päivittämällä osallisuuden menetelmäpankki henkilöstölle lapsilähtöisillä menetelmillä ja päivittämällä Lapset ja nuoret ympäristönsä suunnittelijoina -toimintamalli uudisrakennus- ja peruskorjaushankkeisiin. Tänä vuonna kehitämme työntekijöiden ja luottamushenkilöiden jalkautumista lasten ja nuorten arkeen (lapsilähtöinen tapa lisätä vuoropuhelua, tuttuutta ja ymmärrystä puolin ja toisin). Lisäksi suunnitteilla on vammaisten lasten ja nuorten fokusryhmä, joka toimisi joustavasti lasten ja nuorten toiveiden ja tarpeiden mukaan – ei ensisijaisesti lain tai olemassa olevan organisaation ja sen prosessien mukaan. Myös nuorten toimituksen perustaminen, vertaisviestintä vaikuttamismahdollisuuksista, on agendalla.

Lakisääteinen nuorisovaltuusto toimii Vantaalla hyvin. Toisaalta nuorisovaltuuston toiminnassakin haasteena on kehittää sitä niin, että se toimisi siltana vantaalaisten lasten ja nuorten sekä kuntaorganisaation välillä (vrt. Hämeenlinna). Vantaalla toimii myös aktiivisia oppilas- ja opiskelijakuntia kouluissa ja oppilaitoksissa. Niiden työtä on syksyllä 2022 järjestettyjen yhteistapaamisten myötä lähdetty kehittämään siihen suuntaan, että jokainen lapsi ja nuori, myös tukea tarvitsevat, voisi osallistua ja vaikuttaa osana oppilaskuntatoimintaa (LYK toimenpide).

Lasten ja nuorten osallisuuden kaupunkitasoinen koordinointi toteutuu Lapsiystävällinen kunta -työn toimesta Kasvatuksen ja oppimisen toimialalla, kaupunkitasoinen osallisuuden koordinointi ja nuorisovaltuuston työn tuki taas on Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan vastuulla. Tämänhetkisillä resursseilla uuden lasten vaikuttamisrakenteen luominen ei ole mahdollista. Vaikuttajapäivää koordinoitiin aluksi hankerahoituksella, nyttemmin joka vuosi on erikseen haettu määräaikainen työntekijä. Vakanssin puute on vaikeuttanut sekä päivän järjestämistä että pitkäjänteistä kehittämistä. Vaikuttajapäivää olisi mahdollista kehittää ympärivuotisempaan, lasten parlamenttia vastaavaan suuntaan, mutta siihen tarvitaan vakituinen työntekijä. Jos lasten parlamenttiin olisi resurssi ja tahtotila, se kannattaisi rakentaa eri tavalla kuin nuorisovaltuusto kunnioittaen lasten arkea ja heidän luontaista tapaansa osallistua ja vaikuttaa omaan arkeensa.

Kaupunginhallitus 17.4.2023 § 30

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Elina Nykyrille ja Marjo Vackerille sekä 20 muulle valtuutetulle esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin yksimielisesti palauttaa asia valmisteluun.

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala täydentää vastaustaan seuraavasti:

Lapsiparlamentti on usein edustuksellisesti koottu erillinen lasten ryhmä, joka tuo edustuksellisesti esille parhaimmillaan koko kaupungin laajuisesti valmisteltuja aloitteita. Lapsiparlamentit kokoontuvat tyypillisesti muutaman kerran vuodessa (1–4) muodostamaan ehdotuksensa ja mielipiteensä päättäjille.

Vantaalainen lasten ja nuorten laajempi vaikuttamisen rakenne ja prosessi on jo 15 vuotta ollut Vaikuttajapäivä, joka sisällöllisesti saavuttaa Lapsiparlamentille asetetut tavoitteet ja konkreettisesti osallistaa lapsia ja nuoria vahvemmin ja yhtä useasti, kuin tyypillisessä Lapsiparlamentin kokoonpanossa.

Vaikuttajapäivän toimintamallia kehitetään vuodesta 2023 alkaen niin, että vuorovuositain Vaikuttajapäivän ennakotehtävät liittyvät yhteen kaupunkitasoisen osallistuvan budjetoinnin kanssa ja vuorovuositain keskittyvät lasten ja nuorten vuorovaikutukseen ja dialogiin kaupungin päättäjien kanssa. Vaikuttajapäivä koostuu kahdesta tai kolmesta, syksyllä ja keväällä järjestettävästä tapahtumakokonaisuudesta, joista syksyn tapahtumakokonaisuus osallistaa joka vuosi kaikkien Vantaan esikoulujen, koulujen ja oppilaitosten lapsia ja nuoria kunkin vuoden teeman mukaisesti. Toimintamuotona on jokaisessa esikouluryhmässä, koululuokassa ja oppilaitoksessa järjestettävä oppituntipohja, jonka avulla kerätään kaikkien vantaalaisten lasten ja nuorten mielipiteitä, kehittämisideoita tai näkemyksiä. Keväisin järjestettävässä tapahtumassa taas lapset ja nuoret osallistuvat edustuksellisesti vuoropuheluun tai yhteiskehittämiseen päättäjien kanssa. Vaikuttajapäivän tapahtumakokonaisuus tuo monipuolisesti esille vaikuttamisen eri tapoja vaihtuvien vuoropuhelu- ja Osallistuvan budjetoinnin teemavuosien myötä.

Vantaan kaupungissa järjestetään vuodesta 2023 eteenpäin joka toinen vuosi toteutettava koko kaupungin laajuinen osallistuva budjetointi, johon Vaikuttajapäivän tapahtumakokonaisuudet sidotaan teemallisesti järjestettävänä vuonna. Vuoden 2023 syksyllä esikoululaisilta, koululaisilta ja opiskelijoilta kerätään ennakotehtävinä osallistuvan budjetoinnin ideoita, jotka toimitetaan ehdotuksiksi. Kevättalvella 2024 osallistuvan budjetoinnin ehdotuksista voivat teknisistä syistä äänestää kaikki Vantaalaiset 13-vuotiaat ja sitä vanhemmat; tulevaisuudessa äänestysikärajan laskemista voidaan suunnitella, ja tätä on alettukin jo selvittää kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan aloitteesta. Keväällä 2024 jatkuu valittuja osallistuvan budjetoinnin ehdotuksia yhteiskehitetään joka kouluasteella tapahtuvissa työpajoissa. Osallistuvan budjetoinnin vuosina lapsia ja nuoria osallistetaan laajasti ja konkreettisesti oman lähialueensa kehittämiseen ja siihen vaikuttamiseen.

Osallistuvan budjetoinnin teema toteutuu Vaikuttajapäivässä joka toinen vuosi, joiden väliin jäävinä vuosina tapahtumakokonaisuuksien tavoitteena on vuoropuhelun lisääminen päättäjien ja lasten sekä nuorten välillä. Syksyisin esikoulun, peruskoulun ja toisen asteen oppilaitoksissa toteutetaan ikätasoisesti dialogeja tai tapahtumia, joissa vuonna 2025 teemana on strategia. Talvella toteutetaan alueellisia vuoropuheluja edustuksellisesti, ja keväällä 2026 järjestetään Vaikuttajapäivä-tapahtuma kaupungintalolla, johon jokaisesta koulusta ja oppilaitoksesta kutsutaan 1–2 edustajaa. Lapsille ja nuorille ovat omat, puolen päivän mittaiset ohjelmakokonaisuutensa, joissa he pääsevät työskentelemään ryhmissä sekä osallistumaan paneelikeskusteluun päättäjien kanssa. Päivän päätteeksi lapset ja nuoret voivat tuoda ehdotuksia tai aloitteita kaupungin päättäjien tietoon.

Vaikuttajapäivä-tapahtumakokonaisuuden tavoitteena on osallistaa lapsia ja nuoria päätöksentekoon, tukea heidän osallisuuden kokemustaan ja toimijuuttaan, sekä kehittämisessä ottaa erityisesti haavoittuvassa asemassa olevien lasten ja nuorten osallistumisen edellytykset huomioon. Vaikuttajapäivän uudessa toimintamallissa on mukana myös oppilaskuntien alueelliset yhteistapaamiset, joissa lasten ja nuorten kanssa yhdessä suunnitellaan vaikuttamismahdollisuuksia. Vaikuttajapäivän kehittämisessä on kulkenut mukana motto ”joka päivä on Vaikuttajapäivä”. Viime vuosien aikana Vaikuttajapäivää on kehitetty monella eri tavalla ja monen eri ihmisen toimesta, sillä päivälle ei ole pystytty toistaiseksi osoittamaan pysyvää vastuuhenkilöä vakituisen vakanssin puutteen takia. Vaikuttajapäivän rakenteen vakiinnuttamisen kautta voidaan keskittyä vahvemmin arkipäivän osallisuuden kehittämiseen ja jokaisen lapsen äänen kuuluvaksi tekemiseen.

Koska Vaikuttajapäivä osallistaa niin laajasti vantaalaisia lapsia ja nuoria, se myös kuormittaa koulujen ja oppilaitosten henkilöstöä. Lapsiparlamentti on ajatuksena kannatettava, mutta sen tavoitteet toteutuvat jo olemassa olevissa osallistamisen rakenteissa. Erillisen Lapsiparlamentin perustaminen toisi kaupungille kaksi tavoitteiltaan ja toimiltaan samankaltaista rakennetta. Rakenteiden lisääminen kuormittaisi koulujen ja oppilaitosten henkilöstöä, ja tällaisen rakenteen perusopetukseen luomisen edellytyksenä onkin opetushenkilöstön ja hallinnon resurssien kartoittaminen.

Lapsiparlamentille asetetut toiveet ja tavoitteet on mahdollista integroida osaksi Vaikuttajapäivää, esimerkiksi nostamalla alakouluikäisten lasten osallisuuden kehittämistä aikaisempaa keskeisemmäksi painopisteeksi. Lapsiparlamentin tavoitteiden ja toimien erittely, niiden vertaaminen Vaikuttajapäivän tämänhetkiseen konseptiin ja mahdollisten eroavaisuuksien tai eriävien painopisteiden yhdistäminen osaksi Vaikuttajapäivää on mahdollinen tapa vahvistaa Lapsiparlamentin tavoitteita Vantaalla, luomatta sille erillistä, päällekkäistä rakennetta.

Kaupunginhallitus 27.11.2023 § 24

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Elina Nykyrille ja Marjo Vackerille sekä 20 muulle valtuutetulle esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Liite:

- allekirjoitettu Elina Nykyrin ja Marjo Vackerin sekä 20 muun valtuutetun aloite Vantaalle lasten parlamentti

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus – ja valituskielto

Lisätiedot:

Osallisuusasiantuntija Ellinoora Ala-Karvia, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Valtuustoaloitteen otsikko & Aloite	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Vantaalle lasten parlamentti Kuntalaisten osallistaminen päätöksentekoprosesseihin on yksi Vantaan kaupungin uuden strategian tavoitteista. Meillä on aktiivisia asukkaita, ja myös lapset ja nuoret haluaisivat vaikuttaa asioihin. Nuorisovaltuusto Vantaalla on, ja se kokoontuu useamman kerran vuodessa. Nuorisovaltuuston jäsenenä on yläkouluikäisiä, lukiolaisia ja ammatillisen puolen opiskelijoita, alakouluikäisiä ei siellä ole. Nuorisovaltuustolla on edustaja jokaisessa Vantaan kaupungin lautakunnassa, tarkastus- ja vaalilautakuntia lukuun ottamatta. Nuorisovaltuuston edustajalla on myös läsnäolo- ja puheoikeus Vantaan valtuuston kokouksissa. Monessa kunnassa (esim. Tammela, Nokia, Turku ja Tampere) toimii nuorisovaltuuston lisäksi niin sanottu lasten parlamentti, jossa alakouluikäiset lapset voivat kertoa kaupungin päättäjille kehittämisideoitaan. He voivat muun muassa lausua mielipiteensä opetusta koskevista päätöksistä. Lasten parlamentin havaittu osallistavan lapsia jo varhain ottamaan kantaa heille tärkeisiin asioihin ja kehittävän myös tärkeitä yhteistyötaitoja, joita lapsi tulee tarvitsemaan tulevaisuudessa. Me allekirjoittaneet esitämme, että Vantaalle perustetaan lasten parlamentti. Sen toimintaa suunnittelemaan on syytä ottaa mukaan niin perusopetuksen kuin nuorisopalveluiden toimijoita. On tärkeää ottaa lapset vahvemmin mukaan päätöksentekoon Vantaalla. Onhan Vantaan kaupunki mukana Unicefin lapsiystävällinen kunta -hankkeessa. Meidän on kuunneltava lapsia ja nuoria, myös alakouluikäisiä. Vantaalla 14.11.2022	<u>Aloitteen tekijän nimi</u> <i>Elina Nykyri</i> <i>Marjo Vacker</i> <u>Aloitteen allekirjoittajat:</u> 1. Vaula Norrena 2. Jari Jääskeläinen 3. Eeva Tikkanen 4. Pirjo Luokkala 5. Nina Nummela 6. Loviisa Kaartokallio 7. Eva Tawasoli 8. Antero Eerola 9. Hanna Valtanen 10. Juha Järä 11. Sirpa Siru Kauppinen 12. Reija Friman 13. Tanja Aidanjuuri 14. Minna Heikkinen 15. Funda Demiri 16. Minttu Sillanpää 17. Tuire Kaimio 18. Eve Rämö 19. Siri Ahokas 20. Markku Weckman

25 § Vastaus Jari Jääskeläisen ja 25 muun valtuutetun aloitteeseen Opastetaulut kierrätyspisteille

VD/4497/00.02.00.03/2023
TeA/JV/TW/KN

Jari Jääskeläinen sekä 25 muuta valtuutettua jättivät valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Rottien määrä voi paisua ilmastonmuutoksen myötä - lämmin ja lumeton talvi hellii siimähäntiä”

Näin uutisoi STT Kainuun Sanomissa ja Helsingin Sanomissa 5.6.2023.

Rotta havainnot ovat kasvaneet myöskin Vantaalla ainakin Päiväkummussa.

On käsittämätöntä, että elintarvikkeita tuodaan Rinki Kierrätyspisteiden viereen ja näin tarjotaan valmisateria rotille.

Me allekirjoittaneet esitämme; että Vantaan kaupunki järjestää kierrätyspisteille selkeät opastetaulut, jossa kerrotaan elintarvikkeiden tuomisen alueelle olevan kielletty!

Myös kaupungin asukkaita on opastettava vastuulliseen puutarhan hoitoon, ettei esimerkiksi omenapuun omenia kipata lähiojaan rottien ruuaksi, vaan nekin on kierrätettävä.

Kaupunkilaisia on syytä muistuttaa biojätteiden kierrättämisvelvoitteesta, joka edellyttää taajamien pientaloja kierrättämään biojäte (2024). Biojäte astioiden rekisteröintipakko astui voimaan tänä kesänä.”

Kaupunginvaltuusto 19.6.2023 § 28

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmistettavaksi.

Liite:

- allekirjoitettu Jari Jääskeläisen ja 25 muun valtuutetun aloite opastetaulut kierrätyspisteille

Kaupunginhallitus 7.8.2023 § 5

Kaupunginjohtajan va. esitys:

Päätetään

- a) todeta, että kaupunginvaltuuston 19.6.2023 tekemät päätökset voidaan panna täytäntöön, ja
- b) lähettää päätökset ao. toimialoille toimenpiteitä varten.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu/ ao. toimialat

Kaupunkiympäristön toimiala toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Päiväkummun keräyspisteen toiminnasta vastaa Rinki Oy.

Opastetauluista on tiedusteltu Rinki Oy:n toimivaltaiselta edustajalta, joka on vastauksenaan todennut, että heillä on kokemusta opastetaulujen käytöstä kierrätyspisteillään. Vantaalla tämä kokeilu oli Hakunilan kierrätyspisteellä. Aikaisemmin kokeiluissa opastetauluissa kerrottiin kuva- ja tekstimuodossa mitä kierrätyspisteelle saa toimittaa. Lopputulemana oli se, että opastetauluilla ei ole ollut vaikutusta kierrätyspisteiden siisteyteen. Biojätteen vaikutus kierrätyspisteillä on ollut hyvin minimaalista. Suurin osa kierrätyspisteiden ongelmista liittyy elektroniikkalaitteiden ja isojen huonekalujen jättämiseen kierrätyspisteille tai graffitien tekoon ja muuhun vandalismiin. Kuunvaihteissa kierrätyspisteiden epäsiisteys korostuu, kun muuttokuormia on toimitettu kierrätyspisteille. Vantaalla on kolme ongelmallista Rinki Oy:n kierrätyspistettä, joissa roskaantuminen korostuu. Biojätteen kierrätyksessä ei ole näkynyt ongelmaa. Rinki Oy:n näkemyksen mukaan 99 % asukkaista osaa käyttää kierrätyspisteitä asianmukaisesti ja 1 % asukkaista ei noudata kierrätyspisteiden käytäntöjä opastetauluista huolimatta. Rinki Oy:n näkemyksen vuoksi kaupunkiympäristön toimiala ei suosittele opastetauluja asennettavaksi kierrätyspisteille.

Rinki Oy kuitenkin ehdottaa, että kierrätyspisteille lisättäisiin kyltit, missä olisi kierrätyspisteen ID-tunnus ja yhteystiedot asiakaspalveluun. Näin asukas voi ottaa yhteyttä, kun havaitsee roskaantumista kierrätyspisteillä. Rinki Oy:n asiakaspalvelu saa yhdistettyä ID-tunnuksen avulla, mistä kierrätyspisteestä on kyse ja näin asiakaspalvelu saa tilattua siivouksen kierrätyspisteelle, ennen kuin kierrätyspiste roskaantuu entisestään. Muualla Suomessa näitä kylttejä on asennettu Rinki Oy:n kierrätyspisteiden yhteyteen, mutta pääkaupunkiseudulla niitä ei ole asennettu. Rinki Oy:n mukaan yhteistietokylttejä on jo aikaisemmin yritetty saada Vantaalle, mutta kylttien ulkoasusta oli erimielisyyksiä ja kylttejä ei asennettu. Asiaa on valtuustoaloitteen vastaamisen yhteydessä selvitetty yhteistyössä katujen ja puistojen palvelualueen kanssa ja Rinki Oy:tä on ohjeistettu hakemaan yhteystietokylteille lupaa Lupapiste-järjestelmän kautta.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (HSY) on lähettänyt kesän 2023 aikana kuntalaisille biojätteen erilliskeräilyän alkamisesta 1.1.2024 Vantaalla tiedotteen, jossa on myös opastettu biojätteen asianmukaisesta käsittelystä kiinteistöllä.

Kaupunginhallitus 27.11.2023 § 25

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Jari Jääskeläiselle ja 25 muulle allekirjoittaneelle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Liite:

- allekirjoitettu Jari Jääskeläisen ja 25 muun valtuutetun aloite opastetaulut kierrätyspisteille

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu, esitys kaupunginvaltuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

ympäristötarkastaja Tommi Wallenius, puh. 040 354 2373

etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Valtuustoaloitteen otsikko & Aloite	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Opastetaulut kierrätyspisteille! ”Rottien määrä voi paisua ilmastonmuutoksen myötä - lämmin ja lumeton talvi hellii siimahäntiä” Näin uutisoi STT Kainuun Sanomissa ja Helsingin Sanomissa 5.6.2023. Rotta havainnot ovat kasvaneet myöskin Vantaalla ainakin Päiväkummussa. On käsittämätöntä, että elintarvikkeita tuodaan Rinki Kierrätyspisteiden viereen ja näin tarjotaan valmisateria rotille. <u>Me allekirjoittaneet esitämme; että Vantaan kaupunki järjestää kierrätyspisteille selkeät opastetaulut, jossa kerrotaan elintarvikkeiden tuomisen alueelle olevan kielletty!</u> Myös kaupungin asukkaita on opastettava vastuulliseen puutarhan hoitoon, ettei esimerkiksi omenapuun omenia kipata lähiojaan rottien ruuaksi, vaan nekin on kierrätettävä. Kaupunkilaisia on syytä muistuttaaakin biojätteiden kierrättämisvelvoitteesta, joka edellyttää taajamien pientaloja kierrättämään biojäte (2024). Biojäte astioiden rekisteröintipakko astui voimaan tänä kesänä. Vantaalla 19.6.2023 Jari Jääskeläinen	<u>Aloitteen tekijän nimi:</u> <i>Jari Jääskeläinen</i> <u>Aloitteen allekirjoittajat:</u> 1. Tarja Eklund 2. Eve Rämö 3. Jussi Särkelä 4. Anu Hall 5. Kai-Ari Lundell 6. Pirkko Letto 7. Vaula Norrena 8. Milad Dehghan 9. Jouko Jääskeläinen 10. Eeva Tikkanen 11. Mika Kasonen 12. Pirjo Luokkala 13. Tiina Tuomela 14. Antero Eerola 15. Jussi Saramo 16. Funda Demiri 17. Reija Friman 18. Niilo Kärki 19. Marjo Vacker 20. Tuire Kaimio 21. Faysal Abdi 22. Eva Tawasoli 23. Anssi Aura 24. Sirpa Siru Kauppinen 25. Naima EL Issaoui

26 §

Oikaisuvaatimus vahinkorahaston asiamiehen päätökseen § 112/2023

VD/4109/03.01.02.00/2023

PT/HN/EP

Korvauksenhakija on toimittanut 19.10.2023 Vantaan kaupungille oikaisuvaatimuksen vahinkorahaston asiamiehen päätöksen § 112/2023 oikaisemiseksi. Esitetään oikaisuvaatimusta hylättäväksi.

Korvauksenhakija on alun perin vaatinut kaupungilta yhteensä 1 152,80 euron vahingonkorvauksia hänen kiinteistönsä rajalla sijaitsevan pensasaidan osittaisesta uusimisesta syntyneistä kustannuksista. Istutukset ovat hakijan mukaan vahingoittuneet kaupungin talvikunnossapidon seurauksena. Vahinkorahaston asiamies on 5.10.2023 hylännyt hakijan korvausvaatimuksen sillä perusteella, että Vantaan kaupungin kunnossapidon tuottamusta tai laiminlyöntiä ei ole voitu asiassa esitetyn näytön perusteella luotettavasti todentaa.

Oikaisuvaatimus

”Reklamin vahinkorahaston asiamiehen päätöksestä, joka virheellinen. Tontin rajalla tien vieressä on pensasaitaa kaiken kaikkiaan noin 30 pensasta, ja istutuksia, joista urakoitsijan lumitöiden takia on vaurioitunut noin 10 kappaletta. Alueen tiemestari on asian kertaalleen myöntänyt ja kehottanut hakemaan korvausta vahingosta. Lumitöidentekijää myös kertaalleen ohjeistettu asiasta.

Ilmoitettu siitä, että lunta ei kadulta voida työntää tontin puolelle, jolloin pensasaita ja istutukset kärsivät. Jatkuvaa vartiointia ei ole tietenkään voitu järjestää lumitöidentekijöille, koska työtä tehdään satunnaiseen aikaan ja monesti aamuyöllä. Luultavasti kyseinen lumitöidentekijä ei ole asiasta informoinut muita työntekijöitä, vaikka tämä tehtiin hänelle selväksi. Lumen työntäminen kadulta ei ole myöskään sallittua tontin puolelle. Lumen varastointiin ei tule käyttää myöskään omakotiasukkaiden tonttia. Jos lunta tulee paljon, että se haittaa kadulla kulkua tulee se nopealla aikataululla kuormata ja viedä lumenvastaanottoaikaan.

Syy ja yhteys kiistaton: Kukaan muu taho tai tekijä ei ole voinut lunta työntää katualueelta tontille kuin Vantaan kaupungin kunnossapidon kalusto.

Toteankin aiheutettu vahinko on näin ollen tahallinen ja tuottamuksellinen. On kiistatonta, että tonttia on käytetty lumen varastointiin vastoin sääntöjä. On myös turha vedota kattaviin vakuutuksiin ja kuljettajan ilmoitusvelvollisuuteen asiasta. On myös vedottu, että pensasaita on voinut nuutua omia aikojaan. Nämä ovat tietenkin vain vastuun välttelyä, koska on ilmiselvää, että kuolleet tai katkenneet pensaat olivat juurikin tuon lumen kasaupaikan alla. Lisäksi aiheutetut vauriot on todennut kyseinen tarjouksen tehnyt viherurakoitsija. Muulta osin pensasaita on täysin kunnossa, jossa lunta ei oltu läjitetty. Lisäksi totean tämänkaltaiset asiat jäävät työntekijöiltä monesti huomaamatta välinpitämättömyyden/kiireen takia/ulkomaalainentyöntekijä/ilmoitusvelvollisuus/työmaapäiväkirjan kirjaus tekemättä.

Vaadin Vantaan Kaupungin hallitukselta vaaditun alkuperäisen korvausvaateen (toimitettu) hyväksyntää tarjous/kustannusarvio 1 152,80 € (Lilja&Lilja Ay) tai vaihtoehtoisesti Vantaan Kaupungin viheryksikön korjaamaan pensasvauriot kaupungin omana työnään. Työt tulee tehdä aikaisintaan keväällä 2024. Jos asiasta ei saada aikaan vaatimaani myönteistä päätöstä tulen viemään asian seuraavaksi hallinto-oikeuteen.

Lisäksi pyydän Vantaan kaupunkia informoimaan nyt tulevana talvena urakoitsijoita, jotta lumen läjitys omakotiasujien tonteille ei ole sallittua. Näin ollen vältämme samat ongelmat uudestaan.”

Kaupunkiympäristön toimialan vastine

Vahingonkorvauslain mukaan toiselle tahallaan tai tuottamuksesta aiheutettu vahinko on korvattava. Näyttötaakka vahingosta on korvausta vaativalla taholla. Korvauksenhakijan tulee osoittaa aiheutunut vahinko, vahingonaiheuttajan tuottamus sekä näiden välinen syy-yhteys. Vahingonkärsijällä on myös velvollisuus mahdollisuuksiensa mukaan rajoittaa kärsimänsä vahingon määrää.

Vahingonkorvauslain mukaista tuottamusta arvioitaessa on harkittava, onko kyseessä tahallisuus, tuottamus vai tapaturma. Kunta on vastuussa tahallaan ja tietyissä tuottamuskysymyksissä aiheutuneesta vahingosta. Kunnan tuottamusta arvioidessa tulee huomioida tuottamuksen aste suhteessa tapahtuneeseen vahinkoon.

Kunnossapitolain mukaan kadun kunnossapito kuuluu kunnalle. Kadun kunnossapito käsittää kaikki ne toimenpiteet, joiden tarkoituksena on pitää katu liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa. Kunnossapidon tason määräytymisessä otetaan huomioon kadun liikenteellinen merkitys, liikenteen määrä, säätila ja sen ennakoitavissa olevat muutokset, vuorokaudenaika sekä eri liikennemuotojen, kuten moottoriajoneuvoliikenteen, jalankulun ja polkupyöräilyn, tarpeet sekä terveellisyys, liikenneturvallisuus ja liikenteen esteettömyys.

Korvauksenhakijan pensasaita sijaitsee aivan kiinteistön ja yleisen katualueen rajalla. Pensasaidan ja ajoradan reunakiveyksen välille jää noin 90–100 senttimetriä katuvihreää. Tila on talvikunnossapidon kannalta rajallinen, ja erityisesti runsaan lumentulon aikana sen voidaan odottaa täyttyvän nopeasti. Katualueen rajalle sijoitettavien aitojen ja muiden rakenteiden tuleekin kestää lumikuormien niihin mahdollisesti aiheuttama tilapäinen rasitus. Lunta voi talvikunnossapidon yhteydessä joissakin tilanteissa myös vähäisissä määrin ajautua kadulta kiinteistöjen reunalle. Tätä ei voida täysin estää, ja tontinomistajan tulee tähän kohtuudella varautua.

Kunnalla on käytössään rajallinen määrä kalustoa talvikunnossapidon järjestämiseen. Tämän vuoksi auraamisesta syntyneiden lumikuormien viiveetön pois vieminen ei ole monesti mahdollista, ja lumikuljetuksien tärkeysjärjestys määräytyy katujen kunnossapitoluokituksen mukaisesti. Matalimman kunnossapitoluokituksen kaduilla lumen pois vienti voi kestää pidempään. Katujen varsilla sijaitsevia yksityisiä kiinteistöjä ei kuitenkaan käytetä tarkoituksellisesti lumen välivarastointiin.

Korvauksenhakija toteaa oikaisuvaatimuksessaan alueen tiemestarin myöntäneen vahingon, mutta tästä ei ole korvausvaatimuksella tai oikaisuvaatimuksella esitetty todisteita. Vahingonkorvaushakemuksen tekemisestä ohjeistaminen on täysin tavanomainen asiakaspalvelutoimenpide vahingosta ilmoitettaessa, eikä ole itsessään tunnustus kunnan tuottamuksesta. Mahdollinen tuottamus arvioidaan vasta korvaushakemuksen käsittelyn yhteydessä. Korvauksenhakija ei toimialan näkemyksen mukaan ole esittänyt oikaisuvaatimuksessaan mitään sellaista olennaista uutta näyttöä, että alkuperäistä korvauspäätöstä olisi syytä muuttaa.

Vahinkorahaston asiamiehen esitys

Korvauksenhakijan oikaisuvaatimuksessa ei ole tuotu ilmi mitään sellaisia erityisiä seikkoja, jotka eivät olisi olleet tiedossa vahinkorahaston asiamiehen ratkaisua tehtäessä. Asiassa esitetyn näytön perusteella on siis edelleen katsottava, että Vantaan kaupunki ei ole asiassa korvausvelvollinen.

Vahinkorahaston asiamies esittää edellä mainituin perustein oikaisuvaatimusta hylättäväksi.

Oikaisuvaatimus, vahinkorahaston asiamiehen päätös sekä vahinkorahaston päätöksen valmisteluvaiheessa käytössä ollut lausunto ja muu asiaan vaikuttanut materiaali ovat kaupunginhallituksen jäsenten nähtävillä extranetissä.

Kaupunginhallitus 27.11.2023 § 26

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään edellä mainituin perustein hylätä hakijan oikaisuvaatimus vahinkorahaston asiamiehen päätöksestä § 112 / 2023

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 2. Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen

Lisätiedot:

vahinkorahaston asiamies Hannele Nordman,
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

27 §

Oikaisuvaatimus vahinkorahaston asiamiehen päätökseen § 116/2023

VD/6141/03.01.02.00/2023

PT/HN/EP

Korvauksenhakija on toimittanut 18.10.2023 Vantaan kaupungille oikaisuvaatimuksen vahinkorahaston asiamiehen päätöksen § 116/2023 oikaisemiseksi. Esitetään oikaisuvaatimusta hylättäväksi.

Korvauksenhakija on alun perin vaatinut kaupungilta yhteensä 548,15 euron vahingonkorvauksia ajoneuvolleen syntyneistä vahingoista. Vahinkorahaston asiamies on 18.10.2023 hylännyt hakijan korvausvaatimuksen sillä perusteella, että Vantaan kaupungin kunnossapidon tuottamusta tai laiminlyöntiä ei ole voitu asiassa esitetyn näytön perusteella luotettavasti todentaa.

Oikaisuvaatimus

"Päätöksessä korvausvaatimus oli hylätty. Autoni rengas ja vanne vaurioituivat tilanteessa käyttökelvottomiksi tien kunnossapidon laiminlyönnin vuoksi. Haluan korvausvaatimukseni hyväksyttäväksi.

Perusteet, joilla oikaisua vaaditaan:

Päätöksessä oli kirjattu näin "Vahingonkorvauslain tuottamusperiaatteesta johtuen pelkkä tien huono kunto ei aikaansaa korvausvastuuta tienpitäjälle, vaan lisäedellytyksenä on myös selkeästi huolimaton tienhoito tai tavanomaisten tienhoitoon kuuluvien tehtävien laiminlyönti. Tienkäyttäjällä on myös selkeä vastuu noudattaa olosuhteiden edellyttämää varovaisuutta"

1. Tiellä, jolla kyseinen vahinko sattui ei ollut yhtäkään merkintää routavaurioista, ei tietyömerkkejä tai muuta vastaavaa, jonka perusteella olisi voinut ennalta arvioida tien kuntoa.
2. Tiessä oleva kohta, jossa tämä vahinko tapahtui ei mahtunut kulkemaan kuorma-auto ja henkilöauto vierekkäin ilman, että toinen ajoneuvoista ajaa syvien kuoppien läpi.
3. Tiellä olevat kuopat eivät sijainneet pientareilla vaan olivat ajokaistalla.
4. Miksi kyseinen tie paikattiin muutaman viikon jälkeen tapahtuneesta, jos tie ei ole ollut huolimattomasti hoidettu."

Kaupunkiympäristön toimialan vastine

Vahingonkorvauslain mukaan toiselle tahallaan tai tuottamuksesta aiheutettu vahinko on korvattava. Näyttötaakka vahingosta on korvausta vaativalla taholla. Korvauksenhakijan tulee osoittaa aiheutunut vahinko, vahingonaiheuttajan tuottamus sekä näiden välinen syy-yhteys. Vahingonkärsijällä on myös velvollisuus mahdollisuuksiensa mukaan rajoittaa kärsimänsä vahingon määrää.

Vahingonkorvauslain mukaista tuottamusta arvioitaessa on harkittava, onko kyseessä tahallisuus, tuottamus vai tapaturma. Kunta on vastuussa tahallaan ja tietyissä tuottamuskysymyksissä aiheutuneesta vahingosta. Kunnan tuottamusta arvioidessa tulee huomioida tuottamuksen aste suhteessa tapahtuneeseen vahinkoon.

Kunnossapitolain mukaan kadun kunnossapito kuuluu kunnalle. Kadun kunnossapito käsittää kaikki ne toimenpiteet, joiden tarkoituksena on pitää katu liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa. Kunnossapidon tason määräytymisessä otetaan huomioon kadun liikenteellinen merkitys,

liikenteen määrä, säätila ja sen ennakoitavissa olevat muutokset, vuorokaudenaika sekä eri liikennemuotojen, kuten moottoriajoneuvoliikenteen, jalankulun ja polkupyöräilyn, tarpeet sekä terveellisyys, liikenneturvallisuus ja liikenteen esteettömyys.

Tieliikennelain mukaan vaaran ja vahingon välttämiseksi tienkäyttäjän on noudatettava liikennesääntöjä sekä olosuhteiden edellyttämää huolellisuutta ja varovaisuutta. Tienkäyttäjän on ennakoitava toisten tienkäyttäjien toimintaa vaaran ja vahingon välttämiseksi ja sovitettava oma toimintansa sen mukaisesti sujuvan ja turvallisen liikenteen edistämiseksi. Ajoneuvon nopeus ja etäisyys toiseen tienkäyttäjään on sovitettava sellaiseksi kuin liikenneturvallisuus edellyttää huomioon ottaen tien kunto, sää, keli, näkyvyys, ajoneuvon kuormitus ja kuorman laatu sekä muut olosuhteet. Ajoneuvo on voitava pysäyttää edessä olevan tien näkyvällä osalla ja kaikissa ennakoitavissa tilanteissa.

Hakija on korvausvaatimuksellaan todennut vahingon syntyneen vastaanajotilanteessa, raskaan ajoneuvon tekemän äkillisen väistöliikkeen seurauksena. Tie on vahinkohetkellä ollut kuiva ja keli poutainen. Vantaan kaupunkia ei voida pitää vastuullisena toisten tienkäyttäjien aiheuttamista vaaratilanteista.

Tienkäyttäjä voi saada korvausta vahingosta vain silloin, kun tien kunnossapito on tehty virheellisesti tai huolimattomasti tai jotain tavanomaiseen tien kunnossapitoon kuuluvia tehtäviä on kokonaan tai osittain jätetty tekemättä. Pelkkä tien huono kunto ei näin ollen vielä oikeuta korvauksen saamiseen. Hankalliontiellä liikkuu runsaasti raskasta ajoneuvokalustoa alueella sijaitsevien yritysten sekä metalliromun käsittelylaitoksen vuoksi. Tien kunto voi tämän seurauksena paikoin äkillisestikin heikentyä. Kunnossapito ryhtyy toimenpiteisiin katualueilla olevien kuoppien ja epätasaisuuksien korjaamiseksi, kun niistä tehdään havaintoja kunnossapitotehtävien ohessa tai niistä saadaan erillinen ilmoitus tienkäyttäjiltä.

Vahinkorahaston asiamiehen esitys

Korvauksenhakijan oikaisuvaatimuksessa ei ole tuotu ilmi mitään sellaisia erityisiä seikkoja, jotka eivät olisi olleet tiedossa vahinkorahaston asiamiehen ratkaisua tehtäessä. Asiassa esitetyn näytön perusteella on siis edelleen katsottava, että Vantaan kaupunki ei ole asiassa korvausvelvollinen.

Vahinkorahaston asiamies esittää edellä mainituin perustein oikaisuvaatimusta hylättäväksi.

Oikaisuvaatimus, vahinkorahaston asiamiehen päätös sekä vahinkorahaston päätöksen valmisteluvaiheessa käytössä ollut lausunto ja muu asiaan vaikuttanut materiaali ovat kaupunginhallituksen jäsenten nähtävillä extranetissä.

Kaupunginhallitus 27.11.2023 § 27

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään edellä mainituin perustein hylätä hakijan oikaisuvaatimus vahinkorahaston asiamiehen päätöksestä § 116 / 2023

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 2. Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen

Lisätiedot:

vahinkorahaston asiamies Hannele Nordman, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Muutoksenhakuohje 1. Oikaisuvaatimus

Jos olet tyytymätön tähän päätöksen, voit vaatia siihen oikaisua **Vantaan kaupunginhallitukselta** eli tehdä siitä oikaisuvaatimuksen.

Oikaisuvaatimuksen voit tehdä:

lainmukaisuusperusteella, eli jos

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa
- päätös on muuten lainvastainen

ja/tai

tarkoituksenmukaisuusperusteella, eli päätöksen sisältöön liittyvillä perusteilla.

Voit tehdä oikaisuvaatimuksen, jos olet kunnan jäsen. Asianosaisena voit tehdä oikaisuvaatimuksen kunnan jäsenyydestä riippumatta, jos päätös kohdistuu sinuun tai se vaikuttaa välittömästi oikeuksiisi, velvollisuuksiisi tai etuihisi.

Oikaisuvaatimuksen toimittaminen

Toimita oikaisuvaatimus **14 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Oikaisuvaatimus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä. Myöhässä tullutta oikaisuvaatimusta ei tutkita.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä Vantaan kaupungin internet-sivulla.

Asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä, jollei muuta näytetä

- seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä
- kolmen päivän kuluttua sähköisen viestin lähettämisestä tai
- saantitodistuksen osoittamana aikana/erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana.

Voit toimittaa oikaisuvaatimuksen sähköpostilla tai sähköisen Oma Vantaa -asiointipalvelun kautta, postittamalla tai henkilökohtaisesti Tikkurilan Vantaa-Infoon sen aukioloaikana. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa oikaisuvaatimuksen vielä seuraavana arkipäivänä.

Tee oikaisuvaatimus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Jos sinulla on vaatimustasi tukevia asiakirjoja, liitä ne oikaisuvaatimukseen mukaan. Lopuksi ilmoita yhteystietosi ja kotikuntasi ja allekirjoita oikaisuvaatimus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot. Jos käytät laillista edustajaa, oikaisuvaatimuksessa tulee olla myös edustajan vastaavat tiedot.

Oikaisuvaatimus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Vantaan kaupunginhallituksen yhteystiedot:

Postiosoite: Vantaan kaupungin kirjaamo, PL 1100, 01030 Vantaan kaupunki

Käyntiosoite: Kirjaamon asiakaspalvelu/Tikkurilan Vantaa-Info, Dixi (2. krs.), Ratatie 11, 01300 Vantaa

(Aukioloajat: ma–ke 8.45–16.30, to 12.00–17.00 ja pe 7.45–15.30. Tarkista kesäajan ja arkipyhän aukiolo soittamalla tai osoitteesta <https://www.vantaa.fi/vantaa-info>)

Puhelin: (09) 83911 (vaihde)

Sähköpostiosoite: kirjaamo@vantaa.fi

Asiointipalvelun osoite: <https://asiointi.vantaa.fi/web/oikaisuvaatimus>

Muutoksenhakuohje 2. Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen

Jos olet tyytymätön tähän päätöksen, voit hakea siihen muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta**.

Valituksen voit tehdä lainmukaisuusperusteella, eli jos

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa ja/tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Voit tehdä valituksen, jos olet tehnyt päätöksestä aiemmin oikaisuvaatimuksen. Kunnan jäsenenä voit tehdä valituksen, jos päätös on muuttunut oikaisuvaatimuksen takia.

Valituksen toimittaminen

Toimita valitus **30 päivän** kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Valitus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Myöhässä tullutta valitusta ei tutkita.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä Vantaan kaupungin internet-sivulla.

Asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä, jollei muuta näytetä:

- seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä,
- kolmen päivän kuluttua sähköisen viestin lähettämisestä tai
- saantitodistuksen osoittamana aikana/erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana

Voit toimittaa valituksen henkilökohtaisesti, postittamalla tai sähköisesti. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa valituksen vielä seuraavana arkipäivänä virka-aikana.

Tee valitus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Liitä mukaan valituksen kohteena oleva päätös ja vaatimusta tukevat asiakirjat (ellet ole niitä aiemmin toimittanut oikaisuvaatimuksen yhteydessä). Ilmoita valituksessa kotikuntasi ja yhteystietosi ja allekirjoita se. Jos sinulla on laillinen edustaja, valituksessa tulee olla sinun nimen ja kotikunnan lisäksi myös tämän nimi, kotikunta, yhteystiedot ja allekirjoitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot.

Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Vahingonkorvausasiassa hallinto-oikeus voi tutkia ainoastaan, onko päätös tehty muodollisesti oikein. Vahingonkorvauksen perustetta tai määrää koskevan riita-asian käsittelee sen sijaan toimivaltainen yleinen tuomioistuin (käräjäoikeus).

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa **270** euroa. Lisätietoja valituksen maksullisuudesta saa Helsingin hallinto-oikeudesta. Maksua ei peritä silloin, kun hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaisen päätöksen valittajan eduksi.

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Käynti- ja postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Puhelin: 029 56 42000, faksi: 029 56 42079

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi

Asiointipalvelun osoite: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Virka-aika: klo 8.00 - 16.15

Muutoksenhakuohje 3. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

3.1. Tähän päätökseen, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa hakea muutosta.
(Kuntalaki 136 §)

3.2. Tähän päätökseen, joka koskee hankinto-oikaisua, ei saa hakea muutosta.
(Hankintalaki 135 §)

3.3. Tähän päätökseen, joilla on päätetty olla käyttämättä etuusto-oikeutta, ei saa hakea muutosta.
(Etuostolaki 22 § 3 mom.)

3.4. Tähän oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen, joka koskee verotusta, ei saa hakea muutosta.
(Veronkantolain 51 § 1 mom. ja 50 § 7 mom.)

Muutoksenhakuohje 4. Hankintaoikaisuohje ja valitusosoitus

Julkista hankintaa koskevaan päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun voidaan julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, jäljempänä hankintalaki) mukaan hakea muutosta vaatimalla hankintayksiköltä oikaisua (jäljempänä hankintaoikaisu). Asia voidaan myös saattaa valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi.

Hankintaa koskevasta asiasta voi tehdä hankintayksikölle oikaisuvaatimuksen tai markkinaoikeudelle toimitettavan valituksen se, jota asia koskee (jäljempänä asianosainen). Asianosainen on se, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa.

I Hankintaoikaisuohje

Hankintaoikaisuvaatimuksen kohde

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön voi vaatia hankintalain 132–135 §:n mukaan hankintaoikaisua. Hankintaoikaisua voi vaatia hankintayksiköltä kirjallisesti tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja tai osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee.

Hankintaoikaisuvaatimuksen tekemiselle säädetty aika

Asianosaisen on vaadittava hankintaoikaisua 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä valitusosoituksineen tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta. Vaatimus on esitettävä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, voi oikaisuvaatimuksen tehdä ennen viraston aukioloajan päättymistä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Sähköinen tiedoksianto

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi sähköisesti, asianosaisen katsotaan saaneen tiedon hankintapäätöksestä oheisasiakirjoineen sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Asianosainen on saanut tiedon päätöksestä lähettämispäivänä, jollei asianosainen esitä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut asianosaiselle myöhemmin.

Tiedoksianto kirjeitse

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi hallintolain (434/2003) 59 §:n mukaisesti postitse kirjeellä, katsotaan asianosaisen saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei asianosainen näytä saaneen tiedon myöhemmin.

Tiedoksianto saantitodistuksella

Mikäli hankintapäätös on annettu todisteellisesti tiedoksi hallintolain (434/2003) 60 §:n mukaisesti, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Hankintaoikaisua koskevan vaatimuksen sisältö

Hankintaoikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimukset perusteineen. Vaatimuksesta on käytävä ilmi oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi.

Vaatimukseen on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, mikäli ne eivät jo ole hankintayksikön hallussa.

Toimitusosoite

Hankintaoikaisu toimitetaan osoitteeseen:

Vantaan kaupungin kirjaamo
Kaupunginhallitus
PL 1100, 01030 Vantaan kaupunki
Sähköpostiosoite: kirjaamo@vantaa.fi
Puhelin (kirjaamo): 09-839 22184, fax: 09-8392 4163

Virka-aika: ma - pe 8.15 - 16.00

Hankintaoikaisun vireilletulo ja käsittely eivät vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosainen voi hankintalain nojalla hakea muutosta valittamalla markkinaoikeuteen.

II Valitusosoitus markkinaoikeuteen

Muutoksenhaun kohde ja rajoitukset

Tarjoaja, osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee, voi saattaa asian markkinaoikeuden käsiteltäväksi tekemällä valituksen.

Valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi voidaan saattaa hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan.

Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee:

- 1) yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua;
- 2) sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin 75 §:n nojalla; tai
- 3) sitä, että 93 §:ssä tarkoitetun kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia.

Puitejärjestelyyn perustuva hankinta

Puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan ei saa hakea muutosta valittamalla, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa hankintalain 146 §:n mukaisesti. Lupa on myönnettävä, jos asian käsittely on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa asioissa tärkeää, tai siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.

Dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskeva ratkaisu

Dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevaan hankintayksikön ratkaisuun ei saa hakea muutosta valittamalla, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa hankintalain 146 §:n mukaisesti. Lupa on

myönnettävä, jos asian käsittely on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa asioissa tärkeää tai siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.

Sähköinen tiedoksianto

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi sähköisesti, asianosaisen katsotaan saaneen tiedon hankintapäätöksestä oheisasiakirjoineen sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Asianosainen on saanut tiedon päätöksestä lähettämispäivänä, jollei asianosainen esitä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut asianosaiselle myöhemmin.

Tiedoksianto kirjeitse

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi postitse kirjeellä, asianosaisen katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei asianosainen näytä saaneen tiedon myöhemmin.

Tiedoksianto saantitodistuksella

Mikäli hankintapäätös on annettu todisteellisesti tiedoksi, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Muutoksenhaku aika

Valitus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen. Tiedoksisaantipäivää ei lasketa mukaan valitusaikaan.

Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen markkinaoikeuden virka-ajan päättymistä.

Muutoksenhaku aika suora hankinnassa

Mikäli hankintayksikkö on toimittanut julkaistavaksi hankintalain 131 §:ssä tarkoitetun suora hankintaa koskevan ilmoituksen Euroopan unionin virallisessa lehdessä, valitus on tehtävä 14 päivän kuluessa ilmoituksen julkaisemisesta.

Mikäli hankintayksikkö on julkaissut suora hankinnasta jälki-ilmoituksen, mutta ei suora hankintaa koskevaa ilmoitusta, suora hankintaa koskeva valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa siitä, kun suora hankinnasta on julkaistu jälki-ilmoitus Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

Mikäli hankintayksikkö ei ole julkaissut suora hankinnasta ilmoitusta tai jälki-ilmoitusta, suora hankintaa koskeva valitus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun hankintasopimus on tehty.

Sopimusmuutosta koskeva ilmoitus

Mikäli hankintayksikkö on toimittanut julkaistavaksi hankintalain 58 §:n 1 momentin 9 kohdassa tarkoitetun sopimusmuutosta koskevan ilmoituksen Euroopan unionin virallisessa lehdessä, on valitus tehtävä 14 päivän kuluessa ilmoituksen julkaisemisesta.

Poikkeukset säännönmukaisesta valitusajasta

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista, jos hankintayksikkö on tehnyt hankintapäätöksen jälkeen hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa. Odotusaikaa ei tarvitse noudattaa, jos sopimus koskee puitejärjestelyn perusteella tehtävää hankintaa tai sopimus koskee dynaamisen hankintajärjestelmän sisällä tehtävää hankintaa.

Valitus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava hankinta-asia, jota valitus koskee, sekä valittajan vaatimukset ja niiden perusteet. Puitejärjestelyyn perustuvan hankinnan ja dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevan ratkaisun osalta valituskirjelmässä on esitettävä, minkä vuoksi käsittelylupa tulisi myöntää.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatija on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Lisäksi on ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valitukseen on liitettävä alkuperäisenä tai jäljennöksenä päätös, johon haetaan muutosta, sekä todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta. Valitukseen on liitettävä asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi. Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, kuten hallintolainkäyttölain 21 §:ssä säädetään.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle. Valituksen voi toimittaa markkinaoikeuden kansliaan henkilökohtaisesti, asiamiestä käyttäen, lähetin välityksellä, postitse, telekopiona, asiointipalvelussa tai sähköpostin avulla kuten sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003) säädetään. Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, voi asiakirjat toimittaa markkinaoikeudelle ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteeseen perustuva muutoksenhakukielto

Hankintalain 163 §:n mukaan markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvaan asiaan ei saa hakea muutosta kuntalain eikä hallintolainkäyttölain nojalla.

Muutoksenhausta ilmoittaminen hankintayksikölle

Hankintalain 148 §:n nojalla hankinta-asiaan muutosta hakevan on kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikölle viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön kohdassa I mainittuun osoitteeseen.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakijalta peritään käsittelystä markkinaoikeudessa oikeudenkäyntimaksua 2 120 euroa alle miljoonan euron hankinnassa. Jos hankinnan arvo on vähintään 1 miljoona euroa, käsittelymaksu on 4 240 euroa. Mikäli hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa, käsittelymaksu on 6 350 euroa.

Yksityishenkilön oikeudenkäyntimaksu markkinaoikeudessa on 530 euroa.

Markkinaoikeuden osoite ja muut yhteystiedot

Markkinaoikeus

Radanrakentajantie 5

00520 Helsinki

puh. 029 56 43300

fax 029 56 43314

markkinaoikeus(at)oikeus.fi

asiointipalvelun osoite: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Muutoksenhakuohje 5. Valitus asemakaavan muutosta koskevassa asiassa

Jos olet tyytymätön tähän päätöksen, voit hakea siihen muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta**.

Valituksen voit tehdä lainmukaisuusperusteella, eli jos

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa ja/tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Voit tehdä valituksen, jos olet asianosainen, eli jos päätös kohdistuu sinuun tai se vaikuttaa välittömästi oikeuksiisi, velvollisuuksiisi tai etuihisi.

Voit tehdä valituksen myös, jos olet kunnan jäsen. Poikkeuksen tähän muodostavat vaikutukseltaan vähäiset muutokset muuhun asemakaavaan kuin ranta-asemakaavaan. Näihin vaikutukseltaan vähäisiin muutoksiin kunnan jäsenellä ei ole valitusoikeutta. Vaikutukseltaan vähäisenä ei ole pidettävä asemakaavan muutosta, jossa

- muutetaan rakennuskorttelin tai muun alueen pääasiallista käyttötarkoitusta
- supistetaan puistoja tai muita lähivirkistykseen osoitettuja alueita
- nostetaan rakennusoikeutta tai rakennuksen sallittua korkeutta ympäristöön laajemmin vaikuttavalla tavalla
- heikennetään rakennetun ympäristön tai luonnonympäristön arvojen säilymistä tai
- muutetaan kaavaa muulla näihin rinnastettavalla tavalla.

Valituksen voi tehdä myös

- viranomainen toimialaansa kuuluvissa asioissa
- maakunnan liitto ja kunta, joiden alueella kaavassa osoitetulla maankäytöllä on vaikutuksia
- rekisteröity paikallinen tai alueellinen yhteisö toimialaansa kuuluvissa asioissa toimialueellaan

Valituksen toimittaminen

Toimita valitus **30 päivän** kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusajkaan. Valitus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Myöhässä tullutta valitusta ei tutkita. Kunnan jäsenen ja asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä Vantaan kaupungin internet-sivulla.

Voit toimittaa valituksen henkilökohtaisesti, postittamalla tai sähköisesti. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa valituksen vielä seuraavana arkipäivänä virka-aikana.

Tee valitus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Liitä mukaan valituksen kohteena oleva päätös ja vaatimusta tukevat asiakirjat. Ilmoita valituksessa kotikuntasi ja yhteystietosi ja allekirjoita se. Jos sinulla on laillinen edustaja, valituksessa tulee olla sinun nimen ja kotikunnan lisäksi myös tämän nimi, kotikunta, yhteystiedot ja allekirjoitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot. Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa **270** euroa. Lisätietoja valituksen maksullisuudesta saa Helsingin hallinto-oikeudesta. Maksua ei peritä silloin, kun hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaisen päätöksen valittajan eduksi.

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Käynti- ja postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Puhelin: 029 56 42000, faksi: 029 56 42079, Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi

Asiointipalvelun osoite: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Virka-aika: klo 8.00 - 16.15

Muutoksenhakuohje 6. Valitus rakennuskieltoa koskevassa asiassa

Jos olet tyytymätön tähän päätöksen, voit hakea siihen muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta**.

Valituksen voit tehdä lainmukaisuusperusteella, eli jos

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa ja/tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Voit tehdä valituksen, jos olet asianosainen eli päätös kohdistuu sinuun tai se vaikuttaa välittömästi oikeuksiisi, velvollisuuksiisi tai etuihisi.

Valituksen voi tehdä myös asiassa julkista etua valvova viranomainen.

Valituksen toimittaminen

Toimita valitus **30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Valitus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Myöhässä tullutta valitusta ei tutkita.

Asianosaisten katsotaan saaneen tiedon päätöksestä seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä Vantaan kaupungin internet-sivulla.

Voit toimittaa valituksen henkilökohtaisesti, postittamalla tai sähköisesti. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa valituksen vielä seuraavana arkipäivänä virka-aikana.

Tee valitus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Liitä mukaan valituksen kohteena oleva päätös ja vaatimusta tukevat asiakirjat. Ilmoita valituksessa kotikuntasi ja yhteystietosi ja allekirjoita se. Jos sinulla on laillinen edustaja, valituksessa tulee olla sinun nimen ja kotikunnan lisäksi myös tämän nimi, kotikunta, yhteystiedot ja allekirjoitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot.

Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa **270** euroa. Lisätietoja valituksen maksullisuudesta saa Helsingin hallinto-oikeudesta. Maksua ei peritä silloin, kun hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaisen päätöksen valittajan eduksi.

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Käynti- ja postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Puhelin: 029 56 42000, faksi: 029 56 42079

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi

Asiointipalvelun osoite: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Virka-aika: klo 8.00 - 16.15

Muutoksenhakuohje 7. Valitus etuosto-oikeuden käyttämistä koskevassa asiassa

Jos olet tyytymätön tähän päätökseen, voit hakea siihen muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta**.

Valituksen voit tehdä lainmukaisuusperusteella, eli jos

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa ja/tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Voit tehdä valituksen, jos olet

- ostaja tai
- myyjä.

Valituksen toimittaminen

Toimita valitus **30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Valitus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Myöhässä tullutta valitusta ei tutkita.

Asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä:

- saantitodistuksen osoittamana aikana/erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana

Voit toimittaa valituksen henkilökohtaisesti, postittamalla tai sähköisesti. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa valituksen vielä seuraavana arkipäivänä virka-aikana.

Tee valitus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Liitä mukaan valituksen kohteena oleva päätös ja vaatimusta tukevat asiakirjat. Ilmoita valituksessa kotikuntasi ja yhteystietosi ja allekirjoita se. Jos sinulla on laillinen edustaja, valituksessa tulee olla sinun nimen ja kotikunnan lisäksi myös tämän nimi, kotikunta, yhteystiedot ja allekirjoitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot.

Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa **270** euroa. Lisätietoja valituksen maksullisuudesta saa Helsingin hallinto-oikeudesta. Maksua ei peritä silloin, kun hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaisen päätöksen valittajan eduksi.

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Käynti- ja postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Puhelin: 0295642000, faksi: 0295642079

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi

Asiointipalvelun osoite: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Virka-aika: klo 8.00 - 16.15

Muutoksenhakuohje Hallintovalitus hallinto-oikeudelle yksilöasioissa

Jos olet tyytymätön tähän päätökseen, voit hakea siihen muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta**.

Valituksen voit tehdä lainmukaisuusperusteella, eli jos

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa ja/tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Voit tehdä valituksen, jos olet asianosainen, eli jos päätös kohdistuu sinuun tai se vaikuttaa välittömästi oikeuksiisi, velvollisuuksiisi tai etuihisi.

Valituksen toimittaminen

Toimita valitus **14 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Valitus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Myöhässä tullutta valitusta ei tutkita.

Asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä, jollei muuta näytetä:

- seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä
- kolmen päivän kuluttua sähköisen viestin lähettämisestä tai
- saantitodistuksen osoittamana aikana/ erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana

Voit toimittaa valituksen henkilökohtaisesti, postittamalla tai sähköisesti. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa valituksen vielä seuraavana arkipäivänä virka-aikana.

Tee valitus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Liitä mukaan valituksen kohteena oleva päätös ja vaatimusta tukevat asiakirjat. Ilmoita valituksessa kotikuntasi ja yhteystietosi ja allekirjoita se. Jos sinulla on laillinen edustaja, valituksessa tulee olla sinun nimen ja kotikunnan lisäksi myös tämän nimi, kotilunta, yhteystiedot ja allekirjoitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot.

Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa **260** euroa. Lisätietoja valituksen maksullisuudesta saa Helsingin hallinto-oikeudesta. Maksua ei peritä silloin, kun hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaisen päätöksen valittajan eduksi.

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Käynti- ja postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Puhelin: 029 56 42000, faksi: 029 56 42079

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi

Asiointipalvelun osoite: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Virka-aika: klo 8.00 - 16.15